

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ2193	ImageGroup:	I1PD108834
LCCN:	2009306940	ISBN:	9788189165109

Title:	བསྟན་རིམ་གཅེས་བུ་སྟེང་། bstan rim gces btus/
Author:	ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ shes rab rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	bod kyi gtsug lag gces btus pod phreng ;10
Place:	lidi li
Publisher:	bod kyi gtsug lag zhib 'jug khang
Date:	2009
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US.

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཞུས་བོད་བྱེད་ ༡༠

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་
གཞུང་གཅེས་བཞུས།

AM 0487029 Code I-TIB-2009306940

13 COLUMBIA UNIVERSITY

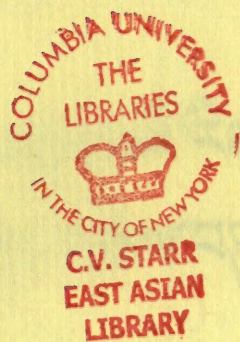
བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་།

COLUMBIA UNIVERSITY
THE
LIBRARIES

IN THE CITY OF NEW YORK

C.V. STARR
EAST ASIAN
LIBRARY

© Institute of Tibetan Classics, 2009
All rights reserved
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་བོད་ཐེང་། ༡༠

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་
གཞུང་གཅེས་བཅུས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་བསྟན་ཞུས།

East Asia

BQ

7645

L35

B79

2009

© Institute of Tibetan Classics, 2009

All rights reserved.

Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics

www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་མོས་འཛིན་ཁ་གསལ་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་སྤྱོད་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་ཐེང་། ༡༠

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བུས།

བརྗོད་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཐོག་སྐྱོག་སྤྱོད་དང་དཔར་བསྐྱར་བྱས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ལྷི་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱར།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* vol.10

Volume title: *bstan pa la 'jug pa'i rim pa ston pa'i gzhung gces btus*

Authors: dge bshes dol pa-sgam po pa bsod nams rin chen-sa pan kun dga' rgyal mtsan

1. Indo-Tibetan Buddhism-Stages of the Doction (*bstan rim*)-Stages of the Path (*lam rim*)
2. *Be'u bum sngon po-thar pa rin po che'i rgyan-thub pa dgongs gsal*
3. *Kadam Teachings-Kagyud-Sakya-Atisha-Potowa-Dolpa-Gampopa-Sakya Pandita*

ISBN: 978-81-89165-10-0

Printed and bound in India by

Indraprastha Press (CBT), New Delhi

THE DALAI LAMA

༡༡། ཁོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱལ་བའི་ཕྱོན་ནས་སྒྲོད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་
དར་འཕེལ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཅན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལས་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་ནུ་ལེ་རྒྱའི་མཐས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཅུ་བ་
བརྟན་པོ་རྩུགས་ཏེ་སྒྲི་རྒྱ་གངས་ལས་འདས་པའི་འདི་ཕྱིའི་རེ་བ་སྒྲོང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་
ཐེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེར་གོ་དུས་སུ་འང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་
རིག་གཞུང་བྱུང་གང་ལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་རྟོན་གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་བྱུང་དང་ཀལ་མུག་སོགས།
དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ཡུལ། རྩུགས་མཚུངས་རི་བོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྩོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དུགས།
ཁུ་ལུ། སྤྱི་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཆད་པར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྟ་བུ་ཀྱིས་སྤྱིར་འགོ་བ་མའི་
བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་མེས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྐྱབས་དང་རྒྱུ་བ་
མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤྱད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཆོན་རིག་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་ལྷག་ཞབས་འདེགས་རྒྱུ་བ་
བྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁེ་ན་ཏེ་མོན་གྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དབྱེད་ཁང་གིས་
བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུ་ས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཐས་གྲུ་ས་ཆད་ལྟ་དུ་མས་བཅུ་མས་པའི་བསྟན་
བཅོས་བོད་ཐེང་སོ་གཉིས་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཁྱེས་དག་དེས་འདྲོངས་སོང་བ་དེར་རབས་ཀྱི་སྟོལ་དང་
མཐུན་པ་དེ་བཀུགས་ཐོག་དཔར་སྒྲུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྟོན་ནས་ཡི་རང་བཟླགས་པ་རྒྱུད་བྱེད་པ་དང་ཆབས་
ཅིག་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུ་ས་འདིས་བོད་ཀྱི་སྟོབ་གཉེར་གྱི་བསྟེན་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
འདི་དག་བལྟ་ཆོག་ཡོད་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་སྟོན་གསར་གཞིན་ཏུ་རྒྱམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་རྒྱུ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྟེན་དང་གཞུང་དོན་སྟོབ་གཉེར་བྱ་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་
གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱའི་རེ་སྟོན་བཅས། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མར་འབོད་པ། ཡུ་ཀྱའི་དགོ་སྟོབ་བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་མཚོས། རབ་
བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་དྲ་ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༧

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༣༠ བཟང་པོ་ལ།

༥ བོད་གྲི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་བོད་མེད་ཆ་ཆ་ཚང་ཕྱགས་སྦྱིག་དང་དབར་སྦྱར་གྲི་རྒྱ་འགོའི་
མཐུན་ཆུན་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྤྱི་ཞབས་སྡེ་རྩིས་ཀྱི་ཏེར་ཤེ་དང་། Barry J.Hershey
ལུ་མ་སྤྱི་ཏེར་ཤེ་ Connie Hershey ཏེར་ཤེའི་བྱིས་ཆ་དགེ་དག་ཅུ་ The Hershey
Family Foundation བཅས་ནས་སྤྱི་བར་དང་གཏོང་སྦྱོར་བདག་ཅུས་ཆེ་ལྷག་དོན་ལྷན་
ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལུན་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་འདུན་གྱི།

ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་བློར་བརྗོད།

ད་ལམ་འདིར་རིས་མེད་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྡུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྩས་ཞེས་པའི་བོད་ཁྲིམ་གསར་དུ་ཕྱགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་ལུ་བཞི། གཙོ་བོ་རང་འདི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྒྲི་དང་ལྷག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཆོང་བ་བོད་གྲངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེར་རབས་སྒྲོ་གསར་བའི་ཡིད་དོར་ལེགས་པར་མཆོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་སྒྲོ་གསར་དོན་གཉིས་ཙན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་བསྐྱེད་བཙུགས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བཞི་བའི་གོ་སྐྱབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ལུ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ལུ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙུགས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱད་ཡིག་གཞན་དུ་ཡང་སྐྱུར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩོམ་པ་བོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ལག་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྤྱེ་ཆེའི་གཙུག་ལག་གི་གལ་དུ་སྒྲིབས་ཏེ་སྒྲི་རྒྱ་མང་པལྟར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་སྲིད་སྟུམ།

བོད་ཁྲིམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལུ་ཚུ་ལ་ནི། ཅུ་བའོ་བོ་ཐུབ་བསྐྱེད་སྒྲིག་པས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་གསུམ་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དབྱུང་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་ཁྲིམ་འདི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཆོན་ཐོའི་གཞི་མ་བཀོད་བསྒྲིགས་ལུ་ཤིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལྷན་ཁྲོལ་གོང་ས་ལྷན་བསམ་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་སྤྱ་ཆེན་ལག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ལག་ལའང་བཀའ་སློབ་ལུ་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་ནང་སྟོན་གྱི་གསུང་སྟོལ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་རྒྱུད་བ་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལྟ་ཆོགས་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་བཙུགས་ཁྲི་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་བཞུགས་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སྟོལ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྟོད་ཆའི་བར་གྱི་དུས་ལྷན་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སྟུམ་བརྒྱ་ཙམ་འདིའི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་དབང་ཆེད་ལྷན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞུང་གནད་ཆེ་བ་ལག་མང་ཙམ་ཞིག་བོད་ཁྲིམ་འདི་ནང་གཅེས་བརྩས་ལུ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། སངས་བཀའ་རྒྱུད་ཇོ་ནང་བོན་དང་བཙས་པ་སོ་སོའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་སྟོན་པའི་བློགས་བམ་ལག་དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱུས་ཀྱི་སྟོད་པའི་སྟོར། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱགས་སྤྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ། དཔལ་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་དེ་ནས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱེ་ཆོན་ལ་ཡར་བྱིན་

དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་པ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས། བྱལ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྟོན་པའི་མཁས་པ་དང་བྱལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིའི་གཞུང་གཅེས་
བཅས་ལྷ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོའ་རིག་པ་སྤྲན་གྱི་གཞུང་། སྤར་སྟེལ་གྱི་རྩིས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་རྒྱལ་
རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་རྒྱུད་རིགས་གལ་ཆེད་པེམ་ཆོན་བཅས་སྟེ་ཆོན་འདི་ཆ་ཚང་བོད་གྲངས་ཉུམ་ཆུའི་ནང་ལེགས་པར་
མཆོན་བྱལ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཐེང་འདི་བཞིན་ཞུསྟེ་ག་དངོས་གཞི་ཞུསྟེ་བས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ལུ་ཁའི་ནང་འཇུག་དུས་མ་དཔེ་
བོད་དཔར་རྒྱུད་པ་ཚད་ལྷན་ཞིག་ལུ་རྒྱགས་ཀྱིས་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བཟུངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དཔེ་
བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞུགས་ཡན་རྒྱུ་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་
ཡོད་དོས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་མཆན་ཐོ་བཀོད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་
གིང་གཤམ་དུ་མཆན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དྲོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་
གི་མཆན་ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་
གཞི་བཅོལ་བ་དེ་ཚད་ལྷན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་གཅང་དེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
ཀློག་པ་བོ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱུད་ཞིབ་གནང་བའི་སྒྲིང་ལུང་གཞུང་སོ་
སོའི་ནང་ལུང་འདྲན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་དོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཆད་ལྷན་
དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཆན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་དོས་འཛིན། བོད་ཨང་གྲངས། འོག་
ལུ་དང་ཡིག་ཐེང་གི་ཨང་གྲངས་བཅས་གསལ་བོ་བཀོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུསྟེ་ག་པའི་མཆན་ཞེས་པའི་ནང་བཅུག་ཡོད།
དཔེ་དེབ་ཀློག་སྐབས་གཞུང་གི་ཆོན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་དོས་འཛིན་སྟེ་བ་དང་། བྱག་དཔེ་གཟིགས་བའི་པོ་ཡོང་ཆེད་
གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེབ་ཀྱི་དབྱར་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཆོན་པ་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་འགོར་ས་
བཅད་ཆེ་ཁག་གང་ཡིན་བཀོད་པ་མ་ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྒྲིག་ལུགས་ལྟར་དུ་མ་ལུ་སོ་
སོར་བྱས་ཏེ་ལྷ་ཕྱིའི་དབྱེ་མཆོམས་གསལ་བོ་དོས་འཛིན་བྱལ་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཞུགས་
ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩོམ་པ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་
དོན་རགས་རིམ་ཅམ་འགྲེལ་བ་རྫོང་སོགས་གསལ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་རྫོང་སྟོན་གྱི་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས་ལྷ་ཕྱིའི་ལས་
དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་གེས་ཀྱིས་དམ་དོན་ཅི་ཞུས་ཞུ་ཞུལ་ཡང་ད་དུང་ཡིག་ཆད་ལྷག་དང་། གཞུང་མཆོམས་ལྷ་ཕྱི་
ཕྱེ་རྒྱལ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ནོར་འབྱུལ་གྱུར་ཡོད་དེས་པས་མཁྱེན་ལྷན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཆོལ། དེ་

བཞིན་དུ་ཆོ་ཞུགས་པ་རྣམས་གཞུ་མཐོང་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱིས་པོད་
ཐེང་འདི་ནང་དེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུགས་ལ་ཆེད་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་དེས་པས་མང་ཐོས་
མཁས་པའི་མདུན་སར་བཞོད་གསོལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་ཐེང་འདིར་པོད་གངས་
གསར་པ་བསྟོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་སྤྲོད་ན་དེར་སྟོན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷག་སྟོལ་ཡོད་བཞེས་
རེ་བསྟུན་ཡང་ཞུ།

མཐའ་དོན་པོད་ཀྱི་གཞུགས་ལག་གཅེས་བརྟུས་ཀྱི་པོད་ཐེང་འདི་བཞིན་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དཔར་
བསྟུན་རིམ་པས་ཞུ་བའི་གལ་ཆེད་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ང་ཚོར་ལྷ་རྩ་ཆ་སྤྲི་བོད་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུ་
སྐྱིག་པ་ཚོར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་རིམ་བཞུགས་ཀྱི་པོད་དཔེ་རྣམས་ལྷག་པར་དབྱེད་ཞིབ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
གནང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུ་ཉའི་ནང་འཇུག་རྒྱུའི་ཐུགས་འགན་དགའ་ལྷན་ཤར་ཅི་གྲ་ཚང་
གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ། གཞན་ཡང་ཐུག་དཔེ་ཞུ་སྐྱིག་གཙོས་ལྷང་ཁུངས་
འཛོལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྱི་རིགས་རྣམས་དེ་བཙོ་སའི་ཆེད་བཞོད་ཞུ་སྐྱིག་པས་གནང་ཐོག་ཁོ་པོ་ཐུབ་
བསྟན་སྐྱིན་པས་ཀྱང་ལྷང་བརྟེན་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཤེས་འཛོལ་ཞིབ་རོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞུང་
ཆེ་ཁག་རྣམས་དེར་རབས་དང་མཐུན་པར་གཞུང་མཚམས་འབྲེད་རྒྱ་དང་སྐབས་འབབ་འགོ་བརྟེན་འགོད་རྒྱ་སོགས་
ཀྱི་འགན་སྲུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་སྤྱི་གཉིས་སྟོག་སྟེ་ཞུ་དག་ཐུབ་པ་སོགས་ཞུས་
ཡོད། ཞུ་སྐྱིག་པ་ཚོས་བཞོད་པའི་ནོར་བཙོས་དང་མཆན་རྣམས་དང་དེའི་སྟེང་ཁོ་བོས་ཐ་མའི་ཞུ་སྐྱིག་བཀྱིས་པའི་
ནོར་བཙོས་དང་མཆན་ཁ་བསྟོན་རྣམས་མ་ནོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འབྲོད་པ་སོགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་དག་
བཤེས་སྟོ་བཟང་ཆོས་དར་དང་ཨ་ཙེ་ཡ་རབ་སྤྱིང་སྟོ་བཟང་དོ་རྗེ་གཉིས་ནས་གནང་བ་བཅས་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཞུ་རྒྱ་བཅས་སྟོན་འགྲོའི་སྟངས་བརྟེན་ཀྱི་རྒྱལ་དུ། པོད་ཀྱི་གཞུགས་ལག་གཅེས་བརྟུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱིག་དང་ཞུ་སྐྱིག་
འགན་འཛིན་སྲུང་རིམ་ལྷ་རམས་ཐུབ་བསྟན་སྐྱིན་པས་སྐྱ་ཆོས་ལ། ॥

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILL. 60607

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

དཀར་ཆག

སྒྲིབ་ཐེང་དོ་སྒྲིབ།xiii

དཔེ་སྒྲིབ་གསལ་བཤད།xliii

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཅུ་ས།

༡ བོ་རྟོ་བའི་མན་ངག་པེ་ལུ་འབུམ་སྟོན་པོའི་ཕ་བ། དག་བཤེས་དོལ་བ།1

༢ དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུ། སྐམ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།

བསྟན་བཅོས་གྱི་སྟོན་འགོ་བཤད་པ།43

སྤྱི་དོན་དང་པོ་སླ་མེད་བྱང་ཆུང་གི་རྒྱུ་བཤད་པ།

ལེ་ལུ་དང་པོ། རྒྱུ་བའི་གཤེགས་སྟོང་པོ་བསྟན་པ།46

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སླ་མེད་བྱང་ཆུང་རྒྱུ་བ་པའི་རྟེན་བཤད་པ།

ལེ་ལུ་གཉིས་པ། རྟེན་མི་ལྟས་རིན་ཆེན་བསྟན་པ།52

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སླ་མེད་བྱང་ཆུང་རྒྱུ་བ་པའི་རྟེན་བཤད་པ།

ལེ་ལུ་གསུམ་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ།59

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སླ་མེད་བྱང་ཆུང་རྒྱུ་བ་པའི་ཐབས་བཤད་པ།

ལེ་ལུ་བཞི་པ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ།67

ལེ་ལུ་ལྔ་པ། ལམ་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་བསྟན་པ།75

ལེ་ལུ་དྲུག་པ། ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ།90

ལེ་ལུ་དབུ་པ། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྟེན་བསྟན་པ།99

ལེ་ལུ་བརྒྱད་པ། སྤྱུ་བས་སུ་འགོ་ཁྲིད་སྟོམ་པ་བརྟན་པ།107

ལེའུདགཤུ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པ།	115
ལེའུབཅུ་པ། སྒྲིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྟན་པ།	140
ལེའུབཅུགཅིག་པ། ཡར་ཕྱིན་བྱུག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	146
ལེའུབཅུགཉིས་པ། སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	149
ལེའུབཅུགསྟམ་པ། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	158
ལེའུབཅུབཞི་པ། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	166
ལེའུབཅོ་ལྔ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	172
ལེའུབཅུབྱུག་པ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	177
ལེའུབཅུབརྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	189
ལེའུབཅོ་བརྒྱད་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	210
ལེའུབཅུདགཤུ་པ། སའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	214

སྒྱིདོན་ལྔ་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བྱུང་པའི་འབྲས་བུསངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་པ།

ལེའུཉི་ཤུ་པ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ།	229
---	-----

སྒྱིདོན་བྱུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་བཤད་པ།

ལེའུཉེར་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་བསྟན་པ།	239
--	-----

མཐུག་གི་དོན།	243
--------------------	-----

༡ བྱུང་པ་དགོངས་གསལ། ས་པར་ཀྱུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།	247
---	-----

སྐྱབས་འགྲོ་བཤད་པ།	249
-------------------------	-----

སེམས་བསྐྱེད།	258
--------------------	-----

སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	268
----------------------------------	-----

རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	276
--------------------------------------	-----

བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ།283

བཙོན་འགྲུས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ།289

བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ།296

འཕགས་པའི་སྟོད་པ།314

བསྟུ་བའི་དངོས་བོ་བཞིའི་སྟོད་པ།346

ལམ་ལ།350

ས་བཙུའི་རྩམ་གཞག371

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ལ།374

བརྩམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མཐུག་གི་དོན།394

ཞུ་གི་པའི་མཆན།395

ཏུ་འདྲོན་ཐུག་དཔེའི་མཆན་གཞུ།473

ཞུ་གི་པའི་ཏུ་ས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་པག483

ཕྱིན་སྒྲིབ་རོ་སྒྲིབ།

སྒྲིབ་པ།

༡༡༡། །འདིར་ང་ཚོས་«བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་»པོད་ཐེང་བཅུ་པ་«བསྟན་འཛིན་གྱི་གཞུང་གཅེས་བཅུས་»ཞེས་པའི་ནང་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏྲོ་བའི་མན་ངག་དགེ་བཤེས་དོལ་བས་(༡༠༧༩-༡༡༩༡)ཡི་གེར་བཏབ་པ་«ལེའུ་བུམ་ཕྱོན་པོ་»ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩ་ཆོག་དང་། དེའི་སྟེང་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་རྩ་བོ་གཉིས་གཅིག་འདྲེས་སུ་སྒྲེལ་བའི་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ་འདི་(༡༠༧༩-༡༡༩༡) གསུང་«ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་»ཏེ་དྲགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དང་། མཐར་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་སྐྱེ་བྱེད་མཁྱེན་ཏུ་མེད་པ་འཇམ་མགོན་མ་སྐྱེ་བཞུགས་འཛིན་(༡༡༩༩-༡༢༩༩)གསུང་«ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་» བཅས་གསུམ་ཞུ་དག་ལེགས་གྲུབ་ཐོག་ཕྱོན་གྱི་དཔར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ནང་ཕན་རྒྱུན་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྲེལ་གཞུང་སོ་སོར་བྱངས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ཁྱེད་ཀྱི་འཇོག་འཕྲིན་ལྟ་བུ་འདི་མཆོན་ཏེ་ཞུས་པའི་མཆོན་ཏེ་བཀོད་ཐོག་དུ་ལམ་དེ་བཀའ་བླུགས་སུ་དཔར་བསྐྱར་ཐུབ་པ་དགའ་གུས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར། གཞུང་དེ་གསུམ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད་གཞུང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་དབྱེད་ནའང་རེ་རེ་བཞིན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་བརྟེན་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཤིང་གཏིང་ཟབ་པ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞུང་གསུམ་ཀ་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱུལ་པའི་གཞུང་རང་རྒྱུ་ཡིན་པས་རང་ཅག་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་པར་འཇུག་བདེ་ཞིང་། བརྟེན་བྱ་ཕྱོན་རྒྱུ་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་ཞིག་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་བཀོད་དང་བསྐྱར་བས་ལག་ལེན་ཏུ་ཁྱེད་པོ་དེ་བཞིན་གསུང་དམིགས་པས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལུན་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཡོད་ལྟ་བུ། འདས་པའི་མི་རབས་དུ་མར་རང་ཅག་ཁ་བ་རེ་བའི་ནང་ཚོས་ཀྱིས་ཁྱེད་པོའི་ས་ཁུལ་མང་པོར་ཅེ་ཆའི་གཞུང་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་

དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེས་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཁྲིམ་ཟིན་ལ་ད་དུང་ཡང་མི་རབས་དུ་མར་སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོ་
ཞིག་གི་འདོད་དོན་སྒྲོང་རེས་པ་ཁྲིམ་མི་དགོས།

“བསྟན་རིམ་གྱི་”གོ་དོན།

སྤྱིར་བསྟན་རིམ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའམ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྟུས་ཡིན་ཅིང་། བསྟན་དེ་ཐོག་མར་པལ་ཆེར་རྩོམ་རྩི་
དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་(༡༩༩-༡༩༧༩)དངོས་སྒྲིབ་རྩོག་ལོ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་
རྩོག་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས་(༡༩༧༩-༡༩༨༩)མཛད་པར་སྤངས་ལ། ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་«བགའ་
གདམས་གཅེས་བཏུས་»ཟུགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟན་རིམ་
ཆོག་པ་བཅད་དུག་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་འབྲེལ་པའི་རྩལ་དུ་རྩོག་ལོ་རྩ་བས་བསྟན་རིམ་གྱི་ཅ་ཆོག་སྒྲིག་
ཉི་ཤུ་ཅན་གཅིག་བརྒྱམས་ལ། དེའི་འབྲེལ་པའི་རྩལ་དུ་རྩོག་ལོ་རྩ་བ་མ་གྲོ་ལུང་པ་སྒྲོ་བྱས་འབྲུང་གན་
ས་(དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་སྔ་དེ་)ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་»བྱ་བ་དེ་དང་
བསྟན་རིམ་རྒྱུད་བ་བཅས་གཉིས་བརྒྱམས་པར་བཤད།^༡ གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་གྱི་མཚན་ལ་«བདེ་
བར་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་»ཞེས་བཏགས་པ་
དང་། གཞུང་དེའི་མཇུག་བྱང་དུ་འདི་ལྟར།

བདེ་བར་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྟོང་ས་སུ་བྱུང་བ། སྤྱི་མཇེ་བརྩམས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་
པ་སྤྱི་ཐེུང་པ་སྤྱི་པོས་ལེན་པས། ལུང་དང་རིགས་པའི་གཞུག་ལག་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུངས་པས་
ངལ་བ་མི་དམན་ཞིང་མི་ཞན་ལ་མི་རྒྱུ་བར་བྱས་པ། རིག་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྒྲིབས་པ་དགེ་བ་ཅན། ལྷ་ལོ་
དག་སྒྲོང་སྒྲོ་བྱས་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་པའི་བརྒྱུ་ཀྱིས་ལ་ལེགས་པར་གནས་པས་རང་གི་དྲན་
པ་གོམས་པ་སྤྱེལ་བའི་བརྟེན་བྱང་ཅམ་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་རྩོགས་སོ།^༢

ཞེས་བྱང་བ་ལས་གྲང་བསྟན་རིམ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་དེ་དོན་གསལ་བར་རྩོགས་ཏུ་ས་པས། ཆོག་

འདིའི་དོན་སྤྱིར་བོན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་
 'པ་སྤྱིའི་བཤོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཞེས་པར་གོ་དགོས།
 དེ་ཡང་གོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་ ༡ བཤེས་
 གཉེན་བསྟན་ཚུལ་དང་། ༡ དལ་འབྱོར། ༡ འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ༢ ལས་འབྲས། ༥ འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་
 བྲག་གི་སྟག་བསྟེན་པ། ༦ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ༧ རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྟེན་པ། ༨
 ཤེས་རབ་ལ་ཕྱིན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྒྲོམ་པ། ༩ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་རྒྱམས་རིམ་གྱིས་བཤོད་པ་དང་། ༡༠ འབྲས་བུ་སྟག་སྟུང་ལེ་ཤེས་ལྟ་ལྟ་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱ་
 བ་བཅས་དོན་ཆོན་བཅུ་འི་ནང་དུ་བསྟུས་ཏེ་ལག་རྒྱ་ལེན་ཚུལ་རིམ་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ལས་ཀྱང་
 བསྟན་རིམ་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་གོ་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་ཀྱིས།

སྤྱིར་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་བཞིན་བསྟན་རིམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དངོས་ནི་རྟོག་ལོས་མཛད་པར་སྣང་
 བའང་། བསྟན་རིམ་གྱི་མན་ངག་གི་ཅུ་བའི་ཁྲུང་ས་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་
 མ་ཕྱི་རྩོམ་པའི་ལྟ་ལྟ་ཏེ་ཤེས་པའི་«བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་»ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ། རྟོགས་གཅིག་
 བས་བཤད་ན་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་རྒྱམས་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་གི་ནང་
 གསེས་ཁྲུང་པར་བཞག་རྒྱ་དོས་འཛིན་དགོས་པར་སྣང་ལ། རྟོགས་གཞན་གཅིག་ནས་བཤད་ན་ལམ་
 རིམ་དང་བསྟན་རིམ་ཞེས་དོ་བོ་སོ་སོར་འཛིན་རུང་བཞག་རྒྱ་འང་མཛོན། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་
 གསུངས་ཚུལ་ལ་ཆོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་རིམ་དང་། རྟོག་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ལམ་རིམ་ཞེས་
 དང་། ཡང་འགས་ཁྱིད་ཡིག་རྒྱ་བསྟེན་པ་ལ་ལམ་རིམ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཆོས་སུ་མཛད་པ་ལ་བསྟན་
 རིམ་ཞེས་རྒྱུ་དབྱེ་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་གསུངས། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་དོ་བོ་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་འདི་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། རྩོམ་པའི་«ལམ་སྒྲོན་»ཀྱི་
 མན་ངག་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་སྟོ་རབ་འབྲིང་མཐའ་
 གསུམ་དང་བསྟན་ཏེ་དངོས་སུ་སྟེན་སུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞུང་
 དང་མན་ངག་རྒྱམས་ལ་ལམ་རིམ་དང་། རྩོམ་པའི་«ལམ་སྒྲོན་»ཀྱི་མན་ངག་ལ་གཞི་བྱས་མོད་ལམ་གྱི་

ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྒྲིགས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་ན་འང་དངོས་སུ་སྒྲིམ་
 སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་མ་སྒྲུར་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་རིམ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་རུང་བར་
 མངོན། དེ་ཡང་སྒྱིར་སྐྱངས་བྱས་ན་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དུ་སྐབས་སྟོབས་གྱི་ཉམས་ལེན་དཔེར་ན་
 བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་དང་དལ་འབྱོར་བསྟེན་དཀའ་ལྟ་སུ་རྣམས་བསྟན་སྐབས་གཙོ་བོར་ཉམས་
 ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ནང་གསེས་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་དམིགས་སྒྲོར་ལྟ་བུར་བྱས་ན་
 ས་ཁྲིད་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་ཅིང་། སྐབས་དུ་མར་སློ་འཁུལ་བའི་གདམས་ངག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་འཕགས་ལུལ་
 པའ་བྱུང་གྱི་གསུང་གྱི་སྟེང་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་བསྟོས་མང་དག་གཅིག་དྲངས་ཏེ་འཐད་
 ཀའི་ཉམས་ལེན་ཚུལ་འདོན་མཛད་ལ། བསྟན་རིམ་དུ་ནི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
 པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་དོན་ཚན་དུ་བསྐྱས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་མོད་ཀྱང་ལམ་རིམ་བཞིན་འཐད་
 ཀ་འཐད་ཀའི་དམིགས་སྒྲོར་གྱི་ཁྲིད་རྣམས་ཚུལ་འདོན་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་སོ་སོར་གཞུང་གཞན་
 བས་ལུང་འདྲེན་སྐབས་འཕགས་ལུལ་པའ་བྱུང་གྱི་གསུང་གཙོ་བོར་དྲངས་པ་ལས་བོད་ཀྱི་བཀའ་
 གདམས་གོང་མའི་གསུང་བསྟོས་རྣམས་དམིགས་བསལ་མི་འདྲེན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བསྟན་རིམ་
 བས་ལུང་རིགས་གྱི་སྒྲིས་པའང་ལམ་རིམ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཅུང་ཟུག་པར་བྱུང་བ་སོགས་གཞུང་ཚུལ་
 ལའང་བྱད་པར་བྲན་བུ་ཡོད།

ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་བྱུང་རིམ།^༡

དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་རྫོང་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་
 ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་རྫོང་བོ་རྗེའི་«ལམ་སྟོན་»གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་གསུག་ཡིན་པས། རྫོ་
 བོའི་«ལམ་སྟོན་»ལ་འགྲེལ་པ་མི་འདུ་བ་ཁག་འགའ་གས་ཆེས་ལྷ་ས་ནས་བྱུང་ཞིང་། རྫོ་བོ་རྗེས་ནས་
 འཛོལ་ཙྰ་བ་(༡༠༡༡-༡༠༥༤)ལ་གསུངས་ཤིང་ནག་ཆོལ་ས་ལག་སོར་བ་དང་། དེ་ལས་བྱུལ་བྱུང་དང་།
 བྱུང་ལུ་འཛིན། རོག་འཆིང་ལུར་བ། གནམ་འབར་བ། ལྷ་ལྟན་པས་ཟིན་བྲིས་རེ་བཏབ་པ་ལས་ལམ་
 རིམ་གྱི་མན་ངག་ཐོག་མར་དར་བར་མངོན་ལ། རོག་ལགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷ་སྟོན་ལས་གསན་

པའི་ལམ་རིམ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་ལ། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བས་ (༡༠༡༥-༡༠༡༩) རྗེ་པོ་ལས་དངོས་སུ་
གསན་ཏེ་ལམ་རིམ་མཛད་པར་ཡང་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་པ་བའི་སློབ་མ་ཀ་མ་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་
བས་ (༡༠༡༩-༡༡༡༩) ཀྱང་ལམ་རིམ་མཛད་ཅིང་། ལྷ་ལྷ་བའི་གསུང་ལས་ལམ་རིམ་མང་དུ་མཆད་དེ།
ཐོག་མར་པ་ཀ་བ་དར་སེང་གིས་ལམ་རིམ་དང་འདྲུལ་བ་བསྐྱེད་མ་དང་། དགེ་མཛེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
གསུང་ལ་ཟིན་ཅིས་བྱས་པའི་ལམ་རིམ། རྒྱུ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་བཅས་བྱང་། ལྷ་ལྷ་བས་
དཀྱིལ་སྒྲིམ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེས་སངས་རྒྱུས་དཔོན་ལ་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་པོད་བཞི་མ་ཞིག་བྱང་
བ་ཡང་བཤད་ཅིང་། དགོན་པ་བའི་སློབ་བརྒྱུད་ལས་བྱང་བའི་ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་འཇུག་
ལྷོག་ནས་ཁྱིད་པས་དགོན་པ་བའི་ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན། དཔོན་ལྷོན་གྱི་སློབ་མ་རྟོགས་ལྷན་བཟང་མོ་པ།
དེའི་སློབ་མ་ལྷ་འབྲང་པོ་བའི་གསུང་ལ་ཟིན་བྱས་བྱས་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཁྱིད་པའི་ལམ་
རིམ་ལྷ་འབྲང་མ་ཞེས་ཅིས་ཆེ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱང་། ལྷ་ལྷ་བའི་པ་ཆེན་པོས་ (༡༠༡༩-༡༠༢༩) རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གཞུང་ «མདོ་སྟེ་རྒྱུན་» བཞིན་རིགས་ནས་གསུངས་པའི་མན་ངག་སྟོད་ལུང་
པ་དང་བྱ་ཡུལ་པའི་ལམ་རིམ་དུ་སྟེལ་ཞིང་། བྱ་མ་བྱ་ཡུལ་པའི་ (༡༠༢༩-༡༡༡༩) ལམ་རིམ་ནང་ལྷ་ལྷ་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱིད་ཚུལ་ཡང་བཀོད། པོ་རྟོ་བའི་སློབ་མ་གྱི་ར་བའི་ (༡༠༢༩-༡༡༡༩) ལམ་རིམ་ལ་ནེ་ཙོ་བས་
ལམ་རིམ་རྒྱས་འབྲིས་བསྐྱེད་གསུམ་མཛད་པ་ལས། འབྲིང་པོ་ལ་ལུང་རྒྱན་བཞུགས་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་
བས་ (༡༡༡༩-༡༡༡༩) དེའི་སྟེང་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་གསན། གཞན་ཡང་ཁ་རག་སྒྲིམ་རྒྱུད་གི་
ལམ་རིམ་དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས། གྲུང་ལུང་པའི་གསུང་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ། གྲུང་
ལུང་པའི་སློབ་མ་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཁྱིད་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་སྟེང་ཏེ་འཁོར་
བ་འཇུག་ལྷོག་གི་མན་ངག་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རིམ་མཛད་པར་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་མཆོ་སྒྲ་པའི་
གསུང་ལ་མོན་གྱ་བའི་ཟིན་བྱས་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་དང་མོན་གྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཁྱིད་ཡིད་གཅིག་
མཛད་པ་བཅས་བྱང་།

བསྟན་རིམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བསྟན་རིམ་ཆོག་པ་བཅད་དུ་གསུམ། དེ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་བསྟན་རིམ་ཆོག་པ་ཅད་ཉི་ཤུ་

པ། དེ་ལ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་རྟོག་ཡོད་སྟོབ་མ་གྱི་ཡུང་པས་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་མཛད།^༡
 གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་རིམ་དུ་གྲགས་པའི་བསྟན་རིམ་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་
 ཤིང་། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཨ་མས་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་ཡིན་ལ་དེའི་གསུང་ལ་སྟེ་ཟུར་པས་ཟིན་བྲིས་སུ་
 བྱས་པ་ཐོ་ཡོན་ཡི་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད།^༢ བྱ་ཡུལ་པའི་སྟོབ་མ་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆས་མཛད་པའི་
 བསྟན་རིམ་དང་། སྟོན་ཡུང་པ་དང་། ལྷ་བཟོ་ཉག་མོ་པ། སྤང་ཡུང་པ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེན་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་
 ཡོ་པའི་བསྟན་རིམ་མཛད་བྱང་ཡོད་མེད་ཙམ་ཞིག་བྱང་བར་བཤད་ཅིང་། དཔོན་སྟོན་གྱི་སྟོབ་མ་
 བལ་པོ་གོང་པས་ཀྱང་བསྟན་རིམ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་ལ། འཆད་ཀ་པའི་(༡༡༠༡-༡༡^{༣༤})སྟོབ་མ་བྱང་
 སང་བྱ་བའི་བསྟན་རིམ་ཞིང་ཡོད་པ་དང་། འཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའ་གྲགས་(༡༡༠-
 ༡༡^{༤༤})གྱི་བསྟན་རིམ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་ཐོན། ཆལ་པ་དེ་བ་དམར་དུ་ནག་ཆོ་ལོ་ཙུ་པའི་སྟོབ་མ་རོང་པ་
 ཟུག་སོར་བའི་གསུང་ལ་ཟུར་ཆོས་པ་བཞིས་ཟིན་བྲིས་སོ་སོར་བྱས་པ་ལས་བསྟན་རིམ་བཞི་བྱང་བར་
 བཤད།^༣

གཞན་ཡང་པོ་རྟོ་པའི་གསུང་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། དགོ་བཤེས་དོལ་པོས་ཡི་གེར་བཏབ་པའི་
 «མན་ངག་བཅུ་བཅུ་སྟོན་པོའང་»སྟེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ལམ་
 རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་བརྩིས་དགོས་ལ། བཅུ་བཅུ་སྟོན་པོར་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལྷ་འབྲི་སྤང་པས་(རྟེན་
 རབས་བརྒྱ་གཅིག་པ)མཛད་པ་ད་ལྟ་འང་མཛད་དུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་པོ་རྟོ་པའི་སྟོབ་མ་གྲགས་པ་ཡོན་
 ཏན་འོད་ཀྱིས་པོ་རྟོ་པའི་གསུང་ཡི་གེར་བཏབ་པ་«དཔེ་ཆོས་»ཙུ་བ་དང་། དེ་ལ་དགོ་བཤེས་བྲག་
 དཀར་པས་པོ་རྟོ་བ་ཉིད་ལས་དཔེ་ཆོས་སྐྱར་དུ་གསན་ཏེ་«དཔེ་ཆོས་རྒྱས་པ་»གཏན་ལ་པལ། བྲག་
 དཀར་པའི་སྟོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སྤྱང་པའི་སྟོབ་མ་བཀའ་གདམས་གསུང་བསྟོས་ཐོར་བུ་རྒྱུག་མ་པན་གྲུབ་
 ཐོབ་ལྟེ་སྟོམ་གྱིས་«དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་»ཡི་གེར་བཏབ་ཅིང་། དེའི་ཕྱིང་«མན་ངག་རིན་ཆེན་
 སྤངས་པ་»དང་། «མདོ་སྟེ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་»བཅས་མཛད་དེ་སྤངས་པ་རྣམས་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་།
 «ལག་ལེན་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་»ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད།^༤ དེ་ཐམས་ཅད་རྩོ་བོ་བཀའ་
 གདམས་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གང་རུང་གི་གཞུང་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེས་པས།

ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་མན་ངག་འདི་ཐོ་བཀའ་གདམས་པའི་སྐྱེད་ན་ལས་བོད་མཐའ་དབུས་
ཀུན་ཏུ་མཛད་ཐོན་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བྱུང་།

གྲོ་ལུང་པའི་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ།»

དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བསྟན་རིམ་ཀུན་ལས་གྲགས་ཆེ་གོས་དང་གཞུང་རྒྱས་གོས་ནི་
གྲོ་ལུང་པའི་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ།»ཡིན་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྟན་རིམ་དེར་གིན་ཏུ་
ཅིགས་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་བ་མཛད་པ་མ་ཟད་རྗེས་སུ་ཡང་གདན་དྲངས་སོ་
ཙག་ལ་སྐྱེ་ཡར་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པར་གྲགས།^{༡༠} བསྟན་རིམ་འདི་ལ་ལེའུ་བརྩུ་ཡོད་ལ་ལེའུ་
རིས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའི་དོན་ཆོན་ཆེ་ལག་རེ་གཏན་ལ་འབེབས། དེ་ཡང་
བསྟན་བཅོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དབྱར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐྱབས་སུ། འདི་ལྟར།

དང་པོར་དགེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་སྒྲ་མ་གྲས་པས་ལེགས་བསྟན་བྱ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་རྒྱུ་མི་
གཟན་ཞིང་སྟོང་པོ་བྱུང་བར་འབད། །ལེ་ལོས་ཕྱི་གོ་ལ་སྐྱབས་ནི་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་པས་སྒྲུང་། ཉིན་
འབྲེལ་ཡང་དག་ཏུ་བ་རྒྱུ་ཤིམས་རྣམ་དག་རབ་བསྐྱེམས་སྒྲུང་། །བམས་གསུམ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐུལ་
ཏུང་པོ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། །སྟུག་བསྐུལ་མང་ལུན་འགོ་ལ་བརྩེ་བས་བྱང་རྒྱ་སེམས་མཆོག་
བསྐྱབ། །ཤེས་རབ་ལ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཆོས་ཉིད་ལེགས་བསྐྱོམ་བྱ། །བྱང་རྒྱ་སེམས་དཔའི་ས་མཆོག་
རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ལེགས་བཞུད་དེ། །སྟུག་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྡན་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་བྱ།^{༡༡}

ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་འགོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་རྒྱལ་ནས་མཇུག་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྡན་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བར་དོན་ཆོན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་སྐྱར་
ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། དོན་ཆོན་བརྩུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་འདས་མ་འདས་ཀྱི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་སྒྲོར་གྱུར་པ་
ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་བཀྱར་གྱིས་རྒྱལ་བཞིན་
བསྟན་པ་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་ལ། དེ་ནས་སྐོབ་པ་མ་ཇི་

ལྷ་བར་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་གིན་ཏུ་བསྟེན་དཀའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་རྩས་
 རོན་དུ་ལུར་ན་སྒྲུབ་བ་ནས་སྒྲུབ་ཁྱོད་དུ་འགྲོ་བར་ངེས་པས་དེ་ལས་ལྷོག་ནས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དམ་པ་རྣམས་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཅི་རུས་གྱི་སྒྲོ་ཚས་ལ་བཀོལ་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟིང་པོ་ལེན་པར་འབད་དུ་བཅུག་
 དགོས་པས་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོར་དོན་ཚན་གཉིས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ལེ་ལོ་དང་ཕྱིར་བཤོལ་གྱི་
 དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་འཆིབ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་འཆིབ་
 མི་རྟག་པ་དོན་ཚན་གསུམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་སྒྲོས་པ་ལ་ཞེན་པ་ལྷོག་ནས་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་
 སྒྲོ་སྒྲིམ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་དགོ་པ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བདེ་བ་མང་པོ་འབྱེན་ལ། ཕྱིག་པ་ཕྲ་བས་ཀྱང་
 རྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བསྟེན་པས་ན་ལས་འབྲས་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ལ་རྣམ་པར་
 དཔྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བརྟེན་ཐོག་ཁས་སྤངས་
 པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་སོགས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱུང་ཞིང་། ཉེས་ལུང་རྣམས་
 སྟོབས་བཞིས་བཅགས་བསུམས་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ལ་བྲིམས་གྱི་གཞི་བརྟན་པོ་བཏིང་དགོས་
 པས་ལས་འབྲས་གྱི་རྒྱལ་དེ་དོན་ཚན་བཞི་པར་བསྟན།

དེ་ཡང་སྟོན་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དོར་བདེ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ན་
 ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རྟུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་
 པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་བལྟ་ཞིང་བསྒྲོམ་དགོས་པས་འཁོར་བ་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟུག་བསྐྱེད་རྣམས་
 དོན་ཚན་ལྷ་པར་བསྟན། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཕྱི་མ་བདེ་འགྲོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐེག་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཆེན་པོའི་སྒྲོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟིང་རྗེ་དང་བྱམས་པའི་སྒྲོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་
 རྣམས་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་བསྟེན་ན་དགོ་པའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པས། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བརྟེན་པས་ཀྱང་ནས་སྤངས་ཏེ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་ཆུང་དོན་ཚན་དུག་པར་གཏན་ལ་ཁབ། སེམས་བསྟེན་པའི་རྗེས་སུ་
 རྒྱལ་བྲས་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་དགོས་པས་དེ་ཡང་ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲིན་སོགས་

པར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་ལག་ལེན་རྣམས་དོན་ཚན་བདུན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་པས་མི་ཚོགས་གི་ཐབས་ཤེས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་དུ་འགོ་
དགོས་པས་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་
བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དཔུ་མར་འཇུག་ཚུལ་དོན་ཚན་བརྒྱུད་
པར་གཏན་ལ་ཡབ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐབས་ཤེས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་
རྒྱལ་སྤྱོད་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་བཀོད་དགོས་པས་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སའི་རིམ་
པ་རྣམས་དོན་ཚན་དགུ་པར་བསྟན་ལ། མཐར་དོན་ཚན་བརྒྱུད་པར་བབས་སུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
ཀྱི་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་འཐར་མའོན་དུ་བྱུར་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་བརྫོད་བྱའི་རིམ་པ་
རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས་བསྒྲིགས་པར་གསལ་བར་རྟོགས་ཀྱིས།¹⁹

བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རང་རྒྱུ་ལྟ་གསལ་སྤྱོད་ཤིང་བ་
མ་ཟད། གཞུང་རྩོམ་ཚུལ་ཡང་བྱུང་ཆོས་དམིགས་བསལ་ལྟར་པ་ཞིག་སྟེ། རྩ་རྩེས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་དུ་མར་ས་བཅད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་སྟེ་རྩ་བའི་ས་བཅད་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཉིང་
ལག་གི་ཉིང་ལག་ལྟ་བུ་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དབྱེ་སྟོན་ཡོད་མོད། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དེར་དུས་
ཀྱི་བྲིས་སྟོན་བཞིན་གཞུང་ཚན་འཐད་ཀ་འཐད་ཀའི་དཔུར་སྐབས་དོན་གྱི་འགོ་བརྫོད་བཀོད་ཡོད།
སྐབས་དོན་གྱི་བརྫོད་བྱ་སྟོན་པ་ནའང་ཐོག་མར་བརྫོད་དོན་མདོར་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རྩ་ཆོག་ལྟ་བུ་ར་
ཆོག་སུམ་ཅད་ཀྱི་ཐོག་བཀོད་དེ་དེའི་བཤད་པ་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་གྱི་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཡོད་པས་དཔེ་
སྟོན་པ་པོ་རྣམས་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ། ཁོ་བོས་བརྟག་ན་བསྟན་རིམ་འདིའི་བྱུང་ཆོས་གལ་ཆེ་ཤོས་
ནི་གཞུང་འདིར་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་གོང་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཤིན་
ཏུ་མང་བ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱེད་ཐེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་
བདེ་བར་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་སྟེ་བཀོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་
རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་གཞུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་བརྒྱུས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་
ཡིན་པར་མཐོང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐབས་དོན་གྱི་བརྫོད་བྱ་གང་ཡིན་རུང་། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་

པ་ན་ལུང་རིགས་ཚད་མའི་ལམ་ལས་ངངས་ཏེ་སྟོན་པ་མ་ཟད། ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་གི་རྒྱུ་རྟེན་བཞུགས་པ་ན་འང་གཙོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེ་ནས་འཕགས་ལུལ་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབང་ཞིག་ལས་མ་རྗེས་གང་དུ་འང་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་གཙོ་བོར་འདྲེན་པར་མི་མཛད་པ་འང་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུགས།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་བྲག་པ་གཞན་ཡང་འགའ་ཤས་ཤིག་རྒྱུ་མ་ཚམ་སྟོན་ན། ལེའུ་གཉིས་པར་དལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ནང་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་སྐབས། དལ་བ་དང་འབྱོར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ཐར་པའི་ས་བོན་རིགས་སད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཉེས་དམིགས། སད་པའི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་«བྱང་ས་»དང་«མདོ་སྡེ་རྒྱུན་»གཞིར་བྱས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱུང་ལ། ལྷག་པར་ལེའུ་བཞི་བ་ལས་འབྲས་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པའི་ནང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་གིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱུ་དང་། ཁྱད་པར་ལས་དགེ་ལྡན་གི་རྣམ་དབྱེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས། འབྲས་སུ་སོགས་ཞིབ་པར་བཀའ་བའི་སྐབས་མང་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་གིན་ཏུ་མང་བོའི་ལུང་འདྲེན་མཛད་ལ། ལྷག་པར་མདོ་«མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་»དང་། «དུན་པ་ཉེར་གཞག་» «བདེན་པ་པའི་ལེའུ་» «བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་»སོགས་ལས་ཁུངས་གིན་ཏུ་མང་བོ་འདྲེན་པར་མཛད་པས་སྐབས་སྐབས་སུ་ཞི་བ་ལྟའི་«བསྐྱབ་བཅུས་»ལྟོག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བའང་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཡོད། དེའི་སྟེང་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བྲག་པ་སོ་སོའི་འབྲས་སུ་སྟོན་པ་ན་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་མའི་དཔེ་བཞུགས་པས་རང་ཅག་ལས་དང་བོ་རྣམས་ལ་སྟོ་འགྲུལ་ཐེབས་རྒྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན།¹⁹ ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་བསྟན་རིམ་གྱི་ལེའུ་འདི་ལས་སྟེང་ཆེ་བ་ཞིག་རྟེན་དགའ།

དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་བདུན་པར་རྒྱལ་བྱས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེང་ཉམས་ལེན་སྟོན་པ་ན་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་ལེན་དགོས་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་རྒྱལ་བྱས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གནས་རེ་རེ་ནས་«མདོ་པལ་ཆེན་»དང་«དཀོན་བཅེགས་»གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མང་པོ་

ཞིག་བྱངས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ཞི་བ་ལྟའི་«བསྐྱབ་བཏུས་»དང་«སྦྱོད་འཇུག་»གཙོ་བོར་
 བཟུང་སྟེ་བཀོད། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲོར་ལ་མདོ་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་
 ཏུ་མ་ནས་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ཚུལ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྟོང་པོ་དྲིལ་ཏེ་བཀོད་པ་དཔེ་ཙམ་ཞིག་
 བཀོད་ན། «ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་»ལས་གསུངས་པའི་སྟོན་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 སྟོན་པ་ན། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་པར་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་
 ཚུལ་དང་། དེ་ནས་ཆེད་དུ་བྱང་པའི་བྱང་པར་ལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཇི་
 ལྟར་དགོས་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བྱང་པར་དང་།
 བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གང་དགོས་ཚུལ། གཞན་ཡང་དགག་བྱའི་བྱང་པར་གང་དང་བྲལ་
 དགོས་ཚུལ། ཞར་ལ་སྟོན་བྱའི་དངོས་པོ་དང་སྟོན་པའི་བསམ་པའི་བྱང་པར་སོགས་བཤད་པ་བཅས་
 སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྒྲོར་ལ་འདྲེན་ཏེ་སྟོན་ཆེ་བ་བཞིན་ཕྱིན་དུག་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ཏེ་སྟོན་ལ།^༡ དེ་
 རྗེས་«ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པ་»ལས་བྱུང་བ་དང་། «བདེན་པ་བོའི་ལུ་»ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་
 ཚུལ་རྣམས་བཀོད་པས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོད་པའི་སྒྲོར་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཡབ་
 ཚུལ་ཞིབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟན་རིམ་གྱི་ལུ་འདྲེན་ཏེ་མིག་ལྟ་བུར་བཅི་ཆོག་ དེ་ནས་གཞུང་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་དངོས་གཞི་སྟོན་སྐབས་ཐོག་མར་«མདོ་དགོངས་འབྲེལ་»ལས་བྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱིན་
 དུག་སྦྱོའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་པ་ན་དེ་སྟོན་པའི་རྟེན་སྦྱོད་ལ་
 མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་སྦྱོད་བཅུའི་སྟོན་པ་སོགས་བསམ་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱན་དུ་དགོ་
 བའི་བྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་རྣམ་པ་ལྟའི་སྟོན་པ་སྦྱོབ་དགོས་པར་གསུངས་ལ།^༢ དེ་བཞིན་དུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་མི་མཐུན་བྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་
 དང་། ལན་དང་རྣམ་སྟོན་ལ་མི་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པ། ཉོན་མོངས་དང་
 ཐབས་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ། བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་རྫོགས་བྱུང་དུ་ཡོངས་
 སུབ་སྦྱོབ་སོགས་བྱང་ཆོས་ལྡས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བཤད་ཅིས་ཡར་ཕྱིན་གྱི་དོན་དོས་བཟུང་བ་སོགས་

མཛད།^{༡༦} ཕྱིན་དུག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་མེ་བཙུན་བུམས་མགོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་སོགས་མེད་
 ཀྱི་བྱང་ས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་སྦྱོར་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཞི། ཚད་མེད་བཞི་
 སོགས་«མདོ་དཀོན་བཙུགས་»ཀྱི་ནང་ཚན་«བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་»ཅེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྟོལ་དེ་བཀོད་དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབ།

དེ་ནས་“དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲས་ཁུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་བཤད་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་ཁུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
 བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་སྟོན་པ་སྟོན་ཏོ།”^{༡༧} ཞེས་འཆོམས་སྦྱར་ཞིག་བཀོད་དེ་
 «མདོ་སྡེ་རྒྱན་»དང་«བྱང་ས་»ནས་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ།^{༡༨} ༡ རོལ་བ་
 དང་། ༢ བརྟན་པ། ༣ མི་སྟོབ་པ། ༤ བསྟན་བཙུན་གཤེས་པ། ༥ འཛིག་རྟེན་གཤེས་པ། ༦ བརྟན་པ་བཞི།
 ༧ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ༨ ཆོགས་གཉིས། ༩ བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ལམ། ༡༠ ཞིག་ནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་། ༡༡ ཐབས་ལ་མཁས་པ། ༡༢ གཟུངས། ༡༣ སྟོན་ལམ། ༡༤ ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་
 བཙུན་བཙུན་བཞིར་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་རྣམས་གཏན་ལ་འབ་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་པོ་དང་། སྟོན་པའི་
 རང་བཞིན། སྟོན་པ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས། དེ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྩས་པ་སོགས་བཞིར་བསྟུ་བ་
 གཞུང་ལས་གསུངས་ཏེ་དང་པོ་གསུམ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བསྟན་བཙུན་གཤེས་པ་ནས་སོར་རིག་བཞི་
 བར་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་པ་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་གང་
 ཟག་ཁོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་རྩས་པར་གསུངས། སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོགས་གཉིས་
 དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། སྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་པར་
 འཛིག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་། ལྷན་པའི་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་།
 ཏོགས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཐབས་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། སྟོན་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་
 ཐབས་སྟོན་ལམ་བཙས་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྩས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་བཞི་རྣམ་པར་
 སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པས་ལོག་པར་འཛིན་པ་བདུན་སྟོན་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་
 དེའོ།^{༡༩} གང་ལྟར་ཡང་བསྟན་རིམ་གྱི་ལུ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་ཐུན་མོང་དང་

ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་རྒྱལ་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཞིབ་མོར་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡན་ཆེ་
པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བརྟེན་འདིར་ལེའུ་དེ་དོན་བསྐྱུ་ཙམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲིམ་
པའང་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ལགས།

གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་འཇམ་འདི་ནི་ཐུན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་«བྱང་ས་
»དང་། ཞི་བ་ལྷའི་«བསྐྱབ་བརྟུས་»ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྩ་ཚོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་
པའི་ལམ་གྱི་འཇམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྟུས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་
སྟོན་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དབྱངས་ཀྱི་
གསུང་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུ་སྟེ་«རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་»གྱི་ནང་གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་སྟེ་སྟོན་དུ་མའི་སྟོང་པ་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་རང་ཅག་བོད་རྒྱུད་ཀྱི་
ལམ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་བསྟན་འཇམ་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་སྟོ་ཀྱན་
ནས་གྲུས་བརྩེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བབྱིད་དགོས་པར་སྟང་ངོ་ཞེས་པ་ཁོ་བོའི་སྟོ་འཆར་ལགས། མདོར་བསྟུས་
ན་གྲོ་ལུང་པ་ཉིད་ནས་«བསྟན་འཇམ་ཆེན་མོ་»རང་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་བྱང་དུ།

ཀྱེ་མ་གཞུང་ལུགས་སྟེ་ཚོགས་ཀྱིས། །དུབ་པ་དག་གི་ངལ་གསོའི་གནས།།

བསྟན་པ་འིན་ཆེན་མཚོག་གི་རོ། །འབད་པའི་འབྲས་བུ་འདི་གདོང་མྱོང་།།^{༡༠}

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ཅག་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ངལ་
བ་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྟིང་པོ་བྱངས་ཏེ་རང་ཅག་
རྣམས་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བལྟ་བའི་ངལ་བ་དམིགས་བསམ་ལ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་ངལ་གསོ་
པའི་གནས་ལྟ་བུར་གཞུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་འཇུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འིན་ཆེན་པོ་བདེ་བྲག་
ཏུ་མྱོང་ཐུབ་པར་བྱེད་པས་ན། གཞུང་འདི་ནི་དགོས་པ་དམིགས་བསམ་ཙན་གྱི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། འདི་ནི་བསྟན་འཇམ་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚོས་ཤིག་ཀྱང་
ཡིན་ནོ།།

བསྟན་རིམ་དང་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་ཁག་གཅིག

པོ་རྟོ་པའི་དཔེ་ཆོས། གོང་དུ་རྩོམ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་བྱུང་
 རིམ་རགས་བསྟུས་ཤིག་བཤད་པའི་ནང་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་ད་ལྟ་ངོས་བཟུང་
 བྱུང་བ་ནམས་གྱི་མཚན་བྱང་ནམས་སྟོས་ཟེན་ལ། དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཤས་འདིར་ལོགས་
 ལུ་སྟོས་ན། ཐོག་མར་འབྲོམ་སྟོན་པའི་སྟོབ་མ་བཀའ་གདམས་སྟུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ཡ་གུལ་པོ་རྟོ་བ་
 རིན་ཆེན་གསལ་(༡༠༡)-༡༠༥) གྱི་མན་ངག་ལ་དེའི་སྟོབ་མ་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་ཆོགས་བཅད་
 དུ་བཞེབས་པ་«དཔེ་ཆོས་»ཅུ་བའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་ལས་གྲུབ་ཐོབ་ཕྱེ་སྟོང་པའི་«དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་»གྲགས་
 ཆེ། དཔེ་ཆོས་ནང་ཐོག་མར་སྟོབ་མ་སྟོན་ཅུང་དུ་བྱུང་བའི་མན་ངག་དང་། དེ་ནས་གཞུང་དངོས་ལ་དགེ་
 པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོན་པ། སྟབས་འགོ་དལ་འབྱོར་
 བརྟེན་དཀའ། མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། ཉེན་སོ་སོར་ཐར་པའི་དོན་
 བཅས་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་སྟོར་དང་། དེ་ནས་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་མཐུན་པར་གྱུར་
 པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་སོགས་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཆེན་དང་། དེ་ནས་བསྟེན་བྱ་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟེན་
 མཐུན་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་ལེགས་སྟོན་གྱི་དོན་
 དང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་དོན་བཤད་དེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ངོས་བཟུང་རྒྱལ་བཤད། དེ་ནས་
 བྱམས་སྟིང་རྩེ་དང་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྟེན་པ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་རྒྱ་བ་གྱི་སེམས་གྱི་
 བསྐྱེད་བྱ་བསྟན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་སྟིན་སོགས་ལར་བྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ནམས་བསྟན། དེ་ནས་
 མཇུག་ཏུ་རྩོམ་པའི་ «ལམ་སྟོན་»དུ་བྱུང་བལྟར་སྟུགས་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཅིང་། སྒྲ་མའི་དྲིན་རྩེས་སུ་
 བྱན་པའི་སྟོན་ནས་དད་གྲུས་གྱིས་སྒྲ་མ་མཉམས་པར་བྱ་བའི་སྟོར་བཤད་ལ། མཐར་བཟུང་བའི་སྟོན་ནས་
 བསྟན་བཅོས་མཇུག་བསྟུས་པར་མཛད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་ནི་
 དོན་ཐམས་ཅད་དཔའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པར་མ་ཟད། དཔེ་
 མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱང་དང་སྟོན་བྱུང་གི་གཏམ་བརྒྱུད་ཀྱང་རྒྱུག་པོ་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོར་

ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བར་གསུངས་པའི་ཐད་དུ་དཔེ་བཅུ་དྲུག་གསུང་སྟེ།

བྱིས་པའི་སྣེ་ཟན་གཙང་པའི་ཉ། །ལ་མེས་བཀུག་སྟེ་རྒྱ་དང་ནགས།།

བྱི་ཁ་བྱ་སྒྲག་ཐོ་རྟག་དང་། །མིག་པ་འཕྱི་བ་གཡག་འཐབ་དང་།།

སྟེ་སྒྲ་བྱི་བ་ཁུག་རྟ་རྣམས། །གསེར་སྟོད་རན་སྒྲགས་འབྲུག་པ་འདྲ།།

རྩ་ཁྲུང་ལ་ཆ་གང་མོ་བཞིན།།⁹¹

དེ་ལྟར་དཔེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་ནང་དཔེར་ན་“བྱིས་པའི་སྣེ་ཟན” ཞེས་པ་ནི་སྟོན་སྟེ་གཞན་པོ་བྱུང་བའི་
ཡུལ་ཞིག་ལ་བྱིས་ཆང་ཞིག་གི་བྱིས་པ་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཟན་དེ་རྒྱབ་དུ་སྤྲུམ་དེ་པའི་ཟན་ལ་
ཟོས་པས་བྱི་ཞིག་གིས་ཟན་རྒྱབ་དུ་སྤྲུམ་པ་ཏམ་གྱིས་བྱིས་པ་དེ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་ཟན་
བྱི་ལ་ཤོར་བས་དུ་དགོས་པ་བྱུང་བ་བཞིན། རང་ཅག་རྣམས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདིར་ཆོས་མ་བྱས་
པར་གྱི་བ་འདྲ་བྱུང་ན་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དཔེ་སྟོན་པ་གིན་
དུ་མང་བ་ཞིག་བཞུགས་ལ།⁹² དཔེ་དོན་རྣམས་«དཔེ་ཆོས་»ཀྱི་འགྲེལ་པ་«དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་
སྤྲུངས་པའི་»ནང་དུ་བྱུང་ལ། དེར་དམིགས་བསལ་ཁ་གསལ་པོ་མེད་པ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་ཁ་གསལ་
བ་རྒྱལ་སྤྲུམ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་(༡༩༤༥-༡༩༤༩)སྟོན་མ་འགོ་མགོན་དཔལ་ལྷན་ལེ་ཤེས་ཀྱི་
«གཏམ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་ཐེང་མཛེས་»ལས་རྟོགས་ལུས་སོ།།⁹³

དགེ་བཤེས་དོལ་པའི་པེའུ་ལུ་སྟོན་པོ། ཡང་པོ་རྟོ་བའི་གསུང་ལ་དགེ་བཤེས་དོལ་པས་

བརྗེད་བྱང་གི་རྩལ་དུ་ཡི་གེར་བཏབ་པ་«པེའུ་ལུ་སྟོན་པོར་»གྲགས་པ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་པ་
ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། མན་ངག་དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས་ཀྱང་«བྱང་རྒྱལ་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོར་» ཕྱིགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་སྐབས་དུ་མར་དེ་ལས་ལུང་འདྲེན་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་དགེ་
བཤེས་དོལ་པའི་ཞལ་ནས། “རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཕངས་འཕངས་རྣམས་བརྗེད་ཀྱི་
དོགས་ནས་བྲིས་པ་ཡིན། བཤད་པའི་གོ་ཆ་མ་བྱས། གོ་ཆ་བྲས་ན་དབྱར་དཀྱུན་རེའི་ཆོས་གསུངས་ཆོད་
རྣམས་བཟུང་ཡང་ཟད་པ་མེད་པ་འོང་སྟེ། སུ་གུར་སྟོན་དགོས་སྒྲུམ་ནས་ཁ་ཡར་བྲིས་ནས་ཡོད་པ་ལ།
དགེ་བཤེས་པོ་བྱང་སྤེངས་པས་དཔེ་ཆོས་དེ་བསྟེན་པས་འདུག་གསན་པས། འོ་ན་པའི་དེ་རྣམས་ཀྱང་

ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེབས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྲིད་དམ་སྟེན་ནས་གང་དུ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུམ་ལང་
ལེགས་པ་ཅིག་བྱང་།”^{༡༤} ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་འགོ་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བསྒྲིགས་ཤིང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཟན་པ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ནས་
རིམ་གྱིས་འཇུག་སྟེ་དལ་འབྱོར་བརྟེན་དཀའ་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་
འགོ་ཟུག་པས་དལ་འབྱོར་བརྟེན་དཀའ་དང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒྲོམ་པ་བསྟན། དེའི་འོག་ཏུ་ལས་
རྒྱུ་འབྲས་སྒྲི་དང་ལྷག་པར་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་སྒྲིང་དོར་གྱི་ཚུལ་ནམས་སྟེ་སྒྲིམ་བུ་རྒྱུང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་ནམས་བསྟན། དེ་རྗེས་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་གི་སྒྲོ་སྒྲིང་ལ་ལའོར་བ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྟུག་བསྐྱེད་པས་མ་
ཞིང་། སྟུག་བསྐྱེད་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་སྒྲི་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་གི་ཚུལ་ནམས་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅ་བ་མ་རིག་པ་སྟོན་ཀྱི་ན་ནས་བསྒྲོག་པའི་ཚུལ་ནམས་
གསུངས། དེ་ནས་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
ཀྱི་སྒྲིད་པའི་སྟོར་ལ་གཞུང་དུ།

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་བྱུངས་ལ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚོགས་བསག།

དགེ་བའི་ཅ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུངས།

སྟོར་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ལ། །དངོས་གཞི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡན།

ཟིན་རྗེས་མཇུག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་བསྟོ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་སྟོན་ཀྱན་དེར་འདུས།^{༡༥}

ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྟོན་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པའི་«མཛོན་རྟོགས་
རྒྱན་»དང་«མདོ་སྟེ་རྒྱན་»དུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ནང་གཞན་
ནམས་ཆང་བ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཕྱིན་དུག་ནམས་རེ་རེ་
ནས་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། ལྷག་པར་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནམས་ཞིབ་ལྟའི་«སྟོན་འཇུག་»ཅ་བར་བྱས་ཏེ་སྟོན། དེ་ནས་ཐབས་ཤེས་རྒྱང་
འབྲེལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལས་འབྲོས་ཏེ་སྟོན་མིན་གྱི་ལྷགས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་གཅིག་རྩོད་རྩོད་ཏེ་

ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཨ་མ་རྒྱ་ཉི་འཁོར་བ་བཞིན་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་ཆེས་ཆེར་དད་
 ལུགས་སྒྲིགས་ཀྱིས་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་ལ་བཤད་བ་རྒྱས་ཅམ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་
 ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་རིམ་ལྷན་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། བར་ཆད་རིམ་ལྷན་སྐྱོང་ཚུལ་
 དང་། བར་ཆད་སྐྱེད་སྒྲིགས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། མཐར་ཆོས་སྒྲིད་བཅུ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་
 བ་སྒྲིགས་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་བསྐྱོར་བ་དང་བཅས་གཞུང་མཇུག་སྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །«འཇུག་སྐྱེད་
 བ་དེ་»དག་བཞེས་དོལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་པས་འབྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་
 མཛད་པ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་དེའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་དུ་ལྷང་གནས་ལ། དུས་ཕྱིས་ཨ་ཁྱ་ཡོངས་འཛོལ་
 དབྱེད་ཅན་དགའ་བའི་སྒྲོ་བ་ཀྱིས་«འཇུག་སྐྱེད་པའི་མིང་བརྟེན་གོ་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་གི་བཤད་པ་
 མོམ་ཉིའི་སྐྱེད་སེལ་»བརྒྱུ་མས་པ་གཞུང་དེའི་གོ་དོན་རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཆེ།

དགས་པོའི་ཐར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ། ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བོས་ཤིག་ནི་མཉམ་མེད་དགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ཆེ་སྟེ་མཆོན་གཞན་རྒྱུ་པོ་
 བས་(༡༠༣༩-༡༡༡༩)མཛད་པའི་«ཐར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་»དེ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། གཞུང་
 འདིའི་ནང་རྒྱུ་པོ་བས་རྩོམ་པོ་བཀའ་གདམས་པའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གྲུང་རིམ་པའི་(༡༠༣༩-
 ༡༡༡༩)དངོས་སྒྲོ་བ་བྱུང་ཚུལ་དཔལ་དང་། རྒྱུན་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་བ་རྒྱུ་པོ་བས་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མཆོན་
 (དུ་ས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་)བཅས་ལས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་མན་ངག་གསན་པ་རྣམས་གྲུང་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱུན་ཏེ་བཀའ་བྱུག་རྒྱུ་པོ་ལྷང་འབྲེལ་གྱི་གདམས་པ་
 རྒྱུན་པའི་གཞུང་གི་རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུ་དཔགས་
 བ་བརྒྱུད་བྱུགས་པ་རེ་རེའི་དབྱར་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ཆོགས་བཅད་བཞོད་འཇུག་པས་གཞུང་འདིར་རྩ་
 འབྲེལ་གཉིས་ཆང་བ་ལྟ་བུར་འཇུག་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་བཅད་རྣམས་སྐྱེད་ནས་ལོགས་སུ་བཞོལ་ཏེ་
 རྩ་བར་བྱས་པའི་སྒྲོ་བ་ལ་ཆེར་བྱུང་བར་མི་སྤང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ཆོག་དེ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་
 བྱས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བརྟག་དགོས་པར་མཛོན།
 བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྟོན་ལུང་པ་དང་བྱ་ལུ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་

རིམ་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་«མདོ་སྟེ་རྒྱ་ཆུན་»དང་ཐོགས་མེད་གྱི་«བྱང་ས་»ལྟ་བུར་
 བསྟན་བཅོས་གྱི་ཐོག་མར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱ་རིགས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པས་རིགས་གྱི་སྟོན་ནས་
 ཁྲིད་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་མཆོན། དེ་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་དལ་
 འབྱོར་བཤད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བའི་སྐྱུ་
 བསྐལ། ལས་འབྲས་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་བསྟན། དེ་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཤིང་
 སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་ནང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྟོན་སྐབས་
 འགྲོ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་བཟུང་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཚུལ་བཤད་
 དེ་སྟོན་པ་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིན་དུག་རྣམ་གཞག་རྣམས་སྦྱིར་བསྟན་ཏེ་སོ་སོ་
 ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དམིགས་རིམ་དེ་རྣམས་རྩོམ་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་ཡུགས་ལྟར་སྟེས་ཁུ་ཆེ་འབྲིང་
 རྒྱང་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཡང་དངོས་སུ་སྦྱར་བར་མཛད། ལྷག་པར་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་གྱི་
 ལེའུའི་མཇུག་ཏུ་“དེ་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ།”^{༡༥} ཞེས་སྟོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་གཞག་རྗེས་
 ཐོབ། གོ་མས་རྟགས་བཅས་ས་བཅད་བཞིའི་སྟེང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་རང་ཡུགས་བྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་གཏན་ལ་པབ་ལ། དེའི་ནང་སྐབས་མང་པོར་ས་
 ར་ཉའི་དོ་ཉ་སྟོར་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་ཉེ་ལོ་པ་དང་། ཤ་མ་རི་དབང་བླུག་སོགས་འཕགས་ལུལ་
 གྱི་བྱ་བ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཡུང་འདྲེན་མཛད་པའི་ཐོག་སྐབས་དང་བསྟན་པའི་ཐོག་བ་ཆེན་པོའི་མདོའི་
 བཤད་པ་བཀོད་པ་དང་། མཐར་མགོན་པོ་ཁྱུ་སྐུ་བ་གྱི་«རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་»དང་རྩོམ་པའི་«ལམ་
 སྟོན་»སོགས་འཕགས་ལུལ་གྱི་དབུ་མ་པ་ཆོད་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་བྱེད་ཀྱང་བཀོད་པ་སོགས་
 གྱིས་རང་ཡུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཚུལ་རྟེན་ཚུགས་པ་ཞིག་གཏན་ལ་པབ། དེ་རྗེས་ལེའུ་བཙུང་དགུ་པར་
 ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་སྟེ་ཐ་མར་འབྲས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སོགས་གཞུང་འདི་ང་ཆོའི་དེ་བ་འདིའི་ནང་བཞུགས་པས་དེར་གསལ་བ་
 ལྟར་འགས། མདོར་ན་«དགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་»གྱི་གཞུང་འདིས་རྩོམ་པའི་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་
 ལ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་བཀའ་བླུག་རྒྱ་བོ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ལེགས་པར་བཏོད་

པས་གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་ལགས་སོ།།

གཞན་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཀའ་གདམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི་གཞུང་གྲགས་ཆེ་བ་གཅིག་ནི་ཡག་མོ་གྲུ་བ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོའི་(༡༡༡༠-༡༡༣༠)བསྟན་རིམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། གཞུང་དེའི་མཚན་ལ་«སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་»ཞེས་པ་ཡོད་པས་བསྟན་རིམ་གྱི་གོ་དོན་གཞུང་གི་མཚན་རང་ནས་ཐོན་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་གང་ཟག་དང་དང་པོའི་ལེའུ་ཞེས་པ་དང་པོའི་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་བཞུགས་པའི་ལེའུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། དེ་ནས་སྐྱེ་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ལེའུ་དཔེ་འབྱོར་བརྟེན་དཀར་པའི་ལེའུ་འཆི་བ་རྩེ་སུ་དཔན་པའི་ལེའུ་ལམོར་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་རྒྱལ་སྐུ་འགྲོ་པའི་ལེའུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པའི་ལེའུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་དང་། འབྲས་ཐུགས་ལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་བཅས་ལེའུ་བཅུ་བཞུགས། འགྲོ་མགོན་ཡག་མོ་གྲུ་བ་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་དུ་མ་ལས་གདམས་ངག་གསན་ཅིང་ལྷག་པར་སྐྱེ་མ་ཞང་དང་ལྷན་དུ་རྩེ་སྐམ་པོ་པའི་བྱང་དུ་ཆོས་མང་དུ་གསན་པ་ལས་རྩེ་སྐམ་པོ་པའི་བཀའ་བྱུག་རྒྱ་བོ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྩེ་སུ་འབྲངས་ཤིང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞིའི་གས་ཡག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟེན་བཏོད་པའང་ཡིན་ནོ།།

ས་བཏ་ཀྱི་སྐབ་བ་དགོངས་གསལ། ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་གཞན་ཞིག་ནི་དུ་ས་རབས་བརྒྱ་གསུ་མ་པའི་ནང་བསྐྱམས་པའི་འཇམ་མགོན་ས་བཏ་(༡༡༤༩-༡༡༧༡)ཀྱི་«སྐབ་བ་དགོངས་གསལ་»ཡིན། གཞུང་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུམ་པ་དམ་བཅར། “རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ། འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བཤད།”^༡ ཅེས་བྱང་བ་བཞིན་གཙོ་བོར་རྒྱལ་སྤྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་འཕགས་ལུལ་གྱི་གཞུང་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་«མདོ་ཐེ་རྒྱན་»དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་«བྱང་ས།»སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་«ཡར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ།» ཞི་བ་ལྟའི་«བསྐྱེད་བཅུས་»དང་«སྟོན་འཇུག་»ལྟ་བུ་

དང་རིགས་མཚུངས། དེ་ཡང་གཞུང་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་ནི་བཟུན་བཅོས་ཉིད་ཀྱི་དཔུང་«ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
མདོ་ཐེ་བྱན་»ཀྱི་ཆོག

རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།

སྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་དང་།

སྒྱུན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།

མི་གནས་ཁྱ་རན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་རྟོན་པའོ།^{༡༡}

ཞེས་བྲངས་པ་བཞིན། ཐོག་མར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ནས་དོན་ཚན་གཉིས་པ་རིགས་དང་
ལྟན་པའི་སྒྲེ་བོས་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྒྲེ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་གའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་རྟོན། དེ་ལའང་ས་པཌ་གྱིས་ཐུར་«རྩོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་»གསུངས་པ་ལྟར་
སེམས་ཅམ་དང་དཔུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་། ཆོག་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་སྒྲེ་^{༡༢}སྐབས་བབས་དཔུ་མ་
ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་དེ་ལའང་ནང་གསེས་སྒྲོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་
རྣམས་རྒྱས་བརྗེས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་པ་གཏན་ལ་ཡབ། དོན་ཚན་བཞི་པར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་སྒྲོན་པ་རྟོན་སྒྲེ། དེ་ཡང་བྱིན་བྱུག་གི་སྐབས་དུ་
མར་ཞིབ་ལྟའི་«སྒྲོན་འཇུག་»གི་ལུང་ལྟར་པོར་བྲངས་ལ། དམིགས་བསལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་ལེན་རིགས་གཉིས་གསུངས་གིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བསྒྲོམ་པ་ལའང་ནང་གསེས་དཔུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ནི་ཐེག་བརྗེས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་དཔུ་མ་པའི་ལུགས་«སྒྲོན་
འཇུག་»ལས་བྱུང་བ་ཐི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཏན་ལ་འབབས་པར་གསུངས།^{༡༣} དེ་ལྟ་ནའང་སྒྲོན་འཇུག་ཏུ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དེའི་རྩོན་དུ་ཆད་མེད་བཞི་བསྒྲོམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
གོམས་པ་སྐྱབས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པའི་རྩོན་དུ་ཆད་མེད་བཞི་

བསྐྱེད་ཆུ་ལ་གཏན་ལ་ཡབ།

དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་“འབྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་དགག་པ་”ཞེས་པའི་ས་
 བཅད་གྱི་ནང་གཞན་མེད་ལུགས་དང་། རང་གིས་མྱེ་བས་བརྟགས་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ཞེས་གཉིས་
 བྱུང་བ་ལས། ཕྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་ཉན་ཐོས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱང་
 རྟོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་དགག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བརྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ཞེས་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད་སྟོན་བྱུང་བ་ཀྱུ་ནག་
 གི་ལུགས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས། དེར་སང་གྲགས་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་གྱི་
 སྒྲོམ་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ཞེས་བཞིར་བྲེས་ཏེ། བོད་མ་མའི་བཞེད་པ་ཁག་གཅིག་དང་། ལྷག་པར་
 དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཏུ་གྲགས་པའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མའི་བཀྲལ་བརྟག་མཛད་པས་
 འདིའི་ཐང་གྱི་གཞུང་དང་“སྒྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེད་”ཀྱང་བོད་མ་མའི་ལྟ་སྒྲོམ་འགའ་ཤས་ལ་དགག་
 པ་བྱུང་བ་གཉིས་ཡན་ཆུན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་འབྱེད་
 ཐུབ་པ་འོང་། ཤེས་རབ་ཡར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱིན་དུག་སྤྱིའི་བཤད་པ་གངས་ངེས་སྟགས་དང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་དོན་ཆེན་དུག་པ་གཞན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་པའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོང་
 པ་རྣམས་སྟོན། དེ་རྗེས་དོན་ཆེན་དུག་པ་ལམ་ལྟ་དང་ས་བརྩེད་རྣམ་གཞག་སྟོན་ལ། དེ་ནས་དོན་ཆེན་
 བདུན་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུག་སུམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟན་གྱི་གོ་འཕང་སྟོན་ལ། འདིའི་ཐང་དུ་སངས་
 རྒྱས་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གྱི་དོགས་དབྱེད་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟན་བཅོས་མཐུག་བསྟུ་བར་མཛད་ལ། གཤམ་དུ་མཐུག་བྱང་གི་འོག་
 ཏུ་འདི་ལྟར། “ཆོགས་ཆོས་འདི་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་ངས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས།
 ངའི་སྒྲོ་བ་མ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལུང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་འདི་ལ་ལྟོས་ལ་ཤོད།”¹⁾ ཅེས་རྒྱུ་ད་
 བསྟུལ་ཡང་མཛད་འདུག་པས། ས་པར་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལ་ཅིགས་ཆེན་པོར་མཛད་པར་
 ལྟོང་། རྗེས་པར་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་ལྟན་ཐབས་གྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ས་པར་རང་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་བ་

མ་ཁང་མདོ་མེ་དཔལ་གྱིས་རྗེ་ས་པའ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལ་ཟེན་གྱིས་བཏབ་པ་«ཐུབ་པའི་དགོངས་གསལ་རྒྱལ་ཕྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུང་འབྲེལ་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་»ཕྱབ་དེ་ལགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་བྱངས་པའི་རྒྱུང་ཁག་ཅིག་གི་ཞིབ་བཤད་མཛད་ཡོད། གཞན་ཡང་དུས་རབས་བཙོ་ལཱའི་དགྱིལ་དུ་འབྱུངས་པ་ས་སྐུའི་མཁས་པ་གྲོ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་གྱུར་བསྟན་བཙོས་འདིའི་གཞུང་བཤད་ཐབས་ཁག་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་«ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་མདོ་བཤད་པ་»ཞེས་པའི་བསྟན་བཙོས་བཙས་མཛད་ཅིང་ཐ་མ་འདིའི་ནང་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་གཞུང་ཚན་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བྱང་འོས་པའི་མདོ་ཡུང་གལ་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་ཕྱོགས་བཏུ་ས་མཛད་དེ་བཀོད་ཡོད་པས་གོང་གསལ་ཁང་མདོ་མེ་དཔལ་དང་གྲོ་བོ་མཁན་ཆེན་གྱི་གསུང་ནམས་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་རེས་སོ།།^{༡༩}

ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གཞན།

ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་གཞན་ཡང་དུས་རབས་བརྒྱ་བཞི་པའི་ནང་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་(༡༣༠༥-༡༣༦༩)མཛད་པའི་«རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་པལ་གསོ་»རྩ་འབྲེལ་དང་བཙས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཞུང་དེའི་བྱང་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ནི་དགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་དུ་བཀའ་གདམས་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བཞིན། གྲོང་ཆེན་གྱི་གཞུང་འདིའི་ནང་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་དང་སྡེ་འབྱུར་གྱི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་མདོ་སྒྲགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་བྱང་དུ་འདི་ལྟར།

བསྟན་བཙོས་འདིར་ནི་རྒྱུམ་ཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་རེས་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་ཁྱད་དང་བཙས་པ་དང་།

འབྲས་ཁྱགས་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་ཁྱད་དོན་ནམས། མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་།

ལྟུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནས་ནམས་བསྟན་པ་ལས་རིམ་དང་རྒྱུད་པ་དང་། སྒྲམ་

དམ་པ་ལས་འོངས་པའི་ཟབ་མཐོང་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ། གངས་ཤི་

ཐོན་དཀར་གྱི་མཁུལ་ཨོ་ཁུན་ཆོང་གི་ཐུབ་གནས་དམ་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༢}

ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དང་། མན་ངག་གིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་
ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ལྷག་པར་སྤྱི་འཇུག་ལྷགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཆེན་
པོའི་ལྷ་སྟོན་གྱི་གནས་རྣམས་པདེ་བར་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་རྒྱ་བཅུགས་པར་མཛད་པས་མཛད་ཇེས་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཞུང་དུ་བྱུང་པས་གསང་སྤྱགས་སྤྱི་
འཇུག་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལྷགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་ལམ་བསྟན་གྱི་ཁོངས་སུ་ངས་པར་བཅི་དགོས་པའི་པོད་ཀྱི་ལྷགས་བཤད་ཆེན་པོ་
གཞན་ཞིག་ནི་ཆེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཇེ་ཙོང་པ་ཆེན་པོས་(༡༣༥-༡༣༩)དུས་རབས་
བཙོ་བཞི་པའི་སྤྱད་ནས་བཙོ་ལྔ་པའི་དུས་ཙམ་ལ་མཇུག་ཚོགས་པར་མཛད་པའི་“བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་”དེ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ཇོ་བོའི་«ལམ་སྟོན་»གྱི་མན་ངག་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཆེ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་ལམ་སྟོན་རྩམ་པ་པོ་འང་ལམ་རིམ་
འདིའི་རྩམ་པ་པོ་ཡིན་^{༡༣} ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ནུས་ལ། གཞན་ཡང་ «ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་»

མཇུག་བྱུང་དུ།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནམ་མཐའི་མཆོན་ཅན་ལ་དགོན་པ་བ་ནས་སྤྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྒྱུ་པ་དང་། སྤྱི་ལྷ་བ་ནས་
བརྒྱུ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བཟང་པོའི་མཐའ་ཅན་ལ། པོད་བསམ་ཤར་བ་ལ་
བརྒྱུ་པ་དང་། པོད་བསམ་དོལ་པ་ལ་བརྒྱུ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་མས་ངག་
འདིའི་གཞུང་ལམ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་སྤྱི་
བ་ལ་བསམས་ནས་མ་དྲངས་པར། ཡོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་གོ་ཏུ་བ་ཡབ་སྤྱན་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཞོག་རྣམས་ལ་
གཞི་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་དུ་མ་ནས་གནད་རྣམས་བསྟུས་ཏེ། ལམ་གྱི་ཆ་ཆར་ལ་བྱུང་བ་དེ་ཞིང་། གོ་རིམ་མ་
ལྷགས་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི།^{༡༤}

ཞེས་བྱུང་བ་ལས་ཇེ་ཙོང་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མན་ངག་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་

གདམས་ངག་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་གོ་རུས། དེའི་ནང་ནས་ལྷག་པར་རྟོག་ལོ་ཙུ་བ་དང་གོ་ལུང་
 པའི་བཟླ་ན་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་ཤིང་
 བར་གཟིགས་ཚུལ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་དོགས་སུ་འདྲུང་བས་བཟླ་ན་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཙོ་
 བོར་བརྟེན་པར་གསལ།¹⁶ གཞུང་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
 སྐབས་སུ་ཐོན་ཅིང་། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ལམ་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ན་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཐོགས་མེད་སྒྲ་མཆེད་དང་རྗེ་བཙུན་བྱུངས་པ་མགོན་
 བོའི་གཞུང་ཙུ་བར་བཟུངས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་ཆོས། སེམས་གནས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་
 རྣམས་རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ། འགལ་རྒྱུད་བྱིད་ཤོད་ལྟ་རགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ལ་མཐའ་ཆོད་པའི་
 བཤད་པ་སྟེང་ཐོག་ནས་ཞིབ་མོར་མཛད་པ་དང་། དེ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤིས་རབ་ལར་ཕྱིན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཟབ་མོ་
 ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དཔལ་མགོན་སྒྲ་བྱུང་ཡབ་སྐུས་སྟེང་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་བ་གསལ་པའི་
 «དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་»ཙུ་འགྲེལ་དང་། «ཚིག་གསལ།» «བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་བ་»སོགས་ཙུ་བར་
 བྱས་ཏེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྟ་བུའི་དཀའ་
 གནད་རྣམས་ལུང་རིགས་དང་། ཉམས་སྟོང་ཆོད་མའི་རྒྱུ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པར་མཛད་པས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་དེ་ལ་
 «ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་»ཞེས་སྐབས་འགར་བཟླ་ན་བཅོས་རང་རྟེན་དང་སྟོང་པའི་སྟོན་ལ་ཡང་དར་བ་
 བྱུང་བ་སོགས།¹⁷ གང་ལྟར་ཡང་རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དེ་བོད་ཀྱི་གཞུང་གསལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་
 བྱུང་། ཕྱིས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རང་ཉིད་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་རྩུང་ཟད་བསྐྱས་པར་
 བྱས་ཏེ་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་འཇུག་ཏུ་རྟེན་གསལ་པ་ཡང་མཛད། ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་
 གཞི་བྱས་ཏེ་འདས་པའི་དུས་རབས་དུག་ཙམ་གྱི་རིང་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་
 དུགས་པོའི་«ལེགས་གསུང་ཉིང་ཁ།» རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་པའི་«གསེར་ལྷན་མ།»པར་ཆེན་སྟོབ་བཟང་
 ཆོས་རྒྱུན་གྱི་«བདེ་ལམ་དམར་ཁྲིད།» རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུའི་«འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།» པར་

ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་«ལྷ་ར་ལམ་དམར་ཁྲིད་»ལོགས་གཞུང་རྒྱལ་བསྐྱེས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་
བྱུང་།^{༡༡}

དཔལ་ལྡན་རྫོམ་ནང་པའི་ཕྱོགས་ལའང་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་མན་ངག་སྤྱི་དང་ལྷག་
པར་ལམ་བསྟན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིག་ཆ་དར་བ་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་རྫོང་དུ་ར་ན་ཐའི་གསུང་«རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྤྱེས་སུ་གསུམ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གི་ཁྲིད་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཉིང་
ཁུ་»ཞེས་བྱ་བར་མངོན་ལ། རྒྱས་ཁྱིས་རྒྱས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་ནང་བསྐྱེས་པའི་འཛིགས་མེད་
གྲིང་པའི་(ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་)ཙུ་འགྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱས་རབས་བརྒྱ་དགུ་
པའི་སྤྱད་དུ་རྫོ་དཔལ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེས་«རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྫོན་འགྲོ་ཀྱན་བཟང་སྤྱེ་མའི་ཞལ་
ལུང་»མཛོད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཀྱན་མཁུན་གྲོང་ཆེན་པའི་«སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་»བཞིན་ལམ་རིམ་གྱི་
གཞུང་དུ་བཅི་དགོས་པས། མདོར་ན་བོད་གདམས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་
པར་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་ལམ་རིམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྟན་རིམ་གྱིས་ཤུགས་གཞོན་ཐེབས་པ་ཤིས་ཀྱང་ལགས་པས། ལམ་རིམ་དང་
བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་ང་ཚོའི་གྲུགས་བམ་འདིར་བཞུགས་པ་ཁག་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་
བགྱིད་ན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱན་ལ་ཁུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་
གཞག་དང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་བགྱོད་ཚུལ་མ་ནོར་བར་ཤེས་པའི་དགེ་མཚན་ཆེན་
པོ་ཡོད་དོ།

མཐའ་དོན།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན། རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་ལམ་རིམ་དང་
བསྟན་རིམ་དུ་གྲགས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཀྱན་ལ་ཁུབ་ཅིང་། གདམས་ངག་
འདིའི་ཁྲད་ཆོས་ལྷན་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྫོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་བཞིན། བསྟན་
པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་ཆེབ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཆེབ་

རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ་དང་། ཉེས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་གྲོལ་བའི་
 ཆེ་བ་བཅས་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱུ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་དང་། དེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 མན་ངག་ཏུ་མཐོང་བྱུང་བ་ཞིག་འོང་བས། འདིར་ར་ཆོས་པོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་
 རིམ་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གཡུ་ཆེ་བ་གསུམ་ཁུ་དག་ངེས་གཙང་ཐོག་པོད་ཀྱི་གཙུག་
 གཅེས་བཀྲམ་གྱི་པོད་ཐེང་ཁོངས་དཔར་དུ་བསྒྱུན་སྒྲུབ་ས། དེབ་འདིའི་སྟོན་གྱི་རྩལ་དུ་རོ་
 བོ་བཀའ་གདམས་པའི་མན་ངག་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་བྱུང་རིམ་ལས་བརྒྱམས་པའི་འབེལ་
 གཏམ་འདི་ཡང་རང་རིགས་སྒོ་གསལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་ན་སྟོམ་པའི་ཀྱན་སྦྲང་དང་བཅས། པོད་
 ཀྱི་ལམ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ཆེན་འདི་རིགས་ལ་སྟིང་ནས་དང་བ་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་སྒྲུ་
 བ་ལ་སྒྲོབས་པ་ཅུང་ཟད་ལྷན་པ་སྦྱང་རི་བ་ལྟ་རམས་བྱུང་བསྟན་སྒྲིབ་པས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལྷ་ཆོས་
 ལ་བྲིས་པ་དགའོ།། །།

སྟོན་གྱི་རྩལ་མཆན།

- ༡ «བཀའ་གདམས་གཅེས་བཀྲམ་ལེགས་བཤད་ཨོར་བའི་བང་མཛོད།» དེབ། ཤོག ༡༡༩ གྲང་ ༡༥
- ༢ མཇུག་བྱང་འདིར་བཟླས་ན་ལཡུ་ཆེ་བ་གྲོ་ལུང་ལས་ཐོག་མར་བསྟན་རིམ་གྱི་རྩལ་«རིན་ཆེན་གྲེང་བ་»ཞེས་པ་ཆོགས་བཅད་
 ཅིག་མཛད་པར་མངོན་ལ། བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་དེ་དེའི་རྣམ་པཤད་ཀྱི་རྩལ་དུ་བསྒྱུམས་པར་སྒྲུང་། བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་འདི་
 དཔེ་རྒྱན་དགོན་ཅིང་། ཏུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྟོན་དུ་རྒྱལ་ཆབ་ར་སྒྲེང་གི་བཀའ་ཁྲབ་འོག་ལྟ་སར་དཔར་གིང་དུ་དཔར་དུ་
 བཏབ་པའི་དཔར་མ་དེ་ནི་ད་ལྟ་མཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ལ། ཉེ་ཆར་པོད་ནས་བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་སྟོགས་སྒྲིག་
 དཔར་དུ་བསྒྱུན་པའི་ནང་སྟོན་གྱི་དཔེ་རྟེན་ལས་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དཔར་འབྲུག་གིས་དཔར་དུ་བཏབ་འདུག

༡ འདིར་གཤམ་དུ་རྫོང་པོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་ཡི་མ་དང་བརྟན་ཡི་མ་གྱི་གཞུང་གི་ཐོང་མཛད་པ་པོའི་མཚན་རྣམས་ཐོ་ཡོན་
ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་གྱི་«བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།» དེབ། ཤོག ༡༡༡ ནས ༡༡༥ བར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་
གཞུང་གི་དཀར་ཆགས་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ནང་བྱུང་བ་ལ་གཙོ་བོར་གཞི་བཙུག་ཏེ་བཞག་ཡོད།

༢ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༡༩

༣ གོ་ལུང་པའི་བརྟན་ཡི་མ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་གསུངས་པ་ཡལ་ཆེར་ཆེ་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་གྱི་བརྟན་ཡི་མ་ཆེན་མོ་དེ་དང་། རྒྱུད་བཞི་
དེའི་གསུང་«བརྟན་ཡི་མ་ཆེན་མོའི་དོན་བསྟུ» ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པེས། གོ་ལུང་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་གཉིས་ཡོངས་པ་ཉེ་ཆར་
དཔར་དུ་བསྐྱར་པའི་བཀའ་གདམས་གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་པོད་བཞི་པ་དང་ལྔ་པར་བཞགས།

༤ བརྟན་ཡི་མ་འདི་ཐོ་ཡོན་ཡིན་པོ་ཆེས་ཆོས་ལྷིངས་ཀྱི་བྱུག་དཔེའི་གསལ་སྤྲུག་གཞིགས་ཤིང་། དེར་ཤོག་གྲངས་སྟུམ་བརྒྱ་ལས་མས་
བཞགས་རྒྱལ་གསུངས་ཤིང་། བརྟན་ཡི་མ་འདི་ལས་གཅེས་ཤོག་གྲངས་འགའ་ཤས་«བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།»
ཤོག ༡༣༥ ནས ༡༤༥ བར་བྲངས།

༥ ཆལ་བ་ཀུན་དགའ་དོ་རྩེ། «དེབ་ཐེར་དམར་པོ།» དེབ། ཤོག་ ༥ ༩

༦ «བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།» དེབ། ཤོག ༡༡༩ ཟླ་ ༩༠

༧ ཉེས་དུས་པོད་ནས་དཔལ་བུཅགས་དཔེ་རྒྱུད་པར་ནས། འབྲས་སྤྲངས་སོགས་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་རྒྱུད་མ་དུ་མར་
བཞགས་པའི་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་རྩུམ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་
བསྒྲིགས་དང་པོའི་ནང་པོད་སྟུམ་བརྒྱ་རྒྱུད་ཞིག་དཔེ་རྒྱུད་རང་ལས་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བཏབ་མོད། དེའི་ནང་གོ་ལུང་
པའི་བརྟན་ཡི་མ་ཆེ་རྒྱུད་ཙམ་ལས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ལམ་ཡི་མ་དང་བརྟན་ཡི་མ་གྱི་གཞུང་གང་ཡང་མ་བཞགས།
ཐོན་གྲོང་ལམ་བརྟན་གྱི་གཞུང་མང་དག་ཅིག་དུས་རབས་བརྒྱད་ཀྱི་པའི་ནང་ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དཔུས་གཙང་གི་
རི་ཁྲོད་དང་། དགོན་ལྷེ་ལག་དུ་མར་གཞིགས་པ་ལས་བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས་ལེགས་བཤད་ནིར་ཐུག་པར་མཛོད་དུ་
བཞག་པས། ཡི་མ་བས་རྩ་ཆེའི་ལམ་བརྟན་གྱི་དཔེ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ཐོན་འོང་བའི་རེ་སྒྲོན་ལྟ་བཞིན་ཡོད།

༨ དཔེར་ན་«བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།» ཤོག ༡༥༡ ལ་གཞིགས།

༩ «བརྟན་ཡི་མ་ཆེན་མོ།» ཤོག ༥ བཤ བརྟན་ཡི་མ་ཆེན་མོ་འདི་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཟླ་དང་ནང་པེས་
པར་བཞགས་སུ་གསོལ་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་། གཞུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་པོད་ཟླ་དང་འདིའི་ཁོངས་འཇུག་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་འདིར་

ཁོ་པོས་གཞུང་གལ་ཆེན་འདིའི་སྒྲིང་དོན་རགས་ཙམ་ཞིག་ཞུས་ཡོད།

༡༡ གངས་རྒྱུད་དེ་རྣམས་«བུལ་ཡི་མཆོད་མོ»ཤིག་ ༡༢༥ ན་ནས་ ༡༢༩ བ་བར་བྱུང་།

१९. ལག་པ་ཐང་སྒྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ་པ་རྩ་བ་ཀླུང་པོའི་ཐ་གྲིན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་སྡེ་«ཁུན་པེ་ཆེན་མོ།» བོག ༡༩༩
 པ་ནས་ ༡༩༦ ན་ པར་བཅུག་སྟེ།

༡༥ «བསྟན་འཛིན་ཆེན་མོ།» ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག ༡༧ ན

༡༥ གོང་མཚུངས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག ༡༥༡ ན

༡༧ གོང་མཚུངས། འོག ༩༧༩ བ

1. བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྩམས་པ་དེ་རྣམས་མདོ་ཐེ་བྱན་ལེའུ་བརྩུན་གྱི་དང་། བྱང་མ་ལེའུ་བརྩུན་གཉིས་
ལྟ་བུའི་པར་བྱང་བས་ཞིབ་ཏུ་གིས་འདོད་པ་རྣམས་«མདོ་ཐེ་བྱན་»ཀྱི་ལེའུ་བརྩུན་གྱི་ཕ་ཚབ་གྲེལ་དང་། ལྟ་གཤམ་«བྱང་
མ་»རང་ཉིད་པ་གཞིགས་འཛུགས།

༡༩ གོང་མཆུངས། བོག ༩༧༩ ན

༡༠ བོད་མཆོད་སྐྱོད། སྤྱད་ཆ། བོད་ ༡༡༥ བལ

༡༧ «དཔེ་ཚོས།» «གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུ་ལྷོ་ལུང་ལྷོ་མིག་» རབ་བརྒྱབ་དྲན་པ། མོག་ ༣

༡༡ གངས་རྒྱུད་འདི་«དཔེ་ཚོས་ཟིན་སྐད་སྒྲུང་སྒྲུང་པ།» གོང་མཚུངས། མོག ༥༦ རང་བཤུགས།

११ «གང་མ་གྱུད་ཅིན་ཆེན་ཐུང་མཛེས་» གྱི་གཞུང་ཆ་ཆར་གོང་གི་གང་མ་ཅན་ཅི་ག་བསྐྱེད་སྐྱོང་ལུང་ལུ་མི་གཤམ་གོང་འཛིན་པ་དུ་

བཞག་མ།

༡༩ གཞུང་བརྒྱུས་འདི་ལས་ཆེན་གྱི་«བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྲུང་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེར་»བཤོད། དེ་བ། བོག ༤༩།

༥༥ «མན་ངག་པེའུ་བུམ་ཐོན་པོ།» «གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུད་སྒྲོ་ལུང་ལྟེ་མིག་» རེབ་བརྒྱུད་ཀྱི་པ། མོག་ ༡༩

༩༧ «ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ།» དེ་བའི་འོག་གྲངས་ ༩༠༡ ལ་གཟིགས། གཞན་ཡང་«གངས་ཅན་རིག་པའི་རྫོང་པ་རྒྱུ་
ལུང་དཔའི་ལྷ་མིག» དེ་བའི་ལྷ་པ་ འོག་ ༡༥༥

༩༩ «ལྷོ་པ་དགོངས་གསལ།» དེ་བའདི་ཤོག་གྲངས་ ༩༩ ལ་གཟིགས། གཞན་ཡང་། ས་སྐྱ་བཀའ་འཁུམ། བོད། བ
 ཤོག ༩ བ། བ་སྐྱ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་བཏ་གྱི་«ལྷོ་པ་དགོངས་གསལ།» འདི་རྩོམ་པ་གདམས་པ་ལས་
 བརྒྱད་པའི་ལམ་བརྟན་གང་རུང་གི་མན་ངག་གི་ཁོངས་སུ་མ་བཅུ་བར་བརྟན་ཟིམ་གྱི་གཞུང་རང་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཏུ་བཅུ་
 དགོས་པར་སྒྲུང་མོད། ས་བཏ་གྱིས་གཞུང་འདི་མ་བརྟུམ་ས་གོང་གྲོ་ལུང་པའི་བརྟན་ཟིམ་ཆེན་མོ་དང་། གཞན་ཡང་རྩོམ་
 བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་ཟིམ་གྱི་གཞུང་དག་པར་གཟིགས་མོད་པེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་པའི་མར་
 རྒྱུ་ཡང་གཟིགས་པར་པེས།

༡༠ རྩོམ་གཞི ༩༠༩༠ བརྟན། ལེས་ས་ཙམ། མི་མདོ་རྩོམ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། མྱོག ༥༩ ཤོག ༣༥ མདོ་རྩོམ་ལ་རྒྱ་
 འགྲེལ་གྲགས་ཆེ་བ་དཔྱིག་གཉེན་གྱིས་དང་སྟོ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་འགྲེལ་ཡང་བོད་གྱི་
 མཐའ་པ་མ་རྩོམ་གྱིས་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་འགྲེལ་བ་གོ་བདེ་ལ་རྒྱ་ས་བརྟུམ་འཆོམས་པ་ཞིག་དཔལ་མང་དགོན་
 མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འཁུམ་བོད་ ༩ པའི་ནང་བཞགས།

༡༠ «ལྷོ་པ་དགོངས་གསལ།» དེ་བའདི་ཤོག་གྲངས་ ༩༩ ལ་གཟིགས། གཞན་ཡང་། ས་སྐྱ་བཀའ་འཁུམ། བོད། བ
 ཤོག ༡༠ བ།

༡༠ གོང་ས་མཆུངས། དེ་བ། ཤོག ༥༥། ས་སྐྱ་བཀའ་འཁུམ། བོད། བ ཤོག ༣༥

༡༡ གོང་ས་མཆུངས། ཤོག ༡༠ བ།

༡༢ འདིར་སྐྱོས་པའི་ལྟན་ཐབས་གྱི་གཞུང་གསུམ་ཀ་ཉིས་དུ་ས་མཆོ་རྩོམ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་
 རབ་ཞེས་པའི་བོད་བརྒྱུགས་གྱི་བོད་བརྟན་གཉེན་པ་«ལམ་ཟིམ་»ཞེས་པའི་དེ་བ་གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

༡༣ «རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལེས་ཀྱི་དཔལ་གསལ་འགྲེལ་བ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།» བོད་གྱི་གཞུག་ལག་གཉེས་བརྟུམ་བོད་ལྗེ། ༩

༡༤ «བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཟིམ་ཆེན་མོ།» དེ་བ། ཤོག ༩ རྩོམ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འཁུམ། བོད། བ ཤོག ༩ བ།

༡༥ «བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཟིམ་ཆེན་མོ།» དེ་བ། ཤོག ༡༠༩ རྩོམ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འཁུམ། བོད། བ ཤོག ༡༠༩ བ།

༡༦ «རྩོམ་པ་ཆེན་པོའི་འཇུག་དོགས།» རྩོམ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འཁུམ། བོད། ༧ ཤོག ༣༥ བ།

༡༧ དཔེར་ན། དུས་རབས་བཅོད་ཀྱི་པའི་ནང་མདོ་སྐྱེད་གྱི་མཐའ་པ་ཞ་དམར་དགོ་འདུན་བརྟན་འཛིན་གྱིས་«ལྟག་མཐོང་ཆེན་

མོའི་དཀའ་འགེལ་»བསྐྱམས་པ་སྟགས་བྱུང་།

༡༩ དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱགས་ལ་ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྷན་ཆེ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ལྷན་གྱི་གཞུང་ཆེ་རྒྱུ་གིན་ཏུ་མང་
 པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐོར་དང་། དེ་དག་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱུང་བཅས་ཁོ་བོས་«དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ལམ་ལྷན་དང་
 ལྷན་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་»ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲམ་བོད་བྱེད་། ༥ པའི་ཕྱོད་གྲུང་དུ་ཞུས་ཟིན་པས་དེར་
 གཟིགས་འཛུལ།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡ འདིར་རྩོས་པོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཐེང་བཅུ་པར་«བསྐྱན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་
པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས་»ཀྱི་དེ་བ་འདིའི་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གཞུང་རྣམས་མ་བྱི་གང་ལ་གཞི་
བཟུང་བ་ནི། ཐོག་མར་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆོད་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བའི་མན་
ངག་དགེ་བཤེས་དོལ་བས་ཡི་གེར་བཏབ་པ་«འེུང་སྐྱོན་པོ་»ནི་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་དཔར་མ་མ་དཔེར་བྱས་
ཤིང་། དེ་དང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་ཕེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ་པ་གངས་ཅན་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྲེད་
ལྷེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བ་བཅུ་གྲག་པའི་ནང་མ་ཞུགས་པའི་ཅ་ཆོག་དང་ལན་རྒྱུ་དཔར་མ་བསྐྱར་ཞིབ་ཞུས།

དེ་ནས་མཉམ་མེད་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མེས་པོ་རྗེ་སྐུ་པོ་བའི་«ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་»ནི་མ་དཔེ་ཅི་བ་
རིས་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཟུང་ཞིང་། དག་ཆ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་ཡུལ་ནི་དཔལ་སྤངས་དཔར་མ་དང་། གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་
ཕེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་གངས་ཅན་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྲེད་ལྷེ་མིག་དེ་བ་གངས་ཉི་ཤུ་
པའི་ནང་བཞུགས་པའི་དུགས་པོ་ཐར་རྒྱུན་དེ་གཉིས་ཡིན་ལགས། གཞུང་གསུམ་པ་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ལྷེའི་ཡ་
གྲུལ་ལྷག་པར་བོད་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་སྐྱེད་ན་མགྲན་དུ་མེད་པ་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་«ཐུབ་པ་
དགོངས་གསལ་»ནི་ལྷེ་དགོ་དཔར་མའི་ས་སྐྱ་བཀའ་འཁུམ་གྱི་ས་པར་གསུང་འཁུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་གཞི་བྱས་
ཤིང་། དེ་དང་དཔར་མ་གཞན་ལན་རྒྱུན་བསྐྱར་ཡུལ་ནི། ལྷེ་དགོ་དཔར་མ་གཞི་ལ་བྱས་པའི་སྐར་ཏོག་ཤིང་དཔར་
དང་། ཡང་«ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོའི་ས་སྐྱའི་ཤིང་དཔར། ལྷོ་མོན་ཐང་གི་གསེར་ཡིག་བྲིས་མ། ལྷོ་མོན་ཐང་སྐུ་ཅ་སྐྱ་
ཐང་དུ་བཞུགས་པའི་དབུ་མེད། ལྷ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་གོང་མ་རྣམས་ལྷེའི་གསུང་འཁུམ་བྲིས་མ་བོད་བཅུ་
བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ལྷ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་གོང་མ་རྣམས་ལྷེའི་གསུང་འཁུམ་བྲིས་མ་བོད་བཅུ་
ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་འདིར་བཀོད་པའི་དཔར་མ་ལན་རྒྱུན་མི་འདྲ་བའི་མཆན་བཀོད་
པ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་སྐྱའི་ཤིང་དཔར་དང་། སྐར་ཐོག་ཤིང་དཔར། ལྷོ་མོན་ཐང་གི་གསེར་བྲིས། ལྷོ་མོན་ཐང་སྐུ་ཅ་སྐྱ་
ཐང་དུ་བཞུགས་པའི་དབུ་མེད་རྣམས་དང་རབས་ས་སྐྱའི་རིང་ལྷགས་སྐྱིད་ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ས་པར་གྱི་གཞུང་
ལ་མ་ཁས་པའི་ཀུབ་ཕྱོགས་པ་ཇེ་ལྷོ་རྗེ་སྐུ་མོན་གྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་བ་འདིར་རྩོས་མཆན་དུ་བཏབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་

ཏུཤུངསོན་གྱི་བྱིས་མ་དང་། ཏུཤུངསོན་ཏུ་བཞུགས་པའི་གཞུང་འཕུམ་བྱིས་མ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་ཚོའི་ལག་ཏུ་མ་
 འཕྱོར་ཡང་། དེ་གཉིས་ནང་ལོང་དཔེ་དག་ཆ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཉེ་ལྷན་པོར་ནས་དཔལ་བཅུགས་པོར་ཀྱིད་པེ་རྩིང་དཔེ
 རྒྱན་ཁང་གིས་འཇམ་མགོན་ས་པར་གྱི་གཞུང་འཕུམ་དཔེ་བཟུང་མ་ཞིག་དེ་བ་གཞུགས་སུ་དཔར་ཏུ་བཏབ་པའི་མཆན་
 བཞོན་འདུག་པ་ལས་འདིར་བྲངས་པ་ཡིན་པས། འདིར་དཔར་མ་དང་བྱིས་མ་བརྩོམས་དཔེ་གངས་མི་འདྲ་བ་བཏུན་
 ཡན་ཚུན་བཟུང་ཞིབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཡོད་པས་ཆོད་ཡན་ཏུ་འཛོལ་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཡིད་ཆུང་གི་གནས་སུ་ལགས།

གཞིར་ང་ཚོས་མ་དཔེ་ནོར་བཅོས་ཁུ་སྒྲུང་ས་གང་ཡིན་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྒྱུ་གི་པ་པོའི་
 བྱེད་བཅོམ་མཁུན་པེས་ལ། གཞུང་ཚོ་སྤྱོད་བཀའ་བརྒྱན་དང་དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་མ་ཁམ་གྲུབ་མཛེས་ཀྱི་གཞུང་
 སྤེན་དུ་མང་བ་ཞིག་ཡང་ན་དངོས་སུ་ཡུང་འདྲེན་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་ལྟས་ཀྱི་སྒོ་
 སོའི་ཁུངས་འཛོལ་ཞིབ་ཁྱུས་ཏེ་མཛད་པ་པོ་དང་གཞུང་ཚོ་སྤྱོད་མཛན། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་འབུམ་གྱི་བོད་ཀྱི་ཨང་
 གངས། ཤོག་གངས་ཡིག་ཐེང་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མཛན་བཞོད་ཡོད། བཀའ་བརྒྱན་གྱི་
 ཡུང་ངོས་འཛིན་རྒྱལ་ས་ རྗེ་དགོ་ ཞེས་པའི་བརྒྱུ་ཡིག་བཞོད་པ་ནི་རྗེ་དགོ་བཀའ་འབྱུང་དང་བརྒྱན་འབྱུང་ལ་གོ་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ང་ཚོས་དབྱུང་ཞིབ་ཁྱུ་ཡལ་ནི་རྒྱ་གར་རྗེ་ཡིར་དཔར་བལྟས་ཀྱི་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དཔར་མ་
 དེ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ཨང་གངས་དང་ཤོག་གངས་ཚིགས་བཞོད་པ་དཔར་མ་དེ་གཞི་བརྒྱུང་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ཤོག་
 ལ་རྟགས་ ཅ་ དང་། རྒྱབ་ཤོག་ལ་རྟགས་ བ་ བཅས་བཞོད་ཅིང་། དེའི་མཐུག་དུ་ཡིག་ཐེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཁྱུས་
 ཡོད། རྗེ་དགོ་དཔེ་ཐོའི་ཨང་གངས་ནི་ཉི་རྩྱུ་ཏེ་ཉི་རྩྱུ་མཐོ་སྒྲོལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་པའི་
 རྗེ་དགོ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་དཀར་ཆགས་གཞི་བརྒྱུད་གི་ཨང་གངས་དེ་རྣམས་ཡིན། བེ་ཅིང་ ཞེས་པའི་བེ་ཅིང་ནས་
 དཔར་བརྒྱུན་གནང་པའི་བཀའ་བརྒྱན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཨང་གངས་ནི་ཉི་རྩྱུ་ནས་བེ་ཅིང་དཔར་
 མ་དཔེ་བ་གཞུགས་སུ་བརྒྱུར་དུ་དཔར་བརྒྱུན་ཐེང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཐུག་དཔེའི་མཛན་ཐོ་བསྒྲིགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན་འདིར་རྩོམ་པོ་ཀྱི་གཞུང་ལག་གཅེས་པ་ལྟར་ན་པོ་དེ་ཀྱི་ནང་བསྟན་ཡིག་པའི་གཞུང་གི་ནུ
ག་ལ་ཆེ་ཁོང་གྲགས་ཆེ་བ་གཞུང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནི་འདིར་ཁུངས་གཙང་ངེས་ཀྱི་སྟེང་དེ་བ་གཞུགས་སྟངས་
བསྟན་ཞུས་པར་དགའ་སྟོན་མེད་པར་དང་བཅས། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པར་ཡིག་སྟོན་གསལ་བ་མང་པོས་
པོ་དེ་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་ཡིག་གནས་ཀྱི་ནང་ཆོད་ནང་ཡིག་པའི་གནས་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གཏིང་ནས་གོ་རྟོགས་

ལེགས་པར་བརྟེན་པ་མ་ཟད་གང་ཐུབ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་ལག་ལེན་རྒྱུར་ཁུར་བའི་གོ་སྐབས་
ལེགས་པོར་ཐོབ་ཐུབ་པའི་རེ་སྒོན་ལྟ་ བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས། ཟླ་ཆོས་ལ།

༡༡༡། །པོ་ཏྲ་བའི་བེུ་བུམ་སྟོན་པོའི་རྩ་བ་བཞུགས་སོ།།

དག་བཤེས་དོལ་པས་མཛད།

དང་པོ་མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་པ།

༡༡༡། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི། །སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་བཅུད་ནས།།
བདག་ཉིད་སློ་དམན་བརྗོད་བྱས་པ། །སོ་སོར་འཕྱར་བ་ལྟན་ཅིག་བསྐྱེད་པས་པོ། །བསྐྱེད་བཅུས་
བཤེས་གཉིན་མི་བཏང་སྐབས་སུ། །མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་མགོ་ནི། །བཤེས་གཉིན་དམ་
པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །དེ་ལས་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། །ཀྱན་འབྱུང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཏེར་
ཡིན།།

གཉིས་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དེ་ལྟར་བཅའ་ཁེང་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

བཤེས་གཉིན་འཆོལ་དང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། །དེད་གྱི་བཤེས་དེའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་བསྐྱབ།།
མང་པོ་མི་བཅའ་བཅའ་བ་སྟོག་བསྟོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་པས་མང་དུ་མི་རུང་། །ད་ལྟའི་དེད་ལུགས་སྟོན་
དབྱར་གྲང་འདྲ། །ཀྱན་ལ་སྤྱི་སྟོན་གང་ལའང་མི་འཇུག་ །དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་ཉན་ཅིང་གཅིག་ལའང་།།
སྤྱི་མར་འཛིན་མེད་དེད་གྱི་ལུགས་ཏེ། །དེ་ཡི་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུ་ཀྱན་ལ། །མ་གྲུས་ཤེས་རབ་ཉམས་པའི་
རྒྱ་གཙོ། །དེ་བས་ཆོས་འབྲེལ་མ་བཏགས་མང་མིན། །བཏགས་ནས་བཟུང་ལ་སྤྱི་མར་གྲུས་བྱ། །མ་
འོངས་སྤྱི་མས་མི་ཐོངས་ཆོས་ཉིད། །ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཕྱིར། །གཙང་གཅིག་མ་ཡིས་
བསྟེན་ཚུལ་ཞུས་པས། །སྤྱི་མ་སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་གྱིས་བསྟེན། །འདུ་ཤེས་བཅོས་མས་མི་འོང་ནལ་
མ། །དེ་ལྟར་སྟེད་དགོས་གསང་སྟགས་གྱི་འཕམ། །ལ་ལོ་ཕྱིན་ཚུལ་སྤྱི་མ་ཁྱད་མེད། །བལ་པོ་ཏྲ་དུའི་
གཏམ་རྒྱུད་བྱངས་ནས། །སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཀར། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བདག་
ལ་དེར་སྤྲང་། །ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་ལོངས་སྟོད་རྟོགས་སྒྲུར། །སྟོད་ལ་ཐིམ་ལྟར་འཆོལ་པ་དེར་སྤྲང་།།
སྤྱི་མ་ནས་སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་རྣལ་མས། །དེ་བསྟེན་ཆོས་གྱི་བགོ་སྐལ་སྟོད་པས། །ཟང་ཟིང་བགོ་

སྐལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན། །བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཀྱན་དེར་འདུས། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལས། །
 དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་འགྲོགས་པས། །དོན་རྣམས་འབྱུང་འབྱུར་དར་ཅིག་གིས་མིན། །
 དད་དང་ཤེས་རབ་ཆེད་ལྡན་ལ། །སྤྲུལ་མན་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་གཉེན་ཞོགས་བསྟན། །ཤེས་ཤིང་གོ་བར་
 བྱུར་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། །མི་འགྲོགས་ལོགས་སུ་འདུག་པས་བསྐྱབས་ན། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྟེ། །
 ཅུང་ཟད་སྟེས་ཀྱང་བྱུར་ཏུ་མེད་འབྱུར། །ཤེས་རབ་དམན་ཡང་དད་ཅུ་ཡོད་པས། །སྤྲུལ་མི་འབྲལ་
 རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལ་ཡོད་ཟིན། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་གྱས་པས་འགྲོགས་བྱ། །
 རྟག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ངོས་བཏུ་སྟོན་མིན། །སྤྲུལ་ལུས་དག་མཛད་སྤྱོད་གང་ལའང་། །སྤང་དོར་གཉིས་
 སུ་ནམ་ཡང་མི་བསམ། །ཐུང་རུལ་ལ་སོགས་ཚུལ་དུ་འང་སྟོ་ཟེད། །དེ་ལྟར་བསམ་ན་ཀྱན་ཀྱང་རུལ་
 འབྱུར། །དེ་ཡི་མན་རྟག་གེ་ཆོམ་ཟ་བས། །གང་ལའང་བྱིན་རྒྱལ་མི་འོང་ཆོས་ཉིད། །དེ་བས་མཛད་
 སྤྱོད་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པས་འབྱུར། །དགེ་བཤེས་སོ་སོ་སྟེ་བོས་བྱེད་རིང་། །
 སྟོན་མེད་ནམ་ཡང་མེད་པས་དེའི་བྱིར། །དེ་ཡི་སྟོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་བཏུ། །རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་
 བསམ་བྱ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པས་འཇུག །དེ་ལས་བསྟོག་ན་མི་འཕྲད་རྒྱར་འབྱུར། །དེ་བྱུང་
 འགོ་ལའང་དུས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་བརྟེན་པ་ལ་གཅིས་པ་ཆེན་པོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་དོན་ཀྱན་འབྱུང་འབྱུར། །
 དུས་མ་ཤེས་ན་འགལ་བ་ཆེར་འབྱུར། །ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལས། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
 ཆོས་མཆོག་མན་ཆད། །སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་དེ་ཡི་བྱིར་ན། །ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་སྤྲུལ་མཉེས་བྱ། །རྟོན་
 དང་བཀྱར་སྟེས་དང་པོར་འདྲིས་བྱེད། །འདྲིས་ནས་ཆོགས་བསལ་ཞིང་གི་དམ་པ། །དགོས་པ་དེ་
 གཉིས་ཡོད་པས་དེ་བྱའི། །རྣལ་མར་མཉེས་བྱེད་བཀའ་བཞེན་རྒྱུ་པ། །བཀྱར་སྟེས་མཉེས་ལ་རྒྱུ་བ་
 བས་མིན་ན། །དེ་ལ་སྤྲུལ་དག་ཀྱང་མི་བརྟུབ། །ཐེག་རྒྱུང་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ནི་ཤེས་ན། །བྱང་སེམས་མི་
 ལྡན་བྱིས་པ་ལས་ཀྱང་། །མཉན་རུང་གསུང་སྟེ་དེ་ཡང་དགའ་ན། །ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོན་ཤེས་པར་བྱུར་ཀྱང་། །
 བྱང་སེམས་མི་ལྡན་ཀྱན་ལ་མི་རུང་། །མཉན་ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུར། །ཐེག་ཆེན་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་པས་
 ལ་རག་ལུས། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྟོབས་པ་བཞི་ལྟར། །གང་ལས་བྱུང་ཡང་གྱས་པས་མཉན་གསུང་། །
 གང་ཟག་སྟོན་གྱིས་ཆོས་ལ་མི་གོས། །དེ་དང་སྤྲུལ་དག་ལ་འགལ་མེད། །དེ་ནི་ཡ་ཆད་སོང་བ་ཀྱན་

ལ། སངས་རྒྱལ་འདུ་ཤེས་སྒྲེན་དེ་ཡིན། མ་སྦྱངས་སྦྱ་མ་བཞིན་དེ་འགལ་མེད། བརྟ་ཏྲ་ལས་ཁྱས་
 པའི་སྐབས་སུ། རྩ་རྩ་དེ་གཏམ་རྒྱུད་དྲངས་ནས།^༤ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་ལྷགས་ནི། སླ་མ་
 མཉེས་ལས་བྱུང་བས་གལ་ཆེ། སླ་མ་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་པར་གྱུར་བས། ཅི་ཡང་རུང་བས་དོན་ཆེན་ཉིད་
 འབྱུང། ཇི་ལས་བསྐྱོག་པས་ཚད་བར་གསུངས་ཀྱང་། ཇི་ལ་བྱིན་སྐབས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། ཇི་ཕྱིར་
 འབད་པ་ཀུན་གྱིས་མཉེས་བྱ། རང་གི་གྲུས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་།^༥ འབད་པས་དེ་མཉེས་བྱས་ལ་
 ཁྱགས་ན། སླ་མས་ཐུགས་གྱིས་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཆོའདིར་བྱིན་སྐབས་མི་འབྱུང་འབྱུང་ཡང་།
 བྱིས་དུས་སླ་མས་མི་མོངས་ཆོས་ཉིད། ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཕྱིར། བརྟས་པའི་དབྱ་ཡི་བྱས་
 གཞིའི་སྐབས་སུ། སླ་མ་བྱིན་སྐབས་ཆེ་དང་རྒྱུད་བ། ཇོ་སྤོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། བྱས་གཞི་
 མེད་ཅིང་ཡིད་མ་ཆེས་ན། འཇམ་དཔལ་སྦྱུན་རས་གཟིགས་དངོས་བྱོན་ཡང་། ཇི་ཡི་དོན་དུ་ཅིར་ཡང་
 མི་འབྱུང། ཇི་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲུས་ཤིང་བྱས་གཞི། ཡོན་ཏན་རྩོགས་པའི་སླ་མ་མིན་ཡང་། ཇི་ལ་དེ་ཡི་
 བྱིན་གྱི་སྐབས་འབྱུང་།^༦ ཇི་བས་ཡིད་ཆེས་བྱས་གཞི་གལ་ཆེ། བསྐྱབ་བརྟས་ཆོས་སྤོང་སྒྱིབ་པའི་
 སྐབས་སུ།^༧ གཞན་གྱིས་འདུལ་བ་གཞན་གྱིས་མི་འདུལ། གང་ལ་དད་པ་དེ་ཡིས་དེ་འདུལ། ཇི་
 བས་རང་ཉིད་གང་ལ་མ་དད། ཇི་ལ་དམ་ཆོས་མཉན་པར་མི་བྱ། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲགས་ཀྱིས་ཀར་མ་
 གྲུས། ཇི་ལས་ཤེས་རབ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན། ཇི་བས་རང་ཉིད་གང་ཉིག་དེ་ལས། མཉན་བྱ་དེ་ཡིས་
 བྱིན་གྱིས་སྐབས་འཇུག བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་དབྱ་ཡི་སྐབས་སུ།^༨ སླ་མ་དག་ལ་གྲུས་པ་མེད་ན།
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་ཡན། ཇེ་ཤར་ན་ལེགས་པའི་སྐར་མ་བཞིན་ཉེ།^༩ ཇིས་ན་ཉི་ཤུ་ཆད་
 བར་བརྟེན་ཅིང་། མདོ་མྱེ་བཅུ་གཉིས་ཁ་ཉོན་བྱེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་
 ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་ཡིད་ཆེས་རུང་ཟད་མེད་པས། ཇེ་ཤོ་པའི་རྩ་བ་མ་ལུས་བཅད་ནས། བསྐྱལ་མང་
 དམུལ་བར་གནས་པར་ལུང་བརྟན། སླ་མ་བྱུང་རྒྱུ་པ་མེས་སྤངས་དང་ལྡན་ཞིང་། གྲུས་པས་མཉན་ན་
 མཁས་མི་མཁས་རུང་། ཇི་བས་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་སྐབས་འཇུག ཇི་བས་མ་ཁེངས་སླ་མར་གྲུས་པ། ཇི་
 བྱི་དེ་ལ་དོགས་ཆེར་གསུངས། ལམ་སྒྲོན་རབ་རྟ་གསལ་བྱའི་སྐབས་སུ།^{༡༠} རབ་རྟ་གསལ་བྱེད་
 སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡུལ། ལྟ་ཅིག་གསལ་བྱེད་རི་རྩར་བྱས་ན། འཇམ་སྤྱིང་གྲུབ་བརྟེས་པའི་ཆེད་མན་

ངག །སྤྱན་པ་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་བུམས་ནས་བརྒྱད། །མགིན་པ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱད་ལ་སོགས།¹¹།
 གྲུག་གི་མན་ངག་མངའ་བ་ཀྱུ་ས། །ཡི་དེའི་སྒོ་བ་མ་ཀྱུ་ས་ཡི་རྒྱུད། །གསེར་གླིང་ལྷ་ཅིག་དེ་བས་ལུས་
 ཡོད། །མངོན་གསུ་རྒྱ་ཆེན་མངའ་བའི་སྤྱ་མངའ་། །གསུམ་ཡོད་ལོ་བདུན་འབྲངས་པའི་ཨ་རྒྱ།
 གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་བྱིན་སྒོ་བ་སྤྱ་མ། །གཤིན་རྗེ་སྤྱ་ནས་སེམས་ཅམ་ལྷ་བ། །བྱིས་ནི་དབུ་མའི་
 རྟོགས་པ་བརྟེས་ཡིན། །བྱིན་རྒྱལ་སྤྱ་མ་མི་ལམ་ན་ཡིན། །ལྷ་ཅིག་ཏིང་འཛིན་བྱུང་བར་ཅན་བརྟེས།
 དེ་ནི་དེ་ཡིས་དངོས་སུ་བརྒྱལ་པ་ཡིན། །ཤེས་བྱེད་གཞན་གྱིས་ལུས་པ་དེས་གསུ། །ང་དང་འབྲེལ་མེད་
 དེ་ལ་ལུས་དང་། །དེ་ཡི་¹² ཉི་མ་བཞི་ལྷ་འདལ་ལུ། །ཞབས་ལ་རུང་ཟད་ལུལ་ནས་དྲིན་བྱབ། །ཉི་
 རུ་ཀ་ཡི་དགྱིལ་ལ་ལོར་མངོན་གྱུར། །དེ་ལྟར་སྤྱ་མའི་མན་ངག་མངའ་ཞིང་། །ཐུགས་དམ་ལྷ་ཡི་ཞལ་
 ཡང་གཟིགས་ལ། །རིག་པའི་གནས་ལྷ་ཀྱན་ལ་མཁས་པ་ས། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་ནི་གསལ་བར་མཛད་རྒྱུ་
 ས། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་བཅའ་བས། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཡི། །གང་ཡང་རུང་
 བའི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག །ལུགས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་རབ་དགའ།

གསུམ་པ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་གྲུས་རི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ།

སྤྱ་མ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། །འདི་ཡང་མན་ངག་རང་གི་རྒྱུད་ལ། །ཡོན་ཏན་ཅི་
 སྒྲིམ་སྤྱ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས། །དེ་ལྟར་རྟག་དྲན་བྱིན་རྒྱལ་ས་རབ་འཇུག །བསྒྲོག་ནས་སྤྱ་མ་ལ་ཐོས་གསུ་
 ཀྱང་། །རང་གི་གསུ་རབ་རྩལ་ལས་བྱུང་སྟུམ། །དེ་བསྒྲོག་དེ་ལས་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་འབྱུང་། །མ་འོངས་
 དུས་ནའང་བཤེས་གཉེན་མི་འཕྲད། །འཕྲད་ནའང་དེ་ཡི་ཆོས་གྱིས་མི་ལན། །དེ་ལྟར་གསུ་ནས་སྤྱ་
 བཞིན་རྟག་བསྐྱབ། །རྒྱལ་བྱིས་ལེའུར་སྤྱ་མའི་སྐབས་སུ་¹³། །ཨ་ཏི་ཤ་ཉིད་གསུངས་པ་ཁུངས་བྱངས།
 དཔུང་བཟང་རྒྱུད་ལས་གྲོགས་པོའི་སྐབས་ཉིད་¹⁴། །ཁུངས་གཞན་ལའང་དེ་ཉིད་སྐྱུར་བ། །སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་སྤྱ་མ་ཀྱན་ལའང་། །ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཆ་ལ་སོགས་ལྷན་པས། །ཚུད་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་
 དག་བྱར་རུང་། །དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་དག་རྒྱན་འཆད། །རྣམ་གྲོལ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱིས།
 བརྟགས་པ་ཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི། །ཐ་དད་སྤྱ་ཆོགས་དག་ལ་མ་ཡིན། །སྤྱར་ལུགས་ཆོས་གྱི་མལ་

ཡང་འཛིག་ལ། །དེ་དག་སྒྲིན་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི། །ཡོན་ཏན་ནང་དུ་འདུག་པ་མི་མཐོང་། །དཔེ་
ན་གོས་ནི་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་གྱང་། །ས་རྒྱལ་དག་ནི་རྩལ་པས་འབྱར་གྱི། །རིན་ཆེན་བསྐྱིད་བསམ་མི་འབྱར་བ་
བཞིན། །རིན་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་གསུང་ལ་དཔེར་བྱས། །རང་གི་སྤྲུལ་མར་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ནས། །སངས་རྒྱས་
འོད་དང་བཅས་པར་བྱོན་ཡང་། །གཞན་དུ་སྒྲོན་ལ་མཉམ་པར་མི་བྱ། །རྒྱལ་ཆེན་པོ་དག་གྱང་
བསྐྱེད་བྱ། །ཁྱི་སྒྲོན་ལམ་དུ་ཞུགས་བཞིན་བྱས་ན། །རང་གི་འདོད་སར་ནམ་ཡང་མི་ཕྱིན། །བཤེས་
དེས་དེ་གསུང་ནང་ན་དྲིན་ཆེ། །སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡིས་སྒྲོ་སྒྱུངས་སྤྱུལ་བའི་སྤྲུལ་ཐོང་། །དེ་
ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱུངས་མཐོང་བས། །དེ་བས་ནང་ན་དང་པོ་ཁོ་ན། །སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་སྤྲུལ་དྲིན་
ཆེ། །དེ་བས་ཏྲག་ཏུ་དེ་ལ་དྲིན་གཞོ། །རྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་སྐྱབས་སུ། །དེས་པའི་དོན་དང་དྲང་བའི་
དོན་སོགས།¹⁴ །ཡིད་ཆེས་སྤྲུལ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་འགྱུར། །ཡི་གེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་མི་ཤེས། །དེད་གྱི་
ཡིད་ཆེས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་སོགས་པ་རོལ་བྱིན་ལམ། །བཅོམ་ལྷན་བྱམས་པ་ནས་
བརྒྱུད་མངའ་ཞིང་། །གྲུབ་མཐའ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནས་བརྒྱུད་པ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་བཀྲོལ་བའི་
ལྷགས་དང་། །ཉིད་གྱི་ལོ་བདུན་རྗེས་འབྲངས་སྤྲུལ། །ཨ་རྒྱུ་ལྷགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དཔུལ། །བཞེད་
པའི་ལྷགས་གྱི་རྟོན་པ་བཞི་པོ། །གཏན་ལ་ཡབ་པས་ལག་ཏུ་སྤྲང་བྱ།

བཞི་པ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་རྩོམ་དངོས་ལ་ངེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་བརྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ། །མི་དང་འདྲ་ཞིང་གྲུབ་དང་འགྲུལ་ན། །སྤྲུལ་
ཡོན་ཏན་ཀྱན་དང་ལྷན་ཞིང་། །སྒྲོབ་མ་དག་གྱང་འབྱིད་པར་རུས་ལ། །སྒྲོབ་མངའ་ལམ་དུ་བྱིད་དུ་
བརྟལ་ན། །དེ་ཡིས་སྒྲོབ་མ་འདི་ལྟར་བསྐྱུང་བྱ། །འཛངས་མ་¹⁵ །སྤྱོད་པའི་རྩོད་བཞིན། །འཇུ་
བའི་ཆེད་དང་¹⁶ །སྤྲུལ་བར་སྒྲིན་བྱ། །ཆེ་བཟང་སྒྲོན་དུ་བྱིན་ན་འཆི་འགྱུར། །ཁོང་དུ་འཕེལ་བ་ཤིན་ཏུ་
རིང་གྱང་།¹⁷ །དེ་ལྟར་སྒྲོང་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་མེད། །དཔུལ་པོ་ས་བོན་བརྟལ་མ་ཐག་ཏུ། །
འབྲས་བུ་རིང་གྱང་།¹⁸ །ཐབས་མེད་དེ་འདྲ། །སྤྲུལ་སྒྲོབ་མ་འབྱིད་ཚུལ་འདི་ཡིན། །མ་འཛངས་བུ་རྒྱུང་
བསྐྱོད་པ་བཞིན་ནམ། །ནད་གཡོག་འཛངས་པས་ནད་པ་གསོ་བཞིན། །འདོད་གྱང་མི་སྒྲེར་འཇུ་ཆོད་

དེས་འཛིན། །དེད་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་དེར་གོ། །རྩི་ལགས་ན་ཆེ་དེད་གསུམ་གཡོག་བྱེད། །ལྷག་ཆེ་
 དེད་ལ་བཟའ་རྒྱ་ཆེ་མེད། །དེད་ནམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་རིངས་པས། །ནད་པ་སྤྱར་དུ་རྟམ་པར་
 འདོད་ལ། །རྟམ་ཐབས་བཟའ་བཟའ་ཐོས་པ་ཡིན་ཡང་། །རྟམ་གྱིས་དོགས་འདྲ་རྒྱུ་དུ་ཉེད། །
 དགོ་བཤེས་ཆོས་ཀྱང་དེད་གྱིས་དེར་གོ། །དེ་བས་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བ་ཤོད་མེད། །མི་དང་འདྲ་ཁིང་གྲུབ་དང་
 འགྲུལ་ན། །དཔོན་གྱིས་སྒྲོ་བ་མ་འདི་ལྟར་སྒྲོ་བ་ཡིན། །སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རི་བཞིན་བསམས་པས།
 སྤྱབས་སུ་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་གཞུག། །དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དགས་སྒྲ་དངས། །འཆི་བ་རྗེས་
 སུ་དྭན་པ་ལ་སྤྱར། །དེ་ནས་དགོ་བཅུ་མི་དགོ་བཅུ་བསྟན། །དེ་སེམས་དེ་སྒྲོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུག། །དེ་ན་
 ས་བདེན་བཞི་རྟག་དུ་བསམས་པས།^{༡༠} །འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཤེས་བྱ། །བདག་ཅི་འདྲ་བ་
 དེ་འདྲར་ཤེས་པས། །ཀྱན་ལ་བྱམས་དང་སྟིང་རྗེས་འཇུག་བྱ། །དེས་བསྐྱེད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དང་ལྟན་
 བ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གནས། །ཁ་ཆེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་ན་དེ་ཡིན། །དེ་བས་དེ་ལྟར་
 འཇུག་པར་བྱ་ཡི། །བན་གྱིས་མཆོངས་ས་གང་ན་ཡང་མེད། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ལས་ཤེས་
 ཏེ། །གངས་རྒྱར་སྟོན་མ་གསུང་བའི་སྐབས་སུ།^{༡༡} །གོ་རིམ་མ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུངས་ནས།^{༡༢} །
 མདོ་ཁམས་མགར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དཔེར་བྱས།^{༡༣} །ང་ལ་ལས་བསྐྱབས་བཟོ་ནི་དེ་ཡིན། །རྩི་བཅུན་
 ང་ལ་ཀན་ཆོས་སྒྲོ་བས་ཟེར། །གཞོན་དུས་ཐོ་ལེ་ཡན་སོགས་སྒྲོང་སྒྲོང་། །དེ་ནི་ཀས་ནས་ཆོས་ལ་ཞུགས་
 པས། །མཁོ་ནི་མཁོ་སྟེ་འདི་ཆོས་དེ་ཡིན། །ཀན་ཆོས་གཞོན་ཆོས་ང་ལ་གཉིས་མེད།

ལྷ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྭན་པ་སྟོན་ཚུལ།

དེ་བས་དང་པོ་རྗེས་དྭན་བསམ་བྱ། །དེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་འཇགས་སྐབས། །རྒྱ་ནི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔེའི་སྒྲོང་བ། །ལ་རོ་ལ་ཕྱིན་དུག་རི་ལྟར་སྤྱད་པས། །ཆོགས་གཉིས་རི་ལྟར་བསགས་པ་
 ལས་དྭན། །འབྲས་སུ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ལས། །རང་དོན་སྤངས་པ་ཡེ་ཤེས་ལས་ཡིན།
 །གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱུ་ལས་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྭན་པས། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག་
 ལ་ཡིད་ཆེས། །དེ་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས།^{༡༤} །བྱེད་ལ་བསྟོ་ཁིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན།

དེ་ཐུབ་ན་ནི་ཚེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ། བཤེས་པའི་སྤྱི་ཡིག་རྗེས་དྲན་སྐབས་སུ།^{༡༡} ཚེས་ཀྱི་ཆ་བ་
 དང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དྲན་ལ་རག་ལས། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མར་དྲན་ན།
 ཚེས་དང་དགེ་འདུན་དྲན་པ་རང་འབྱུང་། དེ་བས་ཡོན་ཏན་བརྩ་སྐྱེས་རྗེས་དྲན། དེ་ཡིས་སངས་
 རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ། དེ་ཡིས་དེ་གསུང་ཚེས་ཀྱང་གདོད་དྲན། འདྲ་པོར་ལས་འབྲས་དྲན་པས་
 རྟོག་སྤྱོད་། དེ་ནས་ལའོར་བ་དྲན་པས་ཐར་འདོད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དྲན་པས་མཆོག་འདོད། དེ་
 ལྟའི་ཚེས་དྲན་ཚེས་རྗེས་དྲན་པས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དགེ་འདུན་དྲན་པས། དེ་ལ་དགའ་བ་དགེ་
 འདུན་རྗེས་དྲན། གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་དྲན། ལྟ་ནི་འཕགས་ལྟ་དཔང་པོར་^{༡༢} དྲན་
 པའོ། སངས་རྒྱས་ཡོད་ཉིད་ཐུབ་མ་ཐུར་ན། ལོ་ཡི་གཙོ་བོ་འདྲི་ལ་བསྐྱུས་བཞེན། རྟེན་སྤྱོད་ཤོད་ཐུབ་
 པ་བཞེན་དུ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་མའོ། གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡིས་དེ་ཐུབ། ཡོན་
 ཏན་རི་ལྟར་ལྟར་པའང་དེས་ཐུབ། དེ་ཐུབ་ན་ནི་ཚེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ། དེ་དཔང་མིན་ན་རི་ལྟར་ཡིད་
 ཆེས། སྤྱི་ཡིག་ནོར་བུ་དྲན་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ།^{༡༣} འདྲ་དང་གེས་རབ་རྗེས་སུ་འབྲང་ལས།
 གེས་རབ་རྗེས་འབྲང་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། འོ་ཅག་བདེན་པ་མ་མཐོང་རིང་ལ། དང་པ་ཁོ་ནའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ། ལས་འབྲས་ལ་སྐྱེས་ཚེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་དཔང་པོར་^{༡༤} བཞག་
 པས་དྲན་བ། རང་གི་རིགས་པས་གར་ཡང་མི་བྱིན། དེ་བས་དང་པོའི་རྗེས་འབྲང་གཙོར་བ། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། སྤྱོད་པ་བྱིན་སྐྱབས་ལུང་གིས་སྤྱོད་ཡིན། སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ལུང་ལའང་ཡིད་ཆེས། ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ལུང་ན་བྱིན་སྐྱབས། གདོད་ཅིག་དེ་ལ་འབྱུང་བར་འཇུག་
 ཡིན། བསྐྱོག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་སྤྱོད་མིན། རི་སྤྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བརྟན་རིང་།
 སྐྱབས་ལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་འང་མི་བསམ། བཅས་མཁའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་ཀྱང་ཅི་དགོས།^{༡༥} འདྲ་པོར་
 ཞེན་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱོམ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་ལ་མངོན་ཞེན། སྐྱབས་དངོས་མེད་པས་གྲུས་པ་མི་
 འབྱུང་། དེ་བས་དེ་ནི་དོག་ལ་ཆེན་པོས། གསུངས་བྱིར་དེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་བ།

དུག་པ་སྒྲིམ་བུ་ཕུང་པུམ་སྒོ་སྒྲུངས་པ་ལས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སྒྲིམ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྒྲུབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐུར་ནས། ཆོས་རྒྱམས་ཀུན་གྱི་དཔང་པོར་³⁰ དེ་དྲན། འདལ་བ་རྟེན་དཀའ་འཆི་བ་རྗེས་དྲན། ལྟན་ཅིག་བསམས་པས་ཆོས་ཀྱི་མགོ་གཟུགས། རྟེན་བསམས་པས་ཆོས་རྒྱམས་སྒྲུ་འབྱུང། འདལ་བ་རྟེན་པར་དཀའ་ལ་སོགས་པ། ཡང་དང་ཡང་བསམ་སྒྲེ་རྩ་ལ་གཟབ། མདོ་ཁམས་སྒྲུ་བཞིན་རང་ཁར་མི་རྒྱུད། རྟེན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་བསམ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེར་འོས་སྐབས་སུ། སྤྲེའི་རྒྱ་ལྟན་ཡང་ན་སྟོད་རུང་། རྟེན་པས་དགེར་འོས་རང་ཅག་ལ་སྒྲུར། འབྲང་མང་ཐར་བས་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན། རྟེན་དགེར་འོས་སྐམ་སྒྲེམ་མི་འདུག ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཐོབ་པའང་རབ་དཀའ། རྟོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྗེས་དྲན་སྒྲུབས་སོང་། རྟེན་པས་འཆི་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི། རྟེན་དང་རྒྱ་སོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི། སྒྲུག་བསྐལ་བསམས་པས་³¹ རྟན་ཡུན་རིང་བ། གསོ་བའི་སྒྲན་ནི་བསྐབ་པ་གསུམ་སོགས། རྟེན་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱེད་པ། རྟེན་པས་དུས་ཡིན་སྒྲུ་ཆོག་དཔེར་བྱས། རྒྱ་ཕུ་གཙང་འདུག་གཞན་རྒྱམས་སྒྲུ་ལེན། ཡོ་སྤྱང་བུ་ཅིག་ཡིན་ནོ་ཅོག་ན། གསེར་གྱི་རི་ལ་བརྐྱས་ན་ཡང་ཟེར། རྟེན་དེ་རང་ཉིད་ཡིན་སྐམ་ནས། ཅི་ཕྱིར་མི་བརྐྱོ་འདི་ན་འདུག་ཅེས། འདིར་འོང་གསེར་གྱི་རི་ལ་བརྐྱས་ཟེར། རྟེན་བཞིན་མིར་སྒྱུར་གཞན་ལུང་བྱུང་སོགས། སྒྲོན་ལམ་སྤྱང་ཕྱིན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་སྟོད། སྐམ་བསམ་རང་ལ་ཉག་ཏུ་བསྒྲུལ་གདབ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གསུངས་པའང་ཁུངས་དྲངས། མ་བཏུབ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱུར་བྱས། ཤིན་ཏུ་འབད་བ་དེ་ཡང་ཅིག་ཡིན། རིན་ཆེན་ཐེང་གི་ཏེ་བོར་གསོལ་སྐབས།³² རྟེན་སྒྲོང་བདག་ནི་ཏེ་བོར་གསོལ་བ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་ལྟར་པའི་མདོ་བཞིན།³³ འདལ་བ་རྟེན་ཅིང་བསྟན་པར་ལུགས་ནས། རྟེན་དང་མི་མཐུན་ཀུན་ཏུ་སྒྲུད་པས། གཏན་ཏུ་སྒྲུག་བསྐལ་སྒྱུར་ཏེ་བསམ། རྟེན་གསུ་གྱི་དཔེ་ཡོད་ལན་གཅིག་མཐུ་ཟེར།³⁴ བྱས་པ་ཁྲིམས་ཁྲེར་རིགས་པ་མིན་སྐམ། མང་པོ་འདི་ལ་དེ་སྐམ་སེམས་ནས། རྒྱུད་ཐོན་མི་བྱེད་བརྒྱ་འམ་བརྒྱ་ཞིག བྱུང་ཡང་ཐིབ་ཐིབ་འགོ་བ་འདི་ལས། རྒྱུད་ཟད་ཐེན་སྐབ་ཡོས་ཀྱང་འབྱུང་བས། རྟེན་པས་དེ་ལྟའི་གང་ཟག་རྒྱམས་ཀྱིས། འདི་དང་གཞན་དུ་གཏད་པ་བརྟོག་པས། །

མཁུན་པར་མཛོད་དེ་རང་དང་གཞན་ལ། ལན་པར་འགྱུར་བས་ཁྱེད་གྱིས་དེ་མཛོད། །རང་ལན་དངོས་
 ཡིན་གཞན་ལན་དྲོ་ཚོལ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། །དེད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དྲོ་
 བཅ་ལ། །དེད་ཀྱང་དྲོ་ཚོལ་འདོད་ན་གཞན་བརྟེན། །གཞན་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་ཚོགས་གསལ།³⁴ །
 དེ་ཉིད་རང་དོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་འགྱུར། །སྦྱོང་འདུག་དཔལ་དལ་འབྱོར་སྐབས་སུ།³⁵ །དལ་བ་རྟོད་
 པར་དཀའ་པའི་ཚིག་འདི། །ཐོས་ཤིང་བཟུང་ལ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། །རྒྱད་ལ་མ་སྦྱེས་མཚན་ཉིད་ལ་
 ལྟོས། །འདུན་མ་བྱས་ནས་མ་འཛིངས་སུ་ཡོད། །བྱང་པོས་འདི་ན་དཀའ་བ་རྩེད་ཟད། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་དཀའ་བ་བཞིན་དུ། །ཁ་དཀར་གཏིང་ནི་ཀྱན་ཀྱང་ཐུབ་ཀྱང་། །དེ་བས་སྦྱི་ལ་ནམ་ཡང་རེ་མེད།
 སོ་སོ་འགའ་ལ་བརྒྱ་ལ་ཚོས་འདི། །བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བྲག་བྲིག་བྱུང་ན། །འདི་ནི་བཞག་ཏུ་མེད་
 དམ་སྟུམ་ན། །དེ་བས་ཚིག་འདི་འི་ཡན་ལག་རེ་རེར་། །སྣ་ཚོགས་རྒྱལ་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བསམ།
 ལན་ཅིག་³⁷ ལན་གཉིས་སོགས་གྱིས་མ་ཡིན། །དོན་འདི་རང་ལ་མ་སྦྱེས་པར་དུ། །བསམས་ན་ཚོས་
 གཞན་ཀྱན་ཀྱང་གདོད་འོང་། །ཟ་འདོད་ལག་ཆར་བཤད་བས་མི་འོང་། །རང་གིས་མཐོང་སར་བྱིན་
 པས་སྒོས་བཅད། །བག་ཡོད་ལེའུ་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།³⁸ །མི་དང་འདྲ་ན་བྱ་མཁའ་ཐོབ་བཞིན།
 མི་ལམ་མིན་ན་རུང་སྟུམ་སྒྲུབ་ཐང་། །དེད་ཅག་དུག་ལ་འབགས་པར་གྱུར་ནས། །ཚོར་བ་བཞིན་དུ་
 འདུག་པ་ཅི་འདྲ། །ཁ་སྒྲག་མདོ་ཡི་མི་བཞིན་དེས། །གཡས་ལམ་གཡོན་ལམ་རྒྱུད་པ་གར་འཛིག།
 མཐོང་དང་དམའ་བར་འགྲོ་བ་ཚོས་ཉིད། །གཡས་ལམ་བཞག་ན་མ་འོངས་པ་ན།³⁹ །རྣམ་རྟོག་ངན་པ་
 འདོད་ཀྱང་མི་འོང་། །གལ་ཏེ་གཡོན་ལམ་རྒྱུད་པ་བཞག་ན། །མཐོང་ཤིས་ལམ་ཡང་འདོད་ཀྱང་མི་
 འོང་། །འདི་འདྲ་ཐོས་ནས་གཡོན་ལམ་འཛིག་པ། །མི་རིགས་སྟུམ་སྟེ་རང་ལ་དབང་མེད། །ལས་གྱིས་
 མནར་བས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར།

ཆོ་འདིར་དལ་བ་སྤྲོད་ཚོགས་ཐོབ་པ། །རྒྱད་ལ་སྤྲིག་པ་ཟད་ནས་ཡེ་མེད། །འདིར་སྦྱེས་མ་
 ཡིན་དུས་འདིར་སྦྱེས་ཕྱིར། །དེ་བས་དེ་ནི་སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས། །གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་སྤར་
 བྱས་པའམ། །ཡང་ན་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཆེ་བའམ། །ཡང་ན་འཆི་ཁའི་སེམས་ལས་གྱུར་པའི།⁴⁰ །
 དེས་དལ་འབྱོར་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚོགས་ཐོབ། །དེ་བས་དེ་ཐོབ་དོན་ཡོད་བྱ་ཕྱིར། །ཐོག་མ་མེད་ནས་

བསགས་པའི་ཕྱི་གསུང་། །དཀར་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ནི་གསོས་གདབ། །དེ་ལྟ་ནི་སྤང་མཐར་
 ཐུག་འགོ། །མ་ལེགས་ནི་བསོད་ནམས་ཟད་ནས། །ཐུན་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཆེ། །གསལ་
 རྒྱལ་གྱི་འམ་སློབ་དཔོན་གྱི་འཇུག་སྤང་།^༧ །སྤང་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་གལ་ཆེ།^༨ །ཐེག་པ་ཀུན་
 ལས་ཕྱི་རོལ་མ་གྱུར། །སྤང་ཆབས་འདི་ལས་ཆེ་མེད་དེ་བྟོབ། །ཐུན་མཐར་འགྲོ་བའི་ལུགས་མེད་སྤང་
 མཐའ། །འདོད་ན་གྱི་ཡི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་དགོས། །དེ་འདོད་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་ཀྱི་དང་། །མི་
 མཐུན་བྱེད་དགོས་བསྟན་པས་མི་འོང་། །སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ནས་ཆོག་སྤྱོད་ནས་གསོག་དགོས། །གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཏུ་བྲེལ་ལེ་འདུག་པས། །ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་ན། །སྤང་བའི་
 མཐའ་འོང་གཞན་དུ་མ་ཡིན།

བདུན་པ་འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་སྒྲིམ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བོར་ནས། །ཆོ་འདིའི་སྦྱོད་པ་དུད་འགོ་དང་མཚུངས། །དེ་
 ཡང་མི་བས་དུད་འགོ་རྒྱབས་ཆེ། །དེ་བས་ཆོ་འདིར་གྱི་སྤར་འཐམས་པ།^༩ །སྤང་སེལ་ཆེན་པོ་
 བསྒྲིམས་པས་ཐག་བཅད། །སྤང་བ་སེལ་དང་མི་སེལ་བྱར་མེད། །དེད་ཀྱི་སྤང་སེལ་འཆི་བ་རྗེས་དྲན།
 །སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་འགོ་ཕྱིར། །དེ་བས་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་དེ་བསམ། །དེ་ཡང་རྣལ་
 མར་སྦྱོས་པའི་ཆད་ནི། །བྲེས་པ་ཐག་རིང་བྲེས་སུ་ཡུན་རིངས། །བསྟན་པ་དང་ནི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ། །དེ་
 ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གནངས་འགོའི། །གོགས་པོ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་རི་ལྟར་ལོང་མེད་དེ་
 འདྲ། །དེ་ལྟ་ནི་སློ་ལ་བྱུང་བ། །བེལ་བརྟེན་བཞིན་ཆོ་འདིར་བཏགས་པས། །རྒྱུད་རིང་འགྲོ་བཞིན་
 ཆོས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། །ཁ་ཕྱིར་འཁོར་ཞིང་ཆོ་འདིར་སྤར་དམ། །བརྟེན་བཀྲོལ་སྦྱོད་ནས་འགྲོ་བ་
 བཞིན་དུ། །འདི་ལ་མི་ལྟ་སྦྱོད་ལ་སྤར་གཞུག་ །ཁྱོད་ནི་བདོག་པ་ཀུན་པོར་དབང་མེད། །ག་ཤེད་
 གཤེགས་འཆལ་རྒྱལ་ལ་གསུངས་པ། །དེད་ལའང་དེ་ཡིན་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། །ཕྱི་ཆོས་མེད་ཟེར་དེ་ཅམ་
 ཡང་མེད། །སྤྱོད་མའི་བདོག་པ་གསར་པའི་དབང་གྱུར། །སྤྱོད་མའི་ཆོས་སམ་བདེ་བའམ་གྲགས་འགྱུར།
 །གང་ཡང་མིན་ན་ཕྱི་ཆོས་ཅི་བྱེད། །དེ་ལྟ་རྣལ་གནས་རིང་ལ་འབད་བྱ། །རི་ཞིག་ནི་ནི་རང་དབང་མེད་

འཇུག་། །འཆི་བདག་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ། །རྒྱུ་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་འབྲ་བའང་། །ཡང་དང་
ཡང་བསམ་མཁུར་དུ་འབད་བྱ།

བརྒྱུད་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་རྟོག་ཚུ་པ།

དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་བས། །ལ་རོལ་བདེ་སྤྱག་ཅི་ལྟར་ལྟེ་འཇུག་བསམ། །བདེ་སྤྱག་
ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ནི་ལས་ཡིན། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ལས་རྒྱུ་མི་ཟ། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དཔག་ཏུ་
མེད་འབྱུང་། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་ལས་ལས། །རང་གི་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བས། །ལས་
འབྲས་སྒྲིམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་དེ་ཡིན། །ལས་འབྲས་སྒྲུ་མོ་ཡན་ཆད་དག་ནས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་
སངས་རྒྱུས་དཔེ་བོར་བོར་ལྟེ་འབྱུང་བས་དེ་ལས་འདེད་པར་མི་བྱ། །རྟོག་གཤམ་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་
རུས། །མི་དགེ་བཅུ་གྲོང་ཐེག་པ་ཀྱན་ལས། །འཁོར་བར་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་འདོད་པས། །ལས་འབྲས་
ཡིད་ཆེས་མི་དགེ་བཅུ་གྲོང་། །མདོར་མཐོའི་ཐེག་པ་སྒྲུས་སུ་ཐ་མ། །བཅུ་པོ་འདི་ཉིད་བདེན་བཞིས་
སྤྱངས་ན། །ཉན་ཐོས་ལམ་ཡིན་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྤྱངས། །རང་རྒྱལ་ལམ་དེ་སྒྲུས་སུ་འབྲིང་ཡིན། །
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱངས་པས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་སྟེ་སྒྲུས་སུ་མཆོག་ཡིན། །མི་དགེ་བཅུ་
པོ་གྲོང་ལ་ཁྱད་མེད། །དེ་བས་ཀྱན་གྱིས་མི་དགེ་བཅུ་གྲོང་། །དེ་མ་སྤངས་པས་གང་ཡང་མི་ཐོབ། །སྟེ་
པ་ཁ་ཅིག་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས། །རན་སོང་གསུམ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད། །ལས་ལ་རྣམ་སྤྱོན་
འབྲས་སུ་མེད་འདོད། །ཡོད་པར་འདོད་པའང་འབྲས་སུ་རྒྱུ་འདོད། །འདོད་ཁམས་ལྟ་མི་ལས་ཀྱི་ས་
པ། །དེ་ནང་གླིང་གསུམ་དེ་ནང་འཛམ་གླིང་། །དེ་ཡི་ནང་ནས་སྒྲུས་དང་སྤྱད་མེད། །དེ་ནས་སྒྲིམ་པ་
ཁས་སྤངས་ཆེ་ཆེའི། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ནི་སྟོབས་ཆེ། །དེ་ཕྱིར་མི་དགེའི་ལས་ནི་རྒྱུ་ཡང་། །མི་
བརྟན་སྤང་བྱ་དགེ་ལས་རྒྱུ་འབད། །དེ་འབྲས་འཛིགས་ཤིང་དེ་འབྲས་བྱོད་པས། །འཛིགས་པའང་
བཤེས་དེས་གསང་བ་དེ་གསུང་། །ལྟ་ཅིག་སྤྱ་མ་ཨ་རྒྱའི་བཀའ་ལས། །པརྟེན་དེ་ལས་འདིའི་འབྲས་
སུས། །ད་ལྟ་འདིར་ལྟུང་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིའང་། །ལས་ངན་འདི་ཡི་འབྲས་སུས་འདིར་ལྟུང་། །དེ་ལ་
སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ན། །དེ་བས་ཇི་སྟོན་བདག་འཛིན་ཡོད་རིང་། །ལས་འབྲས་སྤྱ་བའང་རྒྱུ་

མི་ཟ་བས། རྟིག་པ་ཐ་བའང་འཛིགས་པས་སྤང་བ། །འདི་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། །
བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད་གསུངས།^༤ །གསང་སྟགས་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བ་ནམ་མཁའ། །ལྟ་བུར་
མཐོང་ན་ལས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ། །མི་འཕེན་ཞེས་གསུངས་^༥ བསྟོག་ལ་ལས་གཞོད། །དེ་བས་བདེན་པ་
མ་མཐོང་རིང་དང་། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མ་མཐོང་རིང་ལ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་ཁྱེད་ཀྱི་བསང་། །

ཟ་སྟན་སྟོན་པ་ལ་ནི་འདི་བསྟུན། །ལ་རོལ་ལས་འབྲས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཡང་། །དོན་འགྱུར་དོན་
མི་འགྱུར་བ་དག་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནའང་འཇུག་ལྟོག་རྒྱུར་གསུངས། །དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་སྟོན་ལུང་
འཕོན་བཞིན། །མོད་ལ་འགྱུ་ལ་ཆད་མཆོན་འགྲོས་ཀྱང་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཏ་རར་བུ་ན་ནས་ཀྱང་
འདེབས། །དེ་ལ་དེ་ཙམ་ཀྱང་མེད་མི་ལྟོག། ཆེ་འདིར་མགོ་མཐོ་བང་མཁྱོགས་ཅི་འགྲུབ། །དེ་ཙམ་ལྟ་
ཞིག་དུང་འགྲོ་རྒྱབས་ཆེ། །བྲག་རྒྱབ་བྱ་རྟག་ལྟས་པ་དག་གས། །སྒྲུལ་དང་སྟོགས་བུ་གཞོ་ཡི་བྱ་ཆང་། །
མི་བས་རྒྱབས་ཆེད་གཏམ་རྒྱུད་བྱ་བ།^༦ །མི་ཡི་སྦྱོད་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན། །ཁྱི་མར་རན་སོང་འཛིགས་
པས་ཐིག་སྤང་། །འཕོར་བའི་སྦྱོན་དན་ཐར་པ་འདོད་པས། །བདེན་བཞིན་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
འཇུག །ཐིག་དམན་འཛིགས་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྦྱོང་།^༧ །དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ཡི་སྦྱོད་པ། །གཞན་དུ་ན་
ནི་ཅི་ཞིག་མི་ཡིན། །བརྩོན་འགྲུས་ལེའུའི་རྒྱབས་སུ་གསུངས་པ།^༨ །ནན་ཏར་ཟབ་པ་ལས་དང་
འབྲས་བུ། །སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་གོར་བུང་། །ལས་དང་ནམ་སྟོན་བསམ་མི་བྱུང་གསུང་།^༩ །
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གནས་ལས་གཅིག་ཡིན། །དེད་ཀྱི་སྟོ་ལའང་དེ་ལ་རེ་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་
དུ་སྟོ་འཇུག །བོད་ནམས་ལ་ནི་དེ་སྟོང་དོགས་མེད། །ཀ་ཁའང་ཤེས་རབ་སྟོང་པོར་བསྐྱབས་པས། །དེ་
བས་ལས་འབྲས་ཟབ་པས་རྟག་ཏུ། །དེ་འབད་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དྲན་པས། །དང་པོ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པར་
བྱས་ལ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དེས་གསུང་མི་སྟུ། །དེ་ལྟར་བསམས་པས་^{༡༠} ལས་འབྲས་གོམས་བྱ། །
འཁྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་རྒྱབས་སུ། །ཐིག་པ་བྱས་ལ་འཁྱོད་པ་དེ་ཡང་། །དུལ་བར་སྦྱེས་པ་དང་
པོར་སྦྱེད་བྱ། །དེ་དུས་འཁྱོད་དེ་དེ་ནས་མི་དྲན། །དུང་འགྲོ་ལ་ནི་སྦྱོན་པས་འཁྱོད་མེད།^{༡༡} །ཡི་དུགས་
སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པས། །ཉེས་པར་ཤེས་ཀྱང་འཁྱོད་པར་རབ་དགའ། །འཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལས་
ལྟོག་པར་མི་བྱས། །དེ་ཡི་གཏམ་རྒྱུད་ཀ་མ་གྱི་ལའི། །གནས་བརྟན་ཆེ་འཕོས་ཡི་དུགས་སྦྱེས་པས། །མུ་

ཞེན་གྲོང་གི་བྱིས་པ་བརྒྱུད་བའི།^༤ །གཏམ་རྒྱུད་ཐོས་ལས་རང་དབང་མེད་ཤེས། །དེ་བས་ལས་ངན་
བྱས་ལ་འགྲོད་ནས། །ཕྱོག་ན་མིར་གྱུར་དལ་བ་རྟེན་པས། །གྲགས་ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་
ཀྱང་།^༥ །གང་མེད་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་ལ། །དེ་ལ་འབད་གསུངས་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན། །དེ་བས་
འདྲེས་མའི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ལ།^༦ །དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་ལ་འབད་བྱ། །ཟུར་བྱས་ལས་ངན་
དག་ཀྱང་ཟད་བྱ། །དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་རྣམས་དག་ནི། །རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་མཐུན་བརྒྱུད་པ་དག་གིས། །
གོང་ནས་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་སྟེ། །ཐར་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉི་དང་རིང་འགྱུར། །དེ་བས་དགོ་ལ་ཤིན་ཏུ་
གོམས་བྱ། །མི་དགོའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛོམ་བྱ། །དང་པོར་བདག་ཉིད་ཅི་རིགས་ཤེས་བྱ། །གཅིག་ཏུ་
དཀར་བའི་ལས་ལས་བྱུང་ངམ། །འོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་སམ། །འོན་ཏེ་འདྲེས་མའི་ལས་
ལས་བྱུང་བའི། །འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོད་གང་ཡིན་བསམས་ལ། །དཀར་བའི་ལས་སྦྱོད་འབྲས་བུ་མཐོང་ན་
ས། །བག་ཡོད་མང་བའི་དཀར་བའི་ལས་རྣམས། །ཅི་མི་ཉམས་བྱ་འདྲེས་མའི་འབྲས་བུ། །དག་ལ་
སྦྱོད་པ་མཐོང་ན་ཕྱིན་ཆད། །སྦྱོ་བ་མང་བསྒོམས་འདྲེས་མའང་སྤང་བྱ། །དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་གོམས་པ་
བརྟན་ཞིང་། །རྒྱེན་ནི་ཅིས་ཀྱང་སྤྲིག་མི་འཇུག་ན། །འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་ལྟ་ཆེན་ཞེས་བྱ། །འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་བཟོད་པ་ལ་གསུངས།^༧ །དེ་ནི་དེ་ཡི་སྤྱོད་རོལ་དག་གི་ །ཚོགས་ལམ་ཉིད་ལའང་མ་ཟིན་
དུས་ན། །དེ་ནི་ཡོད་རུང་ཡང་དག་སྤྲོ་མ། །གཅིག་དང་སྤང་ཅིང་ལས་འབྲས་བསམས་པས། །འདུན་
སོགས་ཚོས་ལས་མི་འདའ་ན་ཡིན། །དེ་བས་ལས་འབྲས་དྲག་ཏུ་གོམས་བྱ།

དགུའ་སྤྱིས་བྱུང་བའི་ལ་སྦྱོ་སྤངས་པ་ལས་བདེན་བཞི་རིམ་སྒོམ་ཚུལ།

འབྲིང་གི་སྦྱོ་སྦྱོང་མན་དག་གསུངས་པ། །ངན་སོང་འཇིགས་པས་སྤྲིག་ལས་ལོག་ནས། །ལྟ་
མི་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིན་སར་མ་ཕྱིན། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་མཐར་མ་ཕྱིན་ན། །བདེ་བའི་ས་ནི་གང་ན་
ཡང་མེད། །འཁོར་བ་ཁང་པ་མེ་འབར་བཞིན་ནམ། །བཙོན་དོང་མི་བཟད་རྒྱུད་པའི་མིའམ།^༨ །རྒྱ་
མཚོའི་གློད་འབྱེལ་ནང་རྒྱུད་པའམ།^༩ །འབྲོག་དགོན་མི་བཟད་འབྲུམས་བཞིན་བསམས་ལ། །
འཁོར་ལས་ཐར་པར་རིངས་པའི་ཆད་ནི། །སྦྱོ་བུར་གོས་སོགས་མེ་ཤོར་བས་ཀྱང་། །ཐར་པ་རིངས་པ་

འབྲིང་སྟོ་སྟེས་པ། །དེ་སྤྱིད་བར་དུ་སྟོ་ནི་སྦྱངས་ལ། །དེ་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བྱ། །ཉན་པོར་
 བྱིས་སུ་ལ་ནི་གསུངས་པ། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ལུང་དང་རིགས་པས། །གཅིག་ཏུ་ཆད་པར་གསུངས་ཏེ་
 དེ་ཡང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཐ་མ་མེད་བཞིན། །སེམས་ཅན་དག་གྲང་དེ་ཙམ་ཡིན་ན། །མར་མ་གྱུར་
 པ་གཅིག་གྲང་མེད་གསུང་།^{༤༩} །ནམ་མཁའི་བྱོགས་ནི་འདིར་མ་སྟེས་པའི། །བྱོགས་དེ་འང་ཅུང་ཟད་
 རྟེན་མིན་གསུངས་པས། །བདག་ཅག་འཁོར་བར་ཡུན་རིངས་^{༥༠} །རྟག་འབྱམས། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཚ་རང་གི་
 ཉན་མོངས། །དེ་ཡི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བསྐྱེད་པས། །རྟག་ཏུ་འཁོར་
 པ་རྒྱན་མི་འཆད་འཁྱུར། །དེ་བསྟོག་དུས་ནི་ད་རེས་ཁོ་ན། །ཐབས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ཡིན། །
 དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་དད་དང་ཤེས་རབ། །དེ་གཉིས་སྦྱངས་ན་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས། །དེ་བས་དེ་
 གཉིས་རྟག་ཏུ་སྦྱང་བྱ། །མན་ངག་དེ་ཡིན་དེ་བས་དེ་བྱ།

འཁོར་བའི་ཁང་ཆེན་འདི་ལ་སྟོ་མང་། །གང་ནས་བྱུང་ཡང་ཕྱིར་ནི་ཐོན་ཏེ། །གསང་སྟགས་
 ག་ལོ་ཕྱིན་ལམ་མཐའ་ཡས། །ལམ་གཅིག་ཉིད་གྱིང་རེ་རེས་གྲང་ཐར། །རབ་འབྲིང་ཅིག་ལ་རྣལ་
 མར་སྟེས་གྲང་། །དེ་ཉིད་གྱིས་གྲང་དེ་ནས་ཐར་ཏེ། །ཐར་ལམ་གང་ཡང་མེད་པ་ཅི་འདྲ། །མཁར་ཐོག་
 ལུང་སྟོན་ལ་ནི་གསུངས་པ། །དེད་ཅག་ཅུང་ཡང་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་། །བསྟོག་པའི་དུས་ནི་ད་རེས་
 ཁོ་ན། །ཐབས་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་མི་མཐུན། །མི་མཐུན་པ་ཡི་ཆོས་ལ་འཇུག་དགོས། །དེ་ལའང་
 ཅིས་གྲང་བྱར་མེད་ཅིག་དགོས། །འདི་ཡང་དགོས་དང་འདི་ཡང་དགོས་གྱིས། །མི་འོང་ཅིས་གྲང་བྱར་
 མེད་པ་ལ། །དེ་རྣམས་གདོད་འོང་དེ་ལྟ་བུས་བསྟོག་ །སྟགས་སུ་གཞོན་ཏུ་འོང་ཟེར་གསུངས་པ། །འགྲོ་
 པའི་ན་དང་འཆི་བ་དག་ནི། །ན་རྒྱུན་ཡིན་འཆི་རྒྱུ་འཆི་ཡིན། །སྟོ་བྱར་མ་ཡིན་དེ་ནི་གཞུག་མ། །དེ་ལས་
 ཡིད་བྱུང་དེ་མི་འདོད་པས།^{༥༡} །སྟེ་བ་སྦྱང་དགོས་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི། །ལས་དང་ཉན་མོངས་ཉན་མོངས་མེད་
 ཅ། །ལས་གྱི་འབྲས་མིན་ཉན་མོངས་སྟེད་ལེན། །མ་རིག་དང་གསུམ་མ་རིག་མེད་ན། །མི་སྟེད་མི་
 ལེན་མ་རིག་གཙོ་བོ། །ཐབས་རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་མ་རིག་བསྟོག་བྱ། །སྟོག་བྱེད་རྒྱ་ནི་བསྐྱབ་པ་^{༥༢} །གསུམ་
 ཡིན། །དེ་ཙམ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཞི་བ། །ཐོབ་རྒྱལ་དེ་ཡིན་དེ་ནི་ཐོག་དམན། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་
 སྟོབ་པར་འདོད་པས། །བསྐྱབ་གསུམ་སྟོབ་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ།

བཅུ་པ་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་སློབ་སྦྱངས་ནས། །སྒྲིམ་བུ་མཆོག་གི་སློབ་སྦྱང་བ། །ཉན་ཐོས་བྱང་
ཆུབ་གཏན་ཐར་མ་ཡིན། །གཏན་དུ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། །དེ་བས་དེ་ཐོབ་རྒྱལ་ལ་འབད་བྱ། །
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དག་ནི། །འབྲོག་དགོན་ལ་ཁྱམས་ལ་གོང་ཁྱེར་སྒྲུལ་འབད་ལ། །རྒྱ་མཆོའི་
བར་དུ་གྲིང་སྒྲུལ་བཞིན་དུ། །སློབ་ཐོས་དཔལ་ལ་ཐེག་པ་དེ་བཟུན། །རབ་བརྒྱལ་གཅིག་ལ་ཐེས་ཅད་
གཉིས་མིན། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལས་འཇུག། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན། །དེ་ཡི་ཕ་
བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ། །དེ་ཡང་བྱམས་པ་ཐོན་དུ་སོང་ལས། །དེ་སྦྱིད་རྒྱ་ནི་བྱས་པ་གཞོབ། །དེ་ཡང་ཐམས་
ཅད་མར་ཤེས་ལས་ཡིན། །ཅུ་བ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་ཡོན་ཏན་
ཀུན་འབྱུང་།

བཅུ་གཅིག་པ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་པ།

མ་ཉིད་རྒྱུར་བྱས་བྱས་གཞོ་སྒྲོམ་པ། །ཉོན་མོངས་མིན་པའི་བརྟེ་བའི་རྒྱར་དགོངས། །སྤྲུག་
པ་གཞན་རྒྱུར་བྱས་པས་མ་ཡིན། །མ་ལེགས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ། །དེ་བས་སྤར་བཞིན་གཙོ་
བོར་ལྷས་གསུངས། །དེ་གོམས་ཆད་ནི་པ་རྒན་བྱ་གཅིག་ །ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྒྱན་སྤྲུག་ཅིང་ཡངས་ལ། །
རི་ལྟར་ལན་བཏགས་སློབ་སྦྱེ་དེ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན། །ལྟ་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ན་
ས་དེ་གསུང་།^{༡༥} །ཆད་མེད་བཞི་བོ་གཞན་ནས་གསུངས་ཀྱང་། །བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་བསྒྲོམས་པས་
གཉིས་འདུས། །དེ་གཉིས་ཕྱོགས་ཆ་མེད་ལས་བཏང་སྒྲོམས། །དགའ་བ་བདེ་ཡུད་སྤྲུག་བཟུལ་བྱལ་
ལས།^{༡༦} །དེ་བས་བཞིར་གསུངས་པས་^{༡༧} །གཉིས་ཀྱི་ནང་འདུ།

བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སློབ་བཏན་སྒྲུབས་སུ། །བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་སྦྱོང་ན། །ལྟ་བ་བྱེ་
བྲག་སྒྲུ་བ་འཛིན་ཅིང་། །བདེན་པ་བཞི་ཡི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཀྱང་། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་སློབ་ཐབས་སུ། །
སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ལས། །དེ་ཡི་མན་དག་
རྒྱས་པར་གསུངས་པས།^{༡༨} །དེ་བས་ལྟ་བ་དཔན་པར་གྱུར་ཀྱང་། །བྱང་སེམས་སྦྱོང་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་

ཡིན། །ཚོས་གསུང་^{༡༠} དཔུ་ཡི་བྱས་གཞོའི་སྐབས་སུ། །བྱས་པ་གཞོ་དང་མི་གཞོའི་སྟོན་ཡོད། །རྩ་ཡི་
 ཚོགས་བཅད་ལས་འབྱུང་བཞིན་སྟོམ། །ཆུ་གང་གཉེན་ལ་བྱས་པའི་དངགས་ཀྱང་། །འདི་དང་གཞན་
 གི་སྟོན་ཡོན་དན་པས། །བྱས་གཞོ་རྟག་བསྟེན་^{༡༡} མི་གཞོ་རྟག་སྤང་། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་ཤིས་བྱམས་པའི་
 སྟོན་དུ། །བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པར་གསུངས་པའང་ལེགས་གསུང་།^{༡༢} །སྟོམས་པའི་ས་ལ་ཆུ་བཏང་སྟེ་
 བཞིན། །ལྟས་ཀྱང་མ་བཞིན་མཉམ་སེམས་སྟོན་དུ། །སྟོམ་པར་གསུངས་པའང་དཀྱུས་ས་བསྟན་ནས།
 རྟ་རྟག་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མན་ངག་^{༡༣} །ཆོ་འདིར་བྱམས་པས་ཅི་ཙམ་བྱབ་པའི། །མ་འོངས་དུས་ན་
 བདག་པོར་འབྱུང་བ། །ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསང་ལུར་སྒྲུ་ཡལ། །བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་གོ་རིམས་རེས་
 མེད། །དང་པོ་བྱམས་པ་གོམས་ལས་སྟིང་རྩེ། །སྟོ་མཐུ་ལྟན་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟོན་སོང་། །བྱམས་པ་གདོད་
 གྱེ་བྱིས་ནི་འཆོལ་བ།^{༡༤} །གོམས་པར་གྱུར་ན་ཅི་ལྟར་ཡང་རུང་། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྟིང་རྩེ་གལ་ཆེ། །དེ་
 ཡང་སྒྲུལ་ཁར་ཆུད་པ་ལྟ་བུ། །མེད་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འོང་། །དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཞེན་
 རིང་བརྟན་བྱ། །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་ཡང་དེར་ཞེན། །ངར་འཛིན་གོམས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་
 ཀྱང་། །ངར་འཛིན་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་^{༡༥} དཀའ་བཞིན། །དེ་མ་གོམས་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་ན། །སྟིང་
 རྩེའི་སྟོགས་འཛིན་གིན་ཏུ་དཀའ་བས། །དེ་བས་དངོས་པོར་ཞེན་རིང་བརྟན་བྱ།

བཅུག་ཉིས་པ་སེམས་རྩི་ལྟར་བསྟེད་ཚུལ་དང་དེའི་བསྟེད་བྱ་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

ཐོག་མའི་སེམས་བསྟེད་དུས་སུ་གསུངས་པ། །བསྟེད་བྱ་རྟག་ཏུ་བྱང་སེམས་སྟོང་བ། །རིང་
 དང་བྱང་བ་གང་ལེགས་ཀྱང་ཟེར། །གཞིག་གིས་དཔོན་ལ་བྲིས་པའི་གཏམ་བཞིན། །བྱམས་དང་སྟིང་
 རྩེ་བྱང་སེམས་སྟོང་ན། །ཚིག་དང་མེད་ཀྱང་སེམས་སྟོང་ཡིན་ཏེ། །སེམས་མེད་ཚིག་གིས་དེ་ལྟར་མི་
 འབྱུང། །སྟོང་སྟིང་འདོད་སྟེར་པན་ཡོན་དན་བྱ། །སྟོང་པོ་བཏོད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུའོ།^{༡༦} །དེ་
 ཡི་ཤེས་བྱེད་ལྟ་ཅིག་ཉིད་ཡིན། །བསྟོར་པའི་ཆོན་ལུབ་དང་བྱང་དུ། །ལྟས་བསྟན་པའམ་ཀྱས་ལི་ལ།
 གོགས་ཀྱིས་ཞུས་ནས་བྱ་པ་བའམ། །མདོར་ན་སེམས་དེ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན། །ཀྱན་ཡོད་དེ་མེད་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་མེད། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དན་པས་རྟག་སྟེང་། །དེ་ནི་འབད་པ་ཀྱན་གྱིས་སྟེལ་བྱ། །འབད་

པའི་མཆོག་ནི་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ། །བྱང་སེམས་སྤྱོད་པ་གཞན་ཡང་ཆོགས་པས་ག། ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་
ནི་དགོན་མཆོག་མཆོད་དང་། །དགེ་འདུན་བསྟན་པ་ཀྱང་གཞན་ཡང་སྟོ་ཆོགས། །ལས་སྤྱི་བ་སྤྱོད་ཞིང་
སྤྱི་གོགས་སྤང་ལ། །དགེ་བཤེས་ཏྲག་བསྟན་སྤྱོད་ཉིད་གོམས་བྱ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ཆོགས་ཚུལ་
གིས། །འཕེལ་བྱ་སེམས་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་ཉིད། །དད་ཅ་བྱང་སེམས་ཏྲག་ཏུ་སྤྱོད་ན། །ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་
པ་འཛིན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྱར་དུ་རྟོགས་འགྱུར། །ལྟ་ཅིག་སྤྱོད་མ་གྱིན་བཞིན་ནོ། །ད་
ལྟ་སྤྱོད་མཐུས་གོ་བར་ལུས་ན། །དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་དེ་
ཡིན། །དད་ཅ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཡེ་འགྲོགས། །དད་ཅ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟེན་ན།” །དངོས་
པོར་འཛིན་ཅིང་འཁོར་གསུམ་ཡོང་དག །མིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་རྒྱར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མ་
སྤྱངས་རིང་ལ་དཔེ་ཆོག །དེ་ལ་སྤྱངས་ནས་དེ་ཡིས་གོགས་བྱེད། །སྟོ་ཆོགས་ཚུལ་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
སྤྱོད་། །སེམས་ཅན་ཕན་པ་རྒྱུད་ཟད་ཅི་བྱས། །བསོད་ནམས་དེ་ནི་དེ་དང་གཞན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་
ཐར་པར་བྱ་བྱིར་བསྟོ་བྱ། །ལྷུང་དུ་མངོན་རྫོགས་འཛང་རྒྱུའི་ཐབས་ཆེན། །ང་མ་མཐོང་བས་བྱང་ན་
བྱེད་ནའང་། །དཔེ་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ། །དེ་ལོག་ང་མ་མཐོང་བའང་དེ་བཞིན། ཆོ་འདིར་
སྟོན་པ་མན་ཆོད་སེམས་སྤྱོད་། །དེ་གོང་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་འདེབས་ཤིང་། །དེ་སྤྱོད་སྟོན་ལམ་ཏྲག་ཏུ་
འདེབས་ན། །བྱག་རྒྱ་ཆེ་ཐོབ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེ།

བེའུ་གསུམ་པ་སྤྱོན་པ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྱངས་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོགས་པས་ག།
དགེ་བའི་ཅ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུངས། །སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ལ། །དངོས་གཞི་པ་རོལ་བྱིན་པ་དྲུག་ལྟན། །ཟིན་རྩེས་མཏུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ།
པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་སྤྱོད་ཀྱན་དེར་འདུས། །གོ་ཆ་དྲུག་དྲུག་སུམ་རྩ་དྲུག་དང་། །བཏང་སྤང་དག་སྟེལ་བཞི་
ནི་དོན་གཅིག །ཅ་དྲུག་བཞིར་འདུས་བཞི་ལ་གིམས་སྤྱང་། །བཞི་བསྟོམས་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ཆའི་གོ་ཆོད།
མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་པ་རོལ་བྱིན་སྐབས།” །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་པ་རོལ་བྱིན་དྲུག །རེ་རེའང་དྲུག་པོ་

ཀྱན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སེམས་དཔའི་མ་ཡིན། །དོན་རྒྱ་
 རི་བཞིན་བཟུང་བར་བྱ་མིན། །ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་ཐམས་ཅད་འདུས་གསུངས། །དེ་ནི་དགོངས་
 ཅན་དགོངས་པའི་གཞི་ནི། །ལྷ་རྣམས་བརྟན་ལ་དེ་ནི་དེར་ཞེན། །ཤེས་རབ་མི་འཇུག་པ་ལ་གསུངས་
 ཡིན། །ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་ཀྱང་དེ་འདོར་དོགས་མེད། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟ་བུར་གསུངས། །དེ་
 ལས་གཞན་པས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན། །སྤྲུལ་བརྟན་པས་ཕྱི་མ་འཇུག་ཡིན། །དེ་བས་དེ་ཉིད་དགོངས་ཏེ་
 གསུངས་པ། །ལ་རོལ་ཕྱིན་དུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག །སྟོང་པར་ཤེས་པས་མི་འཇུག་དེ་སྟོང་། །ཀྱན་
 རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས་མི་སྤྲུང་ཤེས་ནས། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 དོན་དམ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལམ་གྱི་ཐབས་ཆེན། །བསྐྱོག་ན་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཡིན།

བཅུ་བཞི་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

སེམས་དཔའ་ཆེ་ལ་མི་དག་བདུན་པོ། །གནང་སྟེ་སྟིང་རྩེས་རང་དབང་མེད་ན། །ཡིན་ཕྱིར་
 སེམས་ལ་མཐུ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །སྟིང་རྩེས་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ནི་རྟག་སྟོང་། །དེ་དོན་རང་ཉིད་ཞི་དུ་ལ་
 གཙོར་བྱ། །ལྟག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་བཞི་བསྟན་བཞིན།^{༡༤} །སྒྲུལ་ཆེན་འཆོས་པའི་དཔེ་ཡང་
 དེར་བསམ། །སམ་ཐོབ་པར་མཐའ་ཡས་བསྟོད་བཞིན། །བྱས་ན་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དོན་ཡིན། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལས། །གནང་དང་བཀག་པ་དཔག་མེད་གསུངས་ཀྱང་། །བསྟུན་
 གཉིས་པོ་འདི་ལས་མི་འདལ། །བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྡན། །ཉོན་མོངས་སེམས་དང་མ་
 འདྲེས་འདུག་ན། །བཀག་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་ཡིན། །ཉོན་མོངས་སེམས་དང་ལྡན་པར་གནས་ཆོ།
 །བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའང་དེ་ལ་མ་གནང་། །དེ་བས་གནང་དང་བཀག་པ་དག་ནི། །རང་གི་སེམས་
 ལ་བརྟགས་པས་ཤེས་བྱ།

སོ་སོ་ཐར་དང་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ། །འདོམ་ན་རང་སེམས་ལྟ་བས་ཆོད་བཟུང་། །མ་
 འདྲིས་སེམས་ན་སེམས་དཔའི་གཙོར་བྱ། །འདྲེས་པའམ་རང་དོན་འདོད་ན་སྤྲུལ་པོ། །སྟིང་རྩེས་རང་
 དབང་མེད་པར་གྱུར་ན། །མངོན་ཤེས་མེད་ཀྱང་སར་རྒྱུད་སྟོད་པ། །བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ལྟ་ཅིག་དཔོན་

བཞིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་སེམས་དཔའི་གཉིས་ལྟན། །ཐར་ཕྱོགས་ལྷང་བ་གང་ཟག་གཙོ་བོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཕྱོགས་བྱང་དཀོན་མཆོག་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་བསྐྱོག་པ་ལལ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ག་ཚང་བར་ཤེས་བྱ། །མི་རུང་མི་བྱེད་སྒོམ་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས། །དགེ་བ་སྤྱད་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད། །དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད།
དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཀྱང་གསུམ་ག་ཚང་བ།

བཙོན་ལ་བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།

སློབ་འཇུག་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།^༡ །བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་ཞེས་ང་།
དེ་ཡི་རྟེན་བྱེད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །དེ་ཡི་རྟེན་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད། །དེ་བས་སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་གྱི་
གཉེན་པོས། །དེ་གཞོམ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་བྱ། །སྒྲ་མར་བསམ་པ་འདྲ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ། །འཁོར་བའི་
ཉེས་པ་བསམས་^༢ །བས་ཀྱང་ཡིན། །ཡང་ན་དེ་ནི་སྤང་སེལ་ཆེན་པོས། །རྟག་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་ན་དེ་ནི།
བརྒྱད་པའི་མི་མཐུན་བཞི་ལ་ཡིད་དགལ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་བཟོད་པ་ཆོགས་མེད། །གཞན་ཡང་ཆོས་
ནམས་ཀྱན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ། །དེ་ལ་དགོངས་མཛད་དེ་ཡི་ཆོག་ཀྱང་། །མགོ་
བྱང་མཇུག་བྱང་དག་གིས་དེ་གོ། །རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡང་ནན་གྱིས་དེ་སྒྱུར། །དེ་བས་དེ་ནི་དོག་ལ་ཆེན་པོ།
ཡིན་ཕྱིར་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་དེ་གཞོམ། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མི་འདོད་བཞི་ལྟན། །རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་
བས་དེ་ཉིད་འདམ་བྱ། །མ་ཆོར་གཏེར་ལ་གཞོད་པ་མེད་བཞིན། །ཆོར་ན་གཞན་གྱིས་བྱིར་བ་དེ་ཉིད།
རྟེན་སོགས་བཞི་པོ་གཞན་ལ་སྤང་ཡང་། །དེ་ཉིད་གི་ཟིན་འདྲ་བར་ཤེས་བྱ། །མདོ་སྤྱད་ཇོ་བོས་སྤང་
མར་སྤངས་བཞིན། །དེ་བས་རྟེན་སོགས་བཞི་ལ་དགར་བ་བྱུང་། །མཐའ་ཐང་མཐའ་རྒྱས་སྤྱད་པ་སྤུལ་
མཆོད་ལ། །དངགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ།

བརྒྱུད་པ་བཙོན་འགྲུས་ལ་སློབ་ཚུལ།

དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པས། །ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སར་ཕྱིན་པའི་མི་བཞིན།

ཏྲག་རྩ་བསམ་པ་ཀྱན་གྱི་གྲོགས་ཡིན། །ཡང་ན་འབྲོག་དགོན་མི་བཟད་འབྲུམས་བཞིན། །ཡང་ན་
 བཙོན་དོང་བྱ་རྒྱུ་མ་བཞིན། །ཁང་པ་མེ་འབར་རང་དང་མ་བཞིན། །ཏྲག་རྩ་བསམས་པས་^ཨ དག་
 ཆོས་འབད་བྱ། །ཐོས་པ་དག་ལ་བཙོན་འབྲུས་རྩོམ་པ། །ཤེས་རབ་ཞན་ཅིང་འཛིན་སོགས་ཞན་པས།
 ཐོས་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བར་མ་གནང་། །མན་དག་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་གཙོར་བྱ། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
 ཡོན་ཏན་ཆེ་ཡང་། །དེ་བས་རྒྱབས་ཆེའི་སྒྲུབ་པས་དུས་འདུལ། །གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་བཙོན་འབྲུས་
 རྩོམ་པས། །སེ་མོ་གྲུ་བ་བཞིན་དུ་མི་བྱ། །ཁམས་པའི་སྒྲོགས་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་བཞིན། །སྟོང་གུས་
 རྒྱན་མ་ཆད་པས་འཇུག་བྱ། །དར་གཅིག་བརྒྱགས་པས་གར་ཡང་མི་བྱིན། །འགྲོ་ནི་ཡེ་འགྲོ་བན་མཆོང་
 ས་མེད། །དེ་སྐད་གསར་ལུར་སྒྲུ་ཡལ་དེ་གསུང་། །སྒྲུབ་ལ་བཙོན་འབྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པས། །རི་མྱིད་
 མ་གོམས་པ་ཡི་རིང་ལ། །ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དག་དང་། །འདོད་པའི་བདེ་བ་དག་གི་མཆོན་
 ཉིད། །ཟན་མར་གྲ་ལུབ་ཟེ་མཆུངས་ཡིན་ཀྱང་། །མ་བསྐྱབས་གྲ་ལུབ་ཟེ་ཁིང་ཟན་མིན། །མ་གོམས་
 གང་ཟག་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན། །ཆོས་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་མཁས་པ། །ཉམས་སུ་ཁྱོད་པས་
 བསྐྱབས་པའི་ཐུགས་འདུ། །དེ་བས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བྱིར་འབད་བྱ། །ཟངས་ཐབ་ཁྱེན་ལ་སྒྲིལ་བ་
 བཞིན་དུ། །ཆེ་འདིར་གི་བསྐྱིམས་མ་བསྐྱིམས་འབད་ན། །ལ་ཁར་ཐོན་པའི་ཟངས་ཐབ་བཞིན་དུ། །མ་
 འོངས་པ་ན་འབད་རྩོལ་མི་དགོས། །ལུན་གྱིས་གྲུབ་པས་^ཨ རང་གིས་ཤོགས་ཆེ། །ཐབས་དང་ལུན་
 པའི་ལས་གྱི་སྐབས་སུ། །ལི་སྒྲོམ་ཟེར་བའི་དོགས་པ་དཔེར་བྱས། །སྟིང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 འདོད་ན། །མིག་རྒྱུང་ཡིད་བསྐྱངས་སེམས་རྒྱ་ཡིད་བསྐྱེད། །ཁོང་སོས་ཡིད་གདལ་བྱ་བྱེད་ཀྱན་བོར།
 རྩལ་བྲིམས་གཙུང་བྱས་ཐབས་རྩལ་ཀྱན་གྱིས། །ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྟེང་^ཨ རྣམ་གྲོལ་མི་རིང་།

འཁོར་ལོ་བཞིན་ཁྱོད་མངའི་སྐབས་སུ།^ཨ །བཙོན་འབྲུས་རྩོམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས།
 སྒྲིབ་པ་གཟེངས་བསྟོད་གཉིས་གྱི་བར་གཞུག། སྒྲིབ་མ་^ཨ ལུག་པར་བཙོན་འབྲུས་སུར་གཞུག། །མདོ་
 ཁམས་སུད་མེད་སྒྲུ་ཆོག་དཔེར་བྱས། །སྟག་རལ་ཅན་ཅིག་གཡས་ན་བཀྲ་སོགས། །མཐུན་ལུལ་ལ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པ།^ཨ །དེ་དག་ལ་སྟོས་རང་ཅག་ཡི་སྟག། །སྟོགས་གཞན་མཐའ་དག་ཀྱན་
 བས་བརྟམས་ན། །འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡང་འདི་ན་རྒྱ་ཁིང་། །ཐེག་ཆེན་དོམ་ཁིང་འདི་ན་སྟུང་ཡོད། །རྩལ་

པོ་མེད་པས་རང་དབང་རང་ཆེ། །ལྟ་ཅིག་ཆོས་ཐུང་བཤེས་གཉེན་དེ་ལས། །ལྟག་པ་འཛམ་བུ་གླིང་ན་
འང་རབ་དགའ། །བདག་གི་ལེགས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟན། །ཐོན་བསོད་བསགས་པས་འདི་དག་
དང་ཐུད། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བལྟས་ན། །ཁོང་དག་དགའ་ཞིང་ཆོས་ལ་འཇུག་བྱ། །དེ་ལྟར་
བསམས་པས་¹¹ སྤྱད་བབ་གཟེངས་བསྟོད། །བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཐབས་ཆེན། །རིན་
ཆེན་འབྲེང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།¹² །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ། །བདག་
གིས་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་འགྱུར་བྱ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཆོད་ཆོད་སྤྱད་བར་དང་། །ལོ་ལའང་དེ་བཞིན་ཟླ་དང་
ཉིན་ཞག¹³ །ཐོག་མཐའ་བར་དང་གསུམ་པོ་དག་གསུམ། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྤྱོད་པ་ཅི་བྱེད། །ཐོག་
མ་བར་དང་ཐ་མ་ཐམས་ཅད། །ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་མེད་མ་འདྲེས། །དེ་ལྟར་ནི་སྤྱོད་བརྩོན་ཡོད། །
དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་བྱ། །མདོ་ལྟེ་རྒྱུན་གྱི་གནས་ལུང་སྐབས་སུ།¹⁴ །གནས་ལྟ་
དག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ། །བདག་ཅག་ཆོད་ཐུང་བར་ཆད་མང་ལ། །སློ་ཡང་དམན་པས་རིག་
པའི་གནས་ལྟ། །ཆོ་འདིར་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་མི་རུས། །ཅུང་ཟད་རུས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཞོད་འགྱུར། །
དེ་ལྟར་ནང་རིགས་ཐོགས་གཅིག་མན་དག །བསྐྱོམས་པས་ཆོ་འདི་དོན་ཡོད་¹⁵ །བྱས་ལ། །རིག་པའི་
གནས་ལྟ་སྤོན་ལམ་གྱིས་སྤྱོད། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ནི་དགེ་ཆོས་འཕེལ་བ། །རི་ལྟར་འཕེལ་ལུགས་
བཤེས་དེས་གསུངས་པ། །ཆོ་འདིར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་ལྟན་པས། །ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཡང་དེ་ཙམ་
ཆོད་གྱིས། །སངས་རྒྱས་མ་འགྱུབ་¹⁶ མ་འོངས་དུས་ན། །ནམ་སྤྱིན་རྒྱ་མཐུན་དག་གི་འཕེལ་གྱིས། །
བརྒྱ་འམ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་འཕེལ་འགྱུར། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་མོད་གྱི། །རང་ལ་རྒྱ་ཡོད་
སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ཆོད། །རྒྱ་མེད་པ་ལ་དེས་ཀྱང་ཐབས་མེད། །སྤྱིབས་ཤིང་རྒྱ་དང་མི་ལྟན་ཁྱེད་ས་
དངས། །དེ་བས་རྒྱ་ལྟན་དེ་ཡིས་ཕྱིན་བསྐྱབ།¹⁷ །དེ་ནམས་གྱིས་འཕེལ་སྤྱོད་དུ་སངས་རྒྱ། །རི་ལྟར་
འཕེལ་བའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན།

བཅུ་བདུན་པ་བསམ་གཏན་ལ་སློབ་ཚུལ།

བསམ་གཏན་ལེའུ་འཕུལ་སུ་གསུངས་པ།¹⁸ །དྲིང་འཛིན་ལྟན་པས་ཤེས་རབ་འཕེལ་

འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད། །ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་མྱིར་ཡན་ལག་ལ་གནས། །
 དེ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་རྩལ་ཁྲིམས། །རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།^{༡༦} །འབྲས་བུ་ལྟ་
 ཡིས་དེ་ཡི་གྲོགས་བྱེད། །སྟོང་གི་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་བརྟེན་ལ་སོགས། །རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པས་དེ་ཡི་སྟོང་
 འགྱུར། །དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ལྡན་འགྱུར། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་འདོད་བྱེད་པས་དེ་འཕེལ། །བྲལ་
 འབྲས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ། །དེ་ལྟའི་རྩལ་གྱིས་དེ་ཡི་ཡན་ལག །གྲོགས་ནི་ལྟ་དང་སྟོང་པ་
 མཛུངས་པ། །ལྟ་བ་དབུ་མ་སེམས་ཙམ་སོགས་མིན། །ཇི་ལྟར་བྱེད་རྩལ་བསམ་པ་མཐུན་པ། །དེ་ནི་
 གལ་ཆེ་མི་མཐུན་ན་ནི། །ལ་ལ་དབེན་འདོད་ལ་ལག་ཡིང་འདོད། །ལ་ལ་སྒྲོམ་འདོད་ལ་ལ་ཉན་
 འདོད། །དེ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་གྱུར་ན། །གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་འགྲིབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། །འཕེལ་
 བར་མི་འགྱུར་མཐུན་པ་གལ་ཆེ།

གཞུང་མ་བན་དུ་ཡང་སྒྲོམ་རིམ་གསུངས་དུས། །ཞིག་ནས་ལྷག་མཐོང་རྣལ་མ་ཆེ་འདིར། །
 ཐག་རིང་དེ་ཡི་རྗེས་མཐུན་དག་གྱང་། །རབ་དཀར་དེ་དག་ས་བོན་གྱང་བོ། །ཅི་ཐེབས་བྱ་ཞིང་དེ་
 གཉིས་ལས་གྱང་། །ལྷག་མཐོང་ས་བོན་གལ་ཆེ་དེ་ཡང་། །སོ་སོར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་དག་གིས། །
 བྱམས་སོགས་ཀྱན་ལ་དེ་ལྟར་བརྟག་བྱ། །དེད་ལའང་མཐོང་བོས་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་དེ། །གནས་པ་
 བཟང་ཟེར་ཀྱན་གྱིས་སྟོན་པ། །དིང་སང་མཐུ་བྱེད་ཡན་ཆད་ལ་གཏུགས། །སོ་སོར་རྟོག་པ་མང་དུ་བྱེད་
 པ། །གཉེན་པོ་ཆེ་གྱུར་ཉམས་སྦྱང་བས། །ལྷག་མཐོང་ས་བོན་གྱང་བོ་གལ་ཆེ། །སོ་སོར་རྟོག་པས་
 མང་དུ་གནས་བྱ། །བཤེས་དེས་དེ་གསུང་ད་ལྟ་རྟུང་ཟད། །བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་མ་འོངས་དུས་ན། །
 རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བསྒྲོམ་པར་འགྱུར་བྱ། །གསུངས་པས་གཞན་ལའང་བསྐྱེད་པར་ཤེས་བྱ། །དེ་ནི་དོན་
 ཀྱན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཆེན། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ། །ད་ལྟ་སྒྲ་ཆོགས་རྩལ་གྱིས་
 བསྒྲོམས་ལ། །རྩལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན། །འདི་ཡི་འོག་རོལ་སྐྱེ་བ་དྲན་པས། །རང་
 བཞིན་རྣལ་འབྱོར་འོང་བ་ཆོས་ཉིད། །དེར་མ་གྱུར་གྱང་སྟོན་པའི་བྱ་འཇུག། །ལྷ་ཅིག་བྱིན་སྟོབས་སྒྲ་མ་
 དེ་འཇུག། །དཔོན་དྲུང་ཆོས་ལྟའི་དགེ་རྩལ་དེ་བཞིན། །སྒྲ་མས་འབུག་^{༡༧} བྱས་ཙམ་གྱིས་ཨ་རྒྱ། །དེར་
 མ་གྱུར་གྱང་སྒྲ་མས་བྲིད་དུས། །ཇི་ལྟར་བྲིད་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད། །དེ་བས་ཁྲིམས་དག་རྟག་ཏུ་སྟོ་

བཙེ་བརྒྱད་པ་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ།

གཤམ་རབ་ལེའུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།^{༡༠} རང་པོ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནས་བཟུང་། འཆི་
དང་ལས་འབྲས་བདེན་པ་བཞི་དང་། བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། ལ་འོ་ལ་ཕྱིན་དུག་
ལ་སོགས་མཐའ་དག རྟེན་རབ་མེད་ན་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། རྟེན་བས་བྱམ་དམ་པར་བརྟེན་པས།
དང་པོར་ཐོས་བྱ་དེ་ནས་བསམ་སྒོམ། རྟེན་ལེ་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཀྱོགས་ཡིན། རྟེན་རབ་ལྟན་པ་
ཡོན་ཏན་ཀྱིན་བརྟེན། ལས་འབྲས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་དག་ལ། བཞིན་ཏུ་བརྟན་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིས།
སྤྱིང་ཉིད་སྒོམ་ལ་འཇུག་པར་བྱས་ན། ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་འབྱུང་། ཡིད་མ་ཆེས་
ན་ཆོས་མིན་ཞེས་སྤྱོད་། ཡིད་ཆེས་ན་ནི་ཆད་པར་ལྟ་འགྱུར། རྟེན་མིང་དང་པོར་ཐབས་ན་མས་བརྟན་

བྱ། བཏན་པས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱས་ན། ཆོས་རྒྱམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རྒྱམ་
 པར་སྒྲིན་ལ་ཡིད་ཆེས། རྟེན་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་གིས་འབྱུང་
 ཡིན། རྟེན་བས་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་མན་ངག། ལས་དང་པོ་བས་དང་པོར་ཐབས་བཏན། བཏན་པས་
 ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་རེས་འཛོག། མི་ཡི་རྒྱུད་པ་གཡས་དང་གཡོན་བཞིན། ཤིན་ཏུ་བཏན་པས་བྱ་ཡི་
 གཤོག་བཞིན། ཆོས་རྒྱམས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ། རིམ་གྱིས་འཇུག་བྱ་མོད་ནས་མ་ཡིན།
 བཅུན་མོ་གི་བའི་བད་སྟོད་བཞིན་ནམ། ལྷགས་འདུལ་བཞིན་ནམ་ལུ་སྟོར་བཞིན་ནམ། རྒྱ་མཚོར་
 འཇུག་བཞིན་དེ་ལྟར་བསྐབས་ན། སྐྱེ་བས་འཇུག་འགྱུར་བསྐྱོག་ན་མ་ཡིན། སྐྱེག་པས་སྟོང་ངམ་ཆད་
 ལྟ་ཉིད་འགྱུར། བསྐབ་བརྒྱུས་ཡབ་སྐུས་མཇུག་བའི་ཁུངས་བྱངས། གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་འཛོག་
 སྐབས་སུ། བདག་ཅག་གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་པ་ནི། འདི་ལྟར་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས།
 བཏན་བསྒྲོམས་འདི་ནས་གསུངས་བཞིན་སྟོབ་ཅིང་།^{༡༠༩} ཡབ་སྐུས་མཇུག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་
 དུ།^{༡༡༠} རྟེན་ལྟར་མང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ལ། གཙོ་བོར་ཐབས་ལ་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐབས་ཀྱང་
 ལྷ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་ན། གཅིག་གི་བར་ཆད་གཅིག་གིས་སེལ་འགྱུར། རྟེན་ཀྱན་སྐྱེ་མར་ཤེས་པ་
 དག་གིས། རྟེན་ལྟར་ཐག་བཅད་ལམ་དེར་འཇུག་བྱ། སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་ཆོལ། རྟེན་ལས་གཞན་
 གྱིས་རི་སྐྱོད་བསྟན་ཀྱང་། གར་འགྲོའི་ལམ་དེར་ཉིད་གྱིས་ཤེས། འགྲོ་སྟོང་མེད་ཀྱང་བེར་ཀ་དེར་
 སྟོན། མི་གསུམ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་འོངས་བཞིན། བྱེད་ན་གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་དེ་ཉིད། ཁོང་དུ་
 ཐབས་རྒྱམས་བཏན་པར་གྱུར་པས། ཤེས་རབ་སྟོབ་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡང་བསམ། ལས་འབྲས་སེམས་
 པའི་དུས་ནའང་འདི་ལྟར། ཅི་ཡང་མིན་པའི་འབྲུལ་བའི་ལས་ལས། ཅི་ཡང་མིན་པའི་འབྲུལ་བའི་
 འབྲས་ལ། འབྲུལ་བ་མ་བྱལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད། སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བ་དང་བྲལ་གསུངས་ཕྱིར། མི་ལམ་ཆུས་ཁྱེར་སྟུག་བསྐལ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟུག་
 བསྐལ་ཀྱན་ཀྱང་། རྟེན་ལྟར་ཤེས་བྱ་འབྲུལ་བ་ལས་བྱུང་། རྟེན་ལྱིར་འབྲུལ་བ་སྟོང་བར་འབད་བྱ།
 སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱང་དེ་འདྲར་ཤེས་པས། འགྲོ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ། ཀྱན་གྱི་འབྲུལ་བ་སྟང་
 བར་བྱ་བྱིར། བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དག་ཏུ་བྱ་རིགས། རྟེན་ཡང་འཁོར་དང་ལྷ་དན་འདས་དང་། རྟེན་

ཐོབ་ལམ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ། །སྒྲུ་མ་མཁན་པོས་སྒྲོན་པོ་བསྐྱེད་བཞིན། །མཚོ་དང་དེ་ཆལ་གྱ་དང་
མཉན་པ། །འབྲུལ་བ་མ་བྲལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད། །མ་འབྲུལ་བ་ལ་གང་ཡང་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་སྐབས་
སྲུ་འདི་གཉིས་ཁྱེད་ཀྱི་དང་། །ནམ་མཁན་བྱས་པའི་མཉུང་པ་དེ་ནི། །ནམ་མཁན་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཡབ་ནས། །སྒྲོམ་
དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་ཟེར། །དེ་ལྟར་ཉེ་འབྲེལ་མེད་མྱོང་ཉིད། །འོགས་སྲུ་བསྒྲོམས་ཕྱིར་
གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བསམ་ན་སྒྲོམ་དུས་ཉིད་ན། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྟགས།
གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་། །ཅུང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུ་འང་གནས་བྱ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་
ན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ། །ལྟ་གཅིག་རྗེས་སྲུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། །པ་རོལ་ཕྱིན་ལྷགས་སྒྱུད་པར་
འདོད་པས། །ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་པའི་ལྷགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས།
དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྗེས་སྲུ་འཇུག་བྱ།

བཅུད་གྲུབ་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ།

འཁོར་བའི་རྒྱ་གཙོ་མ་རིག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་བདག་ལྟ་གཙོ་པོ། །ཆོ་འདིར་
བདག་བདེ་འདོད་པས་ངན་སོང་། །ཕྱི་མར་^{༡༥} བདག་བདེ་འདོད་པས་ལྟ་མི། །བདག་ཞི་བདེ་འདོད་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད། །བདག་མེད་པ་ལ་ལྟ་ངན་འདས་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་ལྟ་གཞོམ་ལ་འབད་
བྱ། །རྟག་དང་ཆད་སྟགས་ལྟ་ངན་སེལ་བ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསྒྲོམས་པས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡང་
གངས་ཙམ་བགངས་པས་^{༡༦} མ་ཡིན། །མན་ངག་གསུམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། །རྟག་མིན་ཆད་
མིན་སྟེན་ཉིད་འདི་ཙམ། །པ་རོལ་འདི་མི་འགོ་བས་རྟག་མིན། །འདི་མེད་པ་རོལ་མིན་པས་ཆད་
མིན། །སྟེན་འདུས་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་བྱས་མིན། །རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་འཇུག་ན། །རྟག་དང་
ཆད་སྟགས་ལྟ་ངན་དེས་སེལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྷུང་དུ་རྟོགས་འགྱུར། །རིན་ཆེན་ཐེང་བའི་སྟེལ་མའི་
སྐབས་སྲུ་^{༡༧} །དབུ་མ་ཞེས་བྱའི་དོན་ཡང་འདི་སྟེ། །ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས་ཕྱིར་དབུ་མ། །ཆོས་
རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མིན། །ཡོད་པ་མེད་པས་མེད་པ་འདྲ་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མཐའ་

འདས་དབུ་མ། །ཡང་ན་དངོས་རྒྱམས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད། །མེད་མེན་དོན་དམ་མེད་པས་ཡོད་མེན། །དེ་
 ཕྱིར་ཡོད་མེད་མཐའ་འདས་དབུ་མ། །ཞེས་གསུངས་དབུ་མའི་དོན་ནི་དེ་འོ། །རྒྱམ་པར་དཀར་པར་
 ཕྱིན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས། །འདི་ལྟར་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི། །སྣ་
 ཆོགས་མ་ཡིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ། །ནལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་སོགས་ཀྱིས། །ཀྱན་ཚོ་བརྟུ་ཡང་ཐ་
 དད་མེད་འདོད། །བྱེ་བྲག་སྐྱུ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱན་ཀྱིས། །བདག་ནི་ཀྱན་ཚོ་བརྟུ་ཡང་མི་འདོད། །བདག་
 དང་གཞན་ནི་སྟོས་ནས་བཞག་པ། །ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ནི་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཀྱན་ཚོ་བརྟུ་ཡང་
 དེ་ཡིན།^{༡༠༧} །ལྷ་ཅིག་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་ཞུས་པ། །སྤང་བ་སེལ་དང་མི་སེལ་གང་བཞེད། །ཞུས་ཆོ་
 གཏམ་རྒྱུད་དཔེ་ཡིས་གོ་བྱས། །སྦྱ་མ་མཁན་པོས་སྟོན་པོ་བསྐྱས་བཞེན། །ཡང་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་
 མཐོང་བཞེན། །ཀྱན་ཚོ་བ་དོན་དམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། །དེ་ལ་སེལ་དང་མི་སེལ་གང་ཟེར། །དེ་སྐད་
 གསུངས་པས་རབ་རིབ་ནད་ཀྱིས། །དེར་ཟེན་^{༡༠༨} རབ་རིབ་བསལ་ཕྱིར་འབད་བྱ། །སྤང་བ་སེལ་དང་
 མི་སེལ་ལ་སོགས། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་བདེན་མི་རྟོགས། །སྣ་ཆོགས་རྩལ་གྱིས་ཆོགས་བསགས་
 བསྐྱོམས་པས། །གང་ལྟར་བདེན་པ་རང་གིས་ཤེས་འགྱུར། །དེ་བས་ཆོགས་བསག་བསྐྱོམས་ལ་འབད་
 བྱ། །ལས་དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དགོས་པ། །རྒྱ་དུག་ལངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །ལྟང་དང་རིགས་པ་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་ནས། །ནན་གྱིས་རང་སེམས་དབང་དུ་མི་གཏོང་། །རྟག་ཏུ་པ་རོལ་ཅི་ཕྱིན་གཙོར་བྱ། །པ་
 རོལ་ཕྱིན་ནས་རང་ལ་རང་གཞོང་།^{༡༠༩}

ཉི་ཤུ་པ་ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འབྲེལ་སྒྲིམ་རྩམ།

སྟོན་མེན་ལུགས་ཀྱང་འཕགས་པ་འདྲ་སྤྱད། །དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཡིན་ཏེ། །རྫོ་བོ་
 སེ་བཅུན་ཞལ་ནས་དེ་གསུང་། །ཤེས་དང་ངས་ཀྱང་དེ་ལུགས་ལེགས་ཤེས། །སྒྲིམ་ནི་དར་ཅིག་ཙམ་
 ཡང་མ་བསྐྱོམས། །མི་སྒྲིམ་རྒྱ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་མིན། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་ཤི་ལ་སོགས་རྒྱམས་ཀྱིས། །དེ་
 ཡི་ལུགས་ནི་ལེགས་པར་སྤངས་ཟེན། །ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་ལམ་ཡིན། །ཤེས་རབ་ཙམ་
 གྱིས་མྱ་ངན་འདས་འཆིང་། །ཡང་ན་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་འང་འཆིང་འགྱུར། །ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་རྣལ་

མའང་མི་སྒྲི། །དེ་བས་ཐབས་དང་བཅས་པ་མཚོག་ཡིན། །ཐབས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ན་འཁོར་གྱ། །
 ཤེས་རབ་དག་གིས་འཆིང་བ་བཅད་པས།¹⁰ །ཐར་བའི་རྒྱ་ཡིན་འཕེལ་ཡང་དེར་ཆེ། །དེ་བས་གང་
 རུང་རེ་རེ་མ་ཡིན། །གཞན་ཚོགས་རེ་རེ་མ་ཆང་བས་ཀྱང་། །མ་ཡིན་རིམ་མཁན་ནི་རི་བཞིན། །རྒྱ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་འདུས་ལས་སངས་རྒྱས། །བསོད་ནམས་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་སྐབས་སུ། །རྒྱ་དུས་
 འཁོར་བའི་སྒྲོན་ལ་བརྟགས་དང་། །སྤྱིང་རྗེས་གཉིས་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད། །ཡང་ན་མཚན་ཉིད་
 རིག་དང་སྤྱིང་རྗེས། །དེ་དག་མི་གནས་ཐེག་ཆེན་ལྷགས་ཡིན། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་འང་མི་གནས་ཆོས་
 ཉིད། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱེད་པར། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཐུན་ཟད་མེད་ལས་ཡིན། །དེ་ལྟ་ན་
 བོ་རྒྱ་འབྲས་མཐུན་འགྱུར། །སྤྱིང་ཉིད་གོམས་བྱེད་རྒྱ་མཐུན་སོགས་དང་། །སྤྱིང་རྗེ་མིན་ན་རི་ལྟར་མི་
 གནས། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཐུན་དག་ཀྱང་རི་ལྟར། །འཁོར་དང་ལྷ་དན་འདས་མི་གནས་པའི། །བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའ་དག་གི་རྒྱལ་ནི། །འཁོར་བའི་སྒྲོན་ཡང་ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང་། །སྤྱིང་རྗེས་ཀྱང་
 བོ་རུང་དབང་མེད་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གཉིས་ལ་མི་གནས། །དཔེར་ན་འབྲོག་དགོན་འབྲམས་ལ་གྲོང་
 ཁྱིར། །ཐེམ་པར་རྒྱང་པ་བཞག་ནས་བྱེད། །ཁང་པ་མེ་འབར་ནང་ནས་བྲོས་པས། །བྱེད་ན་ནང་དུ་
 འཇུག་པ་བཞིན་ནས། །མི་གཙང་དོང་དུ་ལྷང་བའི་བྲལ། །མ་ཡིས་རི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན། །བྱང་རྒྱུ་
 མེམས་དཔའ་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་། །རང་བཞིན་ཤེས་པས་སྒྲོན་གྱིས་མི་གོས། །སྤྱིང་རྗེས་འཁོར་
 བ་སྤྱིང་བར་མི་བྱེད། །གཉིས་ལ་མི་གནས་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ། །སྤྱིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་པར་
 འཕངས་པས། །སྤྱིང་ཉིད་མཉམ་གཞག་དུས་ནའང་ཟུང་འབྲེལ། །རྗེས་ཐོབ་ཐབས་ལ་གོམས་བྱེད་དུས་
 ནའང་། །རང་བཞིན་ཤེས་པས་དེ་ཡང་ཟུང་འབྲེལ། །བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་དག་བ་ཅི་བྱེད།¹¹ །དེ་
 གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་བྱ། །ལྷག་མཐོང་དུས་ན་སྤྱང་ཡང་མེད་པ། །གཙོར་བྱ་རེས་ནི་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་དུའོ། །འཚོལ་བར་བསམས་པས་ངེས་པར་རྒྱུར་ཡིན། །དེ་རྗེས་དེ་མ་རྟོགས་ལ་སྤྱིང་རྗེ། །
 དེས་བསྐྱངས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོགས་བསག། །སྤྱིང་པ་སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དང་། །དམིགས་པ་
 མེད་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ནི། །སྤྱིང་བའི་དུས་ན་སྤྱིང་རྗེ་ཞེན་པས། །དངོས་གཞི་སྤྱིང་ཉིད་སྤྱི་མ་ཡང་
 དེར་འབྲེལ། །དེས་ན་དེ་ལ་དེ་དག་མིང་ཐོབ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་མ་འབྲེལ་ན། །བདག་མེད་

ནམ་གཉིས་རྟོགས་ཙམ་གྱིས་མིན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད། རྟོགས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་
 རྒྱ་གཞས་གསུང་སྟེ།^{༡༩} རྟེ་ཡི་ཁུངས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སེམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་
 གསུངས་ཕྱིར། གང་ཟག་བདག་མེད་ཙམ་ལས་མིན་ན། ས་བདུན་པ་ལ་དོགས་བསུ་ཅི་དགོས།
 མཐོང་ལམ་སྒྲིས་ནས་བྱེ་བྲག་བྱེད་ཕྱིར། རྟེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ནས། རྟོན་ཀྱང་ཉན་
 ཐོས་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོགས་པ། ཐབས་དང་ཟུང་མ་འབྲེལ་བས་ལན་ཡིན། ཅི་ཡང་མིན་པས་སྟུག་ཏུ་
 བཅུག་པ། དྲན་པར་བྱས་ལ་རང་དང་གཞན་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་འབད་བྱ་དུས་ནི་ད་རེས།

དབུ་མ་བདེན་ཆུང་གསུང་བའི་སྐབས་སུ།^{༢༠} ལྟ་ཅིག་སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་ལྷོ་ནུ། ལྟ་བ་
 སེམས་ཙམ་ནམ་བདེན་ནམ་བརྟུན།^{༢༡} ལྟ་ཅིག་རབ་རྩ་མི་གནས་དབུ་མ། རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་ཞེས་
 ཀྱང་མིང་འདོགས། གསེར་གླིང་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་ཡང་ཡང་། རྒྱུད་ལྟར་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་།
 ལྟ་བ་འདི་ལྟར་གོ་བ་མཚར་ཆེ། གསུང་ཡང་དེ་ལ་མོས་པ་སྤར་ཆེ། སྒྲ་མ་ལྷོ་ནུ་ཤེས་རབ་བཤད་
 སྐབས།^{༢༢} དབུ་མར་བཤད་པ་རེ་རེས་སུན་འབྱེན། རྟེ་ཡི་དབུ་མ་དེ་ཉིད་གསལ་བཅུབ། རྣལ་
 འབྱོར་དབུ་མ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ལ། རྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་གཞས་ལུགས་ལའང་ཆེར་དད། ལྟ་ཅིག་དེ་མཛད་
 རྒྱ་ཅི་ཞུས་པས། ལྟ་རྒྱ་འདི་གསུང་ངས་ཀྱང་འདི་བཟུང་། དག་བཤེས་སྟོན་པ་དབུ་མ་འཇུག་ལུགས།
 དོན་དམ་ལ་ནི་ཀྱན་ཀྱང་ཁྱད་མེད། གཞན་དག་ནམ་པ་གཉིས་སོགས་འབྱེད་ཀྱང་། རྣམ་གངས་ནམ་
 གངས་མིན་པའང་ཡང་ན། རྒྱ་མ་གཉིས་མེད་རབ་རྩ་མི་གནས། རྟེ་སོགས་འདོད་པ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན། རྟེ་བས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པ། རབ་རྩ་མི་གནས་མ་ཡིན་ཀྱན་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་
 གཉིས་ནི་ལོག་པའི། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཁྱད་མེད། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མ་བརྟགས་ཉམས་
 དགའི། རྒྱེ་བ་དང་ནི་འཛིག་པར་སྤང་ཡང་། ལས་འབྲས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སོགས་ཀྱན་ལ། རྟེ་མིན་
 དེ་དག་མི་སྤང་བརྟན་བྱ། རྟེ་མེད་ཡང་དག་ཁང་སྟེང་མི་སྟེན། རྟེ་བས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སོགས་
 འབད་པས། རྟེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་སྟེར་འབད་བྱ། རྟེ་ཉིད་ལྟ་དང་སྟོང་པའི་མན་ངག།

ཉེ་གཅིག་པ་ཐབས་ཤེས་རྒྱ་འབྲེལ་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ།

ཆེན་ནམས་རྒྱན་ནི་ཆད་ཟུར་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་།^{༡༡} །དེ་ཡི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་འདི་གསུངས། །འབྲེལ་པ་མཁན་ནི་གཞན་དུ་འང་འཆད་དེ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཉན་ཐོས་འདོད་
པའི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། །དེ་བས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་བྱ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་
པའི་ཆེན་ནི་སེམས་ཅན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ། །སེམས་བསྐྱེད་དུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད། །མ་བཤུལ་བསྐྱུལ་སོགས་ཁས་བླངས་ཕྱིར་ན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་མ་གྲོལ། །དེ་
སྤྱང་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་མི་འདའ། །ལྟ་ཅིག་ལུགས་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ནི་སྒྲིམ་ལྟ་བུ། །
ཡེ་གནས་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་མི་མངའ། །དེ་ཡང་མངའ་བཞིན་སྤར་གྱི་འཕེན་པས། །ཞེས་གསུངས་སྤར་
གྱི་དེ་དང་དེ་མཐུན། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་བཞིན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་འདོད་ན་འང་བཏུབ་སྟེ། །
དང་པོར་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། །འཕངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟུང་བས། །སེམས་
ཅན་དོན་ནི་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི། །མཐུ་དང་ལྡན་ན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ། །མདོན་དུ་བྱས་ན་དེ་ནི་རྒྱན་ཆད། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དོན་འབྱུང་། །མཁའ་ལྗིང་བསྐྱབས་ནས་འདས་པ་ཅི་བཞིན། །དེ་ཡི་རྒྱན་ནི་
སེམས་ཅན་ཁོ་ན། །གདུལ་བྱའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་བཞིན། །དེ་བས་བདག་ཅག་དང་པོ་སྦྱུལ་
དུས། །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་ཆོགས་
བསག། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་རི་ལྟར་ཡང་རུང་། །རྒྱན་ཆད་རྒྱན་མ་ཆད་སོགས་དག་དང་། །རྗེས་ཐོབ་
མངའ་དང་མི་མངའ་ལ་སོགས། །རི་ལྟར་ཡང་རུང་སེམས་ཅན་དོན་འབྱུང་། །གསོལ་བ་འདེབས་ན་
འང་བྱིན་རྒྱབས་དེ་བཞིན། །

བཅོམ་ལྡན་ལུང་ནི་དགོངས་པ་སྣ་ཆོགས། །བཅོམ་ལྡན་ཉིད་གྱིས་ལུང་བལྟན་སློབ་
དཔོན།^{༡༢} །ཁྱུ་ཡི་ལུགས་ལ་བདག་ཅག་བརྟེན་བྱ། །ལྟ་ཅིག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་གཙོར་མཛད། །བྱི་ཆོ་
ལག་མགོ་འམ་མེ་ཆ་ལ་སོགས། །འོད་ལ་བཟོ་བྱང་རྒྱང་དུ་མཐོང་ཡང་། །སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་རི་ལྟར་
མ་མཛད། །གསུངས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་བདག་དེར་དགོངས། །འུ་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སྒྲིམ་
དཔོན། །དེ་བས་དེ་ཉིད་ལུང་ལ་གཙོར་བྱ། །སློབ་པ་བསོད་སྒྲིམས་སྦྱེ་བ་བསྐྱུལ་བ། །འདོད་རྒྱུང་

བསྟན་བྱ་སེམས་གྱིས་མི་གདུང་། ཉི་ལྔ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བྱ། ཀུན་ས་གཅིག་མི་བཟུང་ས་གཅིག་
 མི་བསྟངས། སྦྱིན་བདག་གཅིག་མིན་གྲོགས་གཅིག་མ་ཡིན། ལུ་ལའང་གཉའ་གྲ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ། །
 དར་རེ་བའི་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་འདམ། མཐུ་ཆེན་མ་ཡིན་ཁྲམ་ནག་མ་ཡིན། འཆལ་བ་མ་ཡིན་ངར་
 བཟུང་མ་ཡིན། མཛེ་ཅན་མ་ཡིན་ནང་ན་བྲིམས་ལྟན། ལྷག་མ་མཆོག་ཡིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས། །
 དབྱུང་པས་འདམ་བྱ་དེ་ཡང་རིང་མིན། རིང་ནའང་ལོ་གཅིག་དབྱར་རེ་དགུན་རེ། རང་ཆོད་འབྲལ་
 གཟུང་རིང་ན་བདག་འཛིན། བཅོམ་དང་ཁྱད་མེད་སློབ་ཀྱིས་བཀྲུབ་ལའང་། ཀུན་རེ་མ་ཆེ་ཆེ་ན་ཆོག་
 ཟ། ལྷག་བསྐལ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཆོག་གཟུང་། སྦྱིན་བདག་ཁང་གཉེར་དགོན་ལུ་མ་བྱེད། རྟེ་
 བས་སྟེ་ཆེན་བཟུང་མིའི་ནང་རུང་། ཡང་ན་བབས་རུང་དེ་ལས་ཐུ་མེད། མ་ལེགས་ན་ནི་སྦྱར་བའང་
 མི་རིང་། ཟུང་ཟུང་འཕེལ་བ་བསོད་ཅན་མ་ཡིན། རང་ས་མཐུན་སློབ་སྦྱེ་དེ་ནི་བསོད་ཅན། རྟེ་ལྟར་
 ཤེས་པའང་གིན་ཏུ་ཐག་རིང་། ལོག་པར་སྦྱོན་ན་མ་བཀྲུབ་ཏུགས་ཡིན། ཀུན་གྱིས་བདག་ལ་སྦྱིང་
 རྟེ་ཤེས་ཀུན་བྱེད། བདག་ནི་དགའ་བས་ཏུགས་ཀུན་ན། རྟེ་ལ་ཆོས་ཡོད་གཞན་དུ་ན་མིན། འཁོར་
 བ་དོན་མེད་སྦྱག་བསྐལ་དུན་པས། ཆོས་སྦྱབ་རྒྱ་ཡི་^{༡༡} ལྷག་བསྐལ་བཟླས་བྱ། ཤོག་དང་བསྟོ་
 གསུང་དེ་ཅམ་མི་དགོས། ཁྱུང་ཟུང་སྦྱག་ལ་བོར་བའི་ཁ་མེད། རྟེ་པའང་བོའི་ཆོག་བཞིན་འབྲོས་སྦྱིང་
 འདོད་ན། ཁོང་ཡང་དེ་འདྲ་གོམ་གསུམ་སྦྱིར་བསྦྱར། སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཡེ་མེད་མིན་ན། ཡེ་
 བསྟན་མི་དགོས་རིང་ན་ལོ་གསུམ།^{༡༢} ཀུན་ལ་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ་གལ་ཆེ། ཆོས་གཙོར་བྱེད་
 ཅིང་མི་ཕན་མི་འདོགས། བསྦྱམ་ནས་འདུག་ན་པོངས་པ་ཆོས་ཉིད། རྟེ་ཡང་ལྷོགས་ནས་འཆི་བར་མི་
 འཇུག། འདོད་རྒྱུད་ལྟ་དང་མི་ཡིས་མཆོད་བྱེད། སྦྱོང་པ་ཚུགས་ཐུབ་དམ་བཅའ་མི་བྱ། ཁང་ནས་
 ཆོད་སྒྲངས་རིམ་གྱིས་འཇུག་བྱ། གིན་ཏུ་བཀྲུབ་ན་ཀུན་དང་མི་བསྟར། བཤེས་དེས་དེ་གསུང་ཡོན་
 ཏན་ཀུན་རྟོགས། སྒྲ་མའི་རྒྱུང་མིན་ཉ་ཅང་རིང་མིན། བོང་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་དྲག་ཁོང་སྦོད། ཀུན་ན་
 ས་འཇུག་བྱ་དོག་ལ་ཆེ་གསུང་། ཀུན་གྱིས་ཐུག་ན་ཆུན་ལ་གྲོས་དྲིས། ལུག་ཉིས་གཅིག་གི་ནོར་སྐལ་
 དེ་ཡིན། ཀུན་མཁུན་ཀྱང་ཡོད་ཆུན་པོ་ཉམས་ཆེ།^{༡༣} རྟོགས་པའི་གྲོས་ཡོད་མི་ལ་དྲིས་ཟེར། རྟེ་
 ཡང་གཏད་ཡོད་རང་ལ་སློབ་འཆར། རྒྱལ་པོ་མིག་ནའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད།^{༡༤} ཤེས་རྒྱུད་གྲོས་

གསང་གེས་ཆེ་གྲོས་འདྲི། །དེ་བས་དེ་ཡང་གཏོ་ཆེན་ཅིག་ཡིན། །སྤྲིང་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་ནམས་
 གྱིས། །སྦྱེས་པའི་ཡུལ་སྤངས་ཉེ་དུ་ཐག་བསྐངས། །མཐུན་པའི་ཡུལ་འདུག་བཤེས་གཉེན་རྟག་
 བསྟེན། །འདུ་འཛི་ཀྱན་སྤངས་སྦྱུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད། །དེ་ལ་ཐར་པ་རིང་བ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྦྱབ་
 པས་དམན་པའི་ས་བཟུང་། །རྩལ་པོའི་གོས་གྲོན་ངན་པའི་ཟས་ཟ། །རྒྱ་གད་ཚུ་འཕྲུང་དཀའ་ཀྱན་དང་
 ཡེན། །དེ་ལྟར་གནས་པས་སྡུ་མ་དེ་འགྲུབ། །བསྐྱོག་པ་འདོད་ལ་སྡུ་མ་ཐག་རིང་།

ཉེར་གཉིས་པ་སྦྱེ་བ་བྱི་མ་པན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་བསྦྱབ་པའི་མཐུན་གྲོན་རི་ལྟར་
 བསྟེན་ཚུལ་བཤད་བ།

སེམས་ཅན་དོན་དུ་ནམ་གྲོལ་འདོད་ན། །འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟར་མེད་པའི་གྲགས་མེད། །སྡུ་
 མར་རྒྱལ་འབད་མ་བྱས་པས། །ཆེ་འདིར་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཆང་། །བྱི་མར་དེ་དག་མེད་པའི་གྲགས་
 མེད། །དེ་དག་རྒྱལ་ད་རེས་འབད་དགོས། །དེ་དག་རྒྱལ་ཡང་མཐུན་ཡུལ་ལ་སོགས། །ཆེ་འདི་ཉིད་
 ལའང་འབད་ནས་བཅལ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་སྦྱོན་ལམ་དག་གིས་དེ་སྦྱབ། །བསོད་ནམས་བསགས་པ་
 ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན། །མཐུན་ཡུལ་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་གྲོགས་བཟང་། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་གྲོགས་བཟང་བསྟེན་
 པས། །ནལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ། །སྦྱེས་སུ་དམ་པ་ཤད་པའི་རྒྱ་ནི། །ད་ལྟའི་དཔོན་ལ་
 དཔོན་དུ་འཛིན་བ། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། །སྒོ་མོན་གྱིས་ཞུས་བཤེས་དེས་གསུངས་པ། །ཆོས་
 མཉན་ལ་སོགས་སྡུར་གྱི་དཔོན་ལ། །མ་གྲུས་པའམ་མཉེས་མ་བྱས་ལ། །ད་ལྟ་མཉེས་བྱའི་ཡུལ་མ་
 རྒྱར་ན། །དེ་ཡི་ཐབས་གྱི་དམ་པ་འདི་ཡིན། །སྤྲུལ་ཀྱན་གྲང་ཆོས་སྦྱར་གཅིག་པས། །ད་ལྟར་མངོན་
 རྒྱར་སྤྲུལ་དག་ལ། །འབད་པ་ཀྱན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ན། །སྡུ་མའི་ལས་གྱི་སྦྱིབ་པ་དེས་འབྱུང་། །
 དེ་བསྟེན་ཤད་པའི་སྦྱོན་ལམ་རྒྱན་དུ། །ལེགས་སྦྱོན་རྒྱ་ཡང་ད་ལྟ་འབད་ནས། །ལེགས་སྦྱོན་སྦྱོར་ན་
 རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ། །སྦྱོན་ལམ་རྟེན་ནི་ཆེ་འདིའི་བཞི་པོ། །བག་འདྲ་ལ་བརྟེན་མ་འོངས་དུས་ན། །བཞི་པོ་
 རྣལ་མ་འགྲུབ་པའི་ཆོགས་གྱིས། །དེ་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱན་རང་འོངས།

འཕྲོ་ག་རྩུས་བཏོན་པའི་དུས་སྟེ།¹⁹⁹ །ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཤིག་ཞུ་འཆལ། །འཁོར་བར་

གཏན་དུ་སྟོན་པའི་ལུགས་མེད། །མ་བསྟོག་ན་ནི་རང་བསྟོག་མི་འོང་། །དེ་བསྟོག་རྒྱ་ནི་འཁོར་ལོ་
 བཞི་ལྟན། །མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཀོར་ཆེ་མ་ཡིན། །རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། །བསྐྱབ་ཏུ་
 བཀྲུབ་ཡུལ་འགལ་ཁྱེན་ཀྱན་མེད། །མཐུན་ཁྱེན་ཀྱན་ཆང་མཐུན་ཡུལ་དེ་ཡིན། །སྟེས་བྱ་དམ་པ་ཐོས་
 མང་ལ་སོགས། །ཡོན་ཏན་དུག་གམ་བདུན་དང་ལྟན་ཡིན། །ད་ལྟའི་དཔོན་ལ་མིག་འབྲས་བཞིན་
 གུས། །དེ་འབྲུབ་རྒྱ་ཡིན་ལེགས་པར་སྟོན་པ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་དད་དང་བྱང་སེམས། །རྩ་བ་བརྟན་
 ཞིང་མཉན་ན་གོ་བུས། །སྟོམ་ན་བཀོལ་བཀྲུབ་དེ་ནི་ལེགས་སྟོན། །དེ་རྒྱ་ཆེ་འདིར་འབད་ནས་སྟོ་
 སྟོང་། །དེ་སྐྱབ་གྲོགས་བྱ་དེ་ཡི་ཐབས་ཆེན། །བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན། །དེ་ལྟ་
 འཁོར་བ་རྒྱར་དུ་བསྟོག་འབྱུང་། །རང་གིས་མི་ཆོག་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན། །ཤེས་པས་^{༡༩} ཀྱན་གྱི་
 དོན་དུ་དེ་བསྟོག །སྟོག་དུས་ཉིད་ན་ལམ་ཡོགས་ཁྱེར་བཞིན། །བསྐྱབ་རྣམས་བཞིས་བསྐྱས་ནས་ཀྱན་
 བཀྲ། །དེ་ལྟར་བསྟོ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཟབ་པའང་། །ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟན་མཐུན་པའི་ཡུལ་དེ། །དེ་རྣམས་གཙོ་བོ་
 བྲིམས་ལྟན་ལྟ་མཚུངས། །གྲོགས་བཟང་ཡིན་ཏེ་གཉིས་གསུམ་མན་ཆད། །དཔུང་གདང་བཅས་ཏེ་
 ཡུལ་ལ་ངེས་མེད། །མདོ་མྱེར་གནས་བཅའ་མན་ངག་མི་འཆོལ། །ཐུར་ཁུགས་ཚུལ་དུ་རྟག་ཏུ་སྟོ་
 སྟོང་། །དེ་ལྟར་སྟོད་ན་ཅུང་ཟད་བཀྲུབ་ཤིད། །མཐུན་པར་རྒྱར་པའི་ཡུལ་དང་གྲོགས་ནི། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་གྲིས་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་གསུམ། །གང་དུ་གནས་པས་འཕེལ་བ་མཐུན་ཡུལ། །གང་དང་
 འགྲོགས་པས་འཕེལ་བ་དེ་གྲོགས། །དེ་ལས་བསྟོག་པ་ཡུལ་དང་གྲོགས་མིན། །ད་ལྟ་སྤང་དང་སྟན་
 པའི་སོ་མཆོམས། །ཡིན་ཕྱིར་དེས་དག་ལ་རག་ལས། །ཆོ་འདིར་ཀྱན་རྫོགས་རེ་བ་མི་བསྟེད། །ཕྱི་
 མའི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་འཇུག་བྱ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟན་ཅི་འབྱུང། །ཕྱི་མའི་སྐྱབ་པ་ཀྱན་གྱང་
 དེར་འདུས། །དེ་ལ་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་དང་ཡང་། །སྟོད་པ་མི་བསྟན་པ་ཡིས་བསྐྱབ་དགོས། །
 གཞན་དང་མི་བསྟན་སྟོས་གྱང་ཅི་དགོས། །དེ་ཡང་ཆོ་འདིར་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །འདོད་པས་སྐྱབ་པ་ཅི་
 འདྲར་སྐྱབ་དགོས། །རྩ་ལ་རྫོ་ནས་སྟོན་སྐབས་ཁུས་པ། །ཡུན་རིང་བསྟེན་གྱང་ཆོས་དང་རྒྱུད་མིན། །དེ་
 བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་ཐབས་ཅི་བཟྱ། །དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ། །མང་དུ་སེམས་ཡིན་དེ་
 ཡང་གུས་པས། །ཡུན་རིང་བར་མ་ཆད་པར་བསམ་བྱ། །དེ་ཡང་གྲོགས་དང་བཤེས་གཉེན་གནས་

གསུམ། །མཐུན་པའི་རྒྱེན་དང་ལྷན་པས་བསམས་ན།^{༡༩} །ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན། །གཞན་
ཡང་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་ཚོགས་བསག །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཡིན། །འདྲེས་པའི་མཚན་
'ཉིད་རང་རྒྱད་བསྐྱེད་བྱུང་། །སྤྲ་མ་བརྒྱུ་ཤིང་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པས། །ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ས་ཡི་བར་ཡིན།།
དེ་བས་དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་^{༢༠} རྒྱ་དང་། །མཚན་ཉིད་དག་ནི་དེ་ལྟར་གསུང་།།

ཉིར་གསུམ་པ་འགལ་རྒྱེན་བར་ཆད་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན་པ།

སྤྱི་གཤམ་རྒྱབས་ཆེན་རྒྱད་ལ་ཡོད་ན། །དག་ཚོས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གཤམ་བྱེད། །སྤྱོད་པའི་བྱེད་
པའི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་། །དེ་བས་སྟོབས་བཞིས་ལྟར་དུ་ཟད་བྱ། །གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་།།
དེ་ཉིད་ཟད་བྱའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བྱ། །སྤྱོད་བྱེད་རྟོན་ནི་དབྱིབས་དེ་ཉིད་དམ། །ཡང་ན་གོས་དཀར་
བགོས་པས་ཀྱང་རུང་། །དབྱིབས་དེ་ཉིད་ནི་ས་ནས་ཕྱིར་བསྐྱེད། །མཚན་མ་མ་བྱུང་བར་དུ་བཤགས་
བྱ། །མཚན་མ་ནལ་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ན། །རང་གི་ཕྱོགས་ནས་དེ་ཉིད་སོར་རྒྱད། །གཞན་གྱི་ངོས་ནས་
བཅས་པ་ཇི་བཞིན། །དད་རྩ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ཀ་བྱུང་ཡང་།།
སྟོབས་བཞིས་ཟད་པར་བྱ་ལ་ཆོགས་མེད། །དེ་མེད་ཟད་པར་བྱ་བ་ཐབས་དྲགས། །དེ་སྤྱོད་དུས་ན་
གཞན་དང་མི་བསྐྱེད། །སྟོབས་བཞིའི་ལག་ལེན་གོ་རིམས་ཉིད་ནི། །དང་པོར་སྐྱོན་འབྱེད་དེ་ནས་སོར་
རྒྱད། །དེ་ནས་རྟོན་ཏེ་དེ་ནས་གཉེན་པོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཤད་པའི་གོ་རིམས། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་པ་མར་འགྲིབ་དུས་ན། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཆེ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་
བ་མཐུ་ཉམས། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་མིན་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། །ཕན་ཐོགས་མང་ཞིང་ཆོ་རིང་གཞོད་མེད།།
ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སྒྲོག་པ། །རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་ཞུགས་མ་ཞུ། །དག་བཤེས་སྟོན་པས་
དེད་ལ་དེ་གསུང་། །དེ་ལྟར་བས་ན་གཉེན་པོར་དེ་བསམ། །དཔེན་ཆ་ཁྱོད་པོར་བཞུགས་པའི་ཆོ་ན།།
བསོད་ནམས་ཆེ་དང་རྒྱུད་གི་ཁྱད་པར། །ཟང་ཟིང་མང་དང་ཉུང་བས་མ་ཡིན། །རང་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་གཤམ་པ། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དེ་གཉིས་ཁྱད་ཡིན། །སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་བཞིན་རྒྱད་ལ་བརྟུབ་ན། །བསོད་ན་
མས་དཔག་མེད་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས། །དཀའ་བས་འཚོ་ཡང་བསོད་ནམས་ཁྱད་འཕགས། །ཟང་ཟིང་

འཕེལ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ན། །བསྟན་ནམས་དག་ལས་ཉམས་པར་གྲེས་བྱ། །དེ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྟོན་ན། །རང་ལ་མ་བརྟུབ་དྲགས་སུ་གྲེས་གྱིས།།

དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་མི་སྤྱི་འཆཛན་མ། །གསང་སྟགས་མཐུ་སོགས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ།།
རྒྱར་བྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བསྐྱེ་བས། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་གཙུག་བྱ། །མི་སྤྱི་འཆཛན་མ་
འཕྲལ་ལ་མཐོང་འཇུག། །ཐམས་ཅད་ཟེའིང་ཐམས་ཅད་འཕྱང་བའི། །གདེང་ཐོབ་མེད་གེ་ལྷ་བྱ་དག་
ལ། །གནས་སོགས་གང་དུ་འང་བཀག་པ་ཡོད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་མཐུ་རྒྱང་བས། །གནས་
སོགས་དག་ལ་བདམ་པར་བྱ་སྟེ།^{༡༥} །མི་མིན་གདུག་པ་ལ་སོགས་གནས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དག་ཏུ་
གནས་པར་མི་བྱ། །ཡུལ་གཅིག་མི་བསྐྱད་གནས་གཅིག་མི་བཟུང་། །གྲོགས་དང་སྦྱིན་བདག་ཡུན་རིང་
ཆད་མིན། །འཕྲལ་ཆོད་བཟུང་བས་དེ་དག་ཀྱན་བྱ། །མལ་བཅའ་འདོད་ལ་ཐག་རིང་ཟུག་དོའང་།།
ཅོག་འདུག་མོ་ནི་པ་ཐོང་སྟེང་དུ་འང་། །རྣམ་ཐར་སྒོ་ལམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། །གཅིག་གིས་ཀྱན་ནས་
འཇུག་པ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་ཀྱང་། །རང་གིས་སྤར་ཞུགས་ལམ་ནི་མི་
གཏོང་། །དེ་ལའང་སྐྱར་བ་མི་གདབ་མི་བརྟུས། །ཉན་པོར་སྒོ་མ་ཆོས་ལ་ནི་གསུངས་པ། །རི་མོའི་སྦྱིན་
བདག་ཟེར་བ་དཔེར་བྱས། །ཐོས་མང་བྲིམས་བཅུན་ཏིང་འཛིན་བཟང་ཡང་། །དེ་ལའང་སྒོ་མེད་ཀྱང་
དུ་མི་འབེབས། །ཟུར་ལ་ཞོན་པ་དེ་ལ་ཡོད་སྟུམ།།

གསང་སྟགས་པ་རོལ་ཕྱིན་ལམ་སྦྱོང་བས།^{༡༦} །གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་ཅན་ཀྱན་ནམ།།
སྤང་བར་དུ་ཡང་མིར་གྱུར་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བརྟུས་དང་མ་གྲུས། །སྤང་དང་སྦྱོན་ནས་སྤང་ལ་
སོགས་པ། །སྤང་བྱ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཕྱིར། །པ་རོལ་ཕྱིན་ལམ་སྦྱོང་པའི་གཉེན་པོར། །ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་ནི་པ་མར་མཉམ་ཞིང་། །དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པས། །དྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་གྲུས་བྱ།།
གསང་སྟགས་རྩལ་སྦྱོང་རྣམས་གྱིས་གཉེན་པོར། །རང་ལྟའི་འདུ་གཤེས་དྲག་ཏུ་གྲུས་བྱ། །སེམས་ཅན་
སྦྱོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཕྱིར། །སྦྱོན་རྣམས་གང་ལའང་མི་རིགས་མི་བསམ། །ཡོན་ཏན་རྩུང་ཟད་སུ་ལ་
མཐོང་ཡང་། །དོ་མཆར་ཆེན་པོས་དེ་ལ་གྲུས་བྱ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་དཀོན་ཕྱིར། །རང་གི་ཡོན་
ཏན་གཞན་གྱི་ཉེས་པ། །བརྟོད་འདོད་རང་སེམས་དང་པོར་བརྟ་བྱ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་

ཡིན་ན། བརྗོད་བྱ་འདྲེས་ནའང་ཤིང་བཞིན་གནས་བྱ། ཁོན་མོངས་བསྐྱངས་ན་སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས།
གཞོད་པ་སྤང་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་ནས། ཁྱེད་ཀྱི་ཞུས་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ།¹⁹⁸ འཆལ་
སོགས་སྤྱི་པ་ཀྱང་སྤྱོད་ཡིན་ཡང་། རྟེན་གྱི་ཆུ་མེད་པོ་བསམ་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྟན་ལ་བྱ་
བ་མང་བྱས། ལམ་ནི་བསྐྱངས་པ་དག་གྱང་དཔ་ནས། ཆུ་ན་གྲས་པས་རིམ་གྱོ་བྱས་བྱ། བསྟན་
པར་མི་བྱ་བསྟན་པར་མ་ཡིན། བསྟན་ན་གཉིས་ཀ་ཉམས་འགྱུར་སྟམ་ནས། སེམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་
སྟོན་ནི་མི་བསམ།

མི་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་འདྲའི་སྐབས་སུ།¹⁹⁹ འདི་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱང་ལས།
ཤིན་ཏུ་ནུ་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། ལ་རོལ་མ་བཟགས་པ་ལ་སྟོན་མེད། བཟགས་པས་སྟོན་
མང་དེ་བས་མི་བཟག རིགས་སུ།²⁰⁰ བཅད་ནས་སྟོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱིས། ལན་བརྒྱར་ར་མོར་
སྟོས་གྱང་མིན་ནམ། རང་ལ་རང་རྟོག་གཞན་ལ་མ་སེམས།²⁰¹ ཅི་ཡང་མིན་པར་དཔུལ་བར་འགོ་
བས། མི་འགོ་བའི་རུང་མི་རུང་ངམ། གཞོད་པ་སྤོང་བས་བདག་ལུས་བསྐྱར་བ། གཙོར་བྱ་སེམས་
ཅན་དོན་ནི་དཔ་པས། ཁྱད་པར་དུ་ནི་སེམས་དཔའ་ལོ། རྟེན་གྱི་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས། རྟག་
ཏུ་བྱ་བ་དོགས་ཆེན་པོ། མ་ཟུམ་སུ།²⁰² འདོད་པའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱིས། རང་གི་སྟོན་ལ་དབྱུང་བར་
བྱ་ཡི། གཞན་སྟོན་ཅི་འདྲའང་མི་བཟག་བཟང་སྟོམས། མ་འདྲེས་སེམས་ན་བསྐྱོག་པར་བྱ་སྟེ།
གཞན་དུ་ནི་ཐར་རྒྱལ་ཁོ་ནའོ། ཆོས་སྤོང་སྤྱི་བ་པའི་གཞོད་པའི་སྐབས་སུ།²⁰³ ཆོས་ཀྱང་ཐེག་པ་
ཆེ་ལ་གཞོལ་བས། ཀྱང་ལ་མི་སྤྱད་མཉམ་པར་གྲས་བྱ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་པར་གསུངས་པ། རྒྱལ་
ཁྱིམས་སྤོང་བ་བདུན་དང་བརྒྱར་གསུངས། ཆེད་ནི་རང་དོན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན། ལྟ་བུ་ཉམ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་མུ་འདས་ཟད་གཞོད་ཞི། རྟེན་གྱི་ཀྱང་སྤོང་གི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་ཆེ་
རྒྱུད་དག་གིས་ཡིན་གྱི། བསྟན་པ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་མིན། རྟེན་གྱི་ལ་མཉམ་པར་གྲས་བྱ། ཆོས་
སྤོང་སྤྱི་བ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བྱིར། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལམ་སྟེགས། སེམས་དཔའི་ལམ་མིན་
གང་ཡང་ཡོད་མིན། སེམས་ཅན་སྟོ་ཡི་དབྱེ་བས་གསུམ་བསྟན། རལ་ལ་བར་དུ་སྤྱིང་སྤྱུལ་བཞིན་དུ།
རེ་ཞིག་ངལ་གསའི་གནས་སུ་གསུངས་ཡིན།²⁰⁴ གཏན་དུ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྟེན་པར་

ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུ་ཀུན་ལ། །མི་སྤྲད་གྲུས་པ་གིན་ཏུ་ཆེར་བྱ། །ཆོས་སྤངས་པ་ལས་སྤྱི་བ་ཆེ་མེད་ཕྱིར། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་འབྱེན་སྐབས་སུ།¹³⁴ །གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་པ་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་གྱིས་སོགས་བཟོད་གསོལ། །བྱས་ན་སྤིག་པ་དེ་ནི་སྤྱད་སྒྲ། །དཀོན་མཆོག་གཞན་བརྟེན་
བསགས་པའང་དེ་བཞིན།

ཉེར་བཞི་པ་བར་ཆད་སྤངས་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པ།

དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ། །ལས་དང་པོ་ཡིས་གཙོ་བོར་དེ་བྱ། །གཞན་དོན་གཙོ་
བོར་བྱ་བ་མ་གནང་། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་བཞིན་གནས་བྱ།¹³⁵ །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
དོན་ལས་གཞན་མེད། །ལྷས་དག་དག་གིས་དངོས་སུ་མི་འཇུག །མངོན་ཤེས་མེད་རིང་སེམས་ཅན་
དོན་བྱེད། །དམུས་ལོང་རི་དྲགས་མིང་གིས་མདའ་འཕེན། །དེ་བས་ཙབ་ཙུབ་¹³⁶ །ཉུང་བ་གཙོར་བྱ། །
བདག་ཅག་¹³⁷ ཐམས་ཅད་ཅན་དན་བསྐྱགས་འཛོ། །ཅན་དན་བསྐྱགས་པས་འཛོ་བ་མིན་ཞིང་། །
ཅན་དན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། །ཅན་དན་བསྐྱགས་པས་འཛོ་བ་སྤངས་ལ། །ཅན་དན་བཙལ་
ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འབད་བྱ། །མངོན་ཤེས་མི་ལྡན་སེམས་ཅན་དོན་ནི། །དོན་མེད་དམུས་ལོང་རི་དྲགས་
མདའ་འཕེན། །མོས་པས་སྦྱོད་རིང་སེམས་ཅན་དོན་ནི། །པལ་ཆེར་དོན་མེད་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་། །
མངོན་ཤེས་ལྡན་པར་གྱུར་ན་དེ་ཡིན། །མི་ལྡན་རིང་ལ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད། །ལྟ་ཅིག་དེ་གསུང་ད་ལྟ་
འགྲོ་དོན། །དངོས་སུ་མི་རྩས་གོང་གི་དབེ་བཞིན། །ཅི་ནས་བྱེད་འདོད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ། །འཛིག་
རྟེན་ཡུན་རིང་ཅི་གནས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་དགོ་འདུན་སྟེ་ལ་རག་ལས། །རྩས་པ་ཡོད་ན་དེ་གནས་ཐབས་
བྱ། །རྩས་མེད་རང་རྒྱུད་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས། །སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་མི་ཉམས་བསྐྱུང་ཞིང་། །ལྷག་པས་མ་
བསྐྱུལ་བཞིན་ཆོས་བཞིས་གནས་ན། །ལས་དང་པོ་ཡི་སེམས་ཅན་དོན་དེ། །ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་རང་
མགོ་བསྐྱོར་ཐབས། །དེ་ནི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོའི་སྐབས་སུའོ། །བསྐྱུ་བ་བཀྲམ་སྟེན་ཆོགས་ཆོལ་བའི་
སྐབས་སུ།¹³⁸ །བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱད་སྤྱོད་དང་གསུམ་ནི། །བསྐྱུ་བ་གསུམ་པོ་ཐོས་བསམ་གསུམ་
ཀྱིས། །རང་རྒྱུད་འཛིན་པ་དེ་ནི་དང་པོ། །དེ་འཛིན་གང་ཟག་གཞོད་སྤྱད་གཉིས་པ། །ཐབས་ཚུལ་ཀུན་

གྱིས་པན་འདྲགས་གསུམ་པ། རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་མིན་པ། སྤྱང་དང་སྦྱོང་བ་ཀྱན་ལ་རུས་ཡོད། ཐ་ན་སྤྱང་པོའི་བྱས་པ་ལ་ཡང་། སྦྱིལ་བོ་སྤྱང་སོགས་རུས་པ་ཡོད་བཞིན། ཡེ་ནས་བསྤྱང་སྦྱོང་རྒྱལ་ པོ་སོགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་བབ། རྩ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་ལ་འབད་བྱ། རྒྱས་པ་ མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཉེས་མེད། ཆོས་མི་མཐུན་པས་སྦྱོང་སྤྱང་མ་གནང་། མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ བརྟག་པའང་། ཡལ་བར་བོར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱང་མིན། ཇི་བས་དེ་ནི་རུས་མེད་ཡུལ་ལའོ།

བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞོན་པའི་སྐབས་སུ།^{༡༤༠} མན་ངག་ཡིན་ཏེ་ཁྲོམ་བོས་བྱས་ན། བདུད་ བྱི་གཉིས་ཏེ་མི་མིན་རྣམ་རྟོག རེ་དྲོགས་སྤངས་ཤིང་རི་ལྟར་མི་གཡོ། ཇི་ལ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་མི་ འབྱུང་། ཁྲོག་ལ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་འདྲེན། ཇིང་པོའི་གཉེན་པོ་གསུམ་སྟེ་རྩེས་དྲན། བྱམས་དང་ སྟིང་རྩེ་སྦྱུ་མ་ནམ་མཁའ། གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་རང་སེམས་འབྱུལ་བར། ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ གཞན་དུ་མི་བཅོལ། སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཆོལ་བའི་སྐབས་སུ།^{༡༤༡} འདི་ཡང་མན་ངག་ཁྲོམ་བོས་བྱས་ན། ཁྲོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ། མཚར་མཚར་དུ་འཇམ་ཡགས་ཡགས་སུ་འཇམ། བཟང་བཟང་པོ་ བྱི་རི་ལྟར་བྱུང་ཡང་། ཇི་རྒྱལ་མི་བྱ་བྱེད་ན་འདྲེས་ཁྱེད། སྤྱར་མ་ཁྱེར་ཡང་དགོད་སྤྱོད་འདྲེན། ཇི་ བས་སྤྱིར་སྤྱང་སྦྱུ་མར་ཤེས་བྱ། གཉེན་པོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅོམ་པ་ཡང་། སྦྱུ་མའི་རྒྱལ་བོས་དེ་ འདྲའི་རྒྱལ་པོ། བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མན་ངག སེམས་ལས་འཛིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད་ སྐབས། ཇི་བས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་བགེགས་ཡིན། ཇི་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། སྟོན་ཤེས་གཡུང་ གིས་བྱགས་ལ་སྟིག་འབྱུལ། བྱེད་པས་ཀྱན་གྱིས་སྤྱང་དན་བཏོན་བཞིན། སྤྱ་གར་མི་ཡིས་པ་བོར་ འདོན་དུས། གཞན་གྱིས་ཉ་བརྟག་དེ་ཉིད་གྱིས་བརྟག ཁྲོམ་གཡོག་བག་བྱེས་འབག་བྱས་སྟིགས་ བཞིན། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་འཇམ་ཡོད། ཇི་བས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་བགེགས་ཡིན། རྣམ་རྟོག་མེད་ ཅིང་དབང་བར་སྤྱར་ན། ཅི་ལྟ་བུས་ཀྱང་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་། སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་ཅི་ལྟར་སྤྱང་ཡང་། མི་ཞིག་མངོན་སུམ་འདུག་བཞིན་སེམས་ན། ལྟ་ཅིག་རྟ་མགོ་ཅན་བཞིན་འཛིགས་མེད། རང་སེམས་ འབྱུལ་ལ་མངོན་ཞེན་མི་བྱ། སྦྱུ་བ་པ་གང་ལ་འཇུག་པར་སྤྱར་ཀྱང་། ཇིང་པོ་ཉིད་ནས་རེ་དང་དྲོགས་ སྤངས། རེ་དྲོགས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་འབྱུང་ཉེ། སྤྱག་ཡོད་ལ་རྒྱང་འཇུག་རི་བཞིན། ཞང་ཞུང་ཆན་

ལྷ་རྒྱལ་ས་བཙལ་སྒྲ་ན། །ཀུན་གྱི་^{༡༩} ཙ་འདྲི་མེན་ན་སྤུས་འདྲི། །དེ་བས་དང་པོར་རེ་དོགས་ཀུན་
 སྤང་།^{༡༩} །ཡང་ཁིང་སྤང་པའི་སེམས་ཀྱང་སྤངས་ལ། །བར་དུ་ཅི་སྤང་རང་སེམས་ཉིད་བཟ། །བྱམས་
 དང་སྤྲིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྤྱང་། །རང་གིས་ཁས་སྤངས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བྱ། །སྤྲོ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་
 ཚོགས་ཀྱང་གསོག་ན། །དེ་ལྟ་ལུ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་། །བྱུང་ཡང་མུར་དུ་ཉེ་བར་ཁི་འབྱུང་། །རང་གི་
 སེམས་ལ་མ་རྒྱམས་མེད་ན། །བདུད་གྱིས་བསྐྱེགས་སོགས་བར་ཆད་བྱར་མེད། །དེས་ཀྱང་དང་པོ་རྟེན་
 པ་སོགས་སྒྲུབ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་གྱི་སྟེན་སྒྲུབ། །དེ་ལས་ཉེན་མོངས་འཕེལ་བས་རྒྱད་
 གྲུག་ །དེ་ནས་དཔུལ་སོགས་དག་ཏུ་ངེས་ལྟར། །བདུད་གྱིས་བར་ཆད་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན། །དཔེར་ན་ཉེ་
 མས་ནགས་བསྐྱེགས་བཞེན་ཏེ། །ཉེ་མ་ཉིད་གྱིས་དངོས་སུ་མི་གྲུག། །མེ་ཤེལ་ལ་སོག་འོད་གྱིས་བར་
 ལུར། །དེ་ཡིས་ནགས་ཏེ་བརྒྱད་པས་ཀུན་གྲུག་གྲུག། །ཉེ་མས་ནགས་གྲུག་ཚུལ་ནི་དེ་བཞེན། །དཀར་པོའི་
 ཚོས་རྒྱམས་བདུད་གྱིས་གྲུག་པས། །དེ་བས་བདུད་གྱིས་མི་བཟྱི་བྱ་བྱིར། །རང་གི་སེམས་ལ་མ་མེད་
 མན་ངག། །དགོན་པར་གནས་པས་འཛིགས་སྒྲག་སྤང་སྤྱབས། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་བདག་
 མེད། །རྒྱམ་གཉིས་སྒྲོམ་ལ་སྒྲག་པ་མི་འབྱུང་། །དེ་ལ་བར་ཆད་དག་གིས་མི་བཟྱི། །གང་གི་གཉེན་པོར་
 གང་གསུངས་དེ་ཡང་། །རང་གི་རྒྱད་ལ་སྒྱུར་མི་བརྟུབ་ན། །དེ་ལ་གཉེན་པོར་གང་བཤད་པའང་།
 །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བ་མ་ཡིན། །དེས་ནི་མན་ངག་གེ་ཚོམ་མི་བྱ། །རང་རྒྱད་མ་བརྟུབ་རྟགས་སུ་
 ཤེས་གྱིས། །དེ་བརྟུབ་བྱ་བྱིར་ཚོགས་བསག་སྒྲིབ་སྤྱང་། །སྤྲོ་མར་གསོལ་བརྟུབ་སྤྲོ་ཚོགས་ཚུལ་ནས།
 །བརྟུབ་པར་མུར་ན་གཉེན་པོར་འབྱུར་ངེས། །བར་ཆད་དག་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་ན། །བསམ་པའི་བྱང་པར་
 རྒྱན་དུ་གང་བྱེད། །དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་གཞན་དུ་མི་བཙལ། །སངས་རྒྱས་རྩེས་བྱན་བྱམས་དང་སྤྲིང་རྩེ།
 །ལྷ་ཡི་སྤྱུའམ་སྤྲོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པ། །འབྲས་ལྷེ་དེ་དུས་དེ་ཉིད་བྱན་བྱ། །མདོན་སུམ་བཞུགས་ནས་ཚོས་
 རྒྱམས་སྟོན་ཡང་། །དགའ་བའི་བསམ་མེད་སྤྲོང་ཉིད་མི་གཡོ། །དེ་ལ་སོགས་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་བཟྱི། །ལྷ་
 དང་བདུད་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བ། །སྤྲོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་རབ་ཏུ་གསལ་འབྱུར། །གཅིག་ཤོས་དེ་
 བསྒྲོམས་སྤྱར་དུ་མེད་འབྱུར། །དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་མཐོང་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཉེན་
 མོངས། །ཁི་དང་འཕེལ་ལས་བརྟག་པའམ་གཅིག་ཡིན། །དགོ་བཤེས་དེས་གསུངས་གཡུང་རྒྱུང་བ་ལ།

ཉེར་ལྔ་པ་ཚེས་སྟོད་པར་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་པས་ག་དགོས་ཚུལ་སྟོན་པ།

དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྟན་དང་། རྒྱུན་རྒྱུས་མ་ལུས་ཟད་པར་འདོད་ན། རྩ་ཚོགས་
 ཚུལ་ནས་ཚོགས་རྒྱུས་པས་ག་བྱ། རྟེ་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་ལ་འད་། རྟེ་ཉིད་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་
 འདྲ་བའི། བསོད་ནམས་ལས་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་དགོས། ཚོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་མ་བྱས་ན།
 བརྟབ་བརྟབ་འདྲ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ན། ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་མེད་འཇུག་། གཉེན་པོ་ཅི་ཡིས་
 བཅོས་ཐབས་ཀྱང་མེད། རྟེ་བས་ཚོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་གལ་ཆེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་མོས་པའི་རྒྱལ་ས་
 ལྟ།^{༡༤} ཐབས་ཚུལ་ཀྱང་ཀྱིས་བསོད་ནམས་པས་ག་བྱ། བསོད་ནམས་པས་གསལ་ཡོན་ཏན་ཀྱང་
 རྩེ། རྟེ་ལེར་ན་བྱི་གའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ནམ། རྩོལ་དཔོན་གཤམ་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་བཞིན། རྩོགས་
 རྩུང་ཆད་བརྟན་རང་གི་ལྟ་འཇུག་། རྒྱལ་འབྱོར་དབུ་མའི་བདེན་པའི་སེམས་རྟེན། ལྟ་བུ་པ་ལོའི་
 བརྟལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡིན། རྩུལ་དབུ་མ་རྟུམ་པ་^{༡༥} ཅམ་གྱིས། རྩི་རོལ་རྟ་ལྟར་དབུ་མ་ཆེན་པོ། རྟེ་
 ལ་སོགས་པ་དཔག་མེད་གསུངས་ཕྱིར། རྩི་བ་རྩུང་བསོད་ནམས་པས་ག་བྱ་འབད་བྱ། ལམ་བྱན་
 ལེགས་འོང་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་བསམ།^{༡༦} རྒྱལ་འབྱོར་ཚོགས་པས་ག་བྱ་^{༡༧} བར་ཆད་རྩུང་བའི། ཞིང་

གི་དམ་པ་དག་འདུན་བསྟེན་བཀྲར། འབྱོར་པ་མེད་ན་དེ་རྣམས་གྱིས་བསྟོར། གཅིག་ལ་བསྟེན་
 བཀྲར་ཀྱན་ལ་བྱས་མཛུངས། འབྱོར་མེད་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟོས་བྱི། བསམ་གཏན་གཟུགས་
 མེད་ཉིང་འཛིན་དག་གྱང་། དཔག་མེད་ཚོགས་བསམགས་མེད་པར་མེན་ན། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་དང་མི་
 མཐུན་སེམས་ནི། དཔག་མེད་ཚོགས་ལ་ལྟོས་དགོས་ཅི་སྟོས། ལ་རྩལ་བྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་ལམ་ལས།
 གསང་སྤྲུགས་ལམ་ནི་ཉེའམ་སྟུམ་ན། བྱ་ནི་རྟེ་ལས་ཤོར་བ་བཞིན་ནམ། མི་ནི་བཙོན་ལས་ཤོར་བ་
 བཞིན་དུ། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་མ་འདྲེས་པ་ཡིས། བསྐྱབས་ན་གསང་སྤྲུགས་ལ་རྩལ་བྱིན་ལམ། ཉེ་
 རིང་བྱད་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་ཡིན། ལྟ་ཉིད་དེ་གསུངས་གསང་སྤྲུགས་ལམ་དང་། ལ་རྩལ་བྱིན་ལམ་ཉེ་
 རིང་བྱད་མེད། གཅིག་ནི་ཉེ་བར་གསུངས་པ་དགོངས་ཅན། དགོངས་པའི་གཞི་ནི་གང་ཟག་བསམ་
 བ། ཉན་ཏར་ན་ནི་ལ་རྩལ་བྱིན་ཉེ། རྟག་ཏུ་དུ་ཡི་གཏམ་གྱིས་དེ་ཤེས། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་སྐྱེ་ལས་
 ཉན་བྱི། ཚོས་རྒྱན་ཉིང་འཛིན་མ་སྟེས་དེས་ཤེས། མཐོན་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུའི་ལམ་བྱིན། མཐོང་
 ལམ་དེ་ཙམ་ཡུན་གྱིས་སྟེས་གྱུར། དེ་བས་ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ན། འདྲ་སྟེ་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་
 མིན། གྲུ་མ་མཚན་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པས། སྟོབ་མ་སྟོན་དང་རྣལ་མར་ལྡན་ལ། མཉེས་པས་
 དབང་བསྐྱར་མན་ངག་བྱིན་ནས། བསྐྱབས་ན་སངས་རྒྱས་ལག་གིས་བྱེད་འདྲ། ལོག་གིས་སྟོག་ན་
 དཔུལ་བའི་གཉིང་རྒྱ། ལྟ་ཅིག་བཤེས་དེའི་གསུང་རྗེས་འབྲངས་ན། གསང་སྤྲུགས་ལམ་ལ་དེད་ཅག་
 མ་དགལ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའང་རབ་དགལ།

ཉེར་དྲུག་པ་མཇུག་སྟུང་པ་དང་དགེ་བ་བསྟོར་བ།

སླ་མའི་མན་ངག་བརྗེད་བྱང་བྱས་པ། ཚེན་ཚེན་དུ་བསྐྱས་བསྐྱབས་པ་འདི་ཡིན། རང་ཉིད་
 དྲན་པ་ཞན་པས་བརྗེད་དོགས། བྱིས་པ་གསང་ནས་གཞག་པར་འདོད་པ། ཚོས་ལ་སེར་སྟོབ་བྱེད་
 འདོད་མིན་གྱང་། བྱིན་སྐྱབས་ཉམས་དང་སྟོན་མིན་ལག་ཏུ། སོང་ན་བརྟུས་སོགས་ཚོས་སྟོང་ལས་
 གསོག། དེ་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུས་པ་ཡིན་གྱང་། གལ་ཏེ་འཕྲུགས་ནས་མི་ལག་འགྲིམས་ན། ཐུགས་གྱི་
 བས་ན་བཟོད་པ་མཛོད་ཅིག སླ་མའི་མན་ངག་བརྗེད་བྱང་བྱས་པའི། དགེ་བ་རྩུང་ཟད་བདག་གིས་

བསགས་དེས། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ནས། །འགོ་ལ་ཡན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་
ཤོག །སྤྲ་མའི་མན་ངག་བརྟེན་བྱང་བྱས་པ། །ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ་རྟོགས་སོ། །

༡༡༡། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཀྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྩིས་པོ་བས་མཛད།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲིན་འགྲོ་བཤད་པ།

༡༡༡། །འཕགས་པ་འདམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུ་ཡུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་དང་དེ་
སྤྱི་རྒྱལ་དང་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་དང་། །དེའི་ཡང་ཅ་པར་ཡུར་པ་སྤྱི་མ་ལ་བཏུང་ནས། །ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དམ་ཚུལ་རིན་ཆེན་འདི། །མི་ལ་རྗེ་ཡི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་། རང་གཞན་དོན་རྒྱུ་
གྱི།

སྤྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལའོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་
ལའོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྒྱལ་པ་ལའུལ་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྟུག་བསྟུལ་
དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྒྱལ་པ་ལའུལ་
པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡལ་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྟུག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་ལའོར་བར་ལའུལ་པ་འདི་ཡང་སྤྱི་ལའུལ་ན། །ཐམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའུལ་ལོ། །
གཞི་ཅི་ལས་ལའུལ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ལའུལ་ལོ། །རྒྱུ་ཅི་ལས་ལའུལ་ན། མ་རིག་པ་ཆེན་པོས་
ལའུལ་ལོ། །རྒྱུ་མི་ལྟར་ལའུལ་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱི་དུལ་དུ་ལའུལ་ལོ། །དཔེ་མི་ལྟར་
ལའུལ་ན། གཉིད་དང་མི་ལམ་ལྟར་ལའུལ་ལོ། །དུས་ནམ་ནས་ལའུལ་ན། ལའོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ལའུལ་ལོ། །ལའུལ་པ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ན། སྟུག་བསྟུལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་དོ། །ལའུལ་པ་ཡེ་
ཤེས་སུ་ནམ་འགྱུར་ན།^༡ སྤྱི་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ཅོན་འགྱུར་དོ།^༢ །ལའུལ་པ་ལ་རང་སངས་ཡོད་
དམ་སྟུམ་ན། ལའོར་བ་མཐའ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལའོར་བ་འདི་ལའུལ་པ་
ཡིན་ལྟགས་སམ། སྟུག་བསྟུལ་ཆེ་ཆོད་དམ། ཡུན་གྱི་རིང་ལྟགས་སམ། རང་གྲོལ་མེད་ལྟགས་དེ་ལྟར་
ལགས་པས་དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་ལྟེ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ལ་འབད་འཆལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་འབད་པ་ལ་ཅི་དགོས་ཤིན། སྟོམ་ནི། རྒྱ་དང་རྟེན་དང་རྒྱུན་དང་ནི། །ཐབས་དང་
འབྲས་བུ་ཕྱིན་ལས་ཏེ། །སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་དུག །སྟོ་ལྟན་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
ལྟེ། སྤྱི་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་དེའི་རྒྱ་དང་། དེ་རྒྱུ་པ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་བརྒྱུ་པ་^༣ པ་ལ་བསྟུལ་

བའི་སྟོན་དང་། དེ་སྐབ་པའི་ཐབས་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་གྲུབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་རྣམས་ཤེས་དགོས་པའོ། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སྟེ། རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་། སྟོན་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། འསྒྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་གཞག་པ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

(སྟེ་དོན་དང་པོ་སྐྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐབ་པའི་རྒྱ་བཤད་པ།)

ལུ་དང་པོ། རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ།

ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ། རྒྱ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བ་འབྱུལ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ལས་གོལ་ནས། སྐྱ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དམན་པ་དག་གིས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཅད་འབྱུར་རམ་སྟམ་ན། འབད་པས་བསྐྱབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་ཉི་མི་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོས་འགྲོ་ཀྱན་ཡོངས་ལ་བྱུང། ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་རྒྱུང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ།¹⁰ ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་བྱུང་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་གནས་སོ།¹¹ ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིང་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིང་དེ་ཡི་ཕྱིར། འགྲོ་ཀྱན་དེ་ཡི་སྟིང་པོ་ཅན།¹² ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྐུ་སྟོང་

ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པའི་བྱིར་དེ། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་དུ་སྤྱོད་པ་ལས། རྩོགས་སངས་སྤྱི་ནི་འཕྲོ་
 བྱིར་དང་། རྩོགས་ཉིད་དབྱེར་མེད་བྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་བྱིར་ན་ལུས་ཅན་གྱིས། རྩོགས་སངས་
 རྒྱལ་སྤྱིང་པོ་ཅན་¹³ ཞེས་གསུངས་སོ། རྩོགས་ལ་དང་པོ་ཚེས་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་བ་
 ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ནི་¹⁴ ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ལ།¹⁵ ཚེས་སྤྱི་ནི་སྤྱིང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་དེས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བྱིར་ན་ཡང་།¹⁶ སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་
 པའོ། ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཟང་ངན་ནམ། ཆེ་ཆུང་ངམ། མཐོང་མའ་ཡི་¹⁷ དབྱེ་བ་མེད་པས་
 བ་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་
 པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་རྣམས་ལ་ལྟར་གནས་ཏེ། གང་ཞེས། རྩོམ་ནི།
 རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་དེས་རིགས། ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་ཏེ། ལུས་ནི་སངས་རྒྱལ་རིགས་ཅན་བསུས། ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་ཁྲེལ་མེད་པ། འོ་ཆ་མེད་པ། སྤྱིང་རྩེ་མེད་པ་ལ་
 རོགས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་གཤམ་དུ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ། རི་རྒྱུད་
 དུ། འཁོར་བའི་སྤྱོད་རྣམས་མཐོང་ཡང་སྤྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་
 ཅུང་ཟད་མེད། ཁྲེལ་མེད་འོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྤྱིང་རྩེ་ཅུང་ཟད་མེད། ཐེག་པ་ཆུག་པར་སྤྱོད་ལ་འགྱུར་པ་
 ཅུང་ཟད་མེད། མེད་དུ་གཤམ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་མེད།¹⁸ རོགས་གསུངས་པའོ། མདོ་སྟེ་
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྤྱོད་དེས་ཡོད། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཚེས་རྣམས་གྱུན་ཏུ་
 བཅོམ། ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དགོ་པ་མེད། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ།¹⁹ ཞེས་
 གསུངས་སོ། ལུས་རྩོགས་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་རིགས་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བར་ལྟན་
 རིང་དུ་འགོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པ་

བྱས་ན་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀྱན་
དགའ་བོ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས། སངས་རྒྱུ་ལ་
དམིགས་ནས་ཐར་མེ་རྟོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཐོར་ན་ཡང་། དེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་འབྲས་
ལུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྲུས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐས་གཞུགས་པར་
ང་སྒྲུའོ།^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་ཏེ། གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལྡེ་
མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་དག་དང་ཐུང་ན། རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ།^{༡༡}
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དད་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་
མཐོང་ནས་འཇིགས། མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་པར་དད། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་དགའ་བ། རྟགས་
གསུམ་ལྡན་པ་ཉན་ཐོས་རིགས།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་
རྟགས་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་རང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་གསང་བ་དང་། གཅིག་ལུང་དཔེན་པ་ལ་
དགའ་བ་དེ་དག་སྟེ།^{༡༣} རི་རྒྱད་དུ། སྤྱིང་པས་སྒྲོ་ཞིང་མྱ་ངན་འདས་ལ་སྒྲོ། སྤྱིང་རྩེ་ཆུང་ཞིང་ལྷག་
པར་རང་རྒྱལ་ཆེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་གསང་ཞིང་གཅིག་ལུང་འདུག་ལ་དགའ། །མཁས་པས་^{༡༤} རང་རྒྱལ་
རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཉན་རང་གི་རིགས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་^{༡༦} ལ་ཞུགས་ནས། །རང་རང་གི་འབྲས་ལུ་
ཐོབ་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཆོད་དག་རི་ལྟར་གནས་ན། མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བཟུང་
ནས་གནས་སོ། །འོ་ན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡོད་པས། དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ན།

བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ལམ་དེ་གཉིས་སྟོན་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་
ནས་ཆོང་པ་དག་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་དུ་འགོ་བ་ལ། བར་སྐབས་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་
ཆེན་པོར་ངལ་ཞིང་ཆད་ནས། བདག་གི་³⁷ ནོར་བུ་མི་ལོན་སྐྱམ་སྟེ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་
དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས། གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་དེར་སྐྱུལ་ནས་ངལ་བསོར་འཇུག་པ་ལྟར།
སེམས་ཅན་སྟོང་སྟོང་བས་ཆུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་ནས་³⁸ དངངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་
པ་འདི་ཉོན་མོངས་སོ། །བདག་གིས་མི་རྣམས་སོ་སྐྱམ་ནས་མི་འཇུག་པ་འཇུག། ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་
ཉན་རང་གི་ལམ་འདི་གཉིས་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་བསོར་³⁹ འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།
དམ་ཚུལ་བསྐྱེད་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྟ་རན་འདས་ཐོབ་འདུ་
ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་⁴⁰ དེ་དག་ལ། ལྟ་རན་མ་འདས་དེ་ངལ་གསོ།⁴¹ ཞེས་གསུངས་
སོ།།

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་བསོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་
མཁའ་ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷོ་བསྐྱུལ་ན། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་སྦྲོས་པས། ཉན་རང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དེ་དག་ལ་རིག་
པ་ཙམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྐུའི་སྤང་བ་བསྟན་ཏེ། གསུང་
གིས་འདི་སྒྲུབ་དུ། དགེ་སྦྱོང་དག་ཁྱེད་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན།
ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་རན་ལས་འདས་པ་དེ་ལྟ་རན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་དག་དེ་ཁྱེད་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་གྱིས་ལྟོས་ཤིག རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱུལ་བའོ། །དེ་ཉིད་དམ་ཚུལ་པད་
དཀར་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ། ཡང་གསུངས་པ། དགེ་སྦྱོང་ཁྱེད་ཅག་དེ་རིང་དེ་ཕྱིར་ངས། འདི་ཙམ་
གྱིས་ནི་ལྟ་རན་མི་འདའ་སྟེ། ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། བཙུན་འགྲུས་རྒྱལ་
ཆེན་དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར།⁴² ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་བས་ཉན་རང་དེ་དག་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་⁴³ སེམས་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱུལ་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་སྦྱང་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་

ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
དེ་དག་སྤངས་པ་འདས་ཏེ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པ་རབ་སྦྱང་ནས། ཉན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་འགྱུར།³⁵ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་རི་ལྷ་པུ་ཞེ་ན། རྩོམ་ནི། དབྱེ་བ་དོ་བོ་རྣམ་གྲངས་དང་། །གཞན་
ལས་ཁྱད་འཕགས་སྒྲིམ་མཚན་དང་། །རྣམ་པ་རྟགས་དང་དོན་དུག་གིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
བསྟན་སོ། །ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་³⁶ གནས་པའི་རིགས་
དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྱུབས་པའི་རིགས་སོ། །རིགས་དེ་དག་སོ་སོའི་དོ་བོ་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སྟེང་པའི་ལུས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན།
ཚེས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྒྱུབས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སྟེང་པའི་ལུས་
པ་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བ་ཙམ་
གྱིས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་
པ་གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རིགས་དེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྲོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སད་པ་དང་། མ་སད་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་སད་པ་ནི། འབྲས་
ཐུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་དམིགས་པའོ། །རིགས་མ་སད་པ་ནི། འབྲས་ཐུ་ཡང་དག་
པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་མི་དམིགས་པའོ།³⁷ །འོ་ན་རིགས་དེ་རྒྱུན་ཅིས་སད་པར་འགྱུར་ཞེ་
ན། འགལ་བའི་རྒྱུན་དང་ནི་བྲལ། མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟེན་ན་ནི་རིགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་
བརྗོད་ན་རིགས་མི་སད་པར་གནས་སོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་རྒྱུན་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་སྒྲིམ་པ་དང་།
བག་ཆགས་³⁸ མེད་པ་དང་། འོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པའོ། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་གཉིས་

ཏེ། ཕྱི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དང་། བར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་
འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། རིགས་གྱི་རྟགས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་མཚན་པར་བྱེད་པའི་
མཚན་མ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཚོས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོ་ལྟ་གྱི། རིགས་ནི་
མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། རྩ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྩ་སྐྱར་ལས་ནི་རྩ་བཞིན་ནོ།^{੧੫} ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འོ་ན་མཚན་མ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། གཉེན་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་ལུས་ངག་རང་བཞིན་
གྱིས་འཇམ་པ་དང་། སེམས་གཡོ་སྒྲུབ་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་དད་པ་^{੧੬} དག་
ཡིན་ནོ། ། རྟེན་ལྟོས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། མི་རྩུབ་བསྐྱར་པ་མ་ཡིན་ལ། གཡོ་དང་སྒྲུབ་ནི་རྣམ་སྤངས་
ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་རབ་དང་བ། རྟེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན།^{੧੭} ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་ན་སྐྱར་བའི་བྱེད་གྱི་སྟོན་རོལ་ནས། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྩེ་སྟེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་
མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྟོད་པ་ལ་རི་སྟོམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོད་པའི། རྟེན་ལྟོས་མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས། སྐྱར་བའི་སྟོན་དུ་སྟོང་རྩེ་དང་།
མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཡང་དག་སྟོད་པ་ནི། རིགས་གྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།^{੧੮} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྟེན་ལྟོས་རིགས་ལྟོ་དེ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉེ་བའི་
རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། ། རིགས་མ་དེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉེ་བའི་རྒྱ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། རིགས་ཆད་པའི་
རིགས་ཀྱང་། ཡུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཅམ་ལས། གཏན་ནས་བྱང་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་^{੧੯} པས་
ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། རེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ཡང་། སེམས་
ཅན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། རྟེན་ལྟོས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། ། རྟེན་ཡང་དཔེ་རི་ལྟར་ཡོད་ན། དཔུལ་རྩོལ་དཔུལ་གནས་
པའམ། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་གནས་པའམ། འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། ། རེས་ན་དཔུལ་རྩོལ་
དཔུལ་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པའམ། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱབ་^{੨੦} ཏུ་བརྟུབ་པའམ། འོ་མ་ལ་མར་བསྐྱབ་

ཏུ་བཏུབ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱབ་ཏུ་བཏུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་
གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།

(སྤྱོད་ན་གཉིས་པ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བཤད་པ།)

ལེའུ་གཉིས་པ། རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན།

རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་ །ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་
སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱབ་ཏུ་རུས་པ་ཞིག་
ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་ལྡན་པ།
སེམས་དང་པ་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདི། སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཟང་ངོ་། །དེ་
འཆད་པ་ལ།

སྒྲ་ནི། དལ་བ་དང་ནི་འབྱོར་བ་དང་། །ཡིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་གཉིས་
དང་སེམས་ནི་གསུམ། །དོན་ལྔ་ཡིས་ནི་རྟེན་མཆོག་བསྟུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་
བརྒྱད་དང་བྲལ་བའོ། །མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་ནི། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་
ཏུ་འགོ་དང་། །ཁྲུ་ཁྲོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱིང་བ། །སྐྱགས་པ་འདི་དག་མི་
ཁོམས་བརྒྱད།^༤ །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་རི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེན། དམུལ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་
སྐྱག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡི་དྲགས་ནི་སེམས་ཆོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
བྱིར་དང་། ཏུང་འགོ་ནི་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་།
ཁེལ་མེད་པས་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་གྱུར་བའི་བྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་
ཆད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རང་
ཡང་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་སྟོས་ན་ལྟ་ཆེ་རིང་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། གན་
ས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་འབད་བ་^༥ མི་ཁོམ་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ད་ལྟ་

མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་ཚམས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར།
 རང་གི་ང་རྒྱལ་ཞིབར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྒྱེ་བར་འགྱུར། སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་འཛུམ་ཞིང་
 དགོ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། འཁོར་བ་ལ་སྒྲིང་རྒྱེ། སྤྱིག་ལ་
 འཛུམ་ཞིང་དགོ་བ་དགའ།^{༤༦} ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་ལ་དལ་བ་མེད་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་། གླ་གྲོ་ནི་སྒྲེས་སྤངས་པ་དང་ལྷན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་དགོ་བ་ལ་མཐོང་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 སྒྲོངས་^{༤༧} པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲེས་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྱགས་པ་ནི་ལོགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཤམ་པར་མི་ལུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱན་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བ་སྤྲོ་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

འབྱོར་བ་ནི་^{༤༨} རང་གི་འབྱོར་བ་ལྟ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ལོ། དེ་ལ་རང་
 གི་འབྱོར་བ་ལྟ་ནི། ཇི་སྒྲུབ་དུ། མི་ཉིད་དབུས་སྒྲེས་དབང་པོ་ཆང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་
 དད།^{༤༩} ཁེས་པ་རྣམས་སོ། དེ་ལ་མི་ཉིད་ནི། མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་^{༥༠} སྒྲེས་པ་དང་
 སྤང་མེད་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའོ། །ཡུལ་དབུས་སྤྲེས་པ་ནི། སྒྲེས་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་^{༥༡}
 དུ་ཡོད་པའི་སར་སྒྲེས་པའོ། །དབང་པོ་ཆང་བ་ནི། སྒྲོན་པ་དང་སྤྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་བའི་ཚོས་
 བརྒྱབ་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་
 དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་སྤྱུང་བ་ལ་དད་པའོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། ཆོ་འདི་
 ལ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་མ་བྱས་པའོ། །གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
 པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། ཚོས་གནས་པ་རྣམས་
 གྱི་རྗེས་སྤྲེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲིང་བཅེ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་
 གྱི་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ནི་འབྱོར་བ་སྤྲོ་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྣམས་གཉིས་འཛུམ་^{༥༢} པ་དེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་

རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་སྟེ། རྟེན་པར་དཀའ་བས་
ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །ཡན་འདོགས་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས། མིར་གྱུར་བ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །མི་སྟོག་ཐོབ་པའང་དཀའ་བ་
ཡིན། །དམ་པའི་ཚོས་ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན།^༡ །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། སྟིང་རྩེ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་གྱང་། མིར་སྟེ་བ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ། དལ་བ་ལུན་སུམ་
ཚོགས་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་དཀའ། དགེ་བའི་
ཚོས་ལ་འདུན་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལགས་
སོ།^༢ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཞུད་པའི་མདོ་ལས་གྱང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་
བརྒྱུག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། དལ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནམ་
པར་དག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་དཀའ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་
པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉན་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སྟེས་བྱ་དམ་པ་དང་
འགྲོགས་པའང་རྟེན་པ་དཀའ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་གྱང་རྟེན་པར་དཀའ།
ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བའང་
རྟེན་པར་དཀའ། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚོས་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྟེན་
པར་དཀའ།^༣ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གྱང་། དལ་
འབྱོར་འདི་ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ།^༤ །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་རྟེན་པར་དཀའ། གང་ཟག་གང་གིས་རྟེན་པར་དཀའ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་
ཕྱིར་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེན། དེ་ལ་དཔེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་
ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེང་ག་ཡངས་གཉའ་གིང་གི། །བྱ་གར་རུས་སྤལ་མགྱིན་རྒྱུད་ལྟར།
མི་ཉིད་གིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་བ་གསུངས།^༥ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ནས་གསུངས་ན་ཡང་དག་པའི་ལུང་
ལས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་འབང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེར་མི་ཞིག་གིས་གཉའ་གིང་བྱ་ག་
གཅིག་པ་ཞིག་བོར་བ་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱོའོ། །དེ་ན་རུས་སྤལ་ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ཤག་དུ་མ་ཐུབ་

པ་ཞིག་⁴⁴ ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། གང་ཟག་ནི་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྒྱ་རྒྱུན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་དཀའ་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ནི་རྒྱ་དག་
 བ་བསགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པས་ནི་དག་བའི་ལས་གསོག་མི་ཤེས་པར་
 ཏྲག་ཏུ་ཐིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐིག་པ་གས་
 རྒྱུང་བ་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཞིག་གིས་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེས་ལུ་དོན་
 རྒྱལ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ།⁴⁵ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེས་ལུ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ན། སུ་རྒྱུ་བ་
 ཡིན་ལ། སུ་རྒྱུ་འི་རྒྱ་ནི་སྦྱོབས་སམ་རུས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་
 ལགས་རྒྱལ་⁴⁶ པའི་སྦྱོབས་སམ་རུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་⁴⁷ རུས་པ་རབ་
 འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པས། སྐྱེས་ལུ་ཡང་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་
 གྱི་སྦྱོར་མ་ལས། རྒྱུང་ལུ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི། སྐྱེས་ལུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ།⁴⁸ ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་ལུ་རྒྱུང་ལུ་ལ་རང་ཉིད་དན་སོང་དུ་མི་ལྟར་བར་ལྟ་མི་ཐོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅུམ་དག་ལ། །
 རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། སྐྱེས་ལུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད།⁴⁹ ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་
 ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། སྤྱིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱལ་བྱོགས་ཤིང་། ཐིག་པའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་⁵⁰ བདག་ཉིད། གང་ཞིག་
 རང་ཞི་ཅུམ་དོན་གཉེར། སྐྱེས་ལུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ།⁵¹ ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་ལུ་རབ་ལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་གྱིས། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། སྐྱེས་ལུ་
 དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།⁵² ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཡན་འདོགས་པ་ཆེ་བར་སྦྱོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མྱེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྲིན་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་ས་བོན་དག་བའང་འདེབས་བྱེད་པ། །ཡིད་

བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སྤྱི་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད།།
 སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་ཁྱུ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་།།
 མཁའ་ལྗེ་རིག་འཛིན་མི་འཕེལ་བའི་དང་ལྟ་འབྲེས་མིན།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་
 འདིས་མི་དགེ་བ་སྦྲོང་རུས་པ། དགེ་བ་བསྐྱབ་རུས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་རུས་པ། བྱང་
 རྒྱུབ་གྱི་ལམ་ལ་བསྦྱོད་^{༡༢} རུས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟ་དང་ཁྱུ་
 ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་ཀྱང་
 ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་ཆེ་
 བས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་ཡང་འཛིག་པར་གྲིབ་ཏུ་སྤྲེ། ཆོ་སྤྱོད་ལ་
 གསོས་མ་འདེབས་མཁན་ནི་མེད། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་། རུས་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྟོད་པའི་བྱིར་རོ།།
 དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་
 འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་།^{༡༣} །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་པར་དཀའ་ཆོད་དམ། འཛིག་པར་སྤྲེ་ཆོད་དམ། ཕན་འདོགས་ཆེ་ཆོད་
 དེ་ལྟར་འགས་པས། ལུས་ལ་གྱའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅི་སྟོལ་བྱེད་དགོས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། རྟུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་བོ་ཆེ་ལས་སྟོལ། །གྲུ་འདི་བྱིས་ནས་
 རྟེན་དཀའ་བས། །མོངས་པ་རུས་སྤྱུ་གཉིད་མ་ལོག་^{༡༤} ། ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་ལོག་ནའི་འདུ་
 ཤེས་བཞག་ལ། འཁོར་བ་རྟུག་བསྐྱལ་གྱི་འཕྲང་ལས་ཅི་ཐར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ལུས་གཙང་
 མའི་རྟ་ཞོན་ནས། འཁོར་བའི་རྟུག་བསྐྱལ་ཕྱང་^{༡༥} ལས་བྱོས།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་གཡོག་
 གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་འོ་ཅག་^{༡༧} གི་ལུས་
 འདི་ནི། །བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད།^{༡༨} ། ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དད་པ་དགོས་ཏེ། དད་པ་མེད་ན་དཀའ་བོའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་མི་སྟེ་
 གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཆོས་བརྒྱུད་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀའ་

པོའི་ཚུལ་རྣམས་མི་སྤྲེལ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །མུ་གུ་སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ།^ལ །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་པའི་གནས་ཅན་དང་པ་རྒྱུད་བ་ཡིས། །སངས་
 རྒྱས་བྱུང་རྒྱུ་བཤེས་པར་མི་རུས་སོ།^ལ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དད་པ་བསྐྱེད་^ལ པར་བྱ་སྤྲེ།
 འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། བཀའ་སྩལ་པ། ཀྱན་དག་འཕོ། དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག།
 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།^ལ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། འདོད་
 པའི་དད་པ་དང་། དང་བའི་དད་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་
 རྒྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་
 འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤྱད་པས། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་བར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །
 འདོད་པའི་དད་པ་ནི། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་བྱང་པར་ཅན་ཏུ་མཐོང་ནས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆད་
 ཏུ་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པས་ལམ་ལ་སྦྱོབ་པའོ། །དང་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་ཏུ་གྱུར་པ་ཚོས་
 དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་བསྐྱབ་^ལ པའི་བྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་
 གྲུས་ལ་སེམས་དང་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་མདོན་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་
 དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་དད་པའོ།^ལ །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་རིན་ཆེན་སྤྱང་བ་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྤང་འཛིགས་པ་དང་། །ཚོངས་པས་གང་ཞིག་
 ཚོས་མི་འདལ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །དེས་པར་ལེགས་པའི་སྟོད་མཆོག་ཡིན།^ལ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པས་ཚོས་ལས་མི་འདལ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱོགས་ནས་ཚོས་མི་གཏོང་

བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཟེས་ནོར་རམ། སྤང་མེད་དམ། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་
 བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་གྱི་ཆོས་ཐོང་^{੧੧} ཟེར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་དགིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་
 བློ། ཁོང་ཁྱོད་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་སྤར་ཡང་
 གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། ད་རུང་ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བྱུང་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །འཛིགས་
 པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་བློ། བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ།
 ཁྱོད་ཆོས་མི་གཏོང་ན་དཔའ་བོ་སྤུམ་བརྒྱ་བརྒྱལ་^{੧੨} ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོད་གྱི་ལུས་ལས་ག་སྤང་
 ལྷ་ལྷ་གཙོད་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །མྱོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་བློ། མི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་
 ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལས་མི་བདེན། འབྲས་བུ་མི་བདེན། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་མི་བདེན། ཁྱོད་ཆོས་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད། ཆོས་ཞོག་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་
 རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དེ་དང་པ་ཅན་ཡིན། དེས་ལེགས་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་མཆོག་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་དད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་ཡན་ཡོན་དཔག་རྒྱ་མེད་དེ། སྟེས་བུ་མཆོག་གི་སེམས་སྟེ་བ་
 ཡིན། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། རྒྱལ་བྱིས་མ་མི་ཉམས་པ་ཡིན།
 ཉིན་མོངས་པ་འཛིལ་བ་^{੧੩} ཡིན། བདུད་གྱི་སྟོང་ལུལ་ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཐར་པའི་ལམ་རྟེན་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན། དག་བརྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་^{੧੪} པ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
 ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཞིང་། སངས་
 རྒྱས་ལྟེན་གྱི་སྟོང་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་མ་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྟེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་
 སེམས་སྟེ་འོ་^{੧੫} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟོན་^{੧੬} པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའའི་བློ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྟོང་དུ་རིག་ནས། དེའི་བྱང་དུ་གསལ་གསལ་དེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་དོ།^{੧੭} །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་

ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དང་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ།^{༡༤} སྤྲེལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་^{༡༥} པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཚཱ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་མེད་རྒྱན་ལས་རྟེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

(སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་བཤད་པ།)

ལེའུ་གསུམ་པ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ།

རྟེན་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་སྤྲོད་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རྟེན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྐྱལ་ན། སྤར་གྱི་^{༡༦}བྱ་བ་ངན་པ་ལ་གོམས་ཤིང་། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་དགའོ། །དེས་ན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོམ་ནི། འཐད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་ཐན་ཡོན་ཏེ། །ལྟ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་བསྐྱས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་།^{༡༧} དཔེའོ། །དེ་ལ་ལུང་ནི། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། སྒྲོབ་མ་བཟང་པོས་སྒྲུམ་གྲུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །སྒྲུམ་མཁས་པ་དག་ལ་དྲག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྲེལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱའོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་དམ་བཅའ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག་^{༢༠} པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །བརྫོགས་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་བཤད་ན། བདག་ཅག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་

པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་པའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱས་བསྟུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་དགོས་ལ། དེ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགོ་དྲུས་ཀྱི་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའམ། འཛིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་འགོ་དྲུས་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་ལྟ་བུའམ། ལུ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་བཀྲལ་ལྟ་བུ་ཀྱི་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་བཤད་ན། ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་ལམ་མཁན་མེད་ན། ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོ་ལ་དོགས་དང་། འབྱར་དོགས་ཡོད་དོ། །ལམ་མཁན་དང་འགོགས་ན་ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོ་ལ་དོགས་དང་། འབྱར་དོགས་མེད་དེ་གོམ་པ་རྒྱུད་མ་ཟོས་པར་བསྒྲིས་པོ་སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་བ་ལ། ལམ་མཁན་དང་འབྱར་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། གལ་ཏེ་སྒྲེགས་པའི་ལམ་དུ་ནོར་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོ་ལ་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འབྱར་དོགས་ཡོད། ལམ་མཁན་དང་འབྱར་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགོགས་ན། ལམ་ལ་ནོར་དོགས་དང་། གོ་ལ་དོགས་དང་། འབྱར་དོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དཔེ་གཉིས་པ་བཤད་ན། འཛིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ནི་ཆོམ་རྒྱུན་ནམ། གཙན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བ་དང་བཙས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་སྒྲིབ་མ་མེད་ན། ལུས་སམ་སྒྲིག་གམ་འོངས་སྒྲིད་ལ་ཉེ་ཞོ་བྱུང་དོགས་ཡོད་ལ། སྒྲིབ་མ་བཙན་པོ་དང་འགོགས་ན་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགོ་བ་ལ་སྒྲིབ་མ་དང་འབྱར་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

མེད་ན། ཚེས་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་རང་ལྟ་གི་རྣམ་ཏྲོག་གམ་ཉེན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིའི་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་དོགས་ཡོད། བདེ་འགྱེད་སློག་གཅོད་དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉེན་མོངས་ཚེས་རྒྱུ་ཚོགས་འདི་ནི། །སྒྲགས་རྟེན་གྱུར་ན་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། །བདེ་འགྱེད་སློག་གྱུར་གཅོད་པར་བྱེད།^{༡༠༩} །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་ན་དགེ་བའི་ནོར་མི་འཛོར། བདེ་འགྱེད་སློག་མི་ཆད་པར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གྲང་ཁྱེད་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱེད་^{༡༡༠} བའོ།^{༡༡༡} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་གྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའོ།^{༡༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་གསུམ་པ་བཤད་ན། རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་^{༡༡༣} བའི་ཚེ་མཉན་པ་མེད་པར་གྱུ་འཇམ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་གྱང་། ཡར་ཀར་^{༡༡༤} མི་ཕྱིན་པར་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱིང་བའམ། རྒྱ་ཉིད་གྱིས་ཁྱེད་པར་འགྱུར་ལ། མཉན་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཡར་ཀར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཚོ། མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། དམ་པའི་ཚས་ཀྱི་གྱུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་ཡང་། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱིང་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱེད་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །སྒྲ་ཡིས་ས་རོལ་ཕྱིན་མི་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱུགས་གྱང་། །སྒྲ་མ་མེད་ན་སྲིད་མཐར་མིན།^{༡༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱས་ན་^{༡༡༦} འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ས་རོལ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱམ་སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོལ་བས་ན་མཉན་པ་ལྟ་བུའོ།^{༡༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལམ་མཁན་ནམ་སྐྱེལ་མའམ། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱའོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བཞི་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕེལ་སྐྱོད་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སྟོན་ཚོགས་པའི་སྐྱོལ། །དེ་དག་
 གྲང་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱུར་ཏེ། རང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པའི་རུས་པ་མེད་བས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 སོ་སའི་སྐྱོ་བོ་ལ་བསྟེན་པའོ། །རང་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཡལ་ཆེར་དག་ཅ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་
 ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟེན་པར་རུས་པའོ། །རང་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་
 ཆད་ལ་གནས་ཅ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕེལ་སྐྱོད་པར་རུས་པའོ། །རང་
 ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཅ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སྟོན་ཚོགས་པའི་སྐྱོ་ལ་བསྟེན་པར་རུས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་བཞུགས་རང་ལ་དྲིན་གང་ཆེ་ན། བདག་ཅག་དང་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མུན་
 །ཁང་ན་འདུག་པའི་ཆོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་བསྟེན་པ་བས། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་
 མེད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱོ་བོ་དང་མཇལ་བས། དེའི་གསུང་གི་སྟོན་མེས་ལམ་
 ལྷང་བར་བྱས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་དང་མཇལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དངོས་
 ཀྱིས་^{༡༡} དྲིན་ཆེ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱོ་བོ་ཡིན་ནོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་
 པ་གཉིས་སྤངས་པས་ནི་^{༡༢} སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཡིན། མཁྱེན་བརྣམ་པ་གཉིས་མངའ་བས་ན་
 ཡེ་ཤེས་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་ས་བཏུ་པའི་བར་གྱི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་སུ་
 མངའོ། །བྱད་པར་དུ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞན་རྗེས་
 སུ་འཛིན་པའི་དབང་བཏུ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་།
 ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། རྩུ་འབྱུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ལ་ཆོ་ལ་དབང་བ་ནི་རི་མིད་འདོད་པ་དེ་མིད་དུ་གནས་པར་རུས་སོ། །སེམས་
 ལ་དབང་བ་ནི་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་རུས་པའོ། །
 ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆར་འབབས་རུས་

པའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ཁམས་དང་། ས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྤྲེལ་གནས་དང་། གནས་སྤྲེལ་གནས་དུ་སྦྲེང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་སྦྲེང་ལུས་པའོ། །སྤྲེལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲེལ་བར་ལུས་ལ། དེར་སྤྲེལ་ནས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་རྩུ་ལ་སོགས་པར་མོས་ནའང་བསྦྱར་ལུས་པའོ། །སྦྱོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤྲེལ་སྤྲུལ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དེ་མཛོན་པར་འགྱུབ་པའོ། །རྩུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་སྦྱོན་ལུས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་ཚོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་སྤྲེལ་བས་རྣམས་རབ་གྱི་”¹³ མཐར་ཕྱིན་པར་མཐུན་པའོ། །ཚོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཅི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་ས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་པར་བཞག་ནས། ཅིག་ཆར་གསུང་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་ས་”¹⁴ པར་བྱེད་ལུས་པའོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྤྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེ་སྟོན་མང་དུ་བོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་གྲུབ་དང་ལྡན་པའོ།”¹⁵ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྦྲིང་བ་དང་། །གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྟོན་པ་སྤྲེལ་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ།”¹⁶ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་དུ་བོས་པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། སྤྲེལ་སུ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་

ཚོག་གཞུང་བར་འོས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་^{༡༡} དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འོ།།

གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྟག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ བློ་གསེལ་
 བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་^{༡༢} ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་འོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟོན་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀྲར་སྟེ་
 དང་རིམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་གྲས་པའི་སྟོན་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་^{༡༣} པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྟོན་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བཀྲར་སྟེས་ཇི་
 ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དུག་འཚལ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་ལྡང་བ་དང་། ལུས་འདུད་པ་དང་། བསྐྱར་བ་བྱ་བ་
 དང་། གདུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྒྲུབ་དང་། རོམས་^{༡༤} པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཉོར་བཟང་གིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་
 བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ།^{༡༥} །འཕགས་པ་སྤང་བོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བལྟ་བ་ལ་རོམས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་
 བར་དཀའོ། །འབྱུང་བར་དཀའོ། །མཇལ་བར་དཀའོ།^{༡༦} ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་གྱོས་ཇི་ལྟར་
 བསྟེན་པ་ནི། ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ཟས་དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྟན་དང་། བསྐྱར་གྱི་གསོ་
 སྒྲན་དང་། ཉོར་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་དང་སྒོག་ལ་^{༡༧} མི་ལྟ་བར་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་
 བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ།^{༡༨} ། །དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་གྱོ་བྱས་པས་ཐོབ་བོ།^{༡༩} ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མོས་པ་དང་། གྲས་པས་ཇི་ལྟར་
 བསྟེན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། ཇི་སྒྲིབ་གསུངས་པའི་
 བཀའ་མི་གཅོག་^{༢༠} པ་དང་། མོས་པ་དང་། གྲས་པ་དང་། དང་བ་^{༢༡} བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་པཏ་

ཆེན་ལྷ་རོ་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ།^{༡༩} །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་།
 རྩོད་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནན་ཏན་དུ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །པངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་
 དད་པར་བྱའོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་མཁའས་པའི་
 སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ཁིང་ལྷག་པར་ཡང་གྱུས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།^{༢༡} དཔེར་ན་རྒྱལ་
 བོ་མེའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ།^{༢༢} །བསྐྱབ་^{༢༣} པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་ཚས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་འདིས་འཇུག་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བརྟན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་
 མགྲུ་བར་བྱེད།^{༢༤} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགྲུ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འཇུག་
 ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགྲུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ།^{༢༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཚོས་ཁུ་བ་དེ་
 ཡང་། སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་མཇུག་གསུམ་འཛོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་ལྟན་པས་ཁུ་བོ། །དངོས་གཞི་ལ་རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚོས་ལ་སྒྲན་གྱི་
 འདུ་ཤེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ནི་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཁུ་བོ། །མཇུག་ཏུ་ནི་སྤྱོད་ཁ་སྤྱབས་^{༢༦} ལྟ་བུ་
 དང་། སྤྱོད་ཁ་བས་རྟོལ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་སྤང་བར་བྱའོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་།
 རིགས་གྱི་སྤྱད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི། དན་སོང་
 དུ་མི་ལྟར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི། རྟིག་
 པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྱེད། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལས་མི་ལྷོག་གོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་
 ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའོ།^{༢༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱི་ལོ་བཟུང་དག་པར་རྩོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ལྟོ།^{༡༩} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྟན་པའི་ལུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

(སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྤྱི་ལོ་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་བའི་ཐབས་བཤད་པ།)

ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་པ་ལ། འོན་པ་དག་ཅག་ལ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་
 པོ་ཡང་ཡོད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་མདོ་མདོར་^{༡༩} རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཡང་
 རྟེན་ཅིང་། རྟེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲུད་འོང་བ་ལ། དེ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་སྟོན་ཅི་
 ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞིའི་
 དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་སྟོན་ཡིན་ནོ། །འོན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོ་
 འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱི་བའི་^{༢༠} པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའོ། །གོགས་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་སེལ་ན། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་བསྐྱེད་པས་སེལ་ལོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ནི་ཅམ་ཞིག་ཞེ་ན། སྤྱི་ལོ་^{༢༠} མི་རྟག་
 བསྟོམ་^{༢༡} དང་འཁོར་བ་ཡི། ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་བཅས་པ་དང་། བྱམས་དང་སྤྱི་རྩེ་
 བསྟོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ཏེ། རྟེན་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ནི། རྟེན་ཡི་གདམས་
 ངག་ཐམས་ཅད་བསྟུས། ཞེས་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་བསྟོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱམས་པ་དང་སྤྱི་རྩེ་བསྟོམ་
 པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལ་
 མི་རྟག་པ་བསྟོམས་པས་ནི་ཆོ་འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་བསྟོམས་པས་ནི། སྤྱི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་

གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བུམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་
 གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བུང་རུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེས་ལྷམས་ནི་སངས་རྒྱུས་
 བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུབས་འགྲོ་ནས་བཟུང་ནས་བདག་
 མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་མན་ཆད་^{༡༤} དམ། ཡང་ན་ལམ་ལུ་ས་བརྩམ་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་
 གྱི་ཚེས་སུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚེས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན། ཚེས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་པ། ཚེས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཚོག་^{༡༥} །ཚེས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
 བསྐྱེད་བྱ། ཚེས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་པན་ཡོན། ཚེས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚེས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་འདྲིས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །
 འཕགས་པ་སྤྱིར་བོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དགེ་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་འབྱུང་གནས་སོ།^{༡༦} །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་
 ངག་ལ་རག་ལས།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེ་འུབ་ཞེ་པ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་ཆེ་འདིའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པར་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགེ་
 སྤྱོད་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་མི་རྟག་ན།
 བསགས་པའི་ཐ་མ་ནི་འཛད་། བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་ནི་འགྲེལ། འཕྲད་པའི་ཐ་མ་ནི་འབྲལ། གསོན་པའི་
 ཐ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ།^{༡༩} །དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྟུན་པའི་ཚེས་ལས། བསགས་པ་ཀྱུན་གྱི་
 མཐའ་འཛད་ཅིང་། བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་འགྲེལ་བར་འགྱུར། །འཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །
 གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ན། རྩམ་ནི། དབྱེ་བ་དང་ནི་སྐྱོམ་ཐབས་དང་། བསྐྱོམས་པ་ཡིན་

ཕན་ཡོན་ཏེ། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས། མི་རྟག་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས། ཁྱེས་པ་ལོ། འདྲ་ལ་
དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་། བད་བརྟུང་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལོ།
བྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་ལོ།
བད་བརྟུང་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་། རང་མི་རྟག་པ་ལོ།

དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ལ། དང་པོ་བྱི་སྟོང་གྱི་རགས་པ་མི་རྟག་པ་ནི། མ་གྱི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་
འཁོར་ནས་ཡ་གི་བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་མན་ཆད་པོ་འདི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་ཁྲུང་ཅན་
འགྱུར་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཛིག། རེས་འགའ་ནི་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་རྒྱས་འཛིག། རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་རྒྱུད་
གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། འདྲ་ལ་མེས་བཤེག་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་མར་
འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། རྒྱས་བཤེག་པའི་དུས་སུ་སྒྲིགས་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལན་ཚུ་རྒྱ་
ཐིམ་པ་བཞིན་ནོ། རྒྱུད་གིས་བཤེག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་བ་རྒྱུད་
གིས་ཁྲུང་བ་བཞིན་ནོ། འདྲ་ལ་ཡང་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་རྒྱ་ཡིས་གཅིག་ འདྲ་
ལྟར་རྒྱ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི།^{༡༧} མཇུག་ཏུ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་པ་
ཡིན།^{༡༨} ཁྱེས་གསུངས་སོ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ནི། མེ་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་མི་འཛིག་སྟེ།
བད་གི་སེམས་ཅན་གི་འཕྲོས་པ་དང་རང་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། འདྲ་ལ་ཡང་། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་
ཁང་། སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཛིག་གྱིར།^{༡༩} ཁྱེས་གསུངས་སོ། འདྲ་ལ་ཡང་རེས་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་འདི་མེ་ཡིས་འཛིག་པར་མདོན་ཏེ། དཔལ་སྒྲིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱེད་པ་གཅིག་
ལོན་ནས་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི། རྣམ་མཁའ་^{༢༠} རང་བཞིན་རྣམ་མཁའ་འགྱུར་བ་འོང་། ལྷན་པོ་དག་
ཀྱང་འཛིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཛིག་^{༢༡} ཁྱེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། དུས་བཞི་^{༢༢} འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ཉི་ཁྱེད་ཤར་བུ་
བ་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ལོ། འདྲ་ལ་དང་པོ་ནི། བམ་རྒྱ་དབྱིད་འབྱུང་^{༢༣} བའི་
སྟོབས་གྱིས་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི། ས་གཞི་ཡང་འབྲོལ་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་པོ། ལྷ་ཤིང་སྤྲ་སྤྲ་

ཡང་ཁ་འབྲས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འབྱུང་བའི་དུས་ཤིག་ཡོད་དོ། །ནམ་ལྷ་དབྱར་འབྱུང་བའི་སྟོབས་
 གྱིས་ས་གཞི་ཡང་སྟོན་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྟོན་པོ། ལྷ་ཤིང་སྤྲོ་ཡང་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་
 འབྱུང་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ནམ་ལྷ་སྟོན་བྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ས་གཞི་ཡང་མ་བྲང་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་
 སེར་པོ། ལྷ་ཤིང་སྤྲོ་ཡང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འབྱུང་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ནམ་ལྷ་
 དཔུན་བྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ས་གཞི་ཡང་འབྲུགས་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྒྱུ་ལམ།^{༡༤} ལྷ་ཤིང་སྤྲོ་ཡང་
 རྣམ་ཁིང་ཆག་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འབྱུང་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ཉི་ལྷ་ཤར་ལུབ་གྱིས་མི་རྟག་པ་ནི།
 ཉེན་མོ་འབྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་དཀར་ཁེང་གསལ་ལ།^{༡༥} མཚན་མོ་
 འབྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ནག་ལ་བྲིབ་སྟེ།^{༡༦} དེ་ཡང་མི་རྟག་འབྱུང་བའི་བདེའོ། །རྣམ་ཅིག་མས་མི་
 རྟག་པ་ནི། རྣམ་ཅིག་མ་སྤྲོ་མའི་དུས་གྱི་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་རྣམ་ཅིག་མ་སྤྲོ་མའི་དུས་ན་མི་གནས་
 སོ། །གནས་པ་ལྟར་འདུག་པ་ནི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབབ་རྩའི་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །

ནང་བརྒྱུད་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་མི་རྟག་པ་ནི། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྤིང་གསུམ་
 མི་རྟག་སྟོན་ཁའི་སྒྲིན་དང་འབྲ།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་མི་རྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་
 བསྟངས་^{༡༨} དབང་མེད་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་དང་།^{༡༩} གཞན་
 རྒྱུད་ལ་རྒྱུར་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་བསྟོམ་སྟེ། འཆི་བ་བསྟོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟོམ་
 པ་དང་། ཆོ་འཛད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། འབྲལ་བར་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་
 འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་མི་སྟོད་བྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟེ། ལྷ་ཤིང་སྤྲོ་ཡང་ལོ་
 མཚན་ཉིད་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་གི་སྟོག་འདི་ནི་ཟད། དཔུགས་འདི་ནི་འགག །ལུས་འདི་ནི་རོའི་རྣམ་
 པར་འབྱུང་། སེམས་འདི་ནི་གཞན་ཞིག་ན་པར་འབྲུམས་དགོས་པ་ཡིན་སྟེ། ལྷ་ཤིང་སྤྲོ་ཡང་ལོ་
 པ་བསྟོམ་པ་ནི། ན་ནིང་ནས་ད་ཕན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་ལྟུང་གྱི་^{༢༠} བྱུང་དུ་
 སོང་། ཁ་སང་ནས་མདང་ཕན་ཆད་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་སོང་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་ལྟུང་གྱི་བྱུང་དུ་སོང་། ཁ་

ཅང་ནས་དེ་རིང་བར་ལ་ཞག་གཅིག་ཡོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་ལུང་གི་བྱང་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་ཙམ་ད་ལྟ་
ཡན་ལ་དར་ཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་བྱང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉིན་མཆོན་སྟོང་པ་ཡོངས་མེད་པར། ཆོ་འདི་ཏྲག་ཏུ་གྱུང་
ཅིང་། །བསྐྱེད་པ་གྲུང་ནས་ཡོད་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ།
འབྲལ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བདག་གི་ཉེ་འབྲེལ་དང་། རྟོག་ཆས་དང་། ལུས་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱིས་པོ་ཆོ་འདི་རྣམས་དང་ཡང་བདག་ཏྲག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་མི་འོང་སྟེ། ལྷུང་དུ་བྲལ་^{༡༥} བ་ཡིན་
སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་པོར་ཉེ་ཆས་
དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས།^{༡༦} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ཡང་ན་འཆི་བ་དག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་བསྐྱེད་སྟེ། བདག་ངེས་པར་འཆི། བཅ་འཆི་ཆ་མེད་
པར་འཆི། ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་
གསུམ་སྟེ། ལྷུང་མ་གྱི་བ་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འདུས་བྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་སྒྲ་
ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཆི་འོ།

དེ་ལ་ལྷུང་མ་གྱི་བ་^{༡༧} ལུས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱི་
ཞལ་ནས། ས་འམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྟེས་ནས་ལ་ལ་མ་གྱི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་
བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དྲང་སྟོང་རྩ་འབྲུལ་ཅན་
མངོན་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་། མི་འཆི་བའི་ས་སྤྲུགས་སུ་འབྲོས་ས་དང་ཐར་ས་
མི་རྟེན་པར་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྟོལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་ཡང་། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མངོན་
ཤེས། །མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འགོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྟོང་ཡུལ་འཆི་མེད་པར། །ས་དེར་འགོ་བ་མི་རུས་
སོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་
བཙུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྐྱེ་ལུས་གཏོང་ན། འོ་སྟོལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྟོག་པའི་
ཆོམས་ལས། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ལུས་
འདི་ནི་སྟོང་མཛད་ན། །སྟེ་པོ་པལ་པ་སྟོས་ཅི་དགོས།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་

བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་
 ཡང་སྐྱེ་ལུས་འཛིག་ན། འོ་སྐྱེ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་ཞལ་ནས། རི་སྟེང་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི། རྫོང་རི་སྐྱེ་ཡང་མི་རྟག་ན། རྒྱ་གཞི་
 སྟོང་པོ་མེད་འདྲ་བའི། ལུས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས།¹²⁰ ཞེས་གསུངས་སོ། ལུས་འདུས་བྱས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་འཆི་བ་ནི། གང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས། གྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་
 མི་རྟག་སྟེ། རྒྱུ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན།¹²¹ ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ལུས་འདི་འདུས་མ་བྱས་
 མ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་སྟེ་དེས་པར་འཆི་ལོ། ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཕྱིར་
 བ་དེས་པར་འཆི་བ་ནི། ཆོ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་གིང་འཆི་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 མི་མངོན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དཔེར་ན། ཅུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་འཕམ། རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་
 རྒྱུ་འབབ་པ་འཕམ། གསོད་སར་བྱིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ་ཆོ་སྐད་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དཔེ་དང་
 པོ་སྐྱེས་ལུ་ཅུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་ནི་བར་སྐྱར་ལ་གཞི་གཅིག་དུ་སྐད་ཅིག་གྱུང་མི་སྟོང་དེ།
 བསྐྱེས་¹²² པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱར་དུ་བྱིན་པ་ལྟར། ཆོ་ཡང་སྐད་ཅིག་གྱུང་མི་སྟོང་པར་སྐྱར་དུ་འཆི་
 བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་ལུ་ཅུལ་ཅན་གྱིས། རྒྱུད་ལ་བྱིངས་ནས་མདའ་བསྐྱར་བ།
 མི་སྟོང་བསྐྱེས་སར་སྐྱར་དུ་བྱིན། མི་རྣམས་ཆོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།¹²³ ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་དཔེ་
 གཉིས་པ་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱུ་འབབ་པ་དེ་དང་ཅིག་གྱུང་མི་སྟོང་པར་རྒྱག་པ་ལྟར། མི་ཆོ་ཡང་
 སྟོང་དུ་མི་བརྟུ་བ་པ་ལྟག་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྟོག་ལས།
 གྲོགས་དག་ཆོ་འདི་སྐྱར་འགོ་སྟེ། རི་གཟར་རྒྱུད་གམ་གྲོགས་འདྲ་ན། བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོས་མི་གེས་ཏེ།
 མི་མཁས་འོངས་སྟོང་དེགས་པས་ཕྱོས།¹²⁴ ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོམས་ལས་གྱུང་། རྒྱུད་ཆེན་པོའི་
 རྒྱན་བཞིན་དུ། བྱིར་མི་སྟོག་པར་འགོ་བར་འགྱུར།¹²⁵ ཞེས་གསུངས་སོ། དཔེ་གསུམ་པ་གསོད་
 སར་བྱིད་པའི་བཙོན་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་བ་ལ་བསྟེན་པ་ལྟར། འོ་སྐྱེ་ལ་གྱི་ཆོ་ཡང་དེ་དང་
 འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྟོན་གི་མདོ་ལས། གསོད་སར་བྱིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ། །

གོམ་རེ་བོར་ཞིང་འཛི་ལ་ཉེ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་ངེས་པར་གསོད་
པ་དག །གོམ་པ་གང་དག་གང་བོར་བ། །གསོད་པའི་རྩུང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་གྱང་དེ་
བཞིན་ནོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནམ་འཛི་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛི་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ལུས་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛི་བའི་རྒྱུན་མང་བའི་ཕྱིར་ནམ་འཛི་ཆ་མེད་པར་
འཛི་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འགོ་བ་གཞན་ནམ། གླིང་གཞན་གྱི་མི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འོ་སྟོལ་
འཛམ་གྱི་གླིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི།
ལོ་བརྒྱད་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།^{༡༩} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། ཚོམས་ལས།
ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཛི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཅ་ན།
དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱག་ན། །ལ་ལ་རྒྱས་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབས་པའི་མི། །རིམ་
གྱིས་རབ་ཏུ་འགོ་འགྱུར་རྟེ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུས་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་
མི་གཙང་བའི་རྒྱུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྟིང་པོ་སྤྲ་མཐུང་གཅིག་གྱང་མེད།^{༢༡} རི་
སྐད་དུ་སྟོད་འཇུག་ལས། ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་སྟོ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ། །ཤ་ཡང་
རུས་པའི་བྲ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གྲུད་དུ་ཕྱེ། །རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་བྱས་ནས། །རྐང་གི་
བར་དུ་བཏུ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྟིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་བཏུ་བར་གྱིས།^{༢༢} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འཛི་བའི་རྒྱུན་མང་བ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཛི་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་
དེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡིས། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་
ན། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྒྱབ་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ནས། །སང་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་
ཆེ།^{༢༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཛི་བ་ལ་ཡང་^{༢༤} རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། བོར་བས་གྱིས་མི་
བསྟོངས་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་གྱིས་མི་བསྟོངས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་གྱིས་མི་བསྟོངས་པའོ། །དེ་ལ་
བོར་བས་གྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྟོད་འཇུག་ལས། རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་རྟེ། །ཡུན་རིང་

དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། ཆོས་པོས་འབྲེག་པ་རི་བཞིན་དུ། སྒྲིན་མོ་ལག་པ་སྟོངས་པར་འགྲོ་^{༡༥}།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ནོར་བུས་གྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་བསྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་
 གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཆེ་འདིར་གཞོད་པ་ནི། ནོར་བུས་གྱི་ཕྱིར་འཐབ་ཅོད་དང་། བསྐྱར་བུན་^{༡༦}། གྱི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཉེན་བཤེས་གྱིས་མི་བསྟོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། འཆི་བའི་དུས་ལ་
 བབས་པ་ན། ། བུ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ། ལ་ཡང་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་མིན། ། ཁྱོད་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད།^{༡༧} ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་གཉེན་འདུན་གྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་བསྟོངས་
 པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཤི་
 རྟགས་ན་དྟགས་པམ་གྱིས་དྟགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ངན་སོང་དུ་
 བསྐྱར་^{༡༨} བ་ཡིན་ནོ། །

རང་གི་ལུས་གྱིས་མི་བསྟོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་བསྟོངས་པ་དང་། ལུས་རང་
 གི་དངོས་པོས་མི་བསྟོངས་པ་འོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔལ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་མི་བསྐྱོག་
 བཞེ་^{༡༩} ཞེས་བང་མགྲོགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་བྲོས་པས་མི་ཐར། མཛངས་ཤིང་སྒྲུ་མཁས་ཀྱང་བཤད་
 བྱང་གིས་མི་ལོ་སྟེ།^{༢༠} དཔེར་ན་ནི་མ་འདི་ལག་རྩ་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱས་ཀྱང་བཤོལ་འདེབས་པའམ།
 བཟུང་བར་མི་རྩས་པ་དང་འདྲ་འོ། ། ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་བསྟོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། དཀའ་བ་མང་པོས་བསྐྱབས་པ་ཡི། ། ཟས་དང་གོས་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུས། ། ཁྱོད་དང་མི་
 འགྲོགས་བྱ་བྱིས་ཟ། ། ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཚོག ། ཡང་ན་རྩ་ཡི་ནང་དུ་བྱུལ། ། ཡང་ན་ས་ཡི་
 རོང་དུ་སྒྲ།^{༢༡} ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་འཆི་བ་ལ་མི་བསྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་
 གཉིས་ཀར་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཆེ་འདིར་གཞོད་པ་ནི། ལུས་འདི་ན་མི་བཟོད། ཆ་མི་བཟོད། ཁྱང་
 མི་བཟོད། བཀྲེས་མི་བཟོད། སྒྲོམ་མི་བཟོད། རྒྱུ་གྱི་^{༢༢} དྟགས། བསད་ཀྱི་དྟགས། བཅིངས་ཀྱི་
 དྟགས། བཤུས་ཀྱི་དྟགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ལུས་འདིའི་ལན་ཅོག་གིས་ངན་སོང་དུ་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་སྐྱོད་དང་སྐྱར་བཞི། གཞན་གྱི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་།
 སེམས་ལ་བྱན་པ་ཀུན་ཀྱང་རང་ལ་སྐྱར་ཞིང་བསྒྲུལ་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་
 སྐྱར་ན། རང་གི་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན། བྱད་བཞིན་མདངས་དང་ལྡན། ཚོར་བ་
 བྱི་བའི་བ་དང་ལྡན། འཆི་བ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞིག །དེ་རིང་ལྟ་བུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས།
 ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ནས་ཅོག་སྤྲུལ་ཡང་མི་རུས། བྱད་ཀྱི་བཀྲག་ཤོར་ཏེ། འོས་པོ་བཀྲག་མེད་དུ་སོང་།
 ཚོར་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཏེ་ན་ཆ་ལ་ཚུགས་ཐབས་མེད། ཟུག་ཟེར་^{༡༩} ལ་ཚུགས་པ་མེད། སྐྱར་དང་དབྱེད་
 ཀྱང་མ་ཟུག ཚོག་དང་རིམ་འགྲོས་ཀྱང་མ་ཡན། འཆི་བར་ནི་ཤེས། བྱ་ཐབས་ནི་མེད། གཉེན་གྱི་ཐ་
 མས་ནི་བསྐྱོར། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་ཟ། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་སྒྲོ་ཙན།^{༢༠} བདག་ཀྱང་འདི་རི་རང་བཞིན་
 ཅན། འདི་འཆོས་ཅན། འདི་འཆོས་ཉིད་ཅན། ཚོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟེ་ལྷ་དུ་བསམ།
 དེ་ནས་ད་^{༢༡} དཔུགས་ཆད་ནས་དེ་རིང་ཡན་ཆད་ཇི་ལྟར་གཅེས་པ་ཁྱིམ་དེར་མེད་དུ་མི་བཏུབ་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ད་རོ་དེ་ཁྱིམ་དེར་ཞག་གཅིག་ཀྱང་བཞག་མ་འོས་པར། མལ་དུ་ཁུར་ཐག་ཤར་
 གྱིས་བྲེས་ནས། ཁྲིས་པོ་སྐྱགས་ཏེ་^{༢༢} རོ་ཁུར་གྱིས་ཁུར་ནས་ཕྱིར་འདོན་པའི་ཆོ། ལ་ལས་ནི་རོ་དེ་
 ལ་འཇུ་ཞིང་འཇུང་^{༢༣} བ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དུ་ཞིང་གུམ་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་འབོག་ཅིང་
 བརྒལ་བ་ལྟར་བྱེད་ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་ས་ཡིན། འདི་ནི་དོ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
 ཅོ་ལ་རུང་བ་སྐད་ཟེར། རོ་དེ་ནི་ཐེམ་པ་ཐལ་གྱིས་བརྒལ་ནས། ད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་དུ་མི་
 རྟོག་པ་མཐོང་ཙན། བདག་ཀྱང་སྐར་བཞིན་དུ་བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་དུར་ཁྱོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་འབུས་
 ག་ཞིག་^{༢༤} པ་དང་། ཁྱི་དང་ལྟེ་སྐྱར་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། ཀེང་རུས་འཐོར་བ་ལ་སོགས་པ་
 མཐོང་ཙན། བདག་ཀྱང་སྐར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །གཞན་གྱི་བ་རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་སྐྱར་ན། ཆེ་གེ་
 མོ་གི་འོ་ཟེར་བའམ། དེ་ན་གི་བའི་རོ་ཞིག་འདུག་གོ་ཟེར་བ་ཐོས་ཙན།^{༢༥} བདག་ཀྱང་སྐར་བཞིན་
 དུ་བསམ་མོ། །གཞན་གྱི་བ་སེམས་ལ་བྱན་པ་དང་སྐྱར་ན། རང་གི་ཡུལ་དང་། སྤོང་དང་། ཁྱིམ་
 དུ་ཀན་གཞོན་རང་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གི་སྟེ། དེ་ཀུན་བསམས་^{༢༦} ལ་རིང་པོ་མི་
 ཐོགས་པར་བདག་ཀྱང་སྐར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་

གཉིས། །སྒོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་གི་ཚེས་ལ་མི་འབད་པར། །བྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་
པར་རིགས།^{༡༠༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།

མི་རྟག་པ་བསྐྱམས་^{༡༠༡} པའི་ཡན་ཡིན་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གོ་ནས་ཆེ་འདི་
ལ་མངོན་ཞེན་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དད་པའི་གསོལ་འདེབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད།
ཆགས་སྤང་དང་མྱར་དུ་བྱལ་ནས་ཚེས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཚཱ་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྐྱམས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་
པའོ། །

ལེའུ་ལྷ་པ། འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་གི་ཡང་ཅི་སྟེ་སྟེ།^{༡༠༢} ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྟེས་ཅ་ན་སྟེ་
མིའི་འོངས་སྒྱུད་སྟེན་སྟེན་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་འོང་། བདག་ལ་དེས་ཅི་མ་ཆོག་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་སྤྱིད་པའི་
བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
བསྐྱམས་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་སྟག་བསྐལ་དང་། །དེ་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་། །སྟག་
བསྐལ་གྱི་ནི་སྟག་བསྐལ་ཏེ། །གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསུས། །ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་སྟག་བསྐལ་གསུམ་པོ་དེ། དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ནི་
འབྲས་མ་སྒྲིན་པ་དང་འདྲའོ། །འགྱུར་བའི་སྟག་བསྐལ་ནི། འབྲས་ཆན་དུག་དང་འདྲེས་པ་ཟ་བ་དང་
འདྲའོ། །སྟག་བསྐལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་ནི། འབྲས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལོལ་བྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཡང་སྟག་བསྐལ་
གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ནི། ཆོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་པ་
ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བའི་སྟག་བསྐལ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟག་བསྐལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་ནི། ཆོར་
བ་སྟག་བསྐལ་ཡིན་ནོ།

ཡང་སྟག་བསྐལ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ནི།
ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་བྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟག་བསྐལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྟེ་བོ་

རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་མ་ཆོར་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་དྲག་པོས་ཟེན་ཅན་ན། རྩ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཆོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་གཟིགས་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་ལལ་ཆེར་
སོས་ཅན། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་ཆོར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་།
སྤྱི་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་མིག་རྩ་སོང་
ན་མི་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མི་ཆོར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་ཆེད། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་
ཀྱི་རྒྱ་ཀ་ལས། ལག་མཐིལ་སྤྱི་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། དེ་ནི་མིག་རྩ་སོང་བ་ན། མི་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་
བསྐྱེད་སྐྱེད། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། འདུ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་མི་རྟོགས། འཕགས་པ་
མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། འདུ་བྱེད་ལ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཟིགས།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་
འགྱུར་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་འགོ་བས་ན། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟིང་རྩེ་བརྒྱ་
དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་སྤིང་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤིང་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ།^{༡༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མིའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་
ལོ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཞེས་སྤིང་ལས་ཀྱང་།
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར།^{༡༡༡} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱང་།
མཐར་འཆི་འཕོ་ཞིང་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷང་།^{༡༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས། བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་
ཀྱང་མཐར་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་དུ། ཆོངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྱར། །མནར་མེད་
མེ་ཡི་བྱད་གིང་གྱུར་བ་ཡི། །སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྟེན་འཇལ་ལོ།^{༡༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱུག་བསྐུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐུལ་ནི། སྤྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་སྤངས་པ་རང་
གིས་སྐྱུག་བསྐུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིང་དུ། སྐྱུག་བསྐུལ་ཆེན་པོར་མངོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རན་
འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐུལ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐུལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན།
རན་སྤང་ནི། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགྲོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་^{༡༠} དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་
པ་དང་། གནས་གང་ན་གནས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐུལ་ཅི་ཕྱིར་བ་དང་། ཆེ་ཁྱིད་སྤུབ་པ་དང་བཞི་
བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔུལ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཆ་བའི་དཔུལ་བ་བརྒྱད། གང་བའི་དཔུལ་བ་
བརྒྱད་དེ་བརྩ་དུག ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་གཉིས་ཉེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཆ་བའི་དཔུལ་བ་འདི་དག་
གནས་གང་ན་གནས་ན། འཛམ་གླའི་གླིང་འདིའི་འོག་ན་གནས་ཉེ། འདི་ནས་དེར་འགྲོ་བ་མང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འོག་ན་^{༡༡} མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་གནས་སོ། །དེའི་སྤྱིང་ན་ཡར་
ལ་རབ་རྒྱ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། རུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། རུ་འབོད་དང་། བསྐྱུས་འཛམ་ས་དང་། ཐིག་
ནག་དང་། ཡང་སོས་རྣམས་སོ། ^{༡༢} །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྤྱིང་སྐྱུག་ཉི་
ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཅུ་མོ། །དེ་ཡི་སྤྱིང་ན་དཔུལ་བ་བརྒྱན། ^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གིས་སྐྱུག་བསྐུལ་ཅི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། དཔུལ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་པན་རྒྱུན་ཉལ་ལུག་^{༡༤} བཅད་ཅིང་བསད་
ནས། རྒྱང་གང་མོ་ལངས་པས་ཡང་སོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུའོ། །ཐིག་ནག་
ནི་གང་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་རབ་རྒྱ་འབར་བས་གཤོག་པ་^{༡༥} དང་། ལྷ་རེ་མེ་རབ་
རྒྱ་འབར་བས་བཞོགས་པར་བྱེད་དེ། ཁྱི་སྤྱིང་དུ། ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་དུས་ཉེ་དེ་བཞིན་གཞན། །ལྷ་རེ་
མེ་ཟད་སོ་རྣོན་རྣམས་གྱིས་བཞོགས། ^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱུས་འཛམ་ས་ནི། རིའི་བར་དུ་བསྐྱུས་
ཤིང་འཛམ་ས་བ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་འཛམ་ས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
གང་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རི་པོ་ལུ་ག་གི་གདོང་པ་ལྷ་སུ་གཉིས་འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
འཛམ་ས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་གྱུས་^{༡༧} པ་དང་རྒྱང་གང་མོ་ལངས་པས་ལུས་སུ་མ་
ལྟར་སོས། །ཡང་འཛམ་ས་ཉེ་དེ་ཀ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤོབ་སྤྱིང་ལས། རི་དང་མཉམ་ལུག་རུ་

རིངས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་ཐུག་རྩ་ལུས་ཀྱན་བྱེ་མར་བསྐྱག་ཅིང་འཛོམས།^{༡༡༥} །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལུགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བཅོར་བས་བྲག་གི་རྒྱན་རྒྱ་བོ་བཞི་
 ཅུམ་པ་འབབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཛིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །བྱེ་མ་ཞིབ་མོ་
 བཞིན་དུ་རྩལ་དུ་རྒྱུག་^{༡༡༦} ། ཅིས་གསུངས་སོ། །རུ་འབོད་ནི་སེམས་ཅན་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་སྒྲག་^{༡༡༧} །
 པའི་ང་རོ་འབྱེན་པའོ། །རུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི་ལྷག་པར་ང་རོ་འབྱེན་པའོ། །ཆོ་བ་ནི། མེ་ལ་སོགས་པས་
 གཏུང་བར་བྱེད་བ་སྟེ། ཁྱོ་རྒྱལ་མ་ཁར་སྒྲག་པས་ཁོང་པ་འཛིག་པ་དང་།^{༡༡༨} ། ཡང་མཆོན་ཅེ་གཅིག་
 པ་ཆེར་མ་ཅན་གྱིས་བཤང་^{༡༡༩} ། ལམ་ནས་སྒྲི་བོར་འབྲིགས་པའོ། །རབ་རྩ་ཆོ་བ་ནི། རྒྱད་པར་དུ་གཏུང་
 བར་བྱེད་བ་སྟེ། ཁྱོ་རྒྱལ་མ་ལ་སོགས་པས་པགས་པ་མིན་པ་རྣམས་བསྐྱེགས་ནས། སྤ་ག་དགུ་ནས་
 མེ་འབྲུང་བ་དང་། ཡང་མཆོན་ཅེ་གསུམ་པས་བཤང་ལམ་དང་རྒྱང་མཐིལ་གཉིས་ནས་སྒྲི་བོ་དང་
 དཔུང་པ་གཉིས་སུ་འབྲིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྱོ་རྒྱུ་བཞུགས་པ་ཡི། །སྤ་བ་
 འབར་བས་འཁྲིགས་པ་ལྟར་པར་བགྱིད། །ཁ་ཅིག་ལུགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ། །ཆེར་མ་
 ཅན་ལ་ཀྱན་རྩ་བརྒྱས་པར་བགྱིད།^{༡༢༠} ། ཅིས་གསུངས་སོ། །

མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི། ལུགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་རབ་རྩ་འབར་བ་དང་།^{༡༢༡} །
 མཆུ་ཞེང་དང་། གནམ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་ནི་བྱ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལུགས་ཟངས་དཔག་
 ཆད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཁྱོ་རྒྱུ་དང་ཟངས་རྒྱུགས་ཏེ། དེར་བརྒྱག་ནས་ཁྱོགས་བཞི་ནས་མི་བཟད་
 པའི་མེས་བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ལུགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། སྒྲི་འུ་
 རྒྱུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་འཛོད།^{༡༢༢} ། ཅིས་གསུངས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མཆོམས་མེད་
 པས་ན་མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཆོ་ཡང་རི་མིད་དུ་ཐུབ་ཅེན། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་
 རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྟའི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། །འདོད་པའི་ལྟ་དང་
 འདྲ་བ་ཡིན།^{༡༢༣} ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཆོ་ཆད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱལ་བ་ཡང་
 སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་སྤུམ་རྩལ་ལྷ་བ་གཅིག །ལྷ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཡོང་བརྟེན་པའི་
 ཡང་སོས་ཀྱིས་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་བོ། །མི་ལོ་ལྷ་བ་ན་བྱེ་བ་ཐུག་འཕུམ་དུག་ཁྱིའི་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ལྟ་སྟུང་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། དུལ་བ་ཐིག་ནག་སྒྱར་བས་དུལ་བ་དེས་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ།
 མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་འབུམ་ཐག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཐག་དགུ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་^{༡༩} ཡོད་དོ། །ལྟ་འཐབ་
 ཐུལ་བ་དང་དུལ་བ་བསྟུས་འཛོམས་སྒྱར་བས་དུལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་
 ན་བྱེ་བ་གཅིག་དང་། བྱེ་བ་ཐག་དགུ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་^{༢༠} ཡོད་དོ། །ལྟ་དག་འཕྲན་བ་དང་། དུལ་བ་
 ཏུ་འབོད་སྒྱར་བས་དུལ་བ་དེས་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་བརྒྱད་
 དང་། བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་བཞི་དང་།^{༢༡} བྱེ་བ་ཐག་བཞི་འབུམ་བཞི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་^{༢༢} ཡོད་དོ། །ལྟ་
 འབྲུལ་དག་འབ་དང་། དུལ་བ་ཏུ་འབོད་ཆེན་པོར་^{༢༣} སྒྱར་བས་དུལ་བ་དེས་རང་ལོ་བརྒྱད་
 སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཅ་དྲུག་དང་། བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་གསུམ་དང་། བྱེ་བ་
 ཐག་ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྟ་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་བ་དང་། དུལ་བ་ཆ་བ་སྒྱར་
 བས་དེས་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་ལོ་བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་
 བ་བཅུ་^{༢༤} དང་། བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐག་བཞི་འབུམ་དང་། བྱེ་བ་ཐག་སྟོང་^{༢༥}
 ཡོད་དོ། །དུལ་བ་རབ་རྩ་ཆ་བས་ནི་ཆོ་བར་^{༢༦} གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱེད་ཐུབ་པོ། །མནར་མེད་པས་ནི་ཆོ་
 བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཐུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་རྩ་ཆ་བྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་
 པའོ།^{༢༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེ་ལོར་གྱི་དུལ་བ་ནི། དུལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཚྭ་གས་བཞི་ན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་
 ཐོག་མར་མེ་མ་སྒྱར་སྒྱུས་རྩལ་ཅམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་ཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། དེ་དག་
 གིས་རྒྱུ་པ་བཞག་ན་ནི་པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཐག་ཀྱང་ཞིག་པར་འཁྱུར་རོ། །རྒྱུ་པ་བཞག་ན་
 དེ་དག་སོས་པར་འཁྱུར་ཉེ། དེ་ནི་ལྟག་པ་དང་པོའོ། །དེའི་དྲུང་ཉིད་དུ་རྩ་ལྷགས་མི་གཙང་བའི་འདམ་
 རབ་དག་རྩ་འབྲུལ་དག་འཛིང་། མགོ་ནག་ལ་མཆུ་རྩོད་དག་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གི་རྩས་པའི་བར་དུ་འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟག་པ་གཉིས་པའོ། །དེའི་དྲུང་ཉིད་
 ན་སྒྱུ་གྱིས་གདམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དང་། བྱི་བསེ་^{༢༨} པོ་དང་།
 ལྟགས་གྱི་ཤལ་མ་ལི་དང་། ཁ་ལྟགས་^{༢༩} གྱི་མཆུ་ཅན་རྣམས་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟག་

པ་གསུམ་པའོ། །དེའི་དྲུང་ན་ཁྱེད་པོ་རབ་མེད་ཐལ་ཁུ་ལོལ་^{༡༧} མས་གང་བ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་འཛོད་ལ། འགམ་ན་སྒྲིམ་བྱ་ལག་ན་མཚོན་སྟོགས་པས་འགོག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་བཞི་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བརྒྱ་དུག །དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །མེ་མ་སྤར་དང་རོ་ལྷགས་
 འདམ། །སྤྱི་གྲིའི་ལམ་སྟོགས་ཁུ་བོ་ཡིན།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྒྲིམ་བུའི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་^{༡༩}
 བསྐྱར་མ་དང་། །ཁ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ལ་སྟོགས་པ་དཔྱལ་སྤྱང་གི་ལོར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་
 བམ་མ་ཡིན་ཞེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བཞུགས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་སེམས་
 ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་^{༢༠} དང་མར་བ་དང་མི་ལ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་
 སེམས་ཅན་ཕྱིག་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལྟར་སྤར་བར་འདོད། རོན་འདི་དང་
 མཐུན་པར་སྦྱོང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སྤྱི་གྲིལ་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས།
 ལྷགས་བསྟེགས་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་། །ཕྱིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས།^{༢༡} །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

གང་པའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཁྱེད་པོ་ཅན་དང་། ཁྱེད་པོ་ལ་^{༢༢} པ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་
 ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཁུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་རྟུང་ཟེར་བ་དང་། ལྷུལ་ལྟར་གས་པ་དང་། བསྐྱར་ལྟར་གས་པ་
 དང་། བསྐྱར་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁྱེད་པོ་ཅན་སྟོགས་གང་བརྒྱད་གཞན།^{༢༣} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་ན་དཔྱལ་བ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་གནས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱུག་བསྐྱར་ཅི་ཞིག་སྦྱོང་ཞེན། སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་སྤྱོད་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་གང་བ་མི་བཟོད་^{༢༤} པས་ཉེན་པས་ལུས་
 ལ་ཁྱེད་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཁྱེད་པོ་ལ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་སྟེ། ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་སོ།
 །གསུམ་པ་ནི་གང་བ་མི་བཟོད་པའི་ཉེན་པས་སྤྱོད་པ་ལས་བཏགས་པའོ། །པགས་པ་སྟོ་ཞིང་། །ཁ་
 ལྷུལ་དུག་ཏུ་གས་པ་ནི་ལྷུལ་ལྟར་གས་པའོ། །སྟོ་བ་ལས་ཐལ་ནས་དམར་ཞིང་། །ཁ་བརྒྱུའམ་དེ་
 ལས་ལྷག་པར་གས་པ་ནི་བསྐྱར་ལྟར་གས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྒྱུའམ་དེ་ལས་ལྷག་
 པར་གས་པ་ནི་བསྐྱར་ཆེན་པོར་གས་པའོ། །བྱི་མ་འདི་གསུམ་ཡང་ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་

ཚད་ལྔ་བརྒྱ་བཅད་པ་ན་ཡོད་དོ། །འབྲོས་པའི་ཡི་དྲགས་ནི་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དེས་པ་མེད་
 པར་གནས་སོ། །འབྲོས་པའི་ཡི་དྲགས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟས་སྒྲོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྱིབ་པ་ཡོད་པ་དང་།
 རང་གི་སྒྱིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྒྱིབ་པ་ཡོད་པ་འོ། །དེ་དག་གིས་སྟག་བསྐལ་ཅི་སྤྱད་ཞེ་ན།
 ཡི་དྲགས་རྩ་འབྲུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྟའི་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱད་ངོ། །ཟས་སྒྲོམ་ལ་ཕྱིའི་
 སྒྱིབ་པ་ཡོད་པས་ནི། ཟས་སྒྲོམ་ལ་ནག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འགོག་པར་མཐོང་ནས་
 བཟའ་བཏུང་གི་དབང་མེད་པ་འོ། །རང་གི་སྒྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་འགོག་སྲུང་།^{༡༡༠} རང་
 གིས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བར་མི་རུས་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཅམ་ལ། ལྟོ་བ་
 རི་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་བཀའ་པས་ཉེན། མི་གཅང་གྱི་ནར་བོར་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་། །འཆལ་བའི་མཐུ་དང་
 ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ།^{༡༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྒྱིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས། མེ་ལྕེའི་
 སྤང་བ་ཅན་དང་། ལྷན་ལྷན་ཟ་བ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཟོས་པ་དང་། འཐུངས་པ་ཅམ་གྱིས་འཆོག་པར་
 འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱིས་ས་^{༡༡༢} དང་། གཅིན་འཐུང་བ་དང་། རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་ཟ་བ་འོ། །དེ་
 ལ་ཡང་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གོ་བཞིན་སྟེ་ན་བ་བྱེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ།^{༡༡༣} །ཡི་དྲགས་ཀྱི་^{༡༡༤}
 ཚེ་རི་སྤྱོད་བྱུང་ཅེ་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཅིག་གང་ཡིན་པ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྷ་བ་དང་ལོར་བཅིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བྱུང་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡི་དྲགས་རྣམས། ལྷ་བ་ཉིན་
 ཞག་གི་ལྔ་བརྒྱ།^{༡༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུང་འགོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱང་མང་དང་། ཀྱང་བཞི་དང་། ཀྱང་གཉིས་དང་། ཀྱང་མེད་དང་
 བཞིའོ། །འདི་དག་གང་ན་གནས་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་། ཐང་དང་། རགས་མཐའི་སྤྱོད་ལུལ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་^{༡༡༦}སྟག་བསྐལ་ཅི་སྤྱད་ཞེ་ན། བཀོལ་སྤྱོད་
 ཀྱི་སྟག་བསྐལ་དང་། བསད་བཅད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྟག་བསྐལ་ལོ། །
 དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མིའི་དབང་དུ་ཁྱུང་པའི་དུང་འགོ་རྣམས་ཉེ། རི་རྒྱད་དུ། དབང་མེད་གཞན་དག་དོག་
 པ་ལག་པ་དང་། །ལྷགས་དང་ལྷགས་རྒྱས་^{༡༡༧} གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ།^{༡༡༨} །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ། རི་རྒྱད་དུ། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་བཤད་རུས་པ་ཁྲག་ །

ག་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་^{༡༥}
 བྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ཟས་སྤྱ་གདོང་དུ་གང་བཟུང་།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དུད་འགྲོའི་^{༡༧} ཆོ་མེ་མྱིད་ཐུབ་ཅེ་ན། དེས་པ་མེད་དེ། ཡུན་རིང་གོས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་རེ་
 རེ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་མཚོག་རིང་བསྐྱལ་བའོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འདྲེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 དང་། ལྷའི་བསྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རི་རྒྱད་དུ། མངལ་འཇུག་
 གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱེ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །ཁ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ཡང་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་
 ནོ། །མི་སྤྱག་པ་དང་འཕྲད་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྟོད་པ་ཡང་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་བསྐྱུང་དཀའ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་^{༢༠}སྤྱེ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྤྱེ་
 བར་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྤྱེ་ལོ། །འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་མྱིད་པ་བར་དོ་ནས་
 མངལ་དུ་འཇུག་ཁར་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། བར་དོའི་མྱིད་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་འབྲུལ་དང་
 ལྷན་པ། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ལྷའི་མིག་བཞིན་དུ་སྤྱེ་གནས་ཐག་རིང་པོ་ཡང་མཐོང་བར་ལུས་སོ། །
 དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པའི་སྤྱང་བ་བཞི་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལངས་པ་དང་།
 ཆར་ཆེན་པོ་བབས་^{༢༡}པ་དང་། རྣམ་སྤྱག་^{༢༢}པ་དང་། སྤྱེ་བོ་མང་པོའི་སྤྱུ་ཅ་ཙོ་འཛིགས་སྤྱུ་རུང་བ་
 གྲགས་པ་ལྷ་ལུའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས། ལས་བཟང་རན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 འདུ་གེས་བརྩུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཇུག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། ཁང་པ་
 བཅུགས་པའི་སྤྱེད་དུ་འཛིག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། ཁྱིའི་འཛིག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། ལྷའི་སྤྱིལ་པོར་འཇུག་གོ་
 སྟུམ་པ་དང་། ལོ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། རྩ་གསེབ་ཏུ་འཇུལ་ལོ་སྟུམ་པ་དང་། རགས་ཀྱི་
 བད་དུ་འཇུག་གོ་སྟུམ་པ་དང་། ཕྱིག་པའི་བྲག་ར་འཇུལ་ལོ་སྟུམ་པ་དང་། རོག་མའི་གསེབ་ཏུ་འཇུལ་

ལོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། ས་མ་ལའི་ག་པ་སྟོན་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་
 མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསགས་པ་དང་། སྟེ་གནས་མཐོན་པོ་འཛིན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱག་གོ།
 བསོད་ནམས་འབྲིང་དུ་བསགས་པ་དང་། སྟེ་གནས་འབྲིང་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྩེ་སྦྱིལ་བྱ་ལ་
 སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱག་གོ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་སྟེ་གནས་ངན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི། ཕྱིག་པའི་བྱ་ག་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱག་གོ། ཉེར་ཕྱིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་ཕོར་
 སྟེ་བ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ལ། ས་ལ་ཞེ་སྤངས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་རང་མོར་སྟེ་བ་ཡིན་ན།
 ས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ལ། མ་ལ་ཞེ་སྤངས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱིས་པ་མའི་མི་གཙང་བའི་
 རྣམ་དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འདྲེས་སོ། ཉེ་ནས་བཟུང་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་སྟུམ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་མངལ་
 དུ་གནས་པར་གསུངས།^{༩༥} ཁ་ཅིག་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་དམ། ཟླ་བ་དགུ་འམ། ཟླ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་
 གནས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ཁ་ཅིག་ལ་མ་དེས་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་མངལ་དུ་བསྐྱད་པ་ཡང་ཡོད་
 དོ།^{༩༦}

དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྱག་དང་པོའི་ཆེ་མའི་མངལ་དུ། ཟངས་ཆ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་
 བཅོས་པ་ཅུ་མ་དུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཅིག་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་སྦྱང་
 སྟེ། དེ་ནི་མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཉེའི་དབྱིབས་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བའམ། ཞེའི་སྦྱིས་མ་དང་འདྲོ།
 དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས་ཀྱང་། ཀྱུན་ཏུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་བྱང་ནས་
 མངལ་ལ་རེག་པས་ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་མཛོན་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྩར་རྩར་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཉེའི་
 དབྱིབས་ནི་ཞོ་བསྐྱལ་བའམ། མར་འཁྱག་^{༩༧}པ་དང་འདྲོ། ཉེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གསུམ་པ་ལ་
 མའི་མངལ་ནས། མཛོད་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་བྱང་ནས། མངལ་དེ་ལ་རེག་པས་ཁམས་བཞི་པོ་དག་
 ཤིན་ཏུ་མཛོན་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྟར་ལྟར་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཉེའི་དབྱིབས་ནི་ལྟགས་ཀྱི་བྱར་
 མའམ། སྦྱིན་བྱ་གྲོག་མ་དང་འདྲོ། ཉེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་པ་མའི་མངལ་
 ནས། འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་བྱང་སྟེ། རྒྱང་དེ་^{༩༨}མངལ་ལ་རེག་པས་ལག་པ་གཉིས་

དང་། ཀྲང་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཆོ་སྒྲིམ་སུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཡན་ལག་ནས་འཐེན་
ནས་སྒྲིམ་སུ་གཞན་ཞིག་གིས་དབྱུག་པས་གདལ་^{༡༧} བ་སྟམ་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྐལ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། ཞག་བདུན་ཕྱག་བརྩུག་ཅིག་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། སྟག་སྦྱང་བ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུ་བྱང་
ནས། མངལ་ལ་རེག་པས་སྟག་དགུ་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཆོ་སྒྲིམ་གསར་བ་མཛུབ་མོས་སྦྱོང་བ་
ཙམ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་མས་ཟས་མ་སྟོམས་ཤིང་གང་བ་བརྟེན་ན།^{༡༨} གཙེར་སུ་
ཆབ་རོམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་
སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་བསྐྱེད་དོ། །ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་ཕྱག་བར་དུ་
བཙོར་བ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །ཟས་ཉུང་དུ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱང་^{༡༩} ལ་
བཏང་བ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དྲག་ཏུ་སོང་བའམ། མཆོང་བ་བྱས་མས། བརྟེན་འཆོས་ན་རི་
པོའི་རོས་ལ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །འཁྲིག་ཆགས་མང་དུ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། ཆོར་ལྷགས་
གྱིས་བྱབས་པ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །ཞག་བདུན་ཕྱག་སོ་བདུན་པ་ལ་ནི་མངལ་ཉིད་དུ་ཤེས་
པས་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལུ་ནག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། བཙོན་
རའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟེ་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞག་བདུན་ཕྱག་
སུམ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མེ་ཉོག་སྦྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དེ་མངལ་
ལ་གནས་པ་དེ་བསྐྱར་ནས་སྟེ་བའི་སྒོ་ལོགས་སུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ལྷགས་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་
ལ་བསྐྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དུ་ས་དེ་ཤིང་དུ་མངལ་གྱི་ཉོད་ཟངས་ཆ་བ་དང་།
རབ་ཏུ་ཆ་བ་ལྟ་བུས་ནི་བཙོན་ཤིང་བརྟོན། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་གྱིས་ནི་རེག་ཅིང་བསྦྱོད།
མའི་འབྲུག་^{༢༠} ལ་སོགས་པའི་དངས་མས་ནི་སྟེལ་ཞིང་བསྐྱེད་པས། མེར་མེར་པོ་ནས་བཟུང་ནས་ལུས་
ཀྱན་རྫོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རྟེ།^{༢༡} །དེ་ལྟར་ཡང་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། དང་པོ་མེར་མེར་
པོ་ལས་ནི། །ཤ་ཡི་རྩ་བར་སྟེ་བར་འགྱུར། །རྩ་བར་ལས་ནི་ལྟར་ལྟར་སྟེ། །ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་མཁྱེད་
བར་འགྱུར། །མཁྱེད་བརྩམ་པར་འགྱུར་ནས་ནི། །མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྟེམ་པས། །རུས་པ་འདུས་
ནས་ལུས་གྲུབ་པ། །ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་།^{༢༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁ་བྱར་དུ་

བཏུ་^{༡༧༥} བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དེས་ལུས་དེ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྐྱོག་ནས་ལག་པ་བརྒྱུང་སྟེ་
 ཐུར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཆོ་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཡོད་དོ། །
 ཁ་ཅིག་མངལ་ཉིད་དུ་གི་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་མ་དང་མཉམ་དུ་འཆི་བར་འབྱུར་རོ། །

ཡང་དེ་བཅས་ནས་ས་ལ་ལྷང་བའི་དུས་སུ་ཆོར་ཁུང་དུ་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཡོད་
 དོ། །ཁྱིས་པའི་དུས་སུ་ཕགས་པ་བཤུས་ནས་ཅིག་ཟུར་ལ་བྱད་པ་ཙམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཡོད་དོ། །དེར་
 ཡུན་དེ་སྤིད་དུ་གནས་ཏེ། བ་ཆ་ཆེ་ཆུང་དེ་འདྲ། འོག་མི་དོག་དེ་འདྲ། སུན་པ་ནག་མི་ནག་དེ་འདྲ།
 གཙང་མི་གཙང་དེ་འདྲ་སྟེ། ད་ལྟ་ཅི་ཙམ་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ཁྱོད་ཞག་
 གསུམ་སྟོད། ཁ་བཅད་ལ་བཞག་ཞག་གསུམ་གྱི་ནངས་པར་^{༡༧༦} གསེར་སྒང་གསུམ་སྒྱིན་གྱི་ཟེར་ན་
 སུས་ཀྱང་མི་རྒྱས་ཏེ། མངལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ནི་དེ་ལས་བྱུངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་སྟོབ་ལས། གིན་ཏུ་མི་
 བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་གཅེར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་སུན་ནག་འཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །
 མངལ་གནས་དཔུལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐྱུམ་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོར་
 གནས་དགོས་སོ། ^{༡༧༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ལན་གཅིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སུས་
 རྒྱས་སྟུམ་དུ་བསམ་མོ། །

ཁ་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བརྟུ་ཐམ་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་
 ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། སྐྱ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། ཕགས་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་
 ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། གཟེ་བརྟེན་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་།
 བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། ཉན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་
 བ་དང་། གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཆོའི་མཇུག་^{༡༧༨} བརྟུལ་བའོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་གཟུགས་དྲང་ཞིང་བརྟན་ལ་མཁུང་བ་དེ་
 འབྱུར་ནས། དགྲུ་པོ་^{༡༧༩} ཀྲུག་པོ་ལཔར་བས་བརྟེན་དགོས་པར་འགྲོ་བའོ། །སྐྱ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་
 ནི། སྒར་གྱི་སྐྱ་ནག་མིང་བ་བྱང་བའི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་འབྱུར་ནས། སྐྱ་དཀར་བ་དང་། སྐྱ་ཐེག་^{༡༨༠} ལ་
 མོགས་པར་འགྲོ་བའོ། །ཕགས་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་ཕགས་པ་སྒྲུབ་པ་འཇམ་པ། ^{༡༨༡}

བའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། ཡོ་བྱང་ཟད་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། ཤི་དོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་ནམས་ཡོད་
 ཇོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ལ་པ་ལས། བད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་ཐིབས་སྟུག་བསྐལ་གྱིས།
 འགོ་བ་གཙོས་ཏེ་མི་ཡི་ཡི་དྲུགས་བཞིན།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཡང་དཔག་
 ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གིས་གསལ་
 ཤིང་གིས་ཟུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། རྒྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་མེད། དཔུང་གཉེན་ནི་མེད། བ
 ད་གྱིས་ནི་གདུངས། ཁ་ནི་སྒྲོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། རྒྱུ་ལག་ནི་གཡོབ། ལས་ནི་མི་ལུས། ཁ་ཆུ་དང་།
 རྒྱབས་དང་། གཙིན་དང་། དན་རྒྱགས་གྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། རྒྱ་རར་རར་པོ་ནི་འདོན། རྒྱན་པས་ནི་
 པོར། མལ་གྱི་ཐ་མ་ན་ནི་ཉལ། འཁོར་བའི་རྒྱན་དུ་ནི་ལུབ། གཤིན་རྗེའི་མིས་ནི་འཇིགས་སྒྲག།
 དཔུགས་རྒྱ་བའི་ཆད། ཁ་དང་སྒྲ་ནི་གདངས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་ལ་རྩལ་དུ་ནི་
 འགོ། །རྒྱས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། རྒྱན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོས་ནི་འཁྱེར། ལས་ཀྱི་རྒྱུང་གིས་ནི་བདས། ས་རྒྱགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགོ། །ཞོར་བགོ་བཤའ་
 བྱར་ནི་མེད། ཀྱི་རྒྱུང་མ། ཀྱི་རྒྱུང་པ། ཀྱི་རྒྱུང་བུ་ཞེས་ནི་ཟེར་ཏེ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མ་གཏོགས་
 པ་རྒྱབས་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟུག་པ་དང་
 བྲལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ནི། བ་མ་བྲུ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བཅགས་^{༡༦} པ་གི་བའི་ཆོ། བྱ་རན་དང་།
 གདུང་བ་དང་། རྒྱེ་སྟུགས་དང་། ཏུ་འབོད་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། །མི་
 སྟུག་པ་དང་འབྲད་པའི་སྟུག་བསྐལ་ནི། དག་སྒྲུང་བས་ཉེན་པའི་ཆོ། འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་
 དེ།^{༡༧} འཐབ་ཅོད་དང་། རེག་འཆོག་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །སྟུག་བསྐལ་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ནི་གོ་སྟོན།

ལྟ་མིན་ལ་ལྟའི་སྟུག་བསྐལ་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་སྟེང་དུ་ར་རྒྱལ་དང་། བྲག་དོག་དང་།
 འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟ་མིན་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་ཡི། །དཔལ་ལ་
 རྒྱང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཆེ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ལ་ཡང་ལྟ་མིན་དང་
 འཐབ་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། འདོད་པས་མ་ངོམས་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། དཔལ་བཞོང་བའི་སྟུག་

བསྐྱལ་དང་། བཅད་པ་དང་། དྲལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། རླུགས་^{༡༧}པ་དང་། འཛི་འཕོ་བ་དང་།
ལྷང་བའི་རླུག་བསྐྱལ་ལྷོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལྷའི་བུ་འཛི་བ་ན་ལྷས་ནམ་པ་ལྷ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་རྙིང་པར་འགྱུར། མཆན་ཁུང་གཉིས་ནས་རྩལ་
འབྱུང་བར་འགྱུར། ལུས་ལ་དྲི་ར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རང་གི་རྩན་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར།^{༡༨}
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་རླུག་བསྐྱལ་དེ་དག་མེད་དེ།
འོན་ཀྱང་འཛི་འཕོ་བ་དང་། གནས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རླུག་བསྐྱལ་
ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་དང་མཐོ་རིས་དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཟད་པ་དང་རན་སོང་དུ་ལྷང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་རླུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མེ་འབར་བའི་ཁང་པ་
ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གྱེ་མ་གྱེ་དུད། སྤིང་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་
འབར་བ། རབ་རྩ་འབར་བ། མཚོག་རྩ་འབར་བ། ཤིན་རྩ་མཚོག་རྩ་འབར་བ་ཡིན་པས། རེམས་ཅན་
འགའ་ཙམ་ཡང་དེས་མ་བཅོམ་པ་མེད་དོ། །རབ་རྩ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མེ་གང་ཞེན། འདི་ལྷ་སྟེ།
འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་རླུག་གི་མེ་དང་། སྦྱི་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། འཛི་བའི་མེ་དང་།
ལྷ་ངན་དང་། སྦྱི་རླུགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པའི་མེ་དག་གིས་རྟག་རྩ་བ་བྲིག་
ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པས། འགའ་ཙམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་གེས་པས། སྤིང་པའི་བདེ་བ་ལས་སློ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། ཡབ་སྐྱུ་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན། སྦྱོབ་པའི་སེམས་ནི་
རབ་རྩ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་བཅོན་རར་འཛིགས་པས་ན། །བཅོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད།^{༢༠}
ཅེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འཁོར་བ་དེ་
འབྲུ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ། སྦྱི་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་
སྦྱི་བ་ནི། །གནོད་པ་དུ་མའི་སྤྲོད་ལྷུང་ལགས་མཁྱེན་མཛོད།^{༢༡} ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚཱ་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འཁོར་བའི་རླུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྷ་པོ། །

ལེའུ་དྲུག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟུག་བསྐལ་དེ་དག་^{༡༠} རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་སྟུམ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་
 ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་
 ལས། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་རྩེ་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལས། འཇིག་
 རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱིས་སྐྱལ་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།
 འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྟེས།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
 སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཅུ་མ་
 པ་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཏེ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་
 པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།
 དྲང་སྲོང་མཚོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་གཉིས་རང་རིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པས་བསྐྱེད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་དག་གི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 མདོན་པ་མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་དག་གི་ལས།^{༡༧} །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་འཆད་པ་ལ། སྟོམ་ནི། དབྱེ་བ་
 དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །བདག་གིར་བྱ་དང་བགོ་སྐལ་སྟོད། །ཁུང་ལས་ཆེར་སློན་ཁུང་མི་ཟ། །བྱུག་
 པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོ། །
 གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ནི། སྦྱིར་མང་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མི་དག་བ་བཅུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྟོག་གཙོད་པ་
 ལ་སོགས་པ་གསུམ། དག་གི་སྟོ་ནས་རྩུན་^{༡༨} ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་བརྒྱུ་བ་སེམས་

ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་།
ཁྱད་པར་རོ།

དེ་ལ་དང་པོ་སློག་གཅོད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སློན་ནས་སློག་གཅོད་པ་
དང་། ཞེ་སྤང་གི་སློན་ནས་སློག་གཅོད་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་སློན་ནས་སློག་གཅོད་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
ག་དང་། བགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་རམ། ཟེད་མོའི་བྱིར་རམ། རོར་གྱི་བྱིར་རམ། བདག་གམ།
མཛའ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་བྱིར་སློག་གཅོད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོན་ཁྲགས་པ་དང་། འགན་
ཟུར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེས་ནས་སློག་གཅོད་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ལོ། །
དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་།
དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་ཡང་ཆེ་མུང་ཁོང་ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་
གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་བཀྲ་མི་གིས་གིང་གཟི་བུ་རྒྱུང་བའི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི།
སློག་གཅོད་པའི་ནང་ནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་སློག་གཅོད་པ་ལྟིག་ཆེ་
པ་ལོ།

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། མཐུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འཇབ་བུས་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཡོ་སྦྱས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྟན་མེད་པར་བཅོན་
འཕྲོག་བྱེད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁང་པ་འབྲིགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཚོར་བར་བརྟུ་བའོ། །གསུམ་
པ་ནི། བྲེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོལ་ཐོག་བྱེད་པ་ལོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་
པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དུགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་
ཡང་ཡོངས་སྟོན་གྱིས་ཡོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་སང་མེར་མང་བའི་སར་སྦྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་རོར་ལ་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟིག་པ་ཆེ་པ་ལོ།

འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་། བདག་

བོས་བསྐྱེད་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ནི། མ་དང་སྤྱིང་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་
 པར་སྐྱེད་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོའམ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་རྒྱུས་པའི་བྱད་མེད་ལ་ལོག་པར་
 སྐྱེད་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷལ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རྣམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེད་བའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁ་དང་བཤང་ལམ་དུ་སྐྱེད་བའོ། །ལྷལ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱི་མའི་ཉེ་ལོར་རམ།
 གཙུག་ལག་ཁང་རམ། མཚོད་རྟེན་གྱི་བྱང་རམ། མང་པོ་འདུས་པའི་སར་སྐྱེད་བའོ། །རྣམ་མ་ཡིན་པ་
 ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་སམ། སྦྱུ་མ་མའམ། རུ་ཞོ་འཐུང་བའམ། སྤང་བ་ཡོད་པའི་རྣམ་སྐྱེད་
 སྐྱེད་བའོ། །ཚོད་མ་ཡིན་པ་ནི། གངས་མ་ལྟ་^{༡༩}ལས་ལྟག་པར་སྐྱོད་བའོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི།
 བརྟེན་ཅིང་སྐྱོད་བའོ། །ཡང་ན་མོའམ། མ་ནིང་གི་ཁའམ་བཤང་ལམ་དུ་སྐྱེད་བའོ། །དེའི་འབྲས་སུ་ནི་
 གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་ནི། ཡི་དུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་
 སུ་ནི་གལ་ཉེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དག་སྤང་བཅན་གྱི་རྒྱུང་མར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་སུ་ནི། ལྷལ་
 ས་དུལ་གས་ཆེ་སར་^{༢༠}སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་ལ།
 དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་སྐྱེད་པ་ལྷིག་ཆེའོ།

རུན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ཡམ་པའི་རུན་དང་། རུན་ཆེན་པོ་དང་། རུན་ཕྱ་མོའོ།
 དེ་ལ་དང་བོ་ནི། མི་ཆོས་སྤྱི་མའི་རུན་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཡན་གཞོད་ཡོད་
 པའི་རུན་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་གཞོད་མེད་པའི་རུན་སྐྱེ་བའོ། །དེའི་འབྲས་སུ་ལ་གསུམ་ལས།
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་ནི། རྟེན་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་ནི། གལ་ཉེ་
 མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་སུ་ནི། ཁ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། རུན་གྱི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏང་། སྤྱི་མ་ལ་
 ཡང་རུན་ཆོག་སྐྱེས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་ཆེའོ།

ཕྱ་མ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བཅོན་ཕྱ་དང་། གཞོགས་ཕྱ་དང་། རྟོག་ཕྱའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་
 ནི། མཐོང་བོ་གཉིས་རོ་རང་དུ་བྱལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞོགས་སྦྱོང་^{༢༡}བྱས་ནས་མཐོང་བོ་དང་

ཐུལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་ཏུ་དབྱེན་བྱས་ཏེ་ཐུལ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་
སྐྱེས་ན་ཡང་མཇེའ་བོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ལུལ་མཐོ་དམའ་ཅན་གྱི་
སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། བླ་མའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མི་སྟན་པ་བཟོད་
པ་ཕྱིག་ཆེའོ།

ཆོག་རྩལ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། རོར་རྩལ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་རྩལ་པ་དང་། བརྒྱད་དེ་
རྩལ་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་ངན་མཚང་སྟོ་ཆོགས་སྒྲིབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལ་
མ་བསྐྱེད་མ། གྲུལ་ཀ་དང་བསྐྱེས་ནས་བ་རོལ་པོ་ལ་ཆོག་ངན་སྟོ་ཆོགས་སྒྲིབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོའི་
མཇེའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་དུ་ངན་མཚང་སྟོ་ཆོགས་སྒྲིབ་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་
སྐྱེས་ན་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ལུལ་མ་སྟོ་
ཅན་དང་། ལུལ་སྐྱམས་ཅན་དང་། ཕྱིག་གསུམ་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ཆོག་རྩལ་
གྱི་ནང་ནས་པ་མའམ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་ཕྱིག་ཆེའོ།

དག་གྲུལ་པ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ལོག་པའི་དག་གྲུལ་དང་། འཕྱིག་ཏེན་པའི་དག་གྲུལ་
དང་། བདེན་པའི་དག་གྲུལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་པའི་བསྐྱེས་བཟོད་དང་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་གྲུས་པ་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཆོས་བཤད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དུད་འགོར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་མི་བཙུན་པར་
འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། དུས་དབྱུར་དགུན་ལོག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི།
དག་གྲུལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེང་པར་བྱེད་པ་ཕྱིག་ཆེ་བའོ། །བརྒྱུ་བ་སེམས་པ་ལ་
དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་ལ་བརྒྱུ་བ་སེམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལ་བརྒྱུ་བ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱུ་བ་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་རིགས་དང་། གཞུགས་བྱུང་

དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྩོམ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་མེད་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ།
གཉིས་པ་ནི། ས་རོལ་པོའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་བདག་གི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་
དུ་སེམས་པའོ། གསུམ་པ་ནི། ས་རོག་གི་རྩོམ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་བྱུང་མེད་
པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས།
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྲུགས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་
མིར་སྒྲིས་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་འབྲུ་ངན་པའི་
སར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱད་པར་ནི། བརྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་
པ་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་ཕྱིག་ཆེད།

གཞོད་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཞེ་སྤང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་དང་། དུག་
དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་དང་། འཁོན་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་སོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི། གཡུལ་ངོ་ལྟ་བུར་ཡ་རོལ་པོ་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེས་ནས་གསོད་པར་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
འགུན་རྒྱ་ལྟ་བུ་གོང་དུ་གོར་གྱིས་དོགས་པའི་བསམ་བསམ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྤར་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མདུད་པར་གཟུང་^{༡༡} རྣམ་བསམད་པ་ལ་སོགས་
པར་སེམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དཔུལ་བར་སྟེ་
བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྒྲིས་ན་ཡང་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །
དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཟས་ཁ་ཞིང་རྩུབ་པའི་སར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱད་པར་ནི། གཞོད་སེམས་ཀྱི་
ནང་ནས་མཚམས་མེད་པ་གསོམ་^{༡༢} པར་བྱེད་པ་འདི་ཕྱིག་ཆེད།

ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་པ་ལ་
ལོག་པར་ལྟ་བུ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལས་དགེ་ཕྱིག་དེ་འབྲས་
བུ་བདེ་སྟུག་གི་རྒྱར་མི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སུ་བྱུངས་ཀྱང་འགོག་པའི་
བདེན་པ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན་པར་ལྟ་ཞིང་སྒྱུར་བ་
འདེབས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་འགྱོར་སྟེ་

བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྒྲིམ་ན་ཡང་གཏི་མུག་གསུམ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །
དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པའི་སར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ལོག་ལྷའི་ནང་ན་
ས་ལྷ་བས་གཟིངས་པ་འདི་ཕྱི་གཞེས། །དེ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་སྒྱིར་བརྟན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་རྒྱ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བྲངས་གྱི་
སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་
སྒོ་ནས་མི་དགོ་བ་དེ་དག་སྤྱད་ན་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་
དྲགས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་དུང་འགྲོར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེ་སྤང་གིས་ནི་དཔུལ་བར་འཕེན། །
ཚྲོངས་པས་ཐལ་ཆེར་དུང་འགྲོར་འགྱུར། ¹⁹⁴ །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྲངས་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་
པ་ནི། མི་དགོ་བ་དབག་རྒྱ་མེད་པ་སྤྱད་པས་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །མང་པོ་སྤྱད་པས་ཡི་དྲགས་
སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཅམ་སྤྱད་པས་དུང་འགྲོར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་འབྲིང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཐམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དུང་འགྲོར་
སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བརྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་
བ་ལས། ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་དང་། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །མི་དགོ་ལས་ནི་སྤྱག་
བསལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། ¹⁹⁵ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསོད་ནམས་གྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ། ལས་ནི། མི་དགོ་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་སྤངས་པ་ནི་དགོ་བ་
བརྒྱ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ལས་དང་བརྟན་ན། གཞན་གྱི་སྒྲོག་འདོན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་བྱ་
ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། ཆངས་པར་སྒྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་དྲང་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་
མི་མཛའ་བ་རྣམས་བརྒྱུམ་པ་དང་། ¹⁹⁶ ཞི་དེས་¹⁹⁷ དང་། གསོང་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་
པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆགས་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཚོགས་གཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་

དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །དེའི་འབྲས་ལྷན་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་
 ལུ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི། སྟག་
 གཙོད་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྟག་འདོན་པས་ཆོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐུར་
 རོ། །དབང་གི་འབྲས་ལུ་ནི། སྟག་གཙོད་པ་སྤངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བཟང་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་སར་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་གྱིང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེས་དང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་
 ཡིན། །དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་བདེ་བ་དག་¹⁹⁶ །ཅེས་གསུངས་སོ། །
 མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་¹⁹⁷ གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པས། འབྲས་ལུ་ཆེ་བའི་
 བསམ་གཏན་¹⁹⁸ ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་ཉེར་བཞུགས་བརྒྱད་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་
 གཏན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལུ་བཞིའི་
 ལྷ་འོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཐད་ཀར་སྐུར་ན། དགོ་བ་བརྒྱ་སྐྱེད་པ་ནི་སྤྱིར་རོ། ། འཕེན་བྱེད་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྟོམས་ནས། རྫོགས་
 བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དབྱེད་དང་། དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 བསྟོམས་པས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་བསྟོམས་པས་ཆངས་པ་ཆེན་
 པོར་སྐྱེའོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བཞུགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྟོམས་
 བསྟོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དབྱེད་ནི་སྤངས་ལ། དགའ་བདེ་དང་
 ལྷན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་འོད་རླངས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་འཕེན་བྱེད་ཉེར་བཞུགས་རྣམས་འགྲེ་བར་¹⁹⁹ བྱེའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 དངོས་གཞི་དགའ་བ་སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་དགོ་རླངས་ལ་སོགས་
 པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དབྱེད་
 དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་སྒྲིན་མེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་

པའི་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞིས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་དེ།
 དེ་བསྒྲུམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་གྱི་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ནི་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒྲུམས་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་གྱི་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ།
 དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲུ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒྲུམས་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲུ་
 མཆེད་གྱི་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ནི་འདྲུ་ཤེས་མེད་འདྲུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་དེ།
 དེ་བསྒྲུམས་པས་འདྲུ་ཤེས་མེད་འདྲུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་གྱི་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ།

དབེན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་གང་ཡིན་ན། སའོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་སོགས་པ་དེ་
 དག་གུང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བྱ་བ་ལམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྒྲུམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱི། བྱིས་སྒྲུམས་པར་ཞུགས་ཟིན་ནས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། བྱི་མ་ནི་འདྲུ་ཤེས་དམན་པའི་སྒྲུ་ནས་མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདྲུ་ཤེས་གསལ་བ་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ལམ་དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བསམ་
 གཏན་ཆད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས། ཆད་ས་སོགས་བདེ་བ་མེད་པར་བྱེད་¹⁹³ ཅེས་གསུངས་སོ།
 དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་བསྐྱེད་མཁན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།

དོན་གསུམ་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་རང་གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་
 རང་སྤྱོད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཟིན་པའི་ཕྱང་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 མངོན་བ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཞེས་
 བྱའོ།¹⁹⁴ ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟེས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་
 འབྲུད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། དེས་ན་མདོ་ལས་གྲང་། ལྷ་སྒྲིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི། ས་

དང་། རྩུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྒྲིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྒྲེ་མཆོད་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རྟེ། གཞན་སྤྱེ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར།³⁹⁴ ཞེས་གསུངས་སོ།

དོན་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བཞོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དགེ་ཕྱིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་མི་ལ་བྱུང་བར་མྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མྱོང་ཞིང་། ཕྱིག་པའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱལ་མྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཀུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བཞོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཞེན། རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བཞོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱིར་རོ།³⁹⁵ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེན་པ་ཉེར་གཞག་རྒྱུད་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱལ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེ་བའི། ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་བར་བསྟན།³⁹⁶ ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་ཚ་བ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲས་བུ་ཚ་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲས་བུ་མངར་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །དཔེ་བླ་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི། ཕྱིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཚ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།³⁹⁷ ཞེས་གསུངས་སོ།

དོན་ལྔ་པ་ལས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་³⁹⁸ ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྒྲིན་པ་ནི། ཕྱིག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཅིག་³⁹⁹ གི་གངས་ཀྱི་བསྐལ་པར་དཔུལ་བ་མྱོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱས་སྒྲིན་བདག་ལ། གལ་ཏེ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐལ་བ་ནི། །དཔུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་པས་གསུངས།⁴⁰⁰ ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་གི་ཉེས་པ་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་སྤྱད་བསྐྱལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཆོམས་ལས་ཀྱང་། ཕྱིག་པ་རྒྱུད་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་རྟེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ།⁴⁰¹ ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་ལས་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་རྟེ། ཆོམས་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུ་བྱས་

པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བ་དེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུན་མས་
ལུན་ཚོགས་སྒྲིན་པ་བཞིན།^{੧੧} །ཞེས་གསུངས་སོ།

དོན་དུག་པ་ལས་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ལས་དེའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་མ་གཏོགས་པ།
བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་འབྲས་སུ་མ་སྒྲིན་པར་བརྒྱག་པ་འཇམ། ཚུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་
ལ་ཉལ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྒྲིན་དང་ཐུད་ན་འབྲས་སུ་འབྱེན་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་གིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅན་ན། རི་སྐད་དུ།
མིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྤྱོད་གས་གིང་། སྤྱིག་པའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་
དོན་གཉེར། །སྒྲིམ་སུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ།^{੧੨} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་སུ་འབྲིང་གི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་སུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུའོ།^{੧੩} །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤེལ་ས་བརྒྱུ་པ་ལས།
ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་ཟ། །ཚོགས་གིང་དུས་ལ་བབས་པ་
ན། །འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར།^{੧੪} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེན་པ་ཉེར་གཞག་ཚུང་བ་ལས་
ཀྱང་། མེ་ནི་གང་བར་འགྱུར་ཡང་མིད། །རྒྱུད་ནི་ཞགས་པས་ཟེན་ཡང་མིད། །ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྟར་ཡང་
མིད། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱུ་མི་མིད།^{੧੫} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚཱ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོ་ལུ་ཐར་
པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་ལས། ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྤེལ་དུག་པའོ། །

ལེའུ་བདུན་པ། བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ།

ད་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལྟ་བུར་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་དཔེ་བས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་
དམན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གི་དོན་ཕྱིར་གཞན་དོན་ནི། །མང་པོ་དག་ཀྱང་བཏང་བྱ་
སྟེ། །རང་དོན་ཆེད་ཆེར་གཤམ་གྱུར་ན། །རང་གི་དོན་གྱི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར།^{੧੬} །ཞེས་གསུངས་སོ། །
བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་རང་གཅིག་སུ་གྲོལ་བར་མི་ཐོང་དོ།

དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས་
ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ།^{༡༩} ཞེས་
དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་འི་རྩེས་སུ་བབུང་གི་^{༢༠} ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།^{༢༡}
ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བྱམས་པ་ལ། སྟོམ་ནི། དབྱེ་བ་དམིགས་ལུལ་རྣམ་པ་དང་། སྟོམ་^{༢༢} ཐབས་
འབྲོངས་ཆད་ཡོན་ཏན་དེ། །དེ་ལྟར་བྱག་པོ་འདི་དག་གིས། །བྱམས་པ་ཆད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས།།
ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ།^{༢༣} །དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་པ་སྟོ་
གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། མི་སྟེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ།^{༢༤} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བྱམས་པ་དང་པོ་དེ་བཤད་ན། དེའི་དམིགས་པའི་ལུལ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་འབྲད་པར་འདོད་པའི་སྟོལ། །དེ་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི། ལྷ་བ་
དྲིན་དྲན་པ་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་བསམ་མོ། །དེ་ལ་ཆོ་འདི་ལ་དྲིན་ཆེ་གོས་རང་གི་མ་
ཡིན་ཏེ། མའི་དྲིན་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་དང་། དཀའ་བ་སྦྱད་པའི་དྲིན་དང་། སློག་
བྱིན་པའི་དྲིན་དང་། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འདིས་བདག་ཅག་བསྐྱེད་པ། འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་
ཅག་གི་སློག་བྱིན་པ། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།^{༢༥} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་དང་པོ་ནས་བོངས་ཆད་^{༢༦}
རྫོགས་པ། ཤ་ལུས་རྒྱས་པ། ཁ་དོག་ལེགས་པ་ཅིག་བྱང་བར་མི་གདའ་སྟེ། མའི་ལྟོ་བར་མེར་མེར་རུ
ར་རུར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་རིམ་གྱིས་^{༢༧} མའི་ཤ་ཁྲག་གི་བཅུད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད།

ཟད་ཀྱི་དྲུང་ས་མས་ནི་སྤེལ། རོ་ཆ་དང་། ར་ཆ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལས་
 གྲུབ་པ་ཡིན། བྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། རྒྱུ་ལྡན་ལུ་ཚམ་ནས་གསོ་སྦྱོར་བྱས་ནས། ཆེ་གཡག་པོ་ཚམ་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་བྱིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་གསོ་སྦྱོར། རྒྱན་ བདག་ས།
 རོར་སྐལ་བཟུང་། རྒྱགས་བྱེ་^{༣༩} ལུང་ནས་འོངས་པར་མི་གདའ། ལ་གྲོད་ཟུང་ཞིག་མ་ལགས་པ་
 རོར་སྤྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྦྱོར་སང་ེ་བྱས་ནས། འདྲིས་པ་མི་གཅིག་གྱུང་མེད་པར་ངོ་མི་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་དུས་སུ། མས་ལྟོགས་སུ་མ་བཅུག་པར་ཟས་བྱིན། བསྐྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་
 བཏུང་བ་སྤྱད། འབྲུགས་སུ་མ་བཅུག་པར་གོས་བསྐྱོན། བོངས་པར་མ་བཞག་པར་རོར་བྱིན། །དེ་ཡང་
 རང་ལ་མི་མཐོ་བ་ལུ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་^{༤༠} ཟ་མ་བྲ། བཏུང་མ་བྲ། བྱོན་མ་བྲ།
 ཆེ་འདིའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཡང་སྤྱད་མ་མོད། བྱི་མ་ལན་ཆོད་ཀྱི་ཡངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་^{༤༡} གཏོང་མ་
 མོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་རང་གི་ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ལ་མ་བཞག་པར་བྱག་མོ་བསྐྱུངས་བྱས་
 པ་^{༤༢} ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་དལ་གྱིས་རྟོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིག་སྤྱག་ལ་ཆད་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུབས་ནས་ལུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིག་པ་ལ་སོང་ན། ཉ་པ་དང་། བགན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་
 བ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱས་ནས་བྱག་སོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིག་བསྐྱེད་ལ་སོང་ན། ཆོད་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། ཞིང་ལས་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་བྱེད་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་བ་མོ་ལྟ་བུ་གྱོན། རྒྱར་ཆེན་ལྷར་གྱོན། བྱིན་པ་རྟར་ཞོན།
 སྤུལ་མ་ལྟ་བུ་བྱུངས། བྱིན་ཤ་བྱི་ལ་བྱིན། གདོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན་ནས་བསགས་ཀྱིན་ལུ་བྱིན་པ་
 ཡིན། གཞན་ཡང་རང་འཕྲི་ལ་མ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅན་གང་བས་ཀྱང་། ཅིར་མི་འོང་སུ་ཡིན་
 ཆ་མེད་པོ་དེ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་ནི་བལྟས། འཇམ་པའི་བྱོད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱོས།
 སོར་བཅུའི་ཁ་ལ་ནི་གཡངས། སྤྱན་པའི་ངག་གིས་ནི་བོས་ཏེ། དགའོ། །ཨ་འོ། །འབར་ེ། དགོས་སེ།
 ལུ་ལུ། ཨ་མའི་སྤྱོད་པོ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིག་བྱིན་པའི་བྱིན་ནི།
 བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་ད་ལྟ་འདྲ་བའི་ཁ་ལག་འཕྲོད་པ། དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་ལུས་པའི་ཤེད་པོ་ཆེ་
 ཞིག་བྱུང་བར་མི་གདའ། སྤྱན་ལྟོ་ན་འདྲ་བའི་ཉ་ེ་ཉ་ེ། འཕོས་མེད་པོ། བསམ་བསྐྱུག་པོ་ཞིག་
 བྱུང་བ་ལ། མས་དེ་མ་བོར་བར་ཞབས་ཏྲིག་བྱས། །པར་དུ་བྱུངས། མེ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱུབས།^{༤༣} གཡང་

ས་ལས་བཟུང་། གནོད་པ་ནི་བསལ། རིམ་གྱོ་ནི་བྱས་ཏེ། ཤི་དོགས།^{༣༩} བཏོགས་ནས། མོ་དང་།
 ཅིས་དང་། གཏོ་དང་། གློག་པ་དང་།^{༤༠} ཚོག་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཅིང་། གློས་མི་
 འབྱུང་པ་བྱས་ནས་བུའི་སྟོག་གཏོན་^{༤༡} པཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་
 བོ་ནས་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་པོ། མཐོང་གོམས་ཅན། སྒོ་དྲག་པོ་ཞིག་འདིར་ཡོང་བར་མི་གདལ། བཤེས་
 གཉེན་གྱི་རིགས་ལ་ཆོ་རེས་འབོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལག་གཡོལ་པ་ཅིག་མ་ལགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་
 ཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཟ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཟ་བ་བསྐྱབས། ཁྱོན་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོན་པ་བསྐྱབས།
 འགོ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱབས། སྒྲུ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྒྲུ་བ་བསྐྱབས་ཏེ། ཨ་གྱིས་དང་།
 ཨ་མ་གྱིས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་
 བསྐྱབས་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་ནི་མཉམ། མི་མཚུངས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་ད་རེས་ཀྱི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བས་ན།
 ལན་གངས་དཔག་རྒྱ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ས་དོ་དང་། ཅི་ཤིང་དང་། བགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚོགས་གྲུ་ཙམ་དུ་
 སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་བྱས་ལ། སྒྲིམ་བུ་གཉིས་པས་དེ་རྣམས་གངས་སུ་བགངས་པས་ཟད་པའི་དུས་སྤིང་
 གྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ནི་བགངས་པར་མི་རུས་སོ།^{༤༢} །ཞེས་གསུངས་སོ།
 བཤེས་སྤིང་ལས་ཀྱང་། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚོགས་གྲུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བགངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་
 མི་འགྱུར།^{༤༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་སྣ་མ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ན་མ་དེའི་དྲིན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་སྤིང་དུ་སྤྱུག་ཅིང་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འདོད་
 པའི་སྒོ་གཤའ་^{༤༤} མ་ཅི་སྒྲུར་སྒྲོམ་མོ། །དེ་ནས་དེར་མ་ཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་
 ལ། མ་བྱས་ཆད་སྣ་མ་ཁོ་ན་ལྟར་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡི་ཆད་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན།
 བཅའ་མཁའི་མཐས་གར་བྱུང་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་
 ལམ་གྱི་མདོ་ལས། བཅའ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ནོ།^{༤༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནམ་མཁས་གར་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་

བར་འདོད་པའི་སློབ་གཤམ་མ་ཞིག་ཅི་སྐྱེར་སྐྱོམ་མོ། །དེ་སྐྱེས་ན་བྱམས་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ། །བྱ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། །རྒྱུ་གི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ། །དེ་ལྟར་རྟག་པན་བྱེད་པར་འདོད།¹⁶⁰ །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པའི་བྱ་གས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་ལ་བྱགས་¹⁶¹ བའམ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་ལྡང་བར་བྱེད་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཉིད་¹⁶² ཀྱིས་སྐྱེས་ཅན། བྱམས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི་རང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སློབ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་ཅན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྐྱོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མཆོད་པ་ཆད་མེད་ནམ་མའ་ཇི་སྟེད་པ། །ཁིང་ནི་བྱེད་བྱ་བྱག་ཐིག་གཏམ་སྟེད་དུ། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་དང་གུངས་ལ་ཆར་མི་ཐོད།¹⁶³ །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དར་ཅིག་བསྐྱོམས་¹⁶⁴ པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཅིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྗེ་འཆོང་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག་ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་། བྱམས་པ་ཡུད་ཅམ་ཐང་ཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཐོད།¹⁶⁵ །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྩལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། ཅིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། །ལྷ་མིས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཆོན་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐོབ་པོ།¹⁶⁶ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རང་གི་བསྐྱུང་¹⁶⁷ བར་ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་ཟེ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ།¹⁶⁸ །གཞན་གྱི་བསྐྱུང་བར་ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཞིན་ནོ།¹⁶⁹

དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་འབྱོངས་པས། སྟིང་རྗེ་འབྱོངས་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟིང་རྗེ་ལ་བསྐྱོམས་ནི། དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་ནམ་པ་དང་། །སྟོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཆད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དུག་པོ་འདི་དག་གིས། སྟིང་རྗེ་ཆད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་། ཚུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
སྟིང་རྗེ་ལོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལོགས་པ་མཐོང་བས་
སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གོམས་ཅ་ན། རྒྱ་འབྲས་རྣམ་གཉིས་
ཤེས་ནས། རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལས་སྒོ་བརྒྱུག་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱ་འབྲས་མི་ཤེས་
པར་རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་འབྲུལ་སྐྱེ་བ་དུ་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་
མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཅ་ན། སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་
རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཉམ་བཞག་པས། །གོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ན། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྟིང་རྗེ་
སྐྱེ།^{༡༧༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་གསུམ་ལས་སྐྱབས་འདིར་ནི་སྟིང་རྗེ་དང་པོ་དེ་བསྟོམ་པའོ། །དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟོལ་ལོ།
དེ་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཅ་བའི་མ་ལ་སྐྱར་ནས་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་ཅ་བའི་མ་དེ་ས་ཕྱོགས་
འདི་ན་སྐྱེས་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་གཏུབས་^{༡༧༡} པའམ་བཙོས་ཤིང་བསྐྱེགས་པའམ། ཡང་
ན་གིན་ཏུ་འབྱུགས་ནས་ལུས་ལ་ཆུ་བྱར་དུ་ཡུར་ཏེ། རྡོ་ལ་^{༡༧༢} བས་ཀྱང་གས་ཏེ་འདུག་ན་གིན་ཏུ་སྟིང་
རྗེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔྱུལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྐྱུག་
བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གནད་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྟིང་རྗེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟིང་རྗེ་བསྟོམ་སོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ས་ཕྱོགས་འདི་ན་བཀྲམ་ཤིང་སྟོམ་
པས་ནི་ཉེན། ན་ཞིང་ཚ་བས་ནི་གཟིར། འཛིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་ནི་དཔལ་འབྲུམས་^{༡༧༣} བས་འདུག་
ན་གིན་ཏུ་སྟིང་རྗེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་
ངེས་ན། སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གཡེན་སྟོབ་ན། ཅི་སྟེ་སྟིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
བར་འདོད་པའི་སྟིང་རྗེ་བསྟོམ་སོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ཕྱོགས་^{༡༧༤} འདི་ན་ཁས་ཤིང་དམན་པའམ།

གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཤོལ་ཞིང་སྤྱད་པ་འཇམ། དེ་ག་ཅིང་འཚོག་པ་འཇམ།^{༡༧༥} བསང་ཅིང་
བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན་སྟིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲུང་འགྱོར་^{༡༧༦} སྒྲིམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བསྐུལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་ཉམས་ཐག་^{༡༧༧} བ། ཅི་སྟེ་
སྟིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟིང་རྗེ་བསྟོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་
དེ་དབག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྷུང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཟོན་ནི་མི་ཤེས།^{༡༧༨} གཡང་ས་ལ་འགྱོའོ་
ཞེས་སྟོན་མཁན་ནི་མེད། དེ་ནས་ལྷུང་བ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཞིང་ཡར་འཕོན་དུས་མེད་པའི་
གཡང་སར་ལྷུང་ལ་ཁད་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྟིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་མ་ཡིན་གསུམ་
ཡང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཟོན་སྤྱིག་པ་མི་དག་བཞི་སྟོང་མི་ཤེས། དག་པའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ནི་མ་བྱིན། ལྷུང་བ་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་སྟོང་ཞིང་འཕོན་པར་
དཀའ་བས་ན་ཅི་སྟེ་སྟིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟིང་རྗེ་བསྟོམ་མོ། །

འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། རང་ལ་གཅིག་པར་འཛིན་པའི་གདོས་ཐག་ཚད་ནས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟོམ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་ན་སྟིང་རྗེ་འབྱོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྟོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དབག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་
ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་
གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ།^{༡༧༩} ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྤྱར་པའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་
པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ།^{༡༨༠} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་བའི་བདག་པོ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྟིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།^{༡༨༡} ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སྟིང་རྗེས་སྤྱག་
བསྐུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཅ་ན། རང་གཅིག་ལ་ཞི་བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྟོ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་

སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་དགའ་བས་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
བྱམས་སྟིང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས། རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅོན། ཇི་སྐད་དུ། རང་རྒྱུད་
རྟོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་
འདོད། །སྐྱེས་ལུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་ལུ་མཆོག་གི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་སྐྱེན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་
རྒྱལ་ལས། བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཀུས་པའོ། །

(བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པ།)

དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།^{༡༢} རྣམ་ནི། རྟེན་དང་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་རྒྱ་
དང་སྒྲུབ་ཡུལ་དང་། ཆོག་པན་ཡོན་ཏེས་དམིགས་དང་། །འཆོར་རྒྱ་བཅོས་ཐབས་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །བཅུ་
དང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་རྣམ་པ་
རིས་བདུན་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། འཇུག་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ནི།
སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འཇུག་པ་བསྐྱེད་^{༡༣} པ་ལ་
སྟོན་པ་ལྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་དང་། སྟོན་པའི་ལྟོན་དུ་
སྐྱབས་འགྲོ་དགོས་པར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་ལས་བཤད་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་སོ་སོ་ཐར་
པའི་རྣམ་པ་དགོས་པར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་ལས་བཤད་པ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་རྣམ་པ་ལེན་པ་ལ་
ཡང་། སྐྱབས་འགྲོ་དགོས་པར་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་

སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཞིང་ཚོགས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ། བྱེ་བྲག་རྒྱ་རིགས་ས་ད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱའོ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྤྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ།

དོན་གཉིས་པ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བཤད་ན། སྤྱབས་སུ་འགྲོ་ས་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དག་ཅུལ་
ཅན་ཚངས་པ་དང་། བྱབ་འཇུག་དང་། མ་དུ་དེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་དང་། རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རིམ། བྲག་
གམ། མཚོ་འཇུག་། རྩོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཁྲུ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྒྱུ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བར་
བྱའོམ་ཞེ་ན། དེ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱབས་སུ་མི་སྤྱབ་པས་སྤྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།
འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་མཐུ་མི་རི་དང་ནི། འགས་ཚལ་དང་ནི་མཚོད་གནས་ཀྱི། ཀྱན་དག་འདང་ནི་དོ་བ་
དང་། རྩོན་ཤིང་ལྷ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྤྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་།^{੧੫} ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་
ན་མ་མ་གཉིས་དང་གཉེན་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་བརྟེ་ཞིང་པན་པར་དག་འབྲུམ་པ་སྤྱབས་
སུ་འགྲོ་འཇུག་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་སྤྱབས་སུ་མི་སྤྱབ་སྟེ། འཇུག་དཔལ་རྒྱུ་པར་འོ་ལ་པའི་མདོ་ལས། པ་མ་
ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱབས་མ་ཡིན། མཛའ་བཤེས་ཅུ་ལག་རྒྱུ་མཐུ་ཀྱང་མིན། དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས། རི་
ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་^{੧੬} ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཀྱན་གྱིས་སྤྱབས་སུ་མི་སྤྱབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྤྱབས་སྤྱབ་པ་ནི་ཁོ་རང་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་པ་སྟུག་བསྟུལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཀྱན་ཡང་
འཛིགས་པ་ལས་མ་ཐར་ཞིང་། སྟུག་བསྟུལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟུག་བསྟུལ་ལས་
གཏན་དུ་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ལས་མེད། སངས་རྒྱས་སྤྱབ་པའི་ལམ་ཚཱ་ལས་མེད། ཚཱ་བྱེད་པའི་
གྲོགས་པོ་དག་འདུན་ལས་མེད་པས་ཁོང་གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་ཡང་། འཛིགས་
ཀྱང་འཛིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། སྤྱབས་མེད་སྟོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཚཱ་དང་ཚོགས་མཚོག་
དག་འདུན་ལ། དེ་རིང་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས།^{੧੭} ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁོང་ལ་སྟོབ་པའི་ནུ་
ས་པ་མངའ་ཡང་། བདག་གིས་སྤྱབས་སུ་ཕྱིན་པས་སྟོབ་པའི་སམ་སྟུག་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེ་ཕྱ་

ངན་འདས་ཆེན་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཛིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འཆད་པ་ལ། མོམ་ནི། དབྱེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་
དུས། །བསམ་པ་ཆོག་བྱེད་པའི་ལས། །བསྐྱབས་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་རྟེ། །དོན་རྒྱམས་^{༡༢} དགུ་ཡིས་
སྐྱབས་འགྲོ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་རྟེ། ལུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཁྱད་པར་
གྱི་སྐྱབས་འགྲོའོ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལུན་མོང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། འཁོར་
བའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་རྒྱམས་སོ། །ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྟ་མའི་ལུས་རྒྱམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་རྒྱམས་
སོ། །ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལུན་མོང་བའི་ཡུལ་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་ནི། སྤངས་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལུན་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་ལ་གཉིས་ལས། མོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ནི། དགེ་སྦྱོང་རྒྱམ་པར་དག་པ་བཞི་ཡན་ཆད་
ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི། སྐྱེས་བྱ་ཟུང་བཞི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ།

ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། །མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས། ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་རྟེ། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགེ་འདུན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །
ཆོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞི་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའོ།^{༡༣} །དགེ་འདུན་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་
སངས་རྒྱུས་ཉག་ཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་

ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན།^{༡༤༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གཏན་
གྱི་སྐྱབས་སྐྱབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱབ་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་སྐྱག་
ཕྱིར།^{༡༤༢} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་ལགས་^{༡༤༣} མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་པ། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཚོས་གྱི་སྐྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་སྐྱག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དམ་
པའི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས།
ཚོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༤༤} །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བརྟན་པའི་
ཚོས་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཡིན་པས། ལམ་བཤོད་ཟིན་ནས་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་
པས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་སྟེ། བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་
བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་གྱི་མར་མེ་གི་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་དུ་འདོད་པས། མེད་པའི་ཕྱིར་
གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཁོ་རང་ཡང་འཁོར་བས་འཛིགས་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་བཅས་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་^{༡༤༥}
རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། སྤང་ཕྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཚོས་
རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༤༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་སྤོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་
གི་སྐྱབས། དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སོ།^{༡༤༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་གོང་དུ་སྐྱབས་པས་འདུག་སྐྱབས་པ་དང་འགལ་ཡོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསུལ་བྱ་དྲང་བའི་^{༡༤༨}
ཐབས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་པ་ལྟར་པོའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་སྐྱབས་ནི་གཅིག་སྟེ། ཐབས་གྱིས་ནི་

གསུམ་མོ།^{༡༩} ཞེས་གསུངས་སོ། ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་བཞག་ཅེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་
 སྒྲམ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་དང་། མོས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན།^{༢༠} ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་དང་། མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ཡང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་
 གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་^{༢༡}
 སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཀྲང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་
 སོ། སྟོན་པའི་^{༢༢} ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་
 མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་པའོ། སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་
 དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། དག་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 དག་འདུན་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་པའོ།

དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དུག་གི་^{༢༣} དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་
 རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་པའི་དུས་ནི།
 དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་མིན་འཛའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། ཁྱད་པར་ཅན་ནི། དུས་འདི་ན་
 ས་བཟུང་ནས་རི་མིན་སྟེང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། བསམ་པ་ལ་
 ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། རང་གཅིག་ཤུའི་སྟུག་བསྐལ་བ་^{༢༤} མ་བཟོད་པའི་བསམ་པའོ།
 ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ། ཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས།
 ཐུན་མོང་གི་ཆོག་ནི་དང་པོ་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་སྟུན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སམ། ཡང་ན་དེ་མ་
 འཛོམ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཡིད་གྱིས་བྱག་དང་མཆོད་པ་ལུལ་

ནས།^{༧༩} སློབ་དཔོན་གྱི་^{༨༠} རྗེས་སུ་སློབ་མས་འདི་སྐད་^{༨༡} བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་
གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ།^{༨༢} ཀྲང་
གཉིས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་
མཆོག །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
སྟིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བཞུགས་པའོ།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་ནི། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ལ། མཐུལ་མེ་ཏྲག་དང་བཅས་པ་ལུལ་ལ། གསོལ་བ་
གདབ། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས། སློབ་མ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་ཞིང་།
སྟོན་ལྷན་དུ་འདུག་ན་ཁས་སྤངས་གིང་ལུ་བ་དང་པོ་དགོན་མཆོག་གི་ཏེན་བགྲམ། མཆོད་པ་
བཤམས།^{༨༣} སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཐན་ཡོན་དང་། མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དོ། །ཁུབ་
གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་བྱས་ཏེ།^{༨༤} དང་པོ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོན་མཆོག་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། དུག་དང་མཆོད་པ་ལུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་བརྗོད་
དོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་
བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་བྱང་
ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀྲང་གཉིས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྒྱམས་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག །ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
རྒྱམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག །འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་དགེ་འདུན་རྒྱམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་མདོན་པར་རྟོགས་
པའི་ཡུལ་སྟུན་བྱངས་ལ། མདོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ། དུག་དང་མཆོད་པ་ལུལ་ལ། ད་ཅི་
བྱེད་ཁྱེད་མཁྱེན་སྟུམ་པའི་བསམ་པས། གོང་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བྱའོ།

དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུག་དང་།

མཚན་པ་ལྟལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་ཅིང་ཅིའི་ངོ་བོར་
 ཡང་མ་གྲུབ་པས། སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགེ་འདུན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
 བེ་མི་བཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་དྲོས་པས་
 ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་
 མེད་པར་ཤེས་ནས་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཚེས་སུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་
 པར་མཐོང་བཙུག་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 སོང་བར་མཐོང་བཙུག་ནི། ཚེས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་
 པར་མཐོང་བཙུག་ནི། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་གསུམ་པ་ལ་
 རྗེས་ཀྱི་ཚེ་གསེ། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་^{༡༢} རག་གི་མཚན་པ་འབུལ་བའོ། །

བྱེད་པའི་ལས་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཛོལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་
 ཐབས་མིན་དང་། །འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ།^{༡༣} །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགོས་ནི། འཛོལ་ཐམས་ཅད་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་།
 ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་སྦྱོབ་པའོ། །བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབས་
 འགོས་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་མན་ཆད་ཀྱན་ལས་སྦྱོབ་པའོ། །

བསྐྱབས་བྱ་ལ། སྤྱིའི་བསྐྱབས་བྱ་གསུམ། བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབས་བྱ་གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབས་བྱ་
 གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་མཚན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་།
 ཐ་ན་རང་བཙས་ཅི་བའི་ཐུང་གིས་ཀྱང་མཚན་པ་དང་། སྟོག་དང་། བྱེད་གའི་ཕྱིར་ཡང་དཀོན་མཆོག་
 མི་སྤང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 བལ་བསྐྱབས་པོ། །བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབས་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྟ་གཞན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བཙུག་སྟེ། མདོ་བྱུང་ན་འདས་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་
 ཡང་དག་དགེ་བསྟན་ཏེ། །ནམ་ཡང་ལྟ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་གསོལ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚེས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཛོལ་མི་

བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་ན། །གནོད་ཅིང་འཛོལ་མེད་སེམས་དང་
བྲལ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་བསྟེན་^{༡༢}
པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བས། །སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་མི་འཇུག་^{༡༣}།
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཐ་ན་སྣ་རྩེའི་^{༡༤} ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དཀོན་
མཆོག་གི་རྟེན་དམ་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་དང་སྟེགས་བཟ། ཐ་ན་དེའི་ཡི་གེ་འབྲུ་རེ་ཡན་ཆད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་
བ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང་། ཐ་ན་སེར་པོའི་ལྷན་པ་བཅད་པ་
ཡན་ཆད་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཡན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་དེ། བླ་པ་སངས་རྒྱུ་པར་རྟེན་པ་དང་། རྩོམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་
དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་རྟེན་པ་དང་། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་
དང་། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འཇུག་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་དུ་
མཛོན་པར་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པར་འཇུག་པའོ།

དོན་གསུམ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་ནི། རྩས་སུ་ནི་བཞི། རྟེན་དུ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས།
འདིར་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་རིས་བདུན་པོ་གང་རུང་གཅིག་གྲུང་བའོ།^{༡༥} །དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་
པ་རིས་བདུན་ནི། དགེ་སྦོང་པ་མ་གཉིས། དགེ་སྦོབ་མ་དང་གསུམ། དགེ་རྩལ་པ་མ་གཉིས་ཏེ་ལྔ། དགེ་
བསྟེན་པ་མ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩོམ་
པ་ཡང་དག་པར་གྲུངས་པའི་རིས་བདུན་པོ་དེ། དགེ་སྦོང་དང་། དགེ་སྦོང་མ་དང་། དགེ་སྦོབ་མ་དང་།
དགེ་རྩལ་དང་། །དགེ་རྩལ་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མའི་རྩལ་བྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་བྲིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འོ་ན་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་དགོས་པ་ཅི་ཞེན། དཔེ་དང་།
ལུང་དང་། འཐད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་རྟེན་དུ་དགོས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ལམ་ལོ་སྤྱོད་པའི་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱོད་དང་ས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་
 གནས་ནི། ལུང་དང་ལྗན་ལྗན་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་བྱུང་བའི་ས་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་
 ལེགས་པར་བྱེད་དེ་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཀླུ་དུ་མས་སྤྱོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་ཡིན་པ་
 ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་མི་དག་བ་ལས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། རྟོག་པའི་དྲི་མས་གོས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བྱལ་བ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་
 བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་པའོ། །ལུང་ནི། མདོ་རྟོག་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས།
 སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟོག་༥༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། ཉེན་ཞག་
 གཅིག་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུད་ལ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 རྟོ། དེས་ན་རིས་བདུན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟོག་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །བྱང་ཆུབ་ལས་སྟོན་ལས་
 གྲང་། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱིས། རྟོག་དུ་སྤྱོད་གཞན་ལྟར་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
 པ་ཡི། སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།༥༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་
 རུང་གཅིག་རྟོག་དུ་བཤད་པའོ། །འཐད་པ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་
 བཅས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཞོད་པ་ལས་མ་ལོག་པར་པན་གདགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོ་
 ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བའི་རྟོག་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་
 དང་། ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པའི་རྟོག་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་༥༩ ཤི་འཕོས་པས་གཏོང་
 ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། ལན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་
 ལ་བསམ་པའི་བྱུང་བར་གྱི་༥༩ རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རིགས་བདུན་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་
 བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྤངས་ནས་༥༩ ལེགས་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱ་ལ། རང་གི་སྤྱོད་
 བསྟན་གཏན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྤངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་

ཁྱིམ་ཤེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྒྲངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ལྷོ་མ་པའི་ཆུལ་ཁྱིམ་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷ་མ་གཉིས་པོ་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་འཕྲོས་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ན་སྤྲར་གསོ་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོ་མ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོ་མ་པའི་ཆུལ་
 ཁྱིམ་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཤི་འཕྲོས་ཀྱང་མི་གཏོང་
 བ་དང་། ཉམས་ན་སྤྲར་གསོ་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ནོ།།
 དེས་ན་མདོ་རྗེ་རྒྱུག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དཔའི་རྟེན་གང་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུལ་
 ཁྱིམ་གྱི་ལྷོ་མ་པ་ནི་རྟེན་ནོ།།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་དགོས་ལ། གནས་པའི་
 རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ལྷོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ། བསམ་གཏམ་གྱི་ལྷོ་མ་པ་
 དགོས་ཀྱང་། གནས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ལྷོ་མ་པ་དེ་ཡང་། ལེན་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་ཉན་ཐོས་གྱི་
 བསྐྱེད་པ་ཉིད་ལྟེན་སྟེ།^{༡༦} བསམ་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཟིན་ན། གནས་ཀྱང་^{༡༧} བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ལྷོ་མ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སེམས་བཏང་ཡང་སྤོང་བའི་སེམས་པ་མ་^{༡༨} ཏོར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བ། སོ་སོ་ཐར་པའི་ལྷོ་མ་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
 རྒྱུན་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ལྷོ་མ་པ་བཟུང་བའི་ལུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།། ||

ལུ་འདྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།^{༡༩} །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱེ་

ན་གསུམ་སྟེ། དཔེའི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྟེ་པོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་སྟེ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྩོམ་རིམ་སྟེ་བ་ཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གྲུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །སྟེ་བ་རྟན་རྒྱ་པོ་སྟེ་བ་རྟམས་ཀྱིས། །རྟམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོ།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་སོ།^{༥༠}

དཔེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི། དོན་འདུན་པ་ནས་ཚས་སྟེ་བ་རྟམ་པ་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྗང་དང་སྟེ་བ་ནི། འདུན་པ་དང་ལྗན་པ་ནི་ས་དང་འདྲ་སྟེ། ཚས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་པ་དོ། །བསམ་པ་དང་ལྗན་པ་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བ་དོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྗན་པ་ནི་སྟེ་བ་ཚས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་ཚས་མཐའ་དག་རྟམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་སས་བསྟུས་པ་དོ། །སྟོར་བ་དང་ལྗན་པ་ནི་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྟེ་བ་པའི་བྱད་ཤིང་བསྟེན།^{༥༡} པར་བྱེད་པ་དོ། །དེ་ནི་སྟོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་དོ། །སྟེ་བ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དང་ལྗན་པ་^{༥༢} ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་དོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྗན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པ་དོ། །བཟོད་པ་དང་ལྗན་པ་ནི་རྒྱམ་ཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འཇུག།^{༥༣} པ་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྗན་པ་ནི་རྩོམ་རིམ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟེ་བ་དོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྗན་པ་ནི་རིམ་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྟམ་པར་གཡང་བས་མི་བསྟོད་པ་དོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྗན་པ་ནི་སྟེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྟེ་བ་པའི་ནད་ནི་བར་བྱེད་པ་དོ། །ཐབས་དང་ལྗན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དོ། །སྟོན་ལམ་དང་ལྗན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། རི་ལྗང་སྟེ་བ་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་དོ། །སྟེ་བ་དང་ལྗན་པ་ནི་ཉི་མ་

དང་འདྲ་སྟེ། གཏུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་
དབྱངས་དང་འདྲ་སྟེ། གཏུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚེས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཙུན་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རབ་
ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩས་བསྐྱས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་
གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུང་^{༤༡} པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ།
ཚོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་
ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པས་སོ། །སྟིང་རྗེ་དང་ལྷག་
མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞུན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མི་བཏང་^{༤༢} བར་བདེ་བླག་ཏུ་
འགོ་བཤེད་པའོ། །གཟུངས་དང་སྦྲོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་མའི་རྒྱུད་དང་འདྲ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་
ཚེས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་པར་གྱིས་^{༤༣} ལམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའོ། །ཚེས་ཀྱི་སྦྱོང་མོས་ཚལ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱ་སྒྲིན་པ་ཐོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་
གཏུལ་བྱ་ལ་སྒྲིན་པར་སྦྱོགས་པའོ། །བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱུ་བོའི་རྒྱུན་དང་འདྲ་
སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མི་ཉམས་པའོ། །ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲིན་དང་འདྲ་སྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་
གནས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་
ལས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་བྱ་བ་གཉིས་པོ་ལས་དང་
པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་སོ། །

ས་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་
པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྐྱིབ་པ་
སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མོས་པས་སྦྱོང་བའི་སེམས་བསྐྱས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དགགོ། གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཙུ་བའི་བར་དགགོ།
བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ།
མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་སྤངས་

པའོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྟོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གུན་ཚྭ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གུན་ཚྭ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྟོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྟུམ་ན། སྟོན་ཉིད་སྟོན་མེད་སྟོན་པོ་ཅན་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལྟེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རྟོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། རྟོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན། གྲི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རྒྱང་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱུན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གུན་ཚྭ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན། ཡང་མདོ་ལྟེ་དེ་ཉིད་ལས། གུན་ཚྭ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟོན་མེས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་དམ་བཅས་པའོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་རྟོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། གུན་ཚྭ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བདུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མདོ་ལྟེ་རྒྱུན་ལས་བཤད་དོ།^{༡༥} །རྟོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གནས་སྐབས་གང་ན་ཡོད་ཅི་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལྟེ་རྒྱུན་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡིན་པས།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གུན་ཚྭ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤིས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འདི་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཐ་དད་པ་མང་སྟེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུབ་ནས་མར་ལ་^{༡༨} བརྒྱད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཞིབ་ལྟ་བུ་ནི། སྟོན་པ་ནི། འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྟོན་^{༡༩} བསམ་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བ་དངོས་དང་འདྲ་སྟེ།

སངས་རྒྱལ་བསྐྱབ་^{༤༩} པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་
འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་བཞིན་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་གྱི། །བྱེ་
བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་
ཐོགས་མེད་ནས་མར་ལ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མེར་གླིང་པ་ནི།^{༥༡} སྒྲོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པ་
ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་རྒྱུ་ལ་དམ་
བཅའ་ལེན་པར་བཞེད་པའོ། །དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་པ་ཀླན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་ལ་བྱད་
པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། གྲུ་མའོ་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱད་རྒྱུ་ཏུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག་སྒྲུམ་པའོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག་སྒྲུམ་པ་ནས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་
དུའོ།^{༥༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དང་། ས་མཆོམས་དང་། མཆོན་ཉིད་གྱི་སྒྲོན་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

བྱད་རྒྱུ་པ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། བྱད་རྒྱུ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱད་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་
བྱད་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།^{༥༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
བྱད་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཛོལ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་
རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲུབས་ནས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དེའི་ཡེ་ཤེས་འཛོལ་བར་དམིགས་པའོ།^{༥༤} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གསལ་གཉིས་སམ།
འགའ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། བམ་མཁས་གར་བྱུ་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུ་བ། དེས་གར་བྱུ་བ་ན་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པས་བྱུ་བ་ལ། དེས་གར་ན་བྱུ་བ་ན་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུ་བ་ལས། དེ་རྣམས་གྱི་སྒྲུག་
བསྐྱེད་པའོ།^{༥༥} བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་སྒྲོད་སྒྲོན་ལམ་ལས། བ

མ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རི་ཙམ་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གིས་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ།^{༤༧} །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་འོ།^{༤༨} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རྒྱ་
བཞི་གང་ཞེན། རིགས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོའོ།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་པའོ། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཡུན་རིང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ། དྲག་པ། བར་ཆད་མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་པའོ།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་རྩེ་རྒྱན་ལས་ནི། ཡང་
དག་པར་བླངས་པ་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
རྒྱ་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་
བཤེས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
བཤད།^{༥༠} །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བདེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་
བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་ངོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་
སྟོབས་ལས་ཏེ། དེའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྟོན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་ལ་གོམས་པ་ལས་ཏེ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་

རྟག་ཏུ་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གོགས་ཀྱི་
སྟོབས་ལས་མི་བརྟན་ལ། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་བརྟན་པར་འབྱུང་བའོ། །དོན་དམ་པའི་
སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་
བསགས། །ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱེ་བྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད།^{༤༠} །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་
དང་། རྒྱབ་པ་དང་།^{༤༡} རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བྱང་བའི་ཡུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་དང་། མེད་པའི་
ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དེའི་སྤྱན་རླུང་འགོ་བ་ལ་སྟོག་གམ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་
བར་ཆད་མེད་ན། ས་ཐག་རིང་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱན་རླུང་ལ་ཡུལ་དེ་ལས་
བྱང་བའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཚོག་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་
སྟོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་རྒྱས་པ་དང་།
ཟང་ཟེང་ལྷུར་མི་བྱེད་པར་བརྟེན་པས་སློབ་མ་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྦྱོན་ལས། ཡང་
དག་མཚན་ཉིད་ལྟན་པ་ཡི། །སླ་མ་བཟང་ལ་སྟོམ་པ་བྱང་། །སྟོམ་པའི་ཚོག་ལ་མཁས་དང་། །བདག་
ཉིད་གང་ཞིག་སྟོམ་ལ་གནས། །སྟོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྟིང་རྩེར་ལྟན། །སླ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་
བྱ།^{༤༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོན་ལམ་
བཏབ་པའི་བྱིར། ཚོས་མཐུན་པ། སྟོམ་པ་བྱངས་པ། མཁས་པ། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་
འཛིན་པ་དང་། གོ་བར་རྒྱས་པ།^{༤༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སླ་མ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ན་བཞུགས་
ཀྱང་དེའི་སྤྱན་རླུང་འགོ་བ་ལ་སྟོག་གམ། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ན། སླ་མ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་སྦྱོན་འཇུག་གང་ལེན་པའི་ཚོག་རྣམས་
སྟིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྦྱོན་པའམ་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ལས། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྒྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱང་བར་བྱ་སྟེ།^{༤༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སླ་མ་དང་སྦྱ་

གཟུགས་གཉིས་ཀ་མ་རྟེན་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་མངོན་སུམ་བསྟོམས་ནས། སྟོན་པའམ་འཇུག་པའི་ཆོག་ནམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོབ་
བོ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་མེད་ན།
ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོམས་
ནས། སྟོན་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ལ་སྤངསྟེ།^{༤༥} ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྤང་བའི་ཆོག་ནི། སྤང་མ་མཁས་པ་དག་གི་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་
ལས། ཆུལ་ལྷགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྤང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྤང་ཡང་ནི། འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
ནས་སྟོབ་དཔོན་ཁྱེ་སྐྱབ་ན་མར་ལ་བརྒྱད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལྷགས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་
པ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱད་པ། རོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལྷགས་དང་གཉིས་སུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཁྱེ་སྐྱབ་ན་མར་བརྒྱད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་
བ་ལྟའི་ལྷགས་ལྟར་ན་གསུམ་སྟེ། སྟོར་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཆོག་འོ།
དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། སྤིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། བྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་
དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་འདི་ཡང་། ཡུལ་དང་མཆོད་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ཡང་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་མངོན་སུམ་ན་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ན་མི་བཞུགས་
པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤད་པས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་
ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རབ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་
ཡིས། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་གོས་ལ་སོགས། །མངོན་སུམ་
མངོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད།^{༤༦} ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། སྤྱན་ཡོད་པའི་
མཆོད་པ་དང་། སྤྱན་མེད་པའི་མཆོད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟང་ཟེང་གི་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱབ་
པའི་མཆོད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དུག་གི་མཆོད་པ་དང་། བརྟོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། རྗེས་རིམ་པར་

བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་^{༤༧} བའི་རྒྱལ་ལུ་བྱ་བྱང་བའི་མཆོད་
པ་དང་། སྒྲོས་སྒྲུལ་པའི་མཆོད་པ་དང་། ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱིས་པར་གཤམ་པར་
བྱའོ། །སྒྲུབ་^{༤༨} པའི་མཆོད་པ་ནི། ལྷའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པས་མཆོད་པ་འོ། །སྒྲུབ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་
བཅས་པའི་མཆོད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
སྒྲོམ་པ་སྟེ། རི་སྒྲིང་དུ། མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒྲོམས་ན། ཀྱུལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ།
མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ།^{༤༩} ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། བདག་མེད་
གྱི་དོན་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷའི་བུ་སྒྲོ་བྱོས་རབ་གནས་གྱིས་ཁྱེས་
པའི་ལེའུ་ལས། བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིས། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གང་གྱའི་བྱེ་སྟེད་
དུ། མེ་ཉོག་སྒྲོས་དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྒྲོམ་དག ལུལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། གང་
གིས་གང་ལ་བདག་དང་སྒྲོག་དང་ནི། གང་ཟག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག བློས་ནས་དེ་ལ་
འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ། དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས།^{༥༠} ཞེས་གསུངས་སོ། །
སང་གེ་སྒྲུ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་འདྲུ་གེས་དང་མཆོན་མ་སྟེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུང་དོར་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྒྲུ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་དངོས་པོའི་འདྲུ་གེས་ལ་གནས་པས་མཆོད་པར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།^{༥༡} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་འབུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ན། སྤྱིར་དགེ་སྤྱིག་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་
ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ལུས་དག་བྱམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་གླེང་བ་ལས། ཆོས་
རྣམས་ཡིད་ནི་སྒྲོན་འགྲོ་བས། ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་གྲགས་པས།^{༥༢} ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
ཡིད་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས། མཆོམས་མེད་པ་ལྷའམ།
དེ་དང་ཉེ་བ་ལྷའམ། མི་དགེ་བ་བརྒྱའམ། སྒྲོམ་པ་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་

བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བསྐྱུལ་^{༥༩} པ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣམས་ཐིག་པ་མི་དག་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཆགས་སྤང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་^{༥༩} བྱས་
 དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་མི་དག་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་
 ལྷག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་བྲེད་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་
 གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དག་བ། །མི་དག་བ་ལས་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་
 ཐམས་ཅད་དེ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། མི་དག་བ་ལས་ལྷག་བསྐྱེད་འབྱུང་།
 འདི་ལས་ཇི་ལྟར་རེས་ཐར་ཞེས། ཉོན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་
 པར་རིགས།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་^{༥༩} ཐིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བྱའོ། །བཤགས་
 པས་འདག་རེས་སམ་སྒྲམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་རེས་ཏེ། མདོ་བྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། ཐིག་པ་བྱས་ནས་
 ཀྱང་ཕྱིས་འགྲོད་དེ་ཕྱིས་འཆོས་ན། ཚུནྟགས་པ་ཅན་ནོར་བུ་ཚུད་ངས་ཀྱིས་དྲངས་པའམ་སྤྱིན་དང་བྲལ་
 བས་སྒྲུབ་གསལ་བ་དང་འདྲའོ།^{༥༩} །ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་ན་ཐིག་པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་མ་བཅའས་
 པར་བཤགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཤགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཤགས་ན། ལྟོབས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཤགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ཆོས་བཞེད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་
 བཞི་དང་ལྷན་ན། ཐིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་
 རྒྱུག་པའི་སྟོབས་དང་། ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་
 ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ནི། སྤར་བྱས་ཀྱི་ཐིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་^{༥༩} བྱས་སུ་ལྷག་གི་སྐྱུན་
 སྤར་མཐོལ་བཤགས་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྲོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོད་པ་སྐྱེད་ལུགས་^{༥༩} རྣམ་
 པ་གསུམ་སྟེ། དོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པ་
 སྐྱེས་པ་དང་། ལྷུང་དུ་འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་
 གིས་བྱས་པའི་ཐིག་པ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་དག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་གཉེན་བསྐྱེད་

བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ལུས་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་རྗེས་བསགས་པའི་ཆེད་དུ་
བྱས་ཏེ། བདག་གི་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མར་སྐྱེས་འདེགས་པའི་ཆོ། དག་དང་གཉིན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་
དང་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བདག་དང་མི་འགྲོགས་པར། ལས་ངན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་རྣམས་བདག་དང་
འགྲོགས་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་གཤེད་མར་ལྷང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱོན་
གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ཡ་མ་སྐྱོན་དང་བྱ་དང་རྒྱུ་མ་དང་། །བྱ་དང་ལོ་རྒྱུས་དང་ཅ་ལག་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱང་། །ཤི་བའི་རྗེས་སྐྱེས་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་
འགྲོ།^{༤༣} །ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལྟུང་པ་དེ་དུས་སུ། །བྱ་དང་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་མ་
ཡིན། །བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལྟུང་བར་འོང་། །དེ་དག་དེ་ཆོ་བདག་གི་སྒྲུབ་མི་
ལེན།^{༤༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་པོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་
གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས། །
མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་། །མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་། །བདག་ཀྱང་མེད་པར་
འབྱུང་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འབྱུང་།^{༤༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིག་པ་ནི་
དག་གཉིན་གཉིས་དང་། ལུས་ལོངས་སྟོན་གཉིས་ཏེ་དེ་བཞིའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞི་དང་བདག་
ཡུན་དུ་འགྲོགས་སུ་མེད་པས་ན། སྒྲིག་པ་ཉིད་ཚོགས་ཆེ་ལ་དོན་རྒྱུང་བར་བསམས་ནས་འགྱོད་པ་བྱག་
པོ་བསྐྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་བདག་ལ་གཞོད་པར་མི་འབྱུང་སྐྱམ་ན། དོན་གཉིས་པ་སྒྲིག་
པའི་འབྲས་སུ་དེས་འཛིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་དེ་འཆི་ཀའི་ཆོ་
འཛིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་ཆོ་འཛིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་ནི་སྒྲིག་པ་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་ཀའི་དུས་སུ་ཡང་། གནད་^{༤༦} གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་མི་
བཟད་པ་ལྟུང་སྟེ། རི་སྐྱོད་དུ། བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉིན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་
བསྐྱོར་ཡང་། །སྟོག་གཅོད་^{༤༧} པ་ཡི་ཚོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྟུང་བར་འབྱུང་།^{༤༨} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་བའི་ཆོ་འབྲས་སུ་འཛིགས་པ་ནི། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་སྐྱེས་སུ་ནག་པོ་མ་

རུངས་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ནི་མགུལ་ནས་བཅིངས་ཤིང་དབྱལ་བའི་གནས་སུ་ཁྱིད། དབྱུག་པ་
 དང་། ཤང་ལང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱི་ནས་གཅོས་ཏེ། གནོད་པ་དུ་མ་
 འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཤིན་ཇེའི་ཕོ་ཉ་མ་ཟེན་པ་ལ། གཉེན་གྱིས་ཅི་པན་བཤེས་ཅི་པན། དེ་ཆེ་
 བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ།^{༤༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་
 སློང་ལས་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་སྟེ་ནས་བདགས་ཏེ་གཤིན་ཇེའི་མི། གཏུམ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་
 པས་འདའ་ཞིང་ཁྱིད་པར་འགྱུར།^{༤༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཤིན་ཇེའི་ཕོ་ཉ་ལ་བདག་མི་འཇིགས་
 མོ་སྟམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བོ་ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར། དེ་རིང་ཁྱིད་པའང་བྱེད་གྱུར་ཏེ། ཁ་སྐྱམ་
 མིག་ཅ་ངན་ལ་སོགས། སྤར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྤང་ན། གཤིན་ཇེའི་ཕོ་ཉ་འཇིགས་འཇིགས་
 ལཱའི། ཤུ་ཁྱུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་། འཇིགས་ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། རབ་དུ་ཉམ་
 ཐག་སྟོས་ཅི་དགོས།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤི་བའི་འག་རྩལ་དུ་སྤིག་པའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་
 བྱི། དབྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ནས། བཅོ་བསྟེག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བར་འགྱུར་ངོ། །དེས་ན་གཤིན་དུ་འཇིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དབྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་
 དང་། ཁྱད་དང་བཟླས་དང་གཟུགས་སུ་བསྒྱིས་རྣམས་ཀྱང་། འཇིགས་པ་སྟེད་པར་འགྱུར་ན་མི་
 བཟོད་པའི། རྣམ་སྒྲིན་ཉམས་སུ་སྦྱང་རྣམས་སྟོས་ཅི་འཆལ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤིག་
 པའི་འབྲས་བུ་དེ་གཤིན་དུ་འཇིགས་པས་ན་འགྱོད་པ་བསྟེད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བཤད་ན། སྤིག་པ་དེ་ཡང་དུས་བྲིས་བཤགས་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། མི་ཆོག་སྟེ་
 སྤྲུང་དུ་བཤགས་དགོས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤིག་པ་མ་བྱང་བའི་འག་དུ་བདག་འཆི་དོགས་ཡོད་
 ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ནི་སྤིག་པ་མ་བྱང་བར། སྟོན་དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། ཇི་ལྟར་འདི་
 ལས་ངེས་ཐར་བར། སྤྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ།^{༥༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤིག་པ་མ་བྱང་
 བར་བདག་མི་འཆི་འོ་སྟམ་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་དེས་བདག་གི་སྤིག་པ་བྱང་བ་དང་མི་བྱང་བའི་
 ཆོས་^{༥༢} མི་བྱེད་པར། སྤྲུགས་རྟེན་གྱིས་^{༥༣} སྟོག་འབྟོག་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདིས། བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་པས། ཁ་དང་མི་ན་ཀྱན་གྱིས་

ཀྱང་། ཁྲོ་བྱུང་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།^{༩༥} ཁྲེག་གསུངས་སོ། ཁྲེག་ན་ཆེ་ཕྱོག་ལ་སློ་ལྟོས་མེད་དེ།^{༩༦} སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར་འཆི་དོགས་ཡོད་པས་སྤྱར་དུ་སྤྱར་དགོས་སོ། ཁྲེག་ན་གྱིང་ཁ་དེ་ལ་ཐུག་པས་ན་ འགྱོད་པར་བྱའོ། ཁྲེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་^{༩༧} ལ། ལུལ་ཁྱད་པར་ ཅན་དང་ལལ་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྤར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་བཅུའོ།

དེ་ལྟར་ནམ་པ་སུན་འབྱེན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ ཁ་དྲག་པོའི་སུ་ལོན་འོང་བ་ལ་མ་ལོར་ནས་^{༩༨} ལུ་བ་བྱས་པ་དང་འདྲ། ཁྲེག་གསུངས་སོ། སྤྲོན་ མི་གདུང་བ་སོར་མོའི་སྤང་བ་ཅན་ཁྲེག་བྱ་བ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུ་བསད་པའི་མི་སྤྲིག་ ཅན་ཞིག་གྱང་། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། སྤྲིག་པ་བྱང་ན་ ས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པོ།^{༩༩} ཁྲེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྤོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། བྱིན་ས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། ཁྲེ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། འདག་འཕོ་སོར་སྤང་ མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན།^{༡༠༠} ཁྲེག་གསུངས་སོ།

གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་སྦྱོད་པའོ། ཁྲེག་ཟག་ པ་^{༡༠༡} ཟད་པར་བྱེད་དེ། མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་ལས་གྱང་། མི་མཐུན་པའི་བྲོགས་ཀྱི་ལས་ནི། གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་བརྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་བྲོགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འཕངས་སུ་ཟིན་ གྱང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༠༢} ཁྲེག་གསུངས་སོ། ཁྲེ་ལྟར་ཡང་དེ་ བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ལས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།^{༡༠༣} རོ་རྩེ་གཅོད་པ་ལས་ནི། མདོ་སྤེ་ཟབ་མོ་བརྟོན་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།^{༡༠༤} འདམ་ཚིག་ གསུམ་བཞོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནི། གསང་སྤགས་ཀྱི་བསྐྱས་ པ་བྱས་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།^{༡༠༥} ཁེ་རྟོག་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ལས་ནི། དེ་བཞིན་ གཤེགས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་པ་བྱས་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།^{༡༠༦} ཁྲེ་བཞིན་ གཤེགས་པའི་སྤྱ་གཟུགས་ཀྱི་ལུ་ལས་ནི། སྤྱ་གཟུགས་བཞེངས་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་ སོ།^{༡༠༧} གཞན་ཡང་ཚོས་ཉན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། གྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ལས་གང་མོས་

བྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྒྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་ཞིག་སྒྲིག་པའི་
 ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། །ཉི་ཟླ་སྒྲིག་ལས་བྱང་བ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་འདི་དེར་
 སྒྲུང་བར་འགྱུར།⁽⁹⁶⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྒྲིག་པ་
 རི་སྟེང་བྱས་པ་དེ་སྟེང་⁽⁹⁷⁾ གྱི་དགེ་བ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་
 ལས། དགེ་བ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་མང་པོ་འཛོམས་ཏེ།⁽⁹⁸⁾ །ཞེས་དང་། རོ་རྩེ་རྒྱུད་ལུས་རི་རབ་
 བམ། མེ་རྒྱུད་ལུས་རྩ་གིང་ངམ། དུག་རྒྱུད་ལུས་སེམས་ཅན་འཛོམས་པ་ལྟར། དགེ་བ་རྒྱུད་ལུས་ཀྱང་
 སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་པས་ན། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ།⁽⁹⁹⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་
 འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་སྟོང་རྣམས་སྟེ། སྒྲིག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས།
 ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར།⁽¹⁰⁰⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ངན་སྦྱུགས་ཀྱི་འདམ་
 རྩལ་ཏུ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་འདམ་རྩལ་ནས་ལྷུང་⁽¹⁰¹⁾ བས་སྒྲུས་བྱས་ཏེ་བྲི་བཟང་པོ་བྱུགས་པ་
 དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་ཁྱེད་བདེ་བྱེད་⁽¹⁰²⁾ ཅེས་བྱ་བ་མ་བསད་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་
 གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཉམས་སྟེ་སྒྲུངས་པས་སྒྲིག་པ་དག་ནས་ལྟར་སྒྲུས་ཏེ། འཕགས་པ་
 རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ན་
 ས་བག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྒྲིག་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་བྱེད་
 མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན།⁽¹⁰³⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་སྒྲིག་གིས་འཛིགས་ནས། ཕྱིན་ཆད་སྒྲིག་པ་འཕྲོ་
 གཅོད་དེ་སྟོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྒྲིག་ །ཁོངས་པ་ལགས་པར་གཞུང་
 དུ་གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྟོན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བགྱིད།⁽¹⁰⁴⁾ །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་
 རྒྱུན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་འོལ་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་གཞུང་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྟོབས་ཉམས་སྟེ་སྒྲུངས་པས་སྒྲིག་

པ་དག་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ།^{੧੧} །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྡོན་ཆད་བག་མེད་ལྟར་
པ་ལས། བྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་ལྟར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྦྱིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དག་འ་
པོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན།^{੧੨} །ཞེས་གསུངས་སོ།

རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱས་པས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ནི། ལག་
མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་
འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སྤ། །དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་ཐོབ་པོ།^{੧੩} །ཞེས་པ་ལ་སྤྲིགས་པ་གསུངས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །འཇིགས་པ་
མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།^{੧੪} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྤྲིག་པ་
འདག་པ་ནི། འཕགས་པ་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་
པས་སའི་འག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པས་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ།^{੧੫} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྤྲིག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔལ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྦྱོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཅིས་མི་བརྟེན།^{੧੬} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་
(སྐབས་འགྲོ་བྱས་པའི་དཔེ།) །ཁ་ཉེན་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུས་པའམ། དུག་ལ་(སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ།)
སྤྲིགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ།^{੧੭} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡོན་རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྡན་ཞེས་བྲལ་པ་པ་བསད་
པའི་སྤྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས། སྤྲིག་པ་དག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་ལྟར་ཏེ།^{੧੮} །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྡོན་ཆད་བག་མེད་ལྟར་པ་ལས། བྱིས་ནས་བག་དང་
ལྡན་པར་ལྟར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྦྱིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དག་འ་པོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྡན་བདེ་
བྱེད་བཞིན།^{੧੯} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་
ན། བཞི་ཀས་བཤགས་ན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པས་སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟོགས་
མི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ། སྐལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས། མི་ལམ་ན་ཟས་ངན་རྒྱགས་པ་དང་། ཞོད་འོ་མ་ལ་

སོགས་པ་འཐུང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་
དང་། མ་ཉི་དང་། མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་དང་དགོ་སྒྲོང་མའི་དགོ་འདུན་མཐོང་བ་དང་།
འོ་མ་འབྱུང་བའི་གིང་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་དང་། རི་དང་སངས་གའི་ཁྱི་དང་། ཁང་བཟང་གི་
སྟེང་དུ་འཛེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་མིས་ན་ཤིག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ།^{༡༧} ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཤིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། གཞན་དག་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་བྱེད་པ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བགང་བ་ལས་འདས་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོགས་རྣམ་པ་
གཉིས་བསགས་གིང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་གཉིས་སྤྱངས་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་
བར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་
ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་
ལགས་པ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་མ་ཞིག་གི་བར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་
ལགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིན་སྟེང་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་འཛིན་སྟེང་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་
རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་འཛིན་སྟེང་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་
ལགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བཞིན་པའི་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟར་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་
དག་གི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟར་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲིབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱུས་ས་ལ་འང་ཡི་རང་ངོ་།^{༡༨} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ཤིག་དེན་གྱི་

ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དག་ ཚོས་དཀོན་མཆོག་བརྩམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 བོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་མི་གསུང་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་
 དམིགས་པ་^{༡༩} ཚོས་གསུང་བར་ཁུ་བ་འབྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བློགས་ནམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 ལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྟག་བསྟལ་སྟན་འཕྲོམས་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྦྱོན་མེ་སྦྱར་
 ཏུ་གསོལ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་བློགས་བརྩམ་པའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དག་ ཏག་པར་ལྟ་བུ་ནམས་སུ་དབྱུང་བ་འམ། ལེ་ལོ་ཅན་ནམས་
 བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་མ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་སྦྱ་
 ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བ་ཕྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ། །
 ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །འགྲོ་འདི་ལྗོངས་པར་མི་འགོད་ཕྱིར། །བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བཞུགས་
 པར་གསོལ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།།

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་ནི། སྦྱར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟག་བསྟལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་པར་བསྟོ་བའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀྱང་བྱས་ཏེ། །དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་གྲོག་^{༢༢} །ཅེས་པ་ལ་སྟགས་པ་གསུངས་སོ།།
 དེ་ལྟར་བསྟོ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་ཚོག་བཤད་ཟིན་རྟོ།།

དངོས་གཞིའི་ཚོག་ནི། དམ་བཅའ་ཚོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་བརྩམ་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྗོད་བརྩམ་འཇམ་དཔལ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་
 འབྲུག་གྱུ་འཛིན་བྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟན་སྦྱར་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པ་སྟབས་ཅིག་ཏུ་མནོས་པ་བཞིན་
 ཏུ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྟབས་ཅིག་ཏུ་འོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱུད་ཏུ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི།
 སྟོན་གྱི་ཐ་མ་འི་མིང་པ། །དེ་མིང་སེམས་ཅན་པན་དོན་ཏུ། །སྦྱོང་བ་དཔག་ཡས་སྦྱང་པར་བཞི།།

འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་ལྷ་འདིར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།^{“ ༡༩} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སྟོན་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པའི་
ཆོག་གིས་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་
པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་
ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིདོ།^{“ ༢༠} །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་
པ་བཟུང་བ་གཉིས་སོ་སོར་ལེན་པར་འདོད་ན། གང་ལེན་པའི་ཆོག་དེ་བརྗོད་པས་བྱུང་ངོ་། །དངོས་
གཞིའི་ཆོག་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

རྗེས་ཀྱི་ཆོག་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཐུལ་ལ། དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་
པས་དགའ་བ་དང་སྟོབ་ཆུ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་སྟོབ་དང་ལུན་པ་ཡིས།།
རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་
གཟེངས་བསྟོད་དོ།^{“ ༢༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་སྟོབ་
དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྟུད་པའི། རོ་བོ་གསེར་གླིང་
པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྟོན་པ་གཟུང་^{“ ༢༢} བའོ།།
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོབ་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། །རྗེས་སོ། །སྟོབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསོལ་བ་
གདཔ་བ་དང་། ཆོགས་བསགས་པ་དང་། རྒྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་བྱ་བའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་མ་དེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
མཆོན་ཉིད་དང་ལུན་པའི་སྤྱན་ལྷར་ཕྱིན་ལ་ཐུག་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་སྟོབ་མ་དེ་
ལ་གདམས་ངག་བྱས་ལ་དེ་ལའོར་བ་ལ་སྟོབ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་རྗེ་བསྐྱེད།^{“ ༢༣} སངས་
རྒྱུས་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བསྐྱེད། ལྷ་མ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་

སྒྲོབ་མ་དེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདྲི་སྐད་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུང་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙུང་པ་ལྟར་འདས་ནམས་
དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་རྩ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་སྒྲུ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྒྱུ་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྲི་
བ་ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་
བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོ་དེོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། དང་པོར་སྒྲུ་མ་དགོན་མཚོག་ལ་ཐུག་བྱའོ། །དེ་ནས་དངོས་
སུ་བཤམས་པའི་མཚོན་པ་དང་། མཚོན་པ་འབྱོར་ཚད་དུ་སྒྲོས་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་ལོ། །དེ་
ཡང་དགེ་ཆུ་ལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་མ་ཁན་སྒྲོབ་ལས་ཐོབ། དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་
གསུངས།^{༡༩} དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་བ་ཆེ་བར་ཡོད་ན་དངོས་སུ་རྒྱུད་བས་མི་འོང་སྟེ། ཆེ་བར་
བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེར་བཏང་
སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱེ་བ་ཙམ་སྒྲུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱལ་བ་བཟང་
པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་གྲགས་སྒྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲུ་པའི་
རྟོག་དེ་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེ་བ་སྒྲུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་རྩ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
དོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་རྒྱུད་ན་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཙམ་ཅིག་སྒྲུལ་བས་ཚོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཙམ་བཏང་བ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཉག་མ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མེ་སྒྲུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདེ་
གཤེགས་འོད་འཕྲོག་ཏེ་ཁྱེན་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་འོད་དེ་ལ། །ཅུ་ལྟོ་སྒྲོན་
མེ་དག་ནི་སྒྲུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་རྩ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
འབྱོར་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཐབས་ཆག་མི་དགོས་ཏེ། ཐུག་ལན་གསུམ་འཛམ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཚོགས་
གོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྒྱུར་ནས་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་ལ། །སངས་རྒྱལ་ལྟ་ལོང་ལ་མོ་ལན་གསུམ་སྦྱར། །
དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།^(༤) །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྦྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་
ཅན་ནི།^(༥) གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བྱུང་།

དངོས་གཞི་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་གདམས་ངག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་ནམ་
མཁའི་ཁམས་གིས་གར་བྱུང་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་
བྱུང་ན་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་གྱི་གར་བྱུང་ན་ལས་ངན་གྱིས་བྱུང་ནས་
ཡོད་པ་ཡིན། ལས་ངན་གྱིས་གར་བྱུང་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་
གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ལ་མ་གྱིས་ཡིན། ལ་མ་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན།
དེས་ན་བདག་གི་ལ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནི་བྱིང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་
ཏུ་མེད་པས་ནི་གཟིར། མགོན་སྦྱབས་བྱེད་མཁན་ནི་མེད། ཤིན་ཏུ་འོ་རེ་བརྒྱལ། ཉོན་རེ་མོངས། འདི་
རྣམས་བདེ་བ་དང་ཐུང་ན་ཅི་མ་རུང་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་ན་སྦྱུང་དུ་བྱུངས་སྟོང་རྗེ་
དར་གཅིག་སེམས་སུ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་ད་ལྟ་བདག་གིས་འདི་རྣམས་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་རུས་
པས། ད་འདི་རྣམས་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་ཟད་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་རུས་པ། དེ་
བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱུང་སྟེ་སྦྱུང་དུ་སེམས་སུ་གཞུག་གོ།

དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་རྒྱད་དུ། རྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་
བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྦྱེ་བ་འདི་དང་སྦྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་
པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བགྱིས་པ་
དང་། བགྱིད་དུ་སྦྱུལ་བ་དང་། བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེས། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་པ་ལྟར་འདས་རྣམས་དང་། ས་

ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་
ཞེས་བཀྲི་བས་ཀྱང་། ཏུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་མིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་
ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དཔུགས་མ་ཕྱིན་པ་
རྣམས་དཔུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
བའི་སྤྲད་དུ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཀྲིའོ།
ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་པས་སྤངས་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་བཞུལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དཔུལ་བ་ཡི་དྲུགས་དུད་འགོ་རྣམས་ཏེ་
ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མ་བཞུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་
མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། ལྟ་མོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱ་བའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་དང་མིའི་འགོ་བ་རྣམས་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་
ལྷགས་སྒྲིག་ལྟ་བུ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་^{༤༩} བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་
ལ་བཀོད་ནས་ཉན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །དཔུགས་
མ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དཔུགས་མ་ཕྱིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔུགས་དབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལྟ་སྟོད་དུ་དཔུགས་བྱུང་སྟེ་ས་བཅུ་^{༥༠} གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
མ་འདས་པ་^{༥༡} ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ས་ལམ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་
བཀོད་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །སྤྲད་དུ་
ཞེས་པ་ནི། དགོས་ཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱ་བར་དམ་བཅའ་བའོ།

རྗེས་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་། སྒྲོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྒྲོམ་དུ་
གཞུག། །བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་

བྱ་ལྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་
འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔལ་ཞིང་སྤིང་
སྟོབས་ལྡན་པར་མཐོང་བའོ།^{༡༤} །སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་བཤད་ཟེན་
ཏོ།

འཇུག་པའི་སྒྲིམ་པ་གཞུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྟོབ་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ།
དང་པོ་ལ་བརྟེན་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་བ་དྲི་བ་དང་། ལྷུང་བའི་ལྷི་ཡང་
བརྟོན་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྤངས་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཆོགས་བསགས་པ་དང་།
བར་ཆད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲི་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་།
བསྐྱེད་པ་མདོར་བརྟོན་པའོ།

དངོས་གཞི་ནི། སྟོབ་མས་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་གྱི་
ལུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། རྒྱལ་བྱིས་མ་གང་དག་དང་། མ་
འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། རྒྱལ་བྱིས་མ་གང་
དག་དང་། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ལྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་
ཅད་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། རྒྱལ་བྱིས་མ་གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱེད་པས་^{༡༥} བར་གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་
སྟོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ལྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་
བྱིས་མ་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་མ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་བྱིས་མ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་མ་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་དྲིས་ལ། སྟོབ་མས་ཀྱང་
འཆོལ་ལགས། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྟོན་དོ།

རྗེས་ལ་ཆོས་དྲུག་སྟེ། མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པར་འཇུག་པའི་ཡན་

ཡོན་དང་། རྣམ་པ་གྲུ་ཚོམས་སུ་མི་བསྐྱག་^{༡༤} པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱས་ནས་གོ་བར་བྱ་བ་
དང་། བཀའ་བྱིན་བྱན་པའི་མཆོད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བའོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཟུང་
བཤད་ཟིན་ཏེ། །དེ་དག་གིས་རྫོགས་གསེར་གྱིང་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་གཉིས་ཏེ། བྱངས་སུ་ཆད་པ་དང་། བྱངས་^{༡༥}
མ་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་གཅོད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་རྟེན་གས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྩུ་མའོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་
བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཀང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཅིག་^{༡༦} མ་སྟེས་ན། །དེ་ལྟར་
སྟོན་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་མི་རྟུན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་
རྟུན་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མི་ཐོབ་པོ། །ཀང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པར་རྟུན་པ་ཡིན་ལོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ན། སྟོན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་
སྟོ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་བྱིམས་གསུམ་པོ་སྟེ་བཅུ་གནས་པའི་
དོན་མེད་ལ། སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྟོ་དེ་ཡོད་ན་རྩལ་བྱིམས་གསུམ་པོ་དེ་སྟེ་ཁོང་གནས་
པ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ལོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ།^{༡༨} ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི་དོན་བཤད་ན།
རྟེན་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་གཉེན་པོ་སྟེ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པར་གྱུར་^{༡༩} པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེས་ནི་དུ་ས་མཐའི་མེས་བཞིན་སྟིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ས་ངེས་པར་བསྐྱེག་པར་
 བྱེད།^{༡༣} ཁྱེད་གསུངས་སོ། །བཞི་པའི་དོན་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་
 སྟིང་རྩེའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཅན་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཚུགས་ན། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་
 ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅན་བཏུན་གྱི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་འདི་སྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཅན་བ་ཚུགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཅན་བ་ཡིན་ནོ།^{༡༤} ཁྱེད་གསུངས་སོ། །ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 པ་ནི། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་
 གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀླན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་པར་འགྱུར།^{༡༥} ཁྱེད་
 གསུངས་སོ། །དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་
 ལས། གཞུང་གི་མཉེས་ཀྱིས་སྟེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་
 ཡོངས་བཀའ་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བཀྱིས་ཏེ། བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ།^{༡༦} ཁྱེད་
 གསུངས་སོ། །བཏུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། འཕགས་
 པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པས་བརྟེན་ལྟ་བུའོ།^{༡༧} ཁྱེད་
 གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ས་ལས།
 སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྦྱར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 རོ།^{༡༨} ཁྱེད་གསུངས་སོ། །

འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། སྦྱ་མ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ། རང་དོན་རྒྱུན་
 ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་
 དེ་བསྐྱེད་ནས་སྦྱར་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་ཉིད་གཉིད་གྱིས་ལོག་གམ། བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏམ། བག་མེད་
 པར་སྦྱོད་ཏམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་ཤུགས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་

འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་དེ་ཡང་དག་བྱངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་
 རྟེན་གཉིད་ལོག་གས། །བག་མེད་གྱུར་གྱང་བསོད་ནམས་ལུགས། །རྒྱལ་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་
 མཁའ་མཉམ་པར་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་།⁽¹⁰⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དོན་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་ནི་སེལ། བདེ་བ་ནི་སྤྱུལ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདེ་བས་འཕོངས་པ་དང་། །སྤྲུལ་བསྐལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀྱུན་
 གྱིས་ཆོམ་པ་དང་། །སྤྲུལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །གཏི་སྤྲུལ་གྱང་ནི་སེལ་བྱེད་དང་། །དེ་
 དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་གྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་
 ཡོད།⁽¹¹⁾ །ཅེས་གསུངས་སོ། །གྲངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བགྲང་གིས་མི་ལང་ངོ་། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་⁽¹²⁾ རྟོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
 བ་དང་། ཉེས་པས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་པས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའོ། །
 དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་སྤྲུབ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པར་སོང་བས། དེའི་
 བསྐྱུས་པ་ལ་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ནས། །ལས་
 གྱིས་བསྐྱུབ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱུན་བསྐྱུས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་
 འབྱུར།⁽¹³⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། ཉེས་པས་གཞན་དོན་མི་བྱས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་
 གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་དོན་ལས་དམན།⁽¹⁴⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 ཐོགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག།
 འཁོར་བར་རེས་གྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས།⁽¹⁵⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་དང་། འཇུག་
 པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོས་སྤངས་པ་དང་། བག་པོའི་ཆོས་བཞི་བཞེན་པ་
 དང་། མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་འཆོར་ངོ། །འཇུག་པའི་སྟོན་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་ནི། བྱང་ས་ལས།
 བམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཀྱུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱད་ན་འཆོར་བར་བཤད་དོ། །ཀྱན་ནས་

དགྲིས་པ་འབྲིང་དང་། རྒྱུ་རྩ་སྤྱད་པ་ནི་ན་སྤྱད་ཙམ་དུ་བཤད་དོ།^{༡༧} རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེའི་
 རྩོད་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་བས་ཀྱང་འཆོར་བར་བཤད་དོ།^{༡༨} རྩོམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་བསྟུ་བ་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་སོ།^{༡༩} རྩོམ་གཉིས་
 བོ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་དང་། ལོག་ཏུ་སྐྱེས་པའོ། རྩོམ་དཔོན་ཁི་བ་ལྟའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་མི་མཐུན་
 པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་རྩོམ་པ་གཏོང་དོ།^{༢༠} ཞེས་གསུངས་སོ། ཤོར་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་
 བེ། རྩོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སྤྱར་བྱངས་པས་སོར་རྒྱད་དོ། འཇུག་པའི་རྩོམ་པ་ཤོར་བ་ལ་
 ཡང་། རྩོན་པའི་སེམས་ཤོར་བས་འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་ནི། རྩོན་པ་སོར་རྒྱད་པས་འཇུག་པ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྲིས་སོར་རྒྱད་དོ། རྒྱ་གཞན་གྲིས་རྩོམ་པ་ཤོར་བ་ནི། སྤྱར་ལེན་དགོས་སོ། ལམ་པའི་གནས་
 ལྟ་བུ་བཞི་ལ་ཀྱུན་ནས་དགྲིས་པ་འབྲིང་དང་རྒྱུ་རྩ་སྤྱད་པ་ནི་བཤགས་པས་ཆོག་གོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་
 རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྩོམ་པ་སྤྱར་ཡང་བྱང་བར་བྱ། ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། གཅིག་
 གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་ནམས། ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན།^{༢༡} ཞེས་གསུངས་སོ། ཇམ་
 ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་འཁྱུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་
 ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

(བྱང་རྒྱུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ།)

ལེའུ་བརྒྱུབ་པ། རྩོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།

བྱང་རྒྱུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་^{༢༢} བེ་གཉིས་ཏེ། རྩོན་པ་བྱང་རྒྱུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་རྒྱུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། ཇེ་ལ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ།
 རྩོམ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོས་མི་བཏང་བ་དང་། སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་། ཆོགས་གཉིས་
 བསག་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྤྱང་བ་དང་། ཇལ་ར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་བྱང་དོར་ཏེ། ལྟ་
 བོས་རྩོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟུས། ཞེས་པའོ།

དེ་དག་ཀྱང་^{༢༣} དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་སོ། གཉིས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
 པའི་ཐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དེ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་སྟོས་མི་བཏང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་བཤད་ན། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གཅིག་དང་ལྟན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྟོས་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་
 བའི་སེམས་སོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་
 བྱས་པས། བདག་དེ་ལ་སེམས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནས། གཙམ་བཤད་བྲལ་ཏེ་སྤྱིན་ཆད་ཁྱོད་ལ་ཡན་
 ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་གདགས། གཞོད་པ་བསྟོག་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་བསྟོག་སྟུང་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྟོས་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོས་བཏང་
 བ་ལ་ཟེར་རམ། གཅིག་ཙམ་སྟོས་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཟེར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོས་
 སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ཙམ་སྟོས་བཏང་བས་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉིན་པོས་མ་སྟེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་
 རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྟོས་སྤྱོད་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ལྷ་བསད་ནས་བུའི་རྩས་གསོག་པ་དང་འདྲའོ།
 དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་བདག་ལ་ཡན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གན་^{༡༢}འཆོར་ཏེ།
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཆོར་དོགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་བྱུང་པར་དུ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་པས་ཡན་བདེ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཡན་བཏགས་ལན་དུ་གཞོད་
 བྱས་ན། །ཡང་ལན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱར། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། ཉེས་པའི་ལན་ཡང་
 ལེགས་པས་ལྟོན།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་དཔེར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་སེམས་

དག་ནི། བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྤང་པོ་བཞོད་པ་ཡི། །མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་
 ཏུ་བཤད།^{༡༧} ཟེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་
 དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་སྟུ་མ་ཅུ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ཆེན་པོ་
 བཞིས་འདུས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱུང་རྒྱུ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་སྤྱུ་བུའོ།^{༡༨} །ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་དོན་འབྱུང་^{༡༩} བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པས་ན་
 གནས་ལྟ་བུའོ། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ།^{༢༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་
 དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དཔུང་གིས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་མདུང་ལྟ་བུའོ།^{༢༡} །
 ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལྷོན་ཤིང་རབ་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲ་རེ་ལྟ་བུའོ།^{༢༢} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པའི་སྤྲུལ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རོར་སྤྲ་རེན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ།^{༢༣} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕན་
 ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་
 སེམས་དེ་ལ་རྩིས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་སེམས་
 དེ་མ་ཉམས་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་དག་ཏུ་གྲག་ཏུ་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་
 བ་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་དྲན་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཆོགས་གཉིས་བསག་^{༢༤} བར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་རྒྱུ་བ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་
 ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། ཆོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ།^{༢༥} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ན་ཆོས་སྦྱོད་བརྩུ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་
 ཆ་འདི་དག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་དེ་དག་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་སྟོབས་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་རྟག་ཏུ་བསག་ཅིང་། ཐ་ན་ཐུགས་སྐྱེད་གཅིག་བསྐྱེས་^{“༡༥”} པ་ ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཚང་དུ་བརྟབ་པས་སྐྱེན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་བསག་པར་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། དེ་རིང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གང་བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་ཡན་པར་གང་བྱ་ཞེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་ཏུ་བསམ།^{“༡༦”} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབད་པ་མང་པོས་ཀླན་ཏུ་འཕེལ་བྱ་ཞིང་།^{“༡༧”} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྒྱུའི་སེམས་སྐྱེད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྟོད་པའི་སེམས་སྐྱེད་བ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་སྐྱེད་སྐྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྒྱུའི་སེམས་རྟག་ཏུ་བསམ་པའམ། ཐ་ན་ཡང་སྐྱེན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་རེ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲུལ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསམ་པའམ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་རྒྱས་པར་བྱ་བའམ། ཐ་ན་སྐྱེན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ། རྩོད་པོས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོག་ལས་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སྐྱོགས་བཅིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཡན་སྦྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག^{“༡༨”} །ཅེས་བཛྟོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོད་པའི་སེམས་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལ་ཡན་བརྟགས་པའི་སེམས་སྐྱེད་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ཁོངས་སྟོད་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ཡན་བདེའི་དོན་དུ་བསྔོ་ཞིང་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྐྱེད་པ་ནི། རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བེམས་ལ་བསྔོ་བཀྲང་བྱ་ཞིང་ཐུག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཛུལ་པའོ། །

ལྷ་པ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྐྱེད་ཞིང་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་བརྟེན་^{“༡༩”} པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་

བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། འདི་
 བོ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འདྲ་བོ་དོན་དུ། རི་སྐད་བརྗེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་།⁽¹⁰⁾ ཞེས་
 གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་པ་གང་ནས་བཤད་ན། འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།⁽¹¹⁾ དེ་ཡང་ནག་
 བོའི་ཆོས་བཞི་མི། རི་སྐད་དུ། འོད་སྤངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛོམས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བརྗེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ།⁽¹²⁾ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་
 དག་གི་དོན་བསྟན་ན། སྤྱི་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་བསྐྱས་པ་དང་། གཞན་འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་
 པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་⁽¹³⁾ པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛོམས་ཀྱིས་ཆོག་ས་
 སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྤྱུས་སྟོང་པའོ། །དཀར་བོའི་ཆོས་བཞི་
 ཡང་། རི་སྐད་དུ། འོད་སྤངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛོམས་བཞི་དང་ལྷན་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་
 མ་ཐག་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མདོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་
 བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན།⁽¹⁴⁾ ཞེས་པ་ལ་སོགས་⁽¹⁵⁾ པ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་
 དོན་བསྟན་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱུན་མི་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་པ་ལ་
 འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འཛོམས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྟོགས་བཅུ་ར་བརྗེད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྤྱུས་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་གནས་པར་བྱའོ།⁽¹⁶⁾

དེ་ལ་ནག་བོའི་ཆོས་དང་⁽¹⁷⁾ བོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། སྤྱི་མ་དང་། མཁན་བོ་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་དང་། སྐྱིན་གནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་འོས་དག་ལ་བསྐྱེ་སེམས་ཀྱིས་བརྟུན་སྤྱུས་ཏེ་མགོ་
 བསྟོར་ན། དེ་དག་གིས་ཆོར་རུང་མ་ཆོར་རུང་། དགེས་རུང་མ་དགེས་རུང་། ཁམ་ཆེ་རུང་རུང་།
 མགོ་འཁོར་རུང་མ་འཁོར་རུང་། ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་པར་གཉེན་པོས་མ་སྤེལ་ན་བྱང་སེམས་འཛོར་
 རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་བོའི་ཆོས་དང་བོ། ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱུན་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་གན་
 ས་པར་བྱའོ། །ནག་བོའི་ཆོས་གཉིས་པ་དེ་བཤད་ན། གཞན་དག་གིས་དགོ་པའི་ལས་བྱས་པ་ལ་(སྐྱོན་
 རྣམས་དང་བྱ་ལུ་པའི་ཞལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གསུངས། རྒྱ་ཡོན་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་གང་ཡང་འདྲ་གསུང་། སྐྱིན་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ།) ༡༧༩ འགྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟུག་པའི་བསམ་པས་
 འགྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། (སང་གནད་ལྟོགས་པར་སོང་ནས། སྤྱང་དགོས་པར་མཆི་ཡི་ཟེར་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།) ༡༨༠ །ཁོ་འགྱུར་པ་སྤྱོད་པ་རུང་མ་སྤྱོད་པ་རུང་། སྤྱོད་ཚེད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་
 མ་སྤྱོད་པ་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་
 ཆོས་གསུམ་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཞེ་སྤང་པས་དེའི་སྤྱོད་པ་རྫོང་པ་
 སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རྫོང་པ་རུང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རྫོང་པ་རུང་། རོར་ཡང་རུང་།
 རྟོག་ཏུ་ཡང་རུང་། དམིགས་ཀྱིས་བྱེས་ཀྱང་རུང་། མ་བྱེས་ཀྱང་རུང་། འཇམ་པོས་ཀྱང་རུང་། རྩལ་པོས་
 ཀྱང་རུང་། ཐོས་ཀྱང་རུང་། མ་ཐོས་ཀྱང་རུང་། དགའ་ཡང་རུང་། མ་དགའ་ཡང་རུང་སྟེ། སྤྱོད་ཚེད་ཀྱི་
 རང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སྤྱོད་པ་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གསུམ་
 པ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅི། དེའི་ཡོན་ཏན་
 རྟོགས་བརྩུར་བརྫོང་པ་དེ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་
 ཡང་རུང་པ་ལ་གཡོ་སྤྱོད་པས་མ་ཐོས་པས་ཐོས་པ་གཅིག་བྱས་པ་སྟེ། ཁོས་ཆོར་རུང་། མ་ཆོར་རུང་། ཁོ་
 ལ་གཞོད་རུང་མ་གཞོད་རུང་། སྤྱོད་ཚེད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སྤྱོད་པ་བྱང་སེམས་འཆོར་
 བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྟག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་
 བ་ཞེས་པ་རང་དོན་ལ་མ་འབྲིས་ ༡༨༡ པར་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱའོ། །དམ་ཚཱ་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚེ་སྤྱོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ལས། སྤྱོད་པ་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྩུ་བའོ། ། །

(འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ།)

ལེའུ་བརྒྱུག་ཅིག་པ། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་
 བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོན་གནས་པས། ཚུལ་བྱིམས་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབ་པས་ནས། ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྱུས་ཆེར་འགྱུར།^{༡༡}།
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་
 གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཆར་གྱི་གྲོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཤེ་རྒྱུ་
 ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མངོན་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་ས་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ ཡང་དག་བཤད་དེ་
 དང་པོ་གསུམ། གཤམ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས།^{༡༢}།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། སྟོན་ནི། སྐྱིན་དང་ཚུལ་བྱིམས་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བསམ་
 གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་འདིས། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ།
 ཞེས་པར་བྱའོ། །ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་བཟངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྦྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་
 པོ་འདི་དག་ལ་རྟག་པར་རྒྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དྲུག་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱིན་པའི་ས་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དྲུག་པ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ།^{༡༣} ཞེས་གསུངས་སོ།།

ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྐྱུས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་བསྐྱས་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ།
སྒྲུལ་མ་ནི། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེད་བསྐྱ་
བ་སྟེ། འབྲུག་གིས་པ་རོལ་བྱིན་འབྲུག་བསྐྱས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འབྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
བྱས་པ་སྟེ། མངོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མངོན་མཐོའི་དོན་
གསུམ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །ལའོར་ཀྱི་དོན་ཏུ་བཟོད་
པའོ། །ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞི་
གནས་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསམ་གཏན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་དོན་ཏུ་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་
རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་སྤྲུལ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་དང་། ལའོར་ནི་སྤྲུལ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་
དང་།^{༡༠༤} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱད་ལ་སྟེ་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བར་ཚུལ་
བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་ན་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་
པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་^{༡༠༥} རྒྱས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉིང་
ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་དམན་པ་
དང་མཚོག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་དམན་པ་ནི་སྦྱོན་ཏུ་བསྟན་ལ་མཚོག་ཏུ་གནས་པ་ནི་བྱིས་བསྟན་པའོ། །
ཡང་ན་ཕྱ་བ་དང་རགས་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་རགས་རགས་སྐུར་པ་འཇུག་སྒྲི་སྒྲི་ནི་སྦྱོན་ཏུ་བསྟན་
ལ། གང་ཕྱ་ཕྱར་སྐུར་པ་འཇུག་དཀའ་དཀའ་ནི་བྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྐ་
མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་བྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་བྱིར། །དེ་
དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན།^{༡༠༦} །ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་
པ་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་ཉམས་དམན་^{༡༠༧} པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་

སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་
 དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་
 སྒྲིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ་།^{༡༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ངེས་ཚིག་ནི། དཔལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲིན་པའོ། །བསིལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་
 ན་རྩལ་ཁྲིམས་སོ། །ཁྲོ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ན་བཟོད་པའོ། །མཚོག་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པས་ན་
 བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། །འདིས་དོན་དམ་པ་ཤེས་
 པས་ན་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་པ་རོལ་བྱ་བ་ལས་འདས་པར་^{༡༡} བྱེད་པས་ན་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དཔལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་
 བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཚོག་སྦྱར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་བྱིར་བཤད་
 དོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་པ། སྒྲིན་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་དུག་དུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་རྒྱུ་བ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་
 ཚན་དུག་གིས་ངི་བཞིན་བཤད།^{༡༣} །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱེད་པ་ནི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པ་སྟེ། སྒྲིན་པ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་
 གསུམ་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲིན་དང་རྩལ་ཁྲིམས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི། ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ།^{༡༤} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དམ་ཚིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་
 གི་རྣམ་གཞག་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྩུག་ཅིག་པའོ། །

(པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།)

ལེའུ་བརྒྱུག་ཉིས་པ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ།
སྤྲུལ་ནི། སྤྱིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
དང་། སྤྱིལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་སུ་དང་ནི་དོན་བརྟན་གྱིས། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་
བསྐྱས་སོ། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྤྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་རྟག་ཏུ་བཀྱེན་པས་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་སོགས་པར་སྤྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་འཕོངས་
ནས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་བའོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྲུད་པ་ལས། སེར་སྤྲུ་ཅན་ནི་ཡི་དྲགས་གན་
ས་སུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མིར་སྤྱེས་ན་ཡང་དེ་ཆེ་དབུལ་པོར་འགྱུར།^{༡༩} ཞེས་གསུངས་སོ། འདུལ་
བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། གྲོ་བཞིན་སྤྱེས་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ། བདག་ཅག་སེར་སྤྲུས་འཇུངས་
པ་ཅན། སྤྱིན་པ་རྩེད་ཟད་མ་བཏང་སྟེ། བདག་ཅག་ཡི་དྲགས་འཇིག་རྟེན་ལྟགས།^{༢༠} ཞེས་འབྱུང་
ངོ་། ཡང་སྤྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན། གཞན་དོན་ཡང་མི་རུས་ལ། བྱང་རྩལ་ཀྱང་མི་ཐོབ་པོ། རྟེན་
ཡང་། སྤྱིན་གཏོང་མ་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་མེད། སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བར་ཡོངས་མི་རུས། བྱང་རྩལ་ཐོབ་པ་
ལྟ་ཅི་སྟོས།^{༢༡} ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་སྤྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་རང་ཡང་སྤྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
དུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྲུད་པ་ལས། བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པས་ཡི་དྲགས་འགྲོ་བ་གཅོད། དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
གཅོད། སྤྱོད་ཆེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།^{༢༢} ཞེས་གསུངས་སོ། བཤེས་
སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་པ་རྩལ་བཞིན་བརྩལ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ། སྤྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཚེག་མ་
མཆིས་སོ།^{༢༣} ཞེས་གསུངས་སོ། དབུལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱེ་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་མཛོན་འདོད་
ཅིང་། མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་མཁའ་

ནས། རྒྱལ་པས་དང་པོར་སྦྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་སྦྱོན་པ་དང་ལྟན་ན་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཡང་རུས་ཏེ། སྦྱོན་པས་བསྐྱེད་ནས་དམ་ཚཱ་ལ་
དགོད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱོན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྦྱོན་བྱེད།^{༡༨} །
ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱོན་པ་དང་ལྟན་ན་སྤྲུག་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱང་བསྐྱེད་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས། སྦྱོན་པ་གཏོང་ལ་བྱང་རྒྱལ་རྟེན་མི་དཀའ།^{༡༩} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྦྱོན་ལས་ཀྱང་། སྦྱོན་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱང་རྒྱལ་
བོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། དྱིན་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་མ་བྱིན་པའི་སྦྱོན་ནམས་སྤེལ་མར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཡིན་
ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྦྱོང་པོ་ཅན་ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་
བཞག་པ་དེ་ནི་སྦྱོང་པོ་མེད་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་མི་འཚལ་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་གཞག་པ་དེ་
ནི་བསྐྱེད་འཚལ་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་འཛིགས་པ་མེད་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་གཞག་པ་དེ་ནི་འཛིགས་
པ་དང་བཅས་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་
དེ་ནི་བདུད་གྱི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་ཁྱིམ་
ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །
གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།^{༢༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

སྦྱོན་པའི་རོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་གྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
བྱང་ས་ལས། སྦྱོན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། མ་ཆགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱོས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་
དང་། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་བ་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ།^{༢༢} །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྦྱོན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་དང་། ཆོས་གྱི་
སྦྱོན་པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་པས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཛིགས་པའི་
སྦྱོན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་གྱི་སྦྱོན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་
བྱེད་པའོ། །ཡང་སྦྱོན་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་གྱི་

སྤྱིན་པས་ནི་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། དག་པའི་སྤྱིན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་^{༥༧} བཞི་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། ཞིང་མ་དག་པ་དང་། ཐབས་མ་དག་པ་ལོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། ལོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དམན་པའི་བསམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞན་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ལོ། །དེ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དག་བསད་པའམ། བཅིངས་པའམ། ཆད་པས་བཅད་པའམ། གོ་རར་གཞུག་པའམ། བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།^{༥༨} །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲགས་པ་དང་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་ལ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམན་པའི་སྤྱིན་པ་ནི། ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་དབུལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷ་མའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ནས་སྤྱིན་པ་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དབུལ་ལོངས་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་འཛིགས་པས་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།^{༦༠} །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་། ལམོར་ལོས་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་། དབང་ལྷག་ལ་བརྟེན་ཞིང་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།^{༦༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་ས་ལས་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་བརྒྱུན། དངོས་པོ་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དུག་དང་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ། ལེན་པ་པོ་ཁོ་རང་ལ་གཞོན་པར་བྱ་བའམ། བ་རོལ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ན་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །རིན་ཆེན་སྤྲེང་བ་ལས། གང་ལ་དུག་ནི་ཡན་གྱུར་ན། །དེ་ལ་དུག་ཀྱང་སྤྱིན་པར་བྱ། །ཁ་ཟས་མཚོག་ཀྱང་མི་ཡན་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྤྱིན་མི་བྱ། །སྤྲུལ་གྱིས་ཟེན་པ་རི་ལྷ་བྱར། །སོར་མོ་བཅད་པ་

ཡན་བཤད་པ། རེ་ནི་ཐུབ་པས་གཞན་ཡན་ལ། མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས། སྒྲོང་ན་སྦྱིན་པར་
 མི་བྱེད་དོ།^{༤༩} ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱ་དང་རྫོན་གྱི་འབྲུལ་ལའོར་དང་དེའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མདོར་
 ན་གཞོད་པར་འཇུར་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱུ་བ་འཇུར་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་རྣམས་
 ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ལ་དང་མ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ལ་དང་མ་གཏང་མར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ།
 རུ་དང་རུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགའ་བ་ཞིན་དུ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ལོངས་
 སྦྱོད་མང་པོ་ཡོད་བ་ཞིན་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་དོ། ཞིང་མ་དག་
 པ་སྤང་བ་ནི། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཐོ་འཆོམས་པའི་བསམ་པས་ལུས་སྒྲོང་ན་ཡང་། རང་གི་ལུས་དང་
 ཡན་ལག་གསེའི་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་^{༥༠}
 སྦྱོས་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། རེ་དག་ནི་
 འདོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དོལ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། སེམས་
 ཅན་འགྲངས་ངོམས་ཅན་ལ་ཡང་བཟའ་བཏང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ཐབས་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། མི་
 དགའ་བ་དང་ཁྲོས་པ་དང་འབྲུགས་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། རན་པ་ལ་བརྟུན་པ་དང་། མ་
 ལུས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། སྒྲོང་བ་ལ་ཡང་འབྲུ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་།^{༥༡}
 སྤྲོ་བ་ཀོང་བས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།

དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་གྱུར་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་དང་། ཐབས་
 སོ། རང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ། རེ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི།
 རང་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱེད་མེད་ཀྱི་ཐུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་
 ལག་པ་འདོད་པ་ལ་ལག་པ་སྦྱིན་ནོ། རྒྱང་པ་འདོད་པ་ལ་རྒྱང་བ། མིག་འདོད་པ་ལ་མིག་ ཤེད་འདོད་
 པ་ལ་ཤེད། རྒྱག་འདོད་པ་ལ་རྒྱག་^{༥༢} ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། རེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྒྲོ་མ་སྦྱེས་པའི་དུས་སུ་ལུས་རིལ་པོར་བཏང་གིས།
 ལུས་བསེལ་^{༥༣} ཞིང་མི་བཏང་ངོ་། རེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར།
 ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དོན་དུ། རོན་ཆེན་འབྲུལ་པའི་རྒྱར་བཏང་

ངོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ནི། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང། གསོ་^{༡༥} བདང་བཞོན་
བ་དང། སྤྲང་རྩུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་^{༡༦} པ་ནུམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་མེད་གྱི་
ལུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོད་དང། འབྱུང་དང། དཔུལ་དང། གསེར་
དང། རིན་པོ་ཆེ་དང། རྒྱན་དང། ཉ་དང། སྤྲང་པོ་ཆེ་དང། སྤྲང་དང། སྤོ་མོ་དང།^{༡༧} །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདོག་ཆད་
བཏང་བར་གནང་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག། གཞན་
ལ་མི་སྒྲིན་པ་ནི་ཡོང་མེད་དོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་རབ་རྩ་བྱུང་བས་ནི་
གཞན་ཐམས་ཅད་བཏང་གི། ཚེས་གོས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྒྲིན་པར་མ་གནང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་
འཇུག་ལས། ཚེས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲིན།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་གོས་ནུམས་བྱིན་ན་
གཞན་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

ཞིང་ནི་བཞེ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། སྤྲ་མ་དང་དགོན་མཚོག་ལ་
སོགས་པའོ། །ཕན་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། པ་དང་མ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱག་
བསྐལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། བྱང་པ་དང། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞོན་པ་
བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི་དག་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡོན་ཏན་
དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཤིང་།^{༢༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

སྒྲིན་པ་བཏང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྒྲིན་པ་དང། སྦྱར་བ་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པས་སྒྲིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས་བྱང་རྩུབ་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པའོ། །སྦྱར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྒྲིན་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་
ནི་དད་པ་དང། བཀྱར་སྟེ་དང། རང་གི་ལག་པ་དང། དུས་ལ་བབ་པ་དང། གཞན་ལ་མི་གཞོན་པར་
སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ།^{༢༡} །ཞེས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་
དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྒྲིན་པའི་ལྷ་རོལ་དུ་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྒྲིན་པའི་ཆོ་སེམས་དང་བདད་
བྱིན་ཟེན་ནས་འཁྱོད་པ་མེད་པའོ། །བཀྱར་སྟེ་ནི་གུས་པས་སྒྲིན་པའོ། །རང་གི་ལག་པ་ནི་གཞན་ལ་མ་བཅོལ་

བར་སྦྱོན་པའོ། །དུས་ལ་བབ་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོན་པའོ། །གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་ནི།
 རང་གི་ལམ་ལོར་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པར་སྦྱོན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་
 གི་རྒྱས་ཡིན་ཡང་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལོར་རྣམས་གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྦྱོན་པར་མི་
 བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ནོར་འཕྲོག་གསལ།^{༤༩} བརྒྱས་སམ། བསྟོན་ནས་ཀྱང་
 སྦྱོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱང་ལས་བཀུས་པ་ལས། བྱིར་ཁིང་སྦྱོན་པ་དང་། བྱོགས་མི་
 བྱེད་པར་སྦྱོན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱོན་པའི་བྱིར་རོ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལ་བྱིར་ཁིང་སྦྱོན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱོན་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོན་པའོ། །བྱོགས་མི་བྱེད་
 པར་སྦྱོན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁིང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཁིང་ལ་བྱོགས་རིས་མེད་པར་སྦྱོན་པའོ། །འདོད་པ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་སྦྱོན་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ལེན་པ་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་
 འདོད་པ་སྦྱོན་པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོན་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།།

མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་ནི། ཆོས་རྒྱན་གྱིས་^{༥༡} འཛིགས་པ་དང་། གཅན་ཟན་གྱིས་འཛིགས་
 པ་དང་། ཉན་དང་ཚུལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་དག་གི་སྒྲུབས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས།
 མི་འཛིགས་པ་སྦྱོན་པ་ནི། སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། ཚུ་སྦྱོན་འཛིན་འཁྲིད་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོས་
 རྒྱན་དང་། ཚུལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༥༢} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།།

ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ལ་དོན་བཞི་ཉེ། སྦྱོན་པའི་ཡུལ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོས་དངོས་དང་།
 ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲས་པ་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
 སྦྱོན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་རན་པ་སྤངས་ཤིང་བཟང་པོ་བརྟེན་^{༥༣} པ་ཉེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་བན་པ་སྤང་
 པ་ནི། རྟེན་བཀྱར་དང་བསྟོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྲད་པ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན་^{༥༤} ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདོད་སྤངས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་སྤྲ།
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་བྱེད་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྟགས་^{༥༥} ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་

ནི། སྙིང་རྩེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། སྤྱག་
བསྐྱལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་སྦྱིན་བྱེད།^{༤༩} །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དངོས་ནི། མདོ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་མ་ཞོར་བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་འཛིན་
དུ་འཇུག་པ་སྟེ།^{༥༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་ནི། ཆོས་ལུ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་
པར་མི་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་
འདེབས་ན། །རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐྱབ་ཅེས། །ཐོག་མར་ཆོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ།^{༥༡} །ཞེས་
དང་། འབྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ལོ། །སྟོད་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བྱ། །གལ་ཏེ་སྟོད་ནི་ཤེས་གྱུར་ན།།
གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ།^{༥༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཆོས་འཆད་པའི་ཆེ་ཡང་ས་སྟོགས་གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་
ཆོས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལས། གཙང་ཁིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྟོགས་སུ། །ཡངས་པའི་གདན་ནི་རབ་ཏུ་
བཤམས་བཅིང་སྟེ།^{༥༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱིལ་བསྐྱད་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རི་
སྐད་དུ། བཅོས་བྱ་རས་རྒྱམས་རྩ་ཆོགས་ལེགས་བཅིང་བ། །རྐང་རྟེན་བཅས་པའི་ཁྱིལ་རབ་འདུག་
ཅིང་།^{༥༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཡང་ཁྱུས་བྱ། གོས་ལེགས་པར་བགོས། གཙང་སྤྱ་བྱས། སྟོད་
ལམ་གཟབས་པས་^{༥༥} ཆོས་བཤད་པར་བྱ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལུས་པའི་མདོ་ལས།
ཆོས་སྤྱ་བས་གཙང་སྤྱ་དང་། ཀྱན་ཏུ་སྟོད་པ་གཟེབས་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྟུས་པ་དང་། ལེགས་
པར་གོས་བགོ་བར་བྱ་ལོ།^{༥༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ནི་འཁོད། ཁྱིལ་ནི་བསྐྱད་པའི་ཆེ་
ཐོག་མར་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བདུད་ཀྱི་ལུས་པ་གཞོམ་པའི་ཐུགས་བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏུ་བྲ། ཤ་མེ་ཤ་མེ་མ་ཏི། ཤ་མེ་ཏ་ཤ་ཏྲི།
ཨི་ཀྱ་རེ། ཨི་ཀྱ་རེ། སྤར་རྩི་ཏི་ཀ་རྩི་ཏེ། ཀེ་ཡུ་རེ། ཏེ་རྩི་མ་ཏི། ཨོ་ལོ་ཡ་ནི། བི་བྱུ་ནི་མ་ལེ་མ་ལུ་པ་
ན་ཡེ། ཁུ་ཁུ་རེ། ཁ་ཁ་བྲ་སེ། བྲ་ས་ནི། ཨོ་སྤ་ཁི། པ་རྩི་སྤ་ཁི། ཨོ་སྤ་ཁི། ཤ་མི་དྲ་ནི། སམ་བྲ་ཏ་བྲ་རྩ་
ན་ནི། བི་གི་ཏི་དྲ། སམ་བྲ་ར་བྲ་སྤ་དི་ན། བི་སྤ་སྤ་ར་བྲ་ཤ། སྤ་བི་དྲ། བྲ་སྤ་སྤ། ཨོ་བྲ་ཏི་དྲ། སམ་

སྤུ་རེ། སྤུ་ཅ་རི་ཏ་པ་རི་བྱུ་རྟེ། བི་ག་རྩྭ་རྩྭ། སམ་སྤུ་ར་ཀམ་ཁི། སྤོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། སྤགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་
སྟོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་ན། དེའི་ཁོར་ལུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མཐོ་འཚམས་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་འོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བར་
ཆད་བྱེད་པར་མི་རུས་སོ།^{༥༧} །དེ་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་འབྲེལ་བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤད་པར་བྱའོ།
ཚོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

སྦྱོར་པ་སྟེལ་བ་ནི། སྦྱོར་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉུང་དུ་ཡིན་ཡང་མང་པོར་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་
ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་སྟོད་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རིའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་མཁས་པ་ནི།
སྦྱོར་པ་ཉུང་དུ་ཡང་མང་པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ།^{༥༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལའོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྦྱོར་
པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི།
སྦྱོར་པ་གང་གཏོང་ཡང་། དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་
གཏོང་། བར་དུ་སྦྱོར་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མེད། སྦྱོར་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱོར་པའི་
དངོས་པོ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱོར་པར་བྱེད་པའི་ལུལ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། །མཐར་སྦྱོར་པའི་ནམ་སྦྱིན་ལ་
རེ་བ་དང་བྲལ་ན། སྦྱོར་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་ཐོབ་པོ། །འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱོར་
པ་བྱེན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་ནམ་དུ་འང་ནམ་པར་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་མེད། །དེ་
ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། །རྒྱུང་དུ་བཏང་ལ་མང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
འགྱུར།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། སྦྱོར་པ་དེ་
དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བྱང་ས་ལས། འབྲས་སུ་ལ་བལྟ་ཞིང་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་པ་
ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱེད་དོ།^{༦༠} །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བསྟོ་བས་ནི་འཕེལ་བ་གཅིག་སུང་མ་ཟད་ཀྱིས། མི་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་སྤོ་གྲོས་

མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བཅུན་པ་ཤར་དུ་ཉིད་པ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷུང་
བཞི་བསྐལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་
བྱང་རྩལ་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་
འགྱུར་རོ།^{༥༥} །ཞེས་གསུངས་སོ།

སྦྱོར་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སྦྱོང་ཉིད་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱིང་པོ་
ཅན། །སྦྱོང་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར།^{༥༦} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་པ་དེ་དག་སྦྱོང་པས་
ཟིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་འགོ་ལ། སྦྱིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་སྟེ། མི་གན་
ས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་འགོ་བས་ན་དག་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱོང་པས་ཟིན་པ་ནི།
གཅུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། སྦྱོར་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་བཞིས་གདབ་པར་གསུངས་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་རྒྱ་བཞིས་བཏབ་ནས་སྦྱོར་པར་བྱེད་དེ། བཞིག་དཔེ་ན། བར་ལུས་སྦྱོང་པ་ཉིད་གྱི་
རྒྱས་གདབ་པ་དང་། བྱི་ལོངས་སྦྱོང་སྦྱོང་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། སེམས་ལུལ་ཅན་སྦྱོང་པ་ཉིད་
གྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ཚས་བྱང་རྩལ་སྦྱོང་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ། རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱས་
བཏབ་ནས་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་པར་བྱེད་དོ།^{༥༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། སྦྱིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་
གྱི་སྦྱིའམ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱག་བསྐལ་མ་བཟོད་ནས་སྦྱོར་པའོ།

སྦྱོར་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་ནམས་སྦྱོར་པའི་ཡོང་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།^{༥༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གན་
ས་སྐབས་སུ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོར་པ་བཏང་བས། མི་འདོད་ཀྱང་རང་ལ་ཡོངས་སུ་དཔྱན་སུམ་ཚོགས་
པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྦྱོར་པས་བསྐྱེས་ནས་མཚོག་ལ་སྦྱོར་པར་བྱེད་ཅུ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
འཕགས་པ་སྦྱང་པ་ལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བགཅོད། །དབུལ་བ་དང་
ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །སྦྱོང་ཆེ་ཡོངས་སྦྱོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

སྤྱིན་པས་སྟུག་བསྐལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད།^{༥༥} ཁེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས།
 ཟས་བྱིན་པས་ནི་སྟོབས་ཅན་འགྱུར། ཁོས་སྤྱིན་པས་ནི་ཁ་དོག་ལྡན། བཞོན་པ་བྱིན་པས་བདེ་འགྱུར་
 བརྟན། མར་མེ་བྱིན་པས་མིག་དང་ལྡན།^{༥༦} ཁེས་གསུངས་སོ། མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་བྱང་
 བས་ནི་བདུད་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བའོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
 འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་སྤྱིན་པ་ཡིས། བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡི་
 མཆོག་ཏུ་འགྱུར།^{༥༧} ཁེས་གསུངས་སོ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་མྱུར་དུ་
 མཇུག་ནས་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་ཐོབ་པོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་
 ལས། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྤྱིན་པ་དག་སྤྱིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་
 པ་ཉིད། འདོད་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།^{༥༨} ཁེས་གསུངས་སོ། དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལ་
 ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ལས། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུག་ཉིས་པའོ། །

ལེའུ་བཙུག་སུམ་པ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ།

ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། སྟོམ་ནི། སྟོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། ཇོ་བོ་
 དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྟེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་
 བི་དོན་བདུན་གྱིས། ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པ་བསྟུས། ཁེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྤྱིན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན། དེས་
 ལྟ་མི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་མི་ཐོབ་པོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་དབུམ་འཇུག་པ་ལས།
 སྟེས་བུ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱུད་པ་ཆག་གྱུར་ན། སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྟར་།^{༥༩}
 ཁེས་གསུངས་སོ། ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་ཤད་དོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་
 བྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཇེ་ལྟར་མིག་མེད་གཞུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་བ། ཇེ་བཞིན་ཚུལ་
 བྲིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་།^{༦༠} ཁེས་གསུངས་སོ། ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་རོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཇེ་ལྟར་རྒྱུད་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་

ལུས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར།^{༥༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 མི་ལྟན་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལམ་མ་ཚད་བས་སྒྲ་མེད་གྱི་བྱང་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་དག་^{༥༡༢} ལས་
 ལྡོག་^{༥༡༣} རྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ན་ལུས་ལྟན་སྲུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་
 པ་ལས། ཁྲིམས་གྱིས་དྲུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤྱོད་དེ་ཡིས་དལ་བ་
 ཏྲག་ཏུ་རྟེན།^{༥༡༤} །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ན། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་
 ཐིངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྱོད་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་
 གྲུག་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས།^{༥༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ན་ཁིང་
 ས་གཤིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱེ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་
 ལུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར།^{༥༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ན་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཡང་སྒྲེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་
 ལྷུང་ཐོབ་སྟེ། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཡན་ཡོན་ནོ།^{༥༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་ལྟན་ན་སྒྲོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་དག་གང་བསྐྱངས་བས། །སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར།^{༥༡༨} །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ན་བྱང་རྒྱུ་བ་བསྐྱུ་བ་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས།
 ཁྲིམས་གཅིང་ཡན་འདོགས་མང་བས་ན། །བྱང་རྒྱུ་འགྲུབ་པ་ཡོངས་མི་དཀའ།^{༥༡༩} །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ།^{༥༢༠} རི་རྒྱད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལྟན་པ་སངས་རྒྱུས་འབྱུང་དང་ཤད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་རྒྱན་རྣམས་གྲུག་གྱི་མཚོག། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལྟན་པ་དགའ་བ་གྲུག་གྱི་གནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་འཛིག་རྟེན་གྲུག་གྱིས་བརྟོད།^{༥༢༡} །
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟན་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་བྱང་ས་ལས། ཡོན་ཏན་བཞི་
 དང་ལྟན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། བ་རོལ་ལས་

ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་། བསམ་པ་གིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་
ན་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྲས་པ་བསྐྱེད་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་
པའོ།^{༥༩} །ཞེས་གསུངས་སྟེ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འདི་དག་གྲང་མདོར་བསྐུས་ན། ལེན་པ་དང་བསྐྱེད་
བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ནི་ཆོག་དང་པོའོ། །བསྐྱེད་བ་ནི་ཆོག་གི་མ་གསུམ་མོ། །

རྒྱལ་བྱིམས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་དང་། དག་བཙུགས་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་
བྱིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། སྡོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་རིས་
བདུན་པོ། དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་། དག་རྒྱལ་དང་། དག་རྒྱལ་མ་དང་།
དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མའི་རྒྱལ་བྱིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༦༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གྲང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་རང་སྐྱུ་བ་ནི་རང་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་
ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། དེ་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་བྱིམས་མི་བསྐྱེད་། མཐོང་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་ཕྱིར་
མ་ཡིན། ཆངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དབང་ལྷག་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གཞུགས་
ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དཔུལ་བའི་འཛིགས་པས་འཛིགས་ནས་རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱེད་བ་
མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་འཛིགས་སྒྲག་པས་
རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྒྱ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བྱིམས་
བསྐྱེད་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱེད་
ངོ་།^{༦༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་ནི། བཅ་མཁའི་སྤྲིང་པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ། སློན་པོའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་རྩ་བའི་
 ལྷུང་བ་བརྒྱད་དེ། མིང་དུ་བཅོ་བརྒྱད། རྗེས་སུ་བརྩུ་བཞི་པོ་སློང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །ལས་ལམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །དམ་པའི་
 ཆོས་ནི་སློང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་པས་ཡིན། །རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་
 ལའང་། །དུར་སྒྲིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །བཅོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་
 ལས་འབེབས་པ་དང་། །མཚམས་མེད་ལྟ་བོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །གྲོང་ལ་
 སོགས་པ་འཇིག་པ་དག། །རྩ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སློབ་སྐྱེད་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ།
 སློང་པ་ཉིད་ནི་བརྟོན་པ་དང་། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརློག་པ་
 དང་། །སོ་སོ་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སློང་བ་དང་། །སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་
 སོགས། །སློང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ལ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་
 ཏན་བརྟོན་པ་དང་། །རྟོན་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། །ཆོགས་བཅད་སྒྲིལ་གཞན་སྟོང་དང་། །བདག་
 བོ་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སློབ་པ་དང་། །དགེ་སློང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་དང་། །སྤྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདོར་བར་བྱེད་
 པ་དང་། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ཡོངས་སྟོང་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྤྱིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་རྩ་བའི་
 ལྷུང་བ་ལྟེ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ།^{༤༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྫོང་གསེར་གླིང་པ་ནི། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ལམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བརྩུ་
 རྩུག་སློང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ།^{༤༤} །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ལམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ནི། བྱང་སའི་
 དོན་བརྩམས་པ་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྟོན་དང་བཀྱར་སྟེར་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བརྟོན་གཞན་ལ་
 སྟོང་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐུལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྲེལ་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་
 བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །བྱོས་ནས་གཞན་ལ་འཕྲོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སློང་བྱེད་ཅིང་།
 དམ་ཚཱ་འདྲར་སྤང་སྟོན་པའོ།^{༤༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་བྱས་བཞི་བརྩུ་རྩུག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ །ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་^{༡༥} སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བྱིར་ལུས་དང་རག་གིས་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་
ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། མདོར་བསྟན་ན། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་གང་ཞེན། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། ཐོས་པ་
དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་གཅིག་ཤུར་དགའ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲུབ་ཆུངས་ལ་བཀྱར་
སྟེ་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་པ་ལ་རིམ་གྱོ་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱིན་ཞིང་
ཡོན་ཏན་བསྒྲག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་
བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟེ་ཞིང་སྦྱོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་
དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱང་བ་དང་དབང་
པོའི་སྒྲོ་བསྐྱང་ཞིང་ཟས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། བམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ཆ་སྐྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་
འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྦྱིས་སྤྱད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་གི་
འབྲུ་ལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་འཆགས་ཤིང་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་།
བསྐྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ།^{༡༦}།
ཞེས་གསུངས་སོ།།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མདོར་བསྟན་ན་རྣམ་པ་བརྟུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། གང་ཞེན། བྱང་ས་ལས། བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྟུག་
བསྐྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་ལ་རིག་པ་སྟོན་པ་དང་། བྱས་པ་
བཟོ་ཞིང་ཆོར་ཏེ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འཕྲིགས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱང་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱ་རན་སེལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལེགས་
པར་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་

བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྒྲག་པ་དང་། འདུན་པར་བྱེད་
 པའོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ།^{༡༨} །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དང་ཅིང་རང་མི་ཉམས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སྒོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྤང་ཞིང་། དག་པ་གསུམ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལ་ལུས་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། དགོས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཆོང་^{༡༩} རྒྱག་ལ་སོགས་པ་དཔྱ་ཤོད་གྱི་
 སྒྲོད་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་རོ། །འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དལ་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། བཞིན་འཇུམ་
 པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོན་བགྱིས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་འཇུམ་པའི་
 བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁྱོད་ཀྱི་འོ་ཟུམ་ཡོངས་སྤོངས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས།^{༢༠} །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་བལྟ་བའི་ཆོ་ཁྱར་བལྟ་ན། མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟ་ན་ཡང་། །འདི་
 དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག །སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཆུལ་དུ་
 བལྟ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུག་པའི་ཆོ་ཁྱར་འདུག་ན། རྒྱུ་པ་བརྒྱུངས་ཏེ་མི་འདུག་
 ཅིང་། །ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེའོ།^{༢༢} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་ཁྱར་ཟ་ན།
 ཡང་རི་སྐད་དུ། །ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་། །ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ།^{༢༣} །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོད་ལམ་གྱི་ཆོ་ཁྱར་བྱ་ན། ཁྱི་ལ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ། །སྒྲ་དང་བཅས་པ་
 མི་འདོར་རོ། །སྒོ་ཡང་དྲག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་བཅོམ་བསྐྱུང་དགའ་བར་བྱ།^{༢༤} །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །ཉལ་བའི་ཆོ་ཁྱར་ཉལ་ན། རི་སྐད་དུ། མགོན་པོ་བྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ།^{༢༥} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དག་གི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། སྤྱ་བ་མང་པོ་དང་། སྤྱ་བ་རྣམས་པོ་སྤངས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱ་བ་
 མང་པོའི་ཉེས་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་དམ་པའི་
 ཆོས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས། །སེམས་ནི་མི་མཉེན་རབ་ཏུ་རྩལ་པར་འགྱུར། །ཞིགནས་ལྟག་མཐོང་དག་
 དང་རབ་ཏུ་རིང་། །སྤྱ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །རྟག་ཏུ་སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པ་མེད། །
 སྤྱགས་པའི་གཏམ་དག་ལ་ནི་དགའ་བ་སྟེ། །སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་གནས་ཤིང་གེས་རབ་ཉམས། །སྤྱ་ལ་
 དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ།^{༢༦} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྤྱ་བ་རྣམས་པོའི་ཉེས་པ་ནི།

ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། གང་གིས་འབྲུལ་བ་ཅི་མཐོང་ཡང་། །དེ་དག་ཉེས་པར་མི་བསྐྱབ་མེ། །ཅི་
འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་སྤྲེའུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།^{༡༠༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟང་བ་སྤྲོད་ན་བྱང་
ཆུབ་དང་རིང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་དོག་གིས་སྤྲོད་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་ཏུ་འགྱུར་རོ།^{༡༠༢} །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་མང་པོ་དང་། རྣམས་པོ་སྤོང་བར་བྱའོ། །ངག་གི་འདུ་བྱེད་དག་པར་
རི་ལྟར་སྐྱེ་ན། རི་སྐྱད་ཏུ། སྐྱེ་ན་ཡིད་ཐེབས་འབྲེལ་བ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་།
ཆགས་དང་ཞེ་སྤངས་སྤང་བ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྐྱེ་བར་བྱ།^{༡༠༣} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཉིད་དང་སྐྱགས་
པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་པའི་
བསམ་པ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔམ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་འདོད་
ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་
པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཉི་སྐྱག་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཡོ་བ་བསྐྱེད་པར་
རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནང་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །
རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་ལ་
རོལ་འབྲིད་པའི་སྤྲད་འཛོང་མ་དང་འདྲ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ།^{༡༠༤} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །
རྟེན་པ་རྟེན་གྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། མི་ལམ་མིས་པའི་རྩ་ལྟ་
ལུས། །འཐུངས་གྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས། །བརྟེན་ན་ངོམས་
པར་མི་འགྱུར་རོ།^{༡༠༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འདོད་པ་རྒྱུད་པར་བྱ། ཆོག་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་། རི་སྐྱད་ཏུ། གང་ཞིག་གཉིད་དང་སྐྱགས་ལ་དགའ་བྱུར་
པ། །དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་རྒྱུང་འགྱུར། །དེ་ཡིས་སྟོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཡོ་
ཤེས་ལས་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཉམས་འགྱུར།^{༡༠༦} །ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་གཉིད་དང་སྐྱགས་ལ་དགའ་བྱུར་
པ། །མི་ཤེས་ལའོ་སྟོམས་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། །དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་གྲགས་རྟེན་དེ། །ནགས་ན་

གནས་པའི་ཚེ་ན་འཚོ་བར་འགྱུར།^{༡༠༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་སྟན་པ་དེ་དག་^{༡༠༨} ལ་གནས་པར་
བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྒེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོན་བ་གསུམ་གྱིས་སྒེལ་བ་སྟེ། ཞོང་
དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ་གོང་དུ་
བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྒྱ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་
ནི་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས། སྤྱི་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་དང་
མིའི་དཔལ་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ།^{༡༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་
བའི་བདེ་སྦྱིད་དེས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་མི་ཞོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟེན་མེད་ཀྱི་
བསུམ་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ཁྲིད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བྱེན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་
པ་ཡིན།^{༡༡༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་དེ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་
བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟག་དུ་བསྟུགས་པ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་བསྟོད་པ་ཡིན། དྲི་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་
མཚོད་པ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་བྲིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་གསོལ་
བ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་དགོངས་པ་ཡིན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟག་དུ་

དབང་བསྐྱེད་པ་ཡིན།^{༡༡} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་
པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ།

བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། རྩོམ་ནི། རྩོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། ཁོ་བོ་
དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། བྱི་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་
ནི་དོན་བདུན་གྱིས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བསྐྱེད་སོ། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྤྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་བཟོད་པ་དང་
མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་ལོ། ཁོང་ཁྱོ་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཐར་བྱས་གྱི་
དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན།^{༡༢} བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷ་སྟོན་
ལས། ཁོང་ཁྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འཛོམས་པ་
སྟེ།^{༡༣} ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། བྱིན་དང་
བདེ་གཤེགས་མཚན་ལ་སོགས། ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀྱང་ཀྱང་། ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་
པར་བྱེད།^{༡༤} ཁྱེད་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཞེ་སྤང་ཁོང་དུ་ཞུགས་པས། མདའ་
དུག་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། ཡིད་^{༡༥} ཟུག་རྩུ་ལངས་ནས་དགའ་བདེ་དང་ཞི་བ་མི་སྟོང་སྟེ། ཐ་
མ་གཉིད་ཀྱང་མི་ཐེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྤང་ཟུག་རྩུའི་སེམས་འཆང་ན། ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་
མི་སྟོང་། །དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར།^{༡༦} ཞེས་པ་
དང་། མདོར་ན་ཁྱོ་བས་བདེར་གནས་པ། དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཁོང་དུ་ཞེ་སྤང་ཞུགས་པས་བྱི་རོལ་དུ་ཁྱོ་གཏུམ་འབྱུང་སྟེ། དེས་མཛའ་
བཤེས་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཞིང་སྤྲོན་ནས། ནོར་ཟས་བྱིན་ཡང་འཁོར་དུ་མི་བུའུ་བོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྟོ་བར་འགྱུར། བྱིན་པས་བསྐྱེད་ཀྱང་རྟེན་མི་བྱེད།^{༡༨} ཁྱེད་
གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། བདུད་ཀྱིས་གྲགས་རྟེན་ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མྱེ་སྟོད་ལས། སེམས་སྣང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདུད་གྱིས་སྒྲགས་ནི་དན་པ་
བར་ཆད་འཇུག་གོ་^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཏུ་མ་ཡོངས་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྣང་པ་
ལས། སྣང་ཞིང་བཟོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད།^{༡༡} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་
བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞུས་
ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྣ་ཚོགས་
ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་བསྐྱིམས་ཏེ་ཁྱོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་
གཞན་དུ་བདེ།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཡབ་སྐུས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཁྱོ་བ་སངས་རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས། །རྟག་ཏུ་བྱམས་པ་
བསྒྲོམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མི་སྟམ་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་དང་། སྟིང་
རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྟམ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། མདོར་བསྟུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཟོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པ་དང་།
སྟུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་འོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོན་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །ཡང་དང་པོ་གཉིས་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །དེ་
དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
གཤེ་བ་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། མཚང་^{༡༦} འབྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་

བགེགས་^{༥༡༧} བྱེད་པ་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་^{༥༡༨} བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། མི་ལ་བྱས་པ་དང་། བྱི་^{༥༡༩} གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལྟར་ན། གཞན་དག་བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ། ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བརྟག་པ་དང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སྟོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་དང་། ཡན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་དང་། དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། ཡན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟགས་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྟ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེ་སྒང་གིས་རང་དབང་མེད་ལ། ཞེ་སྒང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་དབང་མེད་དེ། དེས་ན་ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་གཤམ་ན་བྱུལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་ཁྱོ་འགྱུར།^{༥༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། བདག་གིས་ད་ལྟ་སྟོང་བའི་གཞོད་པ་འདི་ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་བ་སྒྲ་མ་ལ་བྱས་པས་གཞོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་ཉེས་པས་ན་གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།^{༥༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་ལུས་འདི་མེད་ན་པ་རྩོལ་པོས་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ས་མི་རྟོན་དེ། །དེས་ན་ལུས་འདི་ཡོད་པས་གཞོད་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་བྱུང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ།^{༥༢༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་སེམས་འདིས་ལུས་བཟང་པོ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པར་མི་བྱ་བ་མི་འཛིན་པར།^{༥༢༣} ལུས་ངན་པ་གཟེ་རེ་ཅན་བཟུང་བས་^{༥༢༤} གཞོད་པས་རྩྭ་གས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལན་པས། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱ་བ་མི་

ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྟུག་བསྐལ་ཅན། །ཤེད་ལྡོངས་བདག་གིས་བབྱང་གྱུར་ན། །དེ་
 ལ་གནོད་པ་སུ་ལ་བློ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་
 རྒྱད་དུ། ལ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ་བློས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་སྟོན་མེད་གང་གིས་བྱ།
 །སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིན།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྟོན་ལ་འཛེམས་ལ་བཟོད་པར་
 བྱའོ། །ཡན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་བསྟོམ། བཟོད་པ་
 བསྟོམས་^{༡༣} བས་སྟེག་པ་བྱང་།^{༡༤} སྟེག་པ་བྱང་བས་ཚོགས་ཇོགས། ཚོགས་ཇོགས་པས་འཛང་
 རྒྱ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་དོན་གྱིས་ཡན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། འདི་དག་ལ་ནི་བརྟེན་བཅས་ནས། །བཟོད་པས་བདག་སྟེག་མང་དུ་བྱང་།^{༡༥} །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སྟུབ་^{༡༦} པ་ལ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་མེད་དུ་མི་བརྟུབ་ལ། བཟོད་པ་སྟོམ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དུ་མི་བརྟུབ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་
 འདི་ཚོས་ཀྱི་གོགས་པོ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་རྒྱུ་སྟོད་
 པའི་གོགས་གྱུར་པ། །བདག་གིས་དག་ལ་དག་འུ་བར་བྱ། །འདི་དག་བདག་གིས་བསྐྱབས་པས་ན།
 དེ་བྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བྱ་འདི། །ཐོག་མར་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་
 རྒྱ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉམས་པར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་རྒྱད་དུ། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་
 གཉེན་གྱུར་པ། །ཡན་པ་དབག་མེད་མཛད་ནུམས་ལ། །སེམས་ཅན་མཁྱེད་བྱས་མ་གཏོགས་པ། །
 གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་
 རྒྱད་དུ། འདི་དག་མཁྱེད་བྱས་མང་པོ་ཞིག །འདི་ལྟར་སུན་སུམ་པ་རོལ་བྱིན།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ།
 བྱང་ས་ལས། འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟོད་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་རྒྱད་དུ། གནོད་
 པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྟོར་དུ་སྟུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚས་ཅམ་དུ་རྟེན་སྟུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་
 རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྟུག་བསྐལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སྟུ་བབྱང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ།^{༢༠} །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བས་གཞན་དུ་
 པ་མའམ། སྟོན་བླའམ། སྟོན་དཔོན་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ངན་པར་བྱས་པ་

ནི་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པས། ད་ལྟ་གནོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བདག་ལན་བྱེད་པ་མི་བཟོད་^{༥༥} ལྷ་མ་དུ་
 ལྷིང་དུ་སྤྲུག་པའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་འདྲ་ཤེས་ནི།
 གནོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཙམ་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ལ་ནི་
 གཤེ་བར་བྱེད་པ་འཇུག་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། བརྒྱད་བཀག་བྱེད་པའི་བདག་གམ་
 སེམས་ཙན་ནམ་སྟོག་གམ། སྒྲེ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ལྷ་མ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ།
 མི་རྟག་པའི་འདྲ་ཤེས་ནི། སེམས་ཙན་ནི་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་ལ། གནོད་པའི་
 མཆོག་ནི་སྟོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙན་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་སྟོག་བཅད་མི་
 དགོས་ལྷ་མ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའི་འདྲ་ཤེས་ནི། སེམས་ཙན་
 ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གསུམ་གྱིས་ཉེན་ལ། བདག་གིས་དེ་དག་བསལ་བར་བྱ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 བསྐྲུབ་པར་མི་བྱའོ་ལྷ་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདྲ་ཤེས་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཙན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་རྒྱང་མའི་རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གནོད་པ་བྲལ་ཆོགས་ལ་ལན་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་
 པའོ།

གཉིས་པ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ནི། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྲུབ་པའི་
 སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྦྱོར་བར་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དང་དུ་སྒྲུང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས།
 གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བརྒྱད་དང་དུ་སྒྲུང་བར་གསུངས་སོ།^{༥༦} །
 དེ་ཡང་དོན་གྱིས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་
 རྩོལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་སྒྲ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྲར་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་
 དང་། བཤད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། བསྟོམ་པ་དང་། ཉམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཙན་གྱི་དོན་སྤྲུམ་བཞིན་དུ་བརྩུག་ཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཏེ། དལ་བ་དང་། རུབ་པ་དང་། ཆ་བ་དང་། བྱང་བ་དང་།

བཀྲེས་^{༡༤༧}པ་དང་། རྫོམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་^{༡༤༨}འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒྲོ་བར་
 དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། བད་དྲག་པོའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཏར་^{༡༤༩}
 ཀྱིས་ནད་འཚོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ཡི། །སྐྱུག་བསྐལ་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ། །ཟུག་ཏུ་བོད་བསྐྱུག་
 གཞོད་བསལ་བྱིར། །ལུས་མ་གཏོང་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་བཞིན།^{༡༥༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་
 ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་དུ་སྒྲུངས་ནས་འཁོར་བའི་གཡུལ་ངོ་བོ་སྒྲོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འཛོམས་པ་
 བྱིད་པའ་བོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་པའི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་བསད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་
 དཔའ་བོར་གཤགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་མཚོན་བརྟེན་པ་དང་འབྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱང་བསད་ནས། །ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་དག་འཛོམས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་
 བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པ་ཡིན།^{༡༥༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་^{༡༥༢}ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བྱང་ས་ལས། དཀོན་
 མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གནས་བརྒྱུད་ལ་མོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།^{༡༥༣} །ཡང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་རང་བཞིན་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པའོ། །བཟོད་པ་སྟེལ་
 བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བརྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །
 བཟོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱིང་རྟེན་ཟེས་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བཟོད་པ་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་ཆོད་
 མེད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱུ་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༥༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་
 ལུ་ནི་དེ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། བད་མེད་པ་དང་།
 སྟན་གཤགས་དང་། ཆེ་རིང་བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། འཁོར་ཆེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། བད་མེད་པ་དང་གཤགས་པ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ལུན་རིང་

འཚོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་སྒྲུང་བའི་བདེ་ཆུས་ཐོབ།^{༡༡} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྩ་བཞི་
པའོ། །

ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། རྩོམ་ནི། སྒྲིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་
བོད་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།^{༡༢} །འབྲས་
བྱ་དང་ནི་དོན་བརྒྱན་གྱིས། །བརྩོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་བསྐྱས་སོ། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་བོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཡང་། བརྩོན་
འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་ཡོད་ན་དགེ་བ་མི་འབྱུང་། གཞན་དོན་མི་རུས། བྱང་རྒྱལ་མི་
ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྒྲིན་པ་མེད་པ་ནས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་
ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཐོག་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་དང་
ལྡན་ན། དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིམ་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྲད་
པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིམ་མི་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་
བའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྱུར།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། འཛིག་
ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་བཞུལ་^{༡༥} རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་
ནི་འཛིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་སྤྲ་མེད་
ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མུར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་
མཚོག་འཆང་རྒྱ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བརྩོན་འགྲུས་
བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དཀར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེན། །སློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་རྒྱལ་ཡོད་དོ།^{༡༨} །ཞེས་

གསུངས་སོ། །གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་གང་བཅུམས་པ། །དེ་ལ་བྱང་
རྒྱུ་ཡོངས་མི་དགའ།^{ལྟ་} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོ་ནི། །དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་
བརྩམ་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེན། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོ་
བའོ།^{ལྟ་} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ།^{ལྟ་} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་ལ། ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོམས་
ལས་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྦྱང་པའི་ལེ་ལོ་དོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ལས་གྱི་ལེ་ལོ་ནི།
ཉལ་བ་དང་། གཉེས་པ་དང་།^{ལྟ་} གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དག་
སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦང་ཞེན། ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་
སྦྱོང་དག་གེས་པ་ནི་འགྲིབ། སྟོག་ནི་ཆད། ཆོའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། སྟོན་པའི་བརྟན་པ་ཡང་ངེས་པར་
འཛིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་དང་བརྟལ་བ་བརྟན་པོས་སྦྱབ་པར་མི་བྱེད།^{ལྟ་} ཅེས་
གསུངས་སོ། །སྦྱིད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །ཇི་སྦྱིད་དུ་ནི་ཆོགས་པས་ག་
བྱ།^{ལྟ་} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་ཁར་ཆོགས་པས་གས་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། དུས་བྱུག་ནས་
བསག་^{ལྟ་} ལོང་མི་འོང་སྟེ། ཇི་སྟན་དུ། དེ་ཆེ་ལེ་ལོ་སྦངས་ཀྱང་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ།^{ལྟ་} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་མི་འཆི་འོ་སྟམ་ན། སྟོ་ལྟོ་མེད་དེ།
ཇི་སྟན་དུ། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་པས། །ན་དང་མི་ན་ཀྱན་
གྱིས་ཀྱང་། སྟོ་བྱར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།^{ལྟ་} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོམས་ལས་གྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཇི་
ལྟར་སྦང་ན། བར་དུ་སྦྱལ་འོང་བ་ལྟར་འདོར་བའམ། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་སྦང་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སྦྱིད་འཇུག་ལས། དེ་བས་པར་དུ་སྦྱལ་འོང་ན། །ཇི་ལྟར་རིངས་པར་ལྷང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
གཉིད་དང་སྟོམ་འོང་ན། །ལྷུང་དུ་དེ་དག་བསྐྱོག་པར་བྱ།^{ལྟ་} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྦྱིང་ལས་
ཀྱང་། མགོ་འམ་གོས་ལ་སྟོ་བྱར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྦྱིད་

མེད་པར་བགྱིད་སྤྲོད་འབད་འཛལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས།^{༡༧༩} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤྱིད་ལྷགས་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བདག་ལྷ་བྱང་ན་པས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ག་ལ་ཐོབ་
སྟམ་ནས་^{༡༨༠} སེམས་ཁུམ་པ་ཡིན་ཏེ།^{༡༨༡} དེ་ལྟར་དུ་ཁུམ་མི་དགོས་པས་སྤྱིད་ལྷག་དེ་སྤང་བར་བྱའོ།
ཇི་ལྟར་ཁུམ་མི་དགོས་སྟམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། །སྤང་བ་ཤ་སྤང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤོང་བར་གང་
ཟུར་བ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་དགའ་སྤྲོ་མེད་ཐོབ། །བདག་ལྷ་
རིགས་ཀྱི་མིར་སྦྱེས་ལ། །ཡན་དང་གཞོན་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་
གིས་བྱང་ཚུབ་ཅིས་མི་ཐོབ།^{༡༨༢} །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲོད་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དག་འདུལ་བ་དང་
རྩས་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་པ་ལ་ཆགས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་པ་^{༡༨༣} དངོས་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ།

བརྩོན་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྦྱར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་
དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ།
གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ།
དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་མ་འགོད་^{༡༨༤} ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དགོ་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་མི་འདོར་རོ་སྟམ་དུ་གོ་ཆ་བྱོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས། ཤུ་རིའི་
བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཐ་མ་ཅི་ཅམ་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱིར་
བརྩོན་འགྲུས་སྟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།^{༡༨༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་ཆ་བགོད་པ་བཟུན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ནམས། །བསྟུ་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཆད་ནི་མེད་
པའི་ཕྱིར། །གོ་ཆ་བགོས་པ་ཆད་མེད་དོ།^{༡༨༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པས་
ཁུམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བསྐྱེད་པ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་གོ་
ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་བགྱང་བས་བྱང་ཚུབ་མི་འཛོལ་གྱི། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གོ་ཆ་བྱོན་པར་
བྱེད་དོ།^{༡༨༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟུག་བསྐྱེད་པས་

ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐལ་པ་སྟོང་དང་མཉམ་པར་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་དགོས་ན་
ཡང་བདག་སྟོབས་བྱེད་དེ། ཏུས་ཡུན་ཆེས་ཐུང་བ་དང་། སྟག་བསྐལ་ཆེས་རྒྱུད་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟམ་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ།¹¹⁹ ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྟོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་¹¹⁹ པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་
དང་། དགེ་བ་སྦྱབ་¹²⁰ པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་
བའི་ལས་རྒྱམས་ནི་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཏུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་། སྟོས་གསེས་¹²¹ སྟེ་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་ཅི་མི་འབྱུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་ཆོགས་གྱི་
ཁོད་གནས་ན། རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་ཟུགས་ཏེ། །ཐ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞེན། ཉོན་མོངས་ཆོགས་
གྱིས་མི་རྟུགས་བྱ།¹²² ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིམ་¹²³ བ། རི་རྒྱད་དུ་ ཡུངས་
མར་གང་བའི་སྟོད་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྱི་ཐོགས་ལ་བྱུང་བསྐྱད་དེ། །པོན་གསོད་སྟེག་འཇིགས་པ་ལྟར།།
བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ།¹²⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་
ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཡ་ཤོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་འབད་པར་བྱེད་
བའོ། །དེ་ཡང་རིམ་ལྟར་འབད་ན། བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་ལྡས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཉག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་དང་། ཀུས་པ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་གཡོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་ལྟོག་པའི་
བརྩོན་འགྲུས་དང་། ད་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གླིན་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ན། ཅི་ནས་ལུས་སྟོབས་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་
སྟོབས་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྩོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་
བྱའོ།¹²⁵ ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགའ་བཞེན་སྟོབ་ཞེན་ལྷུང་དུ་
བྱེད་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལྟར་ལས་ཆར་ཕྱིན་བྱའི་བྱིར། ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་གསུངས་པ་ཡི། །སྤང་ཆེན་
མཆོར་ཐུད་འཇུག་པ་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ།¹²⁶ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་གཡོ་

བའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། རང་རྣམ་རྟོག་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། རྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་གནོད་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །མི་ལྷོག་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། གཞན་གྱིས་འཆེ་བ་དང་། དཔྱུན་
 དང་། འབྲུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྒྲིགས་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་མི་ལྷོག་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྩེ་
 རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། བཙུན་འགྲུས་
 བཅུམས་པ་དེས་མཐོ་བར་སེམས་པ་མེད་པའོ།

གསུམ་པ་^{༡༩} སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། བྱ་བ་ལ་གྲོགས་མེད་པའི་
 གྲོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་འབད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྦྱར་བའི་
 བཙུན་འགྲུས་བཤད་ནས། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་དག་
 བ་ལ་ངོམས་ཆོག་མེད་པར་འབད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱི་གྱི་མི་སོང་ཆགས་སྤང་ཅི་ལྟའི། །འདོད་པ་
 རྣམས་གྱིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ་སྤྲིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས།^{༡༩}།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བཙུན་འགྲུས་སྟེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་
 སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཙུན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟིང་རྩེས་
 ཟེན་པ་སྟེ་གོང་དུ་བཟུན་པ་ལྟར་རོ།

བཙུན་འགྲུས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 བཙུན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་རྒྱལ་སོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།
 འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཡང་སྟོན་པའི་བདེ་བ་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་
 ལས། བཙུན་འགྲུས་གྱིས་ནི་སྟོན་སྟོང་འདོད་པ་ཐོབ།^{༢༠} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆས་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བཙུན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུན་
 པའོ། ། །

ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྒྲིམ་ནི། སྒྲིམ་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཐུག་པ་དང་། རྩོད་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲིལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། བསམ་གཏན་ཡ་རོལ་ཕྱིན་བསྐྱེད་སོ། ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་པར་གཡང་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་བས་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། རྩོད་ལྟར་ཡང་སྒྲིད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མངོན་ཤེས་མི་སྒྲེལ། མངོན་ཤེས་མ་སྒྲེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་རུས་སོ། རྩོད་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིལ་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྩོད་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྱལ་བས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རུས་པ་མིན།^{༡༨} ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། ཤེས་རབ་མི་སྒྲེལ། ཤེས་རབ་མ་སྒྲེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། རྩོད་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྒྲིང་ལས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད།^{༡༩} ཅེས་གསུངས་སོ། རྩོད་ལས་ལྡོག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་འདོར། མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པོ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེལ་པའོ། རྩོད་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱུད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱུད་པ་འདོར། རིགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འབྱུང་།^{༢༠} ཅེས་གསུངས་སོ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དེས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། རྩོད་ལྟར་སྒྲིད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛིན་པར་ཤེས་བྱས་ནས།^{༢༡} ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེལ། རྩོད་ལྟར་ཚཱ་ཡིད་དག་པར་སྐྱུད་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོར་འཇུག་

གོ་^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྷན་ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་
 ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད།^{༡༡} །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞིགནས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་དགོ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས། སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་དགོ་བ་ལ་སེམས་གནས་པ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་^{༡༣} བ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། ལུས་འདྲུ་འཛི་ལས་དབེན་
 པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་
 སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་
 འདྲུ་འཛི་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པར་བྱ་བ་^{༡༥} རོན་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདྲུ་འཛི་མཚན་ཉིད་
 དང་། འདྲུ་འཛི་རྒྱ་དང་། འདྲུ་འཛི་ཉེས་པ་དང་། དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབེན་པའི་རྒྱ་དང་།
 དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དེ་ལ་འདྲུ་འཛི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་^{༡༦} སྤྱད་ཆུང་མ་དང་འཁོར་དང་ཡོངས་སྟོད་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཡེངས་པ་འོ། །འདྲུ་འཛི་རྒྱ་ནི། ཆགས་པ་སྟེ་སྤྱད་དང་གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་
 སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟས་ཞོར་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་སྟན་གྲགས་ལ་ཆགས་པས་འདྲུ་འཛི་མི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྟེན་
 སོགས་ལ། བྱེད་པས་འཛིག་རྟེན་མི་སྤོངས་ཏེ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདྲུ་འཛི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་པའི་
 མདོ་ལས། བྱམས་པ་འདྲུ་འཛི་ཉེས་དམིགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེན། ལུས་ཀྱིས་
 མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། དག་གིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་
 བ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཀྱང་གོས་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་གྲགས་རྟེན་པ་ཡིན། བག་མེད་

པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞིག་ནས་དང་ལྷན་མཐོང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན།^{༡༥} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 མོ། བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། ཉེ་
 ལྟར་ཡང་། ལྷ་བ་སྦྱོན་མའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུང་མ་དག་
 ལ་སྤེད་བསྐྱེད་ནས། སྤྲོད་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་པ་དེས། ཉམ་ཡང་གྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་
 ཐོབ།^{༡༦} ཅེས་གསུངས་མོ། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་ཆགས་བྱས་ན། ཡང་
 དག་ཉིད་ལ་ཀྱན་ནས་བསྐྱིབས།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་མོ། ཉེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རི་
 སྐད་དུ། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མི་བྱེད་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། བྱིས་ལས་ཐག་རིང་
 བྱུལ་བར་བྱ།^{༡༨} ཞེས་གསུངས་མོ། ཉེ་དག་སྤངས་པའི་ཡན་ཡོན་ཡང་། ལྷ་བ་སྦྱོན་མའི་མདོ་ལས།
 བྱང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྤེད་སྤངས་ནས། ཁྱིམ་གྱིས་སྒྲག་སྟེ། ཁྱིམ་ལས་མངོན་བྱུང་བ། ཉེ་དག་བྱང་
 ཆུབ་མཆོག་ནི་རྟེན་མི་དགལ།^{༡༩} ཞེས་གསུངས་མོ། རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་
 ཡང་གཉིས་ཏེ། རྟེན་གྲགས་དེ་གཏན་དུ་གཟུང་བར་མི་རུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲག་བསྐྱེད་
 པའོ། ཡང་པོ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། རྟེན་དང་གྲགས་པའི་ཆོགས་བཅས་ཏེ། གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་
 མེད་དོ།^{༢༠} ཞེས་གསུངས་མོ། གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དང་གང་ལ་ཆགས་ཀྱུར་བ། ཉེ་
 དང་དེ་བསྐྱོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ། སྒྲག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་།^{༢༡} ཞེས་གསུངས་མོ།

དཔེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་འཛིན་དེ་དག་དང་བྲལ་བའོ། འདེན་པའི་རྒྱ་ནི། གཅིག་ལུང་
 དགོན་པར་གནས་པའོ། ཉེ་ལ་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུར་ཁྱོད་དམ་ནགས་གསེབ་བམ་བྱ་སྐྱིབས་
 སམ་ཐང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ནའང་ཡིན་ཏེ། གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་སྤྱིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱང་གྲགས་
 བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཡན་ཆད་འདས་པ་དེ་ལ་དགོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཆོས་
 མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་
 འདོད།^{༢༢} ཅེས་གསུངས་མོ། འདེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ། འདུ་
 འཛིན་ལས་བྱོས་^{༢༣} ཏེ་དགོན་པ་བརྟེན་ན་ཡོན་ཏན་མང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བཀྱར་གྱི་
 མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་དབྱུང་བར་^{༢༤} འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་

དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཟས་སྒྲོམ་དང་། མེ་ཉླ་ལ་སོགས་
པའི་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཐུལ་བ་བས། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགོན་པར་
བསྟན་པའི་བསམ་པས། དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བ་ཅམ་ལ་མཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་
བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྒྲོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་། མེ་ཉླ་སྟོས་དང་བྲང་
བ་རྣམས་གྱིས་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱང་རྩལ་རབ་ཏུ་འདོད་
བྱེད་ཅིང་། །འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་ཏེ་གོམ་
བདུན་པོར། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འབགས།¹⁹⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་
ལས་ཡིད་དབྱུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་ཡང་། མདོ་སྟེ་དེ་
ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་རྟག་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་ཅི་ལ་འང་འདོད་པ་མེད། །
ཟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར།²⁰⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་སྐུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་། མདོ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཁྱེར་དག་ལ་དག་འཕྲོངས་ལ། རྟག་
ཏུ་དབེན་ཁིང་ནགས་ཁྱོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་གཉེས་མེད་བྱོས། །རིང་པོར་མི་
ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར།²⁰¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་བཤད་
ཟིན་ནོ། །

སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ནི་དགོན་པར་བསྟན་ལ། བདག་དགོན་
པར་འོང་བ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོངས་སྟོམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་བ་འདི་
ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་གཡེང་བའི་ས་ཕྱོགས་ནས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་བྱོས་ཏེ། དགོན་
པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅིས་འཛིགས་ན། བྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།
འདུ་འཛིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། སྟོག་པའི་གྲོགས་
པོས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །ཐུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་

བདག་དང་ལྷ་འི་བུ་འི་བདུན་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །དུམ་པ་བ་དང་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོ་
གསུམ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །བདག་དེ་ལྷ་བུས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་དགོན་པར་འོངས་
སོ།^{੧੭} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས།^{੧੮} ད་ལྷ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟུང་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་གྱིས་སྒྲིག་
གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་གཙན་ཟན་^{੧੯}
དང་། རྩོན་པ་དང་། ཚེས་རྒྱུན་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྟུང་དུ་
བསམས་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་པར་བྱའོ། །ངག་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ངག་འབྱུང་དང་། བྲ་མ་
དང་རན་སྐྱས་ལ་སོགས་པ་སྐྱས་^{੨੦}ཞིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་མ་བྱ་དང་ནེ་ཙོ་དང་འཛིལ་མོ་དང་ཙོ་
ག་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ་དེ་
ལས་ལྷོག་པར་བྱའོ། །སེམས་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་དང་།
ཐུག་དོག་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཤིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་རི་དུགས་དང་། སྤྱ་དང་སྤྱེལ་དང་དོམ་དང་
འྲེད་ལ་སོགས་པ་དང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་
བརློག་པར་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དཔེན་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་དབེན་པས་རྣམ་པར་གཡང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པར་གཡང་
བ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་
ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེ་བརྟགས་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་གྱི་
གཉེན་པོ་ནི་མི་སྟག་པ་བསྟོམ་པའོ། །ཞེ་རྒྱང་གི་གཉེན་པོ་ནི་བྱམས་པ་བསྟོམ་པའོ། །གཏི་མུག་གི་
གཉེན་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོམ་པའོ། །ཕྱག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྟོམ་པའོ། །
ར་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་རྩེ་བསྟོམ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་རགས་པ་འཇམ་རྣམ་
རྟོག་མང་ན་རྒྱང་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་རང་འདོད་ཆགས་ཆེན་མི་སྟག་པ་བསྟོམ་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དང་
པོ་རང་གི་ལུས་འདི་ཤ་དང་ཁྲག་དང་། བགས་ལྷོ་པ་དང་། རུས་པ་དང་། ཀླང་དང་། རྩ་སེར་དང་།
མ་ཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་སྦུབས་དང་། མ་ཆིལ་མ་དང་། བྱི་ས་ལ་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྩ་ས་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དག་སྒྲོང་དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་ཞེ། འདི་
ལྷ་ཞེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདྲུ་བྱེད་ནས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་གི་དང་། ལྷ་དན་དང་སྐྱེ་སྐྱེས་
འདོན་པ་དང་། སྐྱེས་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་སུའོ། །སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
མངལ་སྐྱེས་ལའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་གཤམ་བྱ་ལ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ཞེ། དེས་
ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་ནས་ཟག་བཙས་ཀྱི་ལས་དག་བའམ་མི་དག་བའམ་མི་གཡོ་བ་^{༢༠} མངོན་པར་འདྲུ་
བྱེད་དེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདྲུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ལས་དེའི་ས་བོན་སྒྲོས་^{༢༡} པའི་སེམས་ནི་
འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱུར་
ནས། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་ནས་ལུར་ལུར་པོ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གསལ་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །མིང་དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་མིག་དང་རྩ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་
ཅེས་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་གསལ་བ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་
སྐྱུང་བ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུན་གྱིས་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་རིག་པ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདེ་བའམ་
སྐྱེས་བསྐྱེལ་ལམ་བཟང་སྟོམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་འབྱུང་ཞེ། དེ་ནི་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ཚོར་བ་མྱོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤེད་
བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལ་བྱལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་བྱིར་ཞིང་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ནི་སྤེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། ཡང་སྤེད་པ་བསྐྱེད་
པའི་ལས་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ལས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་རྣམས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
སྐྱེས་ནས་མངོན་དུ་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་ནི་རྣམས་^{༢༢} པ་དང་། འཛིག་པ་ནི་འཆིབ་

ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱི་ཞེས་བྱའོ། །འཆི་བ་ན་སྐྱོངས་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་
བཅས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ནི་བྱ་ངན་ནོ། །བྱ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི་སྤྲོ་སྟགས་
སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡེའི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་མི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ནི་སྟག་བསྟེན་ལོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྟག་བསྟེན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།^{੧੧} །མ་རིག་པ་དང་སྤྱིད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྤྱིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པ་བདུན་ནི་སྟག་བསྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དུམ་མེན་འབྱུང་ལས། ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བརྒྱ་གཉིས་
གང་། །དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །བྱུ་བ་པས་ཆེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག་ །ཉོན་མོངས་ལས་དང་
སྟག་བསྟེན་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དག་ཉོན་མོངས། །གཉིས་
དང་བརྒྱབ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྟག་མ་བདུན་ཡང་སྟག་བསྟེན་ཡིན།^{੧੨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་
ན་མ་རིག་པ་ནི་ས་པོན་འདེབས་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་
པོན་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིད་པ་^{੧੩} ནི་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ལྷ་གྲ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་ཡལ་
ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མ་བྱུང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངོན་ཞིང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་དུ་ཟེན་ན་ཀྱི་འི་བར་དུ་ཡང་མི་མངོན་པ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་
ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྱུ་བ་པར་འབྱུར་བས་ན། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱི་འི་བར་དུ་མངོན་
པར་གྱུ་བ་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལས་མ་རིག་པ་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་
བརྒྱབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ཅག་ནི་མ་རིག་པས་མངོན་
པར་བརྒྱབས་སོ་སྟམ་དུ་ཡང་^{੧੪} མི་སེམས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་
ཀྱི་འི་མངོན་པར་བརྒྱབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཀྱི་འི་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ནི་སྐྱེ་བས་མངོན་
པར་བརྒྱབས་སོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་པའི་བར་དུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
མངོན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱི་འི་བར་དུ་

མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ།^{༡༤༧} དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་རྒྱ་
དང་བཅས་པར་བལྟའོ།

ཡང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་རྒྱུ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་རྩ་དང་
མི་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་ནམ་པར་གཤམ་པ་སྟེ། ཁམས་སྤྱག་ཏུ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་
སྒྲ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་^{༡༤༨} པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སྤྱད་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྩའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཚོས་པ་དང་འབྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་འདི་
ནི་མའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དབུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྩུང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །
ལུས་ཀྱི་ནང་སྤྱབས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་པར་གཤམ་པ་ལྟེན་ཆོག་གས་དང་།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་གཤམ་པ་ནི་ནམ་པར་གཤམ་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུན་འདི་དག་མེད་
པར་ལུས་སྟེ། བར་མི་འབྲུང་གི་ནང་གི་ཁམས་སྤྱག་ཆང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལས་ལུས་
མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁམས་སྤྱག་གྲུང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལ་
སོགས་པ་བསྒྲུབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ལུས་གྲུང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ནི་རྒྱུན་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་
དོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་འདི་དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྟེ། བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུག་ཉིས་པོ་འདི་ཆོ་དུ་ལ་རྫོགས་གེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་
ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའོ། །ནམ་པར་
གཤམ་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་ནི་དེ་ལྟ་བུར་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །སྟེད་པ་དང་སྟིད་པའི་བར་ནི་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་
པ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་གྲུང་རབ་དུ་འབྲུང་རོ།^{༡༤༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་ལས་བསྐྱོག་པ་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མ་རིག་པ་
འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པས་ཆ་གཤིའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ནས་མ་
རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ བྱིས་བྱ་བ་ནས། སྟེ། བ་འགགས་པས། ཆ་གཤི་དང་། བྱ་ངན་
དང་སྟེ་སྟེ་གས་འདོན་པ་དང་། སྟེ་ག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་ནམས་འགག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེ་ག་བསྐྱེད་པ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༥༠} །

སྤྱི་དཔེ་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།

བསམ་གཏན་དངོས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཚཱ་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཏུ་རུང་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་སྤྱོད་ཏུ་རུང་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚཱ་བསྐྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོར་མཐོང་བའི་ཚཱ་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ལུས་སེམས་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་བསྐྱེད་པ། མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། རྣོམ་སེམས་དང་བྲལ་བ། རོ་སྤྱོད་བ་མེད་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། དེ་དག་གིས་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།⁽¹⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་གྲུ་གྲུ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ལུས་སེམས་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཅེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའོ། །མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི། ངང་གིས་འཇུག་པའོ། །རྣོམ་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རོ་སྤྱོད་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། སིམ་པའི་བདེ་བ་⁽²⁾ དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། བྱང་སྤྱོམས་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ས་བརྩའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཆད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཙམ་

ཡང་མི་ཤེས་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པར་ལྷ་ག་ལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་
 པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲུལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུག་ཅིག་པོ་
 བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །

འོན་ཏེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གྲགས་པ་ལ། ཞིགནས་ནི་ཅི་ཙམ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཅི་
 ཙམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞིགནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛིག་པ་
 དེའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་
 འཛིག་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞིགནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན།^{༡༣} །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞིགནས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའོ། །

བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ།
 གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་བ་དང་སྟིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། གོང་
 དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
 འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདོད་སྟོད་དགའ་
 དང་བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དག རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། ཁངས་དང་འོད་

གསལ་དག་དང་དག་རྒྱས་དང་། །འབྲས་ལུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་བསྐལ་མཉམ་ཐོབ།^{༡༡༡} །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ལེའུ་མྱེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། མེས་ནི། སྒྲིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། རོ་བོ་
དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་ལུ་
དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བསྐྱས་སོ། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔལ་གང་ཞེག་སྒྲིན་པ་ལ་གནས་པ་ནས།
བསམ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ལྡན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་
མཆོན་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོང་བྲིད་མེད་པའི་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་
ལ་འདོད་པའི་གྲོང་བྲོང་དུ་བགྲོད་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྲད་པ་ལས།
དམུས་ལོང་དམིགས་སུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་བྲོང་འཇུག་པར་ག་ལ་
རྒྱས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྡེལ་སོ། །དམིགས་སུ་མེད་པས་བྱང་རྒྱ་བ་རེག་པར་རྒྱ་
ས་མ་ཡིན།^{༡༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན། ལོང་བྲིད་ཀྱིས་ལོང་
བའི་ཚོགས་གྲོང་བྲོང་དུ་བྲིད་པ་ལྟར་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་དུ་བསྐྱར་ནས། ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དལ་མ་འཇུག་པ་ལས།
རི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་ཏུ། མིག་ལྡན་སྒྲིས་སུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་བྲིད་
པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་བྲིད།^{༡༡༣} །ཅེས་གསུངས་སོ། །
འཕགས་པ་སྤྲད་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་
གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར།^{༡༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཆོག་མོད། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཅི་དགོས་ཤི་ན།

མི་ཚོགས་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་
 ཐམས་དག་ཀྱང་། ཀྱང་ཕྱིར་འཛིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། རྟེན་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ།^{༡༤} ཞེས་
 གསུངས་སོ། རྟེན་ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་གང་དུ་འཛིང་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་བྱ་
 རན་ལས་འདས་པ་དེར་ལྟར་ནས་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་ཏེ། མི་གནས་པའི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་མི་འཇུག་རོ། རྟེན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་དེར་བཅིངས་
 པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་དེར་
 བཅིངས་པར་འདོད་དོ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བརྟེན་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ས་ལས་
 མི་འདའ་བས། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་བའོ། རྟེན་ལྟར་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་
 པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱ་རན་ལས་འདས་པར་འཛིང་ལ། ཤེས་རབ་
 དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཛིང་བས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ།^{༡༥} ཞེས་
 གསུངས་སོ། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཛིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེན། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཛིང་
 བའོ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཛིང་
 བའོ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ།^{༡༦} ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ན་ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་ལ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་
 པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་
 བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་
 དཔེར་ན། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལ་ལམ་བཟག་པའི་མིག་དང་། ས་
 གཅོད་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་འཛོམས་དགོས་པ་ལྟར། མི་གནས་པའི་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་
 འགྲོ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཀྱང་
 གོ་རིམ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྟན་ན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་

བོ།^{༡༤༣} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རང་དགར་མི་སྤྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་ཉུང་ཟད་ཅམ་ལ་མེ་སྤར་ཡང་།
མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་མི་འབྱུང་ལ། གིང་གིན་ཏུ་སྐྱམ་ཞིང་མང་བ་བསགས་ནས་མེ་སྤར་ན། མེ་ཆེ་ལ་
ཡུན་རིང་བ་བསད་ཀྱང་མི་སོད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཉུང་ཟད་ཅམ་ལས་མ་
བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མི་སྤྱེ་ལ། སྤྱིན་པ་དང་རྩལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་
པོ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་གོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉིད་
གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།^{༡༤༤} །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་
བརྒྱས་པ་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེན། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའོ།^{༡༤༥} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་རྒྱམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་
རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་པོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། གསོ་བ་རིག་པ་དང་།
གཏན་ཆོགས་རིག་པ་དང་། སྐྱ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་ནང་རིག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་འདི་མི་གཙང་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་
དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་
ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱེ་བ་མེད་པ། གཞི་མེད་ཅུ་བྱལ་དུ་ཤེས་པའོ།^{༡༤༦} །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་

རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པར་གཤམ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཤམ་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལགས་སོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤུང་པ་ལས་གྲང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཤམ་གྱུར་པ། །འདི་ནི་གཤམ་རབ་ཡ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྤུང་པ་ཡིན།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་གྲང་། སྤང་པོ་ཐམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་གཤམ་པ་ལ། །གཤམ་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད།^{༡༧} །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཤམ་རབ་གཤམ་པར་བྱ་བ་ནི། གཤམ་རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་གཤམ་རབ་དེ་གཤམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་སྟོན་ཏེ། དངོས་པར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྟོན་དང་། གྲོལ་བར་འགྱུར་པའི་ལམ་དང་། གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། རྫོང་པོའི་^{༡༨} བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་དུ། ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་ཏེ། མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན།^{༡༩} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆོག་སུ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་དབྱུང་ནས་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་དུ་གསུང་ཅ་ན། དངོས་པོ་འམ་དངོས་འཛིན་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། བདག་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སམ།^{༢༠} སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་^{༢༡} དེ་གང་ཡིན་ན། འདི་ལ་འང་འདོད་ལུགས་མང་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོའི་རྒྱུན་ནམ་མི་བྱེད་དགྲ་བྱེད་རིག་རིག་གྲུ་གྲུ་པོ་^{༢༢} འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤེལ་སུ་ལས། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གྲུ་གྲུ་འབྲོ་བ་འདི་རང་ཡིན།^{༢༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱར་གསུང་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་

མོངས་པ་དེས་ལས་བསྐྱེད་དོ།^{༡༧} །ལས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡིན་ནོ།^{༡༨} །དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་འགྲེལ་ལས། བདག་
ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་
ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། བད་འཛིན་
པའི་སེམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སེལ་བུ་ལས། མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་^{༢༡} དངོས་པོར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱའོ།

བདག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་
བདག་དགག་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་བདག་
གིར་ཡོད་ཅེས་པ། འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ལོག་^{༢༢} །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དེ་དོན་དམ་པར་མ་
གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བདག་^{༢༣} གམ་སེམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་
བའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་^{༢༤} དུས་ན་
བདག་དེ་མེད་པས་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། གང་ཕྱིར་ཡང་དག་ཇི་
ལྟ་བུ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་མི་འབྱུང་།^{༢༥} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་
པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའམ་སེམས་སམ།^{༢༦} གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
པ་མི་འབྱུང་བའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་རང་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཞན་
ལས་སྐྱེ་བའམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའམ། དུས་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་
ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གྲུབ་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། གྲུབ་མ་ཟིན་ན་རྒྱུར་མི་རུང་ཞིང་།^{༢༧} གྲུབ་ཟིན་ན་འབྲས་
བྱར་མི་རུང་ཞིང་། རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་རྗེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།^{༢༨} །རྒྱ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྟིང་འབྲས་
བུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྟིང་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་སྐྱེད་^{༢༩} བས་

སྒྲུ་མ་ཁོན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སྒྲུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། འདས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ས་བོན་རུལ་
བ་རུས་པ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་བས་མི་
སྐྱེ་བ་ནི་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་གྲེང་བ་ལས། དེ་ནི་
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱོབ་ཕྱིར། །རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར།^{༡༡}།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་སྐྱོབ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་རྟོ།^{༡༠}

ཡང་ན་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྤྱེ། བདག་ཅས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡོད་དམ། སེམས་ལ་
ཡོད་དམ། མིང་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ལུས་འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་ལུས་གྱི་སྒྲ་བ་ནི་ས་ཡིན། གཤེར་བ་ནི་རྩ་ཡིན། རྩྱ་དེ་ནི་མེ་ཡིན། དབྱགས་དང་གཡོ་འགལ་ནི་རྒྱུ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་རྩ་ལ་སོགས་
པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེན། སེམས་
ནི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་རང་མ་གྲུབ་
པས། བདག་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །མིང་ལ་བདག་གམ་སེམས་^{༡༢} ཡོད་དོ་ཞེན། མིང་ནི་གྲོ་བུར་དུ་
བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བདག་དང་ཡང་^{༡༣} འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་
མཚན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

ད་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ལུས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ཕྱི་གཟུང་
བའི་ལུས་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་ཟེ། རུལ་བྲ་རབ་གྱི་རོ་བོ་རྒྱུམ་གོང་
ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞིག་རྩས་སུ་ཡོད། དེ་དག་ཆོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་རུལ་དེ་རྣམས་སེལ་བུར་སོ་སོར་^{༡༤} བསྐྱོར་བ་བར་དང་བཅས་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་དཔེར་ན་གཡག་རྩ་དང་ཞེ་ཅུ་མིང་གི་རྩ་ལ་ལྟར་ཡིན། མི་གྲེས་^{༡༥} པ་ ནི་སེམས་ཅན་གྱི་

ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རྩལ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱོར་བ་བར་མེད་པ་
འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་
དུ་མར་ཡོད། གཅིག་ཡིན་ན་རྩལ་དེ་ལ་སྟོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། སྟོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་
ན་ཤར་རྩལ་དང་ལྟ་བུ་དང་སྟེང་ལོག་གི་ཆ་སྟེ། ཆད་ལྷན་ཏུ་སོང་བས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ།།
སྟོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟར་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སྲུལ་གྱི་བསལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དུག་
གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྱ་རབ་རྩལ་ཆད་ལྷན་ཏུ་འགྱུར། །དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་ཕ་
རྩལ་ཕྱན་ཙམ་དུ་འགྱུར།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་བསགས་
པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལས། གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་
རྩལ་ཕྱ་རབ་རྩལ་སྲུལ་གྲུབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་ཕྱིའི་ཡུལ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པོ།།

འོ་ན་ད་ལྟ་མདོན་སྲུལ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཡིན་སྐྱམ་ན་འདི་ནི་རང་སེམས་
ཉིད་^{༡༨} འཕྲུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྒྲུང་
བ་^{༡༩} ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེ་དང་གསུམ་གྱིས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུང་ནི། ལལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གྱུ་རྒྱལ་པའི་སྒྲིམ་དག །ཁམས་གསུམ་པོ་
འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བག་ཆགས་
གྱིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྒྲུང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་
རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པའོ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཕྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ཆོས་ཅན་སེམས་གྱི་
འཕྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་པར་དམ་བཅའ། མེད་པ་སྒྲུང་ཞིང་འདུག་^{༢༢} (མའི་རུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ལྷོན་གིང་ལྟ་
བྱ།)^{༢༣} པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྒྲུང་པའི་(སྒྲུང་བ་རྒྱུན་གྱི་རྟོགས་
གྱིས་འགྱུར་བ་དང་།) ཕྱིར་དང་།^{༢༤} སྒྲུང་བ་འགྱུར་ཞིང་། (གོམས་པའི་རྟོགས་གྱིས་འགྱུར་།)འགྲོ་པའི་ཕྱིར་དང་།
(རིགས་དུག་གི།)ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་འདི་^{༢༥} སེམས་གྱིས་འཕྲུལ་སྒྲུང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ནི། མི་
ལམ་དང་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱི་གཟུང་པའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ།།

འོད་སྒྱུ་ངས་སེམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་
 འགྱུར་རོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཚུལ་ཡིངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།^{༡༦} དེ་ཕྱིར་
 སེམས་ནི་གསོག་དང་གསོབ། །ཡོད་པ་མེད་པར་རབ་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་སྒྲིང་པོར་མི་བཟུང་སྟེ། །དེ་
 དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ། །དེ་དག་ལ་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །ཚུལ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་བདག་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་རྒྱུ་བསྟན། །མཐའ་གཉིས་ཟིལ་གྱིས་མཚན་ནས་
 སྟ། །མཐའ་རྣམས་དབུ་མར་སྟོད་པར་བྱེད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྟོང་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡིན་ཏེ། །
 ངས་ཀྱང་དེ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ། །ལས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་དང་བལ་བ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
 སེམས་དེ་སྒྱུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་ན། །རང་རིག་རང་གསལ་དུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོད་
 འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མེད་ན། །གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ། །མོ་གཤམ་ལ་
 ཡི་འགྱུང་བག་བཞིན། །དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏེ་ལོ་བས་ཀྱང་། གྱེ་
 རྟོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མིན།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་བཤད་ན། །ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་མ་
 གྲུབ་པས་ན། དེ་འཛིན་པའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་
 བར་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདི་ནི་སྟོན་པོའམ། སེར་པོའམ། དམར་པོའམ། དཀར་
 པོའམ། བཙོད་ཁའམ། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའམ། ཡང་དག་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ།
 རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེས་
 སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །སེམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། ཐོགས་
 པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས། ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་
 བར་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 མེད་དེ་ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ནས། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རྫོད་བྱེད།^{༡༧} །ཅེས་པ་དང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་
ཉེར་གནས་པ། །མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་གིས་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་
བཀག་ནས། དོན་གཉིས་པ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་
པོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་དངོས་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ལྟར་
ཞེན། བདག་གཉིས་པོ་ལམ། སེམས་དེ་སྟར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ།^{༡༩} བྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་
མེད་ཅེས་བྱར་རུང་སྟེ། བདག་གཉིས་སམ། སེམས་ཤེས་བྱ་བའི་ཆོས་^{༢༠} ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པས་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །སར་རྟ་བས། དངོས་པོར་
འཛིན་པ་ལྷགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་བླན།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ།།
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་མིན། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་
མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ། །དེ་ནི་སྟེ་མེད་མཆོན་ཉིད་དོ།^{༢༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིན་
ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཆོ་དངོས་པོ་མི་རྟེན་པ། །དེ་ཆོ་དངོས་མེད་ག་ལ་འགྱུར།^{༢༣} །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དོན་གསུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་
ནི་^{༢༤}འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདུག་ན། དངོས་མེད་དུ་བལྟས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་
ནམ་ཞེན། སྤུངས་བས་བྱི་མ་སྟོན་ཆེ་སྟེ། སར་རྟས། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལྷགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ།།
དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་བླན།^{༢༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་རྒྱུད་དུ་དཀོན་མཆོག་བཅུགས་
པ་ལས། འོད་སྤངས་གང་ཟག་ཏུ་བལྟ་བ་རི་བའ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།^{༢༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རི་རྒྱུད་དུ།^{༢༧} སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
བལྟ་ཉེས་པས། །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར།^{༢༨} །ཞེས་གསུངས་སོ།^{༢༩} །རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བལྟ་བ། །དེ་དག་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས།^{༣༠} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསོར་ཅི་ལྟར་མི་རུང་ཞེན། དཔེར་ན་ནད་པ་ལ་འབྲུ་སྟེན་བཏང་བས། ནད་དང་

འབྲུ་^{༡༧} སྒྲན་གཉིས་ཆར་འབྲུས་ན་ནད་སོས་པ་ཡིན་ལ། ནད་འབྲུས་ནས་འབྲུ་སྒྲན་མ་ཁྱ་ན། ནད་
 པ་གསོར་མི་རུང་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་བལྟ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུམས་^{༡༨}
 པས་བུད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་བལྟ་ན། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགྲོ་སྟེ། ངན་འགྱོར་
 རྩེགས་པར་འགྱུར་བའོ། །རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྲོ། མེད་པ་པོ་ནི་
 ངན་འགྱོར་འགྲོ་^{༡༩} ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྡུ་མ་བས་^{༢༠} བྱི་མ་སྒྲོན་ཆེའོ། །

དོན་བཞི་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྒྲོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་།
 མེད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཆད་གཉིས་གྱི་མཐར་ལྷུང་པའི་བྱིར་^{༢༡} །ཙ་
 པ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ།^{༢༢} ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་མྱོངས་པའོ། །མྱོངས་པ་^{༢༣} ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་
 མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། འཛིན་ཏེན་ཡོད་
 པའམ་མེད་པ་ཞེས། འཛིན་པ་དེ་ནི་མྱོངས་པ་སྟེ། མྱོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ།^{༢༤} ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

དོན་ལྔ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལས། འོ་ན་གང་གིས་གྲོལ་ཞེ་ན།
 མཐའ་^{༢༥} ལ་མི་གནས་པ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་
 ལས། ཡང་དག་ཅི་བཞིན་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེན་སྒྲེལ་མེད་དུ། ཡོངས་ཤེས་པ། གཉིས་ རྟག་ཆད། ལ་མི་
 བརྟེན་ཐར་ འཁོར་བ་ལས། བར་འགྱུར་^{༢༦} ། ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་གཉིས་ རྟག་ཆད་གཉིས་གྱི་མཐའ་
 ལ།^{༢༧} མི་བརྟེན་པ་གྲོལ།^{༢༨} ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཙ་པ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། དེ་བྱིར་ཡོད་དང་
 མེད་པ་ལ། མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ།^{༢༩} ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་མཐའ་གཉིས་སྤང་^{༣༠} བའི་དབུ་མ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟུམ་ན། འཕགས་པ་དགོན་
 མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་
 བ། འདི་ལྟ་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །འོད་སྤངས་དབུ་མའི་ལམ་
 ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འོད་སྤངས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་

གཅིག་གོ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱང་
 ཏུ་མེད་པ། བསྟན་ཏུ་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤངས་འདི་ནི། དབྱ་
 མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྤངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། འོད་སྤང་འཁོར་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །ལྷ་འདས་འདས་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱས་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱང་ཏུ་མེད་པ་བསྟན་ཏུ་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་
 རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤངས་འདི་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་
 ཞེས་བྱའོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞི་བ་ལྷ་ས་ཀྱང་། རང་ཡང་སེམས་མིན་སྤྱི་མིན་ཞིང་། །གཞན་ཏུ་
 ཡང་ནི་རྟོག་མ་ཡིན། །འབྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འགར་མེད་དེ། །འདི་ནི་རྩང་ཟད་མིན་དེའི་སྤྱིར། །སེམས་
 ཅན་རང་བཞིན་སྤྱ་ངན་འདས།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དབྱ་
 མའི་ལམ་བྱས་ཀྱང་། དབྱ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟག་^{༡༦} ཏུ་མེད་དེ། རོན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་
 བྲལ་བ་སྒོ་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །རྫོ་བོས་ཀྱང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་
 འགགས་ཤིང་ཞིག །མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མི་སྤྱི་ཞིང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་གིན་ཏུ་
 བརྟགས་དཀའ་སྟེ། ཁ་དོག་མེད་པ། དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བར་མ་གྲུབ་
 བོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལྷ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་
 བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད།^{༡༨} །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །

རོན་ཏུ་ག་པ་གྲོ་ལ་བའི་རང་བཞིན་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་འཆད་པ་ལ།^{༡༩}
 འོ་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་འཇམ། དངོས་མེད་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ལྷ་འདས་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཅིག་ཡིན་ནམ།^{༢༠} དངོས་མེད་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་
 ཅན་ལ་ལ་དག་ལྷ་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་སྟུམ་ཏུ་སེམས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།
 ལྷ་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། མིན་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡིན།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་

དངོས་པོ་ཡིན་ན་མུ་འན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་འཛིག་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་མུ་འན་འདས་དངོས་ན། །མུ་འན་འདས་པ་
 འདུས་བྱས་འགྱུར།⁽¹⁷⁾ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན།⁽¹⁸⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཙམ་ལ་བྱ་ཞེན། དངོས་པོར་
 འཛིན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ།⁽¹⁹⁾ སྒོ་འདས་བརྗོད་བྲལ་དེ་ལ་མུ་
 འན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོར་མེད་
 འཛིན་པ། །ཟད་པ་མུ་འན་འདས་ཞེས་བྱ།⁽²⁰⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཆོད་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྒོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པས། །དེ་ཆོཙ་མ་
 པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་ཞི།⁽²¹⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཆངས་
 པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་མུ་འན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། གང་མཚན་མ་ཐམས་
 ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་བ། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ།⁽²²⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་པ་སྤྱོད་
 དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། འདྲ་སྤྱངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་མུ་འན་ལས་འདས་
 པའོ།⁽²³⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མུ་འན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི། སྒོ་ཡི་འཇུག་པ་ཞི་བ་ཙམ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་སྒྱུ་འགག་གམ། སྤང་⁽²⁴⁾ ཐོབ་ལ་སོགས་ཆོས་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་
 སྒྱུ་མེད་པ། །དེ་ནི་མུ་འན་འདས་པའོ།⁽²⁵⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུ་འགག་གམ།⁽²⁶⁾ སྤང་
 ཐོབ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། མུ་འན་ལས་འདས་པ་དེ་⁽²⁷⁾ ལ་ རང་གིས་བྱས་པའམ།
 བཅོས་པའམ། བསྐྱར་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་
 ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་
 རྣམ་པར་གྲོལ།⁽²⁸⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་བམ་རང་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོག་
 དེ་དག་ཀྱང་། རྟོག་པས་དབྱུང་པའི་ངོས་ནས་⁽²⁹⁾ ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་བམ་⁽³⁰⁾ སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་
 ཤེས་པར་བྱ་བའམ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་བྱི་⁽³¹⁾ རྩལ་གྱིས་

རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི། ཚེས་གང་གིས་ཀྱང་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་གཅན་
འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་སྦྱིས་མི་
འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ།^{༡༦} །ཞེས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་བཤད་བྱིན་ཏོ།^{༡༧}

ད་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པར་བྱ་བ་^{༡༨} འཆད་དེ། འོ་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅད་དགོས་སམ་ཞེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དདུལ་རྩོ་
དེ་དདུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། བཞུག་ཏུ་ལ་མ་བྱས་གྱི་བར་དུ་དདུལ་མི་སྤང་།^{༡༩} དདུལ་རྩོ་
འདོད་ན་དདུལ་རྩོ་དེ་བཞུག་ཏུ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྤྲ་ཚོགས་སུ་སྤང་
ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲ་ཚོགས་སྟོང་བས་ཤེས་པ་དང་གོམས་པར་བྱ་དགོས། དེས་ན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱས་ནས། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོན་འགོ་དང་། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་དང་།
གོམས་རྟགས་སོ།

དེ་ལ་སྟོན་འགོ་ནི། སེམས་རྣལ་དུ་དབབ་པའོ། །ཅི་ལྟ་དབབ་ན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། རིགས་གྱི་སྤུའམ། རིགས་གྱི་སྤུའམ་དཔེན་པའི་ལམ་སྟན་བརྟན་པར་བྱ།
འདྲ་འཛི་མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྦྱིལ་གྱུང་བཅས་སྟེ་
འདུག་ནས།^{༢༠} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།^{༢༡} ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགོ་ལྟར་བྱའོ།^{༢༢} །དེ་ནས་
མཉམ་པར་བཞག་^{༢༣} པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྲིད་ལུགས་ལྟར་བྱས་ནས། ཡོད་
མེད་སྤང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་འབད་ཚུལ་དང་བྲལ་བར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྟེ་ལོས།
མི་མཐོ་མི་བསམ་མི་དབྱེད་ཅིང་། །མི་བསྒྲོམ་མི་སེམས་རང་བབ་བཞག་^{༢༤} །ཅེས་གསུངས་སོ། །
སེམས་ཉིད་ངལ་བསོར་ཡང་། སུ་ཉོན་ཁྱོད་གང་རྣམ་པར་རྟོག་ །འདིར་བདག་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་
བྱིར། །མ་ཡེངས་མ་བཅོས་རང་དགར་ནི། །ཀྱེ་རྟོད་བ་པ་ངལ་སོས་ཤིག་^{༢༥} །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁྱུ་

སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤང་ཆེན་ལོག་ནས་སེམས་རྒྱལ་སྤྲུང་བ་ལྟར། །འགྲོ་འདྲ་བཅད་ན་ངང་གིས་དལ་
བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་སོང་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས།^(༢༧) །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གར་ཡང་མ་
རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷག་པར་ཞོགས། །མ་བཅོས་པ་ནི་
སྒྲེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱུན་གྱི་གཤེགས་ལྟལ་ཡིན།^(༢༨) །ཞེས་གསུངས་སོ།
རི་ཁྲོད་དབང་ལྷག་གིས་ཀྱང་། གང་ལ་འདྲ་སྒྲིན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སུ་བྱང་། །ཁྲོད་
རྟོགས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ། །བསྒྲུལ་དུ་མེད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་། །ལེ་ལོ་བཏང་སྒྲོམས་དབང་མི་
གཏོང་། །རྒྱན་དུ་བྲན་པར་བསྒྲུལ་པར་བྱ།^(༢༩) །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུལ་དོན་གྲུབ་པ་ལས། བསྒྲུལ་
པའི་ཆོན་ཅི་ཡང་མི་བསྒྲུལ་སྟེ། །ཐ་སྙད་ཅུམ་དུ་དེ་ལ་སྒྲུལ་ཞེས་བྱ།^(༣༠) །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ར་ཉ་
པས་ཀྱང་། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་
གཞན་པ་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།^(༣༡) །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྫོ་བོས་ཀྱང་། ཟབ་ཅིང་སྒྲོས་བྲལ་དེ་
ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་། །མ་སྒྲེས་མི་འགག་གདོད་ནས་དག །རང་བཞིན་ལྷ་རན་
འདས་པ་ཡི། །ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པ། །སྒྲོ་མིག་ཞིབ་མོས་རྟོག་བྲལ་བས། །བྱིང་ཆོད་
རབ་རིབ་མེད་པར་ལྟ།^(༣༢) །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་སྒྲོས་དང་བྲལ་
བར་བཞག །ཅིས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་
བྱང་བའམ། གཟུང་བའམ། རྟོར་བ་མ་ཆེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུལ་པ་ལགས་
སོ། །གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུལ་པ་ལགས་སོ།
གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་རྣམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུལ་པ་ལགས་
སོ།^(༣༣) །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བསྒྲུལ་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་བསྒྲུལ་པ་ལགས་སོ།^(༣༤) །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་སྟེ་དེ་ཉིད་
ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུལ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བསྒྲུལ་པ་ལགས་སོ།^(༣༥) །ཞེས་

གསུངས་སོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་བསྟོམ་ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་
པ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་
པ་སྟུང་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲེ་བ་མེད་དང་སྒྲེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་
མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཐོན་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
བསམ་བྱ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །བསམ་མིན་པ་ཡང་མི་བསམ་མོ། །བསམ་དང་བསམ་མིན་མ་
བསམ་ན། །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞེན།^{༡༨} རི་སྐད་དུ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་མདོ་
ལས། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་ཆུང་ལས་ཀྱང་། མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་
མཐོང་བར། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས་
ཀྱང་། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། རྣམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་
འདི་བརྟགས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན།^{༢༡} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྗེས་སྟོན་པ་^{༢༢} ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་ཞིང་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་
ཆོགས་ཅི་རྣམས་སུ་བསགས་པའོ།^{༢༣} །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས། གང་ཞིག་ཕྱང་པོ་ལྟ་དག་
སྒྲུ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། །སྒྲུ་མ་གཞན་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ། །སྒྲུ་ཆོགས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་
ཉེ་བར་ཞི་སྟོང་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན།^{༢༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉིང་དེ་
འཛིན་ཀྱལ་པའི་མདོ་ལས།^{༢༥} །སྒྲུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱལ་ཞིང་། །རྟོད་དང་གྲུང་པོ་ཤིང་རྟ་
སྒྲུ་ཆོགས་བྲལ། །དེ་ལ་ཅི་བཞིན་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་
གྱིས།^{༢༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མི་རྟོག་བྲན་པའི་བློ་ཡོད་ཀྱང་།
བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་རྒྱུ་མི་བཅད།^{༢༧} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་
གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྣམས་སེམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཉིད་

མཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་ལངས་ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་མེད། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་
ཕྱིར།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་རང་ལ་
དར་ཅིག་ཙམ་གནས་^{༡༠༠} བཤང་^{༡༠༡} བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཉན་པའམ། གྲོག་པའམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་སྤྱུ་གང་གིས་བསྐལ་པ་གཅིག་
གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་
ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལོ། །སྤྱི་རིའི་སྤྱུ་དེ་ལྟ་བུས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཞན་ལ་ནན་ཏན་
གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་རིའི་སྤྱུ་གང་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་གོ་^{༡༠༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།^{༡༠༣} ཐང་ཅིག་བསམ་གཏན་བྱན་ཞུགས་ན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ།།
སྟོག་ཕྱིན་པ་བས་འདི་དོན་ཆེ།^{༡༠༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙུག་ཏྱར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་
པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཐོས་དང་བསམས་པ་བས་ནི། ཉན་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམས་པས་བསོད་ན་
མས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེས་སྦྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་དུ་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༠༥} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་རི་བྱིད་འཆོའི་
བར་དུ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཆོགས་བསགས་པ་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོང་བ་ཉིད་སྤུན་གཅིག་
བསྒྲོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ།^{༡༠༦} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི་གནས་ན། གཞན་དགེ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་གྲོལ་བ་མི་
ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཡུན་རིང་དུས་སུ་རྩལ་བྱིམས་སྤང་
བྱེད་ཅིང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བཏན་བྱས་ཀྱང་། །ཡང་དག་དོན་གྱི་མཐའ་འདི་མཛོགས་
ན། །བཏན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་གྲོལ་མི་འགྱུར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་འདི་སྤྲོས་ཤེས་པ། །ནམ་ཡང་
འདི་ནི་ཆོས་ཀྱན་ཆག་མི་འགྱུར།^{༡༠༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བ་ལས་ཀྱང་།
ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམས་པས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་འགྱུར་གྱི། །དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་རུས་མ་ཡིན། །དེ་

བས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།^{༡༠༧} །ཞེས་པ་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་བྱི་བ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཁ་ཉོན་བསྐྱེད་པར་
བྱས་པ་བས། ཉི་མ་གཅིག་བསྐྱོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེད།^{༡༠༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་ན། ཚོས་འདི་ལ་མ་འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ།

སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་དོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། སྒྲིག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པར་གྲེས།
གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཚོས་སུ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞྩ། དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
སོང་བ་མཐོང་ཞྩ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདུས་མ་
བྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་
ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། རོད་སྤང་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།^{༡༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་པ་དང་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱེད་
བརྗོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་ན་ཆང་བར་གསུངས། །དེ་ཡང་གང་ནས་གསུངས་ན། ཀྱི་དོ་རྗེ་ལས། བསྐྱོམ་མེད་
སྐྱོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །ལྟ་མེད་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྒྲིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ལྟ་དང་
ལྷགས་རྣམས་ཡང་དག་གནས། །རྣམ་སྤང་མི་བསྐྱོད་དོན་གྱུ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་
དཔའོ།^{༡༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱུ་མཉམ་སྦྱོར་ལས། གཟུགས་བརྟན་ལྷགས་མ་ལ་སོགས་
ལ། །རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བརྟན་ན། །དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་

ལྟར་འགྱུར་རོ།^{༡༠༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་རྒྱུ་མེད་ལས་ཀྱང་། སྐྱགས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྦྱུང་བྱེད་ཡིན། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་
ལྟར། སྐྱགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན།^{༡༠༧} །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིན་སྤྱེག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་
ཉིད་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱིན་སྤྱེག་ནི།
དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྟེར་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་འཛོམས་ཕྱིར་སྤྱིན་སྤྱེག་སྟེ། ཤིང་སོགས་བསྤྱེགས་པས་
སྤྱིན་སྤྱེག་མིན།^{༡༠༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལམ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གྱང་འདི་ཉིད་ལ་ཚང་སྟེ། དོན་རྒྱུ་མེད་འཛོན་གྱི་མདོ་ལས། སྟོང་
པ་ཉིད་ལས་མ་གཤོས་ན། ལ་རོལ་སྤྱིན་པ་དུག་འདུས་སོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚངས་པ་བྱུང་
པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་བསམ་པ་ནི་སྤྱིན་པ་འོ། བཅད་ལ་མི་གནས་པ་ནི་རྩལ་
ཁྲིམས་སོ། བྱེད་བྱག་མི་འབྱེད་པ་ནི་བཟོད་པ་འོ། སྤྱང་དོར་མེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། མ་ཆགས་པ་
ནི་བསམ་གཏན་འོ། མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་འོ།^{༡༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་ཚོས་བསྟོམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་མི་བརྟེན་མི་གནས། སྤྱིད་པ་
ཀྱན་ལ་གནས་པར་མ་ཡིན། རྣམ་པར་དག་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་བསྤུང་རོ།^{༡༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རོག་ཅིག་མཐུན་པར། སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་བའི།
སེམས་ནི་ཅི་ལ་འང་མི་གནས་མི་ཆགས། བཟོད་པའི་དེ་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། མཁས་པས་
བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དག་ནི། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་སྤྱངས་པ་སྟེ། སེམས་ནི་ཅི་ལ་འང་
མི་གནས་མི་ཆགས། ཡང་དག་བསོད་ནམས་ཞིང་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕན་དང་བདེ་
བའི་ཕྱིར། ཉིང་འཛོན་བསྟོམ་ཞིང་ཁུར་ཕྱི་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། དེ་
ནི་ཡང་དག་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད།^{༡༡༢} །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱག་འཚལ་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཅི་ལྟར་རྩལ་ལྟར་བཞག་དང་། ཅི་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞག་ལྟར།
རང་གིས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི། ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་བྱག་ཡིན།^{༡༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་མཚན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡབ་བྱས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཚོས་ལ་རྟེན་

བགྱིད་ཅིང་། །སངས་རྒྱལ་སྤྱིད་ལུལ་གང་མོས་པ། །དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་དེ། །མཆོད་པ་དེ་ནི་སྒྲན་
མེད།^{༡༠༩} །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདུད་ཅི་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། །མཉེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ། །སྟོན་
སོགས་ལུལ་བས་མཉེས་པ་མེད། །རང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དག །མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་
པོའོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དང་ལྷན་ན། །སྟོན་པ་བཤགས་པ་ཡང་འདི་རང་ཡིན་
ཏེ། །ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། །གང་ཞིག་བཤགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །དྲང་པོར་འདུག་ལ་
ཡང་དག་ཏུ་སྟེ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟ། །འདི་ནི་འཁྲོད་ཆངས་མཆོག་ཡིན་ནོ།^{༡༠༩} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བྱིས་སྟེ་མཆོག་བསྟུང་བ་ཡང་ཆང་སྟེ། །ལཱི་བྱས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། །གང་ལ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི། །སྤངས་ལས་འདས་པའི་
རྒྱལ་བྱིས་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་བྱིས་སྟེ་མཆོག་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་བཅུ་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །བྱིས་ན་གནས་གིང་སྤྱད་དང་ཁ་སྟེ་ཡང་མ་བྲེགས། །ཆོས་གོས་ཀྱང་མ་གོན། །རྒྱལ་
བྱིས་ཀྱང་མ་མཐོས་མོད་ཀྱང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྤྱོད་
ཞེས་བྱའོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བོས་པ་དང་། །བསམ་པ་དང་། །བསྟོན་པ་
གསུམ་ཡང་ཆང་སྟེ། །རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། །མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཟས་གཅིག་ཟོས་ཀྱང་ན། །
གྲུབ་མཐའ་མ་ལུས་ཀྱན་ཀྱང་ཆོས་པར་འབྱུང་། །བྱིས་པས་མ་རྟོགས་ཐ་སྟངས་ཆོག་ལ་བརྟེན། །ཐམས་
ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སར་ཏ་པས་ཀྱང་། །སྟོན་པ་དེ་ཡིན་
འཛིན་དང་བསྟོན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། །བསྟན་ཆོས་སྟོན་པ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཆོན་པའི་ལྟ་
བཡོད་མིན་ཏེ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་གཏོར་མ་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། །གསང་
བ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། །མཆོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ། །ལས་དང་བྱ་བ་སྟོན་ཆོགས་ཀྱན། །
སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོག་ཀྱང་པས། །ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་སྤྱད་པར་ངེས།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཏོ་བོ་འམ་སེམས་ཉིད་གཅིག་སྤྱར་བསྟོན་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ན། །ཐམས་
ཀྱི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་འབྱུང་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། །གནས་ལུགས་ལ་རྟོངས་པའི་སྐལ་པ་
དམན་པ་རྣམས་འཕྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས། །རྒྱ་རྒྱུན་འབྲེལ་བར་བཤད་

པ་དང་། །རིམ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཡང་། །མྲོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་སུ་གསུངས། །ལུན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཚཱ་ཡིད་ལ། །རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།^{༡༠༩} །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེ་མཆོག་སྤྲོམ་པ་
འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། །འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་མཁའ་མཚུངས་ལྟར། །རྟག་ཏུ་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་
ཐོབ།^{༡༠} །ཅེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །ཚཱ་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རྒྱ་
མཚོར་མ་ཞུགས་གྱི་བར་ལ། །ས་དང་ལམ་ཐ་དད་མོད་གྱི། །ཚཱ་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས། །ས་
དང་ལམ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་བགོད་དུ་མེད་དོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་བོས་ཀྱང་། །གཅིག་ཏུ་མཉམ་
བཞག་སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་རྒྱ་དགེ་ལ་མི་བརྩོན་བྱ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་གོམས་པའི་རྟགས་ནི། །དགེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་པ་
བགས་^{༡༣} རྒྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྩེ་སྤྲིང་བར་འགྱུར། །སྦྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་
འགྱུར། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར། །ཆོ་འདི་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། །སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །དགེ་བ་དག་ལ་བག་ཡོད་
ཐོབ།^{༡༤} །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། །མཐར་ཐུག་དང་། །གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་བདུན་བརྒྱུ་པ་ལས། །འཇམ་
དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱད་ན། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷུར་དུ་སྤྲོན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ།^{༡༥} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི། །བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། །རི་རྒྱུད་དུ། །འཕགས་པ་སྤྱད་པ་
ལས། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང་། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཚཱ་
རྣམས་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་
ཚཱ་ཡིད་བཞེན་གྱི་ལོ་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་ལས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་
བརྩུ་བདུན་པའོ། །

॥

(བྱང་ཆུ་སེམས་དཔའི་ས་དང་ལམ་བཤད་པ།)

ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག

དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཞུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་བཤད་ན། སྟོམ་ནི། ཆོགས་གྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་། །མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་དང་། །ཡོངས་སུ་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡི་ལམ། །ལྡེ་ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟུས།^{༡༠༩༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་ལྡེ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་ཡང་། དང་པོ་སྟེས་བྲུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་གྱི་ཆོས་བསྟོམས་ནས་གཞི་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་ཆོགས་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་དྲོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས།^{༡༠༩༦} །ཞེས་པས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།^{༡༠༩༧} །ཞེས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་དང་མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོགས་ལམ་ནི། རིགས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད།^{༡༠༩༨} སྦྱོབ་དཔོན་ལས་གདམས་ངག་མཐོས་ནས། དྲོད་གྱི་ཡེ་གེས་མ་སྟེས་གྱི་བར་དུ་དགོ་བ་ལ་འབད་བ་^{༡༠༩༩} བྱེད་ཆད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་དང་མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་བཞིར་དབྱེད། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དྲོད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་སྟོན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་ཆོགས་གསོག་^{༡༠༩༩} པར་བྱེད་པས་ན་ཆོགས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་གྱུར་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚིག་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། སེམས་

དུན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་དང་། ཚེས་དུན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དུའི་དུས་
སོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲིང་བ་བཞི་ནི། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚེས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིང་བ་དང་། མ་སྒྲིམ་པ་མི་
བསྒྲིད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཚེས་མ་སྒྲིམ་པ་བསྒྲིད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
དག་ནི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུའོ། །རྩེ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། བདུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་། བརྩམ་འབྲུས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཅུ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དབྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཏེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་སུའོ། །

སྒྱུར་བའི་ལམ་ནི་ཚོགས་ལམ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནམ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིབ་སྟེ། གྲོད་དང་། ཅེ་མོ་དང་།
བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚེས་མཚོག་ནམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྱུར་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེན།
བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྒྱུར་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གྲོད་དང་ཅེ་
མོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་ལྡ་དང་ལྡན་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩམ་འབྲུས་གྱི་དབང་པོ་
དང་། དུན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོའོ། །བཟོད་པ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ཚེས་གྱི་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲོབས་ལྡ་དང་ལྡན་ཏེ། དད་པའི་སྒྲོབས་དང་།
བརྩམ་འབྲུས་གྱི་སྒྲོབས་དང་། དུན་པའི་སྒྲོབས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་
སྒྲོབས་སོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཚེས་གྱི་མཚོག་གི་རྗེས་ཐོག་ཏུ།¹⁰⁶⁹ འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་ཚེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་ཚེས་ཤེས་པ་དང་། སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་
སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་
ཅན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ན། སྒྲོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་

ལྷན་ཏེ། དཔལ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་དང་།^{༡༧} ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་པར་
འགྲུས་ཡང་དག་། དག་འ་བ་ཡང་དག་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་དག་། བཏང་
སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་གོ།

སྒྲིམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་པའི་རྗེས་ཐོག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སོ། ཉེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ནི། འཛིག་རྟེན་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། བསམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲིམ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲིམ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམ་མཆེད་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་མཆེད་རྣམས་སོ། ཁོད་དག་བསྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་
གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་སྤངས་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པའོ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་དང་
ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་པའི་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་
བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བརྩ་དུག་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་
བ་དེས་ཆོག་^{༡༨} ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་
གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།
དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་
རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། འདུ་ཤེས་མེད་
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་
ཉིད་དོ། ཉེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེན། མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྒྲིམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲིམ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། གནས་སྐབས་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ལྷན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་དང་།^{༡༩} ཡང་དག་པའི་
ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་

དང་། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ།།

མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྩོམ་ལ་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་གཤམ་
 པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་གཤམ་པའི་རང་བཞིན་ནོ།། རྩོམ་ལ་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་གཤམ་
 སྐྱོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྐྱོང་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའོ།།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ། སྐྱེ་བ། བརྟན་པ། རོག་ཅིག་པ། ལྷག་པས་ན་རྩོམ་ལ་སྐྱེས་པའི་
 བཏགས་པའོ། རྩོམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་འཛིན་རྟེན་པའི་སྐྱོད་པས་མཐར་^{༡༠༧} མི་ཕྱིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གིགས་པས་སོ། བརྟན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་
 པས་སོ། རོག་ཅིག་པ་ནི་རྣམ་པར་རོག་ཅིག་པས་སོ། ལྷག་པ་ནི་གཤམ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྩོམ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཟད་པ་གཤམ་པ་ནི། རྒྱ་
 ཀྱན་ལུང་ཟད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་གཤམ་སོ། མི་སྐྱེ་བ་གཤམ་པ་ནི།
 འབྲས་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་གཤམ་སོ། ཡང་ན་རྒྱ་
 ཟད་པ་དང་འབྲས་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡེ་གཤམ་པ་ནི་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་གཤམ་པའོ། རྩོམ་
 ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེན། བསྐྱེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པས་
 འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བས་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། གནས་སྐབས་དེ་ནི་མི་སྐྱོབ་
 པའི་ཚུལ་བཅུ་ཡོད་དེ། མི་སྐྱོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནས། མི་སྐྱོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་
 དང་། མི་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྐྱོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་གཤམ་སོ། མི་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་
 བཅུ་པོ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟེ་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྐྱོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་
 དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་གསུམ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོའོ། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཉིས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤང་པོའོ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། རྟོགས་པ་
 དང་། རྩོམ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་གཤམ་མཐོང་བའི་སྤང་པོའོ།།
 དམ་ཚཱ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྐྱེད་

པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་བརྒྱད་ཀྱི་པ། སའི་རྣམ་བཞག

ལམ་ལྔ་པོ་དེ་དག་^{༡༥༩} ལ་ས་རྩ་ཡོད་ཅེན། སྟོམ་ནི། ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྟོད་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་དང་། །སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །བརྒྱད་དང་གསུམ་གྱིས་ས་རྣམས་
བསྟུས། །ཞེས་སོ། །ས་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་
ཏེ་^{༡༥༩} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་དགའ་ནི་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལ་སོགས་གྱིས་ནི་འོག་གི་ས་གཉིས་
དང་གོང་གི་ས་བརྒྱ་བསྟུས་སོ། །

དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མོས་པ་སྟོད་པའི་ས་ནི་སྟོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་དུས་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་སེར་
སྤྲུལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀྱང་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་
མི་འབྱུང་བར་མགོ་གཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ན་
ས་བརྒྱ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
དག་བརྒྱ་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།^{༡༦༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི།
མཐོང་ལམ་སྟེས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་
བཟུང་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ནི། སྟོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། ས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་
ལས་^{༡༦༡}གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་ཚོས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཚོས་གཉིས་གྱིས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་ཚོས་ནི་གསུམ་སྟེ། སའི་རོ་བོ་དང་། སའི་རེས་ཚོག་དང་། ས་བརྒྱར་དབྱེ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དེ་ལ་སའི་ངོ་བོ་ནི། ཚེས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །སའི་ངེས་ཚིག་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ། ས་གོང་མའི་^{༡༠༧} གོང་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། ས་ཞེས་བྱའོ། །སའི་ངེས་ཚིག་གི་དཔེ་ནི།^{༡༠༨} ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ན་ས་སྟེ་དཔེར་ན་བ་སྐྱང་གི་ལྷས་བཞེན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བཞོད་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་དྲུག་ས་བཞེན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འབྱུངས་གི་གཞིར་སྒྱུར་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་ཁིང་ས་བཞེན་ནོ། །ས་བརྩམ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་བརྩམ་བྱེ་བའོ། །བྱེ་བྲག་གི་ཚེས་ནི་ས་རེ་རེ་ཁིང་^{༡༠༩} ཁྱད་པར་དགུ་དགུས་བསྟན་ཏེ། མིང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། མཐུའི་ཁྱད་པར་རོ། །

དེ་ལ་ས་དང་པོའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་རྟ་དགའ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ཐོབ་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཉེ་ཁྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་^{༡༡༠} པས་ རབ་རྟ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་རབ་རྟ་དགའ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས། བྱང་རྒྱུ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་རྟ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།^{༡༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུ་གྲུ་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཚེས་བརྩམ་ལ་སྤྱངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམ་བརྩམ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ།^{༡༡༢} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ། སྤྱིར་ཡོངས་རྒྱ་བྱིན་པ་བརྩམ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་^{༡༡༣} པར་བྱེད་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བརྩམ་པའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོའི་ཐད་ཀ་ལས་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་བརྩམ་པོ་དག་ལས། དེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བ་

ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཁྱད་པར་ནི། རི་རྒྱད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ས་རབ་རྩ་དགའ་བ་འདི་ལ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོན་
 ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་།
 སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་འབུམ་ཕྱག་མང་
 པོ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མཐོང་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པར་བྱེད། བསྟོ་
 སྤང་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། དེའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལ་ཡང་རི་མོར་བྱེད་དོ། །དགོ་བའི་རྩ་
 བ་དེ་དག་ཀྱང་བྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྩ་བཅོ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་
 པ་དང་། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྟོ་
 བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།^{༡༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན། བསྐྱལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་མཆོད་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་དང་། དགོ་བ་བྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྩ་བཅོ་བརྟེན་གྱི་
 གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱད་དུ།
 དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས་ཅི་ཅམ་ཅི་ཅམ་དུ་མེར་བསྟེགས་པས། དེ་
 ཅམ་དེ་ཅམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།^{༡༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིར་ས་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་མཉམ་བཞག་ལ་རྟོགས་པ་གཅིག་རྩ་
 མཆུངས་མོད་གྱི། རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་འདྲེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོས་ནས་སོ་སོ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་པོ་དེ་བཤད་
 བ། ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྩ་ལྟ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་
 ཉིད་རབ་རྩ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། ཀྱུན་རྩ་འགྲོ་དོན་^{༡༢༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་བརྒྱད་རྩ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་

དུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིགས་པ་
ལྟ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། །འཕགས་པ་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་
རྒྱ་འཛིགས་པ་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཚོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་འཇམ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
མེད་པའི་འཛིགས་པ་འཇམ། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་འཇམ། རན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་འཇམ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་པའི་
ཁྱད་པར་ནི།^{༡༠༦} ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐལ་ཆེར་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་
དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྒྲའི་དྲི་མ་སེལ་ལོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་གྲེད་པ་ལས། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི། །འཛམ་གླིང་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་
འགྱུར།^{༡༠༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་བསམས་
གྱི།^{༡༠༨} གཞན་དོན་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀུན་རྒྱ་ཉོན་ཏེ། སྟེས་པའི་རབས་
ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རི་རྒྱད་དུ། རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་
བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི། འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཚོམ་སྟེ། རབ་རྒྱ་བྱུང་ན་རྒྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་
ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་།
དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་
དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོན་གྱི་
མཐའ་དང་། བྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་བརྒྱ་ཀུན་རྒྱ་ཉོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་
འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྟན་པར་ཀུན་རྒྱ་ཉོན་པའོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་གནེས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། དྲི་མ་མེད་པའོ། །དེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་
འཆལ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཆལ་རྩལ་
རྩལ་བའི་དྲི་བྲལ་བྱེད། དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད།^{༡༡༠} །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་

བྱད་པར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱས་པ་གཞོ་^{༡༠༩} བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཟོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྤྱིང་བཅེ་
 ཆེ།^{༡༡༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤང་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས།^{༡༡༡} སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱད་པར་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་གསལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^{༡༡༢} །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་
 བོ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་^{༡༡༣} རྣམ་པར་དག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས་མཚུར་གྱིས་བཀྱས་
 བས་མེར་བརྒྱག་ན། དེ་བས་ཀྱང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་
 བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི། སྤར་བས་ཀྱང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།^{༡༡༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉོགས་པའི་བྱད་པར་ནི།
 ས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཉོགས་ཏེ། དེས་འདི་སྟུམ་དུ། བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྟུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཆོག་གི་
 དོན།^{༡༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་
 འདིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་པ་
 ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅམ་ནི་མི་སྤྱོད་བར་འཛིག་ལ། མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་མགོ་གཞོན་^{༡༡༦} པ་
 ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་བྱད་
 པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། བལ་ཆེར་གླིང་བཞེ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་
 ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགོ་བ་བརྒྱའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་ནས་དགོ་
 བ་བརྒྱའི་ལས་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་ནི། །དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་
 བདུན་དག་གིས། །འགོ་པན་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བར་འགྱུར།^{༡༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་
 པར་ནི། རྒྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱར་རོ། །

ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། འོད་བྱེད་པའོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་

ཚུལ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་གསལ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཚུལ་གྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་
 འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུལ་གྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་བྱིར་ན་འོད་བྱེད་
 པའོ།^{༡༠༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ལ་སོགས་
 ཚུལ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་
 ཟེད་མེད་པར་ཚུལ་སྤྱོད་དང་།^{༡༠༨} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར་
 ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་དེས་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྩ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཡང་བྱེད་པར་དུ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་
 པར་ནི། སྤང་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུལ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པའི་ལག་ན་བསྐྱེལ་ན། དང་པོའི་
 སྤང་གངས་གྱི་ཚད་ལས་ཉུང་དུ་མི་འགོ་བར། སྒྲུལ་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་མི་འགྲིབ་པར་གནས་
 ཤིང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་དང་བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་
 པའི་བྱེད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་དེས་ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
 ཚུལ་དོན་གྱི་མཚོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་ཐོས་པའི་བྱིར་ཡང་མེད་འོབས་
 མྱོང་གསུམ་ཙམ་དུ་བདག་ཉིད་མཚོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་མཐུན་མཚོག་གི་དོན་ཉིད་
 དང་།^{༡༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བའི་བྱེད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་
 དེ་པལ་ཆེར་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 རྫོགས་^{༡༡༡} པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 རྫོགས་པ་ཡིན།^{༡༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱེད་པར་ནི། རྣམ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུང་ཙམ་ཞིག་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་འབུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ།

ས་བཞི་པའི་མིང་གི་བྱེད་པར་ནི། འོད་འཕྲོ་བའོ། །དེས་ཚོགས་གི་བྱེད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བས། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བསྐྱེལ་ས་

བས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མི་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སླེག་བྱེད་
 འོད་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟར་བྱིར་ན་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསླེགས་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན།^{༡༠༥} །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་བྱེད་པར་ནི། དགོན་པར་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུས་ས་དེ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བགས་གནས་འོད་ཆུང་ཆོག་གིས་དང་། སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྟོན་བསྟེན་
 དང་།^{༡༠༦} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་མོ། །ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱའི་བྱེད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་བྱེད་པར་དུ་བརྩོན་
 འགྲུས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་གས་ཆེ་བར་གསུངས་མོ།^{༡༠༧} །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པར་ནི།
 ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེ་^{༡༠༨} དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི།
 རྒྱན་དུ་མ་བྱས་པའི་གསེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། ས་འོག་མ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༩} །ཞེས་གསུངས་མོ། །རྟོགས་པའི་བྱེད་
 པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་
 ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སླེད་པ་ཡང་ལྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་།^{༡༡༠} །
 ཞེས་གསུངས་མོ། །སྦྱེ་བའི་བྱེད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་
 ལྟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཛོམས་པ་
 ལ་མཁས་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་མཐའ་བྲལ་གནས་ལྟ་བུ་འགྱུར་། །འཛིན་ཆོགས་ལྟ་བུ་རབ་བྱུང་
 བ། །ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན།^{༡༡༡} །ཞེས་གསུངས་མོ། །མཐུའི་བྱེད་པར་ནི། སྐད་
 ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་ལྟ་པའི་མིང་གི་བྱེད་པར་ནི། སིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ནི། ས་དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་པར་སྦྱབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྦྱང་^{༡༡༢} དཀའ་བའི་བྱིར་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱབ་བས་ན། །སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱད་དགའ་བ། །དེ་བྱིར་སྤྱད་དགའ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༧༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་
པར་ནི། རྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱིམ་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གྲངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལའང་འབྲེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་དང་
ནི།^{༡༨༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤྱད་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡིན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་བསམ་
གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་གསལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^{༡༨༡} །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི།
སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤྲས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་དག་གིས་མི་འབྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྗེ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་
གཉིས་ཀྱིས་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་ཤེ། ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
དགོ་བའི་རྩ་བས་མི་འབྲོག་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༨༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་
ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་།^{༡༨༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བའི་ཁྱད་
པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། བལ་ཆེར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སྤྱི་
བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲོག་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་
པས་ནི། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱལ་འགྱུར། །ལྷ་སྤྲུགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྟ་
གནས་བསྒྲོག་པར་བྱེད།^{༡༨༤} །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་
ཞིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེད་པ་ཤག་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ། །

ས་དུག་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མདོན་དུ་འགྱུར་པའོ། །དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་
དེ་^{༡༨༥} ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ན། མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདི་མངོན་
 དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ས་ཞེས་བཤད།^{༡༠༩} །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་
 ཁྱད་པར་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་
 འདོད་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དུག་སྦྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྩུག་གིས་གྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་དང་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་བཞེད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་
 པས།^{༡༡༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྦྱིར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྩུག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤིང་བར་གསུངས་སོ།^{༡༡༡} །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི།
 ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྩུག་སུམ་པོ་དེས་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་
 བླ་གསེར་ས་ལེ་སྦྱུམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་བའི་རྩུབ་སུམ་སྦྱས་ན་མཆུངས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱག་པ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་པས་རྣམ་པར་
 དག་ཅིང་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་མི་འཕྲོག་
 པ་ཡིན་ནོ།^{༡༡༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་རྫོགས་ཏེ། ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ལ་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་གང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་།^{༡༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱེ་བའི་ཁྱད་པར་
 ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་ལྟེན་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྲུལ་དགར་སྦྱེ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བ་སྒྲོག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་
 ཡི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་ནི། །རྩེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྲུལ་དགའ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ། །
 ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད།^{༡༡༤} །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་

ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ།

ས་བདུན་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། རིང་དུ་སོང་བའོ། །དེས་ཚིག་གི་བྱང་པར་ནི། ས་དེ་
བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྦྱོང་པའི་མཐར་^{༡༡༥} སོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བཞོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་
དོ།^{༡༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་བྱ་
སྤངས་ནས། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཚས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་བརྟེན་པས་ས་དེ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་།^{༡༡༧} །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་
ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་།^{༡༡༨} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤང་བའི་བྱང་པར་
ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་
ཡང་། །བྱང་པར་དུ་ཐབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤིང་བར་གསུངས་སོ།^{༡༡༩} །རྣམ་པར་དག་
པའི་བྱང་པར་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་
པར་འཁྱུར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་ནོར་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྲུམ་ན་གིན་ཏུ་མཛོམ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་སུ་གླིང་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ཡང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པས། ཉན་རང་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་
བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ།
མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚས་གྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་
དང་།^{༡༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་པལ་ཆེར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྦྱར་དུ་འཁྱུར་ཏེ། ཉན་རང་གི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་
མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་ནི། །དབང་བསྐྱར་ལྟའི་རྒྱལ་པོར་འཁྱུར། །
འཕགས་པའི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་པའི། །སྤྱོད་དཔོན་ཁྱུ་མཚོག་ཆེན་པོར་འཁྱུར།^{༡༢༢} །ཞེས་

གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་
འབུམ་ཐྱག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ། །

ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། མི་གཡོ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་བྱད་པར་ནི། མཚན་མ་ལ་
ཚུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་བའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད།^{༡༡༩} ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་གྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་
ཀྱང་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་།^{༡༢༠} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །
ཉམས་སུ་བྱང་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེས་སྤྱིར་ཡོ་ལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བརྟུ་ཀ་ཉམས་སུ་ཡེན་ཡང་། བྱད་པར་དུ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་
གསུངས་སོ།^{༡༢༡} རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུམ་དེ་ཉིད་མགར་བ་
མཁས་པས་རྒྱན་དུ་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བདག་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་པར་བཏགས་
ན། འཛམ་བུ་གླིང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་^{༡༢༢} རྣམས་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དཔལ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་
བར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༢༣} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་པར་
ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་
དང་འབྲུ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྟོང་ཉིད་སྟེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དངངས་མི་སྒྲག་སྟེ། མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་། འཕྲེལ་བ་མེད་
པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་བྱི་བའམ། འཕྲེལ་བ་མི་
མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱི་མེད་འཕྲེལ་བ་མེད་དོན་དང་།^{༡༢༤} ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་། དབང་

ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས།^{༡༡༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་
 བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། དབང་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡང་
 ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་རྣམ་པ་བརྒྱ་ནི། ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ།
 ཡོ་བྱད་ལ། ལས་ལ། སྐྱེ་བ་ལ། སྒྲོན་ལམ་ལ། མོས་པ་ལ། རྩུ་འཕྲུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ། ཆོས་ལ་དབང་
 བའོ། སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་སྟོང་སྒྱི་ལུད་
 ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པར་འཕྱུར་ཏེ། དག་བཙུགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆོངས་པར་
 འཕྱུར། །དག་བཙུགས་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། དོན་གཏན་འབེབས་ལ་འཕྲོག་པ་མེད།^{༡༢༠} །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་གསུམ་
 འབུམ་ཐུག་བརྒྱའི་རྩལ་ཐ་རབ་སྟེད་^{༡༢༡} ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་དགུ་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་སོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱད་པར་ནི། ས་དེ་
 ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྒོ་གྲོས་བཟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་
 བཟང་། ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན།^{༡༢༢} ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱད་པར་ནི།
 སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲོན་
 ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་།^{༡༢༣} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤང་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས།
 སྒྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱད་པར་དུ་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་
 ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^{༡༢༤} རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་
 དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འཕྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུམ་དེ་ཉིད་
 གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེ། འཁོར་ལོས་སྒྲར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་དུ་

བཏགས་ན། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་
 དམ་པ་^{༡༡༩} རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་ས་
 འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༢༠} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེན།
 འཕགས་པ་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་འབྱུང་རོ།^{༡༢༡} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྟྱེ་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པ་ལ་ཆེར་སྟོང་
 གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པར་འབྱུང་ཏེ། དྲིས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི། སྟོང་གཉིས་
 བདག་པོ་ཆངས་པར་འབྱུང་། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལས། །དག་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་
 པ་མེད།^{༡༢༢} །ཅིས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱང་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བརྩུ་ཆང་བའི་རྩལ་བྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཐོབ་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟུང་རོ། །

ས་བརྩུ་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱང་པར་ནི། ས་
 དེ་ལ་གནས་པས་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་བ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་བྱ་རབ་
 ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་ཐོབ་པའི་
 ཆོས་ལ་^{༡༢༣} ཡོད་པ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྲིན་བཞིན་
 གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།^{༡༢༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་
 སྟོང་བའི་བྱང་པར་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་མ་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པ་^{༡༢༥} ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས།

གྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ས་དགའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་
 པར་བརྟག་པའི་སྒོ་ས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ། རྣམ་པར་འབྱེད་པ།¹¹³³ ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཡོངས་
 ལུ་སྒྱུང་བ་བརྩས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཞེས་པ་ནི་ས་བརྩ་པའོ། །ས་བརྩ་པ་ལ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཟེར་བ་ཅི་སྟེ་ཞེན། ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར་ཏེ།
 རྒྱས་པར་ནི་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐྱར་བྱིར་ཏེ།¹¹³⁴ ཞེས་གསུངས་སོ། །(བམས་པ་
 དང་བམས་པའི་རྟོག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། གསང་སྟགས་ནས་ས་བརྩ་པའི་མཐར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། ཕྱོགས་
 བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདིར་སྒྲོས་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ན་མི་
 འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།) ¹¹³⁵ ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་དེས་སྒྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྩ་ག་ཉམས་སུ་ཡེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། ¹¹³⁶ རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་
 གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བ་ཅ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱན་ཆེན་
 པོ་མཁན་པོ་དང་བཟོ་བོས་མ་བྱས་པ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐྱར་གྱི་
 མགོ་འཕམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། ས་དགའ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། ¹¹³⁷ ཞེས་གསུངས་སོ། །(རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་
 བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤུལ་པ་
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲི་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྷའི་¹¹³⁸ རྒྱལ་པོ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་རང་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་པ་རྩ་ཕྱིན་པའི་ཚས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའོ། ། དེ་ལྟར་
 ཡང་། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི། །གནས་གཙང་ལྟ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་
 ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ།^{༡༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱུང་པར་ནི།
 སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་དག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་
 ཁྲིག་འབུམ་ཐག་བཅུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །
 གཞན་ཡང་བ་སྐྱའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་། གངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་རུས་སོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་
 འགོ་བཤང་པོ་སྟོན་རུས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བརྒྱུན་དང་། ཆངས་པ་དང་། འཛིག་
 ཉེན་སྦྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་རང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཞུགས་སུ་གནས་ནས་ཚས་
 སྟོན་པར་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བ་སྐྱའི་ཁུང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས། །གངས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བཅས་དང་། །གཞན་ཡང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་
 ཡིན། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་སྟོན་པར་རུས་པ་ཡིན།^{༡༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་བརྒྱ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སྟེས་པས་སྒྲོམ་སྒྲུང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་ཀྱང་། བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བཤོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་
 དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པ་སྦྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འབད་པས་ཐོབ་ཀྱི་^{༡༢༡} མི་འབད་
 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་གཉིས་པས་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་^{༡༢༢} རས་
 ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་ལ་^{༡༢༣} འདས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ནི་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ངེས་པར་འབད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལས་ཡང་དག་
པར་འདས་ནས་ས་བརྒྱུཔ་ཚོས་གྱི་སྤྱིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ས་ལས།^{༡༤} སྤྱབ་ཚུན་འགྲུས་ཚུམ་
པ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུམས་པར་བྱེད་དོ། །ལ་
ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་གྱི། གྲངས་མེད་པ་འདུམས་པར་བྱེད་པ་ནི་
འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོག་སྤྱད་
པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་མེ་བརྒྱ་དགུ་པའོ། །

(སྤྱི་དོན་ལྷ་པ་སྤྱེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱེ་བཤད་པ།)

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས།

འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱེ། ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྷ་ར་ས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཞོད་
པར་གྱུར་པ་ལས་སྦྱུ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཛང་རྒྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྦྱོན་ལས་
ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་ཡུན་མི་རིང་།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། སྤྱམ་ནི།
རང་བཞིན་རྒྱ་དོན་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་བཞག་གྲངས་ངེས་མཚན་ཉིད་དང་། །བྱང་པར་དང་ནི་དོན་
བདུན་གྱིས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱེ་རྣམས་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཉན་མོངས་
པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་རྣམས་སུ་སྤྱད་སྤྱང་ནས་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་
འཛིན་གྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོམ་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
སྦྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དབྱེ་བར་ཟད་པས། གཉིས་པོ་དེ་སྤངས་པས་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཐད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་
ཀྱང་མངའ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ནི་མི་མངའ་ལ་
ཅི་ཡང་ས་ལེ་^{༡༧} མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་

ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་མུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་
སྤྲུང་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་སྟན་གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་མཆོག་ །རེག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
འདིར་དད་པར་གྱིས།^{༡༧༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ་
ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་པ་སྟེ།^{༡༧༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུ་ཉེར་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། སླ་ན་མེད་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པ་ཡོད་དོ།^{༡༧༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ །བྱུང་ན་
འོད་ཟེར་ཀླན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་
བྱ།^{༡༧༨} །ཞེས་སོགས་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་
པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། །བྱ་བ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ།^{༡༧༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་
ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་
ཤེས་མངའ་བར་བཞེད་དོ། །

དེ་ཡང་མངའ་ལུགས་བཤད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་མདོར་བསྟར་ན་ཇི་ལྟ་བུ་མཆོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཆོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཆོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དོན་དམ་
མཆོག་པ་སྟེ། སྤར་བརྗོད་པ་ལྟར་རྗོད་ཇི་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
གོམས་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ན། སྟོའི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བས།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་པས། རྒྱལ་ལྷ་བཞག་
པའམ་མར་ལ་མར་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པའམ། གཟུགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་
མཐོང་བར་བསྟོད་པ་ལྟར་རམ། སྤང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟེན་དུ་བྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་ལྷ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྟེན་ལུགས་ལྟར། །

ཤེས་བྱ་སྒྲིམ་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་ནམ་འབྲེས་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
 རང་བཞིན་ཚུལ་སྒྲིམ་ཞེས་བྱུང་བ་ཤིང་།^{༡༡༩} །ཅེས་པ་དང་། བམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་
 རབ་བཤེད་པ། །བམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཚུལ་མཐོང་བ་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་བྱས་མ་ཡིན།^{༡༢༠}
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་སྟེང་པ་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ཚྩོབ་ཐ་སྟོན་པའི་དོན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 མཆེན་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་
 ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་གྱུར།^{༡༢༡} །དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་བྱའི་ཚིགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དོན་
 མཐའ་དག་སྒྲུ་རུ་རྫོལ་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཆེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་
 གྲང་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱན་ཚྩོབ་མཆེན་པར་བཤད་དེ། རི་སྟེང་དུ་མ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །རྒྱ་
 ཡི་ནམ་པ་ཐ་དད་པ། །ཀྱན་མཆེན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ཤེས་པ་ནི་ཀྱན་མཆེན་སྟོབས།^{༡༢༢}
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིན་ཏེན་མཆེན། །འཛིན་ཏེན་ཀྱན་
 ལ་གཟིགས་ནས་ནི།^{༡༢༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་མཆེན་ཞིང་གཟིགས་ན་དངོས་འཛིན་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མཆེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་ཡང་དག་པར་སྟེང་པའི་མདོ་
 ལས། དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་པོ་འགའ། །སྒྲུ་མ་ཐར་པར་བྱ་བྱིར་བཅོལ། །གང་བྱིར་དེ་ནི་མདོན་ཤེས་
 པས། །སྒྲུ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་ཆགས། །དེ་བཞིན་སྲིད་གསུམ་སྒྲུ་མ་ལྟར། །ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་
 མཆེན།^{༡༢༤} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡཔ་སྒྲས་མཇལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྒྲུ་མ་མཁན་པོས་སྒྲུ་བྱུལ་
 པ། །སྒྲུ་མ་ལགས་པར་འཆལ་བས་ན། །དེ་ལ་མོངས་པར་འབྱུར་མ་ལགས། །ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་ཀྱན་དེ་
 བཞིན་གཟིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད།^{༡༢༥} །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རི་ལྟ་བུ་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་མཆེན་པ་ནི་མངའ་ལ། རི་སྟེང་པ་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཚྩོབ་མཆེན་
 པ་མི་མངའོ། །དེ་ལྟར་མཆེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་མ་ཆེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཆེན་རྒྱ་ཀྱན་ཚྩོབ་མེད་པས་
 དེ་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཀྱན་ཚྩོབ་ནི་^{༡༢༦} ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་

པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་
 འཕགས་པ་གསུམ་ལ་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ནད་ཅན་ལ་སྐྱེ་གད་དང་རབ་རིབ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 སངས་རྒྱུ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཇུག་ཏུ་མ་རིག་པ་སྣངས་ནས། ཆོས་འགའ་ཡང་མཐོང་
 བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་པས། ཀྱན་རྫོང་འབྲུལ་པ་འདི་སངས་རྒྱུ་ལ་མི་མངའ་
 སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ནད་དག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱེ་གད་དང་རབ་རིབ་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། །དེས་ན་ཀྱན་
 རྫོང་སྣང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཛིན་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པར་ཟད་ཀྱི།
 སངས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པས་དེ་མཆུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་
 ལ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་ན། འབྲུལ་པའི་ཡུལ་སྣང་བས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་འབྲུལ་བཅས་
 སུ་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་
 ཡོ། །(རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ས། །དུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ།)༡༡༤༠ ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་འདོད་པ་སྣ་མ་བ་ན་རེ། རྩེ་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པར་མི་
 འགྱུར་བས། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཡོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ།༡༡༤༡ །འབྲུལ་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་འབྲུལ་པར་བརྟེན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་གྱི་ཤེས་རིམ་
 འབྲུལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་། དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མ་ལུས་པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ།
 འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དང་། བྱང་གོལ་གྱི་རྒྱད་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་ཟད་པས་འབྲུལ་བཅས་སུ་ག་
 ལ་འགྱུར། དེས་ན། འབྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། མ་འབྲུལ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་།༡༡༤༢ ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཆད་མའི་༡༡༤༣ གནོད་
 བ་མེད་ལ། གནོད་པ་མེད་པ་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་༡༡༤༤ འབྲུལ་པར་མི་འགོ། ཞེས་
 ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པ་སྣ་མ་ནི། རི་སྟེན་པ་༡༡༤༥ ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱུ་ལ་རྩེ་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། རི་སྟེན་དུ། སྣ་མ་རི་ལྟར་མཆུག་པ་ནི། འབྲུལ་མེད་མཉམ་བཞག་སྒྲོ་

འཇུག་མེད། བྱི་མ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པ་ནི། །འབྲུལ་སྤང་རྗེས་ཐོབ་སྟོང་འཇུག་ཅན།^{༡༡༤} །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདོད་པ་བྱི་མ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་
སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ནས།
ཆོས་གང་ཡང་ཐུགས་སུ་མ་རྒྱུད་མ་མཁྱེན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། མཁྱེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་
མེད་པའི་བྱིར་རོ།^{༡༡༥} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཐར་
པར་འགོ་དང་ལྷན་ཞེས་སྟུ། །བྱོད་ནི་ཞི་བར་གཤེགས་ཀྱང་རནས། །ཞུགས་གུམ་ལྟ་བུ་བགྱང་དུ་
མེད།^{༡༡༦} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཐར་དང་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དགེ་བཤེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དངོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ། རང་བཞིན་ཡོག་པ་ཅམ་ཞིག་ལ། དེ་རྒྱུད་དུ།
ཐ་སྟངས་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན། དོན་ལ་ཆོས་སྐྱེ་མེད་སྟོན་བྲལ་ཡིན་ནོ།^{༡༡༧} །རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་བཞེད་
ཀྱི། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལྟའི་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ་ཐོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་མེད་དམ། ཏྲག་ཆད་ཆོག་
དང་སྟོང་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན། འདི་ལ་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཁས་སུ་རེ་བའི་སྟོན་བྲལ་པས། སངས་རྒྱུས་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་ཐོགས་གཅིག་
པ་གཅིག་གསུང་དུ་ཡོད་མི་སྟུམ། ཆོས་སྐྱེ་སྟོང་དཔས་སྟེ་མེད་སྟོན་བྲལ་ཡིན། ར་ལ་མ་དྲི། སེམས་ལ་
ལྟོས་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་
ཀྱང་། ཐར་པ་རོར་ཟད་ཅམ་པ་ཉིད།^{༡༡༨} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྟེ་མེད་སྟོན་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་མངའོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོར་སྤང་དུ་སྟེས་པ་ལ།
སྟོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་རྗེ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པར་
བཞེད་ལ། ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་པས་གཏུལ་བྱའི་སྤང་བ་ལ་འཇོག་པས་ན། ལུགས་འདི་
བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤངས་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའམ། ཡེ་ཤེས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་
པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་

པ། །དག་པའི་ཚོས་གྱིས་རབ་བྱེ་བ། །ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དོ།^{༡༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་
 ས་པོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ། །སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་ཆུ་མ་པ་ཀླན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཞིང་། །
 གནས་འབྱུང་ཚོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཚོག་ལྡན་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད།^{༡༡༨} །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་དོན་བཤད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གཉིད་དང་འབྲེལ་
 ལས་སངས་ནས། ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་སྟོ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མ་རིག་
 གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །སྟོ་རྒྱས་གཉིས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན།^{༡༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤེས་པའི་དོན་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ལ་སྟོ་རྒྱས་ཤེས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །

དབྱེ་བ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་ན་སྟུ་རྒྱུ་མ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱུང་དང་། ལོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུང་དང་། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུང་། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་གསལ་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱུང་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུང་དང་།
 སྤྱུལ་པའི་སྤྱུང་།^{༡༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྤྱུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྤྱུ་
 བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། །སྤྱུ་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་
 གསུམ་པོ་དེ་རང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། སྤྱུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱུ་
 བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།^{༡༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱུ་གསུམ་མ་གྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཚོས་ཀྱི་སྤྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱུར་མི་བཟ། སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུང་།^{༡༢༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱུར་མི་བཟ།^{༡༢༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུགས་སྤྱུ་གཉིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུང་
 ཕྱིན་རྒྱབས་དང་། གདུལ་བྱའི་སྤང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱུ་སྟེ། དེ་གསུམ་འཛོམ་
 པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་འབང་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་

ཡིན་ན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱུན་ལ་བྱུང་བས། གྱུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་
 རིགས་པ་འཇམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་གྱུན་སངས་རྒྱལ་དང་ཞལ་མཇལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་
 འདུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་གཅིག་ཤུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་བྱའི་སྤང་བ་
 འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མེད་པ་སྤང་བ་དེ་ལོག་གཤམ་ཡིན་ལ། ལོག་གཤམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱལ་
 བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལོག་གཤམ་ལ་སྤྱད་ནས། དེ་ཙམ་¹¹²⁷ གྱུན་སངས་
 རྒྱལ་ཟེན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་¹¹²⁸ མི་འདུག་པས་གཤམ་བྱའི་སྤང་བ་གཅིག་ཤུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 སློན་ལམ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི།¹¹²⁹ ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སློན་ལམ་
 ལ་མངའ་བ་རྟེས་སམ་མ་བ་རྟེས། མ་བ་རྟེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་འཕྱུར་ལ། བ་རྟེས་ན་
 སློན་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཏབ་པས། སློན་ལམ་གྱི་སློན་ནས་
 གྱུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས། སློན་ལམ་གཅིག་ཤུ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ནི། གསུམ་པོ་དེ་འཛོམ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །སྐྱུ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ཏེ།¹¹³⁰ རང་
 དོན་དུ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཆོས་སྐྱུས་རང་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ཐོབ་ནས་¹¹³¹ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གཞི་རྟེན་¹¹³² ཡིན་པས། ལྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པོས་པ་
 བཞིན་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ཐོབ་པར་མ་ཟད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ལ་
 མོས་པ་བྱས་པ་དང་། རྩུང་ཟད་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་གཅིག་རྟོགས་པ་དང་། བལ་ཆེར་རྟོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་ལྟར། རྩུང་ཟད་དང་། མང་པོ་དང་། དུ་མ་དང་།¹¹³³ དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 དང་ལྟན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་གཤམ་དང་། མཐུ་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཉན་
 ཐོས་¹¹³⁴ དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། མངོན་གཤམ་དང་། རྩུ་འཕྱུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་རྩུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་

རྒྱལ་སྤྱི་སྤངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།^{༡༡༤} མདོན་པར་གཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་
 གི་སྐྱེ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་^{༡༡༥} ལ་གནས་པ་
 རྒྱལ་སྤྱི་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མདོན་གཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བཤམ་ཆེར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གཞན་དོན་^{༡༡༦} གཟུགས་སྐྱེ་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པས་བཞག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་^{༡༡༧} ལ་ལོངས་སྤྱོད། །མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་སྤྱུལ་སྤྱོད།
 དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་རྒྱལ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

སྐྱེ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། རོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ། འབྲུལ་ངོར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་
 ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཐ་སྟོང་^{༡༡༨} བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་མི་
 ལས་གསུངས་པ་དེ་ཀླུང་ཡིན་ནོ།^{༡༡༩} །ཐོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་^{༡༢༠} མཚན་ཉིད་
 བརྒྱད་དང་ལྔ་ནི། མཉམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་།
 གཙང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་མཉམ་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་ནི། སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་གཤམ་ཐ་མི་དད་པས་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ནི། སྐྱོ་སྐྱེར་^{༡༢༡} གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་གསུམ་(ཉན་མོངས་གཤམ་བྱ་སྐྱེས་འཇུག་གི།)^{༡༢༢} གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། ལོངས་
 སྤྱོད་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་སྤྲུལ་མ་ལས། ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་
 ཅིང་རྒྱལ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྒྱལ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་

གསུམ་གྱི་གཞུགས་ཀྱིས་ཏེ། བཟོ་སྐྱལ་པ་པོ་ཡང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་སྐྱ་ཚོགས་དཔེ་མེད་པར་
 མཁས་ཤིང་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་སྐྱལ་པ་རི་བོང་ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་།
 མཚོག་གི་སྐྱལ་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། ལྷ་མས་སུ་འཇུག་པ་ནས། ཞི་བ་ཆེན་པོར་
 གཤེགས་པའི་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བཟོ་དང་སྦྱོར་དང་བྱང་རྒྱུ་ཆེ། ལྷ་པོ་
 འདས་པ་རྟག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་
 པོ།^{༡༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། སྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས། སྦྱོར་བ་
 མངོན་པར་སྦྱོར་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷ་མས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་
 དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཅུན་མོའི་འཁོར་ལ་དགུས་རོལ་དང་། །ངེས་འབྱུང་
 དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། །བྱང་རྒྱུ་སྦྱིང་པོ་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི།
 བྱང་རྒྱུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ལྷ་པོ་འདའ་བར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་
 རྣམས་སུ། སྤྲིད་པ་རི་སྤྲིད་གནས་པར་སྟོན།^{༡༢༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། འཇིག་
 རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱ་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདུན་ཞིང་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའོ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གྲོལ་བར་
 བྱེད་པ་ནི། དགོ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དག་སྤྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་
 སྒྲ་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྦྱིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་
 གཞུགས།^{༡༢༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པོ་དེ་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མངོན་རྟོགས་
 རྒྱུན་ལས། གང་གིས་སྤྲིད་པ་རི་སྤྲིད་པར། །འགོ་ལ་ཡན་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ། །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་
 བོ། །བྱལ་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་རྒྱུན་མི་ཆད།^{༡༢༢} །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། །མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ལྷང་པའི་
 ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རྟེན་ཚོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་
 དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ནི་འཕྲིན་ལས་

ཐུན་མོང་དུ་མྱུར་པ་ས་མཉམ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཟེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་།
འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་^{༡༩༩} ཁྱེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེདོན་
དམ་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པའོ། །ཡོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ཚེས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའོ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་
ནི་མི་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་པ་སྟེ།^{༡༩༠} རིགས་མཐུན་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་
མཚམས་^{༡༩༡}པའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མདོ་ཟེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱན་མི་ཆད། རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད།^{༡༩༢} ཁྱེས་
གསུངས་སོ། །སྤང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཤམ་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ཚེས་སྐྱུར་^{༡༩༣}
སྤང་ངོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ཡོངས་སྐྱུར་སྤང་ངོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་
སྐྱུ་སྐྱུར་སྤང་ངོ། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོན་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འབྲས་བུ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་བཟུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ། །

༥

(སྤྱོདོན་དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་བཤད་པ།)

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས།

འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགོ་དོན་མཛད། ཁྱེས་པ་ལ། འོ་ན་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པས་ལཱའིང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། སངས་
རྒྱས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅང་འབྱུང་ངམ་
སྟུམ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འབད་ཚུལ་དང་རྒྱལ་རྟོག་མི་མངའ་བཞིན་དུ། འགོ་དོན་ལྷན་གྲུབ་དང་རྒྱན་
མི་ཆད་པར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་ན། སྟུམ་ནི། སྐྱེ་ནི་རྟོག་མེད་འགོ་དོན་མཛད།
དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་ནི། རྟོག་པ་མེད་པར་འགོ་དོན་མཛད། །གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
འཕྲིན་ལས་བསྐྱེས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ཡང་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་དཔེ་དང་སྐྱུར་
 བས། རྒྱ་དབྱི་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྤྱི་ཆོངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ལོར་སྤྱི་ལོ་
 ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པ་སྐྱུ་བརྟན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ།^{༡༩༥} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྤྱང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐྱུ་རྟོག་པ་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་
 དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དེ། ལྟ་འི་སྤྱི་མེད་ཆོག་གསུངས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་
 བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཁང་བཟང་དེ་བེད་ཀྱི་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དང་བཞིན་དག་ཅིང་དང་བ་ཡིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
 གཞུགས་བརྟན་ཁང་བཟང་གི་སྤྱི་རྩོལ་དུ་སྤྱང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེར་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་
 སྤྱད་མེད་གཞན་དག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དང་ཡོངས་སྟོན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་མཐོང་
 བས། དེད་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་གིང་དེའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ལ་འབད་
 པས་གི་འཕྲོས་ནས་དེར་སྟེ། །གཞུགས་བརྟན་སྤྱང་བ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་པས་^{༡༩༦} དད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པ་ལ། རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་
 གཞི་མས་པ་དང་ཆོས་གསུང་བ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འབྱུང་ལ་སྐྱ་ཆོགས་པ་རེ་
 མཛད་པ་^{༡༩༧} མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤྱང་བས་དེ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་ཏེ།^{༡༩༨} དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་དེའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པས། མཐར་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ་། །སྐྱུར་
 སྤྱང་བ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་བེད་ཀྱི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ།
 ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་སྤྱང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །བྱུ་
 པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ཡི་གཞུགས་བརྟན་འཆར།^{༡༩༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་
 འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ།

ལྟ་འི་རྩ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་
 ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ན། ལྟ་འི་རྩ་ཆོས་ཀྱི་འཇུགས་འཆར་ཞེས་བྱ་བ། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་
 སྟོན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། འདུས་

བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་གྱིས་བག་མེད་པའི་ལྟ་རྒྱུ་མས་བསྐྱེད་
ལོ། རྟེན་ལྡང་། རྟེན་ལྟ་རྟེན་ལྟ་རྟེན་གྱི། བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་
པོ། ཚཱ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པོ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེག་བསྐྱེད་པོ། ལྟ་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
བཟོ།¹⁹⁹ རྟེན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། རྒྱུ་ལར་
རྟེན་པ་མེད་བཞིན་དུ། མི་རྟག་སྐྱེག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་བག་མེད་པའི། ལྟ་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། ཚཱ་གྱི་རྒྱུ་ནི་བསྐྱེད་པོ་²⁰⁰ བྱེད་ལྟར་²⁰¹ ཞེས་གསུངས་སོ།
དེ་བཞིན་དུ་འབད་རྩལ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟེན་དབྱེད་²⁰² མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་གིས་སྐྱེ་
ལྟ་རྒྱུ་ཐམས་ལ་རྟེན་ལྡང་ཐམས་²⁰³ པའི་ཚཱ་རྟེན་རྟོ། རྟེན་ལྡང་། དེ་བཞིན་བྱེད་བདག་འབད་
སོགས་དང་། བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། སངས་རྒྱུས་གསུང་གིས་བྲལ་མཛད་དེ། སྐྱེ་ལྟ་
རྒྱུ་ཐམས་ལ་ཚཱ་རྟེན་རྟོ།²⁰⁴ ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ནི་²⁰⁵ གསུང་རྒྱུ་རྟེན་མེད་པས་འགྲོ་དོན་
མཛད་པོ།

སྐྱིན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་རྒྱུ་རྟེན་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་
དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབད་རྩལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱིན་ཚོགས་ཏེ། རྒྱུ་རྟེན་མེད་པར་ཆར་ས་ལ་
བབས་ནས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ཐུན་སྐྱེ་ཚོགས་པ་སྟེད་དོ། རྟེན་ལྡང་། རྟེན་དབྱར་གྱི་དུས་
ན་སྐྱིན། ལོ་ཐོག་ཐུན་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་རྒྱ། རྒྱ་ཡི་སྐྱེད་པོ་འབད་མེད་པ། ས་ལ་མངོན་པར་འབབ་པ་
ལྟར་²⁰⁶ ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱུ་རྟེན་མེད་པར་ཚཱ་གྱི་ཆར་
གདུལ་བྱ་ལ་བབས་པས། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྐྱིན་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་ལྡང་། དེ་བཞིན་ཐུགས་རྟེན་
སྐྱིན་ལས་ནི། རྒྱལ་བའི་དམ་ཚཱ་རྒྱ་ཡི་ཆར། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཐོག་རྒྱུ། རྒྱུ་ལར་རྟེན་པ་མེད་
པར་འབེབས།²⁰⁷ ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཐུགས་རྒྱུ་རྟེན་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་དོ།

ཆངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པ་དེ། ཆངས་པའི་གནས་ནས་མ་
འཕོས་བཞིན་དུ། ལྟའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པར་རྟེན་རྟོ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་བསྐྱེད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ཐམས་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ལྟ་
རྒྱུ་ཐམས་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ལྟ་

དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྟ་
ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤུང་བ་ཚོས་སྒྲུ་ལས།
བསྟོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀྱང་ཏུ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྒྲུལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་
མཛད།¹⁹⁹⁹ །ཅེས་གསུངས་སོ།

ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པར་དུས་གཅིག་
ཅར་དུ། བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་མེ་རྟོག་གི་བྱེད་བྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ། གཤུལ་བྱ་རིགས་དང་
མོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲོའི་བསྐྱེད་པར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་
ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྒྲོས་པ་ཡི། །བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དང་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཡི། །ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །གཤུལ་
བྱའི་སྒྲེལ་བའི་བསྐྱེད་པ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་²⁰⁰⁰ །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཉི་
མ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་སྟོད་དྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱུས་གཤུལ་བྱ་
སྤང་བ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ལྟར་གཤུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །ཚུ་
ཡི་སྟོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གསལ་གསལ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ཅར་
འཆར།²⁰⁰¹ །ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་
ཀྱང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་དགོས་འབད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འབྲུག་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་ཡིད་
བཞིན་ལོར་བྱ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྟོད་ལུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་པ་སོ་
སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས་།
སྒྲུ་ཆོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག་²⁰⁰² །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་
བརྟན་དང་། །ནམ་མཁའ་དང་། །ས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་

བསྟན་ཏོ། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་ལས་
བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པའོ། །

མཐུག་གི་དོན།

དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་བརྗེད་ར་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར།^{༡༩༥} ལྷ་རྩེ་བསོད་ནམས་རིན་
ཆེན་གྱིས་བཀོད་པ་རྒྱུགས་སོ། །ཡི་གེ་པ་ཡང་དར་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། །དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུ་ཡི།^{༡༩༦} །རྟོག་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བ། །ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་
ཀྱན་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག་ཀྱིས།^{༡༩༧} །དགའོ། །

༡༡༡། །ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་རྟུགས་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
བསྟན་བཅོས་བཞགས་སོ།།

ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྟོན་ཉིད་ནས་སྟོང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་པ་དང་། གཞན་
གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མོས་པ་སྟེ།
འདི་ལྟ་བུ་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་སོ།།

རིགས་དེའི་སྟོན་ནི། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །ཐོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་
ཉིད་དེ། །མདོར་ན་རིགས་གྱི་ཉེས་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་གཤམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པའི་གྲོགས་དྲག་པས་ཟས་དང་ཞོར་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་སྟོག་ཐབས་
མེད་པ་སྟེ་བ་དང་། གྲོགས་ངན་པ་སྟེ། གཉེན་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྲ་མ་ངན་པས་ཆོས་ལ་མི་
འཇུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་འདུལ་ཡང་དག་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཇུག་ལ། ཁྱད་
པར་དུ་སྤྲ་མ་ངན་པ་གཅིག་དང་སྟོན་ལ་ཐུད་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཞུས་ན་ཆོས་ཞོར་པ་ལས་མི་འབྱུང་། མཐོར་
བ་བཤད་པའི་སྤྲ་མ་ལ་ཞུས་ན་ཁོང་མི་དགུས་པ། དེ་དག་གི་ངོ་བསྟུངས་པས་ཆོས་ཡང་དག་པ་དང་མི་
འཐུད་པས་རིགས་གྱི་སྟོན་དང་། ཟས་གོས་གྱིས་ཐོངས་པས་ཆོས་སྟོད་པའི་སྟོབས་པ་ཞུས་པ་དང་། ཉེ་
དུ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱུར་པས་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བ་སྟེ། ཅ་ན་ཀ་
ལས། གཞོན་པའི་ཆོ་ན་ལ་མའི་དབང་གྱུར་ལ། །དར་ལ་བབ་ནས་ཁྱིམ་ཐབ་དབང་དུ་བྱུར། །ཀླས་
པའི་ཆོ་ན་བུ་ཆའི་དབང་འགྱུར་པས། །སྟུན་པོ་རང་དབང་རྟག་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
རོ།།

རིགས་ཆད་པའང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །ལ་ལ་
གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྟོད་རྩེས་འབྲང་། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་རྣམ་པར་བཅོམ། །དཀར་པོ་
དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུད་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རེ་ཞིག་རིགས་ཆད་པ་དང་། གཏན་དུ་རིགས་
ཆད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རིགས་ཆད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་མེད་པ།
གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྟོད་པ། དཀར་པོའི་ཆོས་གྱིས་བོན་བཅོམ་པ། དཀར་པོའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་དགེ་
བའི་བརྟན་གྱིས་མ་སྟོན་པའོ། །གཏན་ནས་རིགས་ཆད་པ་སེམས་ཅན་པ་འདོད། དཔུམ་པ་མི་འདོད་
མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་ལས། རྒྱལ་གྱི་ཁྱིམ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ།

སྐྱབས་འགོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཚོས་འདི་ལ་མོས་པའི་དོན་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤད་པ་ལ་བཞིན། སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤད་པོ་པོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པ་དེའི་བསྐྱབས་བྱ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་མཚོག་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱའི་དོན་ནི་ཤུ་ར་ཤྩ་གཙུ་མི་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོབ་པས་ན་སྐྱབས། དེ་ལ་རྟེན་པར་བསྟེན་པས་ན་འགོ་བཤད་པ་ཞི། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། འཛོལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །འཛིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་དང་ངན་སོང་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་གྱི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་པ་ལའང་སྒོ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཡུལ་འཛིག་རྟེན་པ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལའང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། ཐུན་མོང་པ་ལའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རྩོམ་ཐེག་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱུག་གོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་རྒྱ་དང་། ཡུལ་དང་། ཏུས་དང་། ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤད་པའི་རྒྱ་འཛིགས་པ་དང་འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འཛིགས་པ་དང་འདོད་པ་འང་ཡོད་མོད་གྱི་རྒྱ་དང་པ་གཙོ་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི་སྟོང་རྩོམ་གཙོ་ཆེད།

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཡུལ་གཉིས་ཏེ། དམན་པ་དང་། མཚོག་གོ། །དང་པོ་ནི་དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ལ་

སོགས་པ་ལྟ་ཆེན་པོ་དག་གསལ། རི་དང་གིང་ལ་སོགས་པ་རང་གང་མོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་སྟེ།
 འཇིགས་པས་ཉན་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཤལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆལ་ལས། རྩོན་གིང་ཆེ་ལ་སྐྱབས་འགོ་
 ཡི། སྐྱབས་དེ་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། འཇིགས་པ་ཆེ་ལས་མི་གོ་ལ་
 ལོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་མཆོག་ནི།” ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་ན་ཡང་སློ་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ། ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་སྐྱབ་པ་འཇུག། ལེགས་པ་ལ་སྟོན་པའི་
 སྟོན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་པ་དེས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་འདེད་པ་
 ལས་མི་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཉན་ཐོས་ནི་དག་འདུན་གྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་ཞིང་། རང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་།
 གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ལས། བ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་གཙོར་བྱས་
 པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་སྟེ། རྒྱུད་བྱ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་།
 མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་། ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། གཏན་གྱི་
 སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བཤམ། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན།
 སྐྱབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཏེ། ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར་།” ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དྲོ་
 རྩེ་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ནི། གསང་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བས་འདིར་མི་
 བཤད་དོ།

དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་ངོས་འཛིན་ལུགས་མི་འདྲ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འདོད། དྲོ་རྩེ་གཏན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་” རྒྱུ་ཐུབ་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད། ཆོས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་འདོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 གསུང་རབ་ཉིད་འདོད། དག་འདུན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་
 བརྒྱད་ཉིད་འདོད་དོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཉིད་

ཅན། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ན་འདོད་དོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་འདིར་མི་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་རང་དོན་ཐ་མོན་མཐོང་པ་ལས་
མ་གཏོགས་པ་ཇི་སྲིད་འཆོ་བ་དང་སྡིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཐ་སྟད་མི་ཤེས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་དང་
རང་རྒྱལ་ཇི་སྲིད་འཆོ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་སྡིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་མི་འདོད་ལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཇི་སྲིད་སྡིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་གཞན་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་
ཁ་ཅིག་ཇི་སྲིད་འཆོ་བའི་སྒྲ།¹⁵ ཆོ་ཇི་སྲིད་འཆོ་བ་ལ་མི་ཟེར་བར་སེམས་ཇི་སྲིད་འཆོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན། འདི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཐབས་མ་བྱ་བ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་¹⁶ ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སོ་
སོར་ཐར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་པ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགོ་ཆོས་བཞི་ལྟར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མདོ་རྒྱ་དང་གང་ནས་ཀྱང་འདི་
འདྲའི་ཚུལ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱས་རྒྱུད་ལ་འདོད་རྣམས་ཆེས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་རང་གི་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཅམ་ལ་
དམིགས་ནས་སྒྲེལ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྱོ། ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་
འདོད་པས། རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགཞན་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྐྱབས་སུ་འགྱུར། །དེ་འདྲ་རྒྱད་སྟུང་མ་ལས། རྟོན་པ་
བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་¹⁷ གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་
ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན།¹⁸ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་སོ། །
དང་པོ་ལའང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐར་བར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལའང་གསུམ་
སྟེ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཆོས་བཞིན་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་ནི་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་ཚོས་མཉན་ཞིང་། ཚོས་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པོ་ལ་ཡིད་
 ཅོན་ལ། ཉེ་དུ་འབྲེལ་བ་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚོས་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་དམ་པའི་ཚོས་
 མཉན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་སྟོང་གསུམ་མཐུ། དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རྒྱུད་ལྡེ་
 བཞི་མཉན། ཡང་ན་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མགོན་པོ་བྱམས་པའམ་ཐོགས་
 མེད་སྐྱུ་མཆེད་དམ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སམ། བྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའམ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའམ། སྒྲོབ་
 དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་འམ། ཡོན་ཏན་འོད་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་ཁྱད་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་མཉན་དགོས་ལ།
 གསང་སྔགས་ཡིན་ན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་འབྲེལ་བ་གསུམ་མཐུ། རྒྱ་བ་ཐོབ་ན་མས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་གྲུབ་པ་ལྡེ་བདུན་ནམ། སྒྲོབ་དཔོན་ན་ལ་འཕྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་བཞུ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཨ་ཁྱེ་
 རྒྱ་ཉིད་དང་། རྩོམ་རྩིས་ལ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་མཉན་དགོས་
 ཉེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས། རྟུན་པ་པོས་བསྟུན། རྒྱུབ་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟོམས། པཱྌ་ཏས་
 བཤད། ལོ་ལྔ་བས་བསྟུར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཅིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་ཉན་བཤད་སྟོམ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་བསྟོག་པའི་ཚོས་གཅིག་བྱུང་ན་ཟབ་ཟབ་
 འདྲ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་ཉན་བཤད་བསྟོམ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་ཉན་ནོ། །ལེགས་
 ལེགས་འདྲ་བ་མུ་སྟེགས་དང་ཚོས་ལོག་གཞན་ལའང་འདུག་ལྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་
 རོར་ལ་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ཚོས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། སྦྱར་ཕྱི་སྟོང་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོད་པ་འདུལ་བ་དང་མཐུན། སྟོམ་པ་མདོ་
 ལྡེ་དང་མཐུན། བཤད་པ་མདོན་པ་དང་མཐུན། གསང་སྔགས་རྒྱུད་ལྡེ་དང་མཐུན་པ་ཅིག་དགོས། དེང་
 སང་བོད་འདི་ན་ལྡེ་སྦྱོད་གསུམ་དང་མི་མཐུན། རྒྱུད་ལྡེ་བཞི་དང་འགལ་བའི་ཚོས་པ་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་
 བྱེད་པ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། དས་ཅི་ཡིན་ངོ་མ་གཤམ་སོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདུག་པའི་ཆོད་ཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་པར་བསམ། འགྲོ་བའི་ཆོད་སྦྱར་དཀོན་མཆོག་གསུམ། རྟུན་པར་དུ་གར་འགྲོ་བའི་

ཕྱོགས་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ཅིང་འགོ་སྟེ། དབུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད། གར་ཕྱོགས་ན་མི་འབྲུག་གསལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་འིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན། ལྷུ་ཕྱོགས་ན་སྣང་བ་
མཐའ་ཡས། བྱང་ཕྱོགས་ན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གིང་ཕྱིན་པས་
གནས་སྐབས་གྱི་བར་ཆད་ཞི།¹⁶ བསམ་པ་འགྲུབ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མཛལ་བ་
འཐོབ་པོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཆེ་ཡང་ཅི་ཟ་ཅི་འབྱུང་གི་སྤྱད་གིས་མཆོད། དེའང་ཡི་དམ་སྲུང་བའི་ཆོག་
དང་། སློབ་དཔོན་མི་དྲུ་བའི་ལྟ་བ་རན་སེལ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ལས་དང་པོ་པའི་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡི་མ་དུ་གྲུ་བྱ་བརྩེ་ཞི་བི་བྱེ་ལྷུ་རྩུ་ཞེས་པས་སྲུ་མ་ལ་ཞི་བི་བྱེ་གཅིག་
དབུལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གྲུབ་ནའང་ལེགས་
མོད་གྱི་སྒྲིལ། ཡི་སྐྱེ་བརྩེ་སྤྱེ་སྤྱེ་བྱེ་བྱེ་བྱེ་ཞི་བི་བྱེ་ལྷུ་རྩུ་ ཞེས་པས་སྐྱེ་མོད་བྱེ་བྱེ་གཅིག་
དབུལ། དེ་ནས་གཏོར་མ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་གཅིག་སྒྲིབ་ཏེ། དེའང་འབྱུང་པོ་སྒྲིའི་གཏོར་མའི་
ཐུགས་ནི། ཡི་ཨ་གྲུ་རྩེ་མེ་སྐྱེ་རྩེ་མེ་ལྷུ་རྩུ་བྱེ་ཞི་བི་བྱེ་ལྷུ་རྩུ་ལྟ་བུ་ལྷུ་རྩུ་ལྟ་བུ་ལྷུ་རྩུ་ལྟ་བུ་
ལ། ཡི་དུགས་ལ་ནི་ཁ་འབར་མའི་གཏོར་མས་སྒྲིབ་ཏེ། དེའང་ན་མེ་སྐྱེ་ཏ་ཐུག་ཏ་ཨ་བ་ལི་གི་ཏེ།
ཡི་སྐྱེ་ར་སྐྱེ་ར་རྩུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་སྒྲིབ་ལ་བརྩོད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཆོན་ཕྱི་
ནས་བརྩོད་པ་གསུངས་ནས་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་བྱ་བའོ།

ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཆོན་བརྩོད་ནས་ཐུགས་ཕྱི་ནས་བརྩོད་པའི་
ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་གིས་མ་གསུངས་པས་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་སྒྲིབ་ཡང་ཆུ་རྒྱང་
པ་ཟས་དང་མ་འདྲེས་པ་དགོས། འདྲེས་ན་ཡི་དུགས་འཇུར་གེགས་ཅན་གྱིས་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་
པས་ཆུ་སྒྲིབ་ལ་ཟན་འཇུག་པའང་སངས་རྒྱས་གིས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཆང་བྲག་ཅིག་ཡི་རྩེ་རྩེ་
སྤྱེ་བྱེ། ཞེས་པས་གནོད་སྒྲིབ་མོ་འཕྲོག་མ་ལ་སྒྲིབ། ཡང་ཡི་རྩེ་རྩེ་བརྩེ་ལ་ཞི་བི་སྤྱེ་བྱེ། ཞེས་པས་
འཕྲོག་མའི་བྲུ་ལ་བརྩེ་ལ་ཆང་བྲག་ཅིག་སྒྲིབ། དེ་ནས་སྤྱད་ལ་དབང་བའི་འབྱུང་པོ་སྒྲིལ། ཡི་ཨ་གྲུ་
པ་རྩེ་ཨ་སི་བྱེ་སྤྱེ་བྱེ། ཞེས་པས་ཆང་བྲག་ཅིག་སྒྲིབ་ནོ། །དེའང་འཕྲོག་མའི་མདོ་ལས། ར་སྒྲིབ་པར་ཁས་
འཆེ་བ་རྣམས་གིས་གནོད་སྒྲིབ་མོ་འཕྲོག་མ་ལ་ཆང་བྲག་ཅིག་¹⁷ ཅེས་གསུངས་ལ། རྩེ་རྩེ་མའི་

རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཟས་ཀྱི་སྤང་ལ་ཆང་བ་སྤྱིན།^{੧੧} །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་ལའོ་
ལོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ། །དེང་སང་བོད་འདི་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་གཏོར་མ་དང་ཆང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར། བཅོན་མཆོད་པའི་ཡས་སྟགས་ལྟར་འབྲང་རྒྱས་
དང་གྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་^{੧੨} མཐོང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གེ་ཚོམ་ཟེའོ། །
དེས་ན་ཟས་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་ཡང་རང་རང་གི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བྱས་ལ་བཟུང་འོ། །

ཉལ་བའི་ནུལ་འབྱོར་ཡང་། མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་པའི་བྱོགས་སུ་
ཉལ་བར་བྱ།^{੧੩} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགོ་གར་རམ་བྱང་དུ་བསྟན་ལ་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་
བཅུག་སྟེ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་ཉལ་ལོ། །ལྷང་བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ལངས་
ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་
བ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྒྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དབུལ། ན་ཆ་དང་སྟག་བསྟེན་ཅི་བྱུང་ཡང་སྒྲ་མ་དང་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲོ་གཏད། དེ་ལ་སྟགས་སྒྲོས་དང་། དམིགས་པ་དང་། སྒྲན་དབྱེད་དང་།
སྒྲོ་ག་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྒྲུ་ར་པ་མི་
གདབ་པར་འབད་ལ་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲན་དབྱེད་དང་སྒྲོ་ག་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན།
ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྒྲོ་མ་ཁེལ་བ་ཡིན་སྒྲན་དབྱེད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ་
བཟང་། སྒྲན་ཟོས་ན་སྒྲུབས་འགོ་ལ་གནོད་ཟེར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདུལ་བ་ལུང་། སྒྲན་གྱི་གཞི་
ལས་དགེ་སྤྱོད་ནད་པས་སྒྲན་པ་དང་སྒྲན་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་།^{੧੪} བཟུང་བཀུང་ཡང་སྒྲན་
ནམ་བཞིའི་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་བཟུང་བཀུང་ཟོས་པས་ཀྱང་སྒྲུབས་འགོ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེས་ན་བཟུང་བཀུང་ཟེ་བཞིན་དུ་སྒྲན་ཟོས་ན་སྒྲུབས་འགོ་ལ་གནོད་ཟེར་བ་ག་ལ་རིགས། མཁས་
པས་མཐོང་ན་ཁེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོག་དང་བྱ་དགའི་བྱིར་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་
སྤང་ཞིང་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ཏོག་བྱ་བ་ལ་བསྐབ་པོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱུས་སྒྲུབས་སོང་བ། །དེ་ནི་

ཡང་དག་དག་བསྟེན་ཏེ། ཁམ་དུང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་
 ཆོས་ལ་རྒྱབས་སོང་བ། །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དག་འདུན་ལ་ཡང་རྒྱབས་སོང་བ། །
 ལྷ་སྟེགས་གཞན་ལ་འབྲུགས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱལ་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། ལྷ་
 གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་གཞུང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་མི་བྱེད།
 དག་འདུན་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྟོན་དཔོན་དུ་མི་བྱེད། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་
 ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། ལྷ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་གཞུང་། ཆོས་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ལམ་དུ་མི་བྱ། དག་འདུན་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན། དག་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲོགས་དང་མཆོད་གནས་
 ལྷ་མི་གཞུང་ངོ་། །ཆོས་སྐྱོང་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་ཐུག་དང་མཆོད་
 པ་དང་གཏོར་མ་ཅམ་བྱས་པས་རྒྱབས་འགོ་མི་འཛིག་གི། །དེ་དག་ལ་རྒྱབས་འགོ་བྱས་ན་རྒྱབས་
 འགོའི་སྒྲིམ་པ་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་འབངས་ཀྱིས་རང་གི་ཇོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་དང་མཆོད་པ་བྱས་
 ཀྱང་རང་གི་ཇོ་བོའི་ར་བ་ལས་མི་འདའ་ཡི། ཇོ་བོ་ལས་གཞན་ལ་རྒྱབས་བཅོལ་ན་ཇོ་བོས་རྟེན་མ་
 ཐུབ་པས་ཇོ་བོའི་ར་བ་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེང་སང་བོད་འདི་ན་ཁ་ཅིག །ཐང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་ན། རྒྱབས་འགོ་
 ལ་གནོད་ཟེར་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྟེ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཚུན་
 ཆད་ལ་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱབས་འགོའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནོད་དོ། །གལ་ཏེ་
 འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་
 འགོ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་དགོས་སུ་རྒྱབས་འགོ་བྱས་ན། ལྷ་སྟེགས་
 བྱེད་དང་འདྲེས་ནས་འགོ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་དང་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་ལ་འགོ་མས་པ་ལ་
 སོགས་པ་མ་གྲུས་པ་འཇམ། ཆོས་ལ་ཉོ་ཆོང་ངམ་རྟེན་པར་བཅུག་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྤངས་པར་
 འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱབས་འགོ་འཆོར་ཟེར་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉན་བཤད་བཀའ་པས། རྒྱབས་འགོ་
 ལ་མི་གནོད་སྒྲིམ་ནས་ཉན་བཤད་མ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་འདུག་སྟེ། སྤྱིར་ཆོས་ལ་ཉོ་ཆོང་བྱས་པ་འང་

ཉེས་པ་ཆེ་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཉི་པ་པོའི་སར་ཡང་། གྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ན་མི་འཆད་པ་ས་རང་
 ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་འཛིག་མི་རུ་ས་ལ། ཉན་བཤད་བཀག་ན་མཁས་པ་རྒྱ་ན་འཆད།
 ཆོས་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུ་སྤྱི་མང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞིག་པ་ཡིན། དེས་ན་ཉེས་པ་རྒྱུང་བའི་
 ཆོས་འཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛིག་ས་ལ། ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཉན་བཤད་འགོག་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱབས་འགྲོའི་རྩ་བ་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལ་ལ་^{༡༥} གོས་སེར་པོ་ལ་འགོམས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་
 རྒྱབས་འགྲོ་འཆར་ཟེར་བ་ཞིན་དུ། རྣམ་བཙུན་རྣམས་དང་སྤྲེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཞོན་
 ཅིང་མ་གུས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་སེར་པོ་ལ་འགོམས་པས་མ་གུས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་
 རྒྱབས་འགྲོའི་དངོས་གཞི་མི་ཉམས། རྣམ་བཙུན་དང་སྤྲེ་སྟོད་འཛིན་པ་ལ་མ་གུས་ཤིང་རྣམ་པར་འཆོ་
 བ། དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱབས་འགྲོ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་ལུང་འཛིན་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་
 ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་པས་
 མདོ་བསྟན་བཙུན་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་པན་ཡོན་ལའང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་། མཐར་
 ཐུག་གི་པན་ཡོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། བྲལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། འོག་པར་མོས་པའི་
 ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གཞོན་པས་མི་རྒྱལ་ས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་
 དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལུང་ལུས་ཤིང་། མདོར་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྦྱོང་བའོ། །
 དེ་ཡང་བསམ་པ་ཞེ་ཐག་པ་མེད་ཀྱང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཅུ་ལ་པན་ཡོན་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། རྩོན་
 ཀན་ཞུགས་སྤྱན་པོ་གཅིག་ལ། སྤྱིན་བདག་མོ་ཞིག་དང་དེ་རས་རྒྱུད་རྒྱུར་ལུས་ནས་ཆོས་ཞུས། དེར་
 ཆོས་བཤད་རྒྱ་མ་རྒྱེད་ནས་ཡི་ཐུག་སྟེ། མི་ཤེས་པ་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱས། དེར་སྤྱིན་
 བདག་མོས་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་རྟོགས་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་། དེར་
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱེད་ཞེས་བསྐྱས་པ་བརྗོད། དེར་རྒྱན་
 པོ་ཞིག་གིས་སྤྱན་པོ་འདི་ལས་རས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ནས་བྱི་བཞིན་འབྲངས་སོ། །དེར་
 ཀན་ཞུགས་དེ་ཁང་པར་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱན་པོས་རས་བྱིན་ཅིག་བསྐྱས། ཀན་ཞུགས་སྐྱུག་པས་བྱིར་

འབྱུང་མི་རྒྱུ་གིས་ཁང་པའི་རྒྱ་རྒྱར་ནས་ལོང་ཅིག་བསྐྱུས། རྒྱ་མས་ལག་པ་གཅིག་གིས་སྤངས་
 པས། ཚན་ཞུགས་གིས་ཁོ་པོ་ལ་ཡང་སྤྱིན་བདག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀས་བྱིན། ཁྱོད་ཀྱང་ལག་པ་
 གཉིས་ཀས་ལོང་ཅིག་སྐྱུས། དེར་གཉིས་ཀ་བརྒྱུང་པ་ན་ཐག་གྲུ་ས་བཅུགས་ནས་ཀ་པ་ལ་བཏགས།
 དེ་ནས་ཚན་ཞུགས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་སྐྱབས་འགོའི་ལད་མོ་གྱིས་ཞེས་བསྐྱབས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་སྐྱབས་འགོ་རེ་ལ་དབྱུག་པ་ན་ངས་པ་རེ་བརྒྱབ། དེར་རྒྱ་མ་བཏང་སྟེ། འཐེང་ཞིང་རྒྱ་འགམ་ཞིག་
 ཏུ་བྱིན་པ་དང་། འགོན་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་འཐེང་ཞེས་དྲིས། སྐྱས་པ། ཁོ་པོ་རྒྱ་མ་ཞིག་ན། ཁོ་པོ་
 བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་དག་སྤྱོད་ཞིག་སྟེ། སྐྱབས་འགོ་རེ་དང་དབྱུག་པ་རེ་བསྐྱེད་ནས་བརྒྱུངས། སངས་
 རྒྱུ་མངོན་ཤེས་མངའ་བས་སྐྱབས་འགོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས། སྐྱབས་འགོ་བཞི་པ་སྤྱིན་ན་ཁོ་པོ་གདོན་
 མི་ཟ་བར་སྟོག་དང་བྲལ་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱུ་ལ་དད་བཞིན་དུ་ཟམ་པ་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་རྒྱ་ར་
 ཞུགས། དེའི་ཆེ་མི་མ་ཡིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཟམ་པ་ལ་འགོ་བར་བརྩམས་པ་ན་འགོ་མ་རྒྱུས།
 བསམས་པ་སྤར་ཁོ་པོ་ཅག་བདེ་སྐྱག་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་ས་པ་ལ་འདི་ཅིས་ལན། མི་དེ་ལ་སྐྱས་པ་ཁྱེད་གྱིས་
 རིག་པ་ཅི་ཤེས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཞིག་ཤེས། དེ་ལས་གཞན་མི་ཤེས་ཟེར་བ་དང་།
 གདོན་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ལ་ངས་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་ཆོ་འཕོས་ནས་ལྷར་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས། རྒྱ་པོ་དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱུ་ལ་དད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་ཐོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འང་མིང་འཕོ་བ་དང་དོན་འཕོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
 སངས་རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཕོ་བ་པ་དང་། དམ་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་རྒྱུད་པའོ།།
 གཉིས་པ་དོན་འཕོ་བ་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་འཁྱུར་པ་དང་། སྤྱིར་
 བསྐྱུང་བ་ཆེན་པོར་འགོ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱར་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་གིས་བསྐྱུང་བ་དང་།
 ཆོང་བས་སྐྱེལ་མ་རྟེན་པ་ལྷར། ཆོ་འདིར་སློབ་དེ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་
 འབྲལ་བའི་གདེང་ཐོབ་པའོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་རང་ལ་འབྱུང་བ་དང་གཞན་ལ་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་བས། ཚས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྐྱོར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ལའོར་
དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུ་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། བདག་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་
སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཚུད་ནས་དགོན་མཆོག་
གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུབ་པའོ།

སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་^{༡༧} དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པས་འདིར་མི་བཤད་
དོ།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་། སེམས་ཅམ་དང་དབུ་མ་གཉིས་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་བཀའ་སློབ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས་དེ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ནི།
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བཀའ་སློབ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་བ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་
བྱུང་བ་སྟོད་འཇུག་གི་ལུགས། རྩ་རྒྱ་རིམ་མོགས་པས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཚོག་དང་བསྐབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་དབ་
མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་དང་། བསྐབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་འདི་ཡི་
གེར་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།^{༡༨}

སྦྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་རྣམས་ཚོག་ལས་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམ་པ། དོན་དམ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཚོག་ལས་མི་སྟེ། བར་གསུངས། འོ་ན་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་ཡན་ལག་

བདུན་པའི་སྐབས་སུ། རྟོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་ལན་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ལྷམ་ན། འདིའི་ལན་ལ་མགོ་བསྐྱེད་ལན་དང་། རྣལ་མའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱེད་ཀྱང་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་མེད་ཏུ་འདོད་ན། དེ་ཉིད་བསུས་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲིམ་པར་བགད་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་བསུས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན། དེ་ལ་ལྷའི་སྐྱེ་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་
 བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་མིན་སྒྲིམ་ན། འོ་ན་རྣམ་
 ལྷང་མངོན་བྱང་ཡང་སྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པས་ག་པའི་སྐྱགས་ལ་དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་
 བགད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ལྷང་མངོན་བྱང་གསང་སྐྱགས་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 བ་ལ་བྱས་ན་ཅི་འགལ་སྒྲིམ་ན། དེ་ཉིད་བསུས་པ་ཡོག་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་ན་མེད་པར་བསྒྲིམས་ཀྱང་ཅི་འགལ། ཡོག་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྗེ་ཐ་དད་པས་
 ཚོག་དགྲུགས་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་ལྷང་མངོན་བྱང་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་དགྲུགས་པའང་ག་ལ་འཐད། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བའི་ཚོ་
 ག་འབྲུགས་ཀྱང་མོས་པའི་སྒྲོན་ས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་བྱས་ཀྱང་ཅི་འགལ་སྒྲིམ་ན། འོ་
 བ་རྒྱུད་ལྗེ་ཐ་དད་ཀྱི་ལག་ལེན་འབྲུགས་ཀྱང་ཡོག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་ན་མེད་
 པར་བསྒྲིམས་ཀྱང་ཅི་འགལ། དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲིམ་ཏུ་ཤོར་བ་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚོག་ཤོར་བའང་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚོག་ཤོར་བ་ཅི་སྒྲོན་སྒྲིམ་ན། འོ་ན་སྒྲིམ་ཏུ་
 ཤོར་བའང་ཅི་སྒྲོན། སྒྲིམ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 ཚོག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དོན་དམ་ཡིན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ། །
 དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་དང་རྒྱུད་ལྗེའི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པོ་དག་གིས་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་འབྲུག་
 གཞིར་གྱུར་ནས་དོན་གྱི་གནད་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ལན་ནི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་^{༡༩} གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐེག་
 པའི་རིམ་པ་གལ་ཆེ། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་དགོས། དེའང་གྲུབ་མཐའ་ལ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་དམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད། གསང་སྤགས་ལས་ཀྱང་། དོན་
 དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་བསྒྲུམ་པར་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད། སྤུ་ཅུ་ཏུ་དང་། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་སྟོང་པར་བསྒྲུམ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་
 མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད། ཟླ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ། རོ་རྩེ་ལ་དོན་དམ་ཏུ་མིང་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དཔག་མེད་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོག་དང་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེས་པས་མི་འདྲེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་འཇུག་ལ་ཆོག་མདོ་
 བསྟན་བཅོས་ཀུན་ནས་བཤད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཆོག་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ནས་བཤད་
 པ་མེད། ཟུང་པར་ཏུ་དབུ་མའི་ལུགས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞིབ་ལྗོངས་སྟོད་འཇུག་ལ་
 སོགས་པ་ལས་མ་གསུངས། སེམས་ཅམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་སོགས་མེད་དང་། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། རོ་
 བོ་རྩེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་མ་གསུངས། མ་གསུངས་
 ཀྱང་མོས་པས་ཆོག་བྱས་ན་ཅི་འགལ་ཞེན། ཆོག་ལས་སྟོན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་
 དོན་དམ་ཏུ་གལ་འགྱུར། མདོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་གསུངས་ཀྱི།
 སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་མ་ཐོས། དེས་ན་ཆོག་མེད་པ་ལ་ཆོག་པར་བྱས། དོན་དམ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་པབ། མི་སྟེ་བ་སྟེ་བར་བྱས། བཟོད་བྲལ་བཟོད་པར་བྱས། དམིགས་མེད་དམིགས་པར་
 བྱས་པ་ལས་དཀྱུགས་པ་ཆེ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་
 མཐོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྟན་ནག་རྣམ་པ་འདི་ཅི་ཞིག¹⁰ །ཅེས་གསུངས་པ་འདྲ། དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། མིག་མི་གསལ་བས་ཡོད་པའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་མེད་པའི་སྐྱེ་ཤད་དང་། ཏུང་སེར་པོ་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་བ་ལྟར་སྟེ་ན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ནས་བཤད་པའི་སྟོན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་།
 དབང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ཟབ་མོ་མི་མཐོང་བར་མ་བཤད་པའི་སྟོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 གསང་སྤགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུམ་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རྩེས་བཟོད་ཀྱི་ཆོག་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟན་ནག་ཏུ་
 མིག་མི་གསལ་བ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་གསུང་བ་དེ་ཡིན།

འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
མདོ་མྱེ་རྒྱན་ལས། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཅ་བའི་སྟོབས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གཞན་
གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདོད།³¹ ཅེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྫོད་ནས། ཡང་དག་པར་
སྤངས་པ་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གསུངས་ནས། གཉིས་པ་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་
རབ་བསགས། ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད།³² ཅེས་གསུངས་པས།
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དག་ཏུ་བརྫོད་པ་ལ་དགས་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མཉེས་
པར་བྱས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་པའི་སྟོབས་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ཚོས་
མཚོག་གི་རྗེས་སུ་ཚོས་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་སྟེས་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཟེར་བ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟར་ཚོག་ལ་མ་སྟོས་པས་འདི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་རང་གིས་རྟོགས་པ་
ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་བྱང་པར་ཤེས་ནས།
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལུགས་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ནི། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་འདིར་མི་བརྫོད་དོ། །དབུ་མའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། བསྐྱས་པ་ནི། བསམ་པ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྟོམ་
པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་འབྲིང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོ་
བསྟོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁྱུ་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་³³ གང་ཟག་
གིས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་དག་འཇུག་ནས། སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འཇུག་
པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་མ་ཁྱུ་པ་ནི་མདོ་མྱེ་རྒྱན་ལས། གང་ཕྱིར་སེམས་ཙན་མིར་གྱུར་པ། ཁོད་མེད་

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་བྱིར། །ཞུམ་པ་དང་དྲུག་ལྔ་མི་བྱ།¹⁵ །ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། སྤང་བ་ཤ་སྤང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤོང་བ་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་
 བརྩོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་སྒྲ་མེད་འཐོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྟེས་
 པ། །ཡན་དང་གཞོན་པ་ངོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་
 ཐོབ།¹⁶ །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གིང་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤོང་བ་བདུན་རྒྱུ་
 གིས་བདས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱོར་བ་ལན་
 གསུམ་བྱས་པས། །རིགས་ངན་གྱི་སྤོང་བ་བདུན་རྒྱེས། །དེ་རྣམས་རང་གི་རིགས་དང་ཡོངས་སྟོན་ལ་སྟོ་
 བ་སྟེས་ནས་རྩ་གིང་བརྒྱས། །ཁོ་ལ་མོ་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་རྒྱལ་པོ་གྱི་གིའི་སྤྲས་མོ་
 བདུན་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་མཉེས་པར་བྱས་པས། །བྱིས་འཛང་རྒྱ་བར་ལུང་བརྟན་ནོ།།
 དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་བདས་པའི་ཕག་གིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས། །བྱིས་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །བྲམ་ཟེའི་སྤོང་བ་ཐོབ་ལྟན་འདས་ལ་འབྲས་ཆེན་ལྟངས་བཟེད་གང་ལུལ་བའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱིས། །སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་འགོར་སྟེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལུང་བརྟན་པ་
 དང་། །དེའི་བྱིས་ཐབ་བྲམ་ཟེའི་བྱིས་མོ་ལྟ་མ་རྒྱལ་སྤིང་སྤངས་ནས། །དེ་འབྲས་ཆེན་ལྟངས་བཟེད་རེའི་
 དོན་དུ་བརྟུན་ཁམ་ཅན་སྟེ་བ་འོ་བརྒྱལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། །ཐུབ་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོ་དྲུང་གི་གིང་བྱ་གོ་ཏེ་ཆེན་
 པོ་དེ་ལས་ས་པོན་ཅི་ཙམ། །དེས་གསོལ་བ། །ཡུངས་འབྲུ་བས་ཐུའོ། །བཀའ་སྤྱུལ་བ་ཁྱོད་བརྟུན་མ་
 ཟེར་གསུངས་པས་ཁོ་དེས་ཤེས་སྟེས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་།¹⁷ །དེ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ལས། །ཨ་རུ་རའམ། །རྩའི་སྟོན་མ་འམ་ལྟེ་བ་གོང་སྤོང་རེ་ཙམ་ལུལ་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་ཞུས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆུང་བ་ཡི། །ཡོན་ལུལ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་འདི་དག་ཡིན། །འཁོར་ཆོད་ཡི་འབྲས་
 ལུང་འདྲ་ན། །མཁས་པ་སྤྲིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་བསྐྱེད།¹⁸ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་སྟོན་ལུག་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི། །གང་ཟག་སྟུན་པོ་ཁ་ཅིག་དག་པ་
 བྱས་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ཆོ་འདི་ལ་མ་བྱུང་བས་ཡི་སྟག་ནས་དག་པ་མི་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། །དཔེར་ན་སྟུན་

པས་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་དུ་སོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་བྱས་
 གྱང་བྱིན་རྒྱལ་མ་བྱུང་བའམ། བད་པའི་རིམ་གྱོར་གྲོག་འདོན་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་། ཐུན་དང་།
 ལུང་འདོན་དང་། རྒྱལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་གིན་དེ་རྒྱམས་མི་འཕྲོད་ཟེར་ནས་སྤྱོད་ལུག་སྟེ་
 འདོར་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྟར་ཞོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་
 བར་འགྲོ་བ་ལ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྤྱོད་ལུག་འཇུག།³¹ །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་དོ།

དེའང་སྤྱིར་འཆི་བ་ལ་རིགས་བདུན་ཏེ། ཆོ་ཟད་པ་དང་། ལས་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་
 ཟད་པ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་ཟད་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གཉིས་གཉིས་ཟད་པ་གསུམ་དང་། ཐམས་ཅད་ཟད་
 པའོ། །དེ་ལ་ཆོ་ཟད་པ་ལ། རྒྱལ་རྒྱལ་དང་། རན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་
 པས་པན། ལས་ཟད་པ་ལ་གསོད་པར་ངས་པའི་སྒོག་བསྐྱེད་པ་དང་། འཆི་བར་ངས་པའི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། ཉེ་འདོན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་པན། བསོད་ནམས་ཟད་པ་ལ་བསོད་ནམས་གསོ་བ་བྱུ་མར་
 མཆོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་རིམ་གྲོ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྒོག་འདོན་
 དང་། དགོ་འདུན་ལ་ཆོགས་སོག་པ་དང་། འབྲུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་དང་། ཆགས་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོ་སྤོང་
 དག་ལ་སོགས་པ་དང་། བད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྲོད་དང་། སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམིགས་པ་དང་། ཐམས་
 ཅད་ལ་པན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པས་འགལ་སྟེན་རྒྱལ་སྤོངས་པ་ཡོད། དེ་
 ལ་གཉིས་གཉིས་ཟད་པ་གསུམ་ལ། ཆོ་དང་། ལས་ཟད་ན། དེ་གཉིས་གསོ། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་
 ཟད་ན་དེ་གཉིས་གསོ། ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་ན་དེ་གཉིས་གསོ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱུང་ཟད་
 གསུམ་སོས་ལ། གཉིས་ཟད་གསུམ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སོས་གིང་། ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་འཆི་བ་ལ་
 གསོ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །མེ་རྒྱལ་བའི་དུ་བའམ། འབབ་རྒྱུ་ཆད་པའི་རྗེར་བྱ་བ་ཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོག་མི་རྣམས་པས་རིམ་གྲོ་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་དེ། ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་
 རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིམ་གྲོ་མི་འཕྲོད་བྱས་ནས་དད་པ་བསྒྲོག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་མལ་དུ་གི་
 ར་མལ་མི་འཕྲོད་པའམ། །ཁང་བར་གི་ན་ཁང་པ་མི་འཕྲོད་པའམ། བཟའ་བརྒྱུང་གི་རྗེས་ལ་གི་ན།
 བཟའ་བརྒྱུང་མི་འཕྲོད་པའམ། སྤྲན་པས་བཅོས་ནས་གི་ན། སྤྲན་མི་འཕྲོད་བྱས་ནས་དོར་དུ་ག་ལ་

བཀྲམ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོའི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། ཟིམ་གྲོ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་འབྲོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ།།

གཞན་ཡང་ལས་ལ་གསུམ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བ། སྐྱེས་ནས་མྱོང་བ། ལན་གངས་
གཞན་ལ་མྱོང་བ་གསུམ་ལས། དགེ་བའམ་ཕྱིག་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོའི་ལ་མྱོང་བ་ལ། ཞིང་བསམ་
བ་དངོས་པོ་སྤུལ་བྱུང་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། མཐོང་ཆོས་འབྲས་སུ་ཅན་
གྱི་ལས།³⁶ །ཞེས་གསུངས་པས། ཞིང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསམ་པ་བཟང་ངན་སྤུལ་བྱུང་ཞིག་གིས་
དངོས་པོ་བཟང་ངན་སྤུལ་བྱུང་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་དགེ་ཕྱིག་སྤུལ་བྱུང་ཞིག་སྟུང་ན་དེའི་འབྲས་སུ་ཆོའི་ལ་
འབྱུང་བ་ཅིག་མཐོང་ཆོས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་སྤྱི་དགེ་ཕྱིག་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན། དེའི་
འོག་མ་དེ་བས་རྩུང་ཟད་རྩུང་བ་ཅིག་སྟུང་ན་ཆོའི་མ་ལ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཅིག་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་
གྱི་ལས་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་རྩུང་བར་སྟུང་པས། བྱི་མ་ལའང་འབྱིན་མི་རྣམས་པར། ཡང་བྱི་མ་ཡན་ཆད་
ལ་འབྱུང་བ་དེ་ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱིག་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་
ལ་སྦྱིད་མ་ཐང་པ་སྦྱིད་པ་དང་། བསོད་ནམས་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་སྟག་མི་ཐང་པ་སྟག་པ་ནི་སྐྱེས་ནས་
མྱོང་འགྱུར་རམ། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ལ་འཛོམ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ལས་རྒྱག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི། སྐྱེ་ཤ་ན་
འཆིའི་སྟག་བཟུལ་མཐོང་། སྐྱེ་པོ་ངན་པའི་ལོག་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སུན་བྱུང་། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་འཁོར་བར་
སྟོན་པས་སྐྱོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་སྟེ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་འཛིགས་སྟེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བཏང་བ་ལྟ་སྟེ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་རྒྱུ་མ་ལྟ་སྟར་གོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ལ་³⁷ སྟག་ཅིག་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་སྤྲད་ཅིག་མ་ཁྱད་མེད་པར་གཤེས་གིང་། དུས་
གསུམ་དུས་མེད་པར་རྟགས་པའི་གཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྲོག་རུས་སོ། །ཡང་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་བསྒྲོམ་པ་
དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བ་ལས་བསྒྲོག་རུས་ཏེ།
དཔེར་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བར་གཞིལ་བ་ན། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྒྲིག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་རྒྱུས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྡེ་པའི་རྒྱ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱེན་དང་། མི་ཉམས་པའི་ཐབས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ནི་རང་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྡིང་ཐེ་དང་། བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ལས་སྡེ་བས། དེ་གཉིས་བསྒྲིམ་པ་ལ་འབད་དེ། མདོ་ཟེ་རྒྱན་ལས། སྡིང་ཐེའི་རྒྱ་བ་བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡང་དག་སྟེ།^༡ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱེན་ནི། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྤང་བ་དང་། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་དང་ལའོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་འབྱུལ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་ན་ལའོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་སྤིག་པ་བཤགས་པའི་སྟོབ་སྟེ་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་ཉ་ཅང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟམ་པའི་སྟོབ་ལྟེ་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བས། ལའོར་བ་ལ་སྟོབ་མི་སྟེ་ཞིང་། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་བྱོད་པ་སྟེ་ལ། སྤྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་། སངས་རྒྱུས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐུར་དུ་འཇུག །དེ་ལྟར་འགལ་རྒྱེན་སྤངས་མཐུན་རྒྱེན་བསྐྱབས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ། སྤྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་མོས་པར་ཞེ་སྤང་དང་སྤྲག་དོག་གིས་གཞན་གྱི་སྤྲན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་ན་ཉམས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་ཞིང་རང་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ཉམས་ལ། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་མི་
 ལུས་པར་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ན་ཉམས་གིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མི་གེས་གིང་། རང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆོལ་བ་ལ་མི་བརྩོན་ན་ཉམས་པས།
 དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་མོས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་བསྒྲིམ་མོ། །སྤྱོན་པའི་བསྐྱབ་
 བུལོ།

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་དང་། འབྲིང་དང་། རྒྱས་པར་
 བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་ལུས་ཆད་གྱིས་ཕྱིག་པ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ།
 དབང་མེད་གྱི་ཕྱིག་པ་བྱུང་ན་ཉིན་མོར་བྱས་པ་མཆོད་མོར་བཤགས། མཆོད་མོར་བྱས་པ་ཉིན་པར་
 བཤགས་གིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྩུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་
 བསྐྱེདོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བ།
 བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ། ཉིན་མཆོད་དུ་སྤྱིན་པ་ནས་གེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་བར་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དད་པ་དང་། དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དང་། སྤྱོན་པ་ཏྲག་ཏུ་བྱ་བར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་སྟེ་སྒྲིམས་གིག །གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་གིག །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱལ་ཅིག །ཕྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་
 མོང་དུ་གྱིས་གིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
 ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲིམ་གིག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱལ་
 སྤེད་ཀྱང་བྱེད་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་འང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།^༩ །ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་འབྲིང་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། བློ་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤངས་ནས་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་
 བསྟན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེན། སྤྱོད་པ་མཆོད་པར་འོས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་འཁྱོད་པའི་

གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་
བསྟགས་པ་དང་ཆོག་མ་སྲུབ་ཅད་པ་མ་ཡིན་པ་འབྱིན་པ་དང་། སྐྱེད་པ་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེས་པར་སྐྱོད་
ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྐྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཞི་
གང་ཞེ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡོ་སྒྲུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་ན་ལྷག་པའི་
བསམ་བསམ་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་།
དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་བསྟགས་པ་སྟོགས་བཞིར་བརྗེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཉི་ཆོ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་
འཇུག་པའོ།^༩ །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་སྤང་བ་དང་བསྟེན་པ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ནི། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོ་ཞུགས་ལ། དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཆོལ་ཞིང་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྤོང་བ་
དང་། འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲུམ་ཞིང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་ཐུར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཟས་དྲག་ཅན་ལྟར་ལྷོག་
པའོ། །

གཉིས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ནི། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་
མ་དང་བཙས་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱའོ། །དེ་
ཡང་རྒྱས་པར་ནི། བཟང་སྟོད་དམ། བྱང་ཆུབ་ལྟང་བཤགས་སམ། བུམས་པའི་སྟོན་ལམ་མམ། སྟོབ་
དཔོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་སྲུབ་ཅད་ཉི་ཤུ་པའམ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་སྟོད་འཇུག་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ཙམ་
སྟོས་མི་རྟོགས་ན་ཁོ་པོའི་མཁན་པོས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པའམ། ཁོ་པོས་བྱས་པའི་ཆོས་
སྟོད་བརྩ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྟེས་པའི་རབས་སྣ་ཆོག་སྲུབ་ནས་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །

གསུམ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ནི། རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩ་བའི་ལྟང་

བ་རྒྱལ་ས་དང་། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་དང་ཡན་
ལག་གི་ལྷུང་བ་རྒྱལ་གཉིན་པོ་བསྐྱེད་ལ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་
བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དང་ལྷུང་བ་འདག་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།^ལ

སྟོན་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ། སྟོན་པ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩ་བའི་རྩ་བ་^ལ འཇུག་གི་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
གཞན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་
མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་དང་། ལྷ་ལྷ་ལས་
འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་སོ། །

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི། རི་ལྟར་དབྱེ་བའི་དོན། དབྱེ་བ་ངེས་
པར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་བའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ལ་བྱག་ལས། ཐོག་མར་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་། སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་བཏང་བའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡན་པས་^ལ སྟེར་བའོ། །དེ་སྟོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན། སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་
བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཉིན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེ་
བ་དང་། དེ་དག་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དག་པའི་སྟོན་པ་དང་
འགལ་བ་ངོས་བཟུང་ན། སེར་སྐྱས་གཞན་ལ་སྟེར་མི་རུས་པ་དང་། རུས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སྟོན་པ་དང་
འདྲེས་པ་སྟེར་བ། མ་དག་པ་དང་མ་འདྲེས་ཀྱང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ར་མི་འགོ་བ་སྟེ་
གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་
བདེ་བ་འཛོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྟན་པར་འགྱུར་བའང་། སྟོན་པ་

དཔོན་འཕགས་པས། སྤྱད་པས་འདི་ལ་བདེ་བ་སྟེ། ཁྱིན་པས་གཞན་དུ་བདེ་བ་ཡིན། །མ་སྤྱད་མ་ཁྱིན་
 རྒྱུ་མོས་པ། །སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་ག་ལ་བདེ།^{ལྷ} །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་བཤད་པ། རྒྱན་
 བོས་སོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད། །ཁྱོད་གི་སྦྱོད་པའི་བདེ་མི་སྦྱོད། །ཡང་ཡང་ཉལ་ཞིང་ལྟ་བུ་ཡི།
 །འཇུགས་པའི་ཁོར་ནི་བྱི་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བམ་དགོས་ཆོན་ལེན་པ་ཡི། །ཁོར་ནི་སྦྱིན་པར་
 ཐུབ་པས་གསུངས། །བསགས་པའི་ཁོར་ནི་སྦྱང་ཅི་ལྟར། །བམ་ཞིག་གཞན་གྱིས་སྦྱོད་པར་འགྱུར།
 །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་དག་གི་དོན་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྟེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཛོམས་པའང་། སྤྱད་པ་ལས། སེར་སྒྲ་ཅན་ནི་ཡི་དྲགས་
 གནས་སྤྱུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་མིར་སྟེས་ན་ཡང་དེ་ཆོད་བུལ་པོར་འགྱུར།^{ལྷ} །ཞེས་གསུངས་པས།
 སྦྱིར་སེར་སྒྲ་ཅན་ལ་སྤྱན་སྒྲུལ་ཚོགས་པ་མི་བྲིད། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་ཡང་ཞིང་ཆ་སྒོ་ཅན་ལ་ས་
 བོན་བཏབ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་རུས། །འབྲས་བུ་རུང་བྱད་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་སྦྱར་གྱིས་ཉ་རོ་རྟེན་པ་
 ལྟར་ལོངས་སྦྱོད་བདེ་བའི་བྲོགས་སྤྱུ་མི་འགྱུར། རྒྱང་བྱད་བདེ་བའི་བྲོགས་སྤྱུ་རྒྱར་ནའང་། རྒྱ་མིང་གི་
 །འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་ལྟར་ལོངས་བཏང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱའི་གཉེན་པོ་
 བློ། སེར་སྒྲ་ཉི་རྒྱུ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་བསྒྲུལ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བསག་
 དང་བསྐྱར་དང་བསྐྱག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། །ཁོར་ནི་སྤྱང་གྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། །ཁོར་ལ་
 ཆགས་ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་མས་ལ། །ཁྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྲོལ་བའི་ཐབས་མེད་དོ།^{ལྷ} །ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། ཁོར་མེད་ཆོན་ཆོལ་བས་ཐོངས། །རྒྱང་བྱད་རྟེན་ན་རྒྱངས་པས་ཐོངས། །མང་ན་ཆོམ་པ་
 མེད་པས་ཐོངས། །ཆོམ་མེད་ལོངས་སྦྱོད་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་འདྲ་
 དན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་^{ལྷ} པོ་བྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། ང་ལས་རུས་གྲིང་བཞི་ཉི་ཟླ་སྤྱུ་
 རྒྱ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱེད་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཀྱང་མ་ཆོམ་པར། ད་དུང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལོངས་སྦྱོད་པའི་
 པོ་དྲོག་པར་བྱའོ་སྤྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བསོད་ན་མས་བྱད་དེ་ས་ལ་ལྷུང་བའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་
 བཤད་དོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། རྒྱལ་བྱ་ལ་ཆགས་པས་འབྲས་བུ་སེར་སྒྲེལ། དེ་
 བསྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྦྱོར་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེ་བ་ལའོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལྟར་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱོར་པ་དང་། ཁྱིམ་པའི་སྦྱོར་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
 པ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་པ་ལོ། །དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱོར་པ་ནི། གཙོར་མི་འཛིགས་པ་དང་། བུམས་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན། ཟང་ཟེང་ལ་སྒྲག་ཆ་དང་སྒྲུ་གྲ་དང་ཤོག་བྲ་གསུམ་སྦྱོར་པར་
 གསུངས་ཀྱི།⁽¹⁾ རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནོར་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟེར་བས་མགོ་གདོན་པར་གསུངས་པ་མེད་ལ།
 སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོན་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དང་། ཆོད་དཔོན་
 ལ་སོགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཁྱིམ་པར་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོར་པ་མཛད་ལ། བྱང་རྒྱ་བ་
 སེམས་དཔའ་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞོན་ཅུའི་རོལ་ཅེད་མཛད་པ་ན་བདོག་པའི་དངོས་
 པོ་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་ནས་ནི་རྒྱ་རའི་འགྲམ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོད་དང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 རོར་གྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཉིད་ལ་བསྐྱར་ལ། ཞིང་པའི་བུ་མོ་ལགས་སྦྱེས་ཀྱིས་གསེར་སྟོད་
 དང་བཅས་པའི་བསོད་སྟོམས་སུ་ལའི་ཆོའང་། གསེར་སྟོད་སུ་མོ་ཉིད་ལ་གཏད་པས་བུ་མོས་བདག་
 ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་བཞེས་པར་ཞུ་ཞེས་སྒྲར་སུ་ལ་བ་ན། བློ་རའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱར་བས་སུ་སྟེགས་
 འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་གོ་དུ་ཏེ་མའང་ནོར་ལ་ངན་ཏེ་རྟ་དང་རྒྱལ། རྒྱལ་པོ་ནོར་གྱིས་མ་སོངས་
 པས། སོངས་པ་ལ་སྟེར་ཐང་ཞིང་། གསེར་སྟོད་ཀྱང་སོངས་པ་ལ་མི་སྟེར་བར་རྒྱལ་སྐྱུར་བ་རྒྱུད་ཟོས་
 ཡིན་ཟེར་བ་ལ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོག་གི་ནོར་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་ན་ཆོ་འདིའི་མཐུན་
 རྒྱུ་རྒྱུད་ཟད་འབྱུང་ཡང་། མཐར་མི་ཞུ་བས། ངན་སོང་དུ་འགྱུར་བས་སོངས་པ་ངན་སོང་དུ་སྐྱུར་བའི་
 རྒྱུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་མི་ཐང་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྦྱོར་པ་
 རྒྱབས་པོ་ཆེས་མགོ་བདོན་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་གཤམ་སུ་འགྱུར་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོ་
 བྱང་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་སྦྱོར་པས་མགོ་མི་འདོན་པར། རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་།⁽²⁾ ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་མགོ་འདོན་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་མདོ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་⁽³⁾ རྒྱུང་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་རོལ་ཅོམ་སྦྱོར་པར་གསུངས་ཀྱི། གཞན་

སྦྱིན་པར་མ་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་གནས་ཡིན་གྱི། ཡོན་བདག་མ་
ཡིན་པས། ཡོན་མཆོད་གོ་བསྟོག་ན་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིན་པ་རི་ལྟར་གཏང་བའི་
རྩལ་དང་། དེ་སྦྱང་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། ཐོག་མར་སྦྱིན་མི་རྣམས་པ་ལས་བསྟོན་པའི་དོན་
དུ་ཅུང་ཟད་ཉེར་བ་ལ་བསྐྱབ། ཉེར་རྣམས་པ་རྣམས་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་བསྟོན་ཉེ་དག་པའི་སྦྱིན་
པ་ལ་བསྐྱབ། དག་པའི་སྦྱིན་པ་འང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགོ་བ་ལས་བསྟོན་ཉེ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་
པ་ཉེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལ། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་མཛད།།
དེ་དག་གོམས་ནས་བྱིན་ས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། །གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། ཆོད་
སོགས་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྦྱེས་ན། །དེ་ཆེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།¹³ །ཅེས་
སྦྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་དང་། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། ལས་དང་པོ་བས་རྒྱ་
རྒྱུ་རེ་ཅམ་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།¹⁴ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉེར་རྣམས་པ་རྣམས་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་བསྟོན་ཉེ་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།
གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྦྱིན་པ་གཏོང་ན་འང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་དོ་མི་ཤེས་པས་འཁོར་བ་དང་། རན་
སོང་གི་རྒྱུར་འབྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་བསྟོན་པ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་
ཉེ། དེའང་དྲང་སྟོང་རྒྱས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པར་བསྟུན། ཡོག་ལྟ་མ་དད་པན་བཏགས་ལན། །མེ་རྩ་རྩལ་ཉེར་
འཛིགས་བྱིར་ཏེ། །དུག་མཆོན་བསང་ཤ་བག་མེད་ཆང་། །བསྟུ་བྱིར་བསྟོད་བྱིར་རོལ་མོ་མཁའ། །སྐར་
མཁའ་གཞན་ནོར་མཛེལ་ལ་ཉེར། །གཞན་གྱི་འབྲུ་སྟོད་བཟོ་བོ་དང་། །ནད་བྱིར་སྒྲན་པ་སྦྱོས་ནས་
ཉེར། །རྣམ་སྦྱིན་རང་ཉིད་ལང་ཆོ་རྒྱས། །ན་དང་འཆི་ཆེ་བསྐྱལ་ནས་མཆོད། །ཡུལ་གཞན་གྲགས་བྱིར་
མོད་བསྟན་བྱིར། །བུད་མེད་བྱིར་ཉེར་བུ་མེད་བྱིར། །བྱི་མར་རྟེན་བྱིར་དམན་པ་རྣམས། །འོར་ནས་
ཐུག་པོ་རྣམས་ལ་ཉེར། །མ་དག་སྦྱིན་པ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་བྱིར་སྤང་།¹⁵ །
དེ་ལྟར་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མ་དག་པ་སྤང་ཁིང་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པོ།།

གསུམ་པ་ནི་དག་པའི་སྒྲིན་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ར་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ།
 དཔེར་ན་དག་པའི་རྩ་བ་འགའ་ཞིག་མཐོ་རིམ་ལྷ་དང་མིའི་སྤྱན་རླུང་ཚོགས་པར་འགྲོ། འགའ་ཞིག་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ར་འགྲོ་བས་དེ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་
 ཐབས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་མནན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་མནན། བརྩོན་
 འགུམ་ཀྱི་སྒྲོལ་བས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སྤྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས་སྒྲིན་པ་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱར་དུ་མཛོན་པར་ཆོག་པར་འཆང་བྱ་བའི་རྒྱ་ར་འགྱུར་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་དག་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་འདྲེན་ལ། །བྱེད་པ་རྒྱུད་ཏུ་འཇུག་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་མཐོ་རིམ་སྤྱོད་ཚོགས་པར། །བཞུད་
 བས་འཆི་མེད་གནས་ཐོབ་པོ།^ལ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་སྤྱིར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོར་བ་
 མཐོང་ན་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆོག་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དགའ་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཡོངས་
 སྦྱོང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ས་བོན་འདེབས་སྟུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱུལ་
 པ་ཡིན་སྟུམ་པ་དང་། དེ་དག་བདག་ལ་དགེས་པར་འགྱུར་གྱིས་སྟུམ་པ་དང་། ལྷ་དང་བཙན་པའི་
 འཛིག་རྟེན་དུ་སྟོན་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་སྟུམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་
 དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུས་བསྐྱབ་དགོས་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་
 ལས། སྦྱོར་བ་མཐོང་ཆོག་སྤྱད་དགའ་བ་དང་།^ལ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་ལས། སྦྱོར་བ་
 དག་ནི་མཐོང་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད།^ལ །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཡུལ་དུས་དངོས་པོ་ལ་སྦྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་
 ལ་སྦྱར་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལ་ལས་སྒྲུལ་ལ་འབྲུལ་ཐོང་གི་གཞན་ལ་མི་ཐོང་
 ལ། ལ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ། ལ་ལས་ཚོས་འདྲི་སྟོག་ །ལ་ལས་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར།
 ལ་ལས་ཐོངས་པ་ལ་སྟེར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་རེ་ལ་རུས། གཞན་ལ་མི་རུས་པ་ཡོད་པས་གང་རུས་
 པ་ལ་མགོ་བརྟོན་ཞིང་། མི་རུས་པ་ལ་འང་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པོ།

གཉིས་པ་དུས་ལ་བསྐབ་པ་ནི། དུས་གཏན་དུ་སྟེར་མི་རུས་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རུས་པ་
ཡོད་པས་དེ་དག་གྱང་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་ཞིང་། དུས་གཞན་དུ་སྟེར་བ་ལ་བསྐབ་བོ།
དེ་ལྟར་ཚུལ་རི་ལྟར་སྒོ་བ་ན། དང་པོ་ཉི་མ་སྟེང་ཙམ་ཅི་འབྱོར་བ་སྟེར་བ་ལ་བསྐབ་བ། དེ་ལ་གོམས་ནས་
ཉིན་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཞག་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་སྒྲ་བ་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ལོ་རེ་ལ་སོགས་པ་
དུས་བསྐྱར་ཞིང་བསྐབ་བོ།

གསུམ་པ་དངོས་པོ་ལ་སྦྱང་བ་ནི། ལྷ་མེད་ལཱ་མོ། ཆོད་མོར་ལཱ་མོ། ཟན་དོག་ལཱ་མོ། སྤང་
བུ་ལཱ་མོ། ལྷན་པ་ཙམ་རེ་སྟེར་བ་ལ་བསྐབ་ཅིང་ཅུང་ཟད་རེ་ལཱ་འདྲ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟེ་ལྷ་
བསམ། སྦྱིན་པ་འདི་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་ལྷ་
བསམ། མ་འོངས་པའི་དུས་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་བའི་རུས་པ་དང་ལྷན་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒོ་ན་ལམ་གདབ། ཅིའད་མི་སྟེར་བ་ལ་ལྷོས་ན་ལྷ་མེད་ལཱ་མོ་ཙམ་ཡང་འོར་ཆེ། ཆོལ་བ་ལ་
ལྷོས་ན་མི་སྟེར་བའད་འོར་ཆེ། འཕྲོག་པ་ལ་ལྷོས་ན་ཆོལ་བའད་འོར་ཆེ། གསོད་པ་ལ་ལྷོས་ན་ཆོལ་
ཞིང་དེག་པའད་འོར་ཆེ་སྟེ། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུས་བསྐྱངས་ན། སྤང་ཡང་ཞེ་མི་འགས་རྗེས་
སྤྱི་ཡོ་རང་བ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན། ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས། དེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་། སྒྲན་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཐང་བ་དང་། འོར་འདོད་
པ་ལ་འོར་སྟེར་བའི་བར་དུ་སྒོ་འབྱོངས་བར་འགྱུར་རོ། །མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
དུ། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ལ་སོགས་པ་སྟེར་ཐོད་གྱང་མི་གཏང་། དེའད་སྟོང་འཇུག་ལས། དམ་པའི་ཆོས་
ནི་སྟོང་པའི་ལུས། །ཕན་ཆོགས་ཙམ་ལ་གཏང་མི་བྱ།^༡ །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི། །བསམ་པ་
རྒྱར་དུ་རྒྱོགས་མི་འགྱུར། །སྟེང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་འདི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་
འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། །དོན་ཆེན་སྦྱུབ་པའི་རྒྱར་གཏང་ངོ་^༢ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། ཅི་སྟོངས་པ་ལ་སྟེར་དགོས་མ་བྱིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་འགོ་
དེས་ན་སྟེར་མི་རུས་ཀྱི་བར་དུ་གསང་དགོས་ཟེར་བ་ནི་སྟེ་སྟོང་གི་རྒྱུ་དབྱེ་མ་གསལ་ཡིན། སེམས་
བསྐྱེད་སྤང་བའི་ཐབས་གསང་བ་ལ་རེ་བ་ཐབས་དུགས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏོང་བ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་དེར་བཤོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་དང་རྒྱུ་
 མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་ཡངས་པ་སྟེར་བཤོ། །གསུམ་པ་ནི་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུས་
 སྟེར་བཤོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བའི་ལུས་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤྱན་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྤངས་ཏེ། ང་ལས་ཡོ་
 བྱད་རྣམས་ཡོང་ལ་སྤྱན་པ་ཐོང་། རྒྱལ་བྱིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ང་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་འང་ཆགས་
 པ་མེད་ན། སྤྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།^{༡༩}།
 ལུང་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་མདོ་སྤྱི་ཡོངས་པ་མ་ཤེས་པར་
 ཟད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་གྱིས་བྱ་དང་བྱ་མོ་བྲམ་ཟེའི་གཡོག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཤི་བི་
 པའི་རྒྱལ་བོས་བྲམ་ཟེའི་ཡོང་བ་ལ་མིག་བྱིན་པ་དང་། རི་བོང་གིས་བྲམ་ཟེའི་འབྲམས་པ་ལ་ལུས་བྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྤྱེས་རབས་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་།^{༢༠} རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེའི་དབྱ་བྱིན་པ་
 དང་།^{༢༡} རྒྱལ་བོ་གསེར་མདོག་གིས་ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏུ་གཏུབས་ནས་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་^{༢༢} མདོ་
 རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་རང་གིས་བསམ་ཞིང་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྤྱན་པ་དེ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྟངས་པོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྤྱི་རྒྱལ་ལས། སྤྱན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།
 །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡོ་ཤེས་ལྟན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྱོན་
 བྱེད་རྣམ་གསུམ།^{༢༣} །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་སེར་སྤྱོད་སྟངས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཆོས་དང་
 མཐུན་པའི་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་བ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ནི། སྤྱན་པས་བསྐྱས་
 བས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་ལ་བསྐྱལ་བ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་
 འགོད་པའོ།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྟངས་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་

ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད།^{༥༧} །
 ཅེས་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆགས་པ་བདུན་སྟོང་བ་ནི། འོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པ་དང་།
 བཤོལ་བ་སྟེ། བྱི་བཤོལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལན་
 ལ་རེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་
 སྟེ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་མི་འདོད་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཡེང་བ་སྟེ་འཁོར་
 གསུམ་དུ་ཞེན་པའོ། །འོངས་སྟོང་བྱི་བཤོལ་ཚོག་པར་འཛིན། །ལན་དང་རྣམ་སྤྲིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
 རྣམ་པར་གཡེང་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མཁས་པས་སྒྲུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་
 ཚོགས་བཅད་དོ།

གསུམ་པ་སྤྲིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་རྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་
 གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྤྲིན་པ་སེམས་ཅན་མགྱ་
 བར་བྱས་པས་འོངས་སྟོང་དང་། སྟན་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། དཔལ་དང་། བདེ་བ་སྤྲོ་སྦྲུམ་
 ཚོགས་པ་འཕྱོང་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མགྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་
 ལྟ་ཞོག །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེན་དང་། །གྲགས་དང་སྤྲིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་།^{༥༨} །ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། སྤྲིན་པ་པོ་ནི་འོངས་སྟོང་མི་འདོད་ཀྱང་། །འོངས་སྟོང་གི་ནུ་མང་ལ་
 བཟང་དང་ཐུང་།^{༥༩} །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་བྱི་མ་ལ་འབྱུང་བ་ནི། བྱུང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ཁུ་
 ཅི་འདོད་པའི་འོངས་སྟོང་ཐོབ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན། གཞན་ལ་འང་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་ཐོད་པར་འགྱུར།
 གཞན་ཡང་ཡུལ་ངན་པ་དང་། ལུག་འདི་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་གཏན་མི་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕན་
 ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །སྤྲད་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བ་གཅོད།
 དཔལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །སྟོང་ཆེ་འོངས་སྟོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར།^{༦༠} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་འཁོར་གྱི་མཆོད་ལྗང་ལུ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་པའི་རྩ་བ་
ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་འབྱུང་། བམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་རྟེན་མེད་པ་ཐོབ་པོ།

ཚུལ་བྱིམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 གཞན་གྱི་དོན་རྟུ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྐྱང་པའོ། །དེ་སྟོང་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་པ་ལོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་
ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་བླིམས་ངོས་གཟུང་ན། དེའང་སྟོམ་པ་གཏན་
བསྟར་མི་ཞུས་པ་དང་། བསྟརས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་དྲུང་གི་ཚུལ་བླིམས་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་བླིམས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགོ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་
དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། རྩེ་བ་གཏན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
འཛོམས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཚུལ་བླིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་བླིམས་འཆལ་བ་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཚོག་གི་སྒྲུབ་སྦྲར་འགོ་བ་
རང་ཉིད་ངོ་གཤོང་། །དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་དུ་འཇུག་པ་བག་ཆོ། སྦྱིན་བདག་གི་དད་ཇུས་ལེན་པ་
སེམས་ཁྲུམ། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟན། མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པར་དུ་གཅོད། ལྟ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟར་བར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་
ཀྱིས་བསམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྩེ་བ་གཏན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛོམས་པ་འང་། ཉིང་ངེ་
འཛོན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚུལ་བླིམས་འཆལ་བ་ངན་འགྲོར་དེ་འགོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་པོས་སྒྲོལ་མི་

ལུས།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་བདེ་འགོ་འབྱུང་བ་མི་སྤྲིད། ཚུལ་ཁྲིམས་
 གྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པས་ཀྱང་ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་གསུངས། བརྒྱལ་བར་སོང་ནས་ཐར་ནས་མཐོ་
 རིས་སུ་སྐྱེས་ནའང་། སྒྲིག་གཅིད་པས་ནི་ཆོ་ཐུང་ཞིང་། །མ་བྱིན་ལེན་པས་ནོར་དང་བྲལ། །བྱི་བྱེད་པས་
 བྱི་དག་མང་ཞིང་། །བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བས་སྤྱར་བར་འགྱུར།^{༡༢} །བརྟུན་མེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཛོམས། །
 གཞོད་མེམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲེ།^{༡༣} །མི་ཉིད་གྱི་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད། །ཀྱུན་གྱི་དང་པོ་བར་འགོར་
 འགོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐོག་ཏུ་
 འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ་མི་དགེ་བ་བརྟུན་པས་མེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་གན་
 ས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལའི་འདབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ལོ་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཤད་དོ།^{༡༥}

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱའི་གཉེན་པོ་
 བློ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
 རྩེགས་རེའི་མགོ་གཞོན་ནི་དཔུང་བཟང་ལས། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་མི་གཅིང་ཤ་ཆེ་ལ་དང་། །པགས་
 པ་གཏང་རུས་ལྟ་པས་རྣམ་པར་བརློག་ །ཞེ་སྤང་ལ་ནི་བྱམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །གཉི་མུག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
 ལམ་གྱིས་སོ། །ད་རྒྱལ་ལ་ནི་ཁམས་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ།^{༡༦} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐའ་དག་
 དབྱིས་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱིར་ཉིད་ལྟ་བུས་གོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་
 དེ་དོན་ཡིན།^{༡༧} །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པས། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་པ་ནི། །ཤེས་
 པས་དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འགྱུར།^{༡༨} །
 །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛོན་ལ་འབྲིས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲེ། དེ་ལས་ལུས་དག་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་འབྱུང་བས། དེའི་གཉེན་པོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ལ་གསུམ་སྤྲེ། སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྤྲེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། མེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོ། །དང་པོ་ལའང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་

ལས། མོ་སྐར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། རབ་
ཏུ་བྱང་བས་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱངས་ནས་བསྟེན་གནས་ཙམ་བསྐྱང་བ་
སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན། གྲོག་སྒྲོམ་བྱངས་པ་སྐྱ་གཅིག་སྟོན་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
སྟོང་བ་སྐྱ་འགའ་སྟོན་པ། བརྟན་དང་གསུམ་སྟོང་བ་ལ་ཆེར་སྟོན་པ། འདོད་ལོག་དང་། ཆར་སྟོང་
ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྟེན་ནོ། །མདོ་ལས་དགེ་བསྟེན་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཆོས་
དགེ་བ་བརྟར་སྟོན་པ།¹⁶ ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །འོན་མི་དགེ་བ་བརྟ་སྐྱངས་པ། དགེ་བ་
བརྟ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་མི་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། ལྔ་བསྐྱངས་པས་བརྟ་པོ་དོན་
གྲིས་བསྐྱངས་པར་འཇུག་ཏེ། གྲོག་གཅོད་པ་སྐྱངས་པས་གནོད་སེམས་བྱུགས་ལ་སྐྱངས་ཤིང་། མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་སྐྱངས་པས་བརྟ་བ་སེམས་བྱུགས་ལ་སྐྱངས་ལ།¹⁷ བརྟ་སྐྱངས་པས་བྱ་མ་དང་
ཀྲལ་བ་དང་ཆོག་རྩལ་བྱུགས་ལ་སྐྱངས་ཤིང་། དགེ་བསྟེན་ལེན་པ་ཉིད་གྲིས་ལས་རྩུ་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆོས་པས་ལོག་ལྔ་བྱུགས་ལ་ཁེགས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་དགེ་བསྟེན་གྲིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བརྟ་ལེན་
པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དགེ་བསྟེན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྔ་བྱངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གྲངས་མངས་པས་
འཛིགས་པ་སྐྱངས་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བརྟུད་པ་ལས། ཡན་ལག་ལྔ་ཡི་
ཆོག་ནི། །གཞུག་པ་རུ་ནི་འདོད་པས་སོ།¹⁸ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་
པ་ལ་ལོག་ལྔ་སྐྱང་བ་ལེན་པ་ཐོས་ཏེ་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱས་རྒྱུད་པར་ཟད་དོ། །ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དེ་
ལས་གཞན་པའི་དགེ་བསྟེན་མི་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་དག་རྒྱུག་གིས་བརྟན་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་
ཅིང་། །དུལ་ཞིང་ཡང་དག་སྒྲོམ་ལ་ཆངས་པར་སྟོན། །འབྲུང་པོ་ཀྲལ་ལ་ཆད་པ་སྐྱང་པ་སྟེ། །དགེ་སྟོང་
དགེ་སྟོང་དེ་ཡིན་བྲམ་ཟེ་དེ།¹⁹ །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆངས་པར་སྟོན་པའི་
དགེ་བསྟེན་འདོད་ཅིང་། ཡང་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དག་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྟུད་པ་
ཇི་སྟེན་འཆོའི་པར་དུ་བྱངས་ན་གོ་མིའི་དགེ་བསྟེན་ཏུ་འཇུག་རོ། །ཞེས་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་
པའི་མན་ངག་བརྟུད་པ་ལས་ཐོས་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་མིའི་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་དོ། །ཐེག་

པ་ཆེན་པོ་པའང་དོན་འདི་བཞེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེར་
 སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་རི་སྤྱིད་འཛའི་བར་དུ་སྤངས་པར་བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་
 གོ་མིར་མིང་མ་བཏགས་སོ། །གོ་མི་འདི་སྤྱི་ཏའི་སྤྱིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་པ་དག་ །དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་
 ཟེར་དང་། །བ་ལང་མིག་དང་དོ་རྩེ་དང་། །མཐོ་རིས་རྩུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྤྱི་རེས་
 གཟུང་བྱ།¹⁹ །ཞེས་གསུངས་པས། བོད་སྤྱད་དུ་བསྐྱར་ན་སྤྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྟར་པར་འགྱུར་པས་གོ་ལུ་
 མའི་སྤྱི་ལྟར་རྩུ་སྤྱད་དུ་འཛོག་པའི་རྩུ་མཆན་དེ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱིའི་
 གཞུང་ཡིན་པས་ཆངས་སྤྱིད་དང་གོ་མི་གཉིས་མ་གསུངས། དེས་ན་འདུལ་འཛོན་རྣམས་ལ་འདི་གཉིས་
 ཀྱི་ཆོག་མི་འབྱུང་པའི་རྩུ་མཆན་དེ་ཡིན། འདི་གཉིས་ཁྱིམ་ཐབ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་རབ་རྩུ་བྱུང་པའི་ན་
 ད་དུ་འདུ་མོད་ཀྱི། བར་མའི་ཆོག་མ་བྱས་པས་ཐུང་རབ་རྩུ་བྱུང་བ་ཞེས་གཞུང་འགའ་ལས་གྲགས་སོ།
 འདི་དག་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྩུ་འབྲས་ངོས་བབྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་
 བྲིས་སོ།

གཉིས་པ་རབ་རྩུ་བྱུང་བའི་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སྤྱོད་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་འདུལ་བ་ནས་
 འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
 པས་མ་ཟིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གིས་ཟིན་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་ན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་ནི། དབྱུ་མའམ། སེམས་ཅམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བྱས་ནས་རང་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ། གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤྱོད་
 བ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་གོ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པོ།

དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་བསྐྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་སོ། །བསྐྱས་པ་ལའང་། ཡུལ་དང་
 དུས་དང་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། ཡུལ་ནི་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། རྩོག་གཙོད་
 པའི་ཡུལ་མི་འམ་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་རང་དང་འགོགས་པ་མི་གསོད་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་གོ་མས་ན་
 ས་མི་དང་དུད་འགོ་གཞན་མི་གསོད་པ་ལའང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་

བའང་ཐོག་མར་རང་གི་འབྲེལ་བའམ། ཁྱིམ་མཆོས་ལ་སོགས་པའི་ནོར་མི་ལེན་པ། དེ་ནས་གཞན་ལ་
 རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་འདྲུང་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།
 དུས་ཀྱང་ཉི་མ་ཕྱེད་དང་ཉིན་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་དང་ལྔ་བ་ཕྱེད་དང་ལྔ་བ་དང་ལོའི་བར་སྒྲིང་བ་
 ལ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱབ་བོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་གར་རུས་པ་རེ་རེ་སྒྲིང་བ་ལ་
 བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་ནས་བརྒྱའི་བར་དུ་སྒྲིང་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
 སྟོན་པ་དང་ལྷུང་བ་རགས་པ་སྤང་། དེ་ནས་འབྲིང་། དེ་ནས་ཐུ་ཞིང་ཐུ་བའི་བར་དུ་སྒྲིང་བ་ལ་བསྐྱབ།
 ཉིས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡང་ཐུན་ཆོད་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷུང་བ་ནམས་ཐུན་ཆོད་མ་སོང་བ་ལ་
 བཤགས་པ་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོའི་སྒྲ་མ་རྩེ་ས་སྒྲ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རོ་དང་མི་འགོགས་
 པ་ལྟར། ཆོས་བྱེད་པ་ལྷུང་བ་དང་མི་འགོགས་པ་དགོས་གསུངས།¹⁵ དེའང་ཉལ་བའི་ཆེ་ཉིན་པར་
 ལྷུང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟག །མ་བྱུང་ན་དགའ་བ་བསྟོམ། དེའི་དགེ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོ། བྱུང་ན་རང་
 གི་སེམས་ལ་ཁེལ་དེད་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་བཤོལ་མི་བྱ་བར་བཤགས་པ་བྱ། ཉིས་པ་མ་དག་པར་
 མི་ཉལ་ལོ། །ནང་པར་ལྷུང་བ་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་ཉིས་པ་མ་བཤགས་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལ་
 བསྐྱབ་སྟེ། ལེགས་པར་བྱུབ་པ་ལས། ཉིན་མོར་བག་མེད་བྱས་པ་དག །མཚན་མོར་སོ་སོར་བཤགས་
 པར་བྱ། །རུབ་མོར་བྱས་ན་ནང་པར་བཤགས། །ལེགས་པར་བྱས་ལ་མངོན་དགའ་བྱ།¹⁶ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གོམས་ན་ཆོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུང་བ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་སྒྲེས་
 ཐུང་མ་པའི་ལས་གཉིས་ཏེ།¹⁷ དང་བོ་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའོ་¹⁸ ཞེས་
 གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་འདུལ་བ་ལུང་གི་ལྷའི་ཐུ་ཡན་
 ལག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང་།¹⁹ སྟོན་གཅོད་པ་སྒྲིང་བ་ལ་ལེགས་པར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེས་རབས་དང་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བརྒྱ་གཞན་ལ་འདྲ་
 བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སྒྲེས་རབས་སམ། མདོ་
 རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཅི་རིགས་པ་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སུ་དུ་ཚུལ་བྱིས་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བའི་

ཆོས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་སོ། །དབྱེན་རྒྱབས་འགོ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྒྲོབ་པ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། རང་ལ་དགོས་པའི་བསྟན་བཅོས་འགའ། །ཉི་མ་རེ་རེར་ཆོག་རེ་བྱངས།།
 གོག་མཁར་དང་ནི་སྤང་ཅི་ལྟར། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་མཁས་པར་འགྱུར།¹⁶ །ཞེས་པ་ལྟར་མོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དེ་དག་རང་ས་དང་འགལ་བའི་སྤང་བྱ་རྣམས་ཅི་རུས་སྤང་ཞིང་། སོ་སོའི་ཉེས་པ་གང་བྱུང་བ་
 ལ་རང་རང་གི་རྩལ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲེག་པ་དང་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ནི། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དེ་དང་
 འགལ་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་རང་
 གི་སྤོམ་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་ཡམ་པ་བཞི་ཡང་སྤྱོད་པ་སྟེ། བམ་ཟེའི་བྱེད་
 སྐར་མ་འཕ། དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་རང་གི་
 དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱང་འདྲོར་བ་སྟེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མེ་རྟོག་ཁྲི་མཛེས་སམ།
 བརྒྱ་བྱིན་མིག་མཛེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།¹⁷ །ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་སྤང་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདྲོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལྷུས་དག་ཡིད་
 སྤོམ་པ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མགྱུ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་
 བ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྩལ་ཁྲིམས་ནི། །མ་
 ཆགས་¹⁸ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ། ཆགས་པ་བདུན་སྤང་སྟེ་དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 འཆལ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས། བྱི་བཤོལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྤྱིན་ལ་རེ་
 བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་

གཉིས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤར་ངོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་བྱིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་
 ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོ་འདིར་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱལ་བྱིས་པ་ལ་གནས་པས་
 འགྱུར་བ་མེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་ཞིང་སེམས་རྒྱལ་དུ་སྐྱེད་པས། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རྒྱར་
 འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 སྟོང་བ་འདི་སྟོམ་པ། རྒྱལ་བྱིས་པ་དག་པའི་མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། ཆོས་རྒྱམས་རང་བཞིན་ཏུ་
 མཉམ་གཞག་པ། བྱིས་པ་མི་རིགས་བརྩོན་པས་མི་ཤེས་སོ།^༡ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་
 ཡང་རྒྱལ་བྱིས་པ་གྱི་དྲིའི་སྟོན་པས་བྱོགས་བཅུར་བྱུང་། གྲོང་བྱིར་གྱི་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་པར་བྱེད།
 ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་འགྱུར། ཆོགས་པའི་ནང་ན་མཛེས་གིང་བཟིང་བ་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བྱིས་པ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མདོ་རྒྱམས་ལས་གསུངས་སོ།^༢ ཆོ་བྱི་མ་ལ་
 འབྱུང་བའི་ཡན་ཡོན། དད་པས་མི་ཁོམ་འགོ་མི་འགྱུར། བྱིས་པ་གྱིས་འགོ་བ་བཟང་པོར་སྟེ།^༣
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྟར་སྟེ་སྟེ་འདི་ལྟར། རིགས་ལྟར་གཞུགས་བཟང་
 ལོངས་སྟོང་ཆེ། ཤེས་རབ་ལྟར་ཆོགས་དབང་ལྷག་ལྟར། བདེ་མེད་གིན་ཏུ་ཆོ་རིང་བ། མཐོ་རིས་
 ཡོན་ཏན་བདུན་ཞེས་གསུངས། ཡོན་ཏན་བདུན་བཟོད་པའི་གཏམ་ལས་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པའོ།^༤ རྒྱལ་བྱིས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པས་གང་དང་གང་དུ་སྟེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་
 ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ལྟར་པ་ལས། བྱིས་པ་གྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་
 དང་། མི་ཁོམ་བརྒྱུད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་ཏུ་ཆེད།^༥ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་ནི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན། རྣམ་མཁའི་
 མཐས་ཀྱས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་དེང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ཞེས་སྟོན་པའི་གཞགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཐོན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཞན་གྱིས་
 ཤེས་སུ་ལོང་ཞེས་བཅུབ་པར་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གསུམ་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་
 རྒྱལ་ལས། བསྐྱེད་པའི་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བར། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བརྒྱུད་གསུང་། ཀྱན་ནས་

ཉོན་མོངས་གཉིས་སྒྲངས་པ། །འཁོར་སྤྱད་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།^༧ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་དཔག་རྟེ་མེད་པ་འཛོལ་བོ།

བཟོད་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བཟོད་པའི་རང་བཞིན་ངེས་
པར་བྱ་བ་དང་། བཟོད་པ་བསྐྱེམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་
སེམས་མི་འབྱུགས་པའོ། །དེ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་བཟོད་པའི་ཡོན་ལ་རྟེ་བྱིན་པར་
འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཁོང་ཁྱོད་བཅོས་གཟུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་གཞོད་པས་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པའོ། །
གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་
འཛོམས་པའོ། །དང་པོ་འད་སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་བྱས་ཏེ་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བའི་
ཉམས་མི་ཕྱིང་། །དགའ་དང་བདེ་བ་མི་འཛོལ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར།^༨ །ཞེས་
གསུངས་པས། ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་རྒྱན་དུ་དགའ་བའི་བསམ་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་
ལུས་ལ་བདེ་བ་མི་རྟེན་ལ། མཚན་མོ་གཉིད་འཆག་ཅིང་། ཁྱོད་དང་སྒྲུག་བརྒྱུ་གི་སྟོབས་གྱིས་ལུས་
དང་སེམས་རྣམས་དུ་ཐེབས་པའི་བརྟན་པ་མི་རྟེན་པས། བདག་རྟུགས་མི་ཐུབ་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཙའ་
བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་། གང་དག་ནོར་དང་བཀྱར་སྟེ་ཡིས། །དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། །
དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤང་ལྡན་པའི། །རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་རྒྱུ་ལོ།^༩ །ཞེས་གསུངས་པས། ཏ་ཅང་
གཤེས་ངན་དྲགས་ན་རང་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་གཡོག་ཟས་ནོར་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་ཀྱང་རྗེ་དཔོན་
བསད་པའི་དཔེ་ཡོད་ལ། ཡང་། དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྟོབས་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་བརྟེན་
མི་བྱེད།^{༡༠} །ཅེས་གསུངས་པས། སྟོབས་པ་ལ་མཛའ་བཤེས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་སྟེ་ཞིང་། ཟས་ནོར་བྱིན་

ཡང་ལག་ནས་སྟེར་ཡང་ཁས་སྟེག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟས་ནོར་ཤོར་ཞིང་གཞན་མ་མག་པ་ཅིག་ལས་མི་
 འབྱུང་ཞིང་། མདོར་ན་ཁོ་བོ་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་གང་ན་འང་ཡོད་མ་ཡིན།^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་གཤིས་ངན་ན་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྟུག་ཅིང་། ཆོས་བྱས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྲོགས་མཆོད་ཡོན་
 མཆོད་གང་དང་ཡང་འགྲོགས་མི་ཤེས་པས་རང་སྟུག་ཅིང་གཞན་གྱིས་ཆོས་པར་མི་རྩི་བ་ཅིག་ལས་མི་
 འབྱུང་ལ། མི་ཆོས་པ་གཤིས་ངན་ཡང་རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་བཟའ་ཆོ་སྟུག་འཐབ་བྱེད་ཅིང་གཏམ་མེད་
 པར་བྱ་ཆ་ལ་ལོ་རྩ་བར་བཅོལ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསོན་རིང་ལ་འཐབས་ནས་གི་ནས་བྱ་ངན་
 བྱས་ཀྱང་རང་སྟུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ལའང་^{༡༡} མི་ཕན་པས་ཞེ་སྤང་སྤང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཛོམས་པ་ཡང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་
 ལས། ཁོང་ཁོ་བོ་གང་ཞེན། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟེག་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་
 རོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྟོན་དང་
 བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྟུང་གང་ཡིན་དེ་ཀྱན་ཡང་། །ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་
 པར་བྱེད།^{༡༣} །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིར་བ་ལས། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་དཔུལ་བར་འཕེན།^{༡༤} །
 ཞེས་གསུངས་པས། ཞེ་སྤང་གིས་བསྐལ་པ་མང་པོར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་ཤིང་ངན་སོང་
 ལས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་རྒྱུའི་གཉིན་པོ་
 བློ། ཞེ་སྤང་སྤང་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་སྤང་དགོས་པས། དེའང་སྟོན་འཇུག་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྟེན་
 བས། །ཞེ་སྤང་བརྟན་ཏེ་བདག་འཛོམས་སོ།^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་
 ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སྟུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱ་ཅི་དགོས། །གལ་ཏེ་བཅོས་སྟུ་མེད་ན་ཡང་། །
 དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན།^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་པས་མི་ཤི་བ་དང་སྟོང་ཆག་པ་ལ་སོགས་བཅོས་སྟུ་
 མེད་པ་ལ། མི་དགའ་བ་བྱས་པས་མི་ཕན་པས། དེའི་ཆོས་ཉིད་དན་པར་བྱས་ལ་སྟོབ་དེ་བར་བྱ། ལུས་
 རྒྱས་པ་དང་ཁང་པ་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོས་སྟུ་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོས་པས་ཆོག་པས་མི་དགའ་བ་བྱ་
 མི་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་ན་ཉེས་པ་བག་ཏེ་བྱུང་ཡང་ཞེ་སྤང་དག་པོ་མི་ལྟང་འོ། །དེས་

ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞེག་བསྐྱེམས་ཏེ་ཁྱོ་
འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ།¹⁰⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་འབྲས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་།
ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི་བདག་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚྭ་གས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དཀའ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་། ཚ་གང་བགྲེས་
སྒྲིམ་དང་། བད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་ནུམས་བྱུང་དུ་བསད་ནས། སྤོན་གྱི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱང་བྱ་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་
པས། བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་དུ་དཔྱལ་བའང་བཟོད་དགོས་ན་འདི་
ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐྱེལ་བཟོད་དགོས་པ་སྤྱོས་ཅི་དགོས་ཞེས་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་སྤངས་ནས་བཟོད་པ་
བསྒྲིམ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་བྱེད་པ་འབྲོག་དགོན་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོ་གཅན་ཟན་ཁྱོ་བོས་ཟ་བའམ། ཆོམ་
རྒྱན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ། བདག་གི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ས་དག་པར་གྱུར་ཅིག།
བདག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་འདི་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བོ།¹¹⁰ །ཞེས་
གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བཟོད་
པ་བསྒྲིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ན་འདི་ལྟར་བསམ་
པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན། མའི་རང་བཞིན་ཆ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
བརྒྱན། ས་སྒ། རྒྱུང་གཡོ། རྒྱུ་མཁའ་ལྟོང་། སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱུན་པ་ཡིན་པས། དེ་
དག་ལ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདྲ།¹¹¹ །ཞེས་བྱ་
བ་དང་། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་ནུམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ག་ལ་ལང་། །ཁྱོ་བའི་དག་
འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ།¹¹² །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་

སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་བཟང་ལ། སྟོན་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁོ་བར་མི་རིགས་
 ཏེ། མཁའ་ལ་དུད་འབྱུལ་བཀོན་པ་བཞིན།¹¹³ ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལས་ངན་ལ་
 བརྟགས་ལ་ཁོ་བ་བསྒྲུག་སྟེ། དེའང་བདག་གིས་སྟོན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་
 སྟོན་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁོ་ར་ཅི་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་བྱ་ན་བཅས་འབྲས་དང་
 བཅས། དེ་བཞིན་སྟོན་དང་མེ་ཏོག་བཞིན།¹¹⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས།
 བདག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་
 པ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།¹¹⁵ ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་ལྷུང་
 བ། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ།¹¹⁶ ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་གཞན་དག་གཞོད་བྱེད་པའི། ལས་
 དེ་སྟོན་ཆད་ཅི་བྱིར་བྱས། །ཐམས་ཅད་ལས་ལ་རག་ལས་ན། །བདག་གིས་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་བཀོན།¹¹⁷ །
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་རྣམས་བྱུང་སྟེ། །དེ་
 ཡིས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་དོང་ན། །བདག་གིས་དེ་དག་མ་བསྐྱག་གས།¹¹⁸ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དྲན་པར་བྱས་ལ་བསྒྲུག།

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི། བདག་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ན།
 དོན་དམ་པར་ན་གཞོད་པར་བྱ་བའི་བདག་དང་། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་དང་། གཞོད་པ་ཉིད་མ་
 གྲུབ་པར་གཤམ་པར་བྱས་ལ། སྟོས་བྱལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཁོ་བཞི་བར་བྱ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་
 པའི་དངོས་རྣམས་ལ། ཁོ་བ་ལ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །གང་གིས་རིམ་གྱོ་བྱས་པའམ། །ཡོངས་སུ་
 བརྟམ་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདེ་བའང་སྟག་བསྐྱུལ་གང་ཞིག་ཡིན། །མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་
 ཡོད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཅུ་ལ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་སྟེད་ཅིང་ག་ལ་སྟེད། །དབྱུང་ན་གསོན་པའི་འཛིག་
 ཉེན་འདི། །གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ། །འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་བྱུང་གྱུར་གང་། །གཉིན་དང་
 བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་
 གྱིས།¹¹⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟོམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ། ཡུལ་དང་།

དུས་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ནི། ཐོག་མར་གཉེན་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲུམ། དེ་ནས་
གོགས་ལ། དེ་ནས་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལ། དེ་ནས་དག་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་བསྐྱབ།
གཉིས་པ་དུས་ལ་བསྐྱབ་པ་^{༡༩} ཐོག་མར་ཉི་མ་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་སྐྱུས་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བཟོད་པ་མི་
ཕྱེད་རེ་ཞེས་མི་སྐྱུས་མནའ་བསྐྱུལ་ལའང་བཟོད་པ་བསྒྲུམ། དགེ་སྤྱོད་གིས་མནའ་དོར་བར་མི་
བྱ་^{༢༠} ཞེས་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་དམ་བཅས་
ལ་བཟོད་པ་བསྒྲུམ། དེ་ནས་ཉི་མ་གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་དང་།
ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དུས་བསྐྱངས་གིང་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་མོ།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཡང་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། མ་ཡི་གངས་ནི་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྲུ་ཅམ། །རི་ལུ་
བགངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མ་ཡིན།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟོ་རྩེ་མོ་ལས། བདག་གི་བྱ་
ལའང་མ་ཆགས་པའི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྐལ་པ་རན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི།
བསྐལ་བཟང་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་དཔལ།^{༢༢} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་བྱ་ཡིན་
པས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞེས་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ། བཟོད་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་
བཟོད་པ་བསྒྲུམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་ཀྱང་
པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ན། །རི་ལྟར་དེ་ལ་གོགས་ཞེས་བྱ།^{༢༣} །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བས་རབ་ཏུ་སྤང་
སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྦྱེ་བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་
བཞིན་མཆོད་པར་འོས།^{༢༤} །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པའི། །ཁྱིམ་དུ་གཏོར་
ནི་བྱུང་བ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གོགས་སྒྱུར་པས། །བདག་གིས་དགའ་དགའ་བར་བྱ།^{༢༥} །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས། དག་མཐོང་ན་བདག་གི་བཟོད་པའི་ལ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དགའ་བ་བསྒྲུམ། ལས་རང་འཛད་པའི་རྒྱུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གསད་བྱའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་
ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས། །དཔུལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་

ལེགས།^{༡༩༥} །ཞེས་གསུངས་པས་གསད་དགོས་ཀྱི་མི་བརྟུངས་བཀྟགས་བྱས་པའམ། ལག་པ་བཅད་
ནས། རྩོག་མ་བཅད་ན་དགའ་བ་ལྟར་གཞོད་པ་འདིས་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཟད་ནས་དེ་དག་ཏུ་
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་མོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ་
དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།^{༡༩༦} །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྱོད་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད།^{༡༩༧} འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་
པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྣང་བའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ནི། །མ་ཆགས་^{༡༩༨}
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཆགས་པ་བདུན་ནི་ཁོང་ཁྱོད། ཕྱི་བཞོལ། ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་
བ། རྣམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་
བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤར་
ངོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་།
མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། ཆོ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་
ལ་བསྐྱན་ཐུབ་པས་དེ་ལ་ལན་མི་བྱེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་གཞོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་
རང་ཞིབར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་རང་གི་ལུས་སེམས་བདེ། འབྲལ་སོ་བསོད། ཐུགས་སུ་དག་
ཐམས་ཅད་རང་ཞིར་འགྱུར། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ཡང་མི་སྐྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཆོ་སྤྱི་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་
གཟུགས་བཟང་། ཆོ་རིད་ནད་མེད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་དགའ་མི་འབྱུང་། ལའོར་ལོས་སྐྱར་བ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཐུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས།

ལམ་ཆོ་བཟོད་པས་མཛེས་ཐོགས་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་བདེ་བ་ཡིས། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཛོལ་
དང་། ལམ་ཆོ་བཟོད་པས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ།¹⁹⁰ ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱད་པ་ལས། བཟོད་པས་
གཟུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། གསེར་མདོག་སྤྲུག་ཅིང་འགྲོ་བས་ལྟ་བུའི་འོས་སུ་
འགྱུར།¹⁹¹ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། ཁྱོ་བ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད།
ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཞེས།¹⁹² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྐྱེད་ཀས་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྤྲུག་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན།
སྐྱེས་སུ་དམ་པ་ལགས་པར་འཆོལ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རབ་དང་བར། མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་
འཆོལ་ལོ།¹⁹³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བརྩོན་འགྲུས་བཤད་པ།

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་
ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགོ་པ་
ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བརྩོན་གང་དགོ་ལ་སྦྱོར་བའོ།¹⁹⁴ ཞེས་བསམ་སོ། །དེ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལེ་ལོ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགོ་བ་ལ་མི་
འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཀྱང་སྤྲུལ་སྟེགས་བྱེད་པ་ལྟར། དགོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོ་བར་བསྒྲོམས་ནས་
བརྩོན་པ་དང་། དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལམ་ཆོ་བ་དང་མུང་ལས་འདས་པའི་མཐར་འགྱུར་བ་ལ་བརྩོན་
པ་ལོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་

བ་འཛོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོད་འཇུག་ལས། ལུ་བཅས་ཚུ་ལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཁོངས་ལས་ཐར་བ་
ཡོད་དམ་ཅི། །ར་རྒྱལ་ཚུ་ལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དགའ།¹³⁴ །ཞེས་པ་ལྟར།
ལུ་ཁོང་ལ་ལོས་བྱི་བཤོལ་བྱེད་པ་ལ། །ཆོ་འདིའི་སོ་ནམ་ཉི་ཆོང་གོས་ཟས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན། །ཐོས་
བསམ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་བའི་བྱོགས་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །མདོར་ན་ལ་ལོས་སངས་རྒྱས་
དང་མི་མཇུག། ལྷ་མ་ལས་ཆོས་མི་ཐོས། །དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བྱིད་ལས་
ཉམས་ཤིང་། ཐམས་ལ་ལྷ་མས་ཀྱང་སོ་ནམ་དང་ཆོང་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་། །ལྟ་དང་
བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟན་པར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ།
གཉིས་པ་སྟེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཛོམས་པ་ལའང་། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། །ལ་ལོས་ནི་བདག་གི་
དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས།¹³⁵ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །སྟོད་འཇུག་ལས།
ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགྲེ་ལྟ་ཡི། །ཆོ་འདིར་འཛིགས་དང་ལྷན་གྱུར་ན། །སྤྲིག་བྱས་དཔུལ་བ་མི་བཟད་
པའི། །སྟུག་བསྐལ་རྣམས་ནི་སྟོས་ཅི་དགོས།¹³⁶ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བྲན་པར་
བྱའོ།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་རྒྱའི་གཉེན་
པོའང་། །ལ་ལོའི་རྒྱ། །སྟོད་འཇུག་ལས། །ལ་ལོ་རན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྦྱིད་ལུགས་བདག་ཉིད་བརྟན་
པ་དང་། །སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་མུང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེད་པ་དང་། །འཁོར་བའི་སྟུག་
བསྐལ་ལས་མི་སྟོ། །ལ་ལོ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར།¹³⁷ །ཞེས་གསུངས་པས། །ལ་ལོ་སྟེ་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་བྱི་བཤོལ་ལ་གཏོང་བ་དང་། །བྱ་བ་རན་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་ཆོང་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྦྱིད་ལུག་པ་སྟེ་དག་གི་ལ་ལུགས་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་
དུ་མ་གྲུབ་པས་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་མི་འདོད་པ་དང་། །བདག་ཉིད་བརྟན་པ་སྟེ་ང་འདྲ་བས་དག་གི་བ་བསྐྱེད་མི་
རུས་སྟོམ་པ་དང་། །སྟོམ་ལས་ཉེ་ཉལ་བ་དང་། །བསྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་གི་བ་ལ་མི་
འཇུག་པ་དང་། །བདེ་བའི་རོ་མུང་བ་བཟའ་བརྟུང་དང་། །བྲེ་མའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་
དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཉེ་མཆོན་དུ་གཉིད་ཀྱིས་དུས་འདས་ནས་དག་གི་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་།

འཁོར་བ་ལས་མི་སྐྱོ་བ་སྤེ་སྐྱོ་ཆ་ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གཏན་མ་རྟོགས་པས་དགེ་བ་ལ་མི་སྐྱོར་བའི་
ལེ་ལོ་སྐྱོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་འདྲ་སྤྱད་འཇུག་ལས། ཉན་མོངས་ཉ་པས་བཤོར་ནས་ནི།
སྐྱོ་བའི་རྒྱར་ནི་རྒྱད་གྱུར་ནས། །འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོན་གྱུར་བ། །ཅི་སྤེད་དུང་མི་ཤེས་སམ།¹⁴⁶ །
ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་སྤྱེ་རིམ་གྱིས་གསོད་བ་ཡང་། །ཁྱེད་གྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །འོན་ཀྱང་
གཉིད་ལ་བརྟེན་བ་གང་། །གདོལ་བ་དང་ནི་མ་ཉེ་བཞིན།¹⁴⁷ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་ནི་ཀུན་ནས་
བཀག་ནས་སུ། །འཆི་བདག་གིས་ནི་བཏུས་བཞིན་དུ། །རི་ལྷར་ཁྱེད་ནི་ཟ་དགའ་ཞིང་། །རི་ལྷར་
གཉིད་ལོག་རི་ལྷར་དགའ།¹⁴⁸ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །རི་སྤྱིད་དུ་ནི་
ཆོགས་བསག་བྱ། །དེ་ཆོ་ལོ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།¹⁴⁹ །ཞེས་བྱ་བ་དང་།
འདི་ནི་མ་བྱས་བརྩམས་བ་དང་། །འདི་སྤྱེད་བྱས་པར་གནས་བ་ལ། །སྒོ་བྱར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་
ནི། །ཀྱི་རུང་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར།¹⁵⁰ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
མཐའ་དག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་པས། །ལེ་ལོ་ལས་ཐོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་སུའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཐུབ་པ་ལྷན་
སུམ་ཆོགས་པའོ། །དང་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ལལ་བོ་ཆེ་ལས། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལ་གསུངས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལྷར་ཤེས་པར་
བྱའོ།¹⁵¹ །དེའི་ཆོག་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྒྲོས་མ་ལྟོགས་ན། སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོས་
མཛད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྐྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ།¹⁵² བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་བྱིམ་གྱི་ནང་དུ་འདུག་པའི་ཆེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཏེ། ཉལ་བའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །མི་ལམ་
བྱང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར། གཉིད་སང་བའི་ཆོ་མ་རིག་པ་ལས་སང་པར།
ལྷང་བའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པར། གོས་གྱོན་པ་ན་དོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་
པར། སྐར་པགས་འཆིང་བའི་ཆོད་གེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བར། ལྷན་ལ་འདུག་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་

སྟིང་པོ་དོ་རྗེའི་གདན་ཐོབ་པར། རྒྱལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་ཐོབ་པར། མི་གཏོང་བའི་ཆོ་
 ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྒྲེག་པར། འབར་བའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འབར་བར། གཡེས་ཟེན་པའི་ཆོ་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར། ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པར། བྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་
 འཁོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཐར་བར། སྐས་ལས་འབབ་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་
 འཇུག་པར། སློ་འབྱེད་པའི་ཆོ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སློ་འབྱེད་པར། སློ་གཙོད་པའི་ཆོ་ངན་སོང་གསུམ་
 གྱི་སློ་གཙོད་པར། ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར། བྱེན་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར། ཐུར་ལ་འབབ་པའི་ཆོ་ངན་སོང་གསུམ་
 རྒྱལ་གཙོད་པར། སེམས་ཅན་དང་ཕྱད་པའི་ཆོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་བར། རྒྱུ་པ་
 འཛིག་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལ་རྟོན་པར། རྒྱུ་པ་འདེགས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པར། རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱི་རྒྱལ་ཐོབ་
 པར། རྒྱལ་མེད་པ་མཐོང་ན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར། སྟོད་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 གང་བར། སྟོངས་པ་མཐོང་ན་སྟོན་གྱིས་སྟོངས་པར། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མང་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་
 དགའ་བར། མི་དགའ་བ་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བར། སེམས་ཅན་
 བདེ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐོབ་པར། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད་པར། བདེ་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདེ་བ་མཐོང་ན་ལས་གྲོལ་བར། སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་བ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པར། གཟུགས་མི་སྟུག་པར་
 མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་མོས་པར། དྷིན་དུ་གཞོ་བ་མཐོང་
 བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་བ་སེམས་དཔལ་དྷིན་ལན་ལྡན་པར། དྷིན་མི་གཞོ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་བ་ལོག་
 པ་ལ་དྷིན་དུ་མི་གཞོ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར། དགའ་བ་སྟོད་
 པ་མཐོང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་སྟོད་རྒྱས་པར། གོ་ཆ་གྱོན་པ་མཐོང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཆོལ་བ་
 ལ་གོ་ཆ་གྱོན་པར། གོ་ཆ་མ་གྱོན་པ་མཐོང་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གོ་ཆ་མི་གྱོན་པར། རྟོལ་བའི་

སེམས་ཅན་མཐོང་ན་པས་ཀྱི་ཚྲོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པར། སེམས་ཅན་བསྟོད་པ་མཐོང་ན་
 སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར། གྲོང་བྱིར་མཐོང་ན་ཐར་པའི་གྲོང་
 བྱིར་མཐོང་པར། ཉགས་ཚལ་མཐོང་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་^{༡༧} བསྟེ་གནས་སུ། ཆོས་སྟོན་པ་ན་སངས་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོབས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པར། རྒྱ་ལས་བཀལ་བའི་ཆེ་ལའོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀལ་
 བར། རྒྱས་བྱེད་པའི་ཆེ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་མ་མེད་པར། ཚད་པ་ཚད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་
 བསེལ་བར། གྲང་པའི་ཆེ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་བསེལ་བ་ཐོབ་པར། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་ཆེ་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལྟ་
 བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་མིག་ཐོབ་པར། མཚོད་རྟེན་མཐོང་བའི་ཆེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོད་པའི་
 རྟེན་དུ། བལྟ་བའི་ཆེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བལྟ་བའི་འོས་སུ། བྱག་འཆལ་
 བའི་ཆེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྒྲིག་ཅུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ཐོབ་པར། རྫོང་བ་བྱེད་པའི་
 ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པར། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡོན་
 ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་མ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྟེན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རུང་མཐུན་
 བཅིས་ལ། ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཐོབ་པར། ཞིང་ལ་རྒྱ་ལུང་འགྲུམ་པའི་ཆེ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལོ་རྟག་རྒྱས་པར། ས་བོན་འདེབས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པར། སྤང་དོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱང་
 དུ་འབྲེལ་པར། རྫོས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐ་བསྟོག་པར། ལུང་མ་འདོན་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ལུང་མ་འདོན་པར། བཅས་བརྗོད་པའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོ་རྟག་སྟེད་པར། གཡུལ་བྱེད་པའི་དུས་
 སུ་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འདོན་པར། ཉན་ལུ་བའི་ཆེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པར། རྣམ་ལ་འཛིག་པའི་ཆེ་ས་བརྩེ་རིམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར། ཁང་པར་སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་སྟོང་མན་པ་ནམས་ཀྱིས་གཟུང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་སྟོང་ལུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་སྟེ། འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་
ཤེས་བཞིན་རབ་རྩ་ལྟན། ཞེས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྐབ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་
རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྦྱད། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
ཕྱིར་བསྟོའོ།^{༡༥༧} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་རང་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་
རང་གི་དོན་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ཞར་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་གཙོ་བོ་རང་དོན་ཞར་
བྱུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། མི་དགོ་བ་དག་ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་བྱ་བ་གཉིས་པོ་གཉིན་པོས་སྤངས་པའམ། ཡང་ན་ཐབས་མཁས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་དགོ་བའི་རྩ་
བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ། །དགོ་བའམ་ཡང་ན་མི་
དགོ་བ། །ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཕྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་བའི་ཕྱིར།^{༡༥༨} །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། ཐབས་ཆེན་དང་ནི་ལྟན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་
ཡན་ལག་འགྱུར། །འཁོར་བའང་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་པས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་མ་ཁྱུང་།^{༡༥༩} །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་ཡོངས་སྒྲིབ་བསྐྱངས་ནས་རྒྱུ་
མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་བརྒྱད་ནས་གཞན་དོན། ཕྱིན་ནས་ཡན་འདོགས་པ་དངོས་སུ་གཞན་དོན། དེ་ལྟར་
གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་པས་ཆེ་འདིར་རང་བདེ་ཞིང་སྟན་པ་དང་། འཁོར་སུམ་ཆོགས་པ་འདུ།
ཆོ་ཕྱི་མར་ཡོངས་སྒྲིབ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཡ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་
ཤུགས་ལ་རང་དོན་འགྱུབ་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དཔེར་བརྗོད་ན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པ་
བརྒྱད་ནས་གཞན་དོན། ཤེས་ནས་གཞན་གྱི་མ་དེག་པའི་སྟན་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དངོས་
སུ་གཞན་དོན། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པས་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བའི་རང་དོན་
ནི་ཆེ་འདིར་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པས་ཡིད་བདེ་མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ། ཕས་ཀྱི་
ཆོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་
འགྱུར། ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་མྱོངས་པའི་ཤེས་རབ་འཐོབ། ཐབས་མཁས་པས་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་བཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།¹⁹⁰ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྣང་བའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། མ་ཆགས་¹⁹¹ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆགས་པ་བདུན་ནི། ལེ་ལོ། བྱི་བཤོལ། ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡང་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྣང་རོ།།

གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་འང་གཉིས་ལས། ཆོ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་འགྱོར་བ་ཐོབ་པས་ཆོ་འདིར་སྦྱིད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཆོ་འགྲོད་པ་མེད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་གཅོད་པས་གྲགས་མི་རྟོེད། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛོལ་བོ། ཆོ་བྱི་མར་འབྱུང་བ་ནི། སྤུང་བ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྟོེད་པར་འགྱུར།¹⁹² །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་སྤུར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་ནི། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན། སྟོབས་
 དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་རྣམས་ལ། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་འདྲ། །འགོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་རྟག་ལ། སྤྱིན་ཆེན་
 དང་ཡང་འདྲ་བར་འདོད།^{༡༡³} །ཅེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་བྲུ་བ་ལ། །ཁྱོད་ནི་
 རྣམ་ལས་མི་འདའ་བས། །མཛད་པ་རྟག་ཏུ་དོན་མངའ་བ། །མི་བསྟེན་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ།^{༡༡⁴} །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བསམ་གཏན་བཤད་པ།

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་
 པར་བྲུ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དོན་
 རྣམ་ཉམ་^{༡༡⁵} པར་འཛིག་པའོ། །དེ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྲུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཉིན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་འཛིག་མི་རྣམས་པ་དང་། རྣམ་ཀྱང་སྟེ་གསུམ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཀྱང་སྟེ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། །ཁམས་གོང་མའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་
 བ་འཛོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་
 བའི་ཐུག་ན་གནས།^{༡¹⁶} །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི་རྒྱ་སྟོན་དུ་མ་རྒྱུད་པའམ།
 ཏྲ་ཤོད་ལ་མི་ཆགས་པ་ཞོན་པ་ལྟར་རང་སྟུག་ཅིང་སོ་མི་བསོད། གཞན་ཡང་སྟུག་ཅིང་སོ་མི་བསོད་པ་

ལ་སྒྱུར། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་¹⁴⁷ ལྷ་ཚོགས་ལ་འཇུག་སྟེང་འདོད་ཅིང་ལུང་གྲོལ་སྤྱོད་
ཚོགས་སྤྱད་ནས། འཆི་བའི་ཆོའ་གྲོད་པ་དང་བཅས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཛོམས་པ་འདྲ་སྟོད་འཇུག་ལས། དེར་ཡང་རྣམ་གཡེང་
གོམས་པས་ན། །བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད།¹⁴⁸ །ཅེས་གསུངས་པས། རི་གཟར་པོ་ལས་ཆུ་
དྲག་འབབ་པ་འདམ། སྟེང་མ་ཅན་ཟ་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བསྐྱོག་དཀའ་
ལ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱད་ནས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
མཉམ་པར་གཞག་ཀྱང་། མ་དག་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་སྤྲེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་
རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཛིན་ཏེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་ན་ཡང་། །དེ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་
བསྐྱོག་མི་ལུས། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡན། །ལྷག་སྟོད་ཀྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་
བསྒྲིམས་བཞིན།¹⁴⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷག་སྟོད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
གཞག་ཀྱང་། འབྲས་སུ་བྱི་ལར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མ་
ནོར་དུ་ཟེན་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་ཆོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་སྟོང་ས་དང་འགལ་
མེད་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆར་གཙོད་མིན།¹⁵⁰ །ཞེས་གསུངས་པས། ཁམས་གོང་མ་ཙམ་དུ་འཁོན་
ལུས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲིམ་ཤེས་ཀྱང་ཐབས་མཐས་པ་
དང་མི་ལྡན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པར་འགྱུར་གྱི་འཆང་རྒྱ་མི་ལུས་ཏེ། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས།
ཐབས་དང་མི་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། །བསྐྱབ་པ་དག་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། །དཔའ་པོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་
རྣམས། །དེ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ།¹⁵¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱའི་གཉེན་པོ་
ནི། རྣམ་གཡེང་གི་རྒྱ་སེམས་ཅན་དང་། ལོངས་སྟོད་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ཆགས་པ་སྤང་བ་དང་། དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་
ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི། སྟོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་
ལ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ། །སྟོབས་སེམས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་

སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་གིས། ཆོ་འདྲི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་ཤེས་
 གྱིས། གཡུང་དྲུང་ཚོས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད།^{༡༤༩} ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་མཛའ་འགྱུར་
 ལ། ཡུད་ཙམ་གྱིས་ནི་དགའ་ཡང་འགྱུར། དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁོ་བྱེད་པས། ཁོ་སྟོབས་མཁུ་བར་
 དཀའ།^{༡༥༠} ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཐོ་ལ་ཐག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན། དམའ་ལའང་ར་རྒྱལ་བསྟོད་ན་
 དེགས། མི་སྟན་བཟོད་ན་ཁོང་ཁོ་སྟོབས། རམ་ཞིག་བྱིས་ལས་པན་པ་ཐོབ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་གཞན་
 བསྟེན་པ། དེས་ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཟད། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་
 དོན་མི་འགྱུབ་པས། བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ།^{༡༥༡} ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤང་བས་མེད་ཀྱིས་སྤང་
 ཅི་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་སྤངས་ནས་ནི། ཀྱུན་ལ་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། འདྲིས་པ་མེད་པར་
 གནས་པར་བྱ། བདག་ནི་རྟོན་མང་བཀྱར་སྟེ་བཙས། བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་འོ་ཞེས། དེ་འདྲའི་
 སྟེམས་པ་འཆང་འགྱུར་ན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་སྟེ། དེ་བས་རྣམ་པར་སྤོངས་པའི་ཡིད། གང་
 དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ། དེ་དང་དེ་བསྤོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ། སྟུག་བསྐལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཅིང་
 ལྡང་། དེ་བས་མཁས་པས་ཆགས་མི་བྱ། ཆགས་པ་ལས་ནི་འཛིགས་པ་སྟེ།^{༡༥༢} ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ། རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་མི་མཁུ་ན། བདག་འདྲ་དན་པས་སྟོས་ཅི་
 དགོས། དེ་བས་འཛིག་རྟོན་བསམ་པ་གཏང་། སེམས་ཅན་རྟོན་པ་མེད་ལ་སྟོད། རྟོན་པ་ཅན་ལ་མི་
 སྟན་བཟོད། རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་དེ་དག་གིས། དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྟོབས་པར་འགྱུར། གང་ཕྱིར་
 བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། མེད་པར་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས། འགའ་ཡང་བྱིས་དང་བཤེས་མིན་ཞེས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།^{༡༥༣} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ལ་
 སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་སྟེ། དེའང་སེམས་ཅན་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཀྱང་མི་མཁུ་ན་བདག་ལྟ་བུ་དན་པས་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ། ལྟས་བྱིན་མ་ཁུ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་
 པ། བཙོམ་ལྟོན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱུབས་ཀྱིས་གསོས་པ་ན། དགེ་སྦྱོང་གོ་འཁྱུང་མ་འདི་སྟན་
 དབྱུང་མཁས་པ་ཞིག་སྟེ། རྣམ་ཁར་འཆོལ་བས་ཉོན་མི་མོངས་སོ་^{༡༥༤} ཞེས་མ་གྲུས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་
 དང་། གཞན་ཡང་། ལེགས་པའི་སྐར་མས་བཙོམ་ལྟོན་འདས་ལ་གསོལ་བ། འཛིག་རྟོན་ན་གཅེར་ལུ་

བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགྱུར་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་མེད་དོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐམས་
 ཅད་མཆིན་པ་ཞག་བདུན་ན་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་པའི་སྐར་མས་གཅེར་བུ་
 པ་ལ་སྒྲུས་པ། དགེ་སྦྱོང་གོ་འཁྱེད་མ་ན་རེ་ཁྱོད་ཞག་བདུན་ན་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་ཟེར་གྱིས། དེའི་
 བར་ལ་ཁྱོད་ཟས་ལ་ཆོད་ཟུང་གིག། །དེས་ཞག་དུག་གི་བར་དུ་ཟས་བཅད་དེ་ཞག་བདུན་པ་ལ་བརྒྱད་
 བར་འབྱུལ་ནས་བུ་རམ་གྱི་ལྷ་བ་ཟོས་པས་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་གི་སྟེ། སྐྱུགས་པ་ཟ་བའི་ཡི་དྲགས་སུ་
 སྒྲིམ་སོ། །ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལེགས་པའི་སྐར་མ་ལ་སྒྲུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ།
 ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སྟེ། དས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་མོས་པ་བྱས་པས་འགྱོད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཕྱིན་ཆད་
 མོས་པར་གྱིས་གིག། །ལེགས་པའི་སྐར་མས་སྒྲུས་པ། དགེ་སྦྱོང་གོ་འཁྱེད་མ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མེད་
 ཀྱིས་ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་སྒྲུ་ཞིག་འཅས་བརྒྱུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་གསོལ་བ། ཁྱོད་
 ན་རེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགྱུར་ཞག་བདུན་ན་འཆི་ཟེར་ཏེ་མ་གི་བར་སྒྲུང་རོ། །བཀའ་སྩལ་བ། གི་ནས་ཁྱོད་
 རང་དང་ཐུང་བ་མི་ཤེས་སམ། སྒྲུས་པ་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལྟར་སྒྲིམ་སོ། །བཀའ་སྩལ་བ། སྐྱུགས་པ་
 ཟ་བའི་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲིམ་ནས་ཁྱོད་རང་དང་གཏམ་སྒྲུས་པ་མི་དྲན་ནམ། དེར་སྐྱེད་སེའི་ཅང་མི་སྒྲུ་
 བར་སོང་རོ། །དེས་ན་ལེགས་པའི་སྐར་མས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པར་ཤེས་པ་ཞིན་དུ་མ་མོས་ན།
 བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་མོས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ།¹⁶⁴ ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་
 སྒྲུང་རོ།

གཉིས་པ་ལོངས་སྦྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྒྲུང་བནི། ལོངས་སྦྱོད་སྒྲུབ་པ་དུས་གསུམ་དུ་མི་དགེ་བ་
 སྟེ། དང་པོ་བསགས་པ་ན་ཕྱིག་སྐྱུག་གཏམ་ངན་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་དགྲ་གཉེན་ཐ་མལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 འཁོན་པར་བྱས་ལ་བསགས་དགོས་ཀྱི། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ནོར་མི་སོགས་པས་ཐོག་མར་མི་དགེའོ། །
 བར་དུ་བསྒྲུང་བ་ན་ནོར་མ་འཕེལ་བ་དང་འཕེལ་ཡང་བརྒྱག་པར་དོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉིན་
 མཚན་མེད་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞིང་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེད་པའི་ཁོལ་བོར་
 འགྱུར་བས་བྲེལ་ལ། རང་བྲེལ་བར་མ་ཟད་གཉེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ནོར་ཕྱིར་འདོན་པ་དང་ནད་དུ་
 སྐད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་བྲེལ་ཏེ། ཆོ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་དང་འཁོན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་རྒྱ་

མ་གཏོགས་པ་ཡན་ཡོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་བར་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན། ཐ་མར་སྟེ་བ་སྟེ་མའི་བསོད་ནམས་
 ཟད་པ་འཇམ། ཆོ་འདིར་རང་གི་གྲོས་ཉེས་མཇམ། གཉེན་ཆོའི་ཤན་ནམ། དག་སྟོབས་ཅན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་
 སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་ནམ། དབྱིད་ཀའི་ཆབ་རོམ་བཞིན་རང་བརྟག་ལ་འགྲོ་བས་ཟད་པའི་སྟག་བསྟེན་གྱིས་
 ཐ་མར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་མི་ཉྱེ་པས། ཟང་ཟེང་ཕྱིར་ན་རྩྱུང་འཇུར་ཏེ། ཟང་ཟེང་མེད་པ་
 བདེ་བའི་མཆོག་ཟང་ཟེང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས། རྒྱ་སྦྲུང་བདེ་བ་ཐོབ་ལ་ཉྱེས།¹⁶ ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། སྦྲར་སྒྲིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས། བསག་དང་བསྐྱང་དང་བརྟག་པའི་
 གཏུང་བ་ཡིས།¹⁷ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། འདོད་ལྡན་རྣམས་
 ལ་དེ་ལ་སོགས། ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཐོག་རྒྱུད་སྟེ། ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་ཤུགས་དག་གིས། རྩ་ནི་
 ཁམ་གང་ཟོས་པ་བཞིན།¹⁸ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་ངོ་།

གཉིས་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ་བ་ཡང་། སྟོན་འཇུག་ལས། བགས་ན་རི་དགས་
 བྱ་རྣམས་དང་། ཤིང་རྣམས་མི་སྟན་རྫོང་མི་བྱེད། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། ཁམ་ཞིག་ལྟ་
 ཅིག་གནས་པར་འཇུར། ཤུག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་པ་འཇམ། ཁྲོན་ཤིང་དུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། ཁམ་
 ཞིག་རྒྱབ་རྩ་མི་བལྟ་བར། ཆགས་པ་མེད་པར་འཇུར་ཞིག་གྱ། ས་ཕྱོགས་བདག་གིར་བརྒྱང་མེད་
 བར། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སུ། རང་དབང་སྟོང་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། ཁམ་ཞིག་བདག་
 གིས་གནས་པར་འཇུར། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉི་ཆོ་དང་། ཀྲུན་ལ་མི་མཐོའི་གོས་འཆང་ཞིང་།
 ལུས་འདི་སྦྲ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་། འཛིགས་མེད་གནས་པར་ཁམ་ཞིག་འཇུར། ཏུར་ཁྲོད་སོང་ནས་
 གཞན་དག་གི་རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་རྩ་ནི། ཁམ་ཞིག་མགོ་
 སྟོམས་བྱེད་པར་འཇུར།¹⁹ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྲུན་ནས་གཏུང་བཞིན་དུ།
 རི་སྒྲིང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཞེ་ཡིས་ནི། རྡོ་ལས་དེ་ནི་མ་བཏེག་པ། རྡོ་སྒྲིང་དུ་ནི་བགས་སུ་སོང་། བཤེས་མེད་
 འཁོན་པ་མེད་བྱས་ནས། ལུས་འདི་གཅིག་སྟེ་དབེན་གནས་ཏེ། སྦྲ་ནས་ཤི་དང་འདྲར་བཅིས་ནས།
 ཤི་ནའང་ལྷ་དཔོན་བྱེད་པ་མེད། འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སོགས། སྐྱུ་ཀྱང་གཡེངས་པར་
 འཇུར་བ་མེད། རྡོ་བས་ཤིན་རྩ་མངས་དགའ་བའི། བགས་ཆ་ལ་ཆོགས་རྒྱུང་བདེ་སྦྱིད་ཅིང་།

གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་པ་གནས་པར་བྱ།¹²³ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
བ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོ་བའི་གངས་སྟེན་རབས་ལས། གྱེ་མ་འཛིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་
མི་བརྟན་མི་དགར་འགྱུར། །ཀྱུ་སྟ་ཏི་དཔལ་འདི་ཡང་། །བྱར་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།¹²⁴ །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཀྱུ་སྟ་ཏི་དགའ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ལྟ་མོ་དང་བདེ་སྦྱིད་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཐིམ་དེ་མ་ཐག་འཛད་དེ། དེའི་ཆོ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཞེས་བྱན་པས་མི་དགའ་
བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་ལ་དབེན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་
དང་སྤུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་སྤུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་དང་།
དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པ་སྟེ་རི་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་བསྟུབ་སྟེ། འོག་ཏུ་
བསྟོམ་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་དང་སྤུན་མོང་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
བསམས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན། རྟུལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་འགྲོའི་བསྟོམ་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་བསྟོམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་མི་སྟུག་པ་ནས་བརྩམས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེན་བགྲང་
བ་དང་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་རྒྱུད་ནས་བསྟོམས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྟུག་དང་། །དབྱུགས་
དབྱུང་རྩལ་པ་བྱན་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག་ལྟག་རྣམས་ལ།¹²⁵ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ལམ་ལྟ་བུར་རྩལ་གྱི་བྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལྟར་བསྟོམ་
སྟེ། དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞིས་ཆོགས་ཀྱི་ལས། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་བཞིས་དོད། རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་
རྒྱུད་པ་བཞིས་རྩེ་མོ། དབང་པོ་ལྟས་བཞོད་པ། སྟོབས་ལྟས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག །འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐོང་ལས། བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་བསྟོམ་ལམ་སྟེ་འདི་དག་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དམིགས་པ་དང་གོ་རིམས་ལ་སོགས་པ་འང་མི་མཐུན། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པས་
རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོམ་པ་ལའང་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་པའི་ཡུགས། སྟོབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཐེག་བསྟུམ་ལ་སོགས་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་བས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དབུ་མའི་ཡུགས། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་སྟོན་འཇུག་བསམ་གཏན་ལེའུར་འབྱུང་བ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཚུལ་འདིར་བཤད་དོ། །དེའང་སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ་ནས་གསུངས་མོད་ཀྱི། དེའི་ཐོན་དུ་ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་ན་
 ས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པ་སྤྲོ་བས་དེ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེའང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བརྟེ་བ་ཅན། །སྤང་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །ཕན་
 བདེ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲོ་མ་གསུམ་བདེ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་
 ལ། བྱི་མ་ནི་ཕན་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་བརྟེ་བས་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་
 འདོད་པ་བྱམས་པ། སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྟིང་རྗེ། དེ་གཉིས་དང་མི་འབྲལ་བར་
 འདོད་པ་དགའ་བ། དབྱ་གཉེན་དང་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམས་པར་འདོད་པ་
 བཏང་སྟོམས་སོ། །ཆད་མེད་བཞི་པོ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་བྱམས་སྟིང་རྗེ་གཉིས་སུ་བསྐུས་ལ་ཉམས་སུ་
 སྤང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྟིང་རྗེའི་ཆུ་བ་བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་སྟུག་བསྐལ་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་།^{༡༨} །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་ལའང་། གང་ལ་བསྟོམ་པའི་ཡུལ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྟོམ་
 པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྟུག་
 བསྐལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མ་སྤང་བ་རྣམས་
 དང་། སྤང་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་བསྟོམ་པ་ཡིན་
 ནོ།

གཉིས་པ་ནི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་ཤེས་ན་བྱམས་པ་
 བསྟོམ་སྤྲོ་བས་མདོ་ལ་ལ་ནས་མར་བསྟོམ་པར་བཤད། དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་འགའ་ལས་
 ལུར་བསྟོམ་པར་བཤད་མོད་ཀྱི། ཡ་དང་སྟུན་སྒྲུ་ལ་སོགས་པར་མ་རྒྱུར་བ་^{༡༩} མེད་པས་རང་གང་

སེམས་ལ་ཉི་ཞིང་གཅགས་པ་དེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམས་ལ་བུམས་པ་སྤྱད། དེའང་སེམས་
ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྒྱང་པས་མི་ཡན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱང་གི་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསྒྲོམ། དེ་ལ་བདེ་བ་ནི་ལུས་དང་སེམས་
ཚོས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱིད་པ་ཐོབ་པའོ། །བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དམ་པའི་ཚོས་དང་ལྷན་
པར་འདོད་པ་སྟེ། རྒྱ་ཚོས་སྤྱིད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ཡང་འདྲིས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བུམས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱུངོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། དྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་
རྣམས་ན། །མཚོད་པའི་དྲེ་བྲག་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཡིས། །སྒྲེས་ཆེན་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་ལུལ་བ་ཡིས། །
བུམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གངས་དང་ཆར་མི་ཐོད།¹⁷⁶ །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་བྲང་བ་ལས། རྩེ་
ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པ་བས། །བུམས་པ་ལྟུང་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི།
བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཐོད།¹⁷⁷ །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། གནས་སྐབས་སུ་
ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲུ། དེར་མ་སྒྲེས་ཀྱང་ལྟ་མི་བུམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ།
མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བུམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲེས་རབས་
སམ།¹⁷⁸ གི་གྲ་དང་ཡ་ལུ་ནི་འདུས་པར་མ་སྒྲིད་གི་བ་ཆངས་པར་སྒྲེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་ནོ།¹⁷⁹

གཉིས་པ་སྟོང་རྩེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཀང་ལ་བསྒྲོམ་པའི་ལུལ། དེ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུན། རི་ལྟར་
བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ལུལ་བྱེ་ནས་བསྒྲོམ་པ་
ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ནོན་སུན་པས་
བསྒྲིབས། །བསྟོད་དཀའི་ལམ་དུ་ཀྱན་དུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྟན། །ཟས་ཆེན་དུག་
དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་དུ་སྟོང་གྱུར་པ། །ལམ་གོ་ལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་རྒྱང་བའི། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེའོ།¹⁸⁰ །ཞེས་གསུངས་པས། རབ་འབར་ཏེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འདོད་
པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལའོ། །དག་པོའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་དག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་
བར་ཆད་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ནོན་པ་ནི་རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཟེལ་

གྱིས་འོན་པ་རྣམས་སོ། །མུན་པས་བསྐྱིབས་པ་ནི་ཤན་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་
 ཏེ། ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ཀྱན་དུ་སྒྲོངས་པ་འོ། །བགྲོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ལའོར་བ་
 ལས་གཏན་མི་གྲོལ་བ་རྣམས་སོ། །འཆིང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཀྱན་དུ་
 ཞུགས་པ་རྣམས་ཏེ་ལྷ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་ཆེན་དུག་
 དང་འབྲེས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྟོམས་འཕྲུག་གི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་སྟེ། །བ་ཟས་དུག་
 དང་འབྲེས་པ་ལྟར། དེ་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི་མངོན་
 པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་འོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་དེས་པ་
 ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོབས་རྒྱུད་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཚོགས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བརྒྱ་པོ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྟིང་རྗེའི་
 དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་འོ། །གཞན་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་འགལ་བ་དུག་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་
 ཡིན་ཏེ། བཀྲོན་ལ་བཅུ་དང་མ་རུངས་པ་ལ་བཅུ་ །ཀྱན་ལ་ཞུགས་ལ་བཅུ་བཅུ་མེད་རྣམས་ལ་བཅུ་།
 ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྟིང་རྗེ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་སྟིང་རྗེའོ།¹⁴ །ཞེས་
 གསུངས་པས། བཀྲོན་པ་ནི་སེར་སྣ་ཅན། མ་རུངས་པ་རྒྱལ་བྱིས་པ་འཆལ་བས་གཞན་ལ་གཞོད་པ།
 ཀྱན་ཏུ་འཕྲུགས་པ་ཁྲོ་བ། བཅུ་མེད་པ་ལེ་ལོ་ཅན། ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ནི་འདོད་པ་ལ་སེམས་
 གཡེངས་པ། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱལ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་
 དེར་ཞུགས་ནས། །རི་དབང་མཐོ་སྟེང་བཞུགས་བཞིན་འགོ་ལ་གཟིགས། །ཞི་ལ་མངོན་དགའི་ཡིད་
 ལ་འང་ཐུགས་རྗེ་ན། །སྲིད་ལ་མངོན་དགའི་ཡིད་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས།¹⁵ །ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་
 འདས་གཉིས་ཀ་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་ཏེ། དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་མ་རྫོགས། གཞན་
 དོན་མི་འགྲུབ། བརྒྱལ་འཛང་རྒྱ་ཡང་སོ་སོའི་སྟེ་པོ་འཛང་རྒྱ་བ་བས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བརྒྱལ་
 སོགས་པར་འགྲུངས་པས་ལམ་གོལ་བའི་ཕྱིར་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ལྷ་དང་མི། འཁོར་དང་ཡོངས་སྟོན་

ཐུན་སྐུམ་ཚོགས་ཀྱང་བསམ་པ་མི་དག་བས་ཟེན་པ། སྒྱུར་བ་བྱ་མ་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་
 སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཚས་ཞོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་དན་
 མོང་དུ་འགོ་བས། དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲིང་རྗེ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱུད་པའང་
 དན་མོང་གསུམ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་བགྱེན་ཅིང་མོངས་པ་དང་། ལུས་ན། སེམས་བྱ་དན་གྱིས་ཟེན།
 མཛེལ་བ་དང་བྲལ། སྤང་བ་དང་སྤང། ལུས་ཀྱས། སེམས་ཞུ། མཐོན་པོ་དམས། འདོད་པ་མ་རྟེད་
 པ་དེ་དག་སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་དན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
 འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཅི་རིགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་ནི། བདེ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་རྒྱ་ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲིང་རྗེ་སྟེ། རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྗེའོ།¹⁴ །ཞེས་
 གསུངས་པས། བྱེད་གོང་མའི་དོན་དམིགས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱག་
 བསྐྱལ། སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་སྒྲོམས་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྐྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ཚོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱལ་བའོ།¹⁵ །
 ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱག་བསྐྱལ་གསུམ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེ་བའི་དམིགས་པའི་
 རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །བྱེད་འོག་མའི་དོན། རྒྱུའི་རྒྱུན་སྒྲིང་རྗེའི་ས་བོན། བདག་པོའི་རྒྱུན་དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན། རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེའོ།།

གཉིས་པ་སྒྲིང་རྗེ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷེགས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་སྟེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་སྟེ་
 བྱང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དུ་མ་ཚོས་ཅམ་དང་འབྲེལ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་དུ་མ་ཚོས་ཅམ་
 གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་པའོ། །སྤང་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་མི་བསྒྲོམ་
 སྟེ་ཤེས་རབ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྒྲོམ་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་

པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་བསྒྲུབ་མོ།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྟིང་རྩེ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱུ་མེམས་
དཔལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད། །བརྩེ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་མེད། །དེ་ལ་དང་པོར་ཀུན་ཏུ་སྐྱུག་ །རྟེག་
ན་གྱིན་ཏུ་མངོན་པར་དགལ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ནི་མེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མོས་པ་སྟོན་པའི་ས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་མ་རྟེག་
པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྟིང་རྩེས་བདག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟེ་བ་དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱུག་པར་འབྱུང་རོ། །ལྷག་པའི་
བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་ས་ལ་རྟེག་ནས་གཞོན་གྱིན་ཏུ་དགལ་བ་སྟེའོ། །དེའང་འཕགས་པ་ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྟད་པའི་མདོ་ལས། སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་སྟུག་གིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་ཆོས་གྱིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བཟུངོ། །བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་
ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་རྟོགས་གིང་བབྱང་བར་བཞིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་
དུ་མཆིས་པ་ལགས་མོ། །གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་མོ།^{༡༢} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པས། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་ཐམས་ཅད་སྟིང་རྩེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་གོམས་ན་བྱང་རྒྱུ་གི་མེམས་སྟེ་སྐྱུ་བས། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། བརྩེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་མཐར་ཐུན་པའི་
ཐབས་སོ། །དེའང་སྟོན་འཇུག་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་
བསྒྲུབ། །བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྐྱང་བར་བྱ།^{༡༣} །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་མེམས་བསྒྲུབ་མོ། །དེའི་རྒྱལ་འདི་
ལྟར་བསྒྲུབ་ཏེ། ཅམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། བདག་གི་པ་མ་གཉེན་
ཆོར་མ་གྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། མ་ཡི་གངས་ནི་རྒྱ་ལུག་ཆོག་གུ་ཅམ། །རི་
ལྟར་བགངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མ་ཡིན།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་རྟེགས་པས་
མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཉི་དུར་སྟོན་པ་བཅད་ལ། དེ་ནས་གཞོན་བདག་ལ་བདེ་བ་སྟེས་པ་ན།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞེ་
 ཐག་པས་བསྒོམ། ཡང་བདག་ལ་སྤྲུལ་བསྤུལ་ཞིག་སྦྱེས་ན་ཡང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྤྲུལ་བསྤུལ་དང་སྤྲུག་བསྤུལ་གྱི་རྒྱ་འདི་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་རྒྱུ་གི་ཁོང་རུས་པའི་
 གཏིང་ནས་བསྒོམ། དེའི་ཆེ་བསམ་པ་ལ་གགས་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱེ་སྦྱིད་དེ་བདག་གི་སྤྲུལ་བསྤུལ་སེལ་བ་
 གཞན་ལ་མི་རེ། གཞན་གྱི་སྤྲུལ་བསྤུལ་བདག་གིས་བསལ་བ་མི་འགྲུབ་སྟུམ་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒོ་སྦྱེ་ན།
 སྦྱོད་འཇུག་ལས། མ་འོངས་པ་ཡི་སྤྲུལ་བསྤུལ་ཡང་། །གཞོད་མི་བྱེད་ན་རི་ལྟར་བསྐྱུང་།¹⁶⁹ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་འང་ནང་པར་ཕན་ཆད་ཀྱི་ནད་མེད་པ་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་
 པའི་འབད་བ་ཡང་ཅི་སྟེ་བྱེད། བདག་སྐད་ཅིག་གིས་འགགས་ནས་དེ་ཕན་ཆད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། བྱང་པར་ཕན་ཆད་ཀྱང་བདག་ཡིན་ལོ་སྟུམ་
 བ་འབྱུལ་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་དེ་ནི་མྱོང་སྟུམ་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་སྟེ། །འདི་
 ལྟར་སྦྱེ་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །འཆི་བ་ཡང་ནི་གཞན་ཞིག་ཡིན།¹⁷⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དཔེར་ན་སྤྱན་པོ་དག་འབབ་རྒྱ་འདིས། བ་ནིང་ངའི་གོས་ཁྱེར་རོ་སྟུམ་པ་དང་ནང་པར་རྒྱ་འདི་ལས་
 རྒྱལ་ལོ་སྟུམ་དུ་སེམས་མོད་ཀྱང་། བ་ནིང་གོས་ཁྱེར་པའི་རྒྱ་དེ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་ནང་པར་བརྒྱལ་
 བའི་རྒྱ་དེ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་
 སེམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ད་ལྟར་གྱི་
 བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་དོན་བསྐྱབ་པོ་ཞེན།
 སེམས་ཅན་གཞན་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་
 གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་དཔྱད་བཏང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མ་དཔྱད་པའི་སྒོ་ངོར་ང་
 ཡི་རྒྱུན་ཡིན་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་འཇུག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
 ཡང་ངའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
 མགོ་གང་གི་ཁ་བ་སྤྲུག་སྟུམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་རང་གི་དོན་ལ་འབད་གྱི། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་
 གཅིག་གི་དོན་སྤྲུབ་མི་རུས་སོ་སྟུམ་ན། སྦྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱུང་པའི་སྤྲུལ་བསྤུལ་ལག་པས་མིན།¹⁷¹ །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱང་པ་ལ་ཆོར་མ་ཟུག་པ་ཡང་ལག་པས་ཅི་སྟེ་མི་འདོན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཏུ་
རྒྱལ་སོང་བ་ལ་ལག་པ་དང་། ལུ་ཆའི་དོན་པ་མ་དང་། ཁར་ཟན་འཇུང་པ་ལ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
རང་རང་གི་དོན་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་
དོན་མ་བྱས་པར་རང་རང་གི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་ན་འགྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་གཤེས་
པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་རྒྱུ་བ་གྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ཡང་། སྟོན་འཇུག་ལས།
བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་
འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།¹¹⁴ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་བདེ་བ་སེམས་
ཅན་ལ་སྦྱིན། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བསྐྱར་རོ། །དེའི་དམིགས་པ་ཡང་། དམན་
སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། །གཞན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་
སྟེ། །ཐུག་དོག་འགན་སེམས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེམ།¹¹⁵ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་ལས་དམའ་བའི་
གནས་སུ་དག་བཞག །དག་འམ་གཞན་མཐོན་པོའི་གནས་སུ་རང་བཞག་ལ་རང་མཐོན་བདེ་ལ་དག་
དམའ་བ་དེ་ཐུག་དོག་བསྐྱེམ་དུ་གཞུག །བསྐྱེམ་དེ་ཆར་བ་ན་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་ཁུ་འབྱུང་
སྟེ་རང་མཐོན་པོར་བསྐྱེམས། །གཞན་དམའ་བར་བསྐྱེམས་པ་དེས་རང་ལ་ཐུག་དོག་བྱས་པར་
བསྐྱེམས་པ་ལ་ཡང་། །འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་ཐུག་དོག་བྱེད་པ་ག་ལ་འཐད་ཅེས་
ཐུག་དོག་རང་ཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་མཉམ་པ་ལ་བལྟས་ལ་འགན་སེམས་བསྐྱེམ་
པ་ཡང་། བདག་དང་མཉམ་པའི་དགའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་བཞག །རང་གི་གནས་སུ་དག་དེ་བཞག་
ལ། དག་དེས་ཐོགས་མཐའ་དག་གི་སྟོན་པ་བདག་ལ་འགན་པར་བསྐྱེམ་མོ། །བསྐྱེམ་དེ་གྲོལ་བ་ན་
འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་འབྱུང་སྟེ། རང་དག་ར་བསྐྱེམས་ནས་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་འགན་སེམས་
བྱས་པར་བསྐྱེམས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་ན། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལ་འགན་
སེམས་བྱར་ག་ལ་རུང་སྟམ་ནས་འགན་སེམས་རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བསྐྱེམ་
པ་ཡང་། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་བཞག །རང་གི་གནས་སུ་རང་བས་དམའ་བ་དེ་

བཞག་ལ་གཞན་མཐོ་བ་དེས་རང་དམའ་བ་དེ་ལ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ང་
 རྒྱལ་བྱེད་དུ་གཞུག། བསྒོམ་དེ་ཚར་བ་ན་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ང་རྒྱལ་བསྒོམས་པ་ན། འདི་ལྟ་བུའི་
 སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་གཞན་ལ་ང་རྒྱལ་བྱུང་ག་ལ་རུང་སྒྲུམ་དུ་ང་རྒྱལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་གིས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། འདི་དག་གི་དོན་ཞིབ་ཏུ་སྦྱོང་འཇུག་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཉམས་
 སུ་གླུང་བར་བྱའོ།

དེ་ཙམ་བསྒོམ་པར་མི་རྒྱས་པས་བསྐྱས་ཏེ་བསྒོམ་པར་འདོད་ན། རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་བ་ལས།
 བདག་ལ་དེ་དག་ཐོག་སྒྲིན་ཅིང་། བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྒྲིན་ཤོག། ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་། གང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ཕྱིར་སྒྲན་མེད་པ་ཡི། བྱང་རྒྱལ་བོལ་གྱང་གནས་གྱུར་ཅིག།
 དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་འདི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་འགྱུར། གཞུང་གི་མ་སྲིད་གི་ནི།
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། འདི་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་གིས་གསུངས། གཏན་ཆོགས་ཀྱང་
 བོ་འདི་ལ་སྤང་།^{༡༧} ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གང་ཅིའང་
 རུང་། དེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྒྲིན་གྱུར་ཅིག། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཡིས། འགོ་བ་བདེ་ལ་སྦྱོང་
 བར་ཤོག་^{༡༨} ཅེས་བྱ་བའི་དོན་བསྒོམ་ཞིང་ངག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། དེ་ལ་འདི་སྒྲུམ་དུ་གལ་
 ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བདག་ལ་སྒྲིན་ན་ནི་བདག་གིས་ཐེག་གམ་སྒྲུམ་ན། སྦྱོན་
 མེད་དེ་ཁྱི་གུས་ཁྱི་གུ་འབྱེན་བ་དང་དྲི་མས་དྲི་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའམ། བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་
 བསྒྲེན་ན་ཏེ་བདག་གི་མདུན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུ་ས་གིག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འགྲོས་པ་ལྟར།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བདག་ལ་སྒྲིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་བདག་དང་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བུ་
 མོའམ། དཔུལ་བའི་མེའི་གིང་རྟ་འདྲེན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བཞིན་ནོ།^{༡༩}

གཞན་འགའ་ཞིག་བདག་གཞན་བརྗོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་
 མཚན། བསྒོ་བའི་མཐའ་བཙན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བདག་ལ་འབྱུང་ངེས་པས་བདག་
 གིས་དེའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཁུར་མི་ཐེག་པས། བདག་གཞན་བརྗོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་

འདི་དག་ནི་ཐབས་མི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མཐོང་ངོ་། །འདི་མི་འཐད་དེ་གནས་ཀྱི་བསྟོ་བ་
མཐའ་བཙན་ལ། གནས་མ་ཡིན་པའི་བསྟོ་བ་མཐའ་མི་བཙན་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། སྟོད་
འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བ་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་
དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།^{༡༠༠} །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་མ་ཤེས་པར་སྟོབ་བ་བས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པའི་
གནད་ཤེས་ན་སྟར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱུ་ལོ། །

གསུམ་པ་བསྟོམ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་ནི། རང་དོན་བྱས་པའི་ཉེས་པ། གཞན་དོན་བྱས་
པའི་ཕན་ཡོན། དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་འབད་དགོས་པའི་འཐད་པ་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་
དག་ཏུ་ཡང་། སྟོད་འཇུག་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི། །སེམས་ཁྱོད་དེ་
ལྟར་མི་བྱེད་ན། །ཁྱོད་ལ་ཉེས་ཀྱང་བརྟེན་པས་ན། །ཁྱོད་ནི་ཆར་གཙད་བྱ་བར་ཟད།^{༡༠༡} །ཅེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་ན་སེམས་ཉིད་ཆར་གཙད་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་
ཁོ་བོ་གར་བསྐྱག་པའི། །སྟོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ངས་མཐོང་ཁྱོད་ད་གང་དུ་འགྲོ། །ཁྱོད་ཀྱི་
དེགས་པ་ཀུན་བཙོམ་བྱ། །ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། །ཡོད་སྟུང་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག་^{༡༠༢} །ཅེས་
པ་ནི། སྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རང་དོན་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རང་དོན་དོར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་
བཙོངས་ཀྱིས། །སྟོབ་པ་མ་སེམས་ཞོལ་ལྟལ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་གྱུར་ནས་ཁྱོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་མ་བྱིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྤང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངས།^{༡༠༣} །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སེམས་བསྟེད་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ངས་བཙོངས་ཟིན་ལ། མ་བཙོངས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་དཔྱལ་
བའི་སྤང་མ་ལ་བྱིན་ངས་ཞེས་དྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གངས་མེད་པར། །ཁོ་བོ་བྱིན་པས་
ཡུན་རིང་སྟག །ད་ནི་ཁོན་རྣམས་དྲན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ།^{༡༠༤} །ཞེས་
གསུངས་པས། དེ་ལྟར་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བ་བསྟོམས་ཀྱང་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེམས་ཤིང་། ལག་
ལེན་ལ་མ་ཐེགས་ན་རྟོག་ཏུ་ལྟག་གིས་བསྐལ་བ་ལྟར། རང་གི་སེམས་ལ་གནད་དུ་ཡབ་ནས་སྟོབས་

གྱིས་ལག་ཏུ་བླང་སྟེ། ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་འདས་གྱུར་གྱང་།།
 རལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར། །ཁྱོད་གྱིས་སྟག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས།^{༩༥} །ཞེས་གསུངས་པས་
 བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རང་དོན་བསྐྱབས་གྱང་། རང་དོན་མ་གྱུ་བ་པའི་སྟེང་དུ་སྟག་བསྐྱལ་
 འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་གྱི། བདེ་བའི་རྒྱ་སྐྱད་ཅིག་གྱང་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་ཁྲེལ་འདེད།
 གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྟངས་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་ཐོགས་ནས་གྱང་། །ཁྱོད་
 གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྟོར།^{༩༦} །ཞེས་པས་གཞན་སྟག་བསྐྱལ་མི་བསྐྱལ་གྱི་བྱ་ར་བྱས་ལ། སྟག་
 བསྐྱལ་བ་མཐོང་ན། རང་གི་སེར་སྒྲ་ལས་སྟོབས་གྱིས་ཐོགས་ཏེ་སྟག་བསྐྱལ་བ་དེ་ལ་ཅི་ཕན་པར་
 སྟོར། བདག་སྦྱིད་གཞན་ནི་མི་སྦྱིད་ལ། །བདག་མཐོག་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །བདག་ནི་ཕན་བྱེད་
 གཞན་མིན་ཞེས། །བདག་ལ་སྤྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད།^{༩༧} །དེའང་བདག་སྦྱིད་ཅིང་མཐོང་བྲགས་ལ།
 གཞན་སྟག་ཅིང་དམའ་བྲགས་ཞེས་བསམས་ལ་རང་ལ་རང་གིས་སྤྲག་དོག་བསྐྱོམ་མོ། །བདག་ནི་
 བདེ་དང་བྱལ་གྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་སྟག་བསྐྱལ་བདག་ལ་སྟོར། །རང་ལ་བདེ་བ་གང་ཡོད་པ། །སྤལ་
 ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱིན།^{༩༨} །སེམས་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་ཁྱུང་གང་ཡོད་པ་བདག་གིས་བླང་དོ།།

གང་ཆེ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས། །བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་
 བ་ཡང་། རང་གི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བྱོས་ལ། །བདག་གིས་ཉེས་པ་རྒྱུར་བྱས་གྱང་། །སྦྱོབ་མང་ལ་རབ་ཏུ་
 ཤོགས།^{༩༩} །རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ལ། །སྦྱིད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་ན་
 སྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྱུམས་པས་མི་འཛིགས་པར་ད་དུང་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་དུ་འབྱུམ་མམ་ཞེས་
 རང་གི་སེམས་ལ་ཁྲེལ་འདེད། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ནའང་འདིས་མ་ལེན་ཏེ། བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལས་ངན་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ། རང་གིས་གཞན་ལ་ཉེས་པ་རྒྱུར་ཟད་ཙམ་བྱས་ན་བདག་གིས་
 འདི་ལྟ་བུའི་མ་ལེགས་པ་བྱས་ཞེས་སྦྱོབ་མང་པོའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ། །སྦྱིད་འཇུག་ལས།
 གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟག་བརྟེན་པས། །རང་གི་གྲགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །བདག་ནི་བྱན་གྱི་ཐ་མ་
 ལྟར། །ལས་རྒྱུས་ཀུན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས།^{༡༠༠} །གལ་ཏེ་བདག་ལ་འགའ་ཞིག་བརྟོན་ན་རིགས་
 དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ང་བས་གྱང་ལྟག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་གཞན་གྱི་གྲགས་པ་

བརྗོད་ལ་རང་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ཅིང་རྒྱལ་མི་བྱ་བར། སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བྱན་བཞིན་བཀོལ་བར་བྱའོ། །ཡང་། འདི་ནི་སྟོན་ཅན་རང་བཞིན་པས། ཁྲོ་སྤར་ཡོན་ཏན་ཆས་མི་བསྟོད།^{༡༡} །བདག་ལ་ཡོན་ཏན་རྩེ་ཟེང་མཐོང་ཡང་འདི་འདྲ་སྟོ་སྤར་བ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་ཅན་ཡིན་སྟེ་བསམས་ལ་རྒྱལ་བཅག །ཡང་། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་། །འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས། །མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཁྱེད་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་གང་། །གཞོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་པར་གྱིས། །འདི་ནི་གཉའ་དྲག་འཇུར་རྩལ་དུ། །ཤིང་བསྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །བག་མ་གསར་བའི་རྩལ་བཞིན་དུ། །རྩ་ཆ་འཛིགས་དང་བསྐྱམས་ཏེ་བཞག་^{༡༢} ། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསམས་ལ་རང་ལ་འབད་བས་ཕྱག་དོག་བསྟོམ་ཞིང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ལ་སྤྱར་རོ།

དེ་ལྟར་རང་དོན་སྤངས་ཏེ། གཞན་དོན་བསྐྱབས་པས་མཐར་རང་དོན་སྤོང་སྤོང་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། །ཡང་། དེ་ལྟར་འབད་བས་གཞན་དག་གི། །དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གིས་དང་། །བྱ་བ་པའི་བཀའ་ནི་མི་སྤྱི་བས། །འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་མཐོང་འབྱུང་།^{༡༣} ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟུན་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ཉིད་གྱིས་རང་དོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་གྱིས་སྤྱར་སྤྱི་ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སྤོང་ཆོགས་བདེ་མིན་པ། །གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འབྱུར་མི་སྤིད།^{༡༤} ། །ཞེས་བདག་གཞན་བརྗོད་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་འདི་བསྟོམ་པ་འཕྱིས་པ་ཡིན། དང་པོ་བསྟོམས་ན། དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་ལ་དེ་ལྟའི་བདེ་བ་མིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ག་ལ་འབྱུང་སྟེ་བྱ་བསམས་ལ་བདག་གཞན་བརྗོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

འགའ་ཞིག་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྟོམས་པའི་རྗེས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་གྱིས་སྟོང་འདོགས་མ་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་པ་གོ་ལ་ས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་འདིར་མི་བསྟོམ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱང་ནམས་སྤང་བར་འབྱུང་།^{༡༥} ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་མེད་ཅེས་དང་སྟོང་ཞེས་དང་། །བདག་མེད་

ཅེས་པའི་སྟངས་པ་ཉིད། །དམན་པའི་བདག་ཉིད་གང་བསྒྲོམ་པ། །དེ་ནི་འདི་ན་བདག་བསྒྲོམ་མོ།^{༡༡༤}།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། སྟངས་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་
སྒྲོམ་པ་གཙོད་པའི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ་
དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྟངས་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།^{༡༡༥} །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡེང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ་བདག་མེད་
པ་རྟོགས་པ། །འདོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དོན་
སྐྱབ་པ། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྟངས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ནི། །མ་
ཆགས་^{༡༡༦} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཆགས་པ་བདུན་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཕྱི་བཤོལ། ཆོག་
པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་
མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི་སྟར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ་
ཉལ་དང་བཅས་པ་སྟངས་པོ།།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐྱབས་དང་། མཐར་
ཐུག་གི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཆེ་འདིར་འབྱུང་བ་ནི། བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པས་ཞི་
གནས་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་གྲོ་བུར་བ་ལྟེན། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས། བསམ་
གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་འཕྱོད། རྩ་འབྱུལ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པ་
འབྱུང་། གཞན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཡིད་དགའ་བའི་གནས་སུ་འབྱུང་
རོ། །ཆོ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ནི། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་བསམ་
གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཕྱོད་སྟེ། སྟངས་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟངས་པར་འདོད་པ། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་
བསྐྱབ།^{༡༡༧} །ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱལ་པ་ན་རང་གཞན་གྱི་ཐིན་ལས་སྤྲུབ་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་
དང་། །སྤྱལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྟེས་ཁྱོད་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཤེས་རབ་བཤད་པ།

དུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་དེའི་རང་བཞིན་
ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལོ། །དེ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་དུ་ཐིན་པར་འགྱུར་
རོ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་
གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་ན་སྤྱན་པོ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་
ཆོལ་བ། སུ་སྟེགས་ལྟར་ཆོལ་ཡང་ཐིན་ཅི་ལོག་ལ་འབད་བ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་གྱུང་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་ཉེས་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མི་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཁྱམ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་མི་ཤེས། ལྟ་
དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བརྟུས། མང་གའི་ཁྱོད་དུ་མ་སྐྱེས་ལྟར་མཁས་པའི་གྲར་མི་ཆུད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཉེས་པ་མང་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། མང་གའི་ལྟ་བུས་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱེད།^{༡༢} །
ཅེས་གསུངས་པ་འདྲ་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན། ཅན་ཀ་ལས། རྒྱུད་གཉིས་པ་ལ་མདོན་སུམ་སྤྱགས། །སྤྱན་
པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲང་བར་བྱ།^{༡༣} །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པའི་ནོར་མེད་ས་སྟེང་འདི། །ཡོང་བ་ཡིན་སྟུམ་
བསམས་ཏེ་བྱ།^{༡༤} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མཁས་པའི་བྱུང་ན་ཁྱམ་ཞིང་

འཇུར། །སྒྲིབ་པོའི་ཚོགས་ན་དགའ་ཞིང་ཅེ། །འོག་དང་ཕློག་གཤམ་མེད་ན་ཡང་། །ཡ་སོ་ཅན་གྱི་བ་
ལང་ཡིན།^{༡༩} །ཞེས་པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་ཉེས་པ་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བད་ཀྱིས་དཀྱུགས་པའི་མི་དག་
ནི། །ལས་རྒྱམས་ཀྱན་ལ་མཐུ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་མོངས་པས་སེམས་དཀྱུགས་ན། །ལས་རྒྱམས་ཀྱན་
ལ་མཐུ་མེད་དོ།^{༡༩} །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཛོད་ལས། ཚས་རྒྱམས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་
མོངས་རྒྱམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞིབར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་
སྤྱི་མཚོ་འདིར་འབྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་
པས། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆ་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་ལ་སྟོབས་རྒྱུང་། གང་ནས་གང་
དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་པོ་རྩལ་པོར་འགྱུར། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚས་གཅིག་བྱེད་ཀྱང་ནོར་བ་
ལས་མི་རྟེན། སྒྲོམ་བྱས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་མི་ཚོད། གལ་ཏེ་ཚོད་ཀྱང་ཐབས་མི་མཁས་པས།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་པར་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མང་ངོ་།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུད་གཉེན་པོ་
ནི། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་། རྟེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རན་པ་ལ་གུས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱམ་འབྲེལ་ལས། མ་རིག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན།^{༢༡} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། རྟེན་བཤེས་གཉེན་རན་པའང་། འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བཙོད་པ་ཡོད། །རན་པའི་བདག་
ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་བྱེད།^{༢༢} །ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཛོད་ལས། རྟོན་དེ་ཅམ་དུ་སྟུག་བཟུལ་གྱི་ཚོར་བ་མི་
བཟོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་སྟུས་བྱས། གསོལ་བ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་སོ།^{༢༣} །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པར་
བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་། །ཐོས་པས་སྟོན་ལས་སྟོན་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་
ཤེས་རབ་རྒྱམ་པར་འཕེལ། །ཐོས་པས་བྱ་རན་འདས་པ་འཐོབ།^{༢༤} །ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཉན་པར་
བྱས་ན་རྟག་མཐོང་འཕེལ།^{༢༥} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་པ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཅིག་ལ་མཉན་པར་བྱའི་
 དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་འཆད་ན། འབྲུལ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་བཟང་པོ་ལྟར་སྤང་ཡང་
 སྤང་མར་མི་བྱ་སྟེ། རི་དྲགས་ཀྱི་རྩ་མ་བསྟན་ནས་བོང་བྱའི་ག་འཆོང་བའམ། རྩོན་པ་དག་སྟོང་གི་ཆ་
 བྱང་འཛིན་པ་ལྟ་བུའམ། ཟས་བྱིན་ནས་རྒྱབས་འཇུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཅོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་དགག་པ་དང་། མ་
 འབྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་། གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་ལྷགས་དང་། རང་གི་སྡེ་པས་
 ལོག་པར་བརྟགས་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་ལྟ་ལོག་བསམ་གྱིས་མི་
 རྒྱབ་ཀྱང་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་སྡེ་བཞི་སྟེ། རིག་བྱེད་པ། བྱངས་ཅན་
 པ། བྱེ་བྲག་པ། ཟད་བྱེད་པའོ། །ཆད་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་ལྟོ་ལོ་མཛེས་པ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་གྲགས་སོ། །འདི་
 དག་ལ་བོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་མང་པོ་སྤང་སྟེ་དེ་དག་འབྲུལ་བར་
 མཐོང་ངོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད། རྒྱུན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཟུང་།
 རོ་བོ་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དེའང་རྟག་ལྟ་བཞི་པོ་བདག་རྟག་པ་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
 བཅིངས་པའི་ཆེ་འཁོར་པ། ཁྲོལ་བའི་ཆེ་ཐར་པར་འདོད་དོ། །ཆད་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་བདག་ཡོད་པ་དེ་གི་
 བའི་ཆེ་བཅིངས་པའི་འཁོར་བ་དང་ཁྲོལ་བའི་ཐར་པ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ། །འདི་དག་སུན་དཔྱུང་བ་
 ལ་མདོར་བསྟུས་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཆོད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བར་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་སྡེ་པས་བརྟགས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་
 པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་
 གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་ཅམ་དང་། དབུ་མ་པ་གཉིས། སེམས་ཅམ་ལ་རྣམ་
 བཅས་དང་རྣམ་མེད་གཉིས། དབུ་མ་ལའང་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་
 མཐའ་དེའང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ན་དབུ་མར་ཁས་ལེན་ཡང་དགག་དགོས་ཏེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་

ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་དགག་པ་ནི་ཁོ་པོས་བྱས་པའི་རིགས་པའི་གཏེར་དང་
གྲུབ་པའི་མཐའི་དབྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ།^{੧੧੯}

གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པ་
དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོན་བྱུང་བ་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས་
དང་། དེང་སང་གྲགས་པ་སེམས་ཙམ་ནམ་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྤངས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་
སྒོང་ལྷེ་བཙན་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་ན་རེ། ཆོག་ལ་སྟོང་པོ་མེད་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཛང་མི་
རྒྱ་སེམས་རྟོགས་ན་དཀར་པོ་ཆོག་ཐུབ་ཡིན་ཟེར། དེའི་བསྟན་བཅོས་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འཁོར་
ལོ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ལོན། ཡང་ལོན། ལྟ་བའི་རྒྱབ་ཤ། མདོ་སྟེ་བརྒྱུད་ཅུ་ཁྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་མས་
ནས། དཀར་པོ་ཆོག་ཐུབ་འདི་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་
མ་མཐུན་ན་ནས་དཔལ་ལེ་ཤེས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྟུན་བྱངས་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་ལུགས་གང་
བདེན་དྲིས་པས། ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་ཞལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་མཆོས་ཞལ་ཆེམས་འདི་ལྟར་བཞག་
སྟེ། བོད་ཁམས་འདི་སྟོབ་དཔོན་པ་ལྟ་བུ་འགན་ཀྱིས་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་གཏད་པས་སུ་
སྟེགས་ནི་མི་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་ཉིན་མཚན་དང་གཡས་གཡོན་དང་ཡར་ངོ་མར་ངོ་དང་ཆོས་དག་མ་
དག་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་
ཞིག་འབྱུང་དེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྟུར་བ་འདེབས་པ་དཀར་པོ་ཆོག་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་སེམས་
རྟོགས་པ་འབང་ཞིག་གིས་འཛང་རྒྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་གཅིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་། དེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་
མདོ་ལས། སྟེགས་མ་ལྷའི་ནང་ན་ལྟ་བའི་སྟེགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཡིན་
པར་^{੧੨੦} གསུངས་པས་བོད་ཁོན་ར་མ་ཟད་སྟེགས་མ་ལྷ་བདོ་བའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དགའ་
བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འདི་འཕེལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ་ལ་གཞོད་པས།^{੧੨੧} དེའི་ཆོངས་སྟོབ་
མ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་སྟུན་བྱངས་ལ་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་དང་
ཅོད་དུ་རྒྱུག་གང་རྒྱལ་བ་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་འཆལ། ཞེས་ཞུས་

ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གླི་ལ་སྤྱན་དྲངས། བསམ་ཡས་སྤྱ་རྒྱལ་པོ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་
 པོ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་རྣམས་བསྟུས། ལག་རྒྱ་མེ་རྟོག་གི་སྒང་བ་གཏད་ནས། གང་རྒྱལ་
 བ་ལ་བརྟུང་དེ་ཡམ་པའི་ལུགས་པོར། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་ཆད་པས་གཅོད་པར་
 དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ཀ་མ་ལ་གླི་ལའི་གྲལ་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་འགའ་དང་སློན་པོ་
 འགོས་ལ་སོགས་པ་ཁྱེད་ཟད་ཅིག་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་གྲལ་དུ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་འབྲོ་
 ཟ་བྱང་རྒྱུ་དང་གཟི་དམལ་བ་གཅོ་མ་མ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་གིན་དུ་ཆེ་བར་འདུས་སོ།།

དེའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གླི་ལས། རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྤྱ་
 དྲིས་པ་ན། རྒྱ་ནག་ན་རེ།^{੧੧} བྱེད་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་ནས་
 སྤྱེལ་གིང་ཕྱིར་འཛོག་པ་ལྟར་མས་འཛོག་ཡིན། དེར་གྱི་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཆང་མི་
 རྒྱ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྒྲམས་ནས་སེམས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆང་རྒྱ་སྟེ། བྱུང་ནམ་མཁའ་
 ལས་གིང་ཕྱིར་འབབ་པ་ལྟར་ཡས་འབབ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དཀར་པོ་ཆེག་སྤུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
 དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་ལས་ཐོག་མར་དཔེ་མི་འཐད་དེ། བྱུང་ནམ་
 མཁའ་ལས་སློ་བུར་དུ་འདབ་གཤོག་ཇོགས་པར་སྐྱེས་ནས་གིང་ཕྱིར་འབབ་བམ། བྲག་ལ་སོགས་
 པར་སྐྱེས་ནས་རིམ་གྱིས་འདབ་གཤོག་ཇོགས་པར་བྱས་ཏེ་འབབ། དང་པོ་ནི་མི་སྤྱིད་ལ། གཉིས་པ་
 བྱི་རིམ་གྱིས་པའི་དཔེར་རུང་གི་ཅིག་ཅར་བའི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ནས་མཁན་པོས་དཔེ་ལ་ལན་མ་
 ཐེབས་པ་དང་། དེར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱོད་གྱི་དཔེ་ནོར་བར་མ་ཟད་དོན་ཡང་འབྱུང་ཏེ། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་སྒྲིམ་དེ་ཅི་རྣམ་རྟོག་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་དགག་
 དགོས། ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཁྱོད་མི་རྟོག་པ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་མི་རྟོག་པ་བསྒྲམ་སྟུམ་པའི་
 རྟོག་པ་སྤྱོད་དུ་གཏོང་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་འད་སྒྲིམ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། བསྒྲམ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་དུ་མ་བཏང་ཡང་བསྒྲིམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་།།

མི་རྟོག་པ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་སྟོན་ཏུ་གཏོང་དགོས་ན་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོག་པ་
བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་བཅད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྤྱི་བཅད་
གོར་བའམ། ཅ་ཙམ་བྱེད་ཅ་ཙམ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་རིགས་
པས་སྤྲུག་སྤྲུང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་སྟོབས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་རྒྱལ་པོས་སྤྱི་བཅད་པ། ལན་
ཡོད་ན་གསུངས་ཤིག །མཁན་པོས་སྤྱི་བཅད་པ། མགོར་ཐོག་བརྒྱབ་པ་དང་མཚུངས་པས་ལན་མི་ཤེས་སོ། །
རྒྱལ་པོས་སྤྱི་བཅད་པ། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་ལ་མེ་རྟོག་སྤྱི་བཅད་པ་ལྟེན་པར་གསོལ་ཏེ། དཀར་པོ་
ཆེག་ཐུབ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་པོར་ལ་ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་བཞིན་ཏུ་
གྱིས་ཤིག །ད་སྤྱི་བཅད་དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་འདི་སྤྱི་བཅད་ཀྱང་ཆད་པ་གཅོད་དོ། །ཞེས་བོད་ཁམས་
ཀྱན་ཏུ་བྱིས་པས་བཅས་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་དཔེ་རྒྱུས་བསྐྱུས་ནས་བསམ་ཡས་སྤྱི་བཅད་ཏུ་སྤྱི་བཅད་སོ། །དེར་
རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་ཡི་ཐུག་སྟེ་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། ཆོས་གྲུ་དེར་ལྷམ་ལས་པས་ལྷམ་དེ་ལ་དཔགས་
ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་ཁར་བའི་བསྟན་པ་ལྷམ་ཙམ་ལས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཁོར་
རྒྱུས་ལ་ལུང་བསྟན་ནོ་ཞེས་གྲགས།

བྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་རྒྱུས་ན་རེ། རྒྱ་ནག་མཁན་པོས་ཆོས་མི་ཤེས་
ཀྱང་ལྷམ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ་དེར་སང་ཆོས་ཁྱུངས་མ་རྒྱུས་པོར་ཏེ་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པས་
སངས་རྒྱུ་བར་འདོད་པ་དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་གསུང་། བཀའ་ཆེམས་
ཀྱི་ཡི་གེ་གཞན་ཞིག་ལས་ནི་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟ་གང་གཞན་ཞིག་ཡི་ཆད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་
བའི་ཆོ་ལྷམ་ལས་པ་ལ་དཔགས་ནས་དེ་སྤྱི་བཅད་ཞེས་ཡི་གེར་བྱིས་པའང་མཐོང་ངོ་། །དེར་རྒྱ་ནག་
མཁན་པོ་མགོ་ལ་མེ་སྤྱི་བཅད་ཏེ་ཐུབ་སྤྱི་བཅད་པ་དེ་བཅད་ཏུ་ཁ་བསྟན་ཏེ་འདས། གཟི་དམལ་བ་གཙུག་
མ་རང་གི་དབང་པོ་བརྟུངས་ནས་ཐུབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིར་ཡི་གེ་མངས་བསམ་བྱིས་ཏེ།
རྒྱལ་བཞེད་དཔའ་བཞེད་འབའ་བཞེད་རྒྱུས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱི་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། དེར་སང་འགའ་ཞིག་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་

གདམས་ངག་གོལ་ས་གསུམ་དང་ཤོར་ས་བཞི། །སྤངས་ཏེ་གཉུག་མ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །བཅ་ཟེ་སྤྱད་པ་
 འབལ་བ་ལྟར། །སོ་མ་མ་བཅོས་ལྷག་པར་བཞག་^{੧੮} །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་གསལ་
 མི་རྟོག་པ་ལ་གོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ལ་གོལ་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་སྟེ། གསལ་བ་ལ་གོལ་
 བ། གཟུགས་ཁམས། མི་རྟོག་པ་ལ་གོལ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ། ཤོར་ས་བཞི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 གཤེས་ལ་ཤོར་བ། བསྒྲོམ་དུ་ཤོར་བ། ལམ་དུ་ཤོར་བ། རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བའོ། །དེ་དག་སྤངས་
 ཏེ་བཅ་ཟེ་^{੧੯} སྤྱད་པ་འབལ་བ་ལྟར། སོ་མ་དང་། མ་བཅོས་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། འབོལ་ལེ།
 ཤིག་གེ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་རྒྱ་ནག་གི་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་མདོ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ། མངོན་
 པ་གསུམ་ནས་སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་མེད། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་འདི་འདྲའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་མ་
 མཐོང་། རྒྱད་སྟེ་བཞི་ནས། ལས་དང་ཚོས་དང་དམ་ཆོག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་གི་ལྷགས་ཀྱང་འདི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་
 ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་ཙམ་ཡང་
 ཤེས་པར་ག་ལ་འགྱུར་^{੨੦} ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་སྟེ་རྣམས་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀག་སྟེ་ལུང་རྣམས་ནི་གསང་སྟགས་ཡིན་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

གལ་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅང་
 ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། འདི་མདོ་རྒྱུད་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པས་མི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 གོལ་ས་གསུམ་^{੨੧} གྱི་ལྟར་སྟེ་བ་བས། མི་ཁོམ་པའི་ལྟར་སྟེས་པ་གོལ་ས་ཆེ་སྟེ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་
 བརྒྱད་དུ་སྟེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་སྟོན་ལམ་བཅུ་བ་དང་། རྫོངས་པའི་སྟོམ་པ་
 གང་ཡིན་པ། རྫོངས་པས་རྫོངས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སྟོམ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་འཛོག་པའི་
 རྩལ་འགའ་ཞིག་རྫོངས་པའི་སྟོམ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་ནག་མ་ཁན་པོའི་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་
 དང་བྱད་པར་རུང་བེད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

གོལ་ས་ཆེ་ལྟེ། དམུལ་བར་འགྲོ་བ་བྱང་རྩལ་གྱི། གཏན་གྱི་གཤམ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་ནི་
 རང་སངས་རྒྱལ། །བྱང་རྩལ་གྱི་ནི་གཏན་གྱི་གཤམ་།^{༡༤༠} ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཕན་
 ཡོན་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་དེས་པ་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་^{༡༤༡} ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། རྩལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྩལ་ཤེས་པར་བྱ། ལམ་ཤེས་པར་བྱ།
 འབྲས་བུ་ཤེས་པར་བྱ། ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་^{༡༤༢} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤང་བ་ལས། གལ་
 ཏེ་བསྐལ་བ་དུ་མར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྤྱོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ས་དང་རང་རྩལ་སེམས་བསྐྱེད་
 བ། །དེ་ནི་རྩལ་བྱིམས་སྤྱོད་བྱང་རྩལ་བྱིམས་ཉམས་པ་ལྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པས་པས་ཀྱང་
 ཤིན་ཏུ་ལྷི།^{༡༤༣} ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཅུགས་པ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས་ཆོས་
 བཤད་ན། དགོ་སྤོང་ལྷ་བརྒྱ་དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་
 དེའི་སྤྱོད་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་གསུངས་པས་དགོ་སྤོང་དེ་དག་མ་མོས་ནས་འབར་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 དམུལ་བར་ལྷུང་རོ། །འཇམ་དཔལ་ལ་ལྷ་རིའི་བྱས་སྤྱོད་པ། རྩོད་གྱིས་ལས་མི་བཟད་པ་བྱས་སོ། །
 འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཁོ་བོས་ལས་མི་བཟད་པ་བྱས་སོ། །དེར་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལས་མི་བཟད་པ་བྱས་སོ། །བཀའ་སྤྱལ་
 པ་ཅི་བྱས། གསོལ་བ་བདག་གིས་ཆོས་བཤད་ན་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་པས་དེ་དག་འབར་བཞིན་དུ་དམུལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བཀའ་སྤྱལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་
 རྩོད་གྱིས་ཆོས་བཤད་ན་དེ་དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་མོད། གཏན་འཁོར་རྩལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་དོ། །
 འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་པས་དེ་ཞིག་དམུལ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ནས་ཐར་ཏེ་གྱུར་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཁོར་རྩལ། འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་^{༡༤༤} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྩལ་གོལ་ས་ཆེ་བས་མདོ་རྒྱུད་དང་བསྟན་
 བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་དགག་པ་མཛད་དོ། །

ཤོར་ས་བཞི་བས་ཆེ་བ་མྱོངས་པའི་སྒོམ་པར་ཤོར་བ་དང་། ཞི་གནས་སུ་ཤོར་ན་ཐབས་
 མཁས་པ་དང་། ས་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱོད་གསུམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། རྟོགས་བརྒྱུད་དང་། མི་

འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སྔ་སྔ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སྟོགས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་སྟུན་མོང་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་རོ།
 བརྟུ་ལ་གནས་ལུགས་ལས་སེམས་འཛོག་པ་ལས་བསྒྲོག་ཏེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་སྟོགས་
 པས་བསྐྱུ་ལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་འབད་དུ་ཟེན་ཡང་བཟོ་ཉེས་པ་འཆོས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་འཕྱོ་
 པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་གཉིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱན་དུ་
 འབྱུང་ལྟན་པས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད།^{༡༥༡}།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བྱམ་ཟེ་སྐྱད་པ་ལལ་ལལ་བའང་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྐྱད་པ་ལལ་ལ་བལ་ལྟེག་པ་དང་།
 སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱོད་ན་སྐྱིམ་པ་དང་། གྲིམས་ན་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱོམ་ཕྱ་དང་། འཇུར་མདུད་ལ་སྟོགས་པ་
 མ་བཅོས་པར་སྐྱད་པ་ལེགས་པོ་མི་སྤྲིད་དོ། །དེས་ན་མ་བཅོས་པར་བཞག་ན་བལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་
 ལས་མི་འདལ་ལ། བལ་བྱངས་ཏེ་སྐྱད་པ་ཚུམ་པ་དེ་ཉིད་བཅོས་པ་ཡིན་མོད། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཡང་མ་བཅོས་པར་རང་དགར་འཛོག་ན་སྐྱུ་མའི་གདམས་ངག་ཅི་དགོས། གོ་ལ་ས་གསུམ།
 ཤོར་ས་བཞི་བཅད་ནས། གཉུག་མ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལས་བཅོས་ཆབས་ཆེ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། དེས་
 བ་དཔེ་དོན་ཕྱིན་ཅིག་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ཁྱུང་གི་དཔེ་ལྟར་བརྟག་མི་བཟོད་པས་བྱུན་
 པོ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དང་སངས་གྲགས་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་མེད་པའི་སྒྲོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་
 དགག་པ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་ཤུནྟེ་པས་སེམས་ཙམ་རྒྱན་དང་། མན་ངག་ཅེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཅེ་
 གཅིག་སྒྲོས་བྲལ་རོ་གཅིག་སྒྲོམ་མེད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་མེད་པའི་
 སྒྲོམ་ཡིན་གྱི།^{༡༥༢} དེས་མ་ཡན་ཆད་ལའང་འདི་མ་གྲགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་མོས་ན་ཤུནྟེ་པའི་
 གཞུང་ཉིད་དུ་བརྟུ་བར་བྱེད།

དེང་སང་བོད་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལམ་ལྟེམ། ས་བརྟུ་ལ་སྐྱར་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 སྒྲོམ་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ་འདི་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་གྱི་དབང་

དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་མེ་རྣམས་ལས་ནི་ན
ང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ས་ལམ་ངོ་མཆར་ཅན་གསུངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་ས་ལམ་དུ་གང་ནས་ཀྱང་
གསུངས་པ་མེད་པས་རང་བཟོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་པ་ཁོ་རང་ལ་ཡང་འདི་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཆིག་ཆོད་ལ། །ས་ལམ་བརྩི་བའི་སྒོར་ས་པ་འབྲུལ།^{༡༩༧} །ཞེས་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆིག་ཆོད་ལ་ས་
ལམ་བརྩི་ར་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྤངས་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།
འགའ་ཞིག་འབྲུམ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ་^{༡༩༨} ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྟོན་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ངོ་སྟོན། སེམས་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་སྟོན། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་སྟོན་ཅེས་
བྱ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས། དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ར་འདོད་པ་དང་། ཡང་
འགའ་ཞིག་གང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྟེང་
དུ་འོ་^{༡༩༩} ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་
གྲག་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡུལ་ཆེར་སྒོམ་མ་ཤེས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་འབྱུང་ལ། སྒོམ་
ཤེས་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འདི་ལ་མོས་ཤིང་སྒོམ་པར་འདོད་ན། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟན་པས།།
སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།^{༢༠༠} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་གནས་ཤིང་། ཐོས་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོལ་ལུང་རྒྱུད་སྦྱངས། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་པའི་
དོན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ནས་
འབྱུང་བ་ལྟར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ་གྱི། གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་
ཆེན་པོར་བྱས་ལ་མི་བསྒོམ་མོ། །དེས་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་སྟོར་རྗེ་གཞུང་ལྟར།
ཤེས་རབ་མདའ་ལྟར། ཐབས་མཁས་པ་སྐྱེས་པུ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ལྟར་གསུམ་འཆོགས་དགོས་ཏེ། སྟོབ་

དཔོན་ཅན་གོ་མིས། ཨེ་མ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་རབ་དགེས་ཐུགས་རྗེའི་གཞུང་མའི་བཞུད་ལྟ་བུའགས་
 ལགས་ཀྱང་།^{༡༡)} ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་མདོ་ལས། སྟུན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཐུག་གིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་མ་བགྱིའོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་གཟུང་ཞིང་རྟོགས་པར་བགྱིས་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །གཅིག་པོ་གང་ཞེན།
 སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ།^{༡༢)} ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་
 གོམས་པ་ལས།^{༡༣)} ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་
 ཐུབ་དབང་སྦྱེས། སངས་རྒྱས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་ཤོད་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།^{༡༤)} ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་སྟིང་རྗེ་དང་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ།

ཤེས་རབ་མདའ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་ཡང་། རྟུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། ལྷ་ཆེན་
 ཁྱོས་པའི་མདའ་གཅིག་གིས། ཁྱོང་ཁྱེར་སུམ་བཅུགས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱེས་གདའ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 མདའ་གཅིག་གིས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་བསྐྱེད་པ།^{༡༥)} ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། སྟུང་པ་
 ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །བམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་
 དག་འདའ་བར་འགྱུར། མི་ཡི་བྱ་མཆོག་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྟོར་བྱས་ནས། སྟུག་བསྟུལ་ཟད་པར་
 བྱ་བྱིར་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན།^{༡༦)} ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་ནི། ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། དེ་ཡི་བྱིར་ན་སྟུག་བསྟུལ་དག ཁྱེ་བར་འདོད་པས་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད།^{༡༧)} ཅིས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟིང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྟོམ་
 པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན།^{༡༨)} ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་མདའ་
 དང་གཞུང་འབྲེལ་དགོས་པ་ལྟར། སྟིང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་རྩུང་དུ་འཇུག་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། སྟིང་
 ཉིད་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན། །བསྐྱེད་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར།^{༡༩)} ཁྱེས་བྱ་བ་དང་། སྟོབ་

དཔོན་ས་ར་ཉམ་ཀྱང་། སྤྱིང་ཇེ་ཉིད་སྤངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེས་ནི་ལམ་མཚོག་རྟེན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སྤྱིང་ཇེ་ལབ་ལེག་སྒྲོམ་ན་ཡང་། ལམ་པ་ལ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི།^{༡༤༠}།
ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྟེ་བས་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། བདེན་པ་སྟོན་མཛད་སྒྱུ་བ་
བྱེད་བཅས། རྟེན་གསུངས་པར་ཡང་མངོན་སྦྱོར་ལྟ།^{༡༤༡} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ།

སྤྱོད་ཉིད་སྤྱིང་ཇེ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་། མི་འགལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
ཐབས་མཁས་པ་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དྲུམ་ར་ཐབས་མང་པོ། ལྷན་རིང་དུས་སུ་གོམས་
པ་ལས། རྟེན་ལ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དག རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་
བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། བསེ་རུ་སོགས་
ལས་ཁྱད་འདི་ཡིན། རྟེན་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། རྟེན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད།^{༡༤༢} ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་། ཐབས་དང་མི་ལྟན་ཡེ་
ཤེས་དང་། བསྐྱབ་པ་དག་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། རབ་པ་པོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། རྟེན་ལ་གཞུག་
པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། གང་དག་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྟན་པ་ལ།
བསྐྱབས་ནས་བྱ་མེད་ཐེག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པ་དེས་ཐོབ་པོ།^{༡༤༣} ཞེས་གསུངས་པས། ཐབས་
ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ་
འཆང་བྱ། ཚོགས་གཉིས་མ་རྫོགས་ན་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་འཕྲོད་དེ། སྤྱད་པ་ལས།
རི་མྱིང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར། རྟེན་ཉིད་སྤྱོད་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར།^{༡༤༤}།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱི་
དོན་སུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་འབྱུང་། མི་མཁས་ན་གཞན་ལྟ་སྟོན་ཅི་དགོས་རང་དོན་ཡང་མི་འགྱུ་བ།
འཕགས་པའི་ཚོས་ལྟ་ཅི་སྟོན། མིའི་ཚོས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། ཁོན་པ་འཕོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་
ནོ། རྟེན་མངོན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་བུམ་ཟེ་ལྷག་པོ་གཅིག་ལ་སྤྱད་བཏགས་ཏེ། ཞོར་དོན་པར་འདོད་ན་
ས་ཁོན་པ་གཡར་བ་ན་བུམ་ཟེ་ལྷག་སྟེ་ཞོར་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བརྟམས་སོ། རྟེན་ཚེ་བུམ་ཟེ་འེ་བུ་མོ་ཤེས་

རབ་ཅན་གྱིས་ཡབ་བཀག་སྟེ། ཁོ་མོས་སོང་ནས་དོན་དེ་བསྐྱབ་པོ་ཟེར་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་སྒྲུས་སོ། ཁོར་གྱིས་ནོར་རྣམས་འགྲུགས་བགྱིད་དེ། ཁྲིང་པོ་ཆེས་ཀྱང་གྲང་ཆེན་ལགས། རྒྱལ་
 དབང་ཁྱོན་པའང་མངག་འཆལ་ལོ། ཉེ་ནས་ཁྱོན་པ་འོང་བར་འགྱུར། ཁེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་
 མགུ་སྟེ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན་པར་གྲག་གོ། ཉེ་བཞིན་དུ་སྒྲུན་པོས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འབད་ཀྱང་
 བསྐྱབ་མི་རུས། མཁས་པས་རང་གཞན་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ན་རུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་ནོ།

འོ་ན་སེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཅའ་བའི་འདུ་ཤེས་
 བསྒྲུམ་པར་བྱའོ།^{༡༥༥} ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་
 ཅི་ཞིག་དགོས་ཟེར་ན། དེ་སྐད་གསུངས་པ་ནི་སྟེ་གསུངས་གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་
 བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན། གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། ལྷ་མིག་རྣམ་དག་བསྐྱབ་ནས་ནི། སེམས་
 གྱི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ། སྦྱིས་བུའི་བདག་ནི་སྦྱིས་རྟོགས་པ། ཆ་ལྷགས་གང་གིས་གནས་ཀྱང་
 བྱོལ།^{༡༥༦} ཁེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུའི་སངས་རྒྱས་ལ་དགོངས།
 དགོས་པ་ནི་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་གི་དཀྱིལ་ན་ཤེས་རིག་གི་སྦྱིས་བུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཡིན། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའང་། གལ་
 ཉེ་རྒྱལ་འབྲས་གནས་ན། ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། ཁེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་དེ་འཛིག་རྟེན་ལ་
 ཡང་ནི། ཡོད་ན་ཅི་སྟེ་མཐོང་མི་འགྱུར།^{༡༥༧} ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 གངས་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་དཔེར་ན་རས་ལ་མར་མེ་སྟོར་ཁེས་ཟེར་ཡང་སྒྲུམ་དང་གོང་ལུ་ལ་སོགས་པ་མེད་
 ན་གཞོང་རྒྱ་འགྲོའི་སྟོན་མེ་མི་འབྱུང་བའམ་མདས་དག་གསོད་ཟེར་ཡང་གཞུང་མི་མེད་ན་དོན་བྱེད་
 མི་རུས། ས་བོན་ལས་ལོ་རྟོག་འབྱུང་ཟེར་ཡང་ཞིང་དང་རྩ་ལུད་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ལོ་རྟོག་འབྱུང་མི་

རུས། ཞིང་ལས་སྟེ་མ་འཕོན་ཟེར་ཡང་། བོང་གོ་རྫོགས་ནས་སྟེ་མ་བྱུང་ན་ལོ་ལེགས་ཡིན་གྱི། མ་རྫོགས་
 པར་བྱུང་ན་ཐན་སྟེ་འིགས་ལོ་ཉེས་སུ་འགྲོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ངོ་འཕྲོད་ན་འཆང་རྒྱ་ཟེར་ཡང་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་ན་འཆང་རྒྱ་མི་རུས། དེ་འང་གཞི་དད་པ་དང་རྩལ་
 བྱིམས་ལ་བརྟེན། ལམ་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་འཇམ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པར་ལྷུང་། དེ་བས་ཀྱང་དད་པ་དང་།
 རྩལ་བྱིམས་དམན། ལུས་ངག་གིས་སྤྲིག་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་དགེ་བ་ཅི་འིགས་པ་བསགས། འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞུགས་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནམ་
 མཁའ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྒྱེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སེམས་སུ་ངོ་འཕྲོད་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད། ཅི་ཡང་མེད་པར་ངོ་འཕྲོད་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
 སྒྱེ་མཆེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་ངོ་འཕྲོད་ན་ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་ལྟར་སྒྱེ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དེ་
 སྒྲོམ་ཞིང་རྒྱུད་པས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྒྱེ་འོ། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་དག་བཅོམ་པའང་ཐོབ་
 པར་མི་རུས་སོ། །དེ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དམན་ཞིང་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བྲལ་མ་རུས་པ་སྒྲུ་
 བསམ་བརྫོང་མེད་བསྒྲོམས་ནས་ངས་ཆོས་རྟོགས་སོ་ཞེས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་ཞིང་ཆོས་ཡང་
 དག་པ་ལ་མི་མོས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ །ཅེས་བྲལ་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་
 གྲགས་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེར་སྒྱེ་བ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་རྩལ་ཟད་དམན་པ་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བྲལ་བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མི་མནོ་སྒྲུ་བསམ་བརྫོང་མེད་
 བསྒྲོམ་པ་ནི། གྲུ་གྲོ་འམ་གྲོན་ཞིང་ལྷགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེར་སྒྱེ་སྟེ།

སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་རུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
 གཞུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྒྱེད་ཅིང་བསྒྲུབ་སྟེ། ཞི་བའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་
 དག་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོད། ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོད། སེམས་ཅན་དང་
 འགྲོ་བ་ལ་སྒྲོད། བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་སྒྲོད། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རོ་སྒྲོད། གཅིག་ལྟར་

དགའ་བ་ཐོབ་སྟེ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སྟོན་དུ་གཤམ་གྱིང་། གཞུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་རྫོང་བར་བྱེད་ལ། དེས་ལས་དམན་པས་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བར་བྱེད་ཅིང་།
 ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྟེ་སྟེ་དེར་སྟེ་ས་ནས་སངས་རྒྱལ་མཐོང་བ་དང་བྲལ།
 ཆོས་ཉན་པ་དང་བྲལ། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་པ་དང་
 བྲལ་བར་འགྱུར། དེའི་དབང་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་ཞིང་རྩལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཤི་
 འཕྲོ་ས་ནས་གང་དང་གང་དུ་སྟེ་ས་བ་དེ་དང་དེར་དབང་པོ་རྩལ་བའི་རྒྱ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་གས་པ་
 དང་གཉིད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པའི་བདུན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྟེ་ལྷ་པོ། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྟོན།
 ཐབས་དང་བྲལ་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་
 གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་མཆོག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
 ཡིན་རྟེ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ནི་དམན་པའོ་སྟེ་མ་ནས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བདུན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྟེ་
 དུག་པོ།¹⁶⁴ །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། །མྱོངས་པའི་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ། །མྱོངས་པས་མྱོངས་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར།¹⁶⁵ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ཀྱང་དམན་པ་སེམས་རྩི་འཕྲོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 པར་གོ་ནས་ཡར་དགོ་བ་ལ་མི་སྟོན། མར་སྟིག་པ་ལ་མི་འཛིགས་ར་རོག་པོའི་ཁོག་པར་ལག་པ་
 བརྩག་པ་དང་པ་ཆེ་རོག་པོའི་ནང་དུ་ལག་པ་བརྩག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་ཞིང་གསུང་བ་དང་སྟེ་
 སྟོན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱུ་བྱིས་བྱོགས། དམ་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་སྒྲུབའི་གང་ཟག་ལ་ཞེ་བརྟན་བྱེད་ཅིང་།
 གཉི་སྐྱག་དང་ར་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་མི་དགོ་བ་བརྩ་རྒྱུང་དུ་བྱེད་ན་དུད་འགོ། འབྲིང་དུ་བྱེད་ན་ཡི་དུགས།
 ཆེན་པོར་བྱེད་ན་དཔལ་བར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ།

དེའང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་

བར་འགྱུར། རི་ལྷ་རྒྱལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། རིག་ལྷགས་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན།^{༡༧༠} ཞེས་
བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཉིད། ལྷ་ཀྱུན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། གང་དག་སྤྲོད་
པ་ཉིད་ལྟ་བུ། རེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།^{༡༧༡} ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྱོར་
འགོ། མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྱོར་འགོ། ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། གཉེས་ལ་མི་བརྟེན་
ཐར་བར་འགྱུར།^{༡༧༢} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། འོད་སྐྱེད་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པའི་མདོ་ལས།
འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྷ་བ་རི་རབ་ཅམ་ནི་བྱའི། མདོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་འགའ་ཞིག་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་
ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༧༣} ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་དག་སྤྲོད་
ཉིད་སྒྲོམ་ན་ཡང་། རེ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཛིག་མི་རུས། རེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་བྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་
ལྷང་། ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྒྲོམ་བཞིན།^{༡༧༤} ཞེས་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཐར་བྱི་ལར་སྐྱེས་པ་དཔེར་མཛད་ལ། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་མང་ལུང་པོ་སྤྲོད་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་། རི་ལྷ་བདག་མེད་དེ་དག་མི་ཤེས་ཏེ། མི་
ཤེས་དེ་དག་གཞན་ཀྱིས་བཞུལ་བ་ན། ཁྱོད་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཆོག་རྩུབ་སྒྲ།^{༡༧༥} ཞེས་
བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་སྤྲོད་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་འབྱུང་ལ་ལ། མཁས་པ་དག་གིས་དེ་དག་
འབྱུང་ལོ་ཞེས་བཛྲོད་ན། སྤྲོད་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཁྱོད་པར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ནོ།

ཁ་ཅིག་དཀར་པོ་ཆོག་ཐུབ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྟོན་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་སྤྱོད་པ་སྐྱབས་
འགོ་མེས་བསྐྱེད་། ཡི་དམ་དང་སྤྱུ་མ་བསྒྲོམ། དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་གཞག རྗེས་བསྐྱོ་
བ་བྱེད་པས་དཀར་པོ་ཆོག་ཐུབ་པས་འཕགས་སོ་སྟུམ་ན། འདི་འང་བརྟག་སྟེ། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོམ་
དུ་བྱེད་ན། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཆོས་སུམ་རྩ་ཕ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས། ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་མེད་
པར་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ག་མེད་ལེགས་པར་གོ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་བའི་གོ་ཆ་བྱོན། བུམས་པའི་ཆོས་ལྷ་ལ་སོགས་
པའི་ལུགས་བཞིན་བྱེད་ཤེས་ན་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོམ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ལུགས་འདི་མདོ་བསྟན་

བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲོམ་ཡང་མ་ཡིན། འདི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟགས་ཡིན་ན་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལམ་རིམ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྟོན་ཏུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྟེ་
 དང་མཐུན་པའི་དབང་བསྐྱར་མ་བོད། རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་མི་ཤེས། རིམ་
 པ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་མ་རྟོགས། དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་སྒྲོས་བཅས་དང་།
 སྒྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཏན་མི་ཤེས། བར་རྟོན་འབྲེལ་གྱིས་
 ལམ་ཡང་བཞུད་མི་ཤེས་པས། གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན། སྒྲོམ་
 དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ཡང་དགག་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་མའི་ཕྱིག་པས་
 གང་གཞི་འོང་བ་རྒྱོག་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། རྟོག་ཆེན་པོས་གང་གཞི་འོང་བ་རྒྱོག་རུས་པ་ལྟར།
 འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པ་ལ། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་གསུམ། གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་བཟང་པོས་རྒྱོག་རུས་པ་ཡིན་ནོ། རེས་ན་སྒྲོམ་དེ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་པར་བྱིན་དང་
 གསང་སྟགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོམ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟེ་སྟགས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

ཡང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཛང་མི་རྒྱ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བསྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་དེ་རྟོག་པའི་བྱེད་
 པ་ཡིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་
 ལྟར་ན་མི་རྟོག་པ་བསྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་དེ་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཛང་མི་རྒྱ་ཟེར་
 བའི་དམ་བཅའ་བྱུང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་མི་རྟོག་པ་བསྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟོག་པ་སྟེ་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་ནད་མེད་པར་བྱའོ་སྒྲོམ་པ་ཙམ་བསམ་པས་ནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེད་ཁས་བླངས་
 ན་ཅི་སྟུ། གལ་ཏེ་ཁ་ཟས་དང་སྤྲེལ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་པ། ནད་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ནད་མེད་པར་
 བྱ་སྒྲོམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱུད་པ་ནད་མེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་བསལ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མི་རྟོག་པ་བསྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་རྒྱུད་པ་

མི་རྟོག་པའི་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མ་ཚད་པ་ལས་
འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་བས། ཉན་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་པེ་འཛིན་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱ་མེད་
པ་དང་རྒྱ་མ་ཚད་པ་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱད་པ་ལས། རི་སྤྱིད་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་
སུ་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྤྱིད་སྤྱིད་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྲུབ། ^{༡༧༤} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་
ཚེན་ཐེང་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ།
ཚོས་ཀྱི་སྤྱ་ནི་མདོར་བསྟན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། ^{༡༧༥} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་གཏན་ལ་དབབ་ན། སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་དོ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སེམས་རྒྱུང་
པ་དོ་སྤྱོད་དམ། བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་དོ་སྤྱོད་དགོས། སེམས་རྒྱུང་པ་དོ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྟགས་པའི་ལྷགས་
ཡིན། དེས་གཟུང་འཛིན་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ལམ་འབྲུལ་པ་ཡིན། བྱེ་རོལ་གྱི་ལུལ་དོ་སྤྱོད་དགོས་ན་
ལུལ་འདི་དག་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་ལྟར་དབང་ལྷག་ལ་སྟགས་པ་འཇམ། ཉན་ཐོས་ལྟར་རྟུལ་ཕྱན་ནམ། སེམས་
ཅམ་པ་ལྟར་སེམས་སམ། དབུ་མ་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་བརྟག། །འདི་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་
དང་མེད་པར་འདོད་ན། ཉན་ཆད་ལས་མ་འདས་པས་དེ་སྟན་འབྱེན་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཤེས་དགོས།
སྤྱང་བ་དང་སེམས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་པ་ལ་འང་སངས་རྒྱལ་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཤེས་དགོས།
དེ་མ་ཤེས་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལེགས་པར་མི་རྟོགས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་
རྟོགས་ན་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་ཁྱད་པར་མེད། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
དང་ཁྱད་པར་མེད། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་
འདོག་གཅོད་དགོས། ཐོས་བསམ་ལ་མ་སྟོས་པར་བདག་མེད་རྟོགས་མི་སྤྱིད། བདག་མེད་མ་རྟོགས་
ན་བདག་མེད་སྒྲོམ་མི་ཤེས། སྒྲོམ་མ་ཤེས་ན་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མི་སྟེ། བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་མ་སྟེས་ན་འཕགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་མི་སྤྱིད་དེ། མདོ་ཉིང་པེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འགྲོ་མང་
ལུང་པོ་སྤྱོད་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་། རི་ལྟར་བདག་མེད་དེ་དག་མི་ཤེས་ཏེ། མི་ཤེས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་
བརྒྱལ་བ་ན། ཁྱོ་བས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཚིག་རྒྱབ་སྤྱ། ^{༡༧༦} །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཛིན་རྟེན་པ་དག་
སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་ན་ཡང་། །དེ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཛིན་མི་རུས། ^{༡༧༧} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་

གསུངས་པས། བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཇིག་མི་ལུས་པས། རྟོང་ཉིད་
སྒྲིམ་པ་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་མ་ནོར་བས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་
པའི་བསྒྲིམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྒྲེ་སྒྲེ། རྣམ་འགེལ་ལས། རྣམ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྤར་
བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་བསྒྲིམས་བྱུང་ཡིན། །རྟོག་པའི་བྱ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་
སྤང་བ་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཉེ་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རང་བཞིན་མེད་པར་དོ་སྦྱད་དོ་སྦྱམ་ན། མཉམ་གཞག་
ལ་རྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིམ་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་། སྒྲིམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཐོབ་ལ་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་སྣ་
ཚོགས་དང་། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཆོ། སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་དེ་རྒྱ་ལས་བྱུང་
ངམ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་། རྒྱ་ལས་བྱུང་ན། རྒྱ་དེ་རང་ངམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ། རང་ལས་
སྒྲེ་ན་གངས་ཅན་གྱི་ཡུགས། གཞན་ལས་སྒྲེ་ན་སྒྲེགས་དབང་ལྷག་པའང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
དངོས་པོར་སྒྲུ་བ་རྣམས་གྱི་ཡུགས། གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་དེ་གཉིས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་མ་འདས། རྒྱ་མེད་
ལས་སྒྲེ་བ་དེ་སྒྲེགས་ཆད་ལྟ་བུའི་ཡུགས་ཡིན་པས། ལུང་དང་རིགས་པ་མེད་པར་མི་ཁྱེགས། ལུང་
དང་རིགས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་བྱིད། དེས་ནས་བསྒྲིམས་བྱུང་སྒྲེ་བ་ལ་
ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་
པར་བྱས། བསྒྲིམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་གསལ་སྤྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
བསྒྲིམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྒྲེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ལྟར་འཆད་པ་དང་། ཚུམ་པ་དང་། ཚུད་པ་ལ་
འབྲུལ་པ་མི་འབྲུང་། དེང་སང་གི་དུས་ན་བསྒྲིམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཟེར་བའི་གང་ཟག་འགའ་ཏེ་
མཐོང་མོད། འཆད་པའི་ཆོ་ཡང་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་འཆད། ཚུམ་པའི་ཆོག་ཀྱང་བདེ་སྦྱོད་
པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ཆ་མང་། དོན་ཡང་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་རྟོག་དབྱེད་མང་བར་སྤྱང་།
ཚུད་པ་ལ་འང་ཐོགས་སྤྱ་བྱི་མི་བྱེད། ཆར་གཅད་པ་དང་ཆར་གཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའི་
བཞད་གད་གྱི་གནས་འགའ་ཞིག་ཚུད་པར་སྤྱང་། དེ་ལྟར་ནོར་བ་ལ་བསྒྲིམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མི་
ཟེར། ལོག་རྟོག་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུལ་དགོས། གན་ས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུལ་པ་ལ་ལུགས་མང་བར་སྒྲུང་། ཉན་ཐོས་བདེན་པ་བཞི་སྒྲུལ། མེད་ཀྱི་སྒྲུལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་པས། ཅེ་གཅིག་རྟོག་ཅིག་སྒྲོས་བྲལ། བསྒྲུལ་མེད་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་བྱེད་བའང་སྒྲུང་། དཔུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་བས་ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། ཐལ་འབྱུར་བས་སྒྲོང་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། གསང་སྤྲུགས་སྒྲིང་པ་བས་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགའའི་མཐར་ཐུག་གིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱེད། གསང་སྤྲུགས་གསར་པ་བས་དབང་བཞི་དང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད། དེ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་དོན་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སྒྲོབ་དཔོན་མཚོ་སྒྲུལ་མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཅེས་གསུང། སྒྲོབ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་པའི་མ་པ་གིན་ཏུ་རྣལ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཅེས་གསུང། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་རིམ་པ་ལྟའི་མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་ཅེས་ཀྱང་གསུང། རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུག་ཏུ་བཞིར་བྱེད་ན་ལས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ། ཆོས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ། དམ་ཆོག་གི་ཐུག་ཏུ། ཐུག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང། དེ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་དང་ཐུབ་ཐོབ་དགོངས་པ་གཅིག་འདི་ཐམས་ཅད་དབང་བཞི་དང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན། འདིའི་གནད་ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་འབྱུང་བས་འདིར་མི་བཤད་དོ།

མདོར་ན་ཐུག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་གསང་སྤྲུགས་ཉམས་སྤྱོད་སྒྲུངས་པ་ལས་འབྱུང་དགོས། དཔེར་ན་ལྟོ་བྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དུ་བར་མིང་བཏགས་ཀྱང་མེ་ལས་མི་སྒྲེ་བའི་བྱིར་དུ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་འདམ། བྱའི་སྐད་མིས་འདོན་ཟེར་ཡང་བྱ་སྐད་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ནས་འབྱུང་གི་མིའི་ཁོང་ནས་འབྱུང་མི་མིན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུག་ཏུ་ཆེན་པོ་སྒྲུལ་ཟེར་ཡང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་སྒྲུལ་པའི་བྱིར། ཆོ་འདི་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐུག་ཏུ་ཆེན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུད་སྤེའི་རིམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་བཤད་ན། སྤྲུགས། ཉན་ཐོས། མེད་ཀྱི་སྒྲུལ། དཔུ་མ་པ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་མི་ཤེས་པས་སྤུན་སྒྲུབ་དུ་ཉམས་སྤྱོད་སྒྲུངས་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ་ཆེན་པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་དང་འདྲ་བ་བག་རེ་མཐོང་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་སྒྲུ་མའི་ཞལ་ལས་

ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ལྟ་བུས་སྦྱོས་པ་བཅད་
པ། དངོས་གཞི་བསྒྲམས་པས་དོན་ཉམས་སུ་གྱུར་ས་པ། རྗེས་སྦྱོད་པས་མཐར་ཐིན་པར་བྱ་བའོ། །དང་
པོ་ནི་ཐུར་བཤད་པ་ལྟར། གཞི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་ཐོས་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་བུས་
སྦྱོས་པ་བཅད་དེ། དེའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པའི་ཡུང་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་པ་སྟོབ་དཔོན་དོན་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལས་མཉན་ཏེ། ཆོས་
ནོར་བ་དང་མནོར་བའི་གནད་རོལ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཙམ་མ་ལུས་ན་བསྐྱབ་བཀུས་སམ་སྦྱོད་འཇུག་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་སྟོང་དང་སྦྱར་བ་ཅིག་བསྐྱབས་ཏེ་ལྟ་བུས་སྦྱོས་པ་བཅད། དེ་ཙམ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་
ལོང་བས་ལོང་བ་བྲིད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་ཉམས་སུ་གྱུར་ས་པས་
སུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ། ཐིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་བྲིད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐུར་བཤད་
པ་ལྟར། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་།^{༡༡} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པའི་ཡན་ཡོན་དང་ཐོས་པ་
མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་བསྐྱལ་བ་གྲངས་
མེད་པ་འདས་པའི་པ་རོལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རབ་ལྟར་མདོན་པར་འཇགས་པའི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ། དགེ་སྟོང་ཆོས་སྐྱབ་སྦྱོད་པ་ནམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བསྒྲུབ་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོད་གེ་སྟོང་སྦྱོད་པའི་སྟོ་
གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་མདོན་ཤེས་ལྟ་
ཐོབ་པ། འདུལ་པའི་སྡེ་སྦྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན་པ། བསམ་
གཏན་དང་དགོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཅིགས་ནས་དེ་
ན་གནས་ཤིང་ལམོར་རྒྱམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོས་སྐྱབ་སྦྱོད་པ་ནམ་པར་
དག་པ་ལམོར་དང་བཅས་ཏེ། དགེ་སྟོང་སྦྱོད་པའི་སྟོ་གྲོས་གང་ན་གནས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་
ཐིན་ནས་དེར་གནས་ཏེ་དེ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་བརྩེ་བའི་བྱིར་གྲོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་།

དེར་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་མ་དང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྲིན་པར་བྱས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་
 སྤྱོད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་མ་དང་པར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ།
 དགོ་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱས་ནས་དམ་ཆོག་བྱས་པ། བདག་ཅག་གི་ནང་ནས་གང་ཡང་རུང་བས་
 གྱང་གོང་དུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །ཁྱེད་ནི་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཏུང་དུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱིས།
 ཁྱོད་གོང་དུ་འགོ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོན་པར་གནས་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་
 བསྐྱགས་པ་ཡིན་གྱིས། ཁྱོད་གོང་དུ་མ་འགོ་བར་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་སྤྱོད་ཅིག་
 ཅེས་བསྟེན། །དེ་དག་གིས་ཟེར་བ་མ་མཉན་ཏེ། ཡང་གོང་དུ་འགོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགོ་སྤོང་དེ་
 དག་གོང་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཡང་གཞི་བརྟུངས་ནས་དགོ་སྤོང་
 གི་དགོ་འདུན་བསྐྱས་ནས། འདི་རྒྱད་དུ་གལ་ཏེ་དེར་བྱིན་ཆད་ཁྱེད་གོང་དུ་འདོང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་
 འདིར་མ་གནས་ཤིག་ཅེས་བསྟེན། །དེ་ནས་དགོ་སྤོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་དག་པས་དགོ་སྤོང་
 དེའི་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ཐོས་ཏེ། འདི་རྒྱད་དུ་ཁྱེད་སྤྱང་གོང་དུ་མ་འགོ་
 ཞིག་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོད་གོ་སྤོང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གང་རི་སྟེད་སྤྲིན་པར་བྱ་བ་དེ་
 དག་དགོ་སྤོང་དེ་དག་དང་མ་ཡང་པས་ཤིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་གྱུར། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་
 འགྲིབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་འདས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ནས་གཞན་འཕོས་ནས་
 གོང་དང་གོང་ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་འཁོར་དག་ཏུ་འགོ་ཞིང་སེམས་ཅན་དག་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དགོ་སྤོང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡང་དང་
 ཡང་གོང་དུ་འགོ་བ་ཡང་མཐོང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་ཐ་མལ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་མ་དང་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དགོ་སྤོང་འདི་ནི་རྩལ་ཁྱིམ་ས་འཆལ་བ་ཅན་འདུ་འཛིན་གནས་པའོ་ཞེས་འགོ་
 བ་མང་པོ་ལ་དེ་རྒྱད་བརྗོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་ལས་བསྒྲོག་གོ། །དེ་ནས་དགོ་སྤོང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་གྲོས་འཆི་
 བའི་དུས་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དེས་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་བསྐྱལ་བ་
 བྱེད་པ་སྟེད་ཕྱག་དགུ་བརྩུ་རྩུ་དགུ་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་ཕྱོད། ཆོར་བས་དུག་རྩུར་མི་སྟན་པ་བརྗོད་
 པ་ཐོས་སོ། །ཆོར་བས་སྟོང་ཕྱག་སུམ་རྩུ་རྩུ་གཉིས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིར་བབས་སོ། །ཆོར་བས་

བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་མང་པོར་དབང་པོ་རྩལ་པོར་གྱུར་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེའི་དྲུས་ན་དག་སྟོང་སྟོང་པའི་སྒོ་
གོས་ནི་ར་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཚས་སྒྲུབ་བསྟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཚས་བཤད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་བཟུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཤར་བྱེགས་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་མི་
འཇུགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། ^{੧੧੩} །ཞེས་གསུངས་སོ།

དཔལ་ཐེང་མེར་གེ་སྒྲའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདྲ་
བར་གསུངས་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཚས་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ། ^{੧੧੪} །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤུལ་བ་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ཆོག་བཞི་པ་གཅིག་སེམས་ཅན་ལ་བཤད་
ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལོངས་སྟོང་འབྲལ་བ་ནི་ལའོར་བའི་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཚས་བཤད་པ་འཕགས་པའི་ཚས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་
ནས་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱས་པར་མ་གྲུབ་ན། བདེན་པ་གཉིས་མི་གསུམ་ལ། དེ་མ་གསུམ་གསུང་
རབ་ཟབ་མོའི་དོན་མི་གསུམ་གྱིང་སེམས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ལོ། །བདེན་པ་གཉིས་གསུམ་གྱིང་གོམས་ན་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གསུམ་གྱིང་གྲོལ་བའི་བྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུམ་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་
དག་བརྟེན། འཛིན་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པ་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་གསུམ་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་
རྟོགས་མི་འགྲུར། ^{੧੧੫} །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་གཏན་ལ་དབབ་ན་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ།

དང་པོ་ནི་སྟོད་འཇུག་ལས། །དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་
འདོད། ^{੧੧੬} །ཅེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཅུག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་
ཀྱན་རྫོབ། སྟོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། འདི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་

མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་ནི། མ་དབྱེད་པའི་སྒོ་དྲོའ་གྲུབ་པ་ཀྱན་རྫོང་། དབྱེད་པའི་སྒོ་དྲོའ་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པ། རང་གི་སྒོ་དྲོའ་གནོད་པ་མེད་པ་བདེན་པའོ།།

གཉིས་པ་མཚན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེད་པའི་གཞི། དབྱེད་པའི་དོན། གྲངས་ངེས་པ། སྒྲིའི་དོན་དོ། །དང་པོ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དབྱེད་གཞི་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱུ་མོང་བའི་སྒྲིའི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་ལ་སྐྱུ་མོང་བའི་སྒྲིའི་མེད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་དྲོའ་ཐ་སྙད་དུ་སྒོ་ཙམ་ཞིག་མི་འགལ་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ས། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་གོ་^{੧੮} ཞེས་གསུངས་བས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེད་པའི་དོན་ལ། སྒོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པར་དབྱེད་པ། གང་ཟག་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པ་དབྱེད་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀྱན་རྫོང་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན།^{੧੯} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོང་། དེ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པའོ། །ཀྱན་རྫོང་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ལས་མཐུན་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་དུ་དོན་བྱེད་རུ་ས་ཤིང་^{ੲ੦} བཏགས་ན་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོང་ནི་འབྲུལ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཐ་སྙད་དུ་འང་དོན་བྱེད་མི་རུ་ས་པ་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱ་ཤད་དང་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོང་། ངན་སོང་གི་རྒྱ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་དབྱུང་པའི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་སམ། མདོ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པས་གྱི་ན་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲུང་དུ་འབྲུལ་དོན་བྱེད་དག །རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱན་རྫོང་གྱི་ནི་དབྱེད་པ་བྱས།^{ੲ੧} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་པ་འང་རྟོག་གོ་ལ་གྲགས་པའི་དོན་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་དེ། འདིར་ནི་དབྱུང་པ་ལས་གྲགས་པའི་དོན་དམ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་འདོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གི་སྒོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་པ་དག་སོ་སོའི་
 སྒྲི་བོའི་སྒོ་ཀྱན་ཚྗོང་། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ། རྗེས་ཀྱན་ཚྗོང་།^{༡༩༠} ཟུང་ངན་
 ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཁོང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པ་རྗེས་སུ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པས་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་དག་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱན་ཚྗོང་། གཞན་དབང་ལ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ཀྱན་ཚྗོང་། དག་པའི་གཞན་དབང་
 དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཡང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 མཐར་དངོས་པོ་ལ་ཐུག་པའི་བྱིར་དོན་དམ་པར་མི་རུང་རོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་བདེན་པ་གཉིས་
 ལ་རྣམ་གྲངས་པ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སོ་སོའི་སྒྲི་བོའི་སྒོ་མ་
 དབྱུད་པའི་ངོར་སྒྲུབ་བ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཚྗོང་། དབྱུད་པའི་ངོར་བདེན་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་
 དོན་དམ་པ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་
 པ། དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཀྱན་ཚྗོང་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཐྱོགས་ལ་འདི་སྟོན་མེད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་
 འདས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་རྒྱ་རོལ་མཐོང་
 བའི་བསམ་ངོར་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་མེད་དེ། དབུ་མ་ལས། འཁོར་དང་ལྷ་ངན་འདས་
 པ་ཞེས། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་འདོད། །དེ་ཉིད་གཟིགས་རྣམས་འཁོར་བ་དང་། །ལྷ་ངན་འདས་
 པ་གཉིས་མི་བཞེད།^{༡༩༡} །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐལ་འལྱར་བ་དག་སོ་སོའི་སྒྲི་བོའི་སྒོ་ཀྱན་ཚྗོང་།
 འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ། རྗེས་ཀྱན་ཚྗོང་།^{༡༩༢} ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་
 འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་
 རྒྱལ་དེ་རུང་མོད། སངས་རྒྱས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྒྱུད་པར་མི་འདོད་པས་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་མི་
 འཐད་པའི་བྱིར་རུང་ཟད་མི་འཐད་དོ།

འོན་འདིར་འཐད་པའི་ཐྱོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྒྲི་བོ་སྒྲུང་པའི་
 ཀ་ཀྱན་ཚྗོང་། སྒྲུང་པའི་ཀ་དོན་དམ། དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཀ་རྒྱུང་འཇུག་སྟེ། རིམ་ལྔ་ལས། རྣང་བ་དང་

ནི་སྟོང་པ་གཉིས། །སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་འགྱུར་བ། །བྱང་དུ་འཇུག་
པར་དེ་བཤད་དོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱལ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་
རྟོགས་པ་ཤེས་བྱའི་གནས་སོ། །དེ་ཐབས་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ། དེ་རྟོགས་ནས་གནས་སྐབས་སུ་ས་དང་ལམ་བཟོད་དེ། མཐར་ཐུག་སྐྱུ་
གསུམ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའོ། །རྒྱལ་འདི་ཡུང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མྱེས་སྟོང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་སྐྱབ་བ་དང་བསེལ་ཟེར་
བྱེད་པ་ལྟར་གཅིག་ཉིད་ལ་མིང་གི་རྣམ་གངས་པའམ། ཐུམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དམ།
བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དམ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་
བཀག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དོན་དམ་པ་ཡང་དེ་
ལྟར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བཞིའོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བཞི་མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།^{༢༠} །
ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དོན་དམ་པ་ལ་ངོ་བོ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ན་དོན་
དམ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ངོ་བོ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་དོན་
དམ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་སྟོན་དེ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འབྲུམ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་
པའོ་^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་མེམས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའམ། མེད་པ་དམིགས་སུ་ཡོད་
དམ་^{༢༢} །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤུང་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ།^{༢༣} །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡོད་མིན་པས། །ངོ་བོ་མེད་པ་དབྱུང་བྱ་
ཉིད། །མ་ཡིན་སྐྱུ་ནི་དེ་དག་ཉིད། །རྣམ་དབྱུང་རྫོང་པར་བྱེད་པར་གྲུབ།^{༢༤} །ཅེས་གསུངས་པས། འདི་
གཞན་སེལ་གྱི་སྟོན་ནས་ལེགས་པར་འཆད་ཤེས་ན་སྟོན་མེད་མོད། མ་ཤེས་ན་སྤར་གྱི་སྟོན་དེ་དག་སྤར་
བར་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ཡུགས་ལ་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྟོང་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས།

ཀུན་རྫོབ་ཁམས་དང་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་
དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།^{༡༩༩} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་རྩེ་རྩོད་བོད་བྱེད་མེད་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་
བྱ་བ་ལས། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་དེ་ཁོན་ཁས་སྒྲུང་རོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་དང་བརྟུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་བཞིན་དུ་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་གྲངས་ངེས་པ་ལ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་།
ལོག་རྟོག་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི། འདིར་དངོས་འགལ་གྱི་
མཐའ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་དངོས་འགལ་
ཡིན་ལ། དེའི་བར་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྐྱབ་སྟོགས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་སྟོགས་གྱི་ཕྱད་
པོ་གསུམ་པ་མི་སྤྱིད་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །

བཞི་པ་སྒྲིའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྤྱི་ཉི་མ་བྱ། ས་སྤྱི་མུག་ཡང་དག་པ། བྱི་ལྷ་མ་རན་སྐྱིབ་
པ་ལས་འགེབས་པ་སྟེ། ཡང་དག་སྐྱིབ་པ་ལས་ཀུན་འགེབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། ལོ་རྩ་བ་སྤྱི་མས་
དོན་འབྱུར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱར། དོན་དམ་པ་ལ་བ་ར་མ་ཡས་སྟེ། བར་མ་ནི་མཚོག་གམ་དམ་པ། ཡས་
ན་དོན་ཏེ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་སྟོན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྐྱར།
དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲི་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་ལོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། མཚན་གཞི་སྟོའི་ཡུལ་
དུ་བྱར་རུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་དབྱེད་པའི་སྟོ་རྩེ་རྩོད་ཀྱུ་བ་པ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་ཀྱང་། མཚན་གཞི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེད་ན། སྟོ་རྩེ་
མ་གྲུབ་པ་རྩི་ལྟར་འབྱུབ་སྟེ། མཚན་གཞི་སྟོ་རྩེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་དབྱེད་པ་ཉིད་འབྱུབ་མི་སྤྱིད་ལ།
མཚན་གཞིར་གྲུབ་ན་སྟོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཞན་སེལ་གྱི་རྩེ་རྩོད་
ཡུལ་དབྱེད་པས་སྟོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འབྱུབ་ལ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དབྱེད་པས་ཡུལ་འབྱུབ་སྟེ། དཔེར་
ན་གེས་བྱ་དབྱེད་པས་གེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། གེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དབྱེད་པས་གེས་བྱར་འབྱུབ་པ་

བཞིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་ །ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཛིག་རྣམས་ལ། རྣམ་
 པར་དབྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད།^{༡༠༠} ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་དབྱད་ན་སྒོ་ངོར་མ་གྲུབ་པས་
 དོན་དམ་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྒོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སྒོ་རྟོག་པའི་སྒྱུན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མི་གནོད་དེ་འབེན་མེད་ན་མདའ་མི་འཕྲིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས།
 གལ་ཏེ་དངོས་གང་དམ་བཅའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་སྒྱུན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་
 ནི་སྒྱུན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།^{༡༠༡} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཚུས་མངོན་པ་ལས། ཁས་མི་ལེན་པའི་
 ལྟ་བ་དང་རན་གཡོའི་ལྟ་བ་^{༡༠༢} ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ་
 དཔེར་ན་རྒྱུ་མ་ཞིག་རྒྱས་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁས་མི་ལེན་པ་རན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་འཐད་
 གྱི། མ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ན་དྲང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཁས་མི་ལེན་པ་འམ་རན་གཡོ་ཅན་ཞེས་
 བརྗོད་པར་གལ་རིགས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤྲུབ་པས་གྱིས་
 ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། རན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་
 དམ་པར་སྒྲུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་རན་གཡོ་ཅན་ཞེས་སྐྱར་པ་ཅི་སྟེ་
 འདེབས། དྲང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་བས་སྒྲུས་པ་བཅད་ནས་བསྐྱོམས་པས་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་གསུ་མ་
 ལས། དང་པོ་སྒྲུར་བའི་ཚིག་ནི་གནས་དཔེན་པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་བསྟན། ལུས་སྒྱུལ་གྲུང་། ལག་པ་
 མཉམ་གཞག་ །ཀྲལ་ཚིགས་དྲང་པོར་བསྟར། མིག་སྒྱ་ཅེར་དབབ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་
 དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
 ཟག་དང་ཚུས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག།
 རྗེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟེན། །དེ་མ་རྟོགས་གྱི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཐུན་གཅིག་བསྐྱོམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ངང་
 ལ་ཚུས་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནད་ནི་སྒྲུ་མ་མཁས་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་དོན་ལུ་གྱི་

སྤྱི་གཞིའི་ལེའུ་ལས། དེ་རྣམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གདན་སེད་གའི་བྲི་བཤམས་པ་ལ་སྦྱིལ་མོ་
 གྱུང་གིས་བཞུགས། སྤྱི་དང་པོར་བསྐྱར། དགོངས་པ་མངོན་དུ་བཞག། ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་དུ་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ་^{༡༠༩} ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་རྗེས་སྟོན་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་དེ། སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དང་འཕགས་
 པའི་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་འང་ལམ་ལུའི་རིམ་པ་ལྟར་འཇུག་ན། རྟོགས་ལམ་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ།
 སྟོར་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའི་སྟོན་པ་ཐ་དད་གསུངས་གྱུང་། གོ་བདེ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པ་དག་པ། ཤེས་རབ་སྦྱངས་
 པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལྷག་པ་རྒྱུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། བར་པ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ཐ་མ་ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་དག་གི་རིམ་པ་འང་གཞི་རྒྱལ་བྲིམས་
 དག་ན་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ལ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གོལ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟོང་པ་འདི་བསྟོམ་པ། རྒྱལ་བྲིམས་དག་པའི་
 མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། རྟོགས་རྣམས་རང་བཞིན་རྟག་རྒྱུ་མཉམ་གཞག་པ། བྲིས་པ་མི་རིགས་བརྩོན་པས་
 མི་ཤེས་སོ།^{༡༡༠} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མི་རིགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་ཞེན། རྒྱལ་བྲིམས་
 མི་སྦྱང་བར་ཐོས་པ་བྱེད། ཐོས་དང་མི་ལྷན་པར་སྟོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་བྲིས་པ་བྲུན་པོ་འགམ་མེད་པར་
 བུ་བྱ་ཚུམ་པ་ལྟར་མི་རིགས་པ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་མི་ཤེས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྲིམས་གསུམ་ཀྱི་གོ་རིམས་གྱུར། སྟོམ་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་
 ཀྱིས་སྟོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ལྟར་སྟོ་གསུམ་གཙང་། དག་བཞོས་སྟེད་ཀྱིས་བརྩུད་ལྷགས་པ་ལྟར་རང་རང་
 གི་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱིས་བརྩུད་ལེན་གྱིས་ནད་པ་གསོ་བ་ལྟར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་འདི་དག་གྱུར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་
 བའི་ཆོས་གསུམ་པོ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤར་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱད་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས་སྦྱར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་

ལ་ཡན་ལག་བདུན་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་གསུངས་པས་བཟང་པོར་སྟོན་པའམ།^{༡༥} བུམས་པའི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ནས་འབྱུང་པའམ། རིན་པོ་ཆེ་བྱང་བའམ། སྟོན་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པའམ། ཡང་ན་དེའི་རྟེན་རྒྱུ་བས་འགོ་དང་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྟོན་བཟུ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གདོན་པར་བྱ་རྟེ། འདི་ཐབས་མཁས་པའི་བྱུང་པར་དུ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་ནི་འོག་གི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྟངས་པོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།^{༡༦} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་ཅིང་དགོས་པ་སྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ནི། དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྟངས་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ནི། མ་ཆགས་^{༡༧} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཆགས་པ་བདུན་ནི། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ། བྱི་བཤོལ། ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྦྱིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པ། གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི་སྟངས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྟངས་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་ལས། ཆོ་འདིར་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཤེས་རབ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པའི་སྟོ་གོས། ཀྱན་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོ་བས་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་བརྟོན་པ་རྣམས་ཐོབ་ནས་རང་གི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། ཡིད་བདེ་ལ། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྟན་པའི་གྲགས་པས་བྱལ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་

ཅད་གྱི་ཚད་མའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འབྱོབ་པོ། བྱི་མར་འབྱུང་བ་ནི་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་གྲེས་རབ་ལུན་སུམ་ཚོགས། དབང་པོ་རྣོ། ཐོས་པ་འཛིན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་འབེལ་བའི་གཏམ་བྱེད་རུ་ས། རང་གི་གྲེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། གཞན་ལ་ཚོས་གྱི་ལའོར་ལོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྒྲོར་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། གྲེས་རབ་གྱིས་ནི་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་གྲེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདུང་བར་འགྱུར།³⁹⁴ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན། གྲེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་མཁུན། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྦྱོབས་པ་འབྱོབ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་ལྷན་པས་གྲོལ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པར་འགྱུར་རྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། གསུང་དང་མཁུན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །སྒྲོ་བློས་རྟག་ཐོགས་མི་མངའ་བས། །ལེགས་སྟོན་བྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།³⁹⁵ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབྱེ་བའི་དོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གྲངས་ངེས་ལ། དངོས་འགལ་གྱི་མཐའ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་གྲངས་ངེས་དང་། ལོག་རྟོག་དང་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ལ་གཉིས་རྟེ། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་གྲངས་ངེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། ལོངས་སྟོད་དང་ལུས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །ལའོར་རྩོམ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །རྟག་རྟེན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལོ།³⁹⁶ །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚོས་བྱག་དགོས་ལ། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་པ་རོལ་རྟེ་ཕྱིན་པ་བྱག་དགོས་རྟེ། སྒྲིབ་པས་ལོངས་སྟོད་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིས་མངོན་མཐོའི་ལུས། བཟོད་པས་ལའོར། མདོ་ལ་ལ་ནས་བཟོད་པས་ལུས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད། བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་བྱ་བ་རྩོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉན་མོངས་པ་གཞོན་པ། གྲེས་རབ་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྟོངས་པའི་བྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱག་པོ་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ལྷག་པ་མི་དགོས། བྱག་ལས་གང་རུང་

གཅིག་གིས་ཉུང་ནའང་། དེ་དང་འཚོམ་པའི་དོན་མ་འགྲུབ་པས་མང་ཉུང་གི་མཐའ་ཁེགས་སོ།།

གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་དུག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། གཏུལ་བྱ་བྱིས་པའི་དོན་དུ་སྦྱོན་པ་དང་
བཟོད་པ་གཉིས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་
མོང་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། །དེ་དག་གི་འཐད་པ་བྱིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་
ཅིང་དག་མང་བས་སྦྱོན་པ་དང་བཟོད་པ་གཙོར་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་
དང་དག་མང་བས་དེ་ཉིས་ཀ་གཙོར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཤས་རྒྱུ་རྩེ་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་
རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྐྱབ་སྤྲེ། གཡེང་བ་སྤངས་ཤིང་དབེན་པར་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་པས་ནི་ཐ་
ན་བསྟེན་གནས་དང་། སྟོག་སྟེམ་ཙམ་ཡང་འཆོར་བ་མང་ལ། བསམ་གཏན་ཡང་བྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་
ཆའི་རིམ་གྲོས་གཡེངས་པས་སེམས་ནང་དུ་འཛིག་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་
ནི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པའི་བྱིར་། གཉིས་ཀས་འབད་
དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་གོ་རིམས་ངེས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་བྱིས་སྤྱོ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་བྱིར་
དང་། རགས་པ་དང་ནི་བྱ་བའི་བྱིར་། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན།¹⁹⁹ །ཞེས་གསུངས་པས་གོ་
རིམས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་སྤྱོ་བ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་རྒྱལ་
ཁྲིམས་ལ་འཇུག །བདག་སྟོམ་པ་དང་ལུན་ན་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བཟོད། བཟོད་པ་དང་ལུན་ན་
བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཇུག །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོ། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་ན་
ཆོས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བར་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་མ་དམན་ལ་བྱིས་མཆོག་
སྤྱོ། སྦྱོན་པ་དམན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་དང་། བསམ་གཏན་དམན་ལ་ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་པའི་
བར་དུ་ཤོ། །གསུམ་པ་སྤྱོ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། སྦྱོན་པ་ནི་འཇུག་སྤྱོ་ཞིང་བྱ་སྤྱོ་བའི་བྱིར་རགས་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་དེ་བས་འཇུག་དཀའ་ཞིང་བྱ་དཀའ་བས་སྤྱོ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འཇུག་སྤྱོ་བས་རགས།
ཤེས་རབ་འཇུག་དཀའ་ཞིང་བྱ་དཀའ་བས་སྤྱོ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྤྱོ་དོན་ནི་མདོ་སྤྱོ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསེལ་བ་ཐོབ་

དང་ཁྱོད་བཟོད་དང་། །མཚོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་གེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། ^{੧੧} །
 ཞེས་གསུངས་པས། སྦྱོན་པ་ལ་དྲ་ན་སྟེ། དྲ་རི་དྲ་ཐོངས་པ་ན། ན་ས་སེལ་བ་སྟེ་ཐོངས་པ་སེལ་བ། ཚུལ་
 ཁྱིམ་ས་ལ་གྱེ་ལ་སྟེ། གྱེ་ཏྲ་བསེལ་བ། ལ་སྒྲ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསེལ་བ་ཐོབ་པའོ། །
 བཟོད་པ་ནི་སྒྲ་ཞི་སྟེ། སྒྲ་ཁྱོ་བྱ་འབྲུག་པ། ཏི། སྒྲ་ཞི་བ་སྟེ་སེམས་འབྲུག་པ་ཞི་བ། བརྩོན་འབྲུས་ལ་
 བྱི་བྱ་སྟེ། བྱི། བ་ར་མཚོག་ཡམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། དགེ་བ་མཚོག་ལ་སྦྱོར་བས་བརྩོན་འབྲུས། བསམ་
 གཏན་ལ་སྦྱོན་སྟེ་རྟ་ར་འཛིན་པ། མ་ན་ཡིད་དེ། ཡིད་འཛིན་པས་བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་བྱསྒྲ་སྟེ་
 བ་ར་མ་ཡམས་དོན་དམ་པ། སྦྱོན་གེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་གེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྦྱོད་པ་བཤད་ནས།

བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཞི།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྦྱོན་བྱེད་དང་། ^{੧੨} །ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་པའི་དངོས་
 པོ་བཞིའི་སྦྱོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་
 སེམས་ཅན་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་མཁས་པས་འཁོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ།
 སྦྱོན་པ། སྦྱོན་པར་སྒྲ་བ། དོན་སྦྱོད་པ། དོན་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚོས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟང་ཟང་
 གིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྦྱོན་པ་རྣམས་པར་སྦངས་ཏེ་དག་པའི་སྦྱོན་
 པས་མགྲ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོན་པར་སྒྲ་བ་ནི། སྦྱོན་པས་མགྲ་བར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་གཞན་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཚོས་འཆད་པའོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་ཚོས་དོར་ཏེ། ^{੧੩} །ཡུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བ། དང་དོན་
 ངེས་དོན་མ་འབྲུགས་པ། དགོངས་པ་དང་། ལྡེམས་དགོངས་དང་། དང་པོར་དགོངས་པ་དག་པན་
 ཚུན་མ་འཆོལ་བ། གང་ཟག་མཚོག་དམན་ལ་ཚོས་བཟང་ངན་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་མ་
 འབྲུགས་པ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐུན་པ་རྣམས་མི་འགལ་བ། མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་
 འབྲེས་པ། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྟགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ། ^{੧੪} ། བྱེད་པར་སྦྱགས་ལ་

ལུགས་པ་རྣམས་རྒྱུད་མེ་བཞི་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་སྟེ། མདོར་ན་བཤད་པའི་སྟོང་དང་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་དང་། འཆད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པས་བཤད་དེ། དེའང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་སྒོ་བཟང་སྟོབ་
 མེད་ལྟན་བརྟེ་བ་ཅན། ལྟན་པར་རབ་གྲགས་ཆོག་བཟང་ཤེས་ལྟན་པ་ཡི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བཤད་པ་སྟེ་བོའི་ནང་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྟམ། ³⁹⁶ ཁེས་གསུངས་སོ།
 ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཟླ་མས་སྟོབ་མའི་བསམ་ཤེས་ནས། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྟོར་བྱེད་པ།
 མཁས་པས་སྟོབ་མ་བསྟུ་བྱ་ཡི། ལྟན་པོས་སྟོབ་མ་ནམ་ཡང་མིན། ³⁹⁷ ཁེས་གསུངས་ལ། བཤད་
 པ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ཉིས་པ་ཡང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དོན་རྒྱ་རི་བཞིན་ཡོངས་རྟོགས་ན། བདག་ཉིད་
 ལྟེམས་ཤིང་སྒོ་ཉམས་འཁྱུར། ³⁹⁸ ཁེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་
 མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་
 གཞན་མིན་ལ། དེ་ཕྱིར་བྱང་སྟོང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག ལུབ་ཚུལ་
 བཤིག་ཕྱིར་དམ་ཆོས་ལ་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་པར་འཁྱུར། ³⁹⁹ ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ།
 སྟོང་དང་འཆོམ་པར་ཆོས་བཤད་པ་ཡང་། སྟོང་འཇུག་ལས། དམན་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དང་། སྟེས་པ་
 མེད་པར་བྱུང་མེད་མིན། དམན་དང་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། མཚུངས་པར་གྲུས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱང།
 རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་གྱུར་པ། དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བྱ། མདོ་དང་ལྷགས་གྱིས་བཀྲི་མི་བྱ། སྟོང་
 པའང་ཡོངས་སུ་དོར་མི་བྱ། ⁴⁰⁰ ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་དོན་སྟོང་པ་ནི། གཞན་ཆོས་ལེན་དུ་གཞུགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་རྒྱབ་པ་སྟེ། ཡ་
 རོལ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྟེན། ཆོས་བཤད་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་མི་སྒྲོ་ན་ཐབས་མཁས་
 པས་དེ་ལེན་དུ་འཇུག་སྟེ་དཔེར་ན་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲངས་ཀྱང་མི་བྱུབ་སྟམ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁྱོད་སྒྲག་
 མི་དགོས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལས་བདུད་སྟེ་གཙན་གྱིས་གཡོ་སྦྱས་སྒྲངས་པ་དང་། དུག་ན་དོ་
 རྗེས་བསྟེན་གས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའང་འཆོང་རྒྱན། ཁྱོད་མོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཁེས་
 ལེན་དུ་འཇུག་པའམ། ད་ལྟ་སྒྲངས་ཀྱང་སྟེ་བ་གཞན་དུ་བརྗོད་དེ་འོང་སྟམ་པ་ལ། བདག་བརྗོད་ཀྱང་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མི་གཏོང་སྟེ། ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་རང་བརྗོད་ཀྱང་ལས་གྱིས་མི་གཏོང་བར་

དན་སོང་དུ་ལྷུང་ངེས་པ་དང་། ཁ་དྲག་པོ་དང་གཉེན་སྦྱེལ་ན་ཁ་ཞན་པོ་མི་འདོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་
 སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སོགས་མེད་ཀྱིས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་
 བལ་ན། སྟོང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀ་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་དོ་^{༡༩༡} ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། སྦྱེས་རབས་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བསམ་མི་བྱུང་། སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་
 དུད་འགྱུར་སྟེ། །དེ་ན་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་མེད།^{༡༩༢} ཅེས་བྱ་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
 དེ་ཉིད་གོམས་པས་སྦྱེ་བ་འདིར། །གལ་ཏེ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར།
 དེས་པར་འགྱུར་བ་ལས་བཞིན་ནོ།^{༡༩༣} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་སྤྲོ་བའི་སྟོན་པ་སེམས་བསྟེན་
 ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་ཞིང་ཞུས་པའི་སེམས་ཀྱང་
 མེད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ཐབས་སྦྱད་དཀའ་བ་དང་། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་
 སོགས་པ་ཡུན་རིང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་མི་རུས་སོ་སྟུམ་པ་ལ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་རྒྱ་རྗེའུ་རེ་ཙམ་མམ། སྟོད་འཇུག་ལས། ཆོད་མ་ལ་
 སོགས་སྦྱིན་པ་ལ། །འདྲན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་མཛད། །དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱི་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་
 རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། །གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྦྱེས་ནས། །དེ་ཆེ་ཤ་
 སོགས་གཏོང་བ་ན། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།^{༡༩༤} ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དང་པོ་བས་
 སྦྱིན་པ་ཉུང་བ་སྟོང་དང་བསྟན་ཏེ། སྟོ་ཆད་བཏང་བས་གོམས་ཏེ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན།
 རང་གི་ལུས་དང་། ཆོད་མ་ཐོར་གང་བྱུང་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་
 སྒྲག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱང་བསྟེན་གནས་ཙམ་མམ། ཅུ་བ་
 བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གམ་སྟེ་བའམ། ལོ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་རུས་པ་བསྐྱངས་པས་གོམས་ཏེ་ཐིག་པ་
 ལ་བསྐྱལ་ཡང་བྱེད་མི་སྟོད་པའི་ཆོ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ལེན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་འདྲ་ཉིན་རེ་འམ་རང་རེའི་ཉེ་དུ་ཙམ་ལ་བསྟོམ་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་སྦྱེལ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུ་ས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ཙམ་གྱིས་དགོ་བ་ལ་སྟོབ་པ་ནས་
 བརྒྱམས་ཏེ། གོམས་ཏེ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཡང་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྦྱངས་པས་བསམ་གཏན་

གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་པས་གོམས་ནས་ཐིམ་མེད་གསུམ་གྱི་དོན་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱིས་ཁྱེད་སྒྲག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། གོམས་ཏེ་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གཞོད་པ་རྒྱུ་གོམས་པས། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་བཞེད་པར་བྱ།³⁹⁴ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་དག་གི་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། རང་དག་གི་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དཔེར་ན་སྒྲིན་པས་བསྐྱུས། ཚོས་བཤད། དེའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་བཅུག་ཀྱང་། ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་བཙོན་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་རང་དེ་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ་ཞེས་བསྒྲུལ་བས་དེ་མི་རྣམས་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་ན་ང་བསྐྱེན་བཀྱར་ཅིག་བྱེད་འདོད་ན་ཁྱོད་དེའི་གྲོགས་བྱེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པས་འོ་ན་ང་ཡང་དེའི་གྲོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ནས་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་མི་རྣམས་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལྟ་ན་ང་ཉན་འོ་ན་ང་ཡང་ཉན་ཞེས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་སྒོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་མཛེས་བྱ་བ་ཅིག་གོང་ཁྱེད་དུ་ཞུགས་པ་ན། བྱང་མེད་ཞིག་བུའི་རོ་ལ་འཐམས་ཏེ་མ་ཐེལ་བ་མཐོང་ནས་དུར་ཁྱོད་ནས་དེ་དང་འདྲ་བའི་རོ་གཅིག་བསལ་ཏེ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྱངས་པས་བྱད་མེད་དེས་མི་གཙང་བར་མཐོང་སྟེ། གཉིས་ཀ་གོས་བྱས་ཏེ་བོར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

འོ་ན་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐིམ་པ་དུག་ཏུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དོན་འདུས་མོད་ཀྱི་གཙོར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐིམ་པ་དུག་གི་སྒྲོད་པ་འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོའི་སྒྲོད་པས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སྒྲིན་མཚུངས་དེ་སྒྲོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་ནམས་ཀྱིས། །སྒྲན་པར་སྒྲ་དང་དོན་སྒྲོད་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན།³⁹⁵ །ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་གངས་ངེས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བཞིར་གངས་ངེས་སྟུམ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་གནས་
 སྐབས་སུ་ཡན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཟུང་ཟུང་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་པའི་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་
 ཆོག་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། དོན་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟུན་ཏེ་རྗེས་སུ་འཇུག་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ་བཞིར་གངས་ངེས་སོ། །དེའང་ཡན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི།
 འཛིན་དང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་པས། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་
 བཤད་དོ།¹³⁷ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བ་དང་། མོས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟུ་བ་
 པར་བྱ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཞིར་ངེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དང་པོས་སྟོད་
 འགྲུར་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པ་ཡིན། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བ་པ་སྟེ། །བཞི་པ་རྣམ་པར་
 སྟོང་བའོ།¹³⁸ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུ་བ་པའི་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུ་སྟེ། བསྟུ་བ་དང་སྟུད་པར་འགྲུར་བ་དང་། །གང་དག་ད་ལྟར་སྟུད་
 བྱེད་པ། །དེ་ཀྱང་དེ་འདྲ་དེ་ལྟ་པས། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྟོན་བྱེད་ཐབས།¹³⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལམ་ལྔ་བཤད་པ།

དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བཤད་ནས། སྟོན་
 མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།¹⁴⁰ །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་ན།
 སྟོན་མེད་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ལམ་ལྔ་དང་ས་བརྩའི་རྣམ་
 གཞག་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། ལམ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སོའི་རང་
 བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་འཇུག་དོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་གྱི་ཕྱོག་
 པ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལམ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་དོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་
 ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་འཇུག་པས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཆོག་ས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་
 ལམ། བསྟོམ་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་སོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ལྷགས་གཉིས་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་བརྗོད་ན། ཐེག་མར་ཚོགས་ལམ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་དོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པའོ།

གཉིས་པ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི་བྱ་པ་ཉེར་གཞག་
བཞི་བསྒྲིམ་པ་སྦྱར་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་བཞི་སྒྲིམ་པ་
སྦྱར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བྱ་བཞི་བསྒྲིམ་པའི་ཆོད་ཉིད་
ལ་སྦྱར་ལམ་དྲོད་སྟེ་བར་ངེས་པའོ།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་གང་ཟག་གང་ལ་སྟེ་
ན། མངོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་བྱ་ན་མོང་བཞི། གླིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་དང་བྱ་དཔྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་
ཚོགས་ལམ་སྟེའི། འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཟུང་མ་དང་མ་ནིང་ལ་མི་སྟེ་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པས་གང་ལ་
བརྟེན་ན། སོ་སའི་སྟེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདོད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ཏོ། །དུས་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་
བརྟེན་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གསལ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །
རྒྱུ་བྱར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ནི་འདོད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི་སོ་
སའི་སྟེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་རག་གི་འཇུག་ལྟོག་ལ་དམིགས། དུས་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་
པས་ནི་མི་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་པ་རྣམས་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་འཇུག་པ་དམིགས་པ་
པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས། རྒྱུ་བྱར་པའི་དགེ་བ་གཞན་གྱིས་གསུང་རབ། ཚོག་དང་དོན་དུ་
བྱས་པ་ལ་དམིགས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཚོགས་ལམ་ལ་བསྒྲིམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲིམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་
ཐར་པར་འབྱུང་པའི་གནས་ཀྱི་སྟོད་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ།³⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ།

བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ཚོགས་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཟེར་ལ་སྟོན་ཆུན་དུ་བྱ་སྒྲིམ་པར་ར་
ཏི་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟེ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ། ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཞོད་
པར་བྱ་བའི་འཇུག་དོགས་ཡིན་པས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཡང་ན་ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཚོགས། དེ་གོ་མས་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་ཚོགས་ལམ། ཐར་པ་ནི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་
ཉན་ཐོས་པས་ནད་དང་ཤུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་སྟན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོའོ།

སྦྱར་ལམ་ལ་འང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་དོགས་ཚོགས་ལམ་
གྱིས་བསྐྱབས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུལ་པའོ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྟོག་སུམ་སྟེ། ཚོགས་སྦྱར་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། ཆེ་འབྲིང་གིས་དབྱེ་བ་
དང་། རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྦྱར་བའང་ཡིན་པ་
དང་། ཚོགས་མ་ཡིན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚོགས་ལམ་གྱི་རྒྱན་སྦྱར་ལམ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་འམ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ཚོགས་ལམ་
དངོས་མ་ཡིན་པས་ཚོགས་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ཆེ་འབྲིང་གི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས་སྦྱར་
ལམ་རྒྱུ་དུ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་དུས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །འབྲིང་ངེས་པ་ཡོད་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཆོ་འདི་
ལ་མཐོང་ལམ་སྟེ་བའོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། གྲོ་མོ། བཟོད་པ།
འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཚོག་གོ། །དེ་ལ་དྲོད་ནི་གིང་གཙུག་པས་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྷས་སུ་དྲོད་འབྱུང་བ་
ལྟར། མཐོང་ལམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་སྔ་ལྷས་སུ་གྱུར་པས་དྲོད་དོ། །ཆེ་མོ་ནི་སྙི་ཟེར་ལ་སྦྱ་
དེ་ཆེ་མོ་སྟེ་གཙུག་ཐང་གཅིག་ཅེས་དགོ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་མོ་འམ་སྟེ་གཙུག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ།
ཆེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་འཆད།³³³ །ཅིས་གསུངས་པའོ། །རིང་དུ་མི་གནས་པས་ཐང་གཅིག་གམ་ཆེ་མོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྦྱར་བ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པས་བཟོད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ན་
ས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཚོག་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདག་རྒྱེན་བྱེད་པའོ།

ངེས་འབྱེད་བཞི་ཀ་ལ་ཚོས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དྲོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཀྲམ་
ལས། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་³³⁴ ཞེས་འབྱུང་བས་གཞན་གྱི་སེམས་བསྟན་པར་རང་ཉིད་
གྱིས་བསྒྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའོ།

དེའང་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའམ་མི་རྟོག་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྤང་བ་ཐོབ་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། དེའང་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་
 པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའོ། །གསལ་བར་སྤང་ཞིང་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
 པོའོ། །འདི་གཉིས་གཅི་ཆེ་བས་སྟོས་ལ་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དུན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་
 པོའང་འདི་དག་གི་ལའོ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །གྲོགས་ནི་དབང་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
 སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩེ་མོའི་དམིགས་པ་ནི་སྤར་
 བཞིན་བདེན་པ་བཞིའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྤང་བ་མཆོད་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །
 གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །བཟོད་པའི་དམིགས་
 པ་ནི་སྤར་དང་འདྲའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྟོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ནི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 ངོ་། །ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ། རང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ། གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 ངོ། །

འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྟེ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་མི་འདོད་པས་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་སུ་འདྲ་དམིགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་མ་
 བཤད་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྦྱོར་ལམ་འདི་ལྟར་འདོད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྟོན་དང་རྩེ་མོས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་གཞུང་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ལ། བཟོད་པ་དང་ཆོས་
 མཆོག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོན་
 དང་རྩེ་མོས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྟོགས་རེའི་གཞུང་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།
 བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྟོགས་གཅིག་གི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོན་དང་རྩེ་མོས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀའི་

གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་གིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་ཀའི་
 འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་ལམ། རྩ་པོ་ཆ་སྟོ་ཅན་
 གྱི་མདོའི་དགོངས་པ། རྟོད་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཅེ་མོ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།
 བཟོད་པ་དོན་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཚོས་མཚོག་དེ་མ་ཐག་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་རྒྱ་སྐབ་རྒྱས་འབྲིང་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་སྐུ་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཀའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཐབས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ངེས་འབྱེད་བཞིའི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གསལ་
 མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་
 ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འཇུག་པར་བྱ་སྟུམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་
 བཞིན་ཚོས་རྒྱལ་འཇུག་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ།^{༡༩} །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གང་ལ་སྦྱེ་ན།
 གླིང་གསུམ་དུ་སྦྱེས་པའི་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དང་། འདོད་ཁམས་གྱི་ལྷ་རིགས་དུག་ལ་སྦྱེ་སྟེ། སྟོན་
 མའི་གནས་སུ་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྦྱེད་ནས། འདོད་ཁམས་གྱི་ལྷ་རིགས་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་སྦྱེའོ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་དུད་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་རྒྱལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་
 ལ་འང་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྐུ་གང་ལ་བརྟེན་ན། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དངོས་གཞི་
 ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ལྷག་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །དེ་ལ་སྤར་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་པ་བརྟེན་ལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྱལ་ན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཚོགས་ན་སྦྱོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་
 གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་། བསེ་རུ་ལྷ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བྱང་རྩལ་

སེམས་དཔའི་སྒྲོལ་ལམ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ན་རེ། རྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་
མཐའ་བརྟེན་^{੧੧} ཞེས་ཟེར་བས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
འགའ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའང་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་གངས་ངེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ། རྟོན་ཅེ་
མོ་བཟོད་པ་གསུམ། འཛིན་པ་རང་བཟིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལའང་། ཆུང་རུ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་དྲིད། འབྲིང་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ཅེ་མོ།
ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་བཟོད་པའོ། །འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཁ་ཅིག་རྟོན་དང་ཅེ་མོས་གཟུང་བ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གིས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་ཏེ། དེའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དྲིད།
རྣམ་པར་བྱང་བའི་བྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཅེ་མོ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ལའང་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་
བཟོད་པ། སྒྲིས་སུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་
མཆོག་གོ་ཞེས་བཞེད་དེ། །མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་
རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །མྱོངས་དང་སྤང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །རང་
དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤང་སོགས་རྟེན་སྟོན་ནས། །རྣམ་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་
ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ^{੧੨} །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ངེས་འབྱེད་འདི་དག་མདོར་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་བཟོད་པ་མ་རྟོགས་པ་གཞན་
ལ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་མེད། འཛིན་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ལ་རྒྱུན་མི་བཞེད་དེ། མདོར་ལས། ཇི་ལྟར་
བཟོད་ཆེན་སྒྲིད་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་^{੧੩} །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་
ན་འདི་ལ་སྟན་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འགའ་ཞིག་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཀ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །མདོར་རྟོགས་
རྒྱུ་ལས། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིས། ^{੧੪} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འཛིན་རྟེན་

ཆོས་མཆོག་ལ་ཡང་རྒྱན་ཡོད་དོ།

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་དེ་སྟོ་གང་དུ་འདུ་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་
 ཐུང་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དུས་ན་གསལ་བར་སྣང་
 བ་ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ།^{༡༩} རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་གསལ་སྣང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཞེས་ཟེར་བ་
 འདི་བཏགས་ཉེ་དེའང་ནལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་ཐུང་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ན་མིང་ལ་མི་བཅད། མཚན་ཉིད་
 བ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། གཤམ་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
 གི་མངོན་ཐུང་ཡིན་ལ། སྟོང་ལམ་དུ་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་ལམ་ན། སྤར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ན་
 མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ལ། རྒྱ་ཆེ་བས་མཐོང་ལམ་དུ་འཛོག་ན་སྟོང་ལམ་གྱང་མཐོང་ལམ་
 དུ་ཐལ་ལོ། རྟོག་ན་སྤར་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་དུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བས་
 མཐོང་ལམ་དུ་བཤད་པ་མེད་དོ། འགའ་ཞིག་ན་ལ་འབྱོར་མངོན་ཐུང་སྟེས་པ་ལ་འཕགས་པས་མ་
 བྱུང་ཟེར་བ་ཡང་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་མ་འདྲིས་པར་ཟད་དོ། རོ་ན་གསལ་བར་སྣང་བར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། སྟོ་ཐུར་བའི་རྗེས་དབག་གིས་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་མེ་གསལ་བར་
 རྟོགས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འཇམ། དགེ་སྟོང་དེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཁས་པ་གསལ་བ་ཡིད་
 གཞུངས་པར་འགྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསལ་བའི་རྒྱ་ཆེས་གོམས་པ་ལ་འཇུག་གི་མངོན་
 ཐུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྟོང་མངོན་ཐུང་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྟོག་
 བཅས་སུ་དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པས་སོ།^{༢༠} ཁ་ཅིག་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འདོད་
 བའང་མི་འཐད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཡིད་དཔྱོད་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་ཐུང་དང་
 དན་པ་དབྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་རྟོག་གི་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། རྟོག་ན་རང་གི་ལྷགས་ནི་
 ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པའི་རང་རིག་མངོན་ཐུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་གོམས་པའི་རང་རིག་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་ངེས་ཆོག་ནི། སྟོར་ལམ་ལ་བྱ་ཡོག་སྟུག་ཟེར་ལ། དེའི་བྱ་ནི་པར་མཉམ་སྟེ་དོན་དམ་
 པ། ཡོག་སྟོར་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་མངོན་ཐུང་མཐོང་བ་ལ་སྟོར་བར་

བྱེད་པས་སྒྲོར་ལམ་མོ།།

མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་ངེས་པར་
བྱ་བ་དང་། རེས་ཚིག་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་
སྟེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་
ལམ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་དང་།
མཐོང་ལམ་སྟེ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲིར་ཉོན་མོངས་
པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་
བརྟགས་པས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལ། དང་པོ་
སྒྲུངས་པས་གཉིས་པ་གྲུགས་ལ་སྒྲོང་བའི་བྱིར་དང་པོ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དྲུག་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་
ཁྱོ། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བུ་སྟེ་དྲུག་གོ། ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་སྟེ། འཛིག་ཚིགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་
འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན། ལོག་པར་ལྟ་
བའོ། །དེ་དག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། མཐོང་སྒྲུང་། སྒྲོམ་སྒྲུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་
བའི་ལུགས། མཛོད་ལས། དེ་དག་བརྩ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་
པ། །འདོད་ན་སྦྱག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་བར་བྱེད།¹⁵⁷ །ཅིས་བརྒྱད་
ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད་ལ། བསྟུ་བར་མཐོང་སྒྲུང་དགྲུ་བརྩ་ཅུ་བཞིར་བཤད་ཅིང་། ཀྱན་ལས་བརྟུས་
ལས། འདོད་ཁམས་ན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ། ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་ལྟ་སྟེ། བརྩ་བོ་བདེན་པ་བཞི་
ལ་འཇུག་པས་བཞི་བརྩུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་པས་དགྲ། དེ་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་ལ་
ལོག་པར་འཇུག་པས་དགྲུ་བཞི་སུམ་ཅུ་སྟེ་དྲུག་སྟེ། བརྩ་ཅུ་བརྩུ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ།¹⁵⁸ །འོ་ན་
གཟུགས་མེད་ན་ལུས་དག་མེད་པས་ལུས་དག་གི་སྒྲིབ་པ་སྟེག་པ་འདག་གོལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་མི་འཐད་པས། མཐོང་སྒྲུང་བརྩ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་

ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ལུས་ངག་གི་སྟོང་པ་འདག་གོལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལ་འདག་གོལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདིར་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། འདག་གོལ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲའོ། །འོ་ན་སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་ཀྱང་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་དེར་མ་གཏོགས་པས་ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཞེས་བཞག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱལ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་^{༡༤༩} ཞེས་བཤད་དོ། །སྤང་བྱ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་འདོད་ཁམས་ཡིན་པས་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་འགགས་པ་ལ་འདོད་ཁམས་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བཏགས་གིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འདོད་ཁམས་གྱི་ལམ་དུ་བཏགས་པའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བརྟན་ལས་མཐོང་སྤང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་ལས་དགྲ་བརྒྱ་རྩ་དགྲར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་བ་དང་། མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། རགས་པ་དང་སྤང་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་མཛོད་ལས། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་།^{༡༥༠} ཞེས་འགག་འགྱུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཉིད་འདོན་པ་བསྐྱར་ནས། སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་། ཞེས་གཉེན་པོ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་མ་བྱུབ་པས་སྤྱོད་འགག་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ།^{༡༥༡} འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། གཞག་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གོ་ལ།^{༡༥༢} ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད།^{༡༥༣} ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྟགས་

ན་གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་སྤང་བར་མི་འཐད་དེ་སྤང་བྱ་ཡོད་ན། གཉིན་པོ་མེད་ལ། གཉིན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་
སྤང་བྱ་འགགས་པས་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་ཡུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བརྟགས་པའི་སྤོང་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ཞེས་ཐ་སྟོད་འདོགས་ཏེ་སྤང་མའི་མཐོ་དམའ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་དང་གང་ལ་སྐྱེ། ས་གང་ལ་
བརྟེན། ཡུལ་གང་ལ་རྒྱུལ་ཇི་ལྟར་དུ་རྟོགས། སྐད་ཅིག་དུ་ལ་སྐྱེ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་གླིང་གསུམ་གྱི་
སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དང་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དབང་པོ་ཚོ་ཞིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུང་ཡོད་ལ་
སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །དན་སོང་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པས་
སོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལྟ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་སྐྱོ་ཡུང་ལས་འདིར་རྩོམ་
ཞིང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན།^{༡༥} ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱོ་བ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གོང་མ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནས་
འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་
དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་ལ་འང་ཆགས་བྱལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བཙུགས་ལ་བརྟེན་ལ། སྟོན་དུ་སོང་ན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །འདོད་པའི་ས་ལ་
མི་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཞིག་ནས་ལྟག་མཐོང་མཆུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་ས་ནི་ཞི་གནས་
ཤེས་རུང་ཞིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །ལྟག་མཐོང་ཤས་རུང་བས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་
མི་བརྟེན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བཙུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་ན་སྐྱེད་དུ་རུང་མོད་ཀྱི་
ཞི་གནས་ཤས་རུང་བས་བསྐྱེད་དཀའ་འོ། །དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཙུགས་ལ་འང་
མཆུངས་སོ་སྟུམ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ།
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ན་དང་པོའི་ཉེར་བཙུགས་ཁོ་ན་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་ཉེར་བཙུགས་ལ་མི་
བརྟེན་ཏེ། དེ་བས་སྤྱི་བའི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པས་ཆོག་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་
དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡིག་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་

བྱིས་སོ། །གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཚྲིགས་ན་སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ལ། བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །འོ་ན་བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་དེ་གི་ནས་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། ལས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་ཡང་སྐྱོན་ལམ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ཉིར་བསྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ། དེ་འང་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་རྣམ་པར་མ་གཞག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་སོ། །འདི་ལ་ཚོས་མངོན་པ་ལས། སོ་སོ་རང་རང་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་བདེ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདེ་བསལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གཉི་གའི་བདེ་གསལ་བ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་པའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་རྗེས་ལ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་བདེ་བསལ་བའི་ཚོས་ལ་དམིགས་གིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུ་དུ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདེ་བསལ་བའི་ཚོས་ལ་དམིགས་གིང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་འབྲིང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདེ་གསལ་བའི་ཚོས་ལ་དམིགས་གིང་། མཐོང་བས་སྤོང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ^{༡༤} །བདེ་བསལ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ཅིག་བརྩུ་དུག་ལ་ཆེ་འབྲིང་གིས་བྱེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི། ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་³⁴⁰ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་
བྱང་པར་མི་བཞེད་དོ།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་མཐོང་བའི་
ལམ། །བརྩ་དུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས།³⁴¹ ཞེས་གསུངས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ནི། བདེན་པ་བཞི་
ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་
རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། བདེན་པ་ལྷག་མ་
གསུམ་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་སྐད་ཅིག་བརྩ་དུག་ཏུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ལ། དེའང་། བཟོད་དང་ཤེས་
པ་གོ་རིམ་ས་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ།³⁴² ཞེས་གསུངས་པས། བཟོད་པ་རྣམས་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། ཆོས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །ཡང་རྗེ་པ་འགའ་ཞིག་བརྒྱན་
དང་བཞི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། གནས་བརྟན་པ་དང་། སལ་ཆེན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་
བར་འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྩ་དུག་ནས་གཅིག་གི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེ་བར་
འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
ལ་བཟོད་པ་³⁴³ ཞེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་དེ། མདོ་ལས།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞིས་ཞེས་ཟེར། །བྱང་ཆུབ་སྣྱང་པོར་
འདུག་ནས་བདེན་གཅིག་ཀྱང་། །ཁྱུ་པར་མ་མཐོང་བཞི་ལྷག་ལ་ཞིག་³⁴⁴ ཅེས་གསུངས་པ་དང་།
རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ཤེས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི། །ཤིན་ཏུ་
ཐུ་བའི་དངོས་ལ་ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །སྐོན་
ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་མཐོང་།³⁴⁵ ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་གཞི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དགོས་པ་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
 རྣམས་གཞུག་པ། དངོས་ལ་གཞོད་ཕྱེད་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
 མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་རྣམ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན།³⁴⁶ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱ་བའི་འོད་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཞེགས་སོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་
 སྐད་ཅིག་དུ་ལ་སྐྱེ་དཔྱིད་ན་དུ་ལ་འཛིག་པ་འདུག་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་
 ལས། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག །ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་ཁྱོད་སེམས་ན། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་
 དག །གཉི་ལྷན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།³⁴⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་
 མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་གིས་
 སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།³⁴⁸ །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང་། འདི་བརྟེན་
 འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཛིག་རྟེན་རྩལ་འདི་འགོག་མི་མཛད། །རྟེན་འབྱུང་གང་དེ་རང་བཞིན་
 མེད། །དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་དེས།³⁴⁹ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་
 འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །དངོས་འགའ་འད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།³⁵⁰ །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་བ་དེས་པའི་ཆོག་ནི། དལ་ན་ལྷ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤར་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 མཐོང་བས་མཐོང་བ། ཐར་པའི་འཇུག་དོགས་ཡིན་པས་ལམ་མོ། །ནིར་བྱ་སྤར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ལས་
 དྲངས་ན། ཟག་པ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་དང་།³⁵¹ མཐོང་སྤང་གི་
 ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པས་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་
 ཡིན་པས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་མོ།།

སྟོམ་ལམ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཆོག་བསྟན་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་འཇུག་ངོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་
པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་འདར་
གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཁམས་གོང་མའི་འཇུག་
ངོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་བཞིན། གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ་བ། ས་གང་ལ་
བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱལ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་གང་ཟག་ནི་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་
པ་བྱུང་མེད་དང་། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིགས་དུག་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ། དེ་
རྣམས་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་པ་གསུམ། བྱང་སྐྱེ་མི་སྟན་པ། ཟུང་
མ་ནིང་། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་
བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྷས་ས་མེད་ཅིང་སེམས་མི་གསལ་བས་
གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིད་ཅེ་ལ་འདར་མི་སྐྱེ་འོ།།

གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སྒྲོམས་
འཇུག་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ་སྐྱེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་
བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དེ་དག་གི་རབ་རྒྱུད་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ཏེ།
མཚན་ཉིད་རབ་རྒྱུད་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་རྒྱུད་བྱེན་པ། དགའ་བ་སྟུང་
པ། སྦྱོང་པ། སྦྱོར་བའི་མཐའ་པ། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདོད་
ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་མང་། དེས་དཀྱུགས་པས། སེམས་སྟུག་ །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོ་བུང་།
ཁམས་གོང་མ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པས་སེམས་
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། དེས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་རགས་པ་
དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཞི་བར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ལྷ་
མ་ལྷར་སྦྱང་བས་བསྐྱོམས་བུ་ ང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ་པ་སྟེའོ།།

གསུམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་
 ཆེན་པོ་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་སྟེས་ནས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱང་བའོ། །བཞི་པ་
 དགའ་བ་སྟུང་བ་ནི། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་རྒྱུད་ཀྱིས་དགས་པ་སྤྱང་
 བ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དུས་དུས་སྟུང་དང་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྟེ། དེ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའོ། །ལྷ་པ་དཔྱུད་བ་ནི། དེ་ལྷར་གཉེན་པོས་ཉོན་
 མོངས་པ་པལ་ཆེར་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་སྤངས་སམ་སྟུམ་པའི་སྟོ་སྟེ་སྟེ་སྤྱར་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་མི་སྟེ་
 བརྟག་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྟུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དུག་པ་སྦྱོར་བའི་
 མཐའ་པ་ནི། དེ་ལྷར་བརྟགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་བར་མཐོང་སྟེ། ལྷར་བཞིན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བསྒྲོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའོ། །བདུན་པ་སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་
 གུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་བསྒྲོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སྟུང་བ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་རི་ལྷ་པར་གཉིས་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་
 ཀྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟེ་ལ་མར་བསྒྲོམས་
 པས། འཕགས་པའི་གནས་ལྷར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་མོས་པ་
 ལས་བྱུང་བ་གཉིས་སྦྱོར་ལམ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་དགའ་བ་སྟུང་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའ་པ་
 གསུམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། དཔྱུད་པ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །དེའི་ནང་ནས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ།
 རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་འབྲིང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་དགའ་བ་སྟུང་བ། ལམ་ཆེན་པོ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུའི་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་པའོ།།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྒྱུད་དེ། གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་
 དང་། གཟུགས་མེད་སྟེ་མཆེད་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དངོས་
 གཞི་ཙམ་པོ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་

བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་^{༡༤}ཞེས་གསུངས་པའོ། །དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ནི་རྟོག་པ་མེད་ལ། དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་དགའ་བ་མེད་ལ་བདེ་བ་ཙམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོ། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ནི་དགའ་བ་ཡང་མེད་བདེ་བ་ཡང་མེད་པ་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོ། །འདི་དག་གྲུང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་རྟོག་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་ལས། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ནི། རྒྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་བྱང་པར་གྱི་ལམ་སྦྱོམ་པའི་དུས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་སྟེ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་བསྒྲོམ་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་རྣམས་གྲུང་སྟེད་པ་དང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ལ་ཀྱན་ནས་བགྱིས་པའི་ཉན་མོངས་པ་ཀྱན་དུ་རྒྱུའི་བྱི་མ་དང་བྱལ་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་གཞུང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟེ། ཉམས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། བྱང་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་པོ་ནི་ས་འོག་མ་དང་མཐུན། གཉིས་པ་རང་ས་དང་མཐུན། གསུམ་པ་ས་གོང་མ་དང་མཐུན། བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཙམ་པ་ནི་དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་མ་ཉམས་པ་ལ་ཉན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ། གཉིས་པ་ནི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་ཉིས་ཀ་མེད་པ། གསུམ་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ། བཞི་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤིང་ཅེ་མ་གཏོགས་པ། ས་བརྒྱད་ལ་ཆེ་འབྲིང་

གི་བྱེ་བྲག་གིས་དགྲ་དགྲར་བྱེ་བས་བདུན་ཅུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་དབྱེན་གཉིས་ཏེ།
རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་གྲུས་པ་དང་། ཉག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་སྒྱུར་བ་རྒྱན་དུ་བསྟོམས་པའོ། །དེའང་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྷན་པ་ཆུང་དུ། གང་
རུང་གཅིག་དང་ལྷན་པ་འབྲིང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་ཆེན་པོའོ། །ལྷག་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་དང་།
གཟུགས་མེད་སྟེ་མཆེད་བཞིའི་ཉེར་བསྟོགས་ལའང་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྟོམས་པ་དེ་བཞིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆུང་
རུས་ཚངས་རིས། འབྲིང་གིས་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཆེན་པོས་ཚངས་ཆེན་དུ་སྟེའོ། །བསམ་གཏན་
ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་སུན་སྒྲུང་
བས་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་ཐ་དད་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཆེ་འབྲིང་དུ་
བསྟོམས་པས་གཟུགས་མེད་རྣམས་སུ་ཆོ་རིང་བྱུང་དང་མཐུ་ཆེ་ཆུང་དུ་སྟེའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ཆེ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆུང་ཞིང་
དམན་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་པ་
བས་རྒྱ་ཆེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་
དཔལ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ། དེ་དག་གི་མིང་ཅམ་ཡང་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་བྱེད་པའི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པས་སྒྲུང་བུའི་ས་བོན་མགོ་ནོན་པ་དང་།
ཆད་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་།

དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། རེས་ཚིག་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་གྱི་འཇུག་ངོགས་སྤར་མཐོང་བ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲོ་བཞི་སྟེ།
གང་ཟག་དང་། སྤང་བྱ་དང་། ལམ་དང་། གོམས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྷེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱས་དབྱེ་ན། སྒྲོམ་སྤང་བཞི་
བརྒྱ་བརྒྱ་བཞི་ལ་གཉེན་པོ་འདེ་སྟེད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། བར་
ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །བཞི་པ་གོམས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། མཉམ་
གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲོམ་
ལམ་སྒྲེ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
དང་། གཉེན་པོས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཉོན་མོངས་དག་གིས་སེམས་རབ་
ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། འདོད་ཁམས་ན་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་དང་།
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་སྟོ་མེད་པས་ལྷ་སྟེ་བརྒྱ་དྲུག་གོ། །འོན་བསྐྱུ་བར་བརྒྱ་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རགས་པ་དང་བྲ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་ལ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དགུ་དགུར་བྱེ་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། མཐོང་ལམ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ལ་སྒྲེ་བ་དང་། ས་གང་
ལ་བརྟེན་པ། ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་པ་དང་བྱང་མེད་
དང་། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་
མེད་པ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་བཞི་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲེ་འོ། །གཞན་ལ་མི་སྒྲེ་བའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་

པར་ཅན་དང་དྲུག་གཟུགས་མེད་གྱི་འབྲས་སྤྱ་གསུམ་དང་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། འདོད་པ་ཁམས་གྱི་སེམས་ལས་སྤུ་མི་རུང་། སྤྱིང་ཅེའི་སེམས་མི་གསལ། བསམ་གཏན་
 ལྷག་མ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉེར་བཙོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། བོང་མ་ཐོབ་པ་ལ་
 འབད་རྩྱལ་དང་བཅས་པས་ཞི་གནས་ཤས་རྒྱུང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་གཞི་གནས་ལྷག་མ་ཐོང་རྒྱུ་
 འབྲེལ་བའོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཙོགས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཤས་རྒྱུང་བས་རྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ་
 ཞེན། བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་གཞན་པས་འདི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཏེ། ཡང་གལ་ཏེ་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་
 རྟེན་ལ་མི་སྟེན། སེམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ལ་མི་སྟེན་པར་འགྱུར་
 ཞེན། སེམས་དེ་ལ་བཟང་ཡང་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཏེ། གཙོ་བོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སེམས་པ་དང་།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཆངས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ལ་མི་སྟེན་ལ། རྟེན་གཞན་གྱི་
 སེམས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བར་སྐྱེད་ན་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོམ་གྱིས་པོན་སྐྱུ་གུའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དང་
 རིགས་འདྲ་བ་ཞིང་ལ་བཏབ་ན་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། ཡང་སྤྱིང་ཅེའི་སེམས་ལ་མི་སྟེན། སྤྱིང་ཅེའི་གང་
 ཟག་ལ་ཡང་མི་རྟེན་ལ། གང་ཟག་ལ་རྟེན་ན་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་འགལ་ཞེན། སྤྱིང་ཅེའི་གང་ཟག་
 བཟང་ཡང་སེམས་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་འཕགས་པའི་སེམས་མི་སྟེན་ལ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་
 གསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་མ་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་ལ་འདྲི་བ་བཞིན་ནོ།
 དེ་ཉིད་མཛོད་ལས། སྤྱིང་ཅེའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། མཛོན་སྤུམ་བྱས་ན་ཟག་པ་ཟད། ¹⁶³ ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་མི་གསལ་བས། མ་ཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་
 མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཡང་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་མཚུངས་སོ་ཞེན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ལ་
 ལན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། འཐད་པའི་ལན་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་ཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་
 བས་བསྐྱེད་སྤྱི་བ་དེ་པོར་ནས། དཀའ་བའི་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་ཅི་དགོས། སྟོམ་ལམ་ནི་གཟུགས་
 མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དག་སྟོམ་སྤང་ལྷག་མ་སྤངས་ནས། དག་བཙོམ་པ་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་གྱི་སེམས་ཞི་གནས་ལྷག་མ་ཐོང་རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་བ་
 ཁམས་འོག་མ་ལས་འདས་པས་ ¹⁶⁴ བསྐྱེད་མི་རུས་པས་གཟུགས་མེད་གསུམ་ལ་དཀའ་ཡང་བརྟེན་

དགོས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་མེད་ན་གཡོན་གྱིས་འབད་ནས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མཐོང་ལམ་ཆོས་
 ཉིད་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་གསལ་དགོས་ལ། གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་མི་
 གསལ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འཐད་ཅིང་མཐོང་བའི་དོན་གོམས་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མི་གསལ་
 བ་ལ་ཡང་གོམས་སུ་བརྟེན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཆོགས་ན་སྦྱོད་པ་བསམ་
 གཏན་ས་བྱུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 ཏོ།

གསུམ་པ་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གིན་ཏུ་དག་པ་ལ་
 བརྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་སྦྱེ་བའི་ས་ནི་གཟུགས་མེད་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
 གཉིས་སུ་ལས་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སྦྱེ་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཅུལ་སྤྱང་བ་ནི། སང་གི་རྣམ་པར་
 བསྐྱེངས་པ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ། གཟུགས་མེད་པ་དང་།
 འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལ། ཐེག་
 པ་ཐུན་མོང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་ལྟར་བྱ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་
 ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བར་གོམས་པར་བསྒྲོམ་
 པའོ།

བཞི་པ་ངེས་པའི་ཆོག་ནི་རྩ་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བའི་དོན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ་
 ལམ། ཟག་པ་མེད་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པས་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།

མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་
 ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་ཆོག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་
 མཐར་ཐུག་བསྒྲོམ་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་

རྒྱུ་མེམས་དཔའི་འོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ལ་སྦྱི་བ་དང་། ས་གང་ལ་བཞེན་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་གང་ཟག་དང་ས་གང་ལ་བཞེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཤད་པ་སྤར་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་འབྲེལ། ཐེག་པ་བྱུན་མོང་བས་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའ་ནི། མིའི་ཏེན་ལ་སྦྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲམ་ཟེའམ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཏེན་ལ་སྦྱི་ཞིང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དོ་རྩུ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱི་བར་འདོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ས་བརྒྱུ་པའི་ཏེན་དང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གིན་ཏུ་རྒྱམ་པར་དག་པའི་མཐར་བདག་རྒྱུན་དོ་རྩུ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱི་བར་འདོད་དོ། དོ་རྩུ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྒྱུང་དུའི་མགོ་གཞོན་པ་སྦྱོར་ལམ། རྩ་བ་ཅན་འདོན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའི་ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱི་བ་པའི་ས་བོན་རྒྱུང་དུའི་མགོ་གཞོན་པ་སྦྱོར་ལམ། རྩ་བ་ནས་འདོན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ།།

གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཐེག་པ་བྱུན་མོང་གི་ཡུགས་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའམ་ཡང་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའམ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱལ། དོ་རྩུ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དམིགས། དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱུ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། རྩལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྒྱམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའོ། །དེ་དག་སྤང་པོས་བསྐྱུ་ན། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་ནི། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་སྤང་པོའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དྲན་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤང་པོའོ། །ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་དང་། བརྩམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་པོའོ། །རྒྱམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱམ་པར་གྲོལ་པའི་སྤང་པོའོ། །རྒྱམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་རྒྱམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྤང་པོའོ། །དེ་ལ་འང་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། རྩལ་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

བསྐྱུས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ལུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དམིགས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་དམིགས་སོ།།

བཞི་པ་ངས་ཆོག་ནི། འཱི་མྱུན་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་གེས་བྱ་གེས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱེད་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ། ཟག་པ་དང་བྲལ་བས་ཟག་པ་མེད་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྤངས་
པའི་ཉན་མོངས་པ་སྤང་མི་སྦྱི་བར་བྱེད་པས་ཐག་བསྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་ཐེག་
པ་ཐུན་མོང་པའི་ལུགས་མཛོད་ལས། མྱ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་
ཕྱིར། །ཀྱན་གེས་བྱེད་དང་ཀྱན་གེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀྱན་གེས་ལྡན་དབང་པོ།^{༣༥} ཞེས་བཤད་
པས་མཐོང་ལམ་ལ་དབང་རྒྱར་བ་མི་གེས་པ་ཀྱན་གེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ན་ཡོད།
སྒྲོམ་ལམ་ལ་དབང་རྒྱར་བ་ཀྱན་གེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མཐོང་ལམ་ན་ཡོད། མཐར་ཕྱིན་པའི་
ལམ་ལ་དབང་རྒྱར་བ་ཀྱན་གེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ལ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དབང་པོ་འདི་དག་གི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་སོ།།

ས་བརྩུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ས་བརྩུའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྣམ་
གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མོས་པ་སྦྱོད་
པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་
པ་དེ་འདྲ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་ཏེ། རིན་ཆེན་གྲེང་བ་ལས།
རི་ལྷར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུ་བསྟན།^{༣༦} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས།
བསྐབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་འང་བཞི་སྟེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་པ། མོ་
སོའི་ཡོན་ཏན། མིང་གི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བརྒྱ་སྟེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་
མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། རྒྱག་པ་མཛོན་དུ་སྦྱར་བ།
བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། བདུན་ནི་མ་དག་པའི་ས། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགྲ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་
གྲོས། བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན། གསུམ་པོ་དག་པའི་སའོ། །དེ་འང་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་རྒྱལ་མང་། མ་
དག་པའི་ས་བདུན་རྒྱལ་ཕ། དག་པའི་ས་གསུམ་རྒྱལ་མེད་དོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་མང་
དང་རྒྱལ་ཕ། རྒྱལ་མེད་པ་དག་ཏུ་འདོད། ¹⁶³ ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྩས་ས་བརྒྱ་སྟེ། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་གིས་
ས་རྒྱག་ ཐབས། རྟོབས། རྫོན་ལམ། ཡེ་ཤེས་བཞིས་ས་བཞི་སྟེ་བརྩར་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བོ་
ཆེན་པོ་བཞི་བཀྲལ་ཏེ། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། འཕགས་པ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། རྒྱ་བའི་རྒྱག་བསྐྱལ་ཅུད་
ནས་སྦྱངས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྟེ། དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། ¹⁶⁴ ཁྱེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འཛིགས་པ་ལྷ་ལས་གྲོལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། འཆོ་བ་མེད་དང་འཆི་
དང་མི་བསྐྱགས་རན་འགྲོ་དང་། འཁོར་གྱི་འཛིགས་བྲལ་དེ་ལ་བག་ཆའི་རྣམ་པ་མེད། ¹⁶⁵ ཁྱེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། གཏམ་རན་དང་། རན་སོང་
དང་། འཁོར་ལ་མི་སྟོབས་པའི་འཛིག་པ་ལྷ་དང་བྲལ་པའོ། །གཞན་ཡང་འཛིགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པ་ལས་གྲོལ་བ། མདོ་སྟེ་ས་བརྩལ་ལས། རི་སྒྲིད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ¹⁶⁶ དེ་དག་ཀྱང་ས་
དང་པོ་ནས་ས་བརྩལ་པའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིགས་
པ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྟེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་རྒྱག་བསྐྱལ་ཡོད་པ་ལྟར་རྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་

བཞིན་དུ་མིང་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ། རི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་
གྱུར། །སྟིང་རྩེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ན་དང་རྒྱ་བར་སྟོན།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ།

གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་འཐོབ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་། དེ་དག་གི་ཕྱིན་རྒྱུ་ཤེས་ཤེས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ། ཞིང་བརྒྱར་
འགོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྒྲུང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད། བསྐལ་
པ་བརྒྱར་གནས། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་འཇུག་ །ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད། ལུས་བརྒྱ་
སྟོན། ལུས་རེ་རེ་ལ་འང་འཁོར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལུན་པར་སྟོན་པའོ།^{༡༨} །ཡོན་
ཏན་དེ་དག་ས་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་འགྱུར་རོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་འབུམ་འགྱུར། བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ།
ལྷ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་། རྒྱག་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་འབུམ། བརྒྱ་
པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་མཉམ་པ། དགྲུ་པ་ལ་འབུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་
ཕྱ་རབ་དང་མཉམ་པ། བརྩུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་ཅིང་
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་འབྱུང་། གཞན་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་བ་ཉིད་
དང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་མིང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་མིང་དོན་ནི། ས་ལ་རྩ་མྱ་ཞེས་ཟེར་ལ།
དའི་རྩ་ལས་བྱངས་ནས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་
པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་བཞིན་གོང་དུ་བགོད་ལུན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ།^{༡༩} །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྩ་ཏ་འབྱུང་པོ། མི། ཨ་མི་ཏ་དཔག་མེད། ཨ་རྩ་ལ་འཛིགས་མེད། མི། ཨ་མི་ཏ་ན་
དཔག་མེད། རྩ་ལ་ཕྱི་བཞིན། ལྟོག་མ་ན་གོང་དུ་བགོད་ལུན་འོ། །སོ་སོའི་རྩ་དོན་ནི། བྱང་རྒྱུ་ལ་
ནི་ཉི་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བས། །ས་དེ་རབ་ཏུ་
དགའ་བར་བཤད།^{༢༠} །ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ།

དེང་སང་བོད་འདི་ན་ས་ལམ་མི་བསྐྱོད་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་
 པར་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མཐོང་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་
 པ་མ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དང་ས་དེ་དག་ཀྱང་། དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱོད་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ཐབས་སྟོང་
 རྩེ་ཆེན་པོས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལམ་ལྔ་འབྲུབ། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱོད་ལ་བརྟེན་ན་
 ས་ཐབས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ན་
 ས། ས་བརྒྱ་ཐོབ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ས་མཐར་ཐུག་པ་
 གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས། སྟོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཁྲིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཤད་
 བས།

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

བདུན་པ་མི་གནས་བྱ་ངན་འདས་པ་དང་། རྩུབ་རྒྱུ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ།¹²⁴ ཁྲིས་བྱ་
 བའི་དོན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་
 འཁོར་བ། སྟོང་རྩེ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། ཤེས་
 པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྟོང་རྩེ་ཞི་ལ་མི་གནས་པ།¹²⁵ ཁྲིས་པ་ལྟར་རོ། རྩུབ་རྒྱུ་མཆོག་
 ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །སྟོན་པ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་སྟེ། དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟར་
 ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཅུམ་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པར་འགྱུར་བའོ།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱི་རྣམ་གཞག་ ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཆོས་བྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྟན་སྤྱུ་ཆོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་
 པ་ནི་ཉན་ཐོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་

རི་ལྟ་བུ་དང་། རི་སྒྲིབ་པ་མཁུན་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཏུས། ཐམས་ཅད་མཁུན་ལ་ཡོན་ཏན་
ཀྱན། མངའ་ལ་དེ་ཡང་ཉམས་མི་མངའ། ཉེས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ། སྟོབ་པ་གཅིག་ལ་
མི་མངའ།³⁷³ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཉིས་སུ་བསྐྱེ་བ། དེ་ལ་
ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དབྱུང་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བྱིད་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་སྤང་བུ་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལས། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག །ཐོབ་བྱུར་རྣམ་ཀྱན་རྣམ་དག་
པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།³⁷⁴ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ཡོངས་སྟོང་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་ནི། གནས་སྐྱུག་པོ་བཞོད་པའི་ཁོང་ཁམས་ན། སྐྱ་
མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གིས་བརྒྱན་པ། གསུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
བསྐྱོར་བ། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། ལའོར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩལ་རྣམས་
ཚིམ་པར་མཛད་པ་སྟེ། མཚན་ནི་སྐྱུ་རྩུ་རྩུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱུང་བརྒྱད་རྩུ་གང་ལྡན་པ། །ཐེག་
ཆེན་ཉི་ཤར་ཡོངས་སྟོང་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ཡོངས་སྟོང་ཐོགས་སྐྱུར་བཞེད།³⁷⁵ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ།

གསུམ་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ནི། རོ་བོ་ཡོངས་སྐྱེའི་བདག་ཀྱེན་ལས་བྱུང་བ། ཡུལ་ནམ་མཁའི་
མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གདུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་ན། དུས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ཐིན་ལས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་དབྱེ་ན་སྐྱུལ་པ་གསུམ་ལས། སྐྱེ་བའི་སྐྱུལ་པ་དགའ་
ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ། མཚོག་གི་སྐྱུལ་པ་ཤུ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་
འབྱུལ་དུ་མ། བཟོའི་སྐྱུལ་པ་དྲི་བའི་སྐྱུལ་པ་རབ་དགའ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་པི་མང་ལེན་པ་ལ་སོགས་
པ་དུ་མ་སྟེ། དེའང་། གང་གིས་མྱིད་པ་རི་མྱིད་པར། །འགྲོ་ལ་ལན་པ་སྐྱ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་
པའི་སྐྱེ་དེ་ནི། ཐུབ་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྒྱན་མི་འཆད།³⁷⁶ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་རྒྱུད་འགའ་
ཞིག་ལས་སྐྱུ་བཞིར་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདིར་བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ཚོས་སྐྱུར་འདོགས། དེ་ལྟ་

མའི་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་པར་འགའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་བཞེད་དོ།³⁷⁰ །འོན་ཀྱང་འདི་
གསང་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྗེ་ལས་གཙོ་ཆེར་གྲགས་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་བསྟུན། སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱ་དང་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རང་དོན་
ཀྱི་སྐྱ་གཞན་དོན་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །ཆོས་སྐྱ་དོན་དམ། གཟུགས་སྐྱ་ཀྱང་རྫོང་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་
ཀྱང་གྲགས་སོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ཀྱི་ལུགས་
དགག་ན། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་མེད་པ་དངོས་མེད་
དམ་བེས་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་འགོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་མུ་སྟེགས་
ཆད་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་
བཀག་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་བསྟུན་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་འབྱུང་སྐྱང་ཅན་དང་
ངར་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཏྲག་སྐྱ་བ་དང་བྱང་
པར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་
བསྟུན་པོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་མུ་སྟེགས་ཏྲག་
སྐྱ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ངར་འཛིན་ཅན་དང་མི་ཏྲག་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་
འདོད་པས་བརྟེན་པའི་སྟོན་འབྱུང་སྟེ་ཡོད་པར་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་
མེད་པར་གཞན་སྐྱང་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་
བཏྲག་མེད་ན་ལམ་བསྟོམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོད་ཡེ་ཤེས་མེད་
པས་³⁷¹ བེས་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱང་སྟོན་ལམ་གྱིས་གཞན་
དོན་འགྲུབ་བོ་ཞེན། སྟོན་ལམ་གྲུབ་ན་འཆང་རྒྱ་བར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་ཅིའི་བྱིར་མི་འགྲུབ་སྟེ།
འཆང་རྒྱ་བའི་སྟོན་ལམ་མི་འགྲུབ་ལ། གཞན་དོན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ། གྲུབ་
ན་གྲུབ་མཉམ། མི་འགྲུབ་ན་མི་འགྲུབ་མཉམ་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་མེད་ལ་སྟོན་ལམ་ཡོད་

ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པས་བསྐྱབ་དགའ་འོ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྤོང་ཡུལ་
ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་ཉིང་
རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་རན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་དེ་མེད་ནམ་ཡང་ཡོད་མི་
འགྱུར། རྟོག་ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བསྟན། རེ་ལྟར་བརྟགས་པས་སྟག་བསྟལ་ཞི་མི་
འགྱུར།³⁴³ ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ།³⁴⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོད་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི། ཞི་བ་
འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།³⁴⁵ ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། རབ་གྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་དོ།³⁴⁶

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོགས་ན། མེད་
དེ་འབྱུལ་བ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁའཅོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། གནས་གྱུར་
གྱི་སྐྱབ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། གནས་གྱུར་པ་དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་སངས་རྒྱས་གྱིས་ལས།
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ། རེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱུར། རེ་ཡང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་གྱི། རོ་
བོ་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་གསལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དག་ཏུ་
འདོད། ཡིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། སྒོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་
པ། རེ་ནི་དོན་ཀུན་གྱུབ་པ་ཉིད།³⁴⁷ ཅེས་པ་ལྟར་རོ། རེས་ན་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བ། རོན་དམ་པ་ལྟ་
རན་ལས་འདས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མི་གནས་པའི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ།
སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། འཁོར་བ་དང་ནི་བྱ་རན་འདས། སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། གང་ཏུ་
ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། ཟུང་ཏུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།³⁴⁸ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་
ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། སྒྲར་ཞིང་གང་ལ་འང་མི་སྟོབ་བོ། འདི་ནི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རོ་
རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ར། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལུན་པ། ཐམས་ཅད་མཁའཅོད་པར་དེ་ནས་
འགྱུར།³⁴⁹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རེས་ན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་འང་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་མཐར་

ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་བྲལ་མཛད་ལ།^{༡༩༠} སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་དང་
མི་འགལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ། འབྲས་སུའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་
ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་སྤང་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྟོན་འོང་ཞིང་། གཞན་སྤང་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རང་སྤང་
གཞན་སྤང་དུ་འཛིན་ན་གཟུང་འཛིན་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་གནས་གྱུར་པས་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་སུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མིང་འཕྲོ་བོ། །དེས་ན་མདོ་
སྟེ་རྒྱུན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་པར་ལྡན།^{༡༩༡} །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱིན་ཡེ་ཤེས་ནི། །རང་ཉིད་དང་ནི་འགྲོ་བ་
ཡང་། །དངོས་ཀྱིན་གཅིག་པར་ཐུགས་རྒྱུད་པས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་དོ།^{༡༩༢} །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་
པས་ན་རང་རྒྱུད་གཞན་རྒྱུད་གྱི་ཐ་སྟངས་ལས་གྲོལ་ལོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་དང་
ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི། །མ་དག་སྟོ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་
རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་།^{༡༩༣} །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་ལས། གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།^{༡༩༤}

གསུམ་པ་ཡོན་གྱི་ཆོས་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའོ།^{༡༩༥} །དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟན་
ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཐོག་
མར་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྟེན་ལ། དེར་ཅུང་ཟད་མ་རྟོགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་
སུ་བཅད་པས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྱང་འདི་ལྟ་སྟེ།^{༡༩༦} སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
བརྟེན་པ་ཅན། །ཐུང་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །ཡན་
དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ།^{༡༩༧} །ཆད་མེད་པ་བཞི་ཡང་བསྟན་པ་ཅན་བའི་གཉིས་ལས། བདེ་

བའི་དགོངས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཐུད་པར་འདོད་པ་བྱམས་པ། ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་
སྡིང་རྗེ། དེ་གཉིས་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཕན་པའི་དགོངས་པ་ནི།
བཏང་སྟོམས་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས། ལྷག་བསྐལ་ལ་སྤང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྟོམས་
པས་གཏན་དུ་ཕན་པར་དགོངས་པ་འོ། །རྣམ་ཐར་ཟིལ་གཞོན་ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་ནི། ཐུབ་པ་སྦྱིབ་
ཀུན་ངེས་པར་གྲོལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །ཁྱོད་གྱི་མཆེད་པས་ཤེས་བྱར་བྱུང་།
ཐུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ༡༧

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་
སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གྲོལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤངས། སངས་
རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་རང་གི་སྦྱོད་
ཡུལ་ཅམ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། ཉན་ཐོས་གྱིས་སྟོང་གཉིས་བར་མ། རང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ། སངས་
རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། ཟད་པར་བརྟུན། འཇིག་རྟེན་པས་རྒྱ་རྒྱུད་ཏུ་ཤེས།
ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེ། སངས་རྒྱལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པར་གཟིགས་ཤིང་།
འཇིག་རྟེན་པ་མ་གྲོལ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཤེས་བྱའི་
སྦྱིབ་པ་ལས་མ་གྲོལ་ལ། འདི་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་གྱིས་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་
ཐྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐུགས་གྲོལ་ལོ།

རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པའི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
ཐམས་ཅད་འདུལ། ཉོན་མོངས་འཛིམས་མཛད་ཉོན་མོངས་ལ། ཐུགས་རྗེར་བཅས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་
འཆལ། ༡༨ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་
མཛད་པ་དང་། སྟེ་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་བརྟེ་བར་མཛད་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་
གྱིས་ནི་རང་ལ་དམིགས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་བ་ཅམ་སྦྱོང་གི་གཞན་གྱི་ ༡༩ །སེམས་པར་མི་བྱེད་དོ།

སྟོན་ནས་མཆེད་པ་ནི། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཆགས་མི་མངའ། ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟག་པར་
ཡང་། །མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་འདི་ཀུན་གྱི། །ལན་ལྟོན་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ༢༠ །ཉན་ཐོས་གྱི་

སྟོན་ནས་མཆེན་པ་ནི། འབད་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཙེ་བ་ཙམ་ཤེས་ཀྱི། ཐེ་ཚོམ་
ཐམས་ཅད་གཅོད་མི་རུས་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ལྷ་ན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཆགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་།
ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་
གཅོད་པའོ།།

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཆེན་པ་
འཆད་བྱེད་ལ། །སྟོ་གྲོས་ཏྲག་ཐོགས་མི་མངའ་བས། །ལེགས་སྟོན་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།^{༡༡} རྟེན་
ཆོས་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་བཤད་པར་བྱ་བའོ། །གསུངས་ངེས་
པའི་ཆོག་སྒྲ་དོན་དང་། མཆེན་པ་སྟོབས་པ་གཉིས་ནི་འཆད་བྱེད་དོ།།

མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། གཤེགས་ནས་སྟོད་པ་མཆེན་པར་མཛད། །དེ་དག་སྐད་གྱིས་
སེམས་ཅན་གྱི། །འོང་དང་འགོ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།^{༡༢} །
སྒྲའི་ཆོ་འབྲུལ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱིས་གསུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་དེར་གཤེགས་པའོ། །ཐུགས་
ཀྱི་ཀྱན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་མཆེན་པའོ། །གསུང་གི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་
འབྲུལ་བཞི་ལས། ལྷའི་རྩ་བས་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་སྐད་མཆེན་པའོ།།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟེ།^{༡༣} སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ནས་
འདིར་འོང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་ཤེས་པ་ལྷའི་མིག་གིས་རི་ལྷར་འདི་ནས་བྱི་མའི་མཐར་འགོ་
བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཆེན་པས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། མཆེན་པ་ལྷར་གདམས་ངག་
སྟོལ་བས་དུས་གསུམ་ལ་མྱོངས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །མངོན་ཤེས་སྡུ་མ་ལྟེ་ནི་ཟག་བཅས་
འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བྱུག་པ་ནི། ཟག་མེད་སྟོབ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ།།

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི། ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། །སྟེས་སུ་དམ་པ་ལགས་པར་
འཆལ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།^{༡༤} །སྟེས་སུ་ཆེན་
པོར་མཚོན་པའི་མཚན་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་རྩ་
བརྒྱན་པས་དེའི་ཐོན་ལས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དད་པར་མཛད་པའོ།།

ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། སྐྱུ་ལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། ཁང་འབྱེད་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཚལ་ཡོ།^{༡༥} ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིས་དབང་བཞི་བསྟན་ཏེ། རྟེན་ཡོངས་དུ་དག་པ་ནི། རྟེན་མོངས་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ལས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ལུས་གང་བཞེད་པ་ལེན་པ་དང་། ཅི་བཞེད་པར་སྐྱེ་ཆོག་ནས་པ་དང་། བམ་འདོད་པ་ན་གཏོང་བ་གསུམ་ལ་དབང་བའོ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། མེད་པ་སྐྱུ་ལ་བ་དང་། ཡོད་པ་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའོ།

ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། མ་རིག་པ་རྒྱན་བཅད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ལ་དབང་བའོ། སྟོབས་བརྩུན་ནི། ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་བསྐྱུ་བའི། བདུད་འཛོམས་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཚལ་ཡོ།^{༡༦} གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་དང་སྟོབས་དང་བྱང་རྩལ་གྱིས་ཡན་ལག་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཤོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་བཏོད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། གནས་ལས་ཁམས་མོས་དབང་པོ་དང་། གྲུན་འགོ་བཏོད་དང་སྟོན་གྱི་གནས། འཆི་འཕོ་ཟག་པ་མེད་མཁྱེན་པ། འདི་དག་གྲུབ་པའི་སྟོབས་བརྩུ་ཡིན། བསྐྱུ་བའི་ཆོག་བཅད་དོ།

འདིར་ནི་དེ་དག་གི་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེའང་དོན་བཞི་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱུ་བའི་བདུད་འཛོམས་པའོ། དེ་ལ་ཐབས་ལས་སྐྱུ་བ་ནི། གསོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་རྩལ་ལ་ལྟེབ་པ་

ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པས་
 བསྐྱོག་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཟིགས་པས་དགེ་བ་ལས་མཐོ་རིམ་སུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཡོད།
 རྟེན་པ་ལ་གནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆེན་པའོ། །སྤྱབས་ལས་སྤྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་བྱས་བསྟོན་ནམས་
 མ་བྱས་ཀྱང་དབང་ལྷན་ག་དང་བྱུང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པར་བྱས་ན་ངན་འགྲོ་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱ་བ་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཆེན་པས་འཛོམས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟོན་ན་
 མས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདེ་བར་འགྱུར་གྱི། དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པས་བདེ་བའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོ་
 རྟེན་ལས། སྤྱིན་སོགས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། རྟེན་ཡིན་དབང་ལྷན་སོགས་མ་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དག་པ་ལས་སྤྱ་བ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་བྱས་དང་། དཀའ་ལུག་ལ་སོགས་
 པས་དག་པར་སྤྱོད་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དུ་
 སྟོན་པ། བསམ་གཏན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟོམས་འཇུག་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་གོ། །དེས་
 པར་འབྱུང་བ་ལས་སྤྱ་བ་ནི། སྟོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་པའོ། །དེ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་
 མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ལྷག་མ་བདུན་ཀྱིས་འཛོམས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་
 མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 མཆེན་ནས་དེ་དང་འཛམ་པར་ཆོས་གསུང་པའོ། །མོས་པ་སྤྱ་ཆོགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དང་
 རྟོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་མཆེན་པའོ། །ཁམས་སྤྱ་ཆོགས་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོན་པ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་ཁམས་རྣམས་མཆེན་པའོ། །ཀྱུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་དེ་
 དག་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྟོན་དང་འཛམ་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་མཆེན་པའོ། །སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱ་
 ཆོགས་ཀྱི་མིང་དང་བརྟུ་ཐ་དད་པ། སྟོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་གཞི་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་
 དུག་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སྟེ། གཞི་བརྒྱུད་ནི་མིང་འདི་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་དང་། རུས་དང་། ཟས་དང་། བདེ་
 སྤྱག་དང་། ཆོ་ཆད་དང་། ཡུན་དང་། ཆོ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྤྱབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་
 དུག་ནི་བོད་པའི་བརྟུ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་། ཡ་མ་དང་། ཟས་སྟོམ་ལ་

སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། དར་རྒྱ་དང་། ཆེའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་སྤྱད་པ་དྲག་གོ། །དོན་
རྟགས་ནི་གཞི་བརྒྱད་དོ། །

ལྷའི་མིག་ནི་ལྷའི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་བཞིའི་འབྲས་ལུ་སྟེ་གིན་ཏུ་རྩོགས་གིང་དག་པའི་
བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པས་ན་གིན་ཏུ་དག་པའོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ནི་དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ཡོད་
ཀྱི། མི་ལ་དེ་ཡང་མེད་པས་ན་མི་ལས་འདས་པའོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དང་བར་དོར་སྒྲི་
བ་གཉིས་སོ། །མུན་པ་ལ་འཇུག་པ་བྱ་ར་ནག་པོ་འམ་མུན་ནག་ཏུ་འགོ་བ་ལྷ་ལུ་ཁ་དོག་རན་པ་དང་།
སྤང་བར་འགོ་བ་ལྷ་ལའི་འོད་དམ། ལྷ་རྩ་ཆ་སྤེའི་རས་ལྷ་ལུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ། རན་པ་དང་བཟང་པོ་
ཡང་དེ་དག་ཉིད་དེ། རན་འགོ་དང་བདེ་འགོར་འགོ་བས་སོ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱད་
པ་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ཀྱན་སྤྱོད་དང་བཅས་པའོ། །

ལོག་པར་ལྷ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །དེས་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལོག་པའི་
ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཆོས་ཡང་དག་བླངས་པ་དག་ད་ལྟ་བུ་དེ་ལ། བྱི་མར་སྐྱག་བསྐལ་བ་
དང་། གཉིས་ཀར་སྐྱག་བསྐལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལེན་ཏོ། །རན་འགོའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྒྱ་
དང་རྒྱེན་དེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལུས་ཞིག་པ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་པན་རྩལ་འབྲེལ་ཞིག་པའོ། །འཆི་བའི་
འོག་ནས་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདི་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་སོ། །རན་སོང་ནི་ཆོས་ངན་པ་དང་། ཡང་བར་
སྤྱད་པས་ངན་པར་སོང་བས་སོ། །རན་འགོ་ནི་སྐྱག་བསྐལ་དྲག་པོ་དང་ཡུན་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་
པ་དང་། མང་པོ་བྱང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ལོག་པར་ལྷང་བ་ནི་འོག་ན་གནས་གིང་། གཡང་ས་ཆེ་ལ་
ཉམ་ང་བ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་བའི་སྒྲ་ཆེར་འབྱེན་པས་སོ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ལུས་
དང་དངོས་པོ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་སྒྲོས་པ་ནི་གས་ཆེར་སྤྱོད་ལུག་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཏེ་ངན་སོང་
ཀྱན་མཚོན་པའོ། །དག་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་སྟེ། བདེ་འགོ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་ཏུ་འགོ་བས་སོ། །མཐོ་རིས་ནི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཚོག་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་
མཁྱེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ། གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་

ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དེའང་སྤར་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་^{༡༡} བརྟེན་ཏེ་མིང་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོབ་ནས། བདག་གིས་ཐོབ་པོ་ཞེས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པོས་རང་གིས་རི་ལྟ་བུར་ཤེས་པས་འདོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྟོན་པས་ན་ཆོའདི་ལ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ། རྫོང་པར་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།

མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི། རང་གཞན་དོན་དུ་ཡོ་ཤེས་དང་། སྤངས་དང་ངེས་འབྱུང་གེགས་བྱེད་ལ། སྟོན་མཛད་སྟེ་གསལ་གཞན་དག་གིས། མི་བརྗེ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།^{༡༢} །རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་སྤངས་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟོན་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་འཛིགས་པ་དང་། ཡང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ། སྟེ་བའི་གནས་ལ་ར་རྒྱལ་བ་ལྟ་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱིས་ར་རྒྱལ་བ་བདུད་དང་། ཆད་མེད་པས་ར་རྒྱལ་བ་ཆངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ར་རྒྱལ་བ་དག་སྦྱང་དང་། རིགས་གྱིས་ར་རྒྱལ་བ་བྲམ་ཟེ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བཟུལ་བ་ནི། སྟོན་ཡོད་པ་ལ་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེས་དྲང་པོར་ཆོགས་སུ་སྟན་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་མངའ་ཞིང་བརྟུན་གྱིས་སྟན་འབྱེན་པ་ནི། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོལ་བ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྟོན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་རྟོལ་ཡང་སྟེས་ཁྱེད་མ་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི། བསྐྱུང་མེད་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བས། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བརྒྱུད་གསུང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྤངས་པས། །འཁོར་སྤྱད་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།^{༡༣} །སྟེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལ་ལས་སྟོན་འདོགས་སུ་འོང་ཞེས་བཅུབ་པ་མི་མངའ་བས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བརྒྱུད་ནས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཐུན་ཏེ་ཆོས་གསུང་པའོ། །དན་པ་ཉེར་བར་གཞག་པ་གསུམ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུང་པ་ན། འཁོར་འགའ་ཞིག་ལེགས་པར་རྒྱུབ། འགའ་ཞིག་ལོག་པར་རྒྱུབ། འགའ་ཞིག་གཉིས་ཀར་རྒྱུབ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤར་བ་སྤངས་པ་སྟེ། འཁོར་ལེགས་པར་སྤྱད་པའོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། ཀུན་མཁུན་ཁྱེད་

ནི་གཤེགས་པ་དང་། །བཞུགས་པ་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཀུན་མཁུན་མིན་སྟོང་མི་མངའ་བས།།
ཡང་དག་དོན་ལྡན་ཁྱོད་ལྟག་འཛལ་༥༩ །དག་བཅོམ་པ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁུན་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་
གྲང་པོ་ཆེར་འབྱུལ་བ་དང་། ཤིང་རྟ་ལ་བྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་མི་མངའ་
བས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་འོ།

བསྟེལ་བ་མི་མངའ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་མི་
འདའ་བས། །མཛད་པ་རྟག་ཏུ་དོན་མངའ་བ། །མི་བསྟེལ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ༥༩ །ཉོན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསྟེལ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་གྱིད་ལ། འདི་ལ་ནི་ཡུལ་གང་
ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་དུས་གང་གི་ཆེ། དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་
དེའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བས་མཛད་པ་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་འོ། །བྱགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཉིན་མཛན་དུ། །ལན་དུག་ཏུ་ནི་སོ་སོར་གཟིགས། །བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
ལྡན་པ། །ཕན་དགོངས་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ༥༩ །ལན་དུག་ཏུ་ནི་ཉེ་བར་མཛོན་པ་སྟེ། དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་སེམས་ཅན་སྟེན་ཉམས། སྟེན་འཕེལ། སྟེན་དན་སོང་ལས་དྲང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
ཕན་པར་དགོངས་པ་འོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། སྟོང་པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་
དང་ནི་ཐོན་ལས་ཀྱིས། ཉོན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི། །སྤྲུམ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ༥༩ །སྟོང་
པས་བསྟེལ་པ་དུག་ནི། སྒྲུལ་འབྱུལ་བ་མི་མངའ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་ཤིང་རྟ་དང་གྲང་པོ་ཆེ་
ལ་བྱག་པ་དང་། ཆེར་མའི་འོབས་སུ་ལྟང་བ་དང་། སྒྲུལ་རྒྱང་པས་བརྗེས་པ་དང་། ལུང་མེད་ཀྱིས་སྟོང་
པའི་གནས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་བ་འོ། །གསུང་ལ་ཙཱ་ཙཱ་མི་
མངའ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་དག་ལུང་སྟོང་དུ་ཙཱ་ཙཱ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པར་རྟ་བགད་འབྱིན་པ་ལྟ་བུ་
ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་བ་དང་། བྱགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའ་བ་ནི། དག་
བཅོམ་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མི་མངའ་སྟེ།

མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། དག་བཅོམ་
 པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་སྲིད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་མཛད་པ་དང་གསུངས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་
 བ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྟུག་བསྟུལ་བ་
 དང་། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མི་མངའ་སྟེ། འཁོར་འདས་མཉམ་
 པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་མ་བཟླགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་
 སོ་སོར་མ་བཟླགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་སྲིད་ལ། འདི་ལ་དེ་མི་མངའ་སྟེ་སོ་
 སོར་བཟླགས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པས་བསྟུས་པ་དུག་ནི། དག་བཅོམ་
 པ་དག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྲིད་ལ། འདི་
 ལ་མི་སྲིད་པས་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་
 དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྟུས་པ་གསུམ་ནི། དག་བཅོམ་པ་
 དུས་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་དང་ཆགས་པ་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་དག་མི་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའོ། །
 འཕྲིན་ལས་གྱིས་བསྟུས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཕྱིན་ལས་གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་བ་ལ་
 འཇུག་ཀྱང་སྐབས་སུ་ལུང་མ་བརྟན་ཡང་སྲིད་ལ། འདིར་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་ཁིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོད་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །དེས་ན་བཅོ་བརྒྱད་
 པོ་འདིས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡང་སྒྲ་མར་འགྱུར་
 བའོ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། རྒྱ་གསུམ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེ། རྣམ་པ་ཀུན་བརྟེན་
 ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དག་གཅོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ།^{༡༡} །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤང་བ་ཁྱོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་
 སྒྲ་འོག་མིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩུ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གསུང་བ་དང་།
 སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་སྒྲེ་བ་དང་། མཆོག་དང་། བཟོའི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཛད་ཅིང་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཟབ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་རྒྱུ་ཆེ་བས་

གེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེང་པ་མཁུན་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱུ་བ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་ལོ།

པ་རྒྱ་ཁྱིན་པ་དུག་ནི། འཛིན་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་པ་མེད། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མི་གནས་པ།
མི་གཡོ་ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། རྟོས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།^{༡༧} རྟོན་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་
ཀྱི་འཛིན་པ་མེད། རྩལ་བྱིམས་ལ་ལྟངས་པའི་ཉེས་པ་མེད། བཟོད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་རྟོག་པ་མེད། བརྩོན་
འགྲུས་ལ་ལེ་ལོའི་གནས་མེད། བསམ་གཏན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་གཡོ། གེས་རབ་ལ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོས་པ་མེད་པ་ལོ། དོན་གཉིས་གྱུ་བ་པ་ལས་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་བརྟེས་པས།
རང་དང་གཞན་གྱི་ཐིན་ལས་བསྐྱབས། མཁུན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱན། མ་ལུས་གཟིགས་པ་
ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ་ལོ།^{༡༨} ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མོང་དང་གྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་
བརྟེས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱབས་པ་མཁུན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་
གཟིགས་པ་ལོ། བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ནི། དན་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཉིང་འཛིན། མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དབང་
པོ་སྟོབས། བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་འཕགས་པའི་ལམ། ལེགས་སྐྱབ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ལུས་ལ་
སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཁུན་པ་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཉེས་པའི་ཚོགས་སྤངས་པ་
དང་། མི་སྟེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མ་སྟེས་པ་སྟེད་པ་དང་། སྟེས་པ་འཕེལ་བའི་བྱིར། བརྩོན་
འགྲུས་ཉི་ཡང་དག་པར་སྟོང་པ་བཞི་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། སྟོང་
པའི་ཉིང་འཛིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་།
སྟོབས་ལྟ་ཡོངས་སྟེ་རྟོགས་པ་དང་། ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་
བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། འདི་དག་གྱུ་བ་
པ་ཙམ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལེགས་པར་གྱུ་བ་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་
མངའ་བས་སོ།

སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ནི།^{༡༩} ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་ རྟོངས་
པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམ་དགྲུ་ཡིས། སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་འཛོམས་པའི་དབང་། མཐར་སོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་

འཆལ་ལོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི། །ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱ་རགས་
 དགུ་སྟོང་བ་སྟེ། །འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་
 པ་དང་། །གསུམ་པ་དང་། །བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྟོང་བ་
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། །ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་།
 །ཡོད་མེད་མེད་མེན་གྱི་སྟེ་མཆེད་བཞི་དང་། །རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་སྟོང་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་
 དགུ་འོ། །འདྲོད་དག་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་ན། །སང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་ཞེས་ཟེར་ལ།
 །དཀྱུགས་ནས་འཇུག་ན་ཐོད་ཀྱི་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ཐོད་ཀྱི་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལྷགས་
 མཛོད་ལས། །ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། །གཅིག་ཀྱི་སྤང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །རིགས་མི་
 མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགོ། །ཐོད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་ལ། །ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་ལྷགས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། །འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་
 སུ་སྤང་འོངས་ནས། །འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་ །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བརྒྱུ་
 སྟེ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལ། །དུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བཀྱེད་ནས། །འགོག་པའི་
 བར་དུ་མི་འདྲར་འགོ། །ཐོད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདྲོད་
 གཉིས་མི་འདྲ་བའི། །ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །འདྲོད་དག་ལ་
 ཉན་ཐོས་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། །སྤང་བས་སྟོང་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་།
 །སངས་རྒྱས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་རྩྱལ་བ་ལ་ལྟོས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩྱལ་བ་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་རྩྱལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་
 གྲུབ་པ། །སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་འཛིན་པའི་དབང་འབྱོར་པས་སོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོགས་ལ། །གཉིས་སུ་འཛིན་པས་རབ་སྟོང་ཉིད། །ཉེ་བར་ལེན་ལ་
 སྟོན་མི་མངའ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཞི་བས། །རྣམ་ཐར་མཆོག་བརྟེན་ཁྱེད་ཕྱག་འཆལ། །
 །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་མངའ་བས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོགས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། །ཉེ་བར་ལེན་

པའི་མུང་པོ་ལྷ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
ཞི་བས་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འང་འདི་མངའ་མོད་ཀྱི། བག་ཆགས་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ལ། འདིས་སྤངས་པས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བདུད་བཞི་བཙུག་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐུགས་རྗེ་ལ། །བསྐལ་པ་དུ་མར་ཐུགས་སྤངས་
པས། །ཉེ་བར་འཆོལ་བའི་བདུད་སྡེ་རྣམས། །ལེགས་འདུལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། གཞི་
དེས་སུང་པོ་ཉེ་བར་གྲུབ་པ་མེད་པས་སུང་པོའི་བདུད་དང་། སུང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པ་
མེད་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཙུག་ལ། ཐུགས་རྗེའི་རྩ་བ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་གཟིགས་པས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཙུག་
མོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་དག་རྗེ་རྗེའི་གདན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བརྟུལ། ཡངས་པ་
ཅན་དུ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བརྟུལ། རྩ་མཆོག་ཏུ་སུང་པོའི་བདུད་བརྟུལ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་
པ་དག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོ་ལྷ་ཡི་བྱའི། །བདུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱལ་མཚན་བསྟེལ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་
བདུད་ཀྱི་ནི། །རྒྱལ་པོ་པོ་མཐོན་པོ་བསྟེལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མ་བརྟེས་པར། །འདོད་ཁམས་
དབང་ཕྱག་ལས་རྒྱལ་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ། །ཁམས་གསུམ་དབང་ཕྱག་ལས་རྒྱལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་པའི་སྣ་ལོགས་སུ་འདུལ་བར་བཞེད་དོ།།

དབང་བརྟུལ་གྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །འདུན་དང་མཁའ་དང་འདོམས་པ་ལ། །
དབང་བརྟུད་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བྱ་བ་ཀྱན་སྐྱབ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །ཆོ་ལ་དབང་བ་ནི། ཆོ་བཞེད་
ཆད་བཞུགས་པ་སྟེ་ཡོངས་སྒྲོད་སྒྲིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་རྒྱུར་གྱུར་པས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་
བ་ནི། ཅི་ལྟར་འདོད་པ་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ལས་སུ་རུང་སྟེ། སྒྲིན་པས་གཞན་གྱི་སེམས་
ཆོམ་པར་བྱས་པས་སོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་པ་རི་ལྟ་བུར་ཡོ་བྱད་འབྱོར་པ་སྟེ་གཞན་ཡོ་
བྱད་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་པས་སོ། །འདི་གསུམ་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། སྒྲོག་སུམ་

གྱི་ལས་ཇི་ལྟར་འདོད་པས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་འབྲས་བུའོ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། གང་འདོད་
པའི་འགྲོ་བ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པ་དེའི་རྒྱ་
ཅན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བུའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི། སའང་གསེར་དུ་བསྐྱར་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཟོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྟོན་ལམ་
ལ་དབང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་
འདོད་པ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྩུ་འཕྱལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་
བ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གང་འདོད་པ་
ལ་སྐྱར་བའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་སྟེ།
ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཤད་པས་ཐོབ་པའོ། །འདི་གཉིས་ཤེས་རབ་གྱི་
འབྲས་བུའོ། །ཡོ་བྱད་དང་སྐྱེ་བ་ནི་བྱིའོ། །སེམས་ནི་ནང་རྩོ། །ཆོ་དང་ལས་དང་མོས་པ་དང་། རྩུ་
འཕྱལ་ནི་བྱི་ནང་གཉིས་ཀས་བསྐྱས་པའོ། །འདུན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི། རིམ་
བ་བཞིན་མོས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་དང་། འདོམས་པ་ལ་དབང་བའོ། །ཆོ་དང་སེམས་དང་ཡོ་བྱད་
དང་། ལས་དང་སྐྱེ་བ་མོས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་རྩུ་འཕྱལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས། འདི་དག་ཐུབ་པའི་དབང་
བཅུར་བཞེད། །བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། མདུ་བྱུང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་པ། སྐྱེ་བ་
དང་སྐྱོང་བའི་ཉིང་འཛིན་ལ། །མངའ་བ་རྟེས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ།^{༤༩} །གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་ཤིང་། འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགྲོ་
བ་དང་། རིན་ཆེན་ཐུག་རྒྱུ་དང་། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཉིང་
འཛིན་ཡིན་ལ། རོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་། ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་བྱ་སྐྱོང་བའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ཏེ། རྒྱས་པར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རི་རྒྱད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཟུངས་གྱི་སྟོན་ནི། འཛིན་དང་ཆད་པ་ཆོས་གྱི་སྟོ། །ཁྱུང་དུས་ཆོས་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ། །

སྟོན་མཛད་གཞུངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར། །ཁ་འབྱེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཟ་མ་
 ཏྲོག་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུངས་ཀྱི་སྒྲོམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཡི་གེ་བཞི་བརྩུ་ཅ་གཉིས་སུ་སྟུང་པ་དང་། བཞི་བརྩུ་ཅ་གཉིས་པོ་ཡི་གེ་གཅིག་
 ཏུ་འདུ་བ་ལ་མཁས་པས་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པ་འཛིན་པ་དང་། རང་གིས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་
 སྟེ། འདི་འདུ་མ་ལས་ཡི་གེ་གཅིག་གིས་བྱང་བའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གཞུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ། ཆགས་སོགས་དགག་དཀའི་དྲི་མ་དང་། །
 ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ། །སྦྱིབ་པ་ཀྱན་གྲོལ་
 ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཟག་པས་བསྐྱས་པ། །ཉེན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་
 པ་དང་། བདག་དང་གནས་དང་ཡོངས་སྟོད་ལ་སོགས་པ་ལའོར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཤེས་བྱའི་
 སྦྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་པས་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའོ། །

ཡེ་ཤེས་ནི། གསལ་དང་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་གཏེར། །ཐིན་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིས། །རང་
 གཞན་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མེ་
 ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་ལའོར་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་དང་། མཉམ་པ་
 ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་
 དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དང་། བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། རང་
 གཞན་གྱི་ཐིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པའོ། །དེ་འདུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་རྟེན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་བྱི་མ་
 གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྲ་མ་གསུམ་ནི་རང་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་
 དོན་གཙོ་ཆེའོ། །

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། གསུང་དབྱངས་མི་འཛིགས་སེང་གའི་སྒྲ། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་
 ལྟན་པས། །ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །ལེགས་སྒྲོགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གསུང་
 འཛམ་པ་དང་། རྣ་བར་སྟན་པ་དང་། རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྟེ།
 རྒྱས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་གྱུར་པ་ལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་

ཟག་བཅས་འགྲོ་བའི་རྒྱན། །གང་ལགས་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱར། །འགྲོ་བ་ཀུན་འཇུག་ཡེ་ཤེས་
 ལ། །མཁུན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་གན་
 ས་གྱུར་པ་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམ་འགྲུབ་སྟེ། འགྲོ་བའི་ལས་དང་ཉན་མོངས་པ་རི་སྟེང་
 ཡོད་པ་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་ལ། འཛིག་རྟེན་སྒོ་བ་མ་བསེ་རུ་སྒྲས། །
 སྟོན་པའི་འབྱོར་པ་ཕྱལ་བྱུང་བ། །གང་ལགས་དེ་འདྲ་མངའ་བརྟེས་པས། །ལེགས་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་འབྱོར་པ་མཐའ་དག་སྒོ་བ་པ་སྟེ།
 དག་བཅོམ་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལ། དེ་བསེ་རུ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། དེ་སྒྲས་ཏེ་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔས། དེ་སྟོན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཛིག་རྟེན་
 པ་ཡི་འབྱོར་པ་ནི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཡང་། །རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །དེ་ཡིས་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་ཡི། །འབྱོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་
 དོ། །དེ་ཡིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འབྱོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ།^{༩༩} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 ལུ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་ཉེར་སྒྲས་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན། བདུད་སྟིག་ཅན་
 གྱིས་ཅེ་འདྲི་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏྲག་གི་ཐེང་བ་དལ་ལ་བགྱིས་པ་ན། འཕགས་པས་བདུད་སྟིག་ཅན་གྱི་
 མགྱིན་པར་བྱི་རོ་བམ་པ་འཁུ་འཇག་པ་ཅིག་དགྱིས་པ་ལྟ་ལུ་དང་།^{༡༠༠} འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་འདབ་ཆགས་སུ་མེས་འཛིགས་པ་ན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲས་པ་ལྟ་རིའི་ལུ། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་
 འབྱུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་འཇུག། ཁོ་བོའི་རྩ་འབྱུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བར་བྱ། ལྟ་རིའི་སྒྲས་བསམས་
 པ། རང་གི་རྩ་འབྱུལ་གྱིས་འགོ་ན་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ཞིག་པས། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་འབྱུལ་ཡང་
 བལྟོ་སྒྲམ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་གྱིས་འགོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་རྩུང་ཟད་རྩུམས་མིག་ ལྟ་རིའི་སྒྲས་
 མིག་བཙུམས་པར་བཙུམས་པ་ན་ད་ཕྱེ་མིག་ ལྟ་རིའི་སྒྲས་ཕྱེ་བ་ན་བཏོན་ཟིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྟ་རིའི་
 སྒྲས་སྒྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ།
 ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁྱོད་ཉན་ཐོས་མོས་པ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༡} །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྷ་ལུའོ།

སྐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཐུན་མོང་པ་དང་ལུའ་བྱང་ཆོས། །སྐབས་ཆེན་གྱི་ཏུ་མང་བྱང་
བ། །བརྟེས་པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐབས་གྱུར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་དག་ལས་ཆད་
མེད་རྣམ་ཐར་ཟེལ་གཞོན། །ཟད་པར་མངོན་པར་གྲེས་པ་ལྷ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ། །ཟག་པ་
ཟད་པའི་མངོན་གྲེས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟོན་གནས་གྲེས་བ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་བ། །བྱང་
རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་སྟོམས་འཇུག་དགྲ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོབ་མ་དང་ཐུན་མོང་བ། །གཞན་
རྒྱུ་འབྱུལ་དང་། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གནས་གྱུར་འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པའི་ས་བདུན་པོ་དང་
ཐུན་མོང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་དང་། །མཆོན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་
གིས་བརྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྟོང་དང་། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པ་འགའ་ཞིག་ས་དགྲ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་བརྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་
ཞིག་ས་བརྒྱུ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཉན་ཐོས་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེད་པའི་ས་བརྒྱུ་མི་བཞེད་པས་སྒྲས་
དང་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་མིང་འདོགས་སོ། །གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །མི་
འཛིགས་པ་བཞི་དང་། །བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །
འདི་ལྷ་ལུའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དམ་པར་
གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷར་བསྟོད་པའི་སྐབས་བསྐྱབས་ནས།

བསྐྱབས་པའི་དགེ་བ་བསྟོད་པ་ནི། །དེ་ལྷའི་དངོས་བསྟོད་སྟོན་པ་ཡིས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་
གསལ་མཛད་པས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་གྲེས་བྱ་ཡི། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བར་ཤོག །དེ་ལྷ་ལུའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །དེའི་
བསྟན་པ་ནི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་གཉེར་དང་འདྲའོ། །དེ་ལེགས་པར་སྟེ་
ཞིང་གསལ་བར་བྱས་པའི་དགེ་བ་འདིས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་མ་
ལུས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྟོད་པའི་བསྟོད་པའོ། །

བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཆོག་གི་དོན།

བདག་གིས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་དོན་ལེགས་གཟིགས་
 པ། །རྒྱལ་པའི་སྤྲེལ་བོ་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་བཞིན། །འགོ་ལ་ཕན་པའི་ཡིད་གྱིས་གསལ་བར་
 བྱས། །སྟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཉེ་རྒྱས་པའི་མདོ། །ལྟ་བའི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་པ་རྩལ་བྱིན། །མི་འགལ་
 གསལ་བར་སྟོན་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་། །རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་སྤྲ་མའི་གསུང་བཞིན་བཤད། །དེང་སང་
 ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནི། །ཁུད་གིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་ཉམ་རྒྱུད་བས། །སྟོ་ལྟ་སྟེ་བོ་སངས་རྒྱས་
 རྒྱུ་བ་འདོད་རྣམས། །ལེགས་པར་སོམས་ལ་ཐུབ་པའི་གསུང་བཞིན་ཟུང་། །ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་གིན་ཏུ་
 རྟོག་གྱུར་ལ། །སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་སྟོད་པ་འབྱུང་གྱུར་པས། །འདི་ཡི་ལེགས་བཤད་སྤྲ་མ་དམ་པའི་དྲིན།
 ཉེས་པ་སྤང་གང་བདག་སྟོའི་ཉེས་པར་ཟད། །སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་སྟོན་མ་རུབ་གྱུར་ཅིང་། །མཁས་
 པའི་སྟེ་བོ་ལལ་ཆེར་འདས་པས་ན། །སྟོ་རན་མ་སྤྱངས་གཟུ་ལུ་མ་སྤྲ་རྣམས་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་
 བསྟན་པ་དེང་སང་འདིར་དཀྱུགས་སོ། །ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཤད་ན་ཤིག་པ་ལྟུ། །ལེགས་པར་བཤད་
 བ་སྟེ་བོ་ལལ་ཆེར་ཁོ། །སྟིགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་ཀའ་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་འགོ་ལ་ཕན་སྟམ་འདི་
 བརྩམས་སོ། །དགེ་བ་འདི་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན། །མ་ལུས་སྟོ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམ་བྱས་ཏེ། །ན་
 མ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་སེམས་ཅན་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཀྱན་མཆོན་རྒྱལ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 ཤོག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 རྟེན་ཏུ་འཛིན་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྟེ་བཞི་ཏུ་སྤྱར་བའོ། །རྫོགས་སོ། །

ཆོགས་ཆོས་འདི་དབུ་ས་གཅིང་ཁམས་གསུམ་དུ་ངས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས།
 འདི་སྟོབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་འདི་ལ་ལྟོས་ལ་གོད། འདི་བཞིན་ཉམས་སུ་
 ལོང་། །^{༡༧} །

ལྷ་སྒྲིག་པའི་མཆན།

པེ་ལུ་བུམ་སྒྲིག་པའི་ཕ་བའི་མཆན།

༡ གཏམ་བརྒྱད་འདི་ལྷ་འབྲི་སྒྲིག་པས་མཛད་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་པེ་ལུ་བུམ་སྒྲིག་པའི་འབྲེལ་པ། དཔེ་རིང་།

སྟོན་ ༡༩ བ། རང་བཞག་ས།

༢ རྩེ་དགེ ༡༧༡༡ བཞུན། རྒྱད་འབྲེལ། རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། སྒྲིབ་ལྷ་བཙུབ། སྟོན་ ༡༠ ར་༢

༣ ཐེག་ཆེན་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ལ་རག་ལས། །མི་རིགས་དཔེ་སྒྲིག་ཁང་།

༤ གཏམ་བརྒྱད་འདི་པེ་ལུ་བུམ་སྒྲིག་པའི་འབྲེལ་པ། སྟོན་ ༡༩ བ། རང་འཁོད།

༥ མ་དཔེར་འཆད་ཅིང་། ཞེས་བྱུང་ཡང་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲིག་ཁང་ལྷ་མོ་ཆད་ཅིང་། ཞེས་བཅོས།

༦ མ་དཔེར་སྒྲིབས་མང་པོར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཡང་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲིག་ཁང་བཞིན་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཞེས་བྱེད་
སྒྲིབ་བཅོས་ཡོད།

༧ རྩེ་དགེ ༣༩༠ བཞུན། དུས་མ། ཁི་རྒྱལ་གྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསྐྱབ་བརྟུས། ལེལ ༤ སྟོན་ ༡༤ ར་༡༡ འདིའི་ཐད་བསྐྱབ་
བརྟུས་སུ་རྩེ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༩ འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཐག་པ་བརྟུས་པའི་མདོ། སྟོན་ ༡༤༩ བ། དྲངས།

༨ རྩེ་དགེ ༤༡༤༩ བཞུན། སྒྲིབ་ཡིག རེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲིབ། བཞེས་སྒྲིབ། སྟོན་ ༩ སྟོན་ ༤༠ བ།

༩ གཏམ་བརྒྱད་འདི་རྩེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༥ མདོ་སྒྲིབ་འདས་ཆེན་པོ། སྟོན་ ༡༤༧ བ། རང་བྱུང་། ༡༠ རྩེ་དགེ
༣༩༤༧ བཞུན། དུས་མ། ཁི་རྩོ་པོ་རྩེ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཞེས། ལམ་སྒྲིབ། སྟོན་ ༡ སྟོན་ ༡༤༤ ར་༧ བྱང་རྩུབ་ལམ་གྱི་
སྒྲིབ་མ་རབ་རྟགས་ལ་བར་བྱ། ཞེས་པ་དེའོ།

༡༠ མགོན་པ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་རྩོ་པོའི་སྒྲིབ་རྣམས་རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་བརྒྱད་པ་ཉེ་བདེན་བཞིའི་
སྒྲིབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བརྒྱད་པ་དང་། ཡང་གསལ་རྒྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
ངོས་འཛིན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་པེ་ལུ་བུམ་སྒྲིག་པའི་འབྲེལ་པར་བྱུང་།

༡༡ དེ་ཡིས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲིག་ཁང་།

༡༢ རྩེ་དགེ ༤༠༡༧ བཞུན། སེམས་ཅམ། མེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས་རྩུབ་བྲིམས་ཀྱི་ལེལ། སྟོན་ ༣༩ ར་༤

༡༣ རྩེ་དགེ ༤༠༧ བཀའ། རྒྱད། མ་དུས་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱད། ལེལ ༡ སྟོན་ ༡༡༩ བ། ར་༣ རྣམ་ཡང་འཁོར་ལོག་ཅིག་
པའི་གིང་རྟ་ནི། །རྟ་དང་ལྷན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ལྟར།

༡༥ བཟུན་པ་བཞིའི་སྐབས་དང་འཇུག་པ་གསུངས་པ་ལྟེ་དགེ ༤༠༩༠ བཟུན། མེས་མཉམ་མ། མི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྟེ་

རྒྱན། ལེལ། ༡༩ སྟོག ༡༡ འོག ༡༩ བ ༢ ལ་དགོངས།

༡༦ མ་དབེར་འཛངས་མ་ཞེས་བྱུང་སར་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་དུ། མཛངས་མ། ཞེས་ལོང་།

༡༧ རྟོན་དང་། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༡༨ རིངས་ཀྱང་། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༡༩ མ་དབེར་རིང་ཀྱང་ཞེས་བྱུང་ཡང་། རིངས་ཀྱང་། ཞེས་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་བཞིན་བཅོས།

༢༠ བསམ་བསམ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༡ གསུངས་པའི་སྐབས་སྟེ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༢ བསྐྱབས་པ་གསུངས་ནས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༣ གཏམ་བརྒྱན་འདི་བེའུ་ལུ་མ་རྟོན་པོའི་འབྲེལ་པ། འོག ༤༩ བ ༢ རང་བཞགས།

༢༤ ལྟེ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ལྟེ་ ༥ རྟོན་པོའི་རྒྱུ་ལོང་མདོ། ལེལ ༤ འོག ༡༩ བ ༧

༢༥ ལྟེ་དགེ ༤༡༤༩ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། བཞེས་སྤྱིང་། སྟོག ༤ འོག ༤༠ བ ༧

༢༦ མ་དབེར་འདིའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱུང་སར་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་དུ། དབང་པོ་ཞེས་བྱུང་བ་བརྟག

༢༧ ལྟེ་དགེ ༤༡༤༩ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། བཞེས་སྤྱིང་། སྟོག ༢༩ འོག ༤༩ བ ༧

༢༨ དབང་པོར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༩ ཅི་དགོས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༠ དབང་པོར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༡ བསམ་བསམ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༢ ལྟེ་དགེ ༤༡༤༩ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། རིན་ཆེན་ལྟེ་དང་། ལེལ ༤ སྟོག ༢ འོག ༡༡༤ བ ༧

ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེས་པར་མཛད་སྒྲུང་དང་། །ཞེས་མོགས།

༣༣ ལྟེ་དགེ ༣༠༩ བཀའ། མདོ་ལྟེ་ ༥ རྟོན་པོའི་རྒྱུ་ལོང་མདོ། འོག ༤༠ བ ༧

༣༤ རྟོན་པོར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༥ རྟོགས་བསམ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༦ ལྟེ་དགེ ༣༤༧༡ བཟུན། དལ་མ། ལ རྒྱལ་སྐུ་ཞེས་པ་ལྟེ། ཁྱོད་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༤ འོག ༡ བ ༧

༣༧ ལན་གཅིག མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༡༨ རྗེ་དགེ ༡༤༣༡ བརྟན། དུ་མཉམ་ལ་རྒྱལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟ། རྒྱུད་འཇུག་ལེལ། ༩ རྟོག་ ༡༥ འོག་ ༡ བཀ

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཁྲུང་བ་དང་། ཁྱེད་མོག་མ།

༡༩ མ་འོང་བ་ན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༠ རྒྱུང་བས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༡ རྗེ་དགེ ༡༤༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། ས་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་སྤྱུ་བཅད་པ། འོག་ ༢༠༡ བཀ།

༢༢ འདིར། རྒྱུང་ནས་རྒྱུང་བའི་མཐུར་བྱུག་གལ་ཆེ། ཁྱེད་མོག་རྒྱུང་གི་གསུང་དང་ས་པ་ནི་དེའི་བསེས་པའི་རྒྱུང་ཡིག་གི་གསུང་
ཡིན་པ་ལེུ་བུ་མཐོན་པོའི་འགྲེལ་པར་གསུངས། རྗེ་དགེ ༢༡༤༤ བརྟན། རྒྱུང་ཡིག་ རེ་མགོན་པོ་རྒྱུ་བྱ། བསེས་
རྒྱུང་། རྟོག་ ༡༤ འོག་ ༢༡ བཀ

༢༣ ཚོགས་བསགས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༤ འཐུམ་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༥ རི་ལྟར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༦ བརྒྱུའང་། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༧ དབང་པོར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༢༨ རྗེ་དགེ ༡༤༤༥ བརྟན། མདོ་འགྲེལ། ཆེད་བྱིག་གཉེན། རྗེ་འཐུམ་པར་དབང་པོར་བཀའ་དང་། འོག་ ༡༩
བཀ

༢༩ རྗེ་དགེ ༢༤༤ བརྟན། རྒྱུང་། ཐ་རྒྱུ་པར་རྒྱུང་མཛད་མདོན་པར་བྱུང་བའི་རྒྱུང་། འོག་ ༡༤༩ རྟོ

༣༠ གཏུམ་བརྒྱུད་འདི་ལེུ་བུ་མཐོན་པོའི་འགྲེལ་པ། འོག་ ༡༢ བཀ་ རང་བྱུང་།

༣༡ སེམས་རྒྱུང་ས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༢ རྗེ་དགེ ༡༤༣༡ བརྟན། དུ་མཉམ་ལ་རྒྱལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟ། རྒྱུད་འཇུག་ལེལ། ༩ རྟོག་ ༢༠ འོག་ ༢༡ བཀ

༣༣ གསུངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༤ བསམ་པས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༥ རྒྱུང་པོར་འཁྲུང་མེད། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༣༦ གཏུམ་བརྒྱུད་འདི་ལེུ་བུ་མཐོན་པོའི་འགྲེལ་པ། འོག་ ༡༢ བཀ་ རང་བྱུང་།

༣༧ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གསུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ། ལྟ་འཕྲི་རྒྱུང་བའི་ལེུ་བུ་མཐོན་པོའི་འགྲེལ་པ། འོག་ ༡༢ རྟོ
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གང་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་པར་གསུངས་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་གསུང་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ཡེ་མདའ་པར་འདྲེན་མའི་ལས། ལྷ་ཁང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་བཞིན། འདྲེན་མའི་ལས། ཞེས་བཅས།

༡༩ འདིར་འཕགས་པ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱིས་བཟོད་པ་འབྱིར་ཐོབ་པའི་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལེུ་བུ་ལྟོན་པའི་འགྲེལ་པར་གཞུང་དངོས་ལྟ་དོས་འཛིན་མ་ཐོན།

༤༠ མིའང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༤༡ རྩོད་པ་ལམ། མི་རིགས་དང་ལྷན་ཁང་།

༤༩ གསུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༤༣ ལུན་རིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐུན་ཁང་།

༤༩ ཡི་བྱུང་དེ་མི་འདོད་པའི། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

༥༥ བསྐྱབས་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

८८ དེ་གཞུང་ལ། མི་ལ་མ་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་། མ་དཔེར་ལུ་གཅིག་པ་སྒྲུབ་མང་པོར་ལྟེ་ཅིག་ཅིག་གསལ་བསྐྱེད་མེད་པར་བྱུང་ཁང་།
མང་མ་མཐུན་པར་བཅོས།

༡༠༩ བྱིར་མར། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༡༠༥ བཀྲང་བས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

106 རྗེ་དགེ་ལེན་ ༤༡༥༤ བསྟན། རྒྱུ་ཡིག་ བོ་མགོ་མ་ལོ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ། རིམ་ཆེན་བྱེད་པ། ལེན་ ༡ རྒྱུ་ ༥ རྟོག་ 110 བཟ།

101 ཀུན་རྫོབ་རྒྱལ་པོ་ཡིན། ཞེས་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ལས་ལྷུང་ཡང་ཡིག་ནོར་རྒྱུ་ཤིང་། མ་དཔེར་ན་རྫོབ་རྒྱལ་པོ་ཡིན། ཞེས་ལྷུང་བ་མ་ཟད་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གི་འབྲེལ་ལའི་དལ་ལྷན་ལྷན་ཅུ་བ་ཤོད་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཞེས་ལྷུང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་གི་སྐབས་དོན་ལ་བརྟག་ནས་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱལ་པོ་ཡིན། ཞེས་དགོས་པར་སྦྱང་།

༡༠༥ དང་ཟིན། མི་རིགས་དཔེ་སྐུན་ཁང་།

༡༠༩ རང་གནས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

༡༡༠ བཅས་པས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲེལ་ཁང་།

༡༡༡ དགོ་བའ་ཅི་བྱེད། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

༡༡༩ རྩེ་དགོ ༣༥༧ བརྟན། དུམ་མ། འ དུམ་མ་འཇུག་པ། མེམ་མ་བརྟེད། ༡ རྩོལ་ ༡ རྩོག ༣༠༩ ཙ༧ དང་། རྩེ་དགོ

३५९ पञ्चमः दशमः अष्टमः प्रथमः अष्टमः अष्टमः १ मङ्गल २९६ पत्र

༡༡ རྩེད་གོ ༣༣ བསྟན། དབྱམ། ཨ མར་མེ་མཛད་ལོ་ཤིས། བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ཤོག ༧ ཅ ༣

༡༡༤ རྣམ་ཐུག་ མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

- ༡༡༥ རྩེ་དགེ ༤༠༣༥ བཟུང། མེས་མ་ཙམ། ཉི་རིན་ཆེན་ཞི་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་ ཤོག ༡༤༩ ནམ
 ༡༡༦ རྩེ་དགེ ༤༠༣༧ བཟུང། དབུ་མ། ལ་རྒྱུད་འཇུག་ལེའུ་ ༩ རྒྱུག ༡༥ ཤོག ༣༡ བ༡ རྩེ་དགེ་བཟུང་འབྱུང་དུ། རྩེ་
 རྣམས་རྩེ་ནི་ཆད་པས་ན། །ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་།
 ༡༡༧ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ་ཀྱི་ལུང་བཟུན་མདོ་དང་རྒྱད་ལས་རི་ལྟར་ཐོན་རྩལ་ཡོངས་སུ་གྲགས། དཔེར་ན། རྩེ་དགེ ༤༣༩
 བཀའ། མདོ་ལྷ། ༥ རྩེ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༡༥༧ བམ
 ༡༡༨ རྩེ་ཡིན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༡༩ ལོག་གསུམ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༢༠ གདམ་རྒྱུད་འདི་པེ་ལུ་བུམ་ཐོན་པོའི་འགྲེལ་བ། ཤོག ༡༩༠ བ༣ བྱང་བྱུང་།
 ༡༢༡ གདམ་རྒྱུད་འདི་པེ་ལུ་བུམ་ཐོན་པོའི་འགྲེལ་བ། ཤོག ༡༩༡ བ༤ བྱང་བྱུང་།
 ༡༢༢ བརྒྱ་གར་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱ་བས་ཉེ་དགེ་བཤེས་པོ་ཉོ་བ་སྒྲུག་སྐྱོད་པེ་ལུ་གས་རྒྱ་བས་ཐོས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱ་བས་ཀྱིས་གསོལ་
 ར་ཞིག་ལུ་ཉེ་ཐབ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ལུ་རྩལ་འགྲེལ་པར་གསུངས། པེ་ལུ་བུམ་ཐོན་པོའི་འགྲེལ་བ། ཤོག ༡༩༧ བ༣
 ༡༢༣ ཤེས་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༢༤ བསམ་ན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༢༥ འདྲེས་པའི། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༢༦ གདམ་པར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༢༧ རྒྱུད་པས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༢༨ རྩེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༢༥ ཤོག ༢༥ བ༣
 ༡༢༩ རྩེ་དགེ ༤༡༤༩ བཟུང། རྩེ་ཡིག་ རེ་ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ། བཤེས་རྒྱུང་། རྒྱུག ༩༠ ཤོག ༤༡ བ༤
 ༡༣༠ རིས་སུ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༣༡ རང་ལ་རང་རྟོགས་གཞན་ལ་མི་མེས་ས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༣༢ མི་རྩམས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༣༣ རྩེ་དགེ ༣༩༤༠ བཟུང། དབུ་མ། བི་རྒྱལ་རྩམ་ཞི་བ་ལྟ། བསྐྱབ་བཏུས། ལེའུ་ ༤ ཤོག ༥༤ བ༣
 ༡༣༤ རལ་བསོའི། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༣༥ རྩེ་དགེ ༣༩༤༠ བཟུང། དབུ་མ། བི་རྒྱལ་རྩམ་ཞི་བ་ལྟ། བསྐྱབ་བཏུས། ལེའུ་ ༤ ཤོག ༥༣ བ༤
 ༡༣༦ རྩེ་དགེ ༦༩ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ༣ ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྒྲུལ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༣༥ བ༤

- ༡༣༧ ཙམ་ཙུབ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༣༨ བདག་ཙན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༣༩ ཟླ་དགེ་ ༣༩༩༠ བརྟན། དབུ་མ། ཁི་བསྐབ་བཏུས། ལེལ་ ༡ འོག་ ༡༡ ན་༧
 ༡༤༠ ཟླ་དགེ་ ༣༩༩༠ བརྟན། དབུ་མ། ཁི་བསྐབ་བཏུས། ལེལ་ ༤ འོག་ ༣༤ ན་༧
 ༡༤༡ ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༠ བརྟན། མེས་མཚམ། མི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༩ གློག་ ༡༥ འོག་ ༡༩ བ་༧
 ༡༤༢ ཀུན་གྱིས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༤༣ ཀུན་སྐངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༤༤ ཟླ་དགེ་ ༤༠༩༠ བརྟན། མེས་མཚམ། མི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ གློག་ ༤ འོག་ ༡༩ བ་༥
 ༡༤༥ བལྟམ་བ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡༤༦ ཟླ་དགེ་ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ༩ ལུང་རྣམ་འབྱེད། ལམ་སྐར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད། འོག་ ༤༧ བ་དང་། ཟླ་དགེ་ ༣ བཀའ།
 འདུལ་བ། ༩ ལུང་རྣམ་འབྱེད། ལེགས་འོང་གི་གཏམ་རྒྱུད། འོག་ ༡༩ ན་༩
 ༡༤༧ ཚོགས་བསམས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

དྲགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་གྱི་མཆན།

- ༡ གཞུང་འདིའི་མ་གྱི་ཕྱི་བ་རིས་དཔར་མར་གཞི་བཙུལ་ཞིང་། དཔར་མ་བསྐྱར་ཁུལ་དཔལ་སྤྲངས་དཔར་མ་དང་། མི་རིགས་དཔེ་
 རྒྱན་ཁང་ནས་དཔར་ཏུ་བཏབ་པའི་གངས་ཙན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྱེད་ཟེ་མིག་དཔ་གངས་ ༩༠ ནང་བཞུགས་པའི་དྲགས་པོ་
 ཐར་རྒྱན་གཉིས་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱམས་ཡིག་ཏུ་དཔལ་སྤྲངས་དང་། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ཞེས་བཞོད་ཡོད། སྤྲུམ་འི་གཞུང་
 ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་སྤྲངས། མི་རྗེའི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
 ༡ ལྟུལ་བ་ནམ་སངས་ན། དཔལ་སྤྲངས།
 ༢ ཐོབ་ཙན་སངས་མོ། དཔལ་སྤྲངས།
 ༣ རྒྱལ། དཔལ་སྤྲངས།

༥ འགྲུབ། དཔལ་སྤངས།

༦ མངས་རྒྱལ། ཞེས་པ་དཔལ་སྤངས་དབར་མར་མི་བྱུང་།

༧ རྣམ་བཞག་ དཔལ་སྤངས།

༨ ཞེས་པ་ལ། དཔལ་སྤངས།

༩ ཟླ་དག ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༥ ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༣༩ བཟ ༧༩ འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ།

༡༠ ཟླ་དག ༡༩༠ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༩ མདོ་བྱང་འདས། ལེའུ ༩༩ ཤོག ༡༡༩ བཟ

༡༡ གོང་མཚུངས། མདོ་བྱང་འདས། ལེའུ ༩༩ ཤོག ༡༡༡ བཟ

༡༢ ཟླ་དག ༤༠༩༠ བཟླ། སེམས་ཅམ། བེ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་རྒྱུ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༧ ཤོག ༡༠ བཟ

༡༣ ཟླ་དག ༤༠༩༤ བཟླ། སེམས་ཅམ། བེ བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུང་སྤྲུམ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༧ ཤོག ༡༧ བཟ

༡༤ མངས་རྒྱལ་གྱི། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ།

༡༥ ཆོས་སྤྱི་ཡིན་ལ། དཔལ་སྤངས།

༡༦ ཡང་། ཞེས་པའི་རྒྱུན་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱད་དེ་དཔལ་སྤངས་དབར་མར་མི་བྱུང་།

༡༧ དམན་གྱི། དཔལ་སྤངས།

༡༨ འདིར་བྱངས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་འདིའི་ཁྱད་ས་འཛིན་མ་བྱུང་མེད། ཐོག་ས་མེད་ཀྱིས་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་ཁྱད་ཆོས་

དུག་ལྷན་དུག་སྤངས་པ་དེའི་ཉན་སར་བྱུང་། ཟླ་དག ༤༠༩༧ བཟླ། སེམས་ཅམ། ༩ ཉན་ཐོས་ཀྱིས། ཤོག ༧ བཟ

༡༩ ཟླ་དག ༤༠༩༠ བཟླ། སེམས་ཅམ། བེ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་རྒྱུ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༡ ཤོག ༤ བཟ

༢༠ ཟླ་དག ༡༡༡ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༨ ཉིང་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་གྱི་མདོ། ལེའུ ༧ ཤོག ༡༧ བཟ

༢༡ འཛིན་ མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ།

༢༢ ཆོག་བཅད་འདི་གཞུང་གང་ནས་བྱངས་གཞུང་འཛིན་མ་བྱུང་།

༢༣ དེ་དག་ཡིན་ནོ།། དཔལ་སྤངས།

༢༤ མཐས་པའི། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ།

༢༥ ཆོག་བཅད་འདི་གཞུང་གང་ནས་བྱངས་གཞུང་འཛིན་མ་བྱུང་།

༢༦ ཐོག་པ་དེ་དག་ དཔལ་སྤངས།

༢༧ བདག་གིས། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ།

༢༨ ཐོས་ན། དཔལ་སྤངས།

༡༩ ངལ་གསོར། དཔལ་སྤངས།

༢༠ རྒྱལ་བས་བཤད་པ། དཔལ་སྤངས།

༢༡ རྩེ་དགོ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༩ དམ་ཚམས་པད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེལ ༥ རྩོག ༡༩ རྩོག ༥༩ བ།

༢༢ གོང་མཆོངས། དམ་ཚམས་པད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེལ ༡ རྩོག ༡༥ རྩ།

༢༣ དེ་དག་གཏོང་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བྱང་རྒྱུ་བྱ། དཔལ་སྤངས།

༢༤ རྩེ་དགོ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༩ དམ་ཚམས་པད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེལ ༥ རྩོག ༥༠ བ།

༢༥ དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་སྒྲུབས་མང་པོར། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱེད་སྒྲུབ་དགོས་སར་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲུབ་བྱ།

༢༦ མ་དམིགས་པའོ། །དཔལ་སྤངས།

༢༧ བག་མེད་པ་དང་། དཔལ་སྤངས།

༢༨ རྩེ་དགོ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བུཅེགས། ༡༦ ཚམས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། ལེལ ༩ རྩོག ༡༥༧ བ༢

༢༩ དང་བ་དག དཔལ་སྤངས།

༣༠ རྩེ་དགོ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བུཅེགས། ༡༦ ཚམས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། ལེལ ༩ རྩོག ༡༥༨ རྩ།

༣༡ རྩེ་དགོ ༩༠༩༠ བསྟན། བེམས་ཙམ། བེ བེམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན། ལེལ ༩ རྩོག ༥ རྩོག ༩ རྩ།

༣༢ མི་ཐོབ་པ་མིན་པས། དཔལ་སྤངས།

༣༣ བསྒྲུབ་པའམ། དཔལ་སྤངས།

༣༤ ཚིགས་པཅད་འདི་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་བཅའ་ཡང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་། ལུང་འདི་གེར་འབྱུང་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་སྦྱོང་འཇུག་
འབྲེལ་པར་ཡང་དྲངས། རྩེ་དགོ ༢༤༧༩ བསྟན། དེ་ལྟ་མ། ལ སྦྱོང་འཇུག་དཀར་འབྲེལ། གེར་འབྱུང་སྟོ་གྲོས། རྩོག ༩༥

བ༩

༣༥ དགོ་བ་ལ་འབད་པ་མི་ཁོམ་པས་མོ། །དཔལ་སྤངས་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

༣༦ རྩེ་དགོ ༢༤༧༩ བསྟན། དེ་ལྟ་མ། ལ སྦྱོང་འཇུག ལེལ ༥ རྩོག ༢༡ རྩོག ༡༥ རྩེ་ལ་དགའ།

༣༧ རྩོང་། དཔལ་སྤངས།

༣༨ འབྱོར་བ་ལ། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

༣༩ རྩེ་དགོ ༩༠༩༦ བསྟན། བེམས་ཙམ། ༩ སྦྱོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། ལེལ ༡ རྩོག ༩ བ༩

༤༠ མཉམ་པ། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

༤༡ བརྟེན། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན།

༥༩ འཛོམས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན།

༥༩ ཟླ་དག ༥༥ བཀའ། དགོན་བཙུགས། ག བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཟླ་སྒྲོང་། ལེའུ ༥ འོག ༥༥ བཟ

54 ཟླ་དག ༡༡༡ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༨ སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱ་དཀར་པོའི་མདོ། ལེའུ ༩ འོག ༥༩ བཟ

༥༥ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། སལ་ཆེན། ག ལེའུ ༤༥ སྒྲིང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ། འོག ༩༩ བཟ

༥༥ ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། དཔུང་། དཔུང་། ལ སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༡ འོག ༤ འོག ༡ བཟ

༥༥ ཞོང་མཚུངས། སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༤ འོག ༩༠ འོག ༩ བཟ

༥༥ ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༨ འོགས་པ་མེད་ཀྱི་གོ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། འོག ༩༠༩ བཟ

༥༥ ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། དཔུང་། དཔུང་། ལ སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༡ འོག ༤ འོག ༡ བཟ

༥༥ བསྐྱུལ། དཔལ་སྒྲུངས།

༥༥ དེ་ལ། དཔལ་སྒྲུངས།

༥༥ ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། དཔུང་། ལི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་ཞེས། ལམ་སྒྲོན། འོག ༩ འོག ༩༩ བཟ

༥༥ ཞོང་མཚུངས། ལམ་སྒྲོན། འོག ༩ འོག ༩༩ བཟ

༥༥ སྒྲོག དཔལ་སྒྲུངས།

༥༥ ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། དཔུང་། ལི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་ཞེས། ལམ་སྒྲོན། འོག ༤ འོག ༩༩ བཟ

༥༥ ཞོང་མཚུངས། ལམ་སྒྲོན། འོག ༥ འོག ༩༩ བཟ

༥༥ ཟླ་དག ༤༩༩ བཀའ། སྒྲིང་ཡིག དེ་ སྒྲིང་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། སྒྲིང་སྒྲིང་། འོག ༥༩ བཟ ༥༤ འོག ༥༠ བཟ

༥༥ བཞོད། དཔལ་སྒྲུངས།

༥༥ ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། དཔུང་། ལ སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༩ འོག ༥༩ འོག ༥ བཟ

༥༥ ཞོང་མཚུངས། སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༥ འོག ༡༤ འོག ༩༠ བཟ

༥༥ འཕྲང་། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

༥༥ ཆོགས་བཙུང་འདི་གཞུང་གང་ནས་དྲངས་གཞུང་ངོས་འཛོམ་མ་བྱུང་།

༥༥ མི་འོ་ཙོག དཔལ་སྒྲུངས།

༥༥ ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། དཔུང་། ལ སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༥ འོག ༥༥ འོག ༡༩ བཟ

༥༥ ཟླ་དག ༥༩ བཀའ། དགོན་བཙུགས། ལ ཆོས་བསྐྱུ་པའི་མདོ། ལེའུ ༩ འོག ༡༥༥ བཟ

༥༥ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། སལ་ཆེན། ག བམ་པོ་བདུན་པ། འོག ༩༠ བཟ

༡༦ ཟླ་བ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༡༧ ཟླ་བ། ༧༥ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༧ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ འོག ༤༩ བཟ།

༡༨ རྒྱུའ། དཔལ་སྤྲུངས།

༡༩ ཟླ་བ། ༩༠༩༠ བསྟན། མདོན་པ། ༧ མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། ༩ འོག ༥༥ བཟ།

༢༠ ཟླ་བ། ༩༡༥༡ བསྟན། སྤྱང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུའ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེའུ་ ༡ རྩོག ༧ འོག ༡༠༩ བཟ།

༢༡ ཐོངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༢༢ བརྒྱབསྤྲེལ། དཔལ་སྤྲུངས།

༢༣ འཛིལ་པོ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༢༤ རྩོམ། དཔལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༢༥ ཟླ་བ། ༡༩༥ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༥ དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་གསུངས། ལེའུ་ཐ་མ། འོག ༤༩ བཟ།

༢༦ ཆོས་རྟོན། དཔལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༢༧ ཟླ་བ། ༡༩ བཀའ། དཀོན་པ་ཅེགས། ག བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་ཟླ་རྩོད། ལེའུ་ ༡༡ འོག ༡༥༥ བཟ།

༢༨ ལྷན་ཏེ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༢༩ བརྒྱུའ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༣༠ རྒྱ་བྱས་ཀྱི། དཔལ་སྤྲུངས།

༣༡ མདེའུ་ རིག་པ་དང་། ཞེས་ཡང་འཇུག་མཐེད་པར་བྱང་ཡང་། དཔལ་སྤྲུངས་དཔར་མ་དང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་
བཞེན་བཅོས།

༣༢ ཟླ་བ། ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ མདོ་རྒྱུད་པ། འོག ༩ བཟ།

༣༣ ཟླ་བ། ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བརྒྱད་རྩོད་པ། ལེའུ་ ༩༩ འོག ༩༡༥ བཟ།

༣༤ རོག་པ། དཔལ་སྤྲུངས།

༣༥ ཆེན་པོ་ལ་བཀྲལ། དཔལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༣༦ བཞུག མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༣༧ འདྲ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན། དཔལ་སྤྲུངས།

༣༨ འཇུག་པས། དཔལ་སྤྲུངས།

༣༩ ཟླ་བ། ༩༩ བཀའ། ཐལ་ཆེན། ༣ དཔལ་འབྱུང་གི་རྩམ་ཐང། འོག ༩༥༥ བཟ།

༡༠༡ ནང་གི། དཔལ་ལྷན་པ། མི་ཤིགས་དཔེ་ལྷན།

༡༠༩ རྟེན་མེ ༩༥༡ བརྟན། དཔུང་། བ རྒྱལ་ཡུན་གྱི་བུ། རྩོད་པརྟན མེལ། ༥ རྩོག ༩༥ བོག ༡༡ བ།

༡༠༣ བསྐྱེད་མཁུ་ དཔལ་ལྷན་པུ་

༡༠༩ རྩེ་དགོ ༩༩ དགའ། ཡལ་ཆེན། ༡༠ དཔལ་འབྱུང་གི་རྒྱམ་ཐང། རྟོག ༡༩༩ དཔ

༡༧ རྟེན་གཤེན་ ༤༤ བཀའ་ གཤམ་ཆེན། ཨ་ དཔལ་ལྷན་གྱི་རྒྱ་མཚར། འོག་ ༥༤ བཟ་ལྷུ་ལ་བཟ་ལྷུ་ལ་མ་ལྷ་ལྷོ། །དཔལ་
ལྷན་ལ་ལྷུ་ལ་ལྷ་ལྷོ། །མི་འགྲུ་ལ་དཔལ་ལྷན་ལ་མཚར།

༡༠༥ བཀའ། མི་རིགས་དཔེ་ལྷན།

༡༠༧ བ་གིར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༡༠༥ རྩོད་གོ ༩༩༧ བརྟན། རྩོད་ལྟེ་ལ། མི ཡི་རྩུ་རྩུ་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ། ལེན། ༡༩ ཟླ་ ༥ ཤོག ༡༡ བཤ

༡༠༩ བསྟེན་བྱས་ན། དཔལ་སྤངས་དང་མི་ཡིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༡༠ ཐེ་དགོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཨ དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར། མོག ༢༥༤ ཅུ།

༡༡༡ དེས་ན་ནངས་ཀྱི། དཔལ་སྤངས། དེས་ན་ནང་གི། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་།

༡༡༩ བས་ན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༡༣ རབ་ནི། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ།

༡༡༩ ཆོམ། དཔལ་ལྷན་མ། མི་འགས་དཔེ་ལྷན།

༡༡༥ རྗེ་དགེ་ ༤༠༣^པ བསྟན། སེམས་ཅམ། ལེ་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཟུང་ས། ལེའུ། ༡༥ རྟོག་ ༡༢^པ བ་༩

༡༡༥ རྩེད་ཀྱི་ ༤༠༩༠ བརྟན། མེས་མཆེད། བློ་བཟང་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ཡེ་ཤུ་ ༡༩ སྟོན་ ༥ ཤོག་ ༡༤ བལ

༡༡མ་ ཉིད་གྱིས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༡༤ རྩེ་དག ༣༤༡༡ བསྟན། དབྱ་མ། ལ ཞི་བ་ལྟ། སྒྲོང་འཇུག ལུ ༥ སྒྲོག ༡༠༩ བོག ༡༩ ཅལ

༡༡༩ ལྷུབ། དབལ་ལྷུངས།

༡༩༠ རྩོམ། དབལ་སྤྲུངས།

༡༡༡ རྩེདག ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཡ རྩེད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། རྩེད ༡༠༥ ཅན

༡༢༢ གོང་མཚུངས། རྟོང་པ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣༤༣ ཅན

༡༩༣ རྒྱལ་ལ་ཡང་། དཔལ་སྤངས།

༡༣༧ རྩོད་གཤམ་ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་ཕྱོད་པ། ལེའུ་ ༣༠ ཤོག ༢༧༡ ཅན

༡༡༥ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཨ་ རྩོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། དཔལ་འབྱུང་གི་ལེའུ། ཤོག ༡༥༤ བ༥

༡༡༦ བཙོག་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༡༧ དད་བ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༡༨ པཌ་ཆེན་ནུ་རོ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྒོར་བཀའ་བརྒྱན་པའི་རྣམ་ཐར་པོད་དང་པོ། དཔལ་ནུ་རོ་བའི་རྣམ་ཐར་དེ་མེད་ལེགས་བཤད་བདེ་ཆེན་འབྲུག་སྐུ། ཤོག ༧༧ ནས་ ༡༡༩

༡༡༩ ཟླ་དག ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ། ༣༠ ཤོག ༩༧༧ བ༡ རོངས་པར་བྱའོ། །རབ་རྟུ་དང་བར་བྱའོ། །དཔལ་སྤངས།

༡༢༠ ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཆིང་ལྷག་པར་ཡང་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ། ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་དག་མ་དཔེར་མི་བྱུང་ཡང་། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཤད་པ། པོད་ཀྱི་བརྒྱུག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། བཀའ་བརྒྱན་གཞུང་པ་བཙོད་བརྒྱན་པའི་ཐར་རྒྱན་དུ་གསལ་བས་འདིར་བརྟག་པ་ཡིན།

༡༢༡ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཨ་ རྩོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩ ནལ

༡༢༢ བསྐྱབ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༢༣ ཟླ་དག ༤༠༩༠ བསྟན། ལེམས་ཅམ། གི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྟེན་རྒྱན། ལེའུ། ༡༥ སྟོག ༡༩ ཤོག ༩༥ བ༤

༡༢༤ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཨ་ རྩོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། དཔལ་འབྱུང་གི་ལེའུ། ཤོག ༡༥༥ བ༡

༡༢༥ སྐབ། དཔལ་སྤངས།

༡༢༦ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཨ་ རྩོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། དཔལ་འབྱུང་གི་ལེའུ། ཤོག ༡༥༥ ན༩

༡༢༧ ཟླ་དག ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ། ༣༠ ཤོག ༩༧༧ བ༡

༡༢༨ བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་། མདོར་། གཞུང་འབྲུམ་དཔར་མ།

༡༢༩ བསྐྱབ། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༣༠ མ་དཔེར་སྟོམས་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་བྱུང་ཡང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་སྟེར་སྟོམས་ཞེས་བཙུངས།

༡༣༡ དཔལ་སྤངས་དང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གཉིས་སུ་བསྟོམས་ཞེས་པར་སྐབས་དུ་མར་སྟོམས་ཞེས་བས་འབྲུལ་མེད་པར་བྱུང།

༡༣༢ ཡན་ཆད། དཔལ་སྤངས།

༡༣༣ ལེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས། དཔལ་སྤངས།

༡༣༤ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ཨ་ རྩོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༡༥༤ བ༡

- ༡༤༥ གོང་མཆུངས། སལ་ཆེན། ཨ་ རྩོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ། ཤོག ༢༤ ཅ།
 ༡༤༦ རྩོད་གཞི ༡༡༡ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ཆ་ རྩོང་རྩོད་པའི་པར་དཀར་པོ། ལེལ ༤ ཤོག ༢༥ ཅ།
 ༡༤༧ འཆི་བའོ། །དབལ་སྤངས།
 ༡༤༨ རྩོད་གཞི ༢༤༥ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ས་ ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཆོས་ས། ཆོས་ས། ༡ སྟོག ༩༠ ཤོག ༩༠༩ ཅ།
 ༡༤༩ མེ་ལི་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། །དབལ་སྤངས་དབར་མར་མི་གསལ།
 ༡༥༠ རྩོད་གཞི ༤༠༥༩ བཟུན། མདོན་པ། ཀྱ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༢ སྟོག ༡༠༩ ཤོག ༡༠ ཅ།
 ༡༥༡ གོང་མཆུངས། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༢ སྟོག ༡༠༡ ཤོག ༡༠ ཅ།
 ༡༥༢ བཟུན་པའི། དབལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༥༣ རྩོད་གཞི ༢༩ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཅ བྱིམ་བདག་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ། ཤོག ༩༠༡ ཅ།
 ༡༥༤ དུས་བཞིའི། དབལ་སྤངས།
 ༡༥༥ དབལ་སྤངས་དབར་མར་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་ལ་བྱུང་ཞེས་སྤྲང་།
 ༡༥༦ ལྷ་སྤྲུམ། དབལ་སྤངས།
 ༡༥༧ ལ། ཞེས་པ་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནང་མི་བྱུང་།
 ༡༥༨ འཕྱིབ་སྟེ། དབལ་སྤངས།
 ༡༥༩ རྩོད་གཞི ༧༥ བཀའ། མདོ་ལྷོ། འ རྩོད་རོལ་པའི་མདོ། ལེལ ༡༢ ཤོག ༢༤ ཅ།
 ༡༦༠ བདག་ཉིད་ཀྱང་ལྟོད། དབལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།
 ༡༦༡ བཟུག་པ་དང་། དབལ་སྤངས།
 ༡༦༢ དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོལ་དུ་གྱིས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༦༣ རྩོད་གཞི ༢༤༧༡ བཟུན། དཔུ་མ། ལ རྩལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག ལེལ ༩ སྟོག ༤༠ ཤོག ༥ ཅ།
 ༡༦༤ འབྲལ། དབལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༦༥ རྩོད་གཞི ༢༤༧༡ བཟུན། དཔུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག ལེལ ༩ སྟོག ༢༥ ཤོག ༥ ཅ།
 ༡༦༦ མ་འཆི་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༦༧ རྩོད་གཞི ༤༡༧༧ བཟུན། རྩོད་ལྷིག ཇ རྩོད་དཔོན་རྩོད་དབངས། རྩོད་པས་ལ་བ། ཤོག ༢༢ ཅ།
 ༡༦༨ གོང་མཆུངས། རྩོད་པས་ལ་བ། ཤོག ༢༢ ཅ།
 ༡༦༩ རྩོད་གཞི ༢༤༥ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ས་ ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཆོས་ས། ཆོས་ས། ༡ སྟོག ༩༥ ཤོག ༩༡༠ ཅ།

༡༢༠ རྗེ་དགོ ༤༡༢༧ བསྐྱེད། སྤྱིང་ཡིག རེ་ སྤྱོད་དཔོན་རྟ་དབྱངས། རྩ་རན་བསལ་བ། འོག ༣༣ བ ༣

༡༢༡ རྗེ་དགོ ༣༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ སྟོག ༡ འོག ༩༠༩ བ ༩

༡༢༢ བསྐྱེད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

༡༢༣ དཔེར་ན་སྤྱི་ཐུག་ལ་ཅན་གྱིས། རྒྱུད་ལ་སྤྱིངས་ནས་མདའ་བསྐྱར་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༢༤ རྗེ་དགོ ༡༣༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉོག ལེལ ༣ འོག ༩༡༡ བ ༣

༡༢༥ རྗེ་དགོ ༣༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ སྟོག ༡༣ འོག ༩༡༠ བ ༥

༡༢༦ རྗེ་དགོ ༣༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་མ་ཐུབ། འཛིན་དང་ཉེ། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

༡༢༧ རྗེ་དགོ ༣༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ འོག ༩༠༩ བ ༡

༡༢༨ རྗེ་དགོ ༤༠༥༩ བསྐྱེད། མདོ་སྡེ་བ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ སྟོག ༢༥ འོག ༩ བ ༢༧

༡༢༩ རྗེ་དགོ ༣༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ འོག ༩༠༩ བ ༥

༡༣༠ མེད་དེ། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༡ རྗེ་དགོ ༣༩༢༡ བསྐྱེད། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༣ འོག ༡༩ བ ༤

༡༣༢ རྗེ་དགོ ༤༡༤༩ བསྐྱེད། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་རྒྱ་མུག། དཔེས་སྤྱིང་། སྟོག ༥༥ འོག ༤༣ བ ༥

༡༣༣ ཡང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་གྱི་ཆོག་དཔལ་སྤྱངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་སྤྱངས་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་
ཁང་གཉིས་ཀར། མི་རྒྱུངས་པ། ཞེས་པ་རྒྱུན་འཇུག་མེད་པ་བྱུང་།

༡༣༤ རྗེ་དགོ ༣༩༢༡ བསྐྱེད། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༩ འོག ༡༥ བ ༢༧

༡༣༥ རྒྱུད་དྲན། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༦ མ་དཔེར། རྒྱུད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཀྱང་ཆོགས་བཅད་འདི་ཚོམས་སུ་བཞུགས། རྗེ་དགོ ༣༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས
ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ སྟོག ༤༩ འོག ༩༡༠ བ ༣

༡༣༧ རྒྱུད། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༨ བཟེ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན།

༡༣༩ མི་རྩོམ་སྡེ། དཔལ་སྤྱངས། མི་ལོང་སྡེ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན།

༡༤༠ ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་དུ་འདུལ། །ཡང་ན་སའི་དོང་དུ་སྤྱ། དཔལ་སྤྱངས། མ་དཔེར། རྒྱུད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཆོགས་
བཅད་འདི་ད་ལྟ་བུར་འབྱུང་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་འཇུག་ནང་མི་བཞུགས་པས་རྗེ་རྒྱལ་པོ་བས་གང་ལས་དྲངས་བརྟག་
དགོས།

༡༩༡ དཔལ་སྐྱེད་པ་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གཉིས་ཀྱི། ལྷ་སྒྲིག་པ་བསད། བཅེངས། དཔལ་སྐྱེད་པ་བཅེངས་པ་བྱེད་སྒྲུབ་དང་།

༡༩༢ གཞེང་། དཔལ་སྐྱེད་པ་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༩༣ ཅམ་ན། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༡༩༤ དེ་ནས་དེ། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༡༩༥ སྒྲིག་ལྟེ། དཔལ་སྐྱེད་པ་སྒྲིག་ལྟེ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༩༦ འགྲུང་། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༡༩༧ ཞིག་དཔལ་སྐྱེད་པ་

༡༩༨ རོ་ཅིག་འདུག་ལོ་ཐོས་ཅམ་ན། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༡༩༩ བསམ། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༢༠༠ མདོ་ལས། མང་དང་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་གཉིས། ཞེས་སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་མཛོད་པ་ལྟར་བྱེད།

༢༠༡ བསྒྲིག་པ་ དཔལ་སྐྱེད་པ་

༢༠༢ ཅི་སྒྲིག་ལྟེ། དཔལ་སྐྱེད་པ་ ཅི་སྒྲིག་ལྟེ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༢༠༣ ལྷ་སྒྲིག་ ༢༠༩༠ བསྒྲིག་པ་ མཛོད་པ་ ༡༩ དཔེ་སྟུན་གཉིས། མཛོད་པ་འགྲུག་གནས། ༦ ཞོག་ ༣ བཟ

༢༠༤ ལྷ་སྒྲིག་ ༡༡༩ བཟུང་། མདོ་སྒྲིག་ ༨ ལྷ་སྒྲིག་པ་དང་དཀར་གྱི་མདོ། ལུ་ ༣ ཞོག་ ༡༩༧ བཟ

༢༠༥ ལྷ་སྒྲིག་ ༢༡༩༩ བསྒྲིག་པ་ སྒྲིང་ལྷག་ ༢་ མགོན་པོ་སྒྲུབ་པ་ བཞེས་སྒྲིང་། སྒྲིག་ ༤༩ ཞོག་ ༤༤ བཟ

༢༠༦ སྒྲིང་མཛུངས། བཞེས་སྒྲིང་། སྒྲིག་ ༤༩ ཞོག་ ༤༩ བཟ

༢༠༧ སྒྲིང་མཛུངས། བཞེས་སྒྲིང་། སྒྲིག་ ༥༤ ཞོག་ ༤༤ བཟ

༢༠༨ རེ་རེ་ཞེང་། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༢༠༩ བསམ་བྱེད་ལྟེ། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༢༡༠ ལྷ་སྒྲིག་གནས་སོ། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༢༡༡ ལྷ་སྒྲིག་ ༢༠༩༩ བསྒྲིག་པ་ མཛོད་པ་ ༡༩ དཔེ་སྟུན་གཉིས། མཛོད་པ་མཛོད་པ་གནས། ༣ སྒྲིག་ ༩༩ ཞོག་ ༩ བཟ

༢༡༢ ལྷ་སྒྲིག་པ་དང་གནས་སྐྱེད་པ་ དཔལ་སྐྱེད་པ་

༢༡༣ གཞེང་། དཔལ་སྐྱེད་པ་

༢༡༤ ལྷ་སྒྲིག་ ༢༡༩༩ བསྒྲིག་པ་ སྒྲིང་ལྷག་ ༢་ མགོན་པོ་སྒྲུབ་པ་ བཞེས་སྒྲིང་། སྒྲིག་ ༥༩ ཞོག་ ༤༤ བཟ

༢༡༥ ལྷ་སྒྲིག་ ལྷ་སྒྲིག་པ་

༡༡༥ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བཅུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མཐོན་པོ་ན་ཚུ་གོ་མི། སྤྱོད་སྤྱིང་། སྟོག ༤༥ འོག ༤༧ ན༡

༡༡༦ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བཅུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མཐོན་པོ་ཁྱུ་ལྷུ་བ། བཤེས་སྤྱིང་། སྟོག ༣༥ འོག ༤༤ ན༥

༡༡༧ སྟག་དཔལ་སྤྱངས།

༡༡༨ ཆོག་པ་དང་། དཔལ་སྤྱངས། ཁོང་ལ་འཆོག་པ་དང་། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

༡༡༩ གཤང་ལམ། དཔལ་སྤྱངས།

༡༢༠ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བཅུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མཐོན་པོ་ཁྱུ་ལྷུ་བ། བཤེས་སྤྱིང་། སྟོག ༣༧ འོག ༤༤ ན༦

༡༢༡ དཔལ་སྤྱངས་དབར་མར་དང་མི་གསལ།

༡༢༢ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བཅུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མཐོན་པོ་ཁྱུ་ལྷུ་བ། བཤེས་སྤྱིང་། སྟོག ༤༡ འོག ༤༤ བ༡

༡༢༣ རྩེ་དགེ ༤༠༥༧ བཅུན། མདོན་པ། ཀྱ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ སྟོག ༤༡ འོག ༡༠ ན༩

༡༢༤ འུག་ལྟོང་། དཔལ་སྤྱངས།

༡༢༥ སྟམ་འབུམ་དྲུག་ཁྲི། དཔལ་སྤྱངས།

༡༢༦ བྱེ་བ་ས་ལ་གཉིས་དང་། དཔལ་སྤྱངས།

༡༢༧ བྱེ་བ་ཐག་དགུ་འབུམ་བཞི་ལྟོང་། དཔལ་སྤྱངས། བྱེ་བ་ཐག་ལྷ་འབུམ་བཞི་ཁྲི། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

༡༢༨ ཆེན་པོ། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

༡༢༩ བྱེ་བ་སྟམ་ཕྱ། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༠ བྱེ་བ་ཐག་ཁྲི་དྲུག་ལྟོང་། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

༡༣༡ ཆེ་བར། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༢ རྩེ་དགེ ༤༠༥༧ བཅུན། མདོན་པ། ཀྱ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ སྟོག ༤༡ འོག ༡༠ ན༩

༡༣༣ ཁྲི་ཐོ། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༤ ཁ་ལྷགས། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

༡༣༥ ཁོ་ལ། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

༡༣༦ རྩེ་དགེ ༤༠༥༧ བཅུན། མདོན་པ། ཀྱ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ སྟོག ༤༧ འོག ༡༧ ན༤

༡༣༧ ཆུ་བྱ་ལྷུང་མ། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༨ ལྷ་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལྟོག་པ། དཔལ་སྤྱངས།

༡༣༩ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བཅུན། དཔམ་ལ ལྷ་ལ་སྟམ་ཞིབ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༣ འོག ༡༠ བ༡

- ༡༤༡ དཔལ་སྤྲུངས་དཔར་མར་ཤོལ་ལ་བཤོལ་ཞེས་བཞུན་འཇུག་སྐབས་དུ་མར་བྱང་།
 ༡༤༢ ཟླ་དགེ ༤༠༥༩ བཟླ་ན། མཛོན་པ། གུ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཟློག་ ༡༩ འོག་ ༩ ཅེ
 ༡༤༣ མི་བཟང། དཔལ་སྤྲུངས། གཤམ་དུའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་།
 ༡༤༤ དཔལ་སྤྲུངས་དཔར་མར་འོག་ཏུ་སྐབས་དུ་མར་ཉིལ་རྒྱང་ལ་ཉིལ་སྤྲུང་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་གསལ།
 ༡༤༥ ཟླ་དགེ ༡༠༧ བཟླ་ན། མཛོན་པ། མ་ ཚེའི་མཐའི་མཛོད། འོག་ ༡༤༣ བཟླ
 ༡༤༦ ཟླ་དགེ ༤༠༥༩ བཟླ་ན། མཛོན་པ། གུ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཟློག་ ༡༤ འོག་ ༡༠ ཅེ
 ༡༤༧ ལུས་ན། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུན།
 ༡༤༨ ཟླ་དགེ ༡༤༡ བཟླ་ན། མཛོན་པ། མ་ མཛོངས་སྤྲུན་ཞེས་བྱ་བའི་མཛོད། ལེལ་ ༡༡ འོག་ ༡༧༣ ཅེ གས་ ༡༩༢ བཟླ
 ༡༤༩ ཟླ་དགེ ༡ བཟླ་ན། འདུལ་བ། གུ འདུལ་བ་གཞི། རབ་བྱུང་གི་གཞི། འོག་ ༡༠༠ བཟླ
 ༡༥༠ མི་འགོག་ཀྱང་། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུན།
 ༡༥༡ ཟླ་དགེ ༤༡༩༢ བཟླ་ན། སྤྱིང་ཡིག་ རེ་ མགོན་པོ་ཀྱུ་སྤྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཟློག་ ༩༢ འོག་ ༤༥ ཅེ
 ༡༥༢ ཁྱི་ས། དཔལ་སྤྲུངས།
 ༡༥༣ ཟླ་དགེ ༡ བཟླ་ན། འདུལ་བ། གུ འདུལ་བ་གཞི། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི། འོག་ ༡༥༡ བཟླ
 ༡༥༤ ཁྱི་ས། དཔལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུན།
 ༡༥༥ ཟླ་དགེ ༤༠༥༩ བཟླ་ན། མཛོན་པ། གུ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཟློག་ ༡༣ འོག་ ༡༠ ཅེ
 ༡༥༦ དེ་དག་གིས། དཔལ་སྤྲུངས་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུན་ཁང་།
 ༡༥༧ ལྷགས་ཀྱུ། དཔལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུན།
 ༡༥༨ ཟླ་དགེ ༤༡༩༢ བཟླ་ན། སྤྱིང་ཡིག་ རེ་ མགོན་པོ་ཀྱུ་སྤྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཟློག་ ༩༠ འོག་ ༤༤ བཟླ
 ༡༥༩ བོང་མཚུངས། བཤེས་སྤྱིང་། ཟློག་ ༩༠ འོག་ ༤༤ བཟླ
 ༡༦༠ བལ་པོ་ཆེ། དཔལ་སྤྲུངས།
 ༡༦༡ གཞུང་ངོས་འཛོན་མ་བྱུབ།
 ༡༦༢ ཏུང་གོས། དཔལ་སྤྲུངས། ཏུང་འགོས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུན།
 ༡༦༣ ཟླ་དགེ ༤༠༥༩ བཟླ་ན། མཛོན་པ། གུ ཚེས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཟློག་ ༡༣ འོག་ ༡༠ ཅེ
 ༡༦༤ ཟླ་དགེ ༥༧ བཟླ་ན། དཀོན་བཅུགས། གུ དགའ་པོ་ལ་མངལ་གནས་བཟླ་བའི་མཛོད། བམ་པོ། ༣ འོག་ ༡༩༢ བཟླ
 ༡༦༥ དེ་ཡང་། དཔལ་སྤྲུངས།

༡༩༩ བབ་བ། དབལ་སྐྱེངས།

३५७ ॥ ५५५ ॥ ५५५ ॥

༩༤༨ ཟླ་དགེ ༥༨ འགྲམ། དཀོན་འཕེལ་མ། ཡ། དགའ་པོ་མངལ་མདོ། འཕམ་པོ། ༩ རོག ༩༩༩ ར།

༡༩༧ རྗེ་དགོང་པོ་ ༣༤༣ དགའ་ལྷན་རྒྱུ་ཅི་གང་པོ་ལ་སོགས་བརྟོགས་བརྟོན་བརྒྱུ་པ། བོད་ ༡༩༧ ན༥

༩༥༠ འབྲུག་ས། དཔལ་སྤངས། མི་འགས་དཔེ་སྤྱོད།

༡༥) རྒྱུང་དེས། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱོད།

ལྟེན་ལྟེན་ རྒྱུ་ལྟེན་ རྒྱུ་ལྟེན་

༡༧༣ བསྟེན་ན། དཔལ་སྤངས།

༩༡༤ བམ་མཁར་དབྱངས། དབལ་སྒྲངས། བམ་མཁར་ལ་དབྱད་ལ། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུབ།

༢༥ ཟས་ལ། དཔལ་སྤངས།

༡༧༦ ལྷ་རྟེན། དཔལ་སྤངས། མི་མཁས་དཔེ་སྤྱན།

༡༧༧༩ ཟླ་༥ བཀའ་དྲིན་པུ་ལྷན་གྱི་མཆོད་པོ་ ༡ རེས་པའི་ ༡༩༩༩ ལོ་

ཉལ་ལྟ་བུ་དཔལ་སྤངས།

ཉམ་ཞུ་ནང་པར། དང་ལ་སྒྲུངས།

१५० རྩེད་པེ ༡༧༥༥ བརྩུན། རྩིང་ཐིག་ ཏེ་ རྩོལ་དཔོན་ཅུ་ལོ་མི། རྩོལ་རྩིང་། རྩོག་ ༡༩ ལོ་ག ༤༧ བཟ

[illegible]

༩༩༩ ལྷ་ར་པོ། དཔལ་ལྷ་ར་པ།

༡༥༣ སྤྱི་ཐེང་། མི་རིགས་དཔེ་སྟླ།

༡༥ ལྷ་ལ་འཇམ་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ།

༩༥ འཕྲུག་ལ་གོ་བ་པ། དཔལ་སྤངས། འཕྲུག་པོ་གཤེག་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༥ ཟླ། དཔལ་ལྷན་པ།

༡༥ བརྗོདས། དཔལ་ལྷན་

१११ छेऽसो १५ पगल। अरेऽहे स कुम्भे मम पविःअरे। अरे १३ अङ्ग १५ मंग ११ प०

༩༥༩ བཞག་པའི། དཔལ་སྤངས།

༡༩༠ ཟླ་ ༥ ནུན་ ༢༥ བཀའ་ མདོ་ཟླ་ ༢ རྒྱ་ཆེད་རོལ་པའི་མདོ། ལེན་ ༡༣ རྒྱུག་ ༤༥ རྟོག་ ༤༤ བ་ ༥

༡༩༡ རྩེ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་མདོ་ལྷོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། འོག ༥༠ བཟ

༡༩༢ གཅུག་སྐྱེ་དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ།

༡༩༣ འཕམ་ཕྱོད་ཀྱི་ལྷན་པུལ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཆ་ཆོད་དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ་དཔལ་མར་མེ་བྱུང་། ཡོད་དོ། །མི་རིགས་དཔེ་
སྤྲུང་།

༡༩༤ རྩེ་དགེ ༢༡༩༡ བཟླ་ན། སྤྲིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྤྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། སྟོག ༡༠༡ འོག ༤༥ བཟ

༡༩༥ སྤྲུག་དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ།

༡༩༦ རྩེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ་མདོ་ལྷོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། འོག ༡༠༡ འོག ༤༥ བཟ

༡༩༧ རྩེ་དགེ ༥༧ བཀའ་མདོ་དགོན་པ་ཅུག་སྐྱེ་ག དགའ་པོ་མངའ་ལ་ན་གནས་པ་བཟླ་སྐྱེ་པའི་མདོ། འོག ༡༩༡ བཟ

༡༩༨ རྩེ་དགེ ༦༡ བཀའ་མདོ་དགོན་པ་ཅུག་སྐྱེ་ག གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༡༡༡ བཟ མ་དཔེར་བྱུང་འདི་ཡིག་
སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་མདོ་དེར་མ་བཞུགས་མོད། དགོན་པ་ཅུག་སྐྱེ་མདོ་དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
བཞུགས་པའི་གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་བྱུང་བ་དེའི་ནང་དུ་བཞུགས།

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༢༡༩༡ བཟླ་ན། སྤྲིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྤྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། སྟོག ༡༠༡ འོག ༤༥ བཟ

༢༠༠ དེ་དག་ཐམས་ཅད། དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ།

༢༠༡ རྩེ་དགེ ༢༤༠ བཀའ་མདོ་ལྷོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། འོག ༡༠༦ བཟ འདིའི་ཐད་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་ནམ།

༢༠༢ རྩེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ་མདོ་ལྷོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། འོག ༡༠༦ བཟ

༢༠༣ རྩེ་དགེ ༢༠༤༩ བཟླ་ན། མདོན་པ། ཀྱུ་དཔྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༡ འོག ༡༠ བཟ

༢༠༤ རྩེ་དགེ ༢༠༤༩ བཟླ་ན། མེམས་ཅམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀྱུན་བཏུས། འོག ༩ འོག ༥༥ བཟ

༢༠༥ རྩེ་དགེ ༢༠༤༩ བཟླ་ན། མདོན་པ། ཀྱུ་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༡ འོག ༡༠ བཟ

༢༠༦ རྩེ་དགེ ༢༡༩༤ བཟླ་ན། དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ་ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྤྲུབ། དཔལ་སྤྲུང་བཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ སྟོག ༩ འོག ༩ བཟ

༢༠༧ རྩེ་དགེ ༢༠༤༩ བཟླ་ན། མདོན་པ། ཀྱུ་དཔྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༡ འོག ༡༠ བཟ

༢༠༨ དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ་དཔལ་མར་མེ་བྱུང་སྐྱེ་ལ་བཞུགས་པའི་མཇུག་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་།

༢༠༩ གྲངས་མ་ལུ་ལུ། དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ།

༢༡༠ ཆེ་བཟ། དཔལ་སྤྲུང་སྐྱེ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུང་།

༢༡༡ མ་དཔེར་གཞོགས་སྟོན་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔལ་མ་གཞན་ལྟར་གཞོགས་སྟོན་ཞེས་བཅོས།

༡༡༩ དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་སྐབས་དྲུ་མར་བརྒྱབ་མེམས་ལ་བརྒྱབས་མེམས་ཞེས་པའང་འཇུག་བྱུང་།

༡༡༩ བཟུང་། དཔལ་སྤངས།

༡༡༩ འོ་མ། དཔལ་སྤངས།

༡༡༧ རྩེ་དགེ ༩༡༧༧ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག ཞེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ ཟླ་ ༡༠ འོག ༡༡༧ བར

༡༡༧ ཞོང་མཆུངས། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ ཟླ་ ༡༠ འོག ༡༠༧ བལ

༡༡༧ བཟུམས་པ་དང་། དཔལ་སྤངས། བཟུམ་པ་དང་། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱུན།

༡༡༧ ཞི་དུ་ལ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱུན།

༡༡༧ རྩེ་དགེ ༩༡༧༧ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག ཞེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ ཟླ་ ༡༠ འོག ༡༠༧ བལ

༡༡༠ སྟོམས་འཇུག་ དཔལ་སྤངས།

༡༡༡ འབྲས་བུ་སྤྱེ་བའི་བསམ་གཏན། དཔལ་སྤངས།

༡༡༡ འབྲེ། དཔལ་སྤངས།

༡༡༡ རྩེ་དགེ ༩༡༧༧ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག ཞེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ ཟླ་ ༡༩ འོག ༡༠༧ བལ

༡༡༩ རྩེ་དགེ ༩༠༩༧ བཟུན། མེམས་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཀུས། ལེལ ༡ འོག ༥༧ བལ

༡༡༧ རྩེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༡ འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༩ འོག ༩༡ བལ

༡༡༧ རྩེ་དགེ ༩༠༩༧ བཟུན། མེམས་ཙམ། རི་མངོན་པ་ཀུན་བཀུས། ལེལ ༡ འོག ༥༧ བལ

༡༡༧ རྩེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༡ ཡོངས་སྤྱུ་བུ་དན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེལ ༧ བམ་པོ། ༡༧ འོག ༡༧༩ བལ

༡༡༧ རྩེ་དགེ ༧༡ བཀའ། དཀོན་པ་ཅུགས། ༣ དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༡༡༧ བལ

༡༡༧ ཐུང་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱུན།

༡༡༠ མེམས་སྐད་ཅིག་ དཔལ་སྤངས།

༡༡༡ རྩེ་དགེ ༡༡༧༧ བཟུན། དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་ལྷ་མོ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག་ ལེལ ༡ ཟླ་ ༡༩ འོག ༡ བལ

༡༡༧ རྩེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་ལྷ། མ་ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཆོམས། ཆོམས། ༡༧ ཟླ་ ༡༧ འོག ༡༧༧ བལ

༡༡༧ ཞོང་མཆུངས། ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཆོམས། ཆོམས། ༡༧ ཟླ་ ༡༧ འོག ༡༧༧ བལ

༡༡༩ རྩེ་དགེ ༡༧༩༧ བཟུན། དབུ་མ། ཞི་རྩོ་པོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། ལམ་སྤྱོད། ཟླ་ ༩ འོག ༡༡༧ བལ

༡༡༧ དེ་ལྟར་ལའོར་པའི་ལྷག་བཟུལ། ཞེས་པ་ནས། ལམ་པ་དུན་ལྷ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་འདི་རྣམས་དཔལ་སྤངས་

དཔར་མར། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་བསྟུ་མི་བྱིད། ཅེས་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། གཞུང་གི་གོ་རིམ་དང་བཟུན་ནའང་དེ་ལྟར་

ལེགས་པར་སྒྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་མ་དབེ་རང་སྤར་བཞག་ཡོད།

༡༣༤ ཟླ་དགེ ༣༠ བཀའ། མདོ་ཟླ ༩ ལས་བརྒྱུ་བ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༤ ༣༣

༡༣༥ དུན་པ་ཉེར་བཞག་རྒྱུ་བར་ལུང་འདི་འཛོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྟེན། མདོ་སྒྲུབ་འདས་ཆེན་པོར་ལུང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་
བྱུང་། ཟླ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ཟླ ༩ ཡོངས་སྒྲུབ་དཔྱད་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། འོག ༡༡༤ ༣༥

༡༣༦ བདག་གི་དོན་བྱིར་གཞན་དོན་ནི། །མང་པོ་དག་ཀྱང་བཏང་བྱ་ཟླ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་།

༡༣༧ ཟླ་དགེ ༡༤༡༡ བརྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟེ ༡༤༣་དཔལ་གྲགས་པ། རོ་རྩེ་ཐོག་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།
ལེལ། ༤ འོག ༡༡༠ ༣༥

༡༤༠ སྒྲིང་རྩེས་རྩེས་སྒྲུབ་བྱུང་། དཔལ་སྒྲུང་ས། བརྒྱུད་གིས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན། གཞུང་གི་ཟླ་དགེ་བརྟན་འབྱུང་།

༡༤༡ ཟླ་དགེ ༡༤༡༡ བརྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟེ ༡༤༣་དཔལ་གྲགས་པ། རོ་རྩེ་ཐོག་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།
ལེལ། ༤ འོག ༡༡༠ བའ

༡༤༢ དཔལ་སྒྲུང་ས་དང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་དཔར་མར་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་ས་དུ་མར་སྒྲོམ་ལ་བརྒྱུ་ཞེས་བ་ཐོན་འཇུག་བྱུང་།

༡༤༣ མདེའི་དང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གཉིས་ཀར་བྱམས་པ་དང་། ཞེས་བྱུང་ཡང་། དཔལ་སྒྲུང་ས་ལྟར་བྱམས་པ་པོ། །ཞེས་
བཅོས།

༡༤༤ ཟླ་དགེ ༡༣༥ བཀའ། མདོ་ཟླ ༩ རྒྱ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བརྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༤ འོག ༡༣༩ ༣༣

༡༤༥ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ༡ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེལ། ༡༩ འོག ༡༣༩ བ༤

༡༤༦ ཡོངས་ཆོད། དཔལ་སྒྲུང་ས།

༡༤༧ ཁད་ཀྱིས་དང་འཛིན་ཀྱིས། དཔལ་སྒྲུང་ས།

༡༤༨ བྱ། དཔལ་སྒྲུང་ས།

༡༤༩ དཔལ་སྒྲུང་ས་དཔར་མར། རང་གི་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲུབ་བྱུང་།

༡༥༠ དོན་དུ་ཡང་། དཔལ་སྒྲུང་ས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༥༡ གསོ་སྦྱང་བྱས་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༡༥༢ རྒྱབ་ས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༥༣ ཤིས་དོགས། དཔལ་སྒྲུང་ས།

༡༥༤ བརྒྱུག་པ་དང་། དཔལ་སྒྲུང་ས། གྲག་པ་དང་། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༡༥༥ བཏོན། དཔལ་སྒྲུང་ས།

༡༥༦ ལམ་ར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ཞེས་པ་བཀའ་འབྱུང་དུ་མ་བཞག་ས། ལུང་ཆོག་འདི་དང་ཆེས་འདྲ་བ་ཞིག་མདོ་བྱུང་།

- ༡དམ་བཞུགས། རྩེ་དག ༡༡༧ བཀའ། མདོ་མེ། ༥ མདོ་མུང་འདས་ཆེན་པོ། བམ་པོ། ༩༧ ལེམ། ༡༠ འོག ༡༡ བེ
 ༡༡༧ རྩེ་དག ༡༡༨ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བཤེས་སྤྱིང། སྟོག ༥༨ འོག ༤༩ བེ
 ༡༡༨ བཤུ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༡༩ རྩེ་དག ༤༤ བཀའ། སལ་ཆེན། ༣༩ རྩེང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་འཛན་བཟང་སྟོན། སྟོག ༤༥ འོག ༢༧ རྟ
 ༡༢༠ རྩེ་དག ༤༠༩༠ བཟུན། སེམས་ཅམ། སེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷ་སྐྱབ། ལེམ། ༡༤ སྟོག ༩༠ འོག ༡༨ བེ
 ༡༢༡ འཇུག། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༢༢ མཉམ་ཀད། དཔལ་སྤྱངས།
 ༡༢༣ རྩེ་དག ༡༢༧ བཀའ། མདོ་མེ། ༥ ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེམ། ༢༩ སྟོག ༩༧༧ འོག ༡༡༧ བེ
 ༡༢༤ བསྟོམ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༢༥ རྩེ་དག ༤༡༥༨ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག བེ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། དབུ་མ་རིན་ཐེང། ལེམ། ༩ སྟོག ༥༥ འོག ༡༡༧ བེ
 ༡༢༦ ཞོང་མཚུངས། དབུ་མ་རིན་ཐེང། ལེམ། ༩ སྟོག ༥༥ འོག ༡༡༧ བེ
 ༡༢༧ མུང། དཔལ་སྤྱངས། གཤམ་དུ་འདྲ་སྐབས་དུ་མར་དཔལ་སྤྱངས་དབར་མར་བྱང་ཞེས་སྟོན་འཇུག་མེད་པ་བྱང།
 ༡༢༨ རྩེ་དག ༢༤༤ བཀའ། མདོ་མེ། ༣༩ མཛེས་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེམ། ༢༠ འོག ༢༩༢ རྟ
 ༡༢༩ ཞོང་མཚུངས། མཛེས་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེམ། ༡༩ འོག ༡༥༥ བེ
 ༡༣༠ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཉམ་བཞག་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།
 ༡༣༡ བཅུའ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༣༢ བཅོལ། དཔལ་སྤྱངས།
 ༡༣༣ འཕོངས། དཔལ་སྤྱངས།
 ༡༣༤ མ་དེ་ས་ཕྱོགས། དཔལ་སྤྱངས།
 ༡༣༥ རྟེན་ཅིང་འཛོག་པའམ། དཔལ་སྤྱངས། བཟུང་ཅིང་འཛོག་གམ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༣༦ རན་འགྲོང། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༣༧ ཉམས་ཐག མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༣༨ མི་ཤེས་སོ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༣༩ རྩེ་དག ༢༢༨ བཀའ། མདོ་མེ། ༩ ཆོས་ཡང་དག་པ་སྟེད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༧ འོག ༤༤ རྟ
 ༡༤༠ ཞོང་མཚུངས། ཆོས་ཡང་དག་པ་སྟེད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༧ འོག ༤༤ རྟ

༡༥༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་རྩམ་འཛིན་མ་ཐུབ་མོད། ལུང་འདི་ལྟེ་དགེ ༤༧༤ བཀའ། རྒྱུད། ཐ རྩམ་སྤང་
མདོན་བྱང་གི་རྒྱུད། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༥༡ ནུལ་ནང་བཞུགས།

༡༥༢ ལྟེ་དགེ ༡༧༤ བཟླ། དུས་མ། བི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་གེས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། སྟོག ༡ འོག ༡༥༡ བཟ
༡༥༣ མ་དཔེར་ལེ་ལུང་འདི་དུས་རྒྱུས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་བྱུང་ཡང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་དུ་མི་བྱུང་བ་བཞིན་
འདིར་བཅོས།

༡༥༤ འཇུག་པ་བྱེད་པ་ལ། དཔལ་སྤངས། འཇུག་པ་བྱེད་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༡༥༥ ལྟེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ། མདོ་ལྟེ། ༩ མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ། འོག ༡༧༡ ནུལ་

༡༥༦ ལྟེ་དགེ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་ལྟེ། ༡༠ འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རྩལ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༥༡ ནུལ་

༡༥༧ ཞོང་མཆོངས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རྩལ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༥༡ ནུལ་

༡༥༨ ལྟེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ། མདོ་ལྟེ། ༡༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ ༤ འོག ༡༩༠ ནུལ་

༡༥༩ དོན་རྣམ། དཔལ་སྤངས།

༡༦༠ ཞེ་བ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་འདས་པའོ། །དཔལ་སྤངས།

༡༦༡ ལྟེ་དགེ ༤༠༩༤ བཟླ། ལེམས་ཅུམ། བི བུམས་པ་མགོན། རྒྱུད་སྤྱུལ། རྒྱལ་མ། ༡ སྟོག ༡༡ འོག ༡༧༥

༡༦༢ ཞོང་མཆོངས། རྒྱུད་སྤྱུལ། རྒྱལ་མ། ༡ སྟོག ༡༠ འོག ༡༧༥

༡༦༣ འགགས། དཔལ་སྤངས།

༡༦༤ ལྟེ་དགེ ༤༠༩༤ བཟླ། ལེམས་ཅུམ། བི བུམས་པ་མགོན། རྒྱུད་སྤྱུལ། རྒྱལ་མ། ༡ སྟོག ༡༠ འོག ༡༧༥

༡༦༥ དེ་ལྟར་ན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༡༦༦ ལྟེ་དགེ ༤༠༩༤ བཟླ། ལེམས་ཅུམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྱུལ། རྒྱལ་མ། ༡ སྟོག ༡༠ འོག ༡༧༥

༡༦༧ ལྟེ་དགེ ༤༠༩༥ བཟླ། ལེམས་ཅུམ། བི འགགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྤྱུལ་མའི་རྣམ་པ་བཤད། འོག ༡༤ བཟ

༡༦༨ དྲངས་བའི། དཔལ་སྤངས།

༡༦༩ ལྟེ་དགེ ༡༧༤ བཀའ། མདོ་ལྟེ། ༡༢ ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ ༡༩ འོག ༡༩༩ ནུལ་

༤༠༠ ལྟེ་དགེ ༤༠༩༠ བཟླ། ལེམས་ཅུམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྱུལ། རྒྱལ་མ། ༡ སྟོག ༡༩ འོག ༡༧༥

༤༠༡ བུམས་པ། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༤༠༢ བཟླ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན།

༤༠༣ དཔལ་སྤངས་དཔར་མར། དུག་ཅེས་པ་མི་བྱུང་།

༤༠༤ ལྷག་བསྐལ་མ་བཟོད། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༤༠༥ ལུལ་ལ། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༤༠༦ མ་དཔེར། རྫོབ་དཔོན་གྱིས། ཞེས་བྱེད་སྒྲུབ་ཡང་དཔལ་སྤངས་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ལྷ་ར་འབྲེལ་སྐྱར་བཅོས།

༤༠༧ འདི་སྐད་ཅེས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༤༠༨ རི་ཁྱིད་འཛོའི་བར་དུ། དཔལ་སྤངས། མ་དཔེར། འདིར་རི་ཁྱིད་བྱང་རྩལ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ། ཞེས་བྱང་ཡང་
འདི་ལྟན་མོང་གི་སྒྲུབས་འགྲོ་བཟུང་བའི་ཆོག་འཁྱབས་ཡིན་པས་དཔལ་སྤངས་དཔེར་མར་བྱང་བ་དེ་དག་པས་དེ་བཞིན་དུ་
བཅོས།

༤༠༩ བཤམ། དཔལ་སྤངས།

༤༡༠ ཆོག་བྱ་ལྟེ། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༤༡༡ ལྷ་དགེ ༡༥ བཀའ། མདོ་ལྟེ། མ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩོལ་པས་ལུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༡༠ ན་༧

༤༡༢ གཏོང་རག་དཔལ་སྤངས།

༤༡༣ ལྷ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྟེ་རྒྱན། ལེལ ༡༠ ཤོག ༧ ཤོག ༩ ན༡

༤༡༤ ལྷ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྟེ། ཉ་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ ༤ ཤོག ༡༩༠ ན༥

༤༡༥ གོང་མཚུངས། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ ༤ ཤོག ༡༩༠ ན༥

༤༡༦ བརྟེན། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༤༡༧ ལྷ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྟེ། ཉ་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ ༤ ཤོག ༡༩༠ ན༥

༤༡༨ ལྷ་ལྷེ། དཔལ་སྤངས།

༤༡༩ སྤངས་པའོ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༤༢༠ ལྷ་དགེ ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་འཇགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༡༠ ཤོག ༧༤ བ༧

༤༢༡ ལྷ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྟེ་རྒྱན། ལེལ ༥ ཤོག ༤ ཤོག ༤ བ༤

༤༢༢ ལྷ་དགེ ༡༩༤༧ བསྟན། དབུ་མ། ཁི་བྱང་རྩལ་ལམ་རྫོན། ཤོག ༡༡ ཤོག ༡༩༩ ན༤

༤༢༣ སོ་སོ་ཐར་པའི་ལྷོ་མ་བ། དཔལ་སྤངས།

༤༢༤ གྱིས། དཔལ་སྤངས།

༤༢༥ སྤངས་ན། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༤༢༦ ལྷ་དགེ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་སྒྲོ་རྩོལ་བརྟན་པ། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད། ལེལ ༡ ཤོག ༡༩ བ༡

- ༤༩༥ གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།
 ༤༩༦ བསྐྱབ་པ་བྱུངས་པ་ཉིད་ཕྱིས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན། བསྐྱབ་པ་བྱུངས་པ་ཉིད་ཀྱི། དཔལ་སྤྱངས།
 ༤༩༧ གནས་འགྱུར། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།
 ༤༩༨ མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་དཔར་མར་དགག་སྒྲུ་མི་བྱུང།
 ༤༩༩ རྗེ་དགེ་ ༡༩༥༥ བརྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བུ་མས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཟླ་ ༡༧ ཤོག་ ༡ བཟ
 ༤༩༩ ཞོང་མཆུངས། མདོ་རྩོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཟླ་ ༡༠ ཤོག་ ༡ བཟ
 ༤༩༩ གསུངས་ཏེ། དཔལ་སྤྱངས།
 ༤༩༩ རྗེ་ག དཔལ་སྤྱངས།
 ༤༩༩ དཔལ་སྤྱངས་དང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གཉིས་སྤྱ དང་ལྷན་པ། ཞེས་པའི་ཚིག་མི་བྱུང།
 ༤༩༩ འབྲུགས། དཔལ་སྤྱངས།
 ༤༩༩ བསྐྱབ། དཔལ་སྤྱངས།
 ༤༩༩ མི་ལྷུང་པར། དཔལ་སྤྱངས།
 ༤༩༩ རྩད་པར་གྱི། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།
 ༤༩༩ རྗེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བརྟན། མེམས་ཅམ། བེ བུ་མས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩོགས་རྒྱན། ལེལ་ ༥ ཟླ་ ༡ ཤོག་ ༤ བཟ
 ༤༩༩ རྗེ་དགེ་ ༡༩༥༥ བཟ། མདོ་རྩོགས་རྒྱན། ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༡༤ བཟ
 ༤༩༩ ཞོང་མཆུངས། མདོ་རྩོགས་རྒྱན་ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༡༤ བཟ
 ༤༩༩ ཞོང་མཆུངས། མདོ་རྩོགས་རྒྱན་ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༡༤ བཟ
 ༤༩༩ རྗེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བརྟན། མེམས་ཅམ། བེ བུ་མས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩོགས་རྒྱན། ལེལ་ ༥ ཟླ་ ༡ ཤོག་ ༤ བཟ
 ༤༩༩ རྗེ་དགེ་ ༢༠༡༤ བརྟན། མེམས་ཅམ། མི་རྒྱུས་བརྟན་པ། མདོ་རྩོགས་རྒྱན་གྱི་ལེལ་པག་ད། ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༡༤ བཟ
 ༤༩༩ རྗེ་དགེ་ ༡༩༥༧ བརྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་ཁབ་ཞིབ་ལྗོ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ་ ༡ ཟླ་ ༡༥ ཤོག་ ༡ བཟ
 ༤༩༩ མ་ལ། དཔལ་སྤྱངས།
 ༤༩༩ མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་དཔར་མར་དོན་ཞེས་པ་མི་བྱུང།
 ༤༩༩ རྒྱུ། དཔལ་སྤྱངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།
 ༤༩༩ རྗེ་དགེ་ ༡༩༥༧ བརྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་ཁབ་ཞིབ་ལྗོ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ་ ༡ ཟླ་ ༡༥ ཤོག་ ༡ བཟ
 ༤༩༩ བས་ན། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༤༡༦ རེ་ལ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན།

༤༡༧ རྩེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༡ ཡོངས་སྐྱུ་བྱ་པ་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེལ ༡ བཟ་པོ། ༩༥ འོག ༣༠༧ བ།

༤༡༨ ཞོང་མཚུངས། ཡོངས་སྐྱུ་བྱ་པ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པའི་མདོ། ལེལ ༡ བཟ་པོ། ༩༥ འོག ༣༠༧ བ།

༤༡༩ རྩེ་དགེ ༩༩༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༣ ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༧༩ བ།

༤༢༠ རྩེ་ལ། དཔལ་སྐྱུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན།

༤༢༡ རྩེ་ལུགས། དཔལ་སྐྱུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན།

༤༢༢ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ༣ དཔལ་སྐྱུན་གྱིས་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༣༠༡ བ།

༤༢༣ ཞོང་མཚུངས། དཀོན་བཙུགས། ༣ དཔལ་སྐྱུན་གྱིས་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༣༠༡ བ།

༤༢༤ རྩེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༩ རྩོག ༣༥ འོག ༧ བ།

༤༢༥ གནོད། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན།

༤༢༦ རྩོག་ཆད། དཔལ་སྐྱུངས།

༤༢༧ རྩེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༩ རྩོག ༣༧ འོག ༧ བ།

༤༢༨ ཞོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༡༩ རྩོག ༤༩ འོག ༧ བ།

༤༢༩ རྩེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ སྤྱོད་དཔོན་ཅན་གྱི་མི། སྤྱོད་སྤྱིང་། རྩོག ༣༤ འོག ༤༩ བ།

༤༣༠ རྩེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༩ རྩོག ༤༤ འོག ༧ བ།

༤༣༡ རྩེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་སྤྱུ་བ། བཤེས་སྤྱིང་། འོག ༤༤ བ།

༤༣༢ རྩེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༩ རྩོག ༣༣ འོག ༧ བ།

༤༣༣ ཆོས་ས། དཔལ་སྐྱུངས།

༤༣༤ རྩོག་སྟེན་ཆད་ཀྱི། དཔལ་སྐྱུངས།

༤༣༥ རྩེ་དགེ ༣༤༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༩ རྩོག ༣༤ འོག ༧ བ།

༤༣༦ མེད་དོ། དཔལ་སྐྱུངས།

༤༣༧ རྩེ་ལ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན།

༤༣༨ རོང་བ་ལ་འཇིགས་ནས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན།

༤༣༩ རྩེ་དགེ ༣༤༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༨ མཛེངས་སྐྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེལ ༣༥ འོག ༣༤༣ བ།

༤༤༠ རྩེ་དགེ ༤༡༤༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་སྤྱུ་བ། བཤེས་སྤྱིང་། རྩོག ༡༤ འོག ༣༧ བ།

༥༠༩ རྟོག་པ། དཔལ་ལྷུངས།

༡༠༡ རྩེད་པོ ༩༠༩༧ བརྒྱན། ལོ་མཇུག་ཙམ། ༢ བསྟན་པ་ཐོག་མཇུག། མཛོད་པ་རྒྱན་བརྒྱན། ལེའུ ༡ རྩེད་ ༡༧ བཟ

ལ་༩ ཟླ་དགེ ༡༧༩༠ བསྐྱར། དབུ་མ། ཁི་ཞི་བ་ལྷ། བསྐྱེད་བཏུས། ལེན། ༤ རོག ༧༦ ཅུ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོད་
ཀྱི་མངོད་བོད་རྒྱ་ད་རྒྱ་མ་བཞུགས་པ་མ་བསྐྱེད་བཏུས་ལྷ་དྲུང་མ་ལེ་ལུང་ལོད་པ་ལོད།

༥༠༥ ལྷ་དགེ ༡༥ བཀའ། བེར་ལྷོ། ཀ རྫོང་གཙོང་པ། རྟོག ༡༩༤ བཟ

༡༠༦ རྩི་དགེ ༡༠༥ བཀའ། རྒྱུད། མཁའ་འགྲུ་འཇུག་གིས་ལྷན་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༥ བོད་ ༡༩༤ བཅ

५०३ श्रीदशो १५ वगद। गबुदशदुदश। ओ नधयशपओरुग। मधुयशप। नेशपु। मधेशपुदश। मेश १५० व३

༡༠༡ མདོ་ཡུང་ཡོད་པ་ཀའ་འཕྱུར་ནས་མ་བཞེད་མོད། བསྐྱབ་བཅུ་མ་ལྟར་མ། མེད་ཀའི་ ༡༧༠ བཞུན། དུ་མ། བི་ཁྱུ་པ་
ལས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ། བསྐྱབ་བཅུ་མ། ཡེ་ལུ་ ༡ ཀོག་ ༧༥ ལྟ།

༥༠༩ རྩོད་གཞི་ ༡ བཀའ་། འདུལ་བ་ ༥ འདུལ་བ་གནམི། མོག་ ༡༩༥ ཅན

༡༡༠ བྱས་པ་དེ་ནི། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༩༡ རྗེ་དགོ ༡༩༧ དགའ། མདོ་རྗེ། ༩ ཡོངས་ཆུ་བྱ་དན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལུས་ ༥ དམ་པོ། ༩༤ རྟོག ༣༠༩ དག

༡༧༩ གོང་མཆུང་ལ། ཡོངས་ཁྱུ་ཕྱོད་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཡེ་ལྷ ལ་བཟུང་། ༡༥ རྟོག ༣༠༧ ལ།

༡༡༣ རྩེ་དགོ ༡༡༥ དཀའ། རྩུད། བ གཞེང་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེའུ ༩ ཤོག ༩༩ བཟ

༡༡༩ བྱང་། དཔལ་ལྷན་།

༡༧ རྩོད་པོ་ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༡ འདུལ་བ་གནི། རབ་བྱུང་གི་གནི། བམ་པོ། ༡༠ བོན་ ༡༩༠ བ།

༡༧ རྩིང་པོ་ ༡༧༢༢ བསྟན། རྩིང་པོ་ལ་ རྩིང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ བསྟན་པའི་ རྩིང་ ༡༧ བོད་ ༡༧ རྩིང་

༡༧ རྩེད་པོ་ ༣༧ བརྒྱུན། དུ་མ། ལ། ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་བརྒྱུན་ ལེའུ་ ༣ རྩོག་ ༤ རྩོག་ ༤ བཟ

༡༧ རྩེ་དག ༥^མ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ག དགའ་པོ་མངལ་ན་གནས་པ་བསྟན་པའི་མདོ། རྩེག ༩༧ བཟ

༡༩ ཕྱི་ལོ ༡༩༤༢ བརྒྱུད། སྤྲིང་མིག རེ་མགོན་པོ་སྐུ་ཁྲབ། དཔེ་མཛུགས། ཚོག ༡༧ ཟླ ༡༡ ཉིན

༡༩༠ རྩེད་གོ ༡༩༡ བཀའ། མདོ་རྩེ། ཡི རག་མེའི་རྟོགས་བརྗོད། མོག ༡༩༠ བཅ

༡༩༡ རྩེད་པོ་ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩ ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལ་ས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ རྩོག་ ༡༩༠ བཤ

༥༩༩ རྩེད་གོ ༤༤ དཀའ། བལ་ཆེན། ཨ། རྩེད་པོ་བཀོད་བའི་མདོ། མོག ༡༩༠ བཤ

५९३ छेऽमे ३५७) मङ्गल, दशमा, अ, वि, मङ्गल, सुद, मङ्गल, अशु, १ सु, १३ म, ३ म३

[illegible]

- ༡༩༥ རྩེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ་མདོ་ལྷེ། ༥ ལྷ་འཇུག་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༩ འོག ༡༩༩ བཟུ
 ༡༩༦ རྩེ་དགེ ༢༡༩༩ བཟུན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུང་། བཞེས་སྤྱིང་། སྤྱོད་ ༡༩ འོག ༢༡ རྩེ
 ༡༩༧ ལུང་འདི་བསྐྱབ་བཏུས་སྤྱིང་སྤྱུང་། རྩེ་དགེ ༣༩༩༠ བཟུན། དུ་མ་ ཁི ཞི་བ་ལྷ། བསྐྱབ་བཏུས། འོག ༩༧ རྩེ
 ༡༩༨ རྩེ་དགེ ༣༩༧༡ བཟུན། དུ་མ་ ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༣ སྤྱོད་ ༩ འོག ༤ བཟུ
 ༡༩༩ དམིགས་ལ། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༠༠ རྩེ་དགེ ༣༩༧༡ བཟུན། དུ་མ་ ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༣ སྤྱོད་ ༩ འོག ༤ བཟུ
 ༢༠༡ ཞོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༣ སྤྱོད་ ༥ འོག ༤ བཟུ
 ༢༠༢ ཞོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༣ སྤྱོད་ ༤ འོག ༤ བཟུ
 ༢༠༣ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ་ དགོན་བཅུགས། ག ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༣ འོག ༩༧༩ བཟུ
 ༢༠༤ རྩེ་དགེ ༣༩༧༡ བཟུན། དུ་མ་ ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༣ སྤྱོད་ ༩༩ འོག ༧ བཟུ
 ༢༠༥ ཞོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེའུ ༣ སྤྱོད་ ༩༩ འོག ༧ བཟུ
 ༢༠༦ བཟུང་། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༠༧ ལྷེ། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༠༨ གཞུང་། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༠༩ རྩེ་དགེ ༩༩ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༧ མདོ་ལྷེ་བསྐྱལ་བཟང་། ལེའུ ༩ འོག ༣༡༤ བཟུ
 ༢༡༠ ཞོང་མཆོངས། མདོ་ལྷེ་བསྐྱལ་བཟང་། ལེའུ ༩ འོག ༩༩༩ རྩེ
 ༢༡༡ ཞོང་མཆོངས། མདོ་ལྷེ་བསྐྱལ་བཟང་། ལེའུ ༩ འོག ༩༩༩ རྩེ
 ༢༡༢ ཅན་བྱ་བཞི། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༡༣ དཔལ་སྤྱུངས་དང་མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་། དཔལ་མཐར་དཔྱོད་ཞེས་དཔྱོན་འཇུག་ཡོག་ཏུ་བརྒྱུང་།
 ༢༡༤ བཟུང་། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༡༥ འདས་པ་རྒྱུས། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༡༦ རྩེ་ལྷོ་བསྐྱལ་ལྷོ་གཤམ་མཐོ་བའོ། དཔལ་སྤྱུངས།
 ༢༡༧ བསྐྱབ། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།
 ༢༡༨ ལྷུག དཔལ་སྤྱུངས།
 ༢༡༩ གྲངས་སྤྱུངས། དཔལ་སྤྱུངས། མི་འགྲུལ་དཔེ་སྤྱུང་།

༡༡༠ གཅིག དབལ་སྤངས། ཞིག མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༡༡ རྩེ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དྲང་ས། ལེལ ༡ འོག ༧ བལ

༡༡༢ ཞོང་མཚུངས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དྲང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས། ལེལ ༡ འོག ༩ བལ

༡༡༣ འགྲུང་པ། དབལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༡༤ རྩེ་དག ༣༩༧༡ བསྟན། དབལ་ས། ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༡ འོག ༡༤ འོག ༩ བལ

༡༡༥ རྩེ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དྲང་ས། ལེལ ༡ འོག ༩ བལ

༡༡༦ རྩེ་དག ༧༩ བལ། དཀོན་བཅུགས། ཅ བྱིམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ། འོག ༩༠༩ བལ

༡༡༧ ཞོང་མཚུངས། དཀོན་བཅུགས། ཅ བྱིམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ། འོག ༩༠༩ བལ

༡༡༨ རྩེ་དག ༤༤ བལ། བལ་ཆེན། ཨ རྩོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། འོག ༩༠༩ བལ

༡༡༩ རྩེ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དྲང་ས། ལེལ ༡ འོག ༧ བལ

༡༢༠ རྩེ་དག ༣༩༧༡ བསྟན། དབལ་ས། ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༡ འོག ༡༩ འོག ༩ བལ

༡༢༡ ཞོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༡ འོག ༡༩ འོག ༩ བལ

༡༢༢ སེམས་ཅམ། དབལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༢༣ རྩེ་དག ༣༩༧༡ བསྟན། དབལ་ས། ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༤ འོག ༤ འོག ༩ བལ

༡༢༤ ཞོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༤ འོག ༩ འོག ༩ བལ

༡༢༥ ཞོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༤ འོག ༡༡ འོག ༩ བལ

༡༢༦ རྩེ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དྲང་ས། ལེལ ༡༠ འོག ༩༧ བལ

༡༢༧ རྩེ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཉི ཞི་བ་འཛོ། སྟོང་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲུལ་པ། འོག ༡༧ བ

༡༢༨ རྩེ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྩམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུབ། འོག ༣༩ བལ

༡༢༩ རྩེ་དག ༣༩༤༠ བསྟན། དབལ་ས། ལ ཞི་བ་ལྟ། བསྟུབ་བཀྲམ། ལེལ ༩ འོག ༩༩ བལ

༡༣༠ རྩེ་དག ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཉི སྟོང་དཔོན་ཅུ་གོ་མི། སྟོང་པ་ཉི་ཤུ་པ། འོག ༡༢༤ བལ

༡༣༡ སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྟུབ་བྱ། དབལ་སྤངས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྟུབ་བྱ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༣༢ དེ་དག་ལས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༣༣ རྩེ་དག ༡༢༤ བལ། མདོ་ལྟ། ཨ ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མདོ་སྟོན་པས་ལྷས་པའི་མདོ། འོག ༩༠༩ བལ

༡༣༤ སེམས་གནས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༧༥ བྱ་བའོ། དཔལ་སྤངས།

༡༧༦ ཚེས་དང་དེའི་དོན། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༧༧ དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་གོང་གི་གཞན་དག་གི་དགེ་པའི་ལས་ཞེས་པ་ནས་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་
རྣམས་མི་བྱུང་ལ། མ་དཔེར་ཚིག་འདི་རྣམས་གཞུང་དཀྱུས་ལ་བཀོད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གི་དཔར་
མར། སྟུན་ཐུ་པ་ཞེས་པ་ནས་བཟང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་ཡིག་རྒྱུད་ཏུ་བཀོད་འདུག་པ་ལེགས་པར་སྤང་བས་འདིར་དེ་
བཞིན་ཏུ་བྱས་ཡོད།

༡༧༨ མ་དཔེར་ཚིག་འདི་རྣམས་གཞུང་དཀྱུས་ལ་བཀོད་འདུག་མོད། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་བཞིན་ཡིག་རྒྱུད་ཏུ་བྱེད་ན་ལེགས་
པར་སྤང་བས་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱས་ཡོད།

༡༨༠ མ་མཁྱིས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༡༨༡ རྩེ་དགེ་ ༡༧༤༦ བསྟན། དུམ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྟོན། སྟོག་ ༡༩ འོག་ ༡༩༧ བ༩

༡༨༢ རྩེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༥ སྟོག་ ༦ འོག་ ༡༡ བ༩

༡༨༣ རྩེ་དགེ་ ༢༠ བཀའ། དཀོན་བརྟེན། ཅ ལག་བཟངས་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ། འོག་ ༡༥༤ ཅུ་

༡༨༤ རྩེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༥ སྟོག་ ༡ འོག་ ༡༡ ཅུ་

༡༨༥ བརྩོམ། དཔལ་སྤངས།

༡༨༦ རྩེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༥ སྟོག་ ༡༤ འོག་ ༡༡ བ༥

༡༨༧ ཉམས་དམས། དཔལ་སྤངས།

༡༨༨ རྩེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༥ སྟོག་ ༡༥ འོག་ ༡༡ བ༩

༡༨༩ འདས་པར་བྱིན་པར། དཔལ་སྤངས།

༡༩༠ རྩེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༥ སྟོག་ ༡༥ འོག་ ༡༡ བ༥

༡༩༡ རྩེ་དགེ་ ༡༧༥༥ བསྟན། ཤེར་བྱིན། ཀ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༥ སྟོག་ ༡༥ འོག་ ༡ བ༤

༡༩༢ རྩེ་དགེ་ ༢༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༤ སྟོག་ ༡༤ འོག་ ༡༠ ཅུ་

༡༩༣ རྩེ་དགེ་ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ཀ མདོ་སྤྱད་པ། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༡༡ འོག་ ༡༤ ཅུ་

༡༩༤ རྩེ་དགེ་ ༡ བཀའ། འདལ་བ། ཀ འདལ་བ། ཀོ་ལྷགས་གྱི་གཞི། འོག་ ༡༥༥ ཅུ་

༡༩༥ ཀོང་མཚུངས། ཀོ་ལྷགས་གྱི་གཞི། འོག་ ༡༥༥ བ༥

༡༩༦ རྩེ་དགེ་ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ཀ མདོ་སྤྱད་པ། ལེལ་ ༡༩ སྟོག་ ༡ འོག་ ༡༤ བ༡

- ༤༡༧ རྩེ་དགེ ༤༡༤༩ བརྟན། སྤྱིང་ཡིག རེ་ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། བཤེས་སྤྱིང་། སྟོག ༤ འོག ༤༡ ན་༩
- ༤༡༨ རྩེ་དགེ ༢༤༡༡ བརྟན། དབུ་མ། འ་ རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། མེམས་བསྐྱེད། ༡ སྟོག ༡༠ འོག ༩༠༩ ན་༩
- ༤༡༩ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ མདོ་རྩུབ་པ། ལེལ ༢༩ སྟོག ༡ འོག ༡༩ བ་༡
- ༤༢༠ རྩེ་དགེ ༥༤ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ག བྱང་རྒྱུབ་མེམས་དཔའི་རྩེ་སྟོན། ལེལ ༤ འོག ༤༡ ན་༩
- ༤༢༡ རྩེ་དགེ ༩༣༡ བཀའ། མདོ་རྩེ། ཨ དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ། འོག ༡༩ ན་༧
- ༤༢༢ རྩེ་དགེ ༤༩ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ང་ བྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༢༤༤ བ་༥
- ༤༢༣ རྩེ་དགེ ༤༠༩༧ བརྟན། མེམས་ཅམ། ཨི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༩ འོག ༤༡ བ་༤
- ༤༢༤ སྤྱིན་པ་ལ། དཔལ་སྤྱངས།
- ༤༢༥ རྩེ་དགེ ༤༠༩༧ བརྟན། མེམས་ཅམ། ཨི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༩ འོག ༤༩ བ་༥
- ༤༢༦ ཞོང་མཆུངས། བྱང་རྒྱུབ་མེམས་དཔའི་ས། ལེལ ༩ འོག ༧༩ ན་༤
- ༤༢༧ ཞོང་མཆུངས། བྱང་རྒྱུབ་མེམས་དཔའི་ས། ལེལ ༩ འོག ༤༥ བ་༩
- ༤༢༨ ཞོང་མཆུངས། བྱང་རྒྱུབ་མེམས་དཔའི་ས། ལེལ ༩ འོག ༤༤ ན་༡
- ༤༢༩ རྩེ་དགེ ༤༡༥༩ བརྟན། སྤྱིང་ཡིག བཤེས་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། རིན་ཆེན་མེད་པ། ལེལ ༩ སྟོག ༤༤ འོག ༡༡༤ བ་༧ སྟོང་
ན་སྤྱིན་ན་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མ་དཔེ་དང་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་གཉིས་ཀར་མི་
བྱུང་།
- ༤༣༠ མེམས་ཅན་ནམ། དཔལ་སྤྱངས།
- ༤༣༡ ལྷགས་པ་དང་། དཔལ་སྤྱངས།
- ༤༣༢ རྩེ་དགེ ༡༩༤ བཀའ། མདོ་རྩེ། ན རྩེད་མེད་གྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ། མཆོན་གཞན་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བརྟུས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། འོག ༥༥ ན་༥
- ༤༣༣ ལུས་གསེ། དཔལ་སྤྱངས།
- ༤༣༤ རྩེ་དགེ ༢༤༧༡ བརྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༧ འོག ༡༩ བ་༤
- ༤༣༥ བཞོ་བ། དཔལ་སྤྱངས།
- ༤༣༦ བསྐྱུབ། དཔལ་སྤྱངས།
- ༤༣༧ རྩེ་དགེ ༡༩༤ བཀའ། མདོ་རྩེ། ན རྩེད་མེད་གྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ། མཆོན་གཞན་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བརྟུས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། འོག ༥༩ བ་༧

༤༣༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ ༩ སྟོག ༡༥ འོག ༩ རྣ

༤༣༩ རྩེ་དགེ ༣༩༧༡ བསྟན། དལ་མ། ལ ཞེ་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༥ འོག ༡༣ བ༣

༤༤༠ ཞོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༡ འོག ༡༩ བ༡

༤༤༡ རྩེ་དགེ ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྡི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ ༡ འོག ༣༡ བ༣

༤༤༢ འཕྲོགས་སམ། དཔལ་སྤངས།

༤༤༣ རྩེ་དགེ ༤༠༩༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྡི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀྱན་བཅུ་མ། ལེལ ༡ འོག ༤༥ རྣ

༤༤༤ དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་འབྲེལ་རྒྱ་གྱུ་ཞེས་བྱུང།

༤༤༥ རྩེ་དགེ ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྡི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། འོག ༣༩ རྣ

༤༤༦ བསྟན། དཔལ་སྤངས། འོག་ཏུ་འདྲ་བས་མང་པོར་མ་དཔེར། བརྟེན། ཞེས་མཛད་མར་དཔལ་སྤངས་སྤྱ བསྟེན། ཞེས་བྱུང།

༤༤༧ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ཀ མདོ་རྩུད་པ། ལེལ ༡༧ སྟོག ༣ འོག ༡༠ རྣ

༤༤༨ རྩེ་དགེ ༥༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། མ འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པའི་ལེལ འོག ༡༩༥ བ༤

༤༤༩ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ཀ མདོ་རྩུད་པ། སྟོག ༤ འོག ༡༥ རྣ

༤༥༠ རྩེ་དགེ ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྡི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། འོག ༣༩ བ༡

༤༥༡ རྩེ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ད རྩེ་བསྟོན་མའི་མདོ། ལེལ ༥༥ སྟོག ༤༤ འོག ༥༥ བ༣

༤༥༢ ཞོང་མཚུངས། རྩེ་བསྟོན་མའི་མདོ། ལེལ ༥༥ སྟོག ༤༤ འོག ༥༤ རྣ

༤༥༣ རྩེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། ད དམ་ཚེས་བད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེལ ༡༩ སྟོག ༥༤ འོག ༡༠༤ རྣ

༤༥༤ ཞོང་མཚུངས། དམ་ཚེས་བད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེལ ༡༩ སྟོག ༥༥ འོག ༡༠༤ རྣ

༤༥༥ གཞུང་བས། དཔལ་སྤངས། གཞུང་བས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན།

༤༥༦ རྩེ་དགེ ༡༥༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། མ རྩོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེལ ༡༩ འོག ༡༡༠ བ༣

༤༥༧ ཞོང་མཚུངས། རྩོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེལ ༡༩ འོག ༡༡༡ བ༡

༤༥༨ རྩེ་དགེ ༥༤ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་ས། ཀ བྱང་རྒྱུ་བསྟེན་པའི་རྩེ་རྩོད། ལེལ ༤ འོག ༤༠ བ༤

༤༥༩ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ཀ མདོ་རྩུད་པ། ལེལ ༥༥ སྟོག ༡༤ འོག ༣༩ རྣ

༤༦༠ རྩེ་དགེ ༤༠༩༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྡི བྱང་རྒྱུ་བསྟེན་པའི་ས། འོག ༥༥ བ༡

༤༦༡ རྩེ་དགེ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་རྩེ། མ རྩོ་གྲོས་མི་ཐད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༡༠༧ རྣ

- ༤༤ རྗེ་དག ༡༩༧༩ བརྟན། དབུ་མ། བེ་རྒྱལ་ལྷན་པའི་མཆན། བསྐྱབ་བཏུངས། ཟློག ༡༡ འོག ༡ བཟ
- ༤༤༡ རྗེ་དག ༩༡ བཀའ། དཀོན་བཟུངས། ཆ གཞུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེལ ༡ འོག ༡༡༥ བཟ
- ༤༤༤ རྗེ་དག ༤༠༣༧ བརྟན། ལེམས་ཅམ། བེ་འཇགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། འོག ༧༣ བཟ
- ༤༤༥ རྗེ་དག ༡༩ བཀའ། ཤར་བྱིན། ༡ མདོ་ལྷད་པ། ལེལ ༡༩ ཟློག ༡ འོག ༡༩ བཟ
- ༤༤༦ རྗེ་དག ༤༠༣༧ བརྟན། ལེམས་ཅམ། བེ་འཇགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། འོག ༤༥ བཟ
- ༤༤༧ རྗེ་དག ༤༡༥༥ བརྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ་མགོན་པོ་ཁྲུ་ཁྲུའ། རིན་ཆེན་ཐེང་པ། ལེལ ༡ ཟློག ༩༩ འོག ༡༡༩ བཟ
- ༤༤༨ གོང་མཆུངས། རིན་ཆེན་ཐེང་པ། ལེལ ༡ ཟློག ༩༠ འོག ༡༡༧ བཟ
- ༤༤༩ རྗེ་དག ༡༤༤༡ བརྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེམས་པ་བསྐྱེད། ༡ ཟློག ༤ འོག ༡༠༩ བཟ
- ༤༥༠ རྗེ་དག ༡༠༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ས རྒྱལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༡༩༧ བཟ
- ༤༥༡ གོང་མཆུངས། རྒྱལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༡༩༧ བཟ
- ༤༥༢ དེ་ལས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ།
- ༤༥༣ བརྟན་ཏེ། དཔལ་སྐྱེད་ས།
- ༤༥༤ རྗེ་དག ༡༩ བཀའ། ཤར་བྱིན། ༡ མདོ་ལྷད་པ། ལེལ ༡༩ ཟློག ༡ འོག ༡༩ བཟ
- ༤༥༥ རྗེ་དག ༤༡༥༥ བརྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་མགོན་པོ་ཁྲུ་ཁྲུའ། བཤེས་སྤྱིང་། ཟློག ༧ འོག ༤༡ བཟ
- ༤༥༦ རྗེ་དག ༡༤༤༡ བརྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ལེམས་པ་བསྐྱེད། ༡ ཟློག ༤ འོག ༡༠༩ བཟ
- ༤༥༧ རྗེ་དག ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ད རྒྱ་བ་རྒྱུན་པའི་མདོ་འཇུག་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱལ་པའི་མདོ། ལེལ ༡༩ འོག ༥༩ བཟ
- ༤༥༨ མ་དབེར་ལུང་འདི་ཡང་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་བྱངས་ཀྱང་། བཀའ་འཁྱུར་ཏེ་མདོ་དཔེ་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏེ་
བཞུགས་པའི་གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོར་བྱུང་། རྗེ་དག ༤༡ བཀའ། དཀོན་བཟུངས། ང་ གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ།
ལེལ ༡ འོག ༡༤༧ བཟ
- ༤༥༩ རྗེ་དག ༤༡ བཀའ། དཀོན་བཟུངས། ང་ གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེལ ༡ འོག ༡༤༧ བཟ
- ༤༦༠ ཡོན་ཏན་རྣམས་ལོད་དེ། དཔལ་སྐྱེད་ས།
- ༤༦༡ རྗེ་དག ༡༠༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ས རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༡༩༧ བཟ
- ༤༦༢ རྗེ་དག ༤༠༣༧ བརྟན། ལེམས་ཅམ། བེ་འཇགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། འོག ༧༤ བཟ
- ༤༦༣ གོང་མཆུངས། བྱང་རྒྱལ་ལེམས་པའི་མཆན། འོག ༧༤ བཟ
- ༤༦༤ རྗེ་དག ༡༩༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ། བ ཐེང་མེད་གྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ། མཆོན་གཞན་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བཞུས་པའི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། འོག ༥༧ བལ

༥༥༥ ཟླ་དགེ ༣༩༩༠ བཟླ། དབུ་མ། ཁི་རྒྱལ་ལྷ་ས་ཞི་བ་ལྷ། བསྟན་པ་བཀྲམས། ལྷུ་ཁྲིམས་གྱི་ལེལ། ༥ འོག ༤༩ ལྟ

༥༥༦ འདིར་གསེར་གླིང་པའི་གཞུང་གང་ལ་དགོངས་ངོས་འཛིན་མ་བྱལ།

༥༥༧ ཟླ་དགེ ༤༠༥༡ བཟླ། སེམས་ཅམ། ཉི་རྩོད་དཔོན་ཅུ་གོ་མི། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། འོག ༡༥༤ བལ

༥༥༨ གོང་མཚུངས། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། འོག ༡༥༤ བལ

༥༥༩ སེམས་དཔལ། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༥༦༠ ཟླ་དགེ ༤༠༩༧ བཟླ། སེམས་ཅམ། བླེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེལ། ༥ འོག ༣༥ ལྟ

༥༦༡ གོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེལ། ༥ འོག ༣༩ ལྟ

༥༦༢ མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་མཇུག་དུ། བཅུ་བཞི་པ། གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱང་ཡང་རྩོར་བར་
ངེས།

༥༦༣ འཛོང་རྒྱུ། དཔལ་སྤངས།

༥༦༤ ཟླ་དགེ ༣༩༧༡ བཟླ། དབུ་མ། ལ་ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༥ རྩོག ༣༡ འོག ༡༩ ལྟ

༥༦༥ གོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༥ རྩོག ༤༠ འོག ༡༩ ལྟ

༥༦༦ གོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༥ རྩོག ༤༩ འོག ༡༩ བལ

༥༦༧ གོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༥ རྩོག ༤༩ འོག ༡༩ བལ

༥༦༨ གོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༥ རྩོག ༥༩ འོག ༡༩ ལྟ

༥༦༩ གོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༥ རྩོག ༦༤ འོག ༡༤ ལྟ

༥༧༠ གཞུང་དུ་དགོན་མཆོག་གྲིན་གྱི་མདོ་ལས་ཞེས་བྱང་ཡང་ལུང་འདི་ཟླ་དགེ ༥༩ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ལྷག་བསམ་
བསྟུལ་བར་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༡༤༥ བཀ རང་བཞུགས།

༥༧༡ ཟླ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པའི་མདོ། ལེལ། ༤༥ རྩོག ༤༡ འོག ༥༥ བལ

༥༧༢ ཟླ་དགེ ༡༩༠ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༨ ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༩༧༤ བལ

༥༧༣ ཟླ་དགེ ༣༩༧༡ བཟླ། དབུ་མ། ལ་ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག་ལེལ། ༥ རྩོག ༣༩ འོག ༡༩ ལྟ

༥༧༤ ཟླ་དགེ ༥༩ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟུལ་བའི་མདོ། འོག ༡༤༩ ལྟ

༥༧༥ ཟླ་དགེ ༦༠ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ང ཡབ་ལྷས་མེད་པའི་མདོ། ལེལ། ༩༥ རྩོག འོག ༡༦༩ ལྟ

༥༧༦ ཟླ་དགེ ༥༩ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟུལ་བའི་མདོ། འོག ༡༤༧ ལྟ

३०३ गेंदः ४६८३५ सेंग १६३ ६५

མེད་དེ་དག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ། དཔལ་སྐྱེད་ས།

༣༠༩ རྟེན་པོ་ ༤༠༣༧ བསྟན། མེས་མཆོམ། མི་ འཕགས་པ་ཐོག་མ་མེད། བྱང་མ། ལེའུ་ ༥ རྟོག་ ༡༠༡ ར་༤

༡༡༠ རྩེ་དགོ ༥༤ བཀའ། དཀོན་པ་རྩེ་གསལ། ག བྱང་རྩེ་མེ་མཁས་དཔའི་རྩེ་རྩོད། ལེན། ༡ རྩེ་ག ༥༤ རྩེ་

༡༡ རྩོམ་གྱི་ ༡༣༧ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༩ རྩོམ་མེད་གྱི་ཁྱེད་ལྷན་པའི་མདོ། ཤོག་ ༤༥ བཀ

༡༡ རྩོད་གོ ༡༣༧ བཀའ། མདོ་མེ། ༩ རྩོད་མེད་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པའི་མདོ། རྩོག ༥༩ ༩༣

མཉམ་དེ་ལྟར་ཡང་། དཔལ་ལྷན་ལ། དེ་ལྟར་ན། མི་འགས་དཔེ་ལྷན།

༡༡༩ རྩེད་པོ་ ༥༤ བཀའ། དཀོན་པ་ཅུ་གསུམ། ཡ་ ཅུང་ཆུང་མེས་མདའ་ལྷོ་ལྷོད། ལེའུ་ ༡ རྩོག་ ༧༡ བཤ

༡༧ རྩོམ་པ་ ༢༨༡ བསྟན། དཔུ་མ། ལ་ ཞི་བ་ལ། རྩོད་འཇུག་ ལེན། ༤ རྩོག་ ༡ རྩོག་ ༡༩ བཟ

མཉལ་ ཡིད་ལ་རྒྱག། དབལ་སྤངས།

༡༡༧ རྩེད་པོ་ ༣༥༡༡ བརྟན། དབྱ་མ། ལ་ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ ལེན། ༥ སྒྲིག་ ༣ རྟོག་ ༡༩ བཟུང་།

[illegible]

༡༩ རྩོམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོ་ལྷན་པུ་ལ་ རྩོམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོ་ལྷན་པུ་ལ་ རྩོམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོ་ལྷན་པུ་ལ་

༡༩༠ རྗེ་དགོ ༡༩ བཀའ། དཀོན་པུཅུགས། ག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེ་མོ་རྩོད། ལེལ། ༡ རྗེ་ ༡༩ བཀའ།

༡༡ རྩོམ་གྱི་ ༡༣ བཀའ། ཤེས་ལྡན། ཀ མདོ་སྤྱད་པ། ལེན། ༡༤ རྩོམ་ ༤ ཤོག ༡༤ བཅ

༡༩ རྩེད་པོ ༣༥༡ བརྟན། དུ་མ། ལ། ཞི་བ་ལ། རྩོད་འཇུག ལེན ༥ རྩོག ༩ རྩོག ༡༩ བཟུང་།

ལྟ་ནི་གོང་མཆོད་པ། རྩོད་འཇུག་ ཡེ་ཤུ་ ༦ རྒྱུ་ ༦ རྒྱུ་ ༧༥ དང་

༡༩ མ་དཔེར་ཐབས་ཀྱིས་མཁའ་པའི་མདོ་པ་མཆོག་ཀྱང་མཉུན། གང་པོ་མཆོག་པའི་མདོར་པ་བཞུགས། རྒྱུད་ག ༦༡ བཀའ།

དཀོན་བུཌགས། ང་ གང་པོས་ལྷན་པའི་མདོ། ལེའུ ༡ རྟོག ༡༥༠ བཤ

༡༥ ཇེ་དག ༩༠༣ བརྟན། སེམས་ཅམ། སེ བཟགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་མ། མེལ། ༡༡ རྟོག ༡༠༡ བཟ

༡༩ རྩེད་ལྷོད། དཔལ་ལྷོད།

༡༩༧ བེགས། དཔལ་ལྷན་པ།

༡༩༡ དེ་ལ་བཞོད་པ། དཔལ་སྐྱེངས།

༡༩ བྱིས་གཞོན་པ། དབལ་སྐྱངས། བྱིས་གཞོན་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྟླ།

༡༠ རྩེད་ཀོ ༡༤༡༡ བཅུ་མ། དུ་མ། ལ། ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ། ༦ སྒྲིག་ ༣༡ མོག་ ༡༥ བཅ

- ༡༡༡ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༤༩ རྩོག ༡༥ རྣ།
 ༡༡༢ རྩོད་གཞི ༡༤༡༡ བཟུམ། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༤༩ རྩོག ༡༥ རྣ།
 ༡༡༣ གནོད་པར་བྱ་བ་མི་རྣམས་པ་མི་འཛོལ་བར། དཔལ་སྐྱེད་ས།
 ༡༡༤ གཞེར་རྒྱ་ཅན་བཟུང་བས། དཔལ་སྐྱེད་ས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད།
 ༡༡༥ རྩོད་གཞི ༡༤༡༡ བཟུམ། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༤༤ རྩོག ༡༥ རྣ།
 ༡༡༦ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༥༡ རྩོག ༡༤ རྣ།
 ༡༡༧ བཟུམ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད།
 ༡༡༨ རྩོད་གཞི་འབྱུང་། དཔལ་སྐྱེད་ས།
 ༡༡༩ རྩོད་གཞི ༡༤༡༡ བཟུམ། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༤༩ རྩོག ༡༥ རྣ།
 ༡༢༠ བཟུང། དཔལ་སྐྱེད་ས།
 ༡༢༡ རྩོད་གཞི ༡༤༡༡ བཟུམ། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༡༠༡ རྩོག ༡༤ རྣ།
 ༡༢༢ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༡༡༩ རྩོག ༡༩ རྣ།
 ༡༢༣ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༡༡༩ རྩོག ༡༩ རྣ།
 ༡༢༤ རྩོད་གཞི ༤༠༣༡ བཟུམ། མེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ་ ༡༡ རྩོག ༡༠༩ རྩོག ༡༩ རྣ།
 ༡༢༥ མི་འཕད་སྐྱེད་དུ། དཔལ་སྐྱེད་ས། མི་བཟད་སྐྱེད་དུ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད།
 ༡༢༦ རྩོད་གཞི ༤༠༣༡ བཟུམ། མེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ་ ༡༡ རྩོག ༡༠༩ རྩོག ༡༩ རྣ།
 ༡༢༧ དཀྱེས། དཔལ་སྐྱེད་ས།
 ༡༢༨ མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་དཔར་མར་འབྲེལ་སྐྱེད་ཀྱི་མི་བྱང་།
 ༡༢༩ གཏར་གས། དཔལ་སྐྱེད་ས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད།
 ༡༣༠ རྩོད་གཞི ༡༤༡༡ བཟུམ། དབུ་མ། ལ རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༡༩ རྩོག ༡༡ རྣ།
 ༡༣༡ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༩༠ རྩོག ༡༡ རྣ།
 ༡༣༢ མ་དཔེ་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་དཔར་མ་གཉིས་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། དཔལ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་གོད་ཡོད།
 ༡༣༣ རྩོད་གཞི ༤༠༣༡ བཟུམ། མེམས་ཅམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ་ ༡༡ རྩོག ༡༠༡ རྩོག ༡༡ རྣ།
 ༡༣༤ བོང་མཚུངས། བྱང་ས། ལེའུ་ ༡༡ རྩོག ༡༠༡ རྩོག ༡༡ རྣ།
 ༡༣༥ རྩོད་གཞི ༡༤༡༡ བཟུམ། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེའུ་ ༥ རྩོག ༡༡༤ རྩོག ༩༠ རྣ།

མཁལ བྱས་པ་དང་། དཔལ་སྤངས།

མཁལ རྗེ་དག ༡༧༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༥ འོག ༤༠ ནལ

མཁལ རྗེ་དག ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ མདོ་སྡེ་དང་། ལེའུ ༣༩ སྒྲིག ༩ འོག ༡༤ བཤ

མཁལ ཆལ། དཔལ་སྤངས།

མཁལ རྗེ་དག ༤༠༩༠ བཟླ། མེམས་ཙམ། བི བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱ། ལེའུ ༡༧ སྒྲིག ༥༥ འོག ༩༤ བཤ

མཁལ ཞོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱ། ལེའུ ༡༧ སྒྲིག ༥༥ འོག ༩༤ བཤ

མཁལ རྗེ་དག ༡༧༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༥ འོག ༤༠ ནལ

མཁལ རྗེ་དག ༥༡ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེགས། ང་ གང་པོས་ལུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༩ འོག ༡༩༧ བཤ

མཁལ རྗེ་དག ༤༠༤༤ བཟླ། མེམས་ཙམ། རི མདོན་པ་ཀྱན་བཏུས། ལེའུ ༡ འོག ༤༤ ནལ རོན་མཐུན་ཡང་ཆོག་མི་
མཐུན།

མཁལ རྗེ་དག ༤༠༩༥ བཟླ། མེམས་ཙམ། བི དཔྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཁྲུང་ལུ་ལ། ལེའུ ༡༥ འོག ༩༠༡ བཤ

མཁལ གཉེར་པ་དང་། དཔལ་སྤངས། མཉེས་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱ།

མཁལ རྗེ་དག ༣༠༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ལུ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། འོག ༡༩༧ ནལ

མཁལ རྗེ་དག ༣༣༡༡ བཟླ། དཔུམ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༧ སྒྲིག ༧ འོག ༩༠ ནལ

མཁལ བསགས། དཔལ་སྤངས།

མཁལ རྗེ་དག ༣༣༡༡ བཟླ། དཔུམ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༧ སྒྲིག ༧ འོག ༩༠ ནལ

མཁལ ཞོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༩ སྒྲིག ༣༤ འོག ༥ ནལ

མཁལ ཞོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༧ སྒྲིག ༣༡ འོག ༩༩ ནལ

མཁལ རྗེ་དག ༤༡༩༩ བཟླ། སྤྱོད་ལྷག རི་ མགོན་པོ་ཀྱུ་ལྷ། བཤེས་སྤྱོད། སྒྲིག ༡༠༤ འོག ༤༥ བཤ

མཁལ ལྷ་མ་ན། དཔལ་སྤངས།

མཁལ ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་རྒྱ་ལུ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱ།

མཁལ རྗེ་དག ༣༣༡༡ བཟླ། དཔུམ། ལ སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༧ སྒྲིག ༡༩ འོག ༩༠ བཤ

མཁལ ལྷག་བཟུལ་གྱི། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱ།

མཁལ བཀོད། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་རྒྱ།

མཁལ རྗེ་དག ༥༥ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེགས། ༡ བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་སྡེ་རྒྱ། ལེའུ ༤ འོག ༡༡༥ ནལ

༥༥༠ རྩེ་དགོ ༥༡ བཀའ། དཀོན་བུཅུགས། ལ ཞོ་ཆའི་པོ་དང་པ་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ རྩེ་ག ༥༥ ཅུ།

༡༥༡ རྩི་དགོ ༡༥༥ བཀའ། མདོ་རྩེ། མ རྒྱུ་བྱོལ་མི་རྩེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ རོག ༡༠༥ བཟ

[illegible]

ཕ་དེ སྤང་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । श्री कृष्णाय नमः । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

ལ་དཔ ལོ་གསེས། དཔལ་སྐྱེདས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད།

མའུལ་མེད་པའི་ ༡༥༧༡ བསྟན་པ། དཔུང་མ། ལ་སྤྱོད་འཇུག་ལེན། མ་སྤྱོད་ ༤༠ རྟོག་ ༡༡ བཟ

མཛེས་སྤྱི་མཁོ་། དབུ་ལྷུངས།

[illegible]

ཕ་ཕུ་ཕྱི་དགོ ༡༩༡ བཀའ་མདོ་ཕྱི་ ༥ དཀོན་མཆོག་གླིང་གྱི་མདོ་ བམ་པོ། ༡ རྟོག་ ༡༠ བཟ

ཕ་ལོ་མེད་པོ་ ༡༩༥༡ བརྟན། དུང་མ། ཡ་ ཞི་བ་རྩ། རྫོང་ཡུལ་ ཡེལ་ ༩ རྫོང་ ༧༥ རྟོག་ ༡༩ བཟ

༡༩༡ ད་ནི་གསུམ་པ་། དཔལ་སྤངས།

ཡེ་ཤེ་དགོ ༣༥༡༡ བསྟན། དཔུ་མ། ལ། ཞི་བ་ལྷ། རྫོང་ལུག་ ལེལ་ རྫོང་ ༥༤ སྟག་ ༡༩ བལ

[illegible]

ཕ་ལཱ་ཕྱི་དགའི་ ༩༠༡༠ བསྟན། བཅའ་མཚན། བེ་ བྱམས་པ་མགོན་པོ་ མདོ་སྡེ་རྒྱན། བེ་ལུ་ ༡༧ ཟ෍་ཀ ༥༩ རྟོག་ ༡༩ བ།

༡༧༥ རྩོམ་པོ་ ༡༧༦༡ བསྟན་པ་ དབྱ་མ་ ལ་ ཞི་བ་ལྷ་ རྩོམ་པོ་ལྷ་ ལྷ་ ༡ རྩོམ་ ༡ རྩོམ་ ༡༧ རྩོམ་

ཕ་ལ་ རྩེ་དགོ ༣༧༩ བསྟན། དབུ་མ། བི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་མེས། ལམ་ལྷོ་ན། རྩོ་ག ༣༥ རྩོ་ག ༡༣༧ བཟ

ཕལ་ལྔ་ཕྱེད་པོ་ ༤༡༤༩ བརྒྱུན། སྤྱིང་མིག་ རེ་ མཁོན་པོ་སྐྱེ་ལྔ་བ། བསེས་སྤྱིང་། ལྷོ་ག ༡༠༩ ལྷོ་ག ༤༥ བཟུང་།

[illegible]

༡༩༩ རྩེད་གོ ༡༩༩༡ བསྟན། དབྱ་མ། ལ་ཞི་བ་ལྷ། རྩེད་འཇུག་ ལེན། ༡ རྩེད་ ༩ རྩེད་ ༡༩ བ།

༤༠ རྩེ་དག ༩༩༥ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༡ ཆོས་ཡང་དག་པ་སྤྱད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ རྩེ་ག ༥༩ རྩེ

༡༠༡ རྩིང་གི ༩༠༡༠ བསྟར། སེམས་ཅམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩི་རྒྱན། ལེན། ༡༤ ཟ൬ ༩༠ ཟླ་ ༡༣ ཉེ

༡༠༩ རྩོད་གོ ༤༠༩^མ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ཞི་འཇགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ་ ༡༩ འོག ༡༡༡ ར་༩

༡༠༣ གྲོང་། དབལ་སྐྱེད་མ།

༡༠༩ རྩོད་པོ ༡༡༧༡ བསྟན་པ་ དབྱེ་མ་ ལ་ ཞི་བ་ལྷ་ རྩོད་འཇུག་ ལེན་ ༡ རྩོག་ ༡ རྩོག་ ༡༡ རྩོག་

༡༠༥ བྱ་བ་ལ་དོན། དཔལ་ལྷན་པ།

༥༠༩ བདག་གི་ལྷ། དཔལ་ལྷ་མཁའ།

༡༠༧ རྩོད་གཞི ༣༡༧) བསྟན་ དབྱ་མ། ལ། ཞི་བ་ལ། རྩོད་འཇུག་ ལེལ། ༡ རྩོག་ ༣ རྩོག་ ༣༣ བ།

༡༠༡ རྩེད་གོ ༤༩ བཀའ། དཀོན་པ་ཅུགས། ཅ ལྷག་པའི་པམ་མ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ། གོག ༡༩༩ བཟ

༡༠༩ རྩོམ་གྱི་ ༡༩མ་ བཀའ་ མདོ་རྩོམ་ ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ ལེལ་ ༥ སྟོན་ ༥ བོན་ ༡༥ ཅན

༡༠ རྟེན་པོ་ ༢༡ བརྟན། དཔ་མ། ཡ་ ཞི་བ་ལྷ། རྟེན་པ་ལྷ། ཡེལ། ༡ རྟེན་ ༡ རྟེན་ ༢༣ བརྟན

༥༡༡ བོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག ལེན། ༥ རྩོལ ༡༤ བོག ༡༤ བ༡

༡༡ རྩེད་མོ ༡༩༥ བཀའ་ མདོ་རྩེ། ༥ ཉིང་ངེ་ལོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༥ རྩོག་ ༥ རོག་ ༡༤ ར་༩

༥༡ རྩེ་དགོ ༣༥༡༡ བརྟན། དམ་མ། ཡ། ཞི་བ་ལྷ། རྩེ་དགོ ཡེལ། ༥ རྩེ་ག ༡༠ རྩེ་ག ༡༤ རྩེ་ག

༡༧ བོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག ལེན། ༡ རྩོག ༡༥ བོག ༡༧ བཟ

༡༧ ཟླ་དགེ ༤༠༥༥ བསྟན། མངོན་པ། གུ་ཚེས་མངོན་པ་མངོན། གནས། ༣ ཟླ་ ༡༧ ཟླ་ ༡༠ བཅ

༥༧ མ་དཔེར། ལོ་ལྔ། ཞེས་ཕྱིར་མང་དཔེར་ལྷན་དང་མི་འགམ་དཔེར་ལྷན་ཁར་རྩུང། ལོ་ལྔ་ཞེས་བཅོམ།

༡) འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུར་བར། དཔལ་ལྷན་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུར་བར། མི་རིགས་དཔེ་ལྷན།

༡༩ ཟླ་དག ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེན། ༥ ཟླ་ག ༡༠ གོག ༡༥ ༣༥

༡༧ གོང་མཆོང་མ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱུ་པ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༡༧ རྩོག་ཤོག་ ༡༩ བཟ་འགྱུར་ལ་བྱུང་ཆེ།

༡༩༠ བོང་མཚུངས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱུལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༣༠ བོག ༧༥ བ ༣

(११) རྩེད་གཤམ་ ༤༣ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ང་ ཁྱིམ་བདག་ཀྱང་ཁྱུང་ཅན་གྱིས་ཁྱུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༣༧ བཤ

༡༢༢ རྒྱལ་ནས་འོངས་ན། དཔལ་སྤུངས།

༡༩༩ གཅན་གཟན། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

༡༩༧ ལྷ་ཁིང་། དཔལ་སྤངས། མི་རིགས་དཔེ་ལྷན།

༢༥ ལྷགས་པ། དཔལ་ལྷན།

འཕྲུལ་པ་རྒྱུ་ལ། དཔལ་སྤྲུངས། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུང།

༡༩༧ གནག་པ། དཔལ་ལྷན། མི་རིགས་དཔེ་ལྷན།

༡༩ གཞིག་དབང་སྤྱངས།

༡༩༩ མཐོང་ན། མི་རིགས་དཔེ་སྐུ་ན།

༡༩༠ བྱི་བའི་མདོག་ལྷུང་ལྷུང་པ་མཐོང་ན་ཡང་། དཔལ་སྤངས།

༤༣༡ ལྷོ་དགེ་ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་ལྷ། ཚ་སྤྲུལ་ལྷ་དཔའི་མདོ། མོག་ ༡༡༥ བལ

༤༣༩ རང་གི། དཔལ་ལྷན།

༤༣༣ རྩེ་དག ༡༡༠ བཀའ། མདོ་མེ། ཅ སྤ་ལུ་ལྷུང་བའི་མདོ། མོག ༡༡༤ ཅུ

༡༩༩ མ་དཔེ་དང་དཔར་མ་གཞན་གསེས་སུ་འདྲེན་པའི་མཛོན་པར་འདྲེན་དེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། མི་དགེ་བའམ་མི་
གཞི་བའམ་མཛོན་པར་འདྲེན་དེ། ཞེས་བའི་ནུ་རེས་པས་བཅོས་ཡོད།

༡༣༥ བཞོས། དབལ་སྐྱངས།

༡༩༦ ཆ་བ། དཔལ་ལྷན་པ།

༡༣༧ རྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་པ།

१२१ श्रीदत्तो १२३७ यश्वन्त। दसुम्भ। उ श्रुष्ट्वा। तैव नमोऽस्तेनमोऽस्तेनमोऽस्तुमुखाया। ह्रीं ग १ स्या ९८ य३

[illegible]

༥༧༠ ལྷམ་དྲུ་མི་སེམས། དཔལ་གྲུངས།

༤༩) མ་དབེད་དང་མི་མིག་མ་དབེ་རྒྱུ་ན་ཁང་གཉིས་སྟུ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བ་ཡོད་པ་མ་གྲག་གི་འི་བར་དུ་མ་ངོན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་ལྷུང་བར་
ལྷུང་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མ་གྲག་གི་འི་བར་དུ་མ་ངོན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་ལྷུང་བར་ལྷུང་པར་ཉེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་།
དཔལ་སྐྱེད་མ་དབེ་མ་ལྷར། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་འི་མིག་རྒྱུ་བ་ལྷ་མ་དེ་མེད་པ་དག་པར་མ་ངོན་པ་མ་དེ་བཞིན་བཅོས་ཡོད།

༥༩ བསྐྱེད། དབང་ལྡན།

༡༤༩ རྩེད་པོ་ ༤༤ བཀའ། སྐལ་ཆེན། ལ་ས་བརྩུ་པའི་མདོ། རྟོག་ ༡༩༩ བཤ

༡༩༩ མེ་དགོ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་མེ། ཅ སྤ་ལུ་ལྷ་ར་པའི་མདོ། ཤོག ༡༡༤ བ༩

༡༤༥ རྩེད་པོ། ༣༡༧། བརྟམ། དལ་མ། ལ། ཞི་བ་ལྷ། རྩེད་པུམ་ ལེལ། ༡ རྩོག་ ༡༠ རྩོག་ ༡༧ ཅན

༡༩༦ བོད་མཚུངས། རྩོད་འཇུག ལེན། ༡ རྩོག ༡༣༠ བོག ༢༡ བཟ

१९७ गौदःमकुंदस्य। सुंदःरुद्रा येस्य १ सुंग ११३ सेंग २१ ३१

༡༤༩ རྩེད་མེ ༤༠༧༠ བརྟན། མངོན་པ། རྩེད་གཞུང་། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་གྱི་བཤད་པ། གནས། ༦ རྩེད་ ༡༡ བཟ།
འདི་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བྲུང་བའི་བརྟན་པའི་ཆོས་མཛོད་ཡིན།

༤༩ དཔལ་རྒྱལ་མ་དཔར་མར། ཉེན་མོར་མ་ལ་དེ་དག་ཅི་མ་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །པར་བྱི་ཆོག་ལ་དེ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དབྱུང་།

༥༥༠ རྒྱལ་ དཔལ་ལྷན་

༥༡) རྟེན་གཏུག་ ༤༠༣༥ བརྟན། རྟེན་མཛུགས། རྟེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་མ། ལེའུ་ ༡༩ རྟེན་ ༡༡༡ རྟེན་

༥༥༩ རེམས་པ་བདེ་བ། དཔལ་སྤུངས།

༥༩ རྩེད་གཏེ ༧༠༩༠ བརྟན། གེམས་ཅམ། བི བྱམས་མགོན། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ ༡༨ རྩོག ༧༧ མོག ༣༡ ཅན

༥༧ རྟེན་གཏེ ༩༠༣༧ བརྟུན། གེམ་མ་ཅམ། བེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཟུང་ས། ཡེལ་ ༡༣ བོག་ ༡༡༣ ཅེ

५५ छेदमो ९११ चक्रम् । छेदमो ९११ चक्रम् । छेदमो ९११ चक्रम् । छेदमो ९११ चक्रम् । छेदमो ९११ चक्रम् ।

༥༤ སྡོང་གི ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ མདོ་སྡུང་བ། ལེན། ༧ སྒྲིག་ ༡ བོག་ ༤ བཤ

༡༡^ཨ རྩེད་གཏེ ༡༤༦) བསྟན། དུ་མ་ བ གྲུ་བ་བསྟན་པ། དུ་མ་བསྟན་པ། མེ་མ་མ་བསྟན། ༤ རྩོག ༡ རྩོག ༡༠༧ ཅན

༥༥༥ རྩོད་པོ་ ༡༣ བཀའ། བེར་བྱིན། ཀ མདོ་རྩུང་བ། ལེའུ་ ༣༩ སྟོག་ ༧ བོན་ ༡༩ བཟ

༡༧ རྩེད་པོ་ ༡༧༧ བརྒྱན། དཔུང་། བི དཔལ་མར་མེ་མཛད་པེ་ཤ། ལམ་རྩོན། ཟློག་ ༩༩ རྩོག་ ༡༩༠ ཅན

༤༠ རྩེད་གོ ༡༥༥ པ་ཀ་ལ། མངོ་རྩེ། མ་སྒོ་བྱོ་མ་མི་རྟུང་པ་བསྐྱེན་པའི་མངོ། བོག་ ༡༥༠ ནལ་ རྒྱུ་ར་ཁྲུང་ཆེ།

༤༡) སྡེ་དགེ་ ༡༥ དཀའ། མདོ་སྡེ། མ་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ ཤོག ༢༠༡ དག

༥༩ མ་དཔེར་གྱི་ལུ་ལོ་ལུ་མཚོ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་བྱུང་ཡང་། ལྷན་པའི་མེ་དག ༡༥༥ པ་ཀའ། མདོ་མེ། བ གྱའི་

ཀུལ་པོ་མ་རྟོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེན། ༤ ཤོག ༡༡༥ བཟ ༡༨་བཞུགས།

༤༦༣ རྩེད་པོ་ ༡༠༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། ཅ་ག་ཡུ་མགོ་འི་འི་མདོ། ཤོག་ ༢༩༠ ན།

༤༧ རྩོད་པོ ༣༥) བུ་ཕྱུག་ དུ་མ་ བུ་ཕྱུག་ལྷ་མོ་བུ་ཕྱུག་ རྩོད་པོའམ་ མེལ་ ༧ རྩོད་ ༡ མོག་ ༣༠ བུ་

༥༧ རྩེད་ཀྱི་ ༩༠༩༧ བརྟན། སེམས་ཅཱམ། ༨ རམགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་རྒྱུ་པདུས། ལེའུ་ ༡ རྟོག་ ༩༨ བརྟན།

༥༧ ལྷོང་ཉིད་སྒྲུ་མེད་དུ་སེལ་བའོ།། དཔལ་སྤངས།

༥༧ ལྷ་དག ༩༠ བཀའ། དཀོན་ཕྱགས། མ བདུན་བརྒྱ་པ། རྟོག ༡༩༧ བཅ

༤༤ རྩོད་གོ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྤྱད་པ། ལེན་ ༡ སྒྲོག ༩༩ ཤོག ༩ བ།

༤༩ རྩེད་པོ་ ༣༩༧ བསྟན། དུས་མ། བི དཔལ་མ་ར་མེ་མཛད་ཆེ་མོས། བམ་སྟོན། རྩོག་ ༧ མོས་ ༡༩༠ ལ།

༥༧༠ དཔལ་ལྷན་པ་དཔར་མར་རྩོམ་པའི་ཆོག་འདི་མི་བྱུང་།

(༥) རྩེད་གོ ༣༧༥ པསྟན། དབྱུང་། བི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡོ་སེས། པམ་སྒྲོལ། རྩོག ༤༨ འོག ༡༤༠ ཅལ

༥༧༩ རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། དཔལ་སྤངས།

༥༧༩ གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ། དཔལ་སྤངས།

༡༣༤ དཔལ་སྐྱེད་པ་དཔར་མར། ཉམ་མི་བྱེད་དག་བྱེད་རིག་རིག་གྲུ་གྲུ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་འདི་ནམས་མི་བྱེད་པ་དབྱད།

༡༣༥ འདི་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ལྗེ་པའི་མདོ་བྱེད་བྲག་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བོད་འགྱུར་མ་བཞུགས་ཤིང་། བྲ་ལིའི་གསུང་རབ་
ནས་ཀྱང་ཁྱེད་པའི་ཚིག་ལ་ཞུ་མ་བྱུང་།

༡༣༦ དཔལ་སྐྱེད་པ་དཔར་མར་ཉོན་མོངས་པ་དེས་ལས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་མི་བྱེད་།

༡༣༧ བདག་དེ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༣༨ ལྗེ་དགེ་ ༤༩༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༢༩༡ རྟོག་ ༡༡༥ རྟོག་

༡༣༩ འདི་ཡང་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་གནས་བརྟན་ལྗེ་པའི་མདོ་ཞིག་ཡིན།

༡༤༠ གཉིས་པོ་དེ་ལ། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༤༡ ལྗེ་དགེ་ ༤༩༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག་གེ་ མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ། རིན་ཆེན་བྲེང་བ། ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༢༩ རྟོག་ ༡༠༤ རྟོག་

༡༤༢ གལ་ཏེ་བདག་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ནས་བདེན་པར་ཡོད་ན། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༤༣ སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་བའི། དཔལ་སྐྱེད་པ་དཔར་མར་མི་གསལ།

༡༤༤ ལྗེ་དགེ་ ༤༩༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག་གེ་ མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ། རིན་ཆེན་བྲེང་བ། ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༢༩ རྟོག་ ༡༠༤ རྟོག་

༡༤༥ བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །དཔལ་སྐྱེད་པ་དཔར་མར། བཅའ་སེམས་སམ། ཞེས་པའི་བྱེད་།

༡༤༦ མི་རུང་ལ། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༤༧ དེ་ནི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༤༨ མི་བསྐྱེད་པས། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༤༩ ལྗེ་དགེ་ ༤༩༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག་གེ་ མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ། རིན་ཆེན་བྲེང་བ། ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༢༩ རྟོག་ ༡༠༤ རྟོག་

༡༥༠ དོན་ནོ། །མི་རིགས་དཔེ་སྟུང་།

༡༥༡ མིང་ལའང་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༥༢ ཡང་། དཔལ་སྐྱེད་པ་དཔར་མར་མེད།

༡༥༣ མོ་མོ། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༥༤ མི་འགྲེལ། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༥༥ ལྗེ་དགེ་ ༤༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཤི་ སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཉི་ཤུ་པ། རྟོག་ ༡༢ རྟོག་ ༢ བར་

༡༥༦ རང་གི་སེམས་ཉིད། དཔལ་སྐྱེད་པ།

༡༥༧ དཔལ་སྐྱེད་པ་དཔར་མར། འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྐྱེད་པ། ཞེས་པའི་ཚིག་རྣམས་མི་བྱེད་།

- ༥༩༥ རྩེ་དགོ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ༡ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༩༩༠ བཟ
- ༥༩༦ རྩེ་དགོ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༣ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཡེལ ༡༠ རྩོག ༡༩༩ འོག ༡༥༥ བཟ
- ༩༠༠ དཔལ་སྤངས་དཔར་མར། མེད་པ་སྤང་ཞིང་འདུག ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མི་བྱུང་།
- ༩༠༡ མ་དཔེ་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱོད་དཔར་མར་ཡིག་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་ཡིག་ཆེན་ཏུ་གསྤེན་
དུས་ལ་བྱུང་བས་བརྟག།
- ༩༠༩ མྱིར་དང་། ཞེས་པ་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་།
- ༩༠༩ འདི། ཞེས་པ་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེད།
- ༩༠༩ ཡིག་རྒྱུད་འདི་དག་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེད།
- ༩༠༩ དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས། ཞེས་པ་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེད།
- ༩༠༩ རྩེ་དགོ ༤༡༩༩ བརྟན། མྱིང་ཡིག བོ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུ། རིན་ཆེན་མྱིང་བ། ཡེལ ༡ རྩོག ༥༤ འོག ༡༠༩༩ བཟ
- ༩༠༧ མྱི་ནང་གང་དུ་འདར་བཅུལ། དཔལ་སྤངས། བར་གསུམ་སྟོད་སྤྱང་གང་དུ་གནས་པ་བཅུལ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པས་ཤེས་
བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་རྣམས་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་བ་བརྟག།
- ༩༠༩ རྩེ་དགོ ༥༧ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཆ འོད་སྤང་གིས་ལྷོས་པའི་ཡེལ བཟ་པོ། ༩ འོག ༡༩༩ བཟ
- ༩༠༩ དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ལུལ་ལས་འདས་པ་པོ། ཞེས་
པའི་བར་གྱི་ཆོག་རྣམས་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་བ་བརྟག།
- ༩༡༠ མདོ་འདི་བཀའ་འབྱུང་དུ་མ་བཞུགས་པ་མ་དཔེར་གང་ལས་དཔར་སོས་འཛིན་མ་བྱུང་།
- ༩༡༡ རྩེ་དགོ ༡༩༩ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༥ ཆོས་ཉིད་མིག་ཡོ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༩ བཟ
- ༩༡༩ རྩེ་དགོ ༤༩༧༡ བརྟན། དཔལ་སྤངས། ཡེལ ༡ རྩོག ༤༩ འོག ༤༩ བཟ
- ༩༡༩ རྩེ་དགོ ༤༩༧༡ བརྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི་བྱུང་ཆེན་ཏེ་ཡོ་པ། དོ་ཉ་མཛོད། འོག ༡༩༩ བཟ ཆོག་ཤི་བཞིན་མི་བྱུང་། ཏེ་
ཡོ་པའི་གསུངས་དེ་ཡང་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་བས་བརྟག།
- ༩༡༩ རྩེ་དགོ ༥༩ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༡ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བརྟན་པའི་མདོ། འོག ༡༩༩
བཟ
- ༩༡༩ རྩེ་དགོ ༤༩༧༡ བརྟན། དཔལ་སྤངས། ཡེལ ༡ རྩོག ༥༩ འོག ༤༩ བཟ
- ༩༡༩ ཀོང་མཚུངས། རྒྱུད་འབྲེལ ཡེལ ༡ རྩོག ༥༩ འོག ༤༩ བཟ
- ༩༡༧ བདག་གཉིས་པ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལས། དཔལ་སྤངས།

༧༡༥ བདག་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚེས། དཔལ་སྤངས།

༧༡༧ ཟླ་དག ༡༩༧༧ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི་གྲུབ་ཆེན་མ་ར་ཏ། མི་ཟང་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྤྱུ། འོག ༡༧ ཟླ་

༧༡༩ ཟླ་དག ༡༠༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེལ ༡༠ སྟོག ༡༧༧ འོག ༡༩༠ བཟ

༧༡༡ ཟླ་དག ༧༡༥ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ སྟོག ༧༩ འོག ༡༠ བཟ

༧༡༣ རོན་དངོས་པོར་ལྷ་བཟོ། དཔལ་སྤངས།

༧༡༥ ཟླ་དག ༡༩༧༧ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི་གྲུབ་ཆེན་མ་ར་ཏ། མི་ཟང་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྤྱུ། འོག ༡༧ ཟླ་

མ་ར་ཏའི་གཞུང་དངོས་པོར་འཛོན་ཞེས་པའི་ལུང་འདི་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་བ་བཟྩག

༧༡༧ ཟླ་དག ༡༧ བཀའ། དགོན་བརྟེན་མ། ཆ འོད་སྤྱང་གིས་ཞུས་པའི་ལེལ། འོག ༡༩༩ བཟ

༧༡༩ རི་སྐད་དྲ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། དཔལ་སྤངས།

༧༢༡ ཟླ་དག ༡༩༩༧ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ སྟོག ༡༡ འོག ༡༧ ཟླ་

༧༢༣ ཞེས་དང་། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷ་བཟོ། དཔལ་སྤངས།

༧༢༥ ཟླ་དག ༡༩༩༧ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༩ སྟོག ༡ འོག ༡ ཟླ་

༧༢༧ ལུས་སྤྱུབ། དཔལ་སྤངས།

༧༢༩ བཅོམ། དཔལ་སྤངས།

༧༣༡ ཟླ་དག ༧༡༥ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ སྟོག ༡༧ འོག ༡༠༧ ཟླ་

༧༣༣ དེས་ན་ཁྲ་མ་ལས། དཔལ་སྤངས།

༧༣༥ ཐུང་རོ། དཔལ་སྤངས།

༧༣༧ ཟླ་དག ༡༩༩༧ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ སྟོག ༡༠ འོག ༧ ཟླ་

༧༣༩ རྩེངས་པས། དཔལ་སྤངས།

༧༤༡ ཟླ་དག ༧༡༥ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ སྟོག ༡༧ འོག ༡༠༧ ཟླ་

༧༤༣ མཐའ་གཉིས་ལ། དཔལ་སྤངས།

༧༤༥ ཟླ་དག ༧༡༥ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ སྟོག ༡༧ འོག ༡༠༧ ཟླ་

༧༤༧ གོང་དུ་ཡིག་རྒྱུང་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མཆན་ཆ་ཆོང་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་བ་བཟྩག

༧༤༩ ཟླ་དག ༧༡༥ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ སྟོག ༡༧ འོག ༡༠༧ ཟླ་

༧༥༡ ཟླ་དག ༡༩༩༧ བཅུ་མ་ལྔ་པ་། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ སྟོག ༡༠ འོག ༧ ཟླ་

༧༩༩ སྤངས། དབལ་སྤངས།

༧༩༩ ཟླ་དག ༤༥ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེས། ༧ འོད་སྤང་གིས་ལུས་པའི་ལེལ། འོག ༡༩༠ བ༡

༧༩༩ ཟླ་དག ༣༥༧ བསྟན། དབལ་ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ འོག ༡༠༩ འོག ༣༩ བ༢

༧༩༩ དབལ་མཉིད་ལའང་རྟག་ཏུ། དབལ་སྤངས།

༧༩༩ ཟླ་དག ༣༩༩༩ བསྟན། དབལ་ཀྱི མར་མེ་མཛད། དབལ་མཉི་མན་དག འོག ༧༥ བ༥ རོ་པོས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ལུང་

འདི་ཆ་ཆང་དབལ་སྤངས་དབལ་མར་མེ་བྱང་བ་བརྟག

༧༩༩ ཟླ་དག ༣༥༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བུ་མས་མགོན། མཛོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྤངས། ༣ འོག ༡ འོག ༤ བ༩

༧༩༩ བྱ་རན་ལས་འདས་པ་འཆད་པ་ལ། དབལ་སྤངས།

༧༩༩ ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ། དབལ་སྤངས།

༧༩༩ ཟླ་དག ༤༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ཞེ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུལ། རིན་ཆེན་བྱེད་བ། ལེལ ༡ འོག ༤༩ འོག ༡༠༩ བ༩

༧༩༩ ཟླ་དག ༣༩༩༩ བསྟན། དབལ་མ ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུལ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༣༥ འོག ༥ འོག ༡༤ བ༢

༧༩༩ ཞོང་མཚུངས། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༣༥ འོག ༢ འོག ༡༤ བ༩

༧༩༩ རྩོ་མམས་ཅད་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་རན་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དབལ་སྤངས། དེར་སྒྲོ་འདས་བརྗོད་བྱལ་ཞེས་པའི་ཆོག་མི་བྱང་

བ་བརྟག

༧༩༩ ཟླ་དག ༤༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ཞེ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུལ། རིན་ཆེན་བྱེད་བ། ལེལ ༡ འོག ༤༩ འོག ༡༠༩ བ༩

༧༩༩ ཟླ་དག ༣༥༧༧ བསྟན། དབལ་ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ འོག ༣༥ འོག ༣༩ བ༩

༧༩༩ ཟླ་དག ༡༤༠ བཀའ། མདོ་ཟླ། བ ཆངས་པས་ལུས་པའི་མདོ། འོག ༣༩ བ༩

༧༩༩ ཟླ་དག ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ཟླ། ར དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། ལེལ ༥ འོག ༢༩ བ༩

༧༩༩ སྤངས། དབལ་སྤངས།

༧༩༩ ཟླ་དག ༣༩༩༩ བསྟན། དབལ་མ ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུལ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༣༥ འོག ༣ འོག ༡༤ བ༩

༧༩༩ སྤྱིང་ཡིག་སྤངས་ཐོབ། དབལ་སྤངས།

༧༩༩ དེ་གང་གིས་ཀྱང་བྱས་པའམ། དབལ་སྤངས།

༧༩༩ རྩམ་མཐའ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་འདི་དོས་འཛིན་མ་བྱུང་ལ། འོག་འདི་རྗེ་བཙུན་བུ་མས་པ་མགོན་པོའི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུན་དང་

རྒྱུང་བྱེད་མགོན་པོས་བྱང་། མཛོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྤངས། ༥ འོག ༣༡ འོག ༡༠ བ༩ དང་། རྒྱུང་བྱེད་མ་སྤངས། ༡

འོག ༤༡ བ༩

༧༥༩ དེ་ལྟར་གཤམ་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་དེ་དག་གྱང་། ལྷོག་པས་བཅུད་པའི་ངོས་ནས། དཔལ་སྤངས།

༧༦༠ གཤམ་རབ་གྱི་དོན་ནི། དཔལ་སྤངས།

༧༦༡ རབ་ཅུལ། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།

༧༦༢ ཟླ་དག ༡༤ བཀའ། ཤེ་ཕྱིན། ༧ རབ་ཅུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༩༩ ཅུ།

༧༦༣ ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་སྤངས།

༧༦༤ དེས་གཤམ་རབ་གཤམ་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དཔལ་སྤངས།

༧༦༥ ད་ནི་གཤམ་རབ་གོ་མས་པར་བྱ་བ། དཔལ་སྤངས།

༧༦༦ བཞུ་བཅུལ་མ་བྱས་གྱི་བར་དུ་དུལ་མི་སྤང་ལ། དཔལ་སྤངས།

༧༦༧ ཟླ་དག ༢༠ བཀའ། དཀོན་བཅེས་མ། ཆ ཤེ་ཕྱིན་བདུན་བཟུལ། ཤོག ༩༠༤ ཅུ།

༧༦༨ ལ་སྟགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། དཔལ་སྤངས།

༧༦༩ ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་ལྟར་བྱའོ། ཞེས་པ་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེད་པས་བརྟག

༧༧༠ དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཡོད་མེད་དམ་གྱི་དོར་ལ་སྟགས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་སྟམས་པར་བཞག་གོ། དཔལ་སྤངས།

༧༧༡ བཀའ་བཞུད་པའི་རྣམ་ཐར་པོད་དང་པོ། ལྷོ་རོ་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་མེད་ལེགས་བཤད་བདེ་ཆེན་འབྲུག་སྤྱ། ཤོག ༡༨ ཅུ་དེ་

ལྟར་ཡང་ཉེ་ལོས། ཞེས་པ་ནས། གཤམ་པ་སྟོན་དང་བྱལ་བར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཆ་

ཆང་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེ་བྱང་།

༧༧༢ འདིར་སེམས་ཉིད་ངལ་བཟོ་གསུངས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱལ།

༧༧༣ མ་དཔེར། གྲུ་སྐྱབ་གྱིས་ཞེས་བྱངས་གྱང་། ལུང་འདི་སར་ཉའི་དོ་རྩ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་གཤམ་གསལ་དེ་མིན་ནམ་

སྟམ་པས་བརྟག གྲུང་ཆེན་ལོ་བ་ནས་སེམས་ཆགས་ཚུད་པས་ན། །དེར་ནི་འགྲོ་འོང་ཆད་ནས་ངལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་

རྟོགས་ན་གང་དུ་འང་འདྲི་ས་མེད། །ཟླ་དག ༩༩༩ བཟུན། རྒྱུད་འགྲེལ། སར་ཏ། དོ་རྩ་མཛོད་ཀྱི་གྲུ། ཤོག ༣༤ བར

༧༧༤ གྲུ་སྐྱབ་གྱི་ལུང་འདིའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱལ།

༧༧༥ རེ་ཁྲོད་དབང་ཐུག་གི་ལུང་འདིའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱལ།

༧༧༦ སྟོམ་དོན་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱལ།

༧༧༧ ཟླ་དག ༩༩༩ བཟུན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་གྲུབ་ཆེན་སར་ཏ། དོ་རྩ་མཛོད་ཀྱི་གྲུ། ཤོག ༣༧ བར

༧༧༨ ཟླ་དག ༩༩༩ བཟུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི་མར་མེ་མཛད་ཡེ་གཤམ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལྟ་བུའི་གྲུ། སྟོག ༩ ཤོག ༩༡༡

- ༩༥༩ ཟླ་དགེ ༩༠ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེས། ཆ་གཤམ་ཕྱིན་པ་དུན་པ་བཟུང་། འོག ༡༥༥ ན་༩
- ༩༥༩ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ བཟུང་སྟོང་པ། ལེལ ༡༥ འོག ༡༥༥ བལ
- ༩༥༥ ཤོང་མཚུངས། བཟུང་སྟོང་པ། འོག ༡༡༡ བལ
- ༩༥༥ ཤོང་མཚུངས། བཟུང་སྟོང་པ། འོག ༩༥༩ བལ
- ༩༥༥ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ མདོ་སྟུང་པ། ལེལ ༡ འོག ༩༥ འོག ༩ ན་༥
- ༩༥༥ ཟླ་དགེ ༡༥༥༥ བཀའ། རྒྱུད་ལྟེ་ལ། ཤ་དག་གི་དབང་ལྷན་གྲགས་པ། འཆི་བ་བསྐྱུ་བའི་མན་དག འོག ༡༩༩ བལ
- ༩༥༥ རྒྱུད་ཉིད་རི་ལྷ་བུ་མཐོང་ཞེན། དཔལ་སྐྱུངས།
- ༩༥༥ ཟླ་དགེ ༩༩༩ བཀའ། མདོ་སྟུང་པ། ཞ་ཆོས་ལང་དག་པ་སྟུང་པའི་མདོ། འོག ༥༩ བལ
- ༩༥༥ ཟླ་དགེ ༩༥༥༩ བཟུན། དཔལ་སྐྱུངས། ཨ་མར་མེ་མཛད་ལེ་གཤམ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ༥༩ ན་༥
- ༩༥༩ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ མདོ་སྟུང་པ། ལེལ ༡༩ འོག ༩ འོག ༩ བལ
- ༩༥༩ རྩེས་ཐོབ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད། དཔལ་སྐྱུངས།
- ༩༥༩ བསལ་གོ། དཔལ་སྐྱུངས།
- ༩༥༥ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ མདོ་སྟུང་པ། ལེལ ༡ འོག ༡༥ འོག ༩ བལ
- ༩༥༥ དཔལ་སྐྱུངས་དཔལ་མར་ཉིང་འཛིན་རྒྱུ་པའི་མདོ་འདིའི་ལུང་ཆ་ཆང་མེ་བྱུང་བ་བརྟག
- ༩༥༥ ཟླ་དགེ ༡༩༥ བཀའ། མདོ་སྟུང་པ། ཉིང་འཛིན་རྒྱུ་པའི་མདོ། ལེལ ༩ འོག ༡༥ འོག ༩༥ བལ
- ༩༥༥ རྒྱུད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༩༥༥ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ མདོ་སྟུང་པ། ལེལ ༡ འོག ༡༡ འོག ༩ བལ
- ༡༠༠༠ དར་ཅིག་ཅམ་གནས་ཀྱང། སྒྲིན་པ་བསྐྱུ་པའི་བར་དུ་བཏང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། ཞེས་དཔལ་སྐྱུངས་དཔལ་མར་ཆོག་བསྐྱུ་པ་བྱུང་།
- ༡༠༠༡ ནའང་ནས་འོག་དུ་ལྷར་ཡང། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་ནམས་དཔལ་སྐྱུངས་དཔལ་མར་མེ་བྱུང་།
- ༡༠༠༩ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུ་པའི་མདོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།
- ༡༠༠༩ རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། ཞེས་པ་ནས་འོག་ལུགས་མ་ཅམ་གྱི་རྩེས་ལ། རྩོ་བོས་ཀྱང། ཅིག་དུ་མཉམ་པ་ཞེས་པ་བརྟན་ན། ལུས་དག་དགེ་ལ་མེ་བརྟན་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་ཆ་ཆང་དཔལ་སྐྱུངས་དཔལ་མར་མེ་བྱུང་བས་བརྟན།
- ༡༠༠༥ ཟླ་དགེ ༩༥༥ བཀའ། མདོ་སྟུང་པ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པའི་མདོ། འོག ༩༥༥ བལ འབྱུང་ཁྱད་ཆེ།

༡༠༠༥ གཞུག་ཏྲ་ཆེན་པོའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༡༠༠༦ རྗེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ། མདོ་ལྗེ། བ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩ བལྔ ཆོག་ཇི་བཞིན་ལུང་
མེད། མདོ་འདི་ལ་དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་མཚན་གཞན་དུ་བརྗོད་དོ།

༡༠༠༧ རྗེ་དགེ ༡༩༠ བཀའ། མདོ་ལྗེ། མ ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩༩ བཤ

༡༠༠༨ རྗེ་དགེ ༡༩༡ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ཞ སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བའི་མདོ། ལེལ ༡ ཤོག ༡༣༤ བ༡

༡༠༠༩ གོང་མཚུངས། སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བའི་མདོ། ལེལ ༡ ཤོག ༡༣༩ བཤ ཆོག་ཇི་བཞིན་པ་ལུང་དུ་མེད།

༡༠༡༠ རྗེ་དགེ ༡༩༢ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ཐ གྲུའི་རྒྱལ་པོ་མདྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩༠ བཤ

༡༠༡༡ སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་མདོ་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང།

༡༠༡༢ རྗེ་དགེ ༢༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ང་ གྱེདོ་རྗེ། ལེལ ༡ ཤོག ༤ བཤ

༡༠༡༣ རྗེ་དགེ ༢༡༨ བཀའ། རྒྱུད། ཀ སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྦྱོར། ལེལ ༡ ཤོག ༡༩༩ བཤ

༡༠༡༤ རྗེ་དགེ ༢༢༠ བཀའ། རྒྱུད། ཅ རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ། ལེལ ༡ ཤོག ༡༩༩ བ༡

༡༠༡༥ རྗེ་དགེ ༢༠༡ བཀའ། རྒྱུད། ཆ གསང་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། ལེལ ༡ ཤོག ༡༣༩ བཤ

༡༠༡༦ རྗེ་དགེ ༡༢༥ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ཇ རྗེ་རྗེའི་ཏྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོས་གྱི་ཡིགེ ཤོག ༡༩༩ བཤ

༡༠༡༧ རྗེ་དགེ ༡༤༠ བཀའ། མདོ་ལྗེ། བ ཆོངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༥༤ བཤ འབྲུང་
ཁྱད་ཆེ།

༡༠༡༨ རྗེ་དགེ ༡༣༩ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ཞ སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བའི་མདོ། ལེལ ༧ ཤོག ༡༩༩ བཤ

༡༠༡༩ གོང་མཚུངས། སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བའི་མདོ། ལེལ ༧ ཤོག ༡༩༩ བཤ

༡༠༢༠ བམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་མོད། ལུང་འདི་སྤྲུལ་གྱི་རིམ་ལུང་བཞོད། རྗེ་དགེ ༡༩༠༩ བསྟན།
རྒྱུད་འབྲེལ། ཇི་ སྤྲུལ། རིམ་ལུ། ལེལ ༡ ཤོག ༤༩ བཤ

༡༠༢༡ རྗེ་དགེ ༤༠ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ང་ ཡཔ་ཐུས་མཇལ་བའི་མདོ། ལེལ ༡༩ བམ་པོ། ༡ ཤོག ༡༩ བ༣

༡༠༢༢ རྗེ་དགེ ༢༠༡ བཀའ། རྒྱུད། ཆ གསང་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། ལེལ ༡ ཤོག ༡༣༩ བཤ

༡༠༢༣ རྗེ་དགེ ༡༩༡༠ བསྟན། དལ་མ། ཀ ལེ་མལ་མི་བྱ། ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་དོན། ཤོག ༡༣
བ༡ ལུང་འདི་ལེ་མལ་མི་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་རྟོགས་སུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་དངས་པར་སྦྱང།

༡༠༢༤ རྗེ་དགེ ༤༠ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ཆ ལྷའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩ བ༡

༡༠༢༥ རྗེ་དགེ ༡༣༩ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ཞ སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བའི་མདོ། ལེལ ༩ བམ་པོ། ༥ ཤོག ༡༧༠ བ༣

༡༠༩༥ རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་རྒྱད་ཅོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༠༩༥ མེད་པོ་ ༡༩༩༧ བསྟན་ཀླུང་འགྲེལ། བེ་གྲུབ་ཆེན་མ་ར་ཏ། རོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་གྲུ། བོ་ག ༥༡ བ

༡༠༩༩ རྗེ་དཔལ་ ༤༠༩ བཀའ་ རྒྱུད། ག་ གསལ་བ་བདུན་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། ལེས། ༡ རྟོག་ ༩༩༤ བཟ

༡༠༩༧ ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུན་གྱི་མདོའི་ནང་འཛོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན་པ་མ་དཔེར་གང་ལས་ཀྱང་མངོན་པ་མཐོན་མ་ཐུབ།

༡༠༩༠ ཟླ་དག ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ། ལེན། ༣༣ རྟོག ༣༠༧ བཟ

༡༠༩༡ བཅ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༠༣༢ རྩེད་པོ ༣༧༦༠ བརྒྱན། དཔུང་། བི རོ་རོ་མར་མེ་མར་མེ་མེ་ན། རྩེད་པ་བརྒྱ་པ་འེ་རྩོན་མ། བོག ༣༡༣ བཤ

ཕྱིར་ན་མཉམ་གཞག་སེམས་བརྟན་ན།

༡༠༢༢ ཤེས་ཆུང་། དཔལ་ལྷན་།

༡༠༣༩ རྩེད་པོ ༩༡༥༤ པར་སྐྱོད། ལྷོ་ཏེ་མིག་གི་མཚོ་ནང་ལྷུ་ལྷུ་པ། རི་ཆེན་ལྷོ་ཏེ་པ། ཡེ་ཤི་མེ་ལྷོ་ཏེ་པ། ཡེ་ཤི་མེ་ལྷོ་ཏེ་པ། ཡེ་ཤི་མེ་ལྷོ་ཏེ་པ།

ཡུལ་ཁུང་མེ།

༡༠༣༥ རྩེ་དགོ ༩༠ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེད་ཀྱི། མ་ཤེར་ཕྱིན་པ་དུན་པ་ལྟ་བུ། ཤོག ༡༠༣ བཟ

༡༠༣༤ རྩེད་ཀྱི་ ༡༣ བཀའ། བེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་རྩུང་བ། ལེན། ༡༥ རྩོལ་ ༩ རྩོལ་ ༡༤ རྩོལ་

༡༠༩༧ ཤེས་པ་ལོ། དཔལ་སྤངས།

༡༠༣༤ རྩེད་གཤེ ༣༩༧༧ བསྟན། དཔུ་མ། བེ དཔལ་མར་མེ་མར་དུ་ཡོ་བེམ། ལམ་ལྟོན། རྩོག ༤༠ བོག ༡༧༠ བཟ

༡༠༣༩ གོང་མཆུངས། ལམ་ཕྱོད། སྒྲིག་ ༤༠ བོག་ ༡༤༠ བ༥

༡༠༧༠ སེམས་བསྐྱེད་ལ། དཔལ་སྤངས།

༡༠༩༡ འབད་པར། དཔལ་སྤངས།

༡༠༩༩ གསོག་པས་ན། དཔལ་སྤངས།

༡༠༩ རྩོམ་མཁུ་ དཔལ་ལྷན་

༡༠༧༧ དེ་བཞིན་དུ། ཚེས་རྒྱུ་པར། དཔལ་ལྷན་པ།

༡༠༧༥ དེས་གོ་ཚོད། དཔལ་སྐྱེདས།

༡༠༧ རྟོག་པ། དཔལ་སྤངས།

༡༠༧ རམན། དབལ་སྐྱེདས།

༡༠༤༥ དེ་ལ། དབལ་སྐྱེངས།

- ༡༠༩༩ རྩེ་དགེ ༡༩༩༧ བསྟན། དབྱུང། བི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་གིས། ལམ་སྟོན། ལྷོ་ཀ ༡༩ འོག ༩༩༠ བལ
 ༡༠༩༠ རྩེ་དགེ ༩༩ བཀའ། དལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༠ ན་༩
 ༡༠༩༡ དེ་ལ་གོ་མས། དཔལ་སྟུངས།
 ༡༠༩༢ ས་གོང་མ། དཔལ་སྟུངས།
 ༡༠༩༣ སའི་ངེས་ཆོག་ནི། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། སའི་ངེས་ཆོག་གི་དཔེ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དཔེ་ན་ཞིང་ས་བཞིན་ནོ། ཞེས་
 པའི་བར་དཔལ་སྟུངས་དཔར་མར་མི་བྱང་།
 ༡༠༩༤ བཞིན། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན།
 ༡༠༩༥ རྩོན་གྲུབ། དཔལ་སྟུངས།
 ༡༠༩༦ རྩེ་དགེ ༩༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ ༡༡ ལྷོ་ཀ ༡༩ འོག ༡༧ བལ
 ༡༠༩༧ རྩེ་དགེ ༡༧༩༧ བསྟན། ཤེར་བྱིན། ཀ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩོན་གསུམ་རྒྱུ། སྐབས། ༡ ལྷོ་ཀ ༩༩ འོག ༡ བལ
 ༡༠༩༨ ཆོམས། དཔལ་སྟུངས།
 ༡༠༩༩ རྩེ་དགེ ༩༩ བཀའ། དལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༩༩ བལ
 ༡༠༩༠ གོང་མཚུངས། ལེལ ༡ ལྷོ་ཀ ༡༩ འོག ༡༩༩ ན་༧ ས་ཐོབ་སྒྲུང་མ་ཐག་རྩུ་འཇིགས་པ་ལྟ་དང་བུལ། འཛོལ་མེད་དང་
 འཛིང་མན་བསྟགས་ངན་འགོ་དང་། འཁོར་གྱི་འཇིགས་བུལ་དེ་ལ་བག་ཆའི་རྒྱལ་པ་མེད།
 ༡༠༩༡ རྩེ་དགེ ༩༩ བཀའ། དལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༩༩ ན་༩
 ༡༠༩༢ རྩེ་དགེ ༩༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བུམས་པ། དབྱུངས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ ལྷོ་ཀ ༡༧ འོག ༩༩ ན་༡
 ༡༠༩༣ རྩེ་དགེ ༩༩ བཀའ། དལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༩༧ ན་༥
 ༡༠༩༤ མ་དཔེར། སྟེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་བྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར། སྟེ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་བཅོས།
 ༡༠༩༥ རྩེ་དགེ ༩༡༩༩ བསྟན། སྤྱང་ཡིག བོ མགོན་པོ་ཀྱུ་སྟུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༡ ལྷོ་ཀ ༩༩ འོག ༡༩༩ བལ
 ༡༠༩༦ བསམ་གྱི། དཔལ་སྟུངས།
 ༡༠༩༧ རྩེ་དགེ ༩༩ བཀའ། དལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༩༩ ན་༧
 ༡༠༩༨ རྩེ་དགེ ༩༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ ༡༡ ལྷོ་ཀ ༡༩ འོག ༡༧ བལ
 ༡༠༩༩ བཞོ། དཔལ་སྟུངས།
 ༡༠༩༠ རྩེ་དགེ ༡༧༩༧ བསྟན། ཤེར་བྱིན། ཀ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩོན་གསུམ་རྒྱུ། སྐབས། ༡ ལྷོ་ཀ ༡༩ འོག ༩ ན་༩
 ༡༠༩༡ བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དེ། དཔལ་སྟུངས།

༡༠༧ རྩེད་གོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ལ ས་བརྩ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩ ནལ

༡༠༥༣ ལྷ་ཆེ་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན།

༡༠༧ རྩོད་གཞི་ ༤༤ བཀའ། མཁའ་ཆེན། ལ་ས་བརྩ་པའི་མདོ། ཤོག་ ༡༩༡ ཅན

༡༠^{མལ} རྩི་དགེ ༤༠༡༡ བརྩུན། མེམ་མ་ཙམ། བི་བུམ་མ་པ། དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་པུང་། ལེལ་ ༡ རྩོག ༡༤ རྩོག ༤༡ བཤ

༡༠༥ མགོ་ལོན། དབལ་སྐྱེས།

༡༠.༡༢ རྩེད་པོ ༤༡༥ བརྒྱུ། རྩེད་ཡིག་པོ ༨༤༠ བོ་རྩེད་པོ་ལྟར་བ། རི་ཆེན་རྩེད་པ། ཡེ་ལྷ ༥ རྩོད་ ༤༤ བོ་པ ༡༩༣ བཟ།

༡༩༧༥ རྩི་དག ༤༠༡༠ བརྩན། ལེམས་ཅན། བེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩི་རྒྱན། ལེའུ་ ༡༠ རྒྱུ་ ༡༡ རྩི་ ༡༧ བཟ

༡༠༡༧ རྩེད་ཤོ ༡༡༥༥ བཅུ་མ་། བེ་ཐུ་མ་། ༧ བུ་མ་པ་མ་མོ་མ་། མ་འོ་རྩེ་མ་ཐུ་མ་། རྩེ་པ་། ༡ རྩེ་ཀ ༥༡ མོ་བ ༩ བེ

༡༠༥༠ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། གཡ་ཆེན། བ མ་བརྩ་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༡ བཏ

१०५१) རྩེད་གཏེ ༤༠༩༡ བསྟན། ལེམས་ཅན། སྤེ བྱམས་པ། དབྱམས་མཐའ་རྒྱམ་ལུང་ད། ལེའུ ༩ སྟོག ༡༤ སྟོག ༤༩ བཟ

༡༠༢༩ བཟླ་གྱི་དཔལ་སྤྲེལ་།

༡༠༨༣ རྩེད་པོ ༤༡༥༤ བསྟན། རྩིང་ཡིག་གི་མགོ་ན་པོ་རྩེད་པོ་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཡིག་པ་༥ རྩིང་པོ་༤༥ གོམ་ ༡༢༣ བཅ

༡༠༥ རྩི་དག ༤༠༩༠ བརྒྱན། སེམས་ཅམ། བེ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩི་བྱུན། ལེའུ་ ༡༡ རྩི་ག ༡༤ སྟག ༡༧ བལ

༡༠༥ རྩེད་པེ ༡༥༥ བསྟན། མེར་ཕྱིན། ༡ རྩེད་པེ་མེ་ལོ་པོ། མེ་ལོ་ལྟོ་པེ་ལྟོ། རྩེད་པེ། ༡ རྩེད་པེ ༡༥ མེ་ལོ་ ༩ བ་༡

༡༠༥ རྩེད་གོ ༤༤ བཀའ། བཤམ་ཆེན། ཁ མ་བརྩུ་བའི་མདོ། མོག ༩༠༧ བ།

༡༠༥ལ དེའི། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན།

༡༠༥༥ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ལ ས་བརྩ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༠༥ བཟ

१०५८ श्रीदशो ६०९१ मङ्गल। शेषमात्रम्। वि प्रथमम्। दशमामात्रम्। अष्टौ २ श्लोक १६ श्लोक ६३ वष

[illegible]

༡༠༩༡ བྱ་དཀར། དཔལ་ལྷན་པ།

༡༧༩ རྩི་དགེ ༤༠༩༠ བརྒྱུན། ལེན་མཆོམ། མི་བུ་མཁའ་མཆོམ་པོ། མཎོ་རྩི་བུམ། ལེའུ་ ༡༡ རྩི་ག ༣༥ རྩི་ག ༣༧ བཟ།

1013 མེད་པོ་ 3ཡུལ་ བཅུ་༥ བེད་ཐུན། 7 ཡུལ་པ་མགོན་པོ། མེད་རྟེན་མཆོད། རྒྱུ་པ། 1 རྟོག་ 16 བོད་ 6 བེ

1941 ཟེ་དག 11 བཀའ། བལ་ཆེན། ལ་མ་བཙུ་པའི་མདོ། རྟོག 196 ཅན

༡༠༧༥ གོང་མཚུངས། སྐབས་ཤི་མདོ། རྟོག་ ༢༡༥ བཟ

༡༩༧༥ ཟླ་དེའི ༩༠༩༡ འཕུར། ལོ་མཇུག་ཙམ། སེ བྱམས་པ། དབུ་མཇུག་ལྷུ་འཕྱེད། ལོ་ལུ ༩ ཟླ་ག ༡༩ ཟླ་ག ༩༩ ལྟ།

༡༠༩༧ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཁྲུ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༥ སྟོག ༥༡ འོག ༡༩༤ ན༡

༡༠༩༨ ས་དེ་ལ། དཔལ་སྤྲུངས།

༡༠༩༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུ། ལེལ ༩༡ སྟོག ༣༤ འོག ༣༧ བ༥

༡༡༠༠ རྩེ་དགེ ༣༧༥༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། སྐབས། ༡ སྟོག ༥༡ འོག ༤ ན༥

༡༡༠༡ རྩེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༩༩༥ བ༩

༡༡༠༢ ཞོང་མཆུངས། ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༩༡༥ ན༥

༡༡༠༣ རྩེ་དགེ ༤༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༩ སྟོག ༡༥ འོག ༤༩ ན༡

༡༡༠༤ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཁྲུ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༥ སྟོག ༥༣ འོག ༩༩༤ ན༣

༡༡༠༥ སྤྱིང་པའི་མཐའ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱུབ།

༡༡༠༦ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུ། ལེལ ༩༡ སྟོག ༣༤ འོག ༣༧ བ༥

༡༡༠༧ རྩེ་དགེ ༣༧༥༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། སྐབས། ༡ སྟོག ༤༠ འོག ༤ ན༤

༡༡༠༨ ཞོང་མཆུངས། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། སྐབས། ༡ སྟོག ༤༧ འོག ༤ ན༧

༡༡༠༩ རྩེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༩༩༤ ན༤

༡༡༡༠ ཞོང་མཆུངས། ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༩༩༤ ན༩

༡༡༡༡ རྩེ་དགེ ༤༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༩ སྟོག ༡༥ འོག ༤༩ ན༡

༡༡༡༢ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཁྲུ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༥ སྟོག ༥༥ འོག ༩༩༤ ན༤

༡༡༡༣ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུ། ལེལ ༩༡ སྟོག ༣༧ འོག ༣༧ བ༥

༡༡༡༤ རྩེ་དགེ ༣༧༥༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། སྐབས། ༡ སྟོག ༤༧ འོག ༤ བ༣

༡༡༡༥ རྩེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༩༤༤ ན༡

༡༡༡༦ རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ། དཔལ་སྤྲུངས།

༡༡༡༧ རྩེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༩༤༧ བ༣

༡༡༡༨ རྩེ་དགེ ༤༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༩ སྟོག ༡༥ འོག ༤༩ ན༡

༡༡༡༩ ཞོང་མཆུངས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༩ སྟོག ༡༥ འོག ༤༩ ན༩

༡༡༢༠ རྩེ་དགེ ༤༡༥༡ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཁྲུ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༥ སྟོག ༥༧ འོག ༩༩༤ ན༥

༡༡༢༡ བླ་པ་ཀྱི་རྩུལ་སྟེང། དཔལ་སྤྲུངས།

༡༡༢༩ རྗེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅུམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷོ་རྒྱུ། ལེལ ༡༡ རྒྱུ་ ༡༧ འོག ༡༧ བཟ

༡༡༣༡ རྗེ་དགེ ༡༧༥༥ བསྟན། འེར་ལྷོ། ག བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྗེ་གསུམ། རྒྱལ་ས ༡ རྒྱུ་ ༥༧ འོག ༤ བཟ

༡༡༣༤ རྗེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ལལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༡ བཟ

༡༡༣༥ རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱུ་པ། དཔལ་སྤངས།

༡༡༣༥ རྗེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ལལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༧ བཟ

༡༡༣༧ འོང་མཆོངས། ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༤ བཟ

༡༡༣༨ རྗེ་དགེ ༤༡༧༤ བསྟན། རྒྱུང་ཡིག ག མགོན་པོ་ལྷོ་རྒྱུ། རིན་ཆེན་ལྷེང་བ། ལེལ ༥ རྒྱུ་ ༧༧ འོག ༡༩༤ བཟ

༡༡༣༩ ཐོས་པའི་ཆོས་ལ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་འགྲེལ། ཐོབ་པའི་ཆོས་རྟེན་ལ། དཔལ་སྤངས།

༡༡༤༠ རྗེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅུམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷོ་རྒྱུ། ལེལ ༡༡ རྒྱུ་ ༢༤ འོག ༡༧ བཟ

༡༡༤༡ འཕགས་པ། ཞེས་པ་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེད།

༡༡༤༢ རྗེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ལལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༡ བཟ

༡༡༤༣ རྗེ་དགེ ༤༡༧༤ བསྟན། རྒྱུང་ཡིག ག མགོན་པོ་ལྷོ་རྒྱུ། རིན་ཆེན་ལྷེང་བ། ལེལ ༥ རྒྱུ་ ༧༠ འོག ༡༩༤ བཟ

༡༡༤༤ བྱམས་པ་དང་བྱམས་པའི། ཞེས་པ་ནས། རྟོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ད། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡིག་རྒྱུང་འདི་རྣམས་དཔལ་

སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་བས་བརྟག

༡༡༤༥ རྗེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ལལ་ཆེན། ལ ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༤ བཟ

༡༡༤༥ འོང་མཆོངས། ས་བརྩུ་པའི་མདོ། འོག ༡༧༣ བཟ

༡༡༤༧ དེ་ལལ་ཆེར་ལྷེ། དཔལ་སྤངས།

༡༡༤༨ རྗེ་དགེ ༤༡༧༤ བསྟན། རྒྱུང་ཡིག ག མགོན་པོ་ལྷོ་རྒྱུ། རིན་ཆེན་ལྷེང་བ། ལེལ ༥ རྒྱུ་ ༧༡ འོག ༡༩༤ བཟ

༡༡༤༩ རྗེ་དགེ ༡༧༥༧ བསྟན། དལ་མ། འ དལ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༡༡ རྒྱུ་ ༧ འོག ༡༡༥ བཟ ༡༡༥ བཟ་ལྷེང་ཆེ།

༡༡༥༠ ཐོབ་ཀྱིས། དཔལ་སྤངས།

༡༡༥༡ ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ། དཔལ་སྤངས།

༡༡༥༢ བར་ལས། དཔལ་སྤངས།

༡༡༥༣ བྱང་སལས། ཞེས་པ་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་།

༡༡༥༤ རྗེ་དགེ ༤༠༡༧ བསྟན། སེམས་ཅུམ། བི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སལ ལེལ ༤ འོག ༡༧༤ བཟ

༡༡༥༥ རྗེ་དགེ ༡༧༤༧ བསྟན། དལ་མ། བི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། རྒྱུ་ ༧༧ འོག ༡༤༠ བཟ

༡༡༤༤ ས་ལེར། མི་རིགས་དཔེ་སྟུང་།

༡༡༤༥ རྩེ་དགོ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ མདོ་སྟུང་བ། ལེའུ ༥ སྟོག ༥ ཤོག ༤ བཟ

༡༡༤༦ རྩེ་དགོ ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱབ། ལེའུ ༥༧ ཤོག ༢༤༢ བཟ

༡༡༤༧ རྩེ་དགོ ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༣ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱབ། ལེའུ ༩༡ ཤོག ༢༢༩ བཟ

༡༡༤༨ རྩེ་དགོ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟུང་བ། ལེའུ ༡༠ སྟོག ༢༡ ཤོག ༡༠ བཟ

༡༡༤༩ ཞོང་མཚུངས། མདོ་སྟུང་བ། ལེའུ ༧ སྟོག ༥༥ ཤོག ༡༡ བཟ

༡༡༥༠ སྒྲིང་ཡིག་བདུད་ཅིང་ཐིགས་པ། རྟོག་སྟོ་ལྟོ་ཤེས་རབ། བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཚུགས་བསྒྲིགས་པོད་དང་པོ།

ཤོག ༥༠༧ བྲང་། ༤

༡༡༥༡ རྩེ་དགོ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ མདོ་སྟུང་བ། ལེའུ ༡༩ སྟོག ༧ ཤོག ༡ བཟ

༡༡༥༢ འབྲུང། དཔལ་སྟངས།

༡༡༥༣ རྩེ་དགོ ༤༠༧༠ བསྟན། མདོན་པ། ༡༡ དཔྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ། གནས། ༡ ཤོག ༧༩ བཟ

༡༡༥༤ རྩེ་དགོ ༤༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲིམ། སྐབས། ༩ སྟོག ༥༩ ཤོག ༥༤ བཟ

༡༡༥༥ རྩེ་དགོ ༢༣༡ བཀའ། མདོ་སྟུང་བ། ༩ ཆོས་ཡང་དག་པ་སྟུང་བའི་མདོ། ཤོག ༤༩ བཟ

༡༡༥༦ རྩེ་དགོ ༤༠ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ང་ ཡབ་སྐུས་མཛུལ་བའི་མདོ། ལེའུ ༩༤ བཟའོ། ༡༠ ཤོག ༡༡༡ བཟ

༡༡༥༧ དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་མེད་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི། དཔལ་སྟངས།

༡༡༥༨ རྩེ་དགོ ༧༥ བཀའ། མདོ་སྟུང་བ། ༧ མདོ་སྟུང་བའི་པོ། འདིའི་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟོག། དཔལ་སྟངས་དཔར་

མར་ཀུ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོའི་ཡིག་རྒྱུང་གི་ལུང་ཆ་ཆར་མི་བྱུང་།

༡༡༥༩ དཔལ་སྟངས་དཔར་མར་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་འདི་མི་བྱུང་བ་དག་པར་སྟངས་ནང་མ་དཔེ་རང་སྐར་བཞག་ཡོད།

༡༡༦༠ འབྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། །མ་འབྲུལ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྩུང་། །ཞེས་པ་འདི་གང་ནས་བྱངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༡༦༡ མཚན་མས། ཞེས་མི་རིགས་དཔེ་སྟུང་། །ཁང་དུ་བྱུང་ཡང་ནོར་བར་ངེས།

༡༡༦༢ སངས་རྒྱལ་གྱི་ལུལ་བྱས་ཀྱང་། དཔལ་སྟངས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་། མི་རིགས་དཔེ་སྟུང་། །ཁང་།

༡༡༦༣ རི་རྟེན་པ་མཁུན་པ། དཔལ་སྟངས།

༡༡༦༤ འདི་རྟོག་སྟོའི་སྒྲིང་ཡིག་བདུད་ཅིང་ཐིགས་པའི་ནང་བྱུང་། རྟོག་སྟོ་ལྟོ་ཤེས་རབ། བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཚུགས་

སྒྲིག་པོད་དང་པོ། ཤོག ༥༠༧ བྲང་། ༥

༡༡༦༥ རྩེ་དགོ ༤༤ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ༡ རྟོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྟོང་བ་བསྟན་པའི་ལེའུའི་མདོ། ཤོག ༥༧ བཟ

༡༩༥༥ རྩི་དགོ ༡༩༥༨ བར་སྟན། བར་སྟན་ཚེས་མཁའ་ ༧ མཚན་བརྩམས་ཀྱི་པ་ཞི། རྩི་དགོ་པ་མཁའ་མཚན་པ་ཞི། རྩི་དགོ་ ༩༨ བོད་ ༡ བཅུ་

༡༡༥༩ འདིར་དགེ་བསེས་པ་ནི་ཞེས་པ་སྟུ་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་བྱེད།

༡༡༧༠ རྩེད་པོ་ ༤༠༩༠ བརྟན། མཐུང་ཙམ། བྱི་བུ་མཁའ་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ལེའུ་ ༤ རྫོག་ ༩ བོག་ ༤ བ།

༡༩༡༩ རྗེ་དཔེ་ ༤༠༡༤ བཅུན། མེ་མཁ་ཅུམ། མི་ བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་གྲུ་མ། རྒྱལ་མ། ༡ མོ་ག་ ༤ སྟོག་ ༥༩ བཟ

११२१ རྩེད་པོ། ༤༠༩༠ དཔྱད། མེས་མཆོམ། གི་ བུ་མཁའ་པ་མཆོག་གི་ མདོ་རྩེ་ལྷན། མེས་ ༡༠ ཟླ་ ༡༩ ཉིན་ ༩ རེ་

༡༩༣ རྗེ་དགོང་མཆོག་ དབུ་མ། སི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་བསྐྱེད་འཁོར་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཙམ་པ། བོན་ ༡༥༡ བ་༩

༡༩༩ རྩོད་གཤེན་ ༡༥༥ བཀའ་ ༣༣༥ བ རམས་མ་པ་གཞིར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ཡེ་ ༣ རྩོད་ ༡༥༥ བ།

११५५ རྩོད་པོ ༤༠༩༠ བརྟན། སེམས་ཅན་ལ། བེ བྱམས་མགོན། མདོ་རྩི་རྒྱུ། ལེས། ༡༠ ཟླ་ ༥༥ ཉིན་ ༡༡ བཟ

༡༡མུ སྒྲིང་གེ ༡༩ བཀའ། བེར་ཕྱིན། ༧ བརྒྱད་ཕྱིར་པ། ལེའུ ༣༡ རྟོག ༡༧༧ བཟ

༡༡མཁའ་མེད་ཀྱི་ ༡༩མཁའ་མེད་ ༥ ཉིང་འཕྲོ་མེད་ཀྱི་མེད་མེད་ ལེན་ ༡མཁའ་ ༤༩ མཁའ་ ཉིང་འཕྲོ་མེད་ཀྱི་མེད་མེད་
མཁའ་

༡༡༧༥ དེ་ཙམ་ན། དབལ་ལྷུངས།

༡༡༣༩ དེ་ལྟར་ཡང་། དཔལ་ལྷན་ལ།

༡༡༥༠ ཡིན་ན་ཡང་། དཔལ་སྤུངས།

༡༡༥༡ གྲངས་ངེས་ཏེ། དཔལ་ལྷུངས།

༡༡༥༩ ཐོབ་ན། དཔལ་ལྷན་པ།

༡༡༥ ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན། དཔལ་ལྷན།

༡༡༤ ཏུམ་དང་། ཞེས་པ་དཔལ་ལྷན་པ་མང་མི་ལྷན་པ་ལྷན་དག་པར་ལྷན་པ་མང་དེ་རང་ལོར་བཞག

༡༡༥ ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ། དཔལ་ལྷན།

༡༡༥ སྤངས་པ་དང་། དཔལ་སྤངས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེད།

༡༡༥༥ མ་དང་ལམ་ལ། དབལ་སྐྱེངས།

༡༡༥༥ གཞན་དོན་དུ། དཔལ་ལྷན་པ།

༡༡༥ རྩེལ། དབལ་སྤངས།

༡༡༩༠ བ་སྒྲུབ་དྲུ དཔལ་སྒྲུབ་ས།

༡༡༩༡ མི་མངའ་ལོ། །དཔལ་སྤྲུལ་སྤུངས་དཔལ་མཉམ་། མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་མི་ལས་གསུངས་པ་དེ་གུ་རྟ་ཡིན་ནོ།།

༡༡༩༩ ལྷོ་ནམ་བཙུལ་ན། ཚེས་སྤུའི། དཔལ་སྤངས།

༡༡༩༩ ལྷོ་བསྐྱར། དཔལ་སྤངས།

༡༡༩༩ ཡིག་རྒྱུང་འདི་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མེད།

༡༡༩༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བྲམ། སྐབས། ༩ ཟླ་ ༣༩ ཞོག ༥༩ བཟ

༡༡༩༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ཡེལ ༡༠ ཟླ་ ༥༩ ཞོག ༡༡ བཟ

༡༡༩༩ གོང་མཆུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ཡེལ ༡༠ ཟླ་ ༥༡ ཞོག ༡༡ བཟ

༡༡༩༩ རྩེ་དགེ ༣༣༥༥ བཟུན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། སྐབས། ༩ ཟླ་ ༡༩ ཞོག ༡༡ བཟ

༡༡༩༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ཡེལ ༩ ཟླ་ ༥༩ ཞོག ༡༡ བཟ

༡༩༠༠ རྩེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བྲམ། སྐབས། ༩ ཟླ་ ༣༩ ཞོག ༥༩ བཟ

༡༩༠༡ གོང་མཆུངས། རྒྱུད་བྲམ། ཡེལ ༩ ཟླ་ ༤༡ ཞོག

༡༩༠༩ རྩེ་དགེ ༣༣༥༥ བཟུན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། སྐབས། ༩ ཟླ་ ༣༩ ཞོག

༡༩༠༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ཡེལ ༡༠ ཟླ་ ༥༥ ཞོག ༡༡ བཟ

༡༩༠༩ ལྷོ་ནམ་བཙུལ་ན། དཔལ་སྤངས།

༡༩༠༩ འཚམས། དཔལ་སྤངས།

༡༩༠༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ཡེལ ༡༠ ཟླ་ ༥༥ ཞོག ༡༡ བཟ

༡༩༠༩ དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་སྐབས་འགར། སྤུར། ཞེས་པར། སྤུ་ཞེས་རྩེ་འཇུག་མེད་པ་བྱུང་།

༡༩༠༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བྲམ། སྐབས། ༩ ཟླ་ ༡༩ ཞོག ༥༩ བཟ

༡༩༠༩ ལྷོ་ནམ་བཙུལ། དཔལ་སྤངས།

༡༩༡༠ ལྷོ་ནམ་བཙུལ་ན། དཔལ་སྤངས།

༡༩༡༡ ལྷོ་བཙུལ་དཔར་མར་འདུན་ཏེ། དཔལ་སྤངས།

༡༩༡༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བྲམ། སྐབས། ༩ ཟླ་ ༣༩ ཞོག ༥༩ བཟ

༡༩༡༩ ཡིག་རྒྱུང་དེ་རྩམས་དཔལ་སྤངས་དཔར་མར་མིགས་ལ།

༡༩༡༩ སྤུལ། དཔལ་སྤངས།

༡༩༡༩ རྩེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། རེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བྲམ། སྐབས། ༩ ཟླ་ ༣༡ ཞོག ༥༩ བཟ

༡༩༡༩ རྩེ་དགེ། དཔལ་སྤངས།

༡༩༡༧ ལོར། དཔལ་ལྷན།

༡༩༡༨ རྗེ་དཔལ་ ༤༠༡༤ བསྟན། གེམ་མ་ཙམ། མི་ བུ་མ་མ་པ་མ་མོ་ལོ། ཡུ་ཏ་ལམ། རྒྱ་མ་མ། ༤ མོ་ཀ་ ༣༣ མོ་ཀ་ ༤ བ།

༡༩༡༩ རེས་ན། དཔལ་ལྷན་པ།

[illegible]

११११ छेदयो १०११ मङ्गल। अमरकठम। छे मङ्गलपः मङ्गलपः। सुदः मङ्गल। अमरकठम। १ मङ्गल ११ मङ्गल ५१ ११

१३१३ བོང་མཆོངས། རྒྱུད་སྡེ་མ། རྒྱལ་སྡེ། ༤ རྩོལ་ ༥३ བོག་ ༦२ བཟ

१९९३ བོད་མཚན་མཛེས། རྒྱུད་གྲུ་མ། སྐབས། ༩ རྩོལ་ ༥༩ རྩོལ་ ༦༩ བཟ

१११६ गोंदमकुंदरा कुंदराया आरा ९ मोंग ५१ मोंग २० १५

༡༩༣༥ གོང་མཆུངས། རྒྱུད་བླ་མ། སྐུ་བས། ༩ རྩོག ༤༧ རྩོག ༧༠ བཟ

༡༩༩༦ འདི་ལོ་ལྷོ་ཏུ་མ་ལུ་བཟུལ་ལྷོ་ཏུ་བཟུལ་པ་པོ་རྒྱུ་། ཞེས་པའི་མི་ལ་འདི་དཔལ་ལྷོ་ཏུ་བཟུལ་པ་མ་ལི་ལྷོ་ཏུ་།

༡༢༣༧ རྣམ་ལུ་བྱུང་། དབུ་ལྷ་མོ་མཆོད་པ་།

༡༩༩༤ ལྷོ་ཁྱེལ་འདི་དཔལ་སྤྱད་པ་མཉམ་པ་སྤྱད་སྟེ་ལ་པའི་མཆུག་མཆོད་པ་པའི་མཆོན་ལུང་གི་གོང་དུ་བྱུང་།

ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་མཆན།

པདྨ་པ་ཚོས་མ་དཔེ་ལྟ་བུ་དཔེ་པར་མའི་ས་རྒྱ་བཀའ་འཁུར་གྱི་ས་པར་གསུང་འཁུར་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་
དཔར་མ་གཞན་ལོན་ཅུང་བསྐྱར་ལུལ་ནི། ལྟ་བུ་དཔེ་པར་མ་གཞི་ལ་བྱས་པའི་རྒྱང་རྟོག་ཤིང་དཔར་དང་། ལང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༠
ལོའི་ས་རྒྱའི་ཤིང་དཔར། ལྷོ་མོན་ཐང་གི་གསེར་ཡིག་གིས་མ། ལྷོ་མོན་ཐང་རྒྱུ་རྩ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་དབུ་མེད། ཞ་ལུ་
དགོན་ཅུ་བཞུགས་པའི་གོང་མ་རྣམས་ལྟེང་གསུང་འཁུར་བྱས་མ་ལོད་བརྩུ་བརྩུ་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ལུ་ལྷ་དགོན་ཅུ་
བཞུགས་པའི་གོང་མ་རྣམས་ལྟེང་གསུང་འཁུར་བྱས་མ་ལོད་བརྩུ་ལོད་པའི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། དཔར་མ་དེ་རྣམས་ལ་
འཛིན་པ་བཞིན་བསྐྱུས་ཆོག་རྒྱང་རྟོག་ས་རྒྱུ་ཤིང་དཔར། གསེར་གྱིས་ལྷོ་མོན་ཐང་དབུ་མེད། ཞ་ལུ་ལུ་ལྷ་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པས་
མཁུན་པར་མ་རྒྱུ་དེ།

༡ ལྷ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། གསེར་བྱིས། ལྷོ་མོན་ཐང་དབུ་མེད།

१ छे'नमे ६०२० चङ्कुर। अमरुतमा बि प्रुअवा'मर्गव'पो। मर्दे'छे'कुल। येल २० भौंग ७१ मेरा ३५ व६ छे'

དགེ་བསྐྱེད་འགྲུར་དུ། རྫོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད་དང་། །

༡ མ་དཔེ་དང་དཔར་མ་གཞན་ལ། ཟོད་མེད་གཞི་ས་དང་། ཞེས་ལྷན་ཁང་གི་དགོ་བསྟན་འགྲུང་ལུང་། ཟོད་མེད་ཞིང་དང་།

༡༥ རྩེ་དགེ ༡༡༩ དགེ། མདོ་རྩེ། ༡ མུང་ཡང་མ། མོག ༡༩༠ ༡༥ དགེ་ཡུན་ལ་འཁྱེད་མ་གསེལ་ན། །མུ་ལྷོག་མེ་ཅན་།

ལ་ཕྱག་མཐོ་འབྱུང་། །ས་སྒྲུའི་ཤིང་དབར་། ག་མེར་ཡིག་བྲིས་མ་དང་། བྱག་མི་བྱེད། ཞལ།

༩༥ དེ་ཡང་ལ་ལ་གོས་མེར་པོ། ཞལ།

༩༦ དང་པོ་ལའང་། ཞལ།

༩༧ ས་པར་ཀྱན་དག་འུལ་མཆོན། པོད། ད དལ་མ་ལུགས་ཀྱི་མེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག ཤོག ༩༩༡ ནས་ ༩༩༧

༩༨ ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞལ།

༩༩ རྗེ་དག ༤༠༩༠ བརྟན། མེམས་ཅམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྟུན། ལེལ ༧ སྟོག ༤ ཤོག ༤ བར

༡༠ གོང་མཆོངས། མདོ་ལྟུན། ལེལ ༥ སྟོག ༧ ཤོག ༤ བར

༡༡ གོང་མཆོངས། མདོ་ལྟུན། ལེལ ༥ སྟོག ༨ ཤོག ༤ བར

༡༢ ང་ལྟ་བུའི། ཞལ།

༡༣ རྗེ་དག ༤༠༩༠ བརྟན། མེམས་ཅམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྟུན། ལེལ ༡༡ སྟོག ༡༡ ཤོག ༡༢ ན

༡༤ རྗེ་དག ༢༩༧༡ བརྟན། དལ་མ་ ལ རྒྱལ་གསལ་ཞིབ་ལྟ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༡༢ ཤོག ༢༠ བར

༡༥ རྗེ་དག ༤༡༤༧ བརྟན། འདུལ་བ། ཟུ གསང་བ་བྱིན། གཞོན་རུམ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། ཤོག ༩༤༤ བར

༡༦ རྗེ་དག ༧༤ བཀའ། མདོ་ལྟུན། ག མདོ་ལྟུན་པ་བཟང་། སྟོག ༩༥ ཤོག ༩༥ ན

༡༧ རྗེ་དག ༢༩༧༡ བརྟན། དལ་མ་ ལ རྒྱལ་གསལ་ཞིབ་ལྟ། སྤྱོད་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༢༠ ཤོག ༩༡ ན

༡༨ རྗེ་དག ༤༠༩༤ མདོན་པ། ཀ སྤྱོད་པོན་དབྱིག་གཉིན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༥༥ ཤོག ༡༢ ན

༤༠ མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཞལ།

༤༡ རྗེ་དག ༤༠༩༠ བརྟན། མེམས་ཅམ། བི མདོ་ལྟུན། ལེལ ༡༢ སྟོག ༡༤ ཤོག ༩༥ བཟ་སྤྱིང་མེའི་འཇུག་

བུམས་པ་ལྟེ།

༤༢ རྗེ་དག ༡༤༤༠ བརྟན། དལ་མ་ བི རྒྱལ་གསལ་ཞིབ་ལྟ། བསྐྱེད་པ་ཀྱན་ལས་བཅུ་པ། ལེལ ༡ ཤོག ༧ བཟ

༤༣ རྗེ་དག ༡༧ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེགས། ཆ འོད་ཟུང་གི་ལེལ ཤོག ༡༩༠ ན

༤༤ རྗེ་དག ༩༥༠ བཀའ། མདོ་ལྟུན། ཟ ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༩༧༥ ན

༤༥ ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། ཞལ།

༤༦ གཞན་ལ་ཡན་པར་སྟེར་བའོ། ཞལ།

༤༧ རྗེ་དག ༤༡༩༧ བརྟན། སྤྱིང་ཡིག ག མགོན་པོ་ཀྱུ་ཟུལ། རིན་ཆེན་ཐོང་བ། ལེལ ༤ སྟོག ༡༤ ཤོག ༡༢ བར

༤༨ རྗེ་དག ༡༢ བཀའ། ཤིང་བྱིན་ལྟ་ཆོགས། ཀ ལུང་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཤོག ༡༤ ན

༤༧ རྗེ་དགོ ༢༤༡༡ བསྐྱེད་པ་དབྱེ་མཉམ་ལ་སྟོན་འཇུག་ལེའུ་ ༡ སྟོག་ ༡༧ འོག་ ༢༧ བཟ

༤༨ འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ། ཞེ་ལ།

༤༩ རྗེ་དགོ ༥༥ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཅ་ ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། འོག་ ༡༡༧ ནུ

༥༠ སྟོན་པ་ལ་གཙོ་མི་བྱ་བར། རྒྱལ་ཁྱིམ་སྐྱེད་པ། ཞེ་ལ། ལུ་ལ།

༥༡ རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྐྱེད་པ་ལས། ཞེ་ལ།

༥༢ རྗེ་དགོ ༢༤༡༡ བསྐྱེད་པ་དབྱེ་མཉམ་ལ་སྟོན་འཇུག་ལེའུ་ ༡ སྟོག་ ༢༧ ནུས་ ༢༧ འོག་ ༢༡ ནུ

༥༣ རྗེ་དགོ ༢༤༢ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨེ་ དྲིན་ལཱ་བསྐྱེད་པའི་མདོ། འོག་ ༡༤༢ བཟ

༥༤ རྗེ་དགོ ༢༤ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཆ་ དྲང་སྟོང་རྒྱལ་བས་ཁྱེས་པའི་མདོ། འོག་ ༢༤༡ ནུ

༥༥ རྗེ་དགོ ༢༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཀ་ མདོ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་བཟང་། འོག་ ༢༤༢ བཟ

༥༦ རྗེ་དགོ ༤༠༢༠ བསྐྱེད་པ་སེམས་ཅམ། མི་ དུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། ལེའུ་ ༡༡ སྟོག་ ༤༢ འོག་ ༢༢ ནུ

༥༧ མདོ་ལས། སྟོང་བ་དག་ནི་མཐོང་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱལ་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཞེས་པའི་མདོ་རྩམ་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༨ ཐུན་ཆོག་སྐྱེད་ཏུ། ཞེ་ལ།

༥༩ རྗེ་དགོ ༢༤༡༡ བསྐྱེད་པ་དབྱེ་མཉམ་ལ་སྟོན་འཇུག་ལེའུ་ ༡ སྟོག་ ༢༧ འོག་ ༡༢ བཟ བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཏུ་རྒྱུགས་པར་
འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་།

༦༠ རྗེ་དགོ ༢༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཉི་མེ། ཨེ་ འོག་ ༢༧ བཟ

༦༡ འདི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རྗེ་དགོ ༤༡༥༠ བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་རབས། ཏུ་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་པོ། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད།

སྐྱེས་རབས། ༢ འོག་ ༢༠ བཟ དང་། སྐྱེས་རབས། ༣ འོག་ ༥ ནུ དང་། སྐྱེས་རབས། ༤ འོག་ ༡༡ ནུ ནང་

བཞུགས།

༦༢ རྗེ་དགོ ༢༤༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨེ་ མཛངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ་ ༢༢ འོག་ ༡༢༡ ནུ

༦༣ རྗེ་དགོ ༢༤༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨེ་ གསེར་མདོག་གི་སྟོན་ཀྱི་སྟོང་བ། འོག་ ༡༡ བཟ

༦༤ རྗེ་དགོ ༤༠༢༠ བསྐྱེད་པ་སེམས་ཅམ། མི་ དུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། ལེའུ་ ༡༡ སྟོག་ ༤ འོག་ ༢༡ ནུ

༦༥ གོང་མཆོངས། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། ལེའུ་ ༡༡ སྟོག་ ༢༠ འོག་ ༢༢ བཟ

༦༦ རྗེ་དགོ ༢༤༡༡ བསྐྱེད་པ་དབྱེ་མཉམ་ལ་སྟོན་འཇུག་ལེའུ་ ༤ སྟོག་ ༡༢༢ འོག་ ༢༠ ནུ

༦༧ རྗེ་དགོ ༤༠༢༤ བསྐྱེད་པ་སེམས་ཅམ། མི་ དུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ཀྱི་བཤད་པ། འོག་ ༢༡༢ བཟ

༦༨ རྗེ་དགོ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྐྱེ་ཆོགས། ཀ་ སྟོན་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། འོག་ ༡༢ བཟ

- ༡༡ རྩེ་དགོ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༩ འོག ༩༧ ནུ།
- ༡༢ ཐ་མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྲེད། །རྒྱལ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟན་ཐོས། །མ་འབྲེལ་བ་ཡིས་ཆོག་མི་བཅུན། །ལུ་ལ།
- ༡༣ ལོག་པར་ལྟ་བུ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད། །ལུ་ལ།
- ༡༤ རྩེ་དགོ ༤༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གོ མགོན་པོ་ཀླུ་སྤྱབ། རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ། ལེལ། ༡ སྟོག ༡༤ འོག ༡༠༧ བ༡
- ༡༥ རྩེ་དགོ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ ཐུན་ཆོག་ས་ཀྱི་གཞི། བམ་པོ། ༩༥ འོག ༩༥༠ ནུ།
- ༡༦ རྩེ་དགོ ༤༠༥ བཀའ། རྒྱུད། ལ དཔུང་བཟང་གིས་ལུས་པའི་རྒྱུད། ལེལ། ༩ འོག ༡༩༩ ན༡
- ༡༧ རྩེ་དགོ ༤༩༡༠ བསྟན། ཆད་མ། ཅ ཆད་མ་རྩམ་འབྲེལ། ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེལ། ༩ སྟོག ༩༩༥ འོག ༡༡༧ ནུ།
- ༡༨ རྩེ་དགོ ༩༩༩༤ བསྟན། དཔུང་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྤྱབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༩༤ སྟོག ༡༡ འོག ༡༧ བ༤
- ༡༩ རྩེ་དགོ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༩ ཡོངས་སྤྱུ་རྩ་ངན་ལས་པ་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། འོག ༤ ན༩
- ༢༠ འདོད་ལོག་སྤངས་པས་མི་གཙང་སྦྱོད་ཤུགས་ལ་སྤངས། ཞ་ལ།
- ༢༡ རྩེ་དགོ ༤༡༤༡ བསྟན། འདུལ་བ། སྤྱི་བློ་བདེ་པོན་སྤྱན་ལ་སྤྱི། དགོ་བསྟེན་གྱི་ཐུམ་པ་བརྒྱུད་བ། འོག ༡༥༤ བ༧
- ༢༢ རྩེ་དགོ ༩༩༤ བཀའ། མདོ་ཤེ། ས ཆད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཆོམས། ཆོམས། ༩༩ འོག ༩༤༩ བ༡
- ༢༣ རྩེ་དགོ ༤༤༩༠ བསྟན། ཐུ་ཆོག་ས། རོ སྤྱུ་པའི་མཐའ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། འོག ༡༩༠ བ༧
- ༢༤ ཁོ་བོའི་སྤྱུ་མ་རྩེ་བཅུན་ས་སྤྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་ཡིན་པེས་ལ་དེའི་གསུང་འདི་གང་ནས་བྱངས་
འཆོལ་ཞིབ་ལུས་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་གྱུར།
- ༢༥ རྩེ་དགོ ༤༠༧ བཀའ། རྒྱུད། ལ ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་བྱེད། འོག
༡༧༥ བ༤
- ༢༦ སྤྱིས་སྤངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞ་ལ།
- ༢༧ འདིར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་དེ་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
- ༢༨ རྩེ་དགོ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༡ འདུལ་བ་གཞི། འོག ༡༩༩ བ༡
- ༢༩ ས་བཏ་ཀུན་དགའ་བྱུལ་མཆན། བོད། ཐ ས་སྤྱུ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༩ སྟོག ༡༡ འོག ༩༡ བ༡
- ༣༠ རྩེ་དགོ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། བི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཤེ་རྒྱུན། ལེལ། ༡༧ སྟོག ༩ འོག ༩༡ བ༩
- ༣༡ ཁོང་མཚུངས། མདོ་ཤེ་རྒྱུན། ལེལ། ༡༧ སྟོག ༩༡ འོག ༩༩ བ༩ མ་དཔེར་གསུངས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་། མ་
ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ། ཞེས་བཅོས་པ་ཡིན།
- ༣༢ རྩེ་དགོ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ། ༤ འོག ༡༩ བ༡

- ༧༩ རྩེ་དགེ ༩ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ མོ་མོར་ཐར་པའི་མདོ། ཤོག ༩ བ།
 ༧༩ རྩེ་དགེ ༡༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་བྲེང་བ། ལེལ ༩ སྟོག ༥༩ ཤོག ༡༡༥ བ།
 ༧༥ རྩེ་དགེ ༡༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ དཔྱིག་གཉེན། ཡོན་ཏན་བདུན་ཡོངས་སྤྱུ་བརྗོད་པའི་གཏམ། ཤོག ༡༥༩ བ།
 ༧༥ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན་སྒྲ་ཆོགས། ༡ མདོ་སྟུང་བ། ཤོག ༡༧ བ།
 ༧༥ རྩེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། མེས་མཚམ། བེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ལེལ ༩༡ སྟོག ༥༩ ཤོག ༩༩ བ།
 སྟོག་འདི་རྩེ་དགེ་བསྟན་འཇུག་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན།
 ༧༩ རྩེ་དགེ ༩༩༥༡ བསྟན། དཔམ་ལ རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༩ ཤོག ༡༥ བ།
 ༧༧ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༠༠ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༠༡ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༠༩ རང་སྟུག་པ་མ་ཡིན་གཞན་ཅི་ལའང་། ཞལ།
 ༡༠༩ རྩེ་དགེ ༥༥ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ག བྱང་རྒྱུ་མེས་མཚུངས་པའི་རྩེ་སྟོང་། ལེལ ༩ ཤོག ༧༩ བ།
 ༡༠༥ རྩེ་དགེ ༩༩༥༡ བསྟན། དཔམ་ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༡ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༠༥ རྩེ་དགེ ༡༡༥༩ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་བྲེང་བ། ལེལ ༩ སྟོག ༩༠ ཤོག ༡༡༥ བ།
 ༡༠༥ རྩེ་དགེ ༩༩༥༡ བསྟན། དཔམ་ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༠༥ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༡༠ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༠༥ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༠༧ མདོ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་བྱུབ།
 ༡༡༠ རྩེ་དགེ ༩༩༥༡ བསྟན། དཔམ་ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༩༧ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༡༡ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༡༩ ཤོག ༡༠ བ།
 ༡༡༩ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༤༠ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༡༩ རྩེ་དགེ ༤༠༥༧ མདོན་པ། ཀ དཔྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༩ སྟོག ༩༥ ཤོག ༩ བ།
 ༡༡༥ རྩེ་དགེ ༩༩༥༡ བསྟན། དཔམ་ལ ཞི་བ་ལྟ། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༤༩ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༡༥ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༤༩ ཤོག ༡༥ བ།
 ༡༡༥ གོང་མཚུངས། སྟོང་འཇུག ལེལ ༥ སྟོག ༥༩ ཤོག ༡༥ བ།

༡༡༧ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༤༧ འོག ༡༤ བ༡

༡༡༨ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༡༡༩ འོག ༣༤ བ༡

༡༡༩ གཉིས་པ་དུས་ལ་བསྐབ་པ་ནི། ཞལ།

༡༢༠ ཟླ་དགེ ༤༡༡༧ བཟླ། འདུལ་བ། རྩ ཡོན་ཏན་འོད། འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བ། འོག ༡༤ བ༤

༡༢༡ ཟླ་དགེ ༤༡༡༩ བཟླ། སྤྱིང་ཡིག ཇེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ། བཤེས་སྤྱིང། སྟོག ༥ འོག ༤༩ བ༧

༡༢༢ ཟླ་དགེ ༤༢༠ བཀའ། རྒྱུ། ༡ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཙཱོ། འོག ༡༤༤ བ༤ འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཇེ་བཞིན་མ་རྟེན།

༡༢༣ ཟླ་དགེ ༤༢༡༡ བཟླ། དབུ་མ། ལ སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༡༠༤ འོག ༡༨ བ༡

༡༢༤ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༡༡༡ འོག ༡༤ བ༩

༡༢༥ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༡༠༧ འོག ༡༨ བ༤

༡༢༦ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༧༩ འོག ༡༧ བ༡

༡༢༧ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བཟླ། སེམས་ཙམ། བེ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༧ སྟོག ༡༠ འོག ༣༡ བ༤

༡༢༨ རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ལྷན། ཞལ་དགོན།

༡༢༩ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བཟླ། སེམས་ཙམ། བེ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༧ སྟོག ༣༩ འོག ༤༩ བ༩

༡༣༠ ཟླ་དགེ ༤༡༡༡ བཟླ། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༤ སྟོག ༡༣༤ འོག ༤༠ བ༩

༡༣༡ ཟླ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་བྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ ཀ སྤྱིང་པ་ཆོགས་སྤྱིང་པ་ཙུང་པ། འོག ༡༤ བ༩

༡༣༢ ཟླ་དགེ ༤༡༡༩ བཟླ། སྤྱིང་ཡིག ཇེ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ། བཤེས་སྤྱིང། སྟོག ༡༥ འོག ༤༡ བ༡

༡༣༣ ཟླ་དགེ ༤༠༩༠ བཟླ། སེམས་ཙམ། བེ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟེ་རྒྱུ། ལེལ ༣༡ སྟོག ༤༠ འོག ༣༩ བ༩

༡༣༤ ཟླ་དགེ ༤༡༡༡ བཟླ། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༩ འོག ༤༠ བ༤

༡༣༥ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༤༣ འོག ༤༩ བ༤ མ་དབེར་རྒྱལ་ཙཱོལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི། ཞེས་བྱུང་

ཡང། ཟླ་དགེ་བཟླ་བ་ལྷ་རྩ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པར་བཅོས་ཡོད།

༡༣༦ ཟླ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱེན། ཀ བརྒྱད་རྟོང་པ། ལེལ ༤༩ འོག ༤༩༥ བ༩

༡༣༧ ཟླ་དགེ ༤༡༡༡ བཟླ། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྷ། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༡༡ འོག ༤༠ བ༩

༡༣༨ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༩ འོག ༤༠ བ༤

༡༣༩ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༤ འོག ༤༠ བ༤

༡༤༠ གོང་མཆོངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༧ སྟོག ༥ འོག ༤༠ བ༤

- ༡༤༡ ཞོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༥ གློག ༤ ཤོག ༡༠ ནུ
 ༡༤༢ ཞོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༥ གློག ༥ ཤོག ༡༠ ནུ
 ༡༤༣ ཞོང་མཚུངས། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༥ གློག ༡ ཤོག ༡༠ ནུ
 ༡༤༤ ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། སལ་ཆེན། ༡ རྒྱུད་ལུལ་ཡོངས་སྤྲུང་ག་པའི་མདོ། ལེལ ༡༤ ཤོག ༡༡༩ ནུ
 ༡༤༥ འདིར་སྒྲིབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ལུལ་ཡོངས་སྤྲུང་ག་པའི་དོན་བསྟུས་གསུངས་པ་བསྟན་འཇུག་དུ་མ་
 བརྟེན་མོད། ཟླ་དག་བསྟན་འཇུག་དུ་སྒྲིབ་ཅན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལུལ་ཡོངས་སྤྲུང་ག་
 པའི་མདོའི་དོན་མདོར་བསྟུས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེར་དགོངས་སམ་བརྟག་གཞུང་དེ་ནི་ཟླ་དག ༡༤༥༥ བསྟན།
 དབུ་མ། གི ཤོག ༡༣༥ བཀ ༣༥ ༡༣༥ ནུ བར་བཞུགས།
 ༡༤༦ ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་བསྟེན་ནས་སྤྱུ་ཞུ་དགོན།
 ༡༤༧ ཟླ་དག ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༥ གློག ༡༠༡ ཤོག ༡༤ ནུ
 ༡༤༨ ཟླ་དག ༡༤༤༤ བསྟན། དབུ་མ། ཆ འཕགས་པ་ལྷ། བཞིབ་རྒྱུ་ལ ལེལ ༥ གློག ༥ ཤོག ༤ ནུ
 ༡༤༩ ཟླ་དག ༤༠༤༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ༢ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ། ཤོག ༤༠ བཀ
 ༡༥༠ ཟླ་དག ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་རྒྱུ། ལེལ ༡༥ གློག ༡༡ ཤོག ༡༡ བཀ
 ༡༥༡ ཞོང་མཚུངས། མདོ་ཟླ་རྒྱུ། ལེལ ༡༥ གློག ༡༡ ཤོག ༡༡ བཀ
 ༡༥༢ ཟླ་དག ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ རྒྱུད་པ་ཆོགས་སྤྲུང་བཙད་པ། ཤོག ༡༩ བཀ
 ༡༥༣ ཟླ་དག ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ཟླ་རྒྱུ། ལེལ ༡༠ གློག ༡༥ ཤོག ༩ བཀ
 ༡༥༤ ཟླ་དག ༡༡༡༥ བསྟན། བསྟོན་ཆོགས། ༡ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཆོས་སྤྱུལ་གནས་པའི་བསྟོན་པ། ཤོག ༤༩ ནུ
 ༡༥༥ སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་མཉམ་པར། ལུལ།
 ༡༥༦ ཟླ་དག ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༡ གློག ༡ ཤོག ༡༩
 ༡༥༧ དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལུལ།
 ༡༥༨ ཟླ་དག ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༩ གློག ༡༤༡ ཤོག ༡༥ ནུ
 ༡༥༩ ཟླ་དག ༡༤༧ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༥ ཉིང་འཛིན་རྒྱུ་པོའི་མདོ། ལེལ ༩ ཤོག ༡༥ ནུ
 ༡༦༠ ཟླ་དག ༤༡༡༠ བསྟན། ཆད་མ། ཅེ ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེལ གློག ༡༡༤ ཤོག ༡༡༥ བཀ
 ༡༦༡ ཟླ་དག ༤༩༤ བཀའ། རྒྱུད་འཇུག། ཐ རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང། སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རིམ་པ་ཕྱེ་བ། ཤོག ༡༥༩ བཀ
 ༡༦༢ ཟླ་དག ༡༤༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྷ། རྒྱུད་འཇུག ལེལ ༡ གློག ༥ ཤོག ༡༩ ནུ

༡༤༣ གོང་མཚུངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༠ སྟོག ༡༣ བ༥

༡༤༤ གོང་མཚུངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༩ སྟོག ༡༣ བ༥

༡༤༥ གོང་མཚུངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༤ སྟོག་འདི་མྱེ་དགེ་བསྟན་འབྱུང་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།

༡༤༦ མྱེ་དགེ ༣༡༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྗ། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༩ སྟོག ༡༤ བ༥

༡༤༧ མྱེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༡ འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༡༩ སྟོག ༡༤༣ བ༡

༡༤༨ མྱེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་མྱེ། ཡོངས་སྒྱུ་རྩ་རྩ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པའི་མདོ། སྟོག ༡༤༧ བ༣

༡༤༩ མི་རྒྱུས་པའི་གཞུང་འོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༥༠ མྱེ་དགེ ༣༡༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞིབ་ལྗ། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༤ སྟོག ༡༤ བ༣

༡༥༡ གོང་མཚུངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༠ སྟོག ༡༤ བ༣

༡༥༢ གོང་མཚུངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༤ སྟོག ༡༤ བ༣

༡༥༣ གོང་མཚུངས། སྤྱིང་འཇུག ལེལ ༡ སྟོག ༡༥ སྟོག ༡༤ བ༥

༡༥༤ མྱེ་དགེ ༤༡༥༠ བསྟན། སྒྲུལ་རབས། ཏུ དབའ་པོ། སྒྲུལ་རབས་ཀྱི་རྒྱུ། སྒྲུལ་རབས། ༡༩ སྟོག ༡༩༡ བ༩

༡༥༥ མྱེ་དགེ ༤༠༥༤ མདོ་རྩ་བ། ༡༧ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོ་རྩ་བ་མཛོད། གནས། ༤ སྟོག ༤ སྟོག ༡༤ བ༣

༡༥༦ མྱེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བྱི དབུ་མ་མགོན་པོ། མདོ་མྱེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༡ སྟོག ༤༣ སྟོག ༡༡ བ༣

༡༥༧ གོང་མཚུངས། མདོ་མྱེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༡ སྟོག ༣༤ སྟོག ༡༤ བ༧

༡༥༨ མ་གྲུང་པ་གང་ཡང་མེད་པས། ཞུ།

༡༥༩ མྱེ་དགེ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་མྱེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ ༡༤ སྟོག ༡༡༥ བ༥

༡༦༠ མྱེ་དགེ ༤༡༥༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག བོ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༣ སྟོག ༡༩ སྟོག ༡༡༧ བ༣

༡༦༡ མྱེ་དགེ ༤༡༥༠ བསྟན། སྒྲུལ་རབས། ཏུ དབའ་པོ། སྒྲུལ་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུ། སྒྲུལ་རབས། ༡ སྟོག ༡༤ བ༤

༡༦༢ ལོ་རྒྱུས་འདིའི་ཁྲུང་འོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༦༣ མྱེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བྱི དབུ་མ་མགོན་པོ། མདོ་མྱེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༡ སྟོག ༣༤ སྟོག ༡༤ བ༡

༡༦༤ གོང་མཚུངས། མདོ་མྱེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༡ སྟོག ༡༣ བ༣

༡༦༥ གོང་མཚུངས། མདོ་མྱེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༠ སྟོག ༡༣ སྟོག ༤ བ༥

༡༦༦ གོང་མཚུངས། མདོ་མྱེ་རྒྱུ། ལེལ ༡༡ སྟོག ༤༣ སྟོག ༡༡ བ༣

༡༦༧ མདོ་ལས། ཆོར་བཀའ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བསྐུལ་བའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འདི་འོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༡༢ གོང་མཚུངས། རྩོད་འཇུག ལེན། ༥ རྩོག ༡༥༦ རྩོག ༩༩ བཅ

[illegible][illegible]

११५ རྩོད་གཏེ ११०० བརྟན། རྩོད་འགྲེལ། ༢ མཐོན་པོ་རྩོད་ཀྱི་ལུང། ལུང་རྩོད་མེས་མཁའ་འགྲེལ། རྩོན་ ༩༩ རྩོད་ ༩༠ བཟ།

༡༩ རྟེན་གོ ༤༠༥༠ དུས་ན། སེམས་ཅཱམ། བི ཐུངས་དཔལ་ལོན་པོ། མདོ་རྟེན་ཀློན། ལེའུ་ ༡༧ རྟོག་ ༡༩ རྟོག་ ༢༡ དཔ

१११ षोडशकुण्डला षड्विंशकुण्डला त्रयोविंशकुण्डला १२ श्लोक १६ श्लोक १९ पद

༡༡༧ རྩི་དགོ ༡༩ དགའ། བེར་ཁྱིམ་རྩི་མོ་གས། ༧ རྩི་པ། རྩི་པ། ༧ མོ་ག ༥ མོ་ག ༡༩ དག

१९० छेदको ८०९० पङ्क्ति समाप्तमा बि प्रकाशनामकोतर्फबाट मर्नेछु। यो २१ भौग ५१ मेरा १२ वटा

༩༩། རྩེད་གེ ༩༡༡༥ བསྟན། འདུལ་བ། ལྷ ལོན་ཏན་འོད། འབྲེལ་བ་མཛོེན་པར་བརྟོད་པ་རང་གི་རྣམ་པ་མཁན། ལོག ༣༩

३३

१११ རྟེན་པོ་ ༤༣༤ བརྟན། ཡུག་སྒྱུ་བརྟན་པོཙ། རོ་ ཅན་ཀ ཅན་ཀའི་ཡུག་སྒྱུ་བརྟན་པོཙ། ཡེལ་ ༡ རྟོག

१३६ नम

༡༩༩ བོད་མཚུངས། ཅན་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་ཅན། ཡེ་ལུ། ༡ བོད་ ༡༩༧༧ ལ།

༡༩ གཤམ་ཆ་རྒྱུ་དགའ་ལྷན་མཆོད། བོད། ༢ ལམ་གསལ་པ་འཛིན་པོ་ཆེ་ལོ་གཏེར། རབ་བྱེད། ༣ སྤྱི་ཀ ༡༡ རྟོག ༥

३१

༡༩༥ རྩེད་པོ་ ༡༩༧༡ བརྟན། དབང་མ། ལ་ ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག་ ལེན། ༥ རྩོག་ ༡༩ བོག་ ༡༡ བལ

༡༩༧ རྩོམ་པ་ ༤༠༧༥ བསྟན། མཛོམ། ཀླ དབྱིག་གཞེན། ཚཱ་མཛོམ་པ་མཛོམ། གནས། ༡ རྩོམ་ ༣ བོག་ ༡ བཟུང་མ་

དཔེར་དེ་མེད་པས་གུང་ཞེས་བྱུང་ཡང་། མཐོང་ཅུ་ལྟར་བཅོས།

१९२३ རྩི་དགེ ༤༩༡༠ བརྒྱུ། ཚེ་མ། ༥ ཚེ་མ་རྒྱུ་པ་ལེ་ལེ། ཚེ་མ་རྒྱུ་པ་ལེ་ལེ། རྩི་ག ༩༡༤ རྩི་ག ༡༡༧ བཟ

༡༩༤ གོང་མཆོད་སྐུ་ལ། ཚན་མཆོད་པའགྲེལ། དང་དོན་ལེལ། རྒྱུག་ ༩༧༩ བོག་ ༡༠༩ པ། དེས་ན་དོན་པའི་སྙན་པས་བྲུབ།

༡༩༧ མདོ་ལམ། རྩོད་དེ་ཙམ་དུ་རྒྱལ་པར་པ་བྱི་ཚེད་པ་མི་པོ་ཚོད་པ་པ་ཞེས་མོན་མཁྱེན་མདོ་པ་དེ་དོན་པའི་མ་ལུགས།

༡༩༠ རྩོད་གོ ༡༩༥ དགའ་མདོ་ལྗེ། མ་ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་མཁས། ཐོས་པའི་ཆོས་མཁས། ༡༩ རྟོག ༡༩༩ དག

༡༡༡ མཉན་པར་བུས་ན་ལྷག་མཐོང་འཕེལ། ཞེས་པའི་ཁྱད་འདིའི་ཁྱད་སྒྲིང་སོན་མ་བུང་།

१११ ཁོ་ལོ་མ་གྲུག་པའི་རིགས་པའི་གཏོར་ལྗེ་པ་འི་མདུན་ལ་དཀོན་མཆོད་པ་གོ་སྒྲུབ་ཞེས། ལྷ་པ་པའི་མཐའི་དཔེ་པ་

ཞེས་པའི་སྐད་ཀྱི་སྐུ་མཐུན་པ་ལྟར། ལྷ་ས་པ་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ལྟར་ཞེས། ཞེས་པ་ལྷ་ས་པ་དེ་དང་གཞི་དགའི་ག

ཡིན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་མོད། ས་པར་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་གྲུབ་བཅའ་རྣམས་འབྱེད་ཅེས་པ་མ་བཞུགས་པས་ཁོ་བོས་ཞིབ་
ཏུབ་བརྟག་ན་དེའི་གསུང་གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཞེས་པ་ས་པར་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོར་བཞུགས་པ་
དེ་རང་ཡིན་པར་མཐོང་བས་བརྟག།

༡༩༩ འདིར་ས་པར་གྱིས་མདོ་གང་ལ་དགོངས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༩༩ གཞོད་པས་རྒྱལ་པོ་དང་མཁས་པ་རྣམས་དཔང་བཞིས་ལ། ཞ་ལ།

༡༩༧ རྒྱན་གསལ་བ་པོ་ན་རེ། ཞ་ལ།

༡༩༧ ལུང་འདིའི་ཁྱད་སྟེང་སོན་མ་བྱུང་།

༡༩༧ དུམ་ཟེ་མོ་སྟུང་པ། ཞ་ལ།

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༡༩༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མི་སྒྲིལ་བ་སྟེང་པོ། དུག་རྒྱུ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། འོག ༧༧ བ༧

༡༩༩ གོལ་ས་གསུམ་ཁམས་གསུམ་གྱི། ཞ་ལ། ལུ་ལ།

༡༩༩ དུམ་ལ་བར་འགོ་བ་བྱང་རྒྱུ་གྱི། །གཏན་གྱི་གོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༡༩༩༩ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བཞོད། འོག ༡༠ ར༧

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཉི་མེ། ཨ་ འོག ༡༩༠ བ༩

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྒྲ་ཆོགས། ཀ རྩེད་པ་ཆོགས་སྒྲ་བཅུད་པ། རྒྱབས། ༥ འོག ༡༩ བ༩

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༡༠ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཅ ལྷའི་ལྷོ་གྲོས་རབ་གནས་གྱིས་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། འོག ༡༩

བ༩

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༩༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་དུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ། ༡༩ སྟོག ༧༩ འོག ༡༩ བ༩

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༩༠༧༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཉི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞིབ། དུམ་མ་རྒྱན་གྱི་མན་ངག་ འོག ༡༩༠ བ༩

༡༩༧ ཞང་བརྩོན་འགྲུལ་གྲགས་པ། གསུང་འབུམ་པོད། ང་ དུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལམ་ཟབ་མཐར་ཐུག་ ལེལ། ༡༠ འོག ༧༩ ར༩

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༩ ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ། ལེལ། ༣༩ འོག ༣༩༧ བ༩

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱུད་སྟོང་པ། ལེལ། ༡ འོག ༩ ར༩

༡༩༠ རྩེ་དགེ ༩༠༧༩ བསྟན། མདོན་པ། ཀ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མདོད། གནས། ༩ སྟོག ༥ འོག ༡༩ བ༧

༡༩༡ སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། ཞ ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ། འོག ༡༩ ར༧

༡༩༩ རྩེ་དགེ ༩༩༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེལ། སྟོག ༡༩ འོག ༡༠༩ བ༧

१५९ ལྷོ་དགེ་ ११༥། བཏུམ་ དཔུམ་ བཟུམ་ཤུགས་པ་ དཔུམ་འཕུག་པ་ ལེས་པ་བཟུང་། ༡ ལྷོ་ག ༡ ལྷོ་ག ༣༠། ༣༡

༡༧༧ རྟེན་གཤམ་ ༡༡༠༩ བཅུན། བཅྟེན་མོག་མ། ཀ མཐོ་བཅུན་གྲུབ་མ། ཟུང་བར་འཕགས་བཅྟེན། མོག་ ༡ ནང

༡༥༦ རྩེ་དགོ ༡༣ དགའ། བེར་ཕྱིན་སྒྲ་ཚོགས། ཀ ལྷ་དཔ། སྒྲ་བས། ག བོག ༡༧ དམ

༡༥༧ རྩེ་དགེ་ ༣༥༧) བརྟན། དུ་མ། ལ། ཞི་བ་ལ། རྩེ་དུག་ ལུ། ༩ རྩེ་ག་ ༡ རྩེ་ག་ ༣༠ བཟ།

༡༥༧ རྩེདག ༤༡༠ བརྟན། ཚད་མ། ཚད་མ་ནམ་འབྲེ། ཚད་མ་ཁྱུང་བའི་ལེ། ༡ ཟླ་ ༡༥༥ འོག ༡༡༧ ལ།

༣༧ རྩེད་ཀྱི་ ༣༧ རྩེད་ བསྟན། དབྱེ། ཁི་ ཁི་བ་ལྟ། བསྟན་བསྟན་ཆོས་མཁུ་བཅད་པ། རྩོག་ ༢༡ རྩོག་ ༢ བཤ

༢༤༠ རྩེད་པོ་ ༢༢༢༩ བརྩན། ཡུན་འཁོལ། བེ་ལ་ར་ན། རོ་ན་མཛོད་ཀྱི་ལྷ། རོག་ ༥༡ བ།

༩༦༡ རྩེད་པོ ༤༩༡༠ བརྩན། ཚད་མ། ཚད་མ་རྩམ་འབྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལོལ། ཟློག ༢༤ རོག ༡༡༢ རྩེ

༩༤༩ བོད་མཚུངས། ཚད་མ་རྒྱུ་འབྲེལ། ཚད་མ་ལྷན་པའི་ལེའུ། གྲིག ༡༩༣ བོད་ ༡༡༩ བཤ

༩༩༩ རྩེད་པོ་ ༩༩༩ པ་ཀ་ལ། རྒྱུད་པ་ལུ་མ། མ་རྒྱལ་ལ་མ་རྩོད་ལུང་། མེས་མ་ཕྱི་ཁྱུད་པ་རིམ་པ་ལུ་ལ། རོག་ ༡༩༩ པ།

[illegible]

༩༥༥ རྩེད་པོ། ༡༩༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། ཐ འདའ་ཀ་ཡེ་སེས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། མོག་ ༡༥༩ ནྤ

१६८ प्रमत्तकृतिप्रवृत्तिसम्प्रदायः । प्रमत्तकृतिप्रवृत्तिसम्प्रदायः । प्रमत्तकृतिप्रवृत्तिसम्प्रदायः ।

༡༩༧ རྒྱ་བོད་ ༡༩༧༡ བསྟན་པ་ དུང་མ། ལ་ ཞི་བ་ལྷ། སྤྲོད་འཇུག་ ལེའུ་ ༨ རྫོག་ ༡༩༧ རྫོག་ ༡༩ ཅེ

༩༤༥ རྩོམ་གྱི་ ༡༥༩ པར་ལ། མདོ་རྩེ། བ་ རྩོམ་གྱི་མཚམས་ལཱ་པའི་མདོ། ལེའུ་ ༡༡ བོག་ ༩༤ ཅེ

[illegible]

१२० श्रीदत्तो ३२९८ चक्रं। दसुआ। उ अर्धोत्तमः शुभः। उद्योगे सदा। सदा सुखे। १६ श्रेष्ठ ११ शेष १५ व ३

३७१ षोडशकुटुम्बः। कुटुम्बः षोडशः। सप्तः। १३ श्लोकः १ श्लोकः १ ३७

३५२ श्रीदश ८१५२ श्रीदशश्रीय यो मर्त्यकपेक्षुः। दिव्यकेश्वरदा। येसु १ श्लोक ५५ १०९ व२

༡༣༡ མེ་དག ༡༣ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། མ རོད་སྒྲུང་གི་གི་ལེའུ། ཤོག ༡༣༡ བ།

༡༧༩ རྩི་དགེ ༡༩༧ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༥ ཉིང་ངོ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ བོག ༩༧ ཅལ།

༡༥༥ གོང་མཚུངས། ཉིང་ཏེ་འཛིན་ཀླུ་པོའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ མོག་ ༡༥ བ་༥

༡༩༧ མེ་དགོ ༡༩ དགའ། རེར་ཕྱིན་མ་ཆོས་ལ། ཀ མཛད་པ། རྟོག ༡༩ ཅན

३५५ ६८५२ ८५५३ ९५५४ १०५५ ११५६ १२५७ १३५८ १४५९ १५६० १६६१ १७६२ १८६३ १९६४ २०६५ २१६६ २२६७ २३६८ २४६९ २५७० २६७१ २७७२ २८७३ २९७४ ३०७५ ३१७६ ३२७७ ३३७८ ३४७९ ३५८० ३६८१ ३७८२ ३८८३ ३९८४ ४०८५ ४१८६ ४२८७ ४३८८ ४४८९ ४५९० ४६९१ ४७९२ ४८९३ ४९९४ ५०९५ ५१९६ ५२९७ ५३९८ ५४९९ ५६०० ५६०१ ५७०२ ५८०३ ५९०४ ६००५ ६१०६ ६२०७ ६३०८ ६४०९ ६५१० ६६११ ६७१२ ६८१३ ६९१४ ७०१५ ७११६ ७२१७ ७३१८ ७४१९ ७५२० ७६२१ ७७२२ ७८२३ ७९२४ ८०२५ ८१२६ ८२२७ ८३२८ ८४२९ ८५३० ८६३१ ८७३२ ८८३३ ८९३४ ९०३५ ९१३६ ९२३७ ९३३८ ९४३९ ९५४० ९६४१ ९७४२ ९८४३ ९९४४ १००४५ १०१४६ १०२४७ १०३४८ १०४४९ १०५५० १०६५१ १०७५२ १०८५३ १०९५४ ११०५५ १११५६ ११२५७ ११३५८ ११४५९ ११५६० ११६६१ ११७६२ ११८६३ ११९६४ १२०६५ १२१६६ १२२६७ १२३६८ १२४६९ १२५७० १२६७१ १२७७२ १२८७३ १२९७४ १३०७५ १३१७६ १३२७७ १३३७८ १३४७९ १३५८० १३६८१ १३७८२ १३८८३ १३९८४ १४०८५ १४१८६ १४२८७ १४३८८ १४४८९ १४५९० १४६९१ १४७९२ १४८९३ १४९९४ १५०९५ १५१९६ १५२९७ १५३९८ १५४९९ १५६०० १५६०१ १५७०२ १५८०३ १५९०४ १६००५ १६१०६ १६२०७ १६३०८ १६४०९ १६५१० १६६११ १६७१२ १६८१३ १६९१४ १७०१५ १७११६ १७२१७ १७३१८ १७४१९ १७५२० १७६२१ १७७२२ १७८२३ १७९२४ १८०२५ १८१२६ १८२२७ १८३२८ १८४२९ १८५३० १८६३१ १८७३२ १८८३३ १८९३४ १९०३५ १९१३६ १९२३७ १९३३८ १९४३९ १९५४० १९६४१ १९७४२ १९८४३ १९९४४ २००४५ २०१४६ २०२४७ २०३४८ २०४४९ २०५५० २०६५१ २०७५२ २०८५३ २०९५४ २१०५५ २११५६ २१२५७ २१३५८ २१४५९ २१५६० २१६६१ २१७६२ २१८६३ २१९६४ २२०६५ २२१६६ २२२६७ २२३६८ २२४६९ २२५७० २२६७१ २२७७२ २२८७३ २२९७४ २३०७५ २३१७६ २३२७७ २३३७८ २३४७९ २३५८० २३६८१ २३७८२ २३८८३ २३९८४ २४०८५ २४१८६ २४२८७ २४३८८ २४४८९ २४५९० २४६९१ २४७९२ २४८९३ २४९९४ २५०९५ २५१९६ २५२९७ २५३९८ २५४९९ २५६०० २५६०१ २५७०२ २५८०३ २५९०४ २६००५ २६१०६ २६२०७ २६३०८ २६४०९ २६५१० २६६११ २६७१२ २६८१३ २६९१४ २७०१५ २७११६ २७२१७ २७३१८ २७४१९ २७५२० २७६२१ २७७२२ २७८२३ २७९२४ २८०२५ २८१२६ २८२२७ २८३२८ २८४२९ २८५३० २८६३१ २८७३२ २८८३३ २८९३४ २९०३५ २९१३६ २९२३७ २९३३८ २९४३९ २९५४० २९६४१ २९७४२ २९८४३ २९९४४ ३००४५ ३०१४६ ३०२४७ ३०३४८ ३०४४९ ३०५५० ३०६५१ ३०७५२ ३०८५३ ३०९५४ ३१०५५ ३११५६ ३१२५७ ३१३५८ ३१४५९ ३१५६० ३१६६१ ३१७६२ ३१८६३ ३१९६४ ३२०६५ ३२१६६ ३२२६७ ३२३६८ ३२४६९ ३२५७० ३२६७१ ३२७७२ ३२८७३ ३२९७४ ३३०७५ ३३१७६ ३३२७७ ३३३७८ ३३४७९ ३३५८० ३३६८१ ३३७८२ ३३८८३ ३३९८४ ३४०८५ ३४१८६ ३४२८७ ३४३८८ ३४४८९ ३४५९० ३४६९१ ३४७९२ ३४८९३ ३४९९४ ३५०९५ ३५१९६ ३५२९७ ३५३९८ ३५४९९ ३५६०० ३५६०१ ३५७०२ ३५८०३ ३५९०४ ३६००५ ३६१०६ ३६२०७ ३६३०८ ३६४०९ ३६५१० ३६६११ ३६७१२ ३६८१३ ३६९१४ ३७०१५ ३७११६ ३७२१७ ३७३१८ ३७४१९ ३७५२० ३७६२१ ३७७२२ ३७८२३ ३७९२४ ३८०२५ ३८१२६ ३८२२७ ३८३२८ ३८४२९ ३८५३० ३८६३१ ३८७३२ ३८८३३ ३८९३४ ३९०३५ ३९१३६ ३९२३७ ३९३३८ ३९४३९ ३९

344 མེ་དགོ 134 བཀའ། མདོ་མེ། 5 ཅིང་དེ་འདྲིཅ་སྐལ་ཤོའི་མདོ། ཡེལ། 6 མོག་ 34 བཅ

- ༡༣༧ མོང་མཚུངས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ་ ༧ ཤོག ༡༢ ན༢
 ༡༤༠ ལྷེ་དགོ ༤༡༡༠ བཟུན། ཚད་མ། ཅེ་ ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ། མདོན་སྒྲུལ་ལེལ་ སྟོག ༡༤༡ ཤོག ༡༩༧ ན༤
 ༡༤༡ ལྷེ་དགོ ༡༤༥ བཟུན། མདོན་ལྷེ། མ་ ཚེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཚོམས། ཐོས་པའི་ཚོམས། ༡༩ ཤོག ༡༩༤ བ༡
 ༡༤༢ ལྷེ་དགོ ༡༤༠ བཟུན། མདོན་ལྷེ། མ་ ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བཟུན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༣༣ བ༡
 ༡༤༣ ལྷེ་དགོ ༧༩ བཟུན། དགོན་བཅུགས། ཆ་ ལྷ་མོད་པལ་ཐེང་གི་སྐྱེད་ལྷུ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༤༤ བ༥
 ༡༤༤ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༤ བཟུན། དལ་མ། ཅེ་ མགོན་པོ་ཁྲུ་རྒྱུའ། ཅུང་པ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ སྟོག ༡ ཤོག ༡༤ བ༢
 ༡༤༥ ལྷེ་དགོ ༡༤༣༡ བཟུན། དལ་མ། ལ་ ཞི་བ་ལྷ། སྟོན་འཇུག་ལེལ་ ༧ སྟོག ༡ ཤོག ༡༡ ན༡
 ༡༤༦ ལྷེ་དགོ ༡༤༤ བཟུན། དལ་མ། ལ་ རྒྱ་བ་གྲགས་པ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ། ཤོག ༤ ན༡
 ༡༤༧ ལྷེ་དགོ ༡༤༤༡ བཟུན། དལ་མ། མ་ ལེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ། བདེན་གཉིས་རྣམས་འབྱེད། ཤོག ༡ ན༤
 ༡༤༨ ལྷུང་བ་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་བྱེད་ལུས་གིང་། ཞ་ལ།
 ༡༤༩ ལྷེ་དགོ ༡༤༤༡ བཟུན། དལ་མ། མ་ ལེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ། བདེན་གཉིས་རྣམས་འབྱེད། སྟོག ༡༩ ཤོག ༡ ན༤
 ༡༥༠ རྗེས་ཐོབ་ཀུན་རྫོང་། ཞ་ལ།
 ༡༥༡ ལྷེ་དགོ ༡༤༤༤ བཟུན། དལ་མ། ཅེ་ མགོན་པོ་ཁྲུ་རྒྱུའ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། སྟོག ༤ ཤོག ༡༠ ན༤
 ༡༥༢ རྗེས་ཐོབ་ཀུན་རྫོང་། ཞ་ལ།
 ༡༥༣ ལྷེ་དགོ ༡༤༠༩ བཟུན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་ མགོན་པོ་ཁྲུ་རྒྱུའ། རིམ་ལྷ། རིམ་པ། ༥ ཤོག ༥༤ ན༩
 ༡༥༤ ལྷེ་དགོ ༡༥༤ བཟུན། མདོན་ལྷེ། ཅེ་ དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་བ། ལེལ་ ༣ ཤོག ༢ ན༢
 ༡༥༥ ལྷེ་དགོ ༤ བཟུན། ཤེར་བྱིན། ཤེར་བྱིན་རྒྱུང་ཐུག་བརྒྱུ་པའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟེན།
 ༡༥༦ ལྷེ་དགོ ༤ བཟུན། ཤེར་བྱིན། ཤེར་བྱིན་རྒྱུང་ཐུག་བརྒྱུ་པའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟེན།
 ༡༥༧ ལྷེ་དགོ ༡༩ བཟུན། ཤེར་བྱིན་རྒྱ་ཚོགས། ཀ་ རྒྱུད་པ། རྒྱུའ་མ། ༩ སྟོག ༡༩ ཤོག ༩ བ༤
 ༡༥༨ ལྷེ་དགོ ༤༡༡༠ བཟུན། ཚད་མ། ཅེ་ ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ སྟོག ༡༤༤ ཤོག ༡༠༡ བ༤
 ༡༥༩ ལྷེ་དགོ ༡༥༤ བཟུན། མདོན་ལྷེ། ཅེ་ དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་བ། ལེལ་ ༣ ཤོག ༧ བ༡
 ༡༦༠ ལྷེ་དགོ ༤༡༡༠ བཟུན། ཚད་མ། ཅེ་ ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ། རང་དོན་ལེལ་ སྟོག ༡༩༩ ཤོག ༧༤ ན༢
 ༡༦༡ ལྷེ་དགོ ༡༤༡༩ བཟུན། དལ་མ། ཅེ་ མགོན་པོ་ཁྲུ་རྒྱུའ། ཅུང་པ་བརྒྱག་པའི་འགྲེལ་བ། ཤོག ༡༩༤ བ༡
 ༡༦༢ ལྷེ་དགོ ༤༠༤༧ བཟུན། ཐེམས་ཅམ། རི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཅུས། ལེལ་ ༣ ཤོག ༡༠༤ བ༢
 ༡༦༣ ལྷེ་དགོ ༤ བཟུན། ཤེར་བྱིན། ཀ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྩ་ལྷུ་ལྷུང་ཐུག་བརྒྱུའ། སྟོང་ག་ཞིའི་ལེལ་ ཤོག ༩ བ༥

༡༠༧ ལྷ་དག ༡༡^མ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༧ རྟོག ༡༡ བ།

༣༠༥ ཐཱ་དགོ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ༩ བཟང་སྤྱོད་སྤྱོན་ལམ། ཤོག ༣༥༥ བཟ

༡༠༩ རྒྱ་དགེ ༩༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩུབ། ལེའུ ༡^མ རྒྱུ་ ༡༩ འོག ༢༡ བཅ

३०७ བོང་མཚུངས། མདོ་མེ་མུན། ལེའུ ༡^ཨ སྟོག ३५ འོག १९ བ།

༣༠༥ ལྗེ་དཔལ་ ༡༣ བཀའ། བེར་ཕྱིན་སྒྲ་ཚོགས་ས། ༡ ལུང་པ། ལྒྲ་བས། ༥ ལྷོག་ ༤ བོག་ ༡༨ བཟ།

༡༠༧ རྩེ་དགེ ༤༠༡༠ བརྟན། སེམས་ཅམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན། ལེའུ་ ༡༡ རྩོག ༡༡ རྩོག ༡༡ རྩོག

३१० གོང་མཚུངས། མདོ་ཐེ་བྱུང་། ལེན་ ༡༥ རྒྱུ་ ༡ རྒྱུ་ ༡ རྒྱུ་ ༡

३११ གོང་མཚུངས། མདོ་ཐེ་བྱུག། ལེན། ༡༥ སྟོག ༡༤ ཤོག ༢༡ བཟ

༢༡༢ གོང་མཆུངས། མདོ་ཐེ་བྱུང། ལེན། ༡༧ རྒྱུ་ག ༡༥ ཤོག ༢༡ བཟ

३१३ གོང་མཚུངས། མདོ་ཐེ་བྱུང་། ལེན། ༡༩ སྟོན་ ༤༥ འོག་ ༣༠ བཤ

༣༡༤ རྟེ་སྒྲོང་དང་མཐུན་པ། ཞ་ལ། ལུ་ཤ།

[illegible]

༡༩ རྩེད་པོ ༤༠༥༠ བརྟན། མེས་སུ་མ། སྤྱུལ་པ་མཁོན་པོ། མདོ་རྩེ་ཁྱུན། མེས། ༡༩ རྩེ་ག ༡༩ བོག ༡༧ བར

༣༡) རྩེ་དག ༣༩༥༥ བསྟན། དུ་མ། ཨ རྩེ་བ་ཤགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྩེ་ཆེར་འགྲེལ། བོག ༡༡༠ བཟ

३१२ རྩེད་པོ་ ༤༠༡༠ བརྒྱན། མེས་མཆོམ། སི་ བྱམས་པ་མཆོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ཡེལ་ ༡ རྩོལ་ ༡༤ བོལ་ ༣ བ།

३१८ छेदको ८०१८ पङ्क्ति, अक्षरहरू, छि पञ्चदशमसर्वोत्तम, छुट्टै छुट्टै, अक्षर, ५ अक्षर ३० अक्षर २१ पङ्क्ति

३१० རྩེདགོ ३११། བསྟན། དབྱ་མ། ལ། རྩོད་ལུག་ ལེལ། ༥ རྩོག་ ༥༯ རྩོག་ ༥༯ བཤ

३११) རྩེད་པོ་ ༤༠༣༥ བརྟན། མེས་མཁའ་མ། མི་ ༥མགས་པ་ཐོག་མ་མེད། བྱང་མ། མེལ། ༡༠ རྟོག་ ༥༦ བཤ།

३३३ རྩེད་ཀྱི་ ༩༡༥༠ བསྟན། རྩེ་རབས། ༩ དཔལ་པོ། རྩེ་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། རྩེ་རབས། ३३ བོད་ १३१ ལམ

३९३ छेदको ३९८८ पङ्क्त्याः दत्तुम्। कं. अक्षयशायम्। यक्षि-वस्तुप। यमुने। १ श्लोक ३९ मेष १० व९

३१८ छेदको ३२औं चक्रवा दसुखा य खेमझा सुन्दरहाण लोख ५ मोग १५ मेघ १७ व३

३१५ गैर-मजदूर, श्रद्धा-पत्र ५ श्रेष्ठ १८ सेवा १५ व३

३१८ श्रीराम १०१० पञ्चम। अमरकम। श्री अमरकपञ्चमोत्तरं। अमरकपञ्चम। अमर १२ श्रीराम २३ श्रीराम १९ पञ्च

༡༩༧ བོང་མཚུངས། མདོ་ལྷ་ཁྱུན། ལེའུ ༡༧ སྒོལ ༧༤ བོག ༩༤ བཟ

३११ བོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱུ། ལེའུ་ ༡༥ སྟོག་ ༥༥ འོག་ ༡༧ བཟ

- ༡༩༩ རྗེ་དགེ ༤༠༩༥ བཟུན། སེམས་ཅམ། བི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་རྗེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། འོག ༡༡༠ བཟུན།
 ༡༩༠ རྗེ་དགེ ༤༠༩༠ བཟུན། སེམས་ཅམ། བི་མདོ་རྗེ་རྒྱུན། ལེལ ༩༠ སྟོག ༥༩ འོག ༣༥ ན༥
 ༡༩༡ རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། སེམས་ཅམ། རི་ཐོག་སེམས། ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཀུས་པ། འོག ༩༩ བཟུན།
 ༡༩༢ རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ སྟོག ༩༩ འོག ༡༩ བཟུན།
 ༡༩༣ རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། སེམས་ཅམ། རི་ཐོག་སེམས། ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཀུས་པ། འོག ༩༩ བཟུན།
 ༡༩༤ རྗེ་དགེ ༡༩ བཟུན། འེར་ཕྱིན་སྒྲ་ཆོག་སྒྲ། ཀུ སྒྲ་པ་ཆོག་སྒྲ་ཕུང་པ་ཕུང་པ། འོག ༩ བཟུན།
 ༡༩༥ རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ སྟོག ༩༤ འོག ༡༩ བཟུན།
 ༡༩༦ རྗེ་དགེ ༡༩༥༥ བཟུན། འེར་ཕྱིན། ཀུ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྐབས། ༡ སྟོག ༣༤ འོག ༩ ན༥
 ༡༩༧ མ་དཔེར་མཛོད་དུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལུང་འདི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱུང་། རྗེ་དགེ ༡༩༥༡ བཟུན། འེར་ཕྱིན། ཆ
 སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། འོག ༩༤༥ བཟུན། མཛོད་དུ་ཞི། དེ་ནི་རྣམ་དུ་གཅིག་དེ་བཞིན།
 ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱུང་བ་དོན་གཅིག་རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད།
 གནས། ༥ སྟོག ༡༩ འོག ༡༩ བཟུན།
 ༡༩༨ རྗེ་དགེ ༡༩༥༥ བཟུན། འེར་ཕྱིན། ཀུ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྐབས། ༡ སྟོག ༡༩ འོག ༥ བཟུན།
 ༡༩༩ རྗེ་དགེ ༡༩༥༡ བཟུན། འེར་ཕྱིན། ཆ་སྟོན་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ། ལེལ ༡ འོག ༩༩ ན༥
 ༢༠༠ རྗེ་དགེ ༤༠༩༡ བཟུན། སེམས་ཅམ། བི་བུམས་པ་མགོན་པོ། དཔུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༤ སྟོག ༡ འོག
 ༤༩ ན༥
 ༢༠༡ རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ སྟོག ༩ འོག ༡༥ ན༥
 ༢༠༢ གོང་མཚུངས། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ སྟོག ༣༣ འོག ༩༩ བཟུན།
 ༢༠༣ བཟུང་པའི་ལུང་དེ་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མཛོད།
 ༢༠༤ རྗེ་དགེ ༡༩༥༥ བཟུན། འེར་ཕྱིན། ཀུ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྐབས། ༡ སྟོག ༣༤ འོག ༩ ན༥
 ༢༠༥ མདོན་རྒྱུན་དང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུ་
 ༢༠༦ རྗེ་དགེ ༡༩༥༥ བཟུན། འེར་ཕྱིན། ཀུ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྐབས། ༥ སྟོག ༩༡ འོག ༡༠ ན༥
 ༢༠༧ རྗེ་དགེ ༡༩༥༡ བཟུན། དཔུས། ༥ སྟོང་འཇུག ལེལ ༩ སྟོག ༡༩༩ འོག ༣༥ བཟུན།
 ༢༠༨ རྗེ་དགེ ༤༠༩༩ བཟུན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ སྟོག ༡༡ འོག ༩༠ བཟུན།
 ༢༠༩ རྗེ་དགེ ༤༠༩༡ བཟུན། སེམས་ཅམ། ཞི་འཕགས་པ་ཐོག་སེམས། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཟུབ། འོག ༥༩

ནལ་མ་དབེར་བརྟེན་ལ་བཞེས་གཞི་མཐུན་བྱུང་ཡང་འདིར་མེད་གེད་པར་མ་ལྟར་བཞོད་པ་ཡིན།

༡༥༠ མེད་གེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ བརྟེན་མེད་པ། ལེལ ༡ ཤོག ༡ བར

༡༥༡ མེད་གེ ༢༠༥ མཛོན་པ། ༡ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོན། གནས། ༤ སྟོག ༢༡ ཤོག ༡༩ བལ

༡༥༢ ཞོང་མཆུངས། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོན། གནས། ༤ སྟོག ༢༡ ཤོག ༡༩ བལ

༡༥༣ མེད་གེ ༡༠ བཀའ། དཀོན་པ་ཕྱེགས། ༣ ལྷའི་ཕྱོགས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡ བར

༡༥༤ མདོ་ལས། རྒྱུ་བཟེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང།

༡༥༥ མེད་གེ ༢༡༩༥ བཟུན། དུས་མ། ༣ མགོན་པོ་ཀླུ་ལྷུ་བ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ། སྟོག ༡༩ ཤོག ༢༠ བལ

༡༥༦ མེད་གེ ༢༡༩༤ བཟུན། དུས་མ། ༣ མགོན་པོ་ཀླུ་ལྷུ་བ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡ སྟོག ༡ ཤོག ༡ བར

༡༥༧ ཞོང་མཆུངས། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༥ སྟོག ༡༠ ཤོག ༡༤ བར

༡༥༨ མེད་གེ ༡༥༤ བཀའ། མདོ་ལྷེ། བ ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པའི་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༡༠ བར

༡༥༩ མེད་གེ ༢༡༩༤ བཟུན། དུས་མ། ༣ མགོན་པོ་ཀླུ་ལྷུ་བ། མེད་ཉིད་བདེན་ཅུ་བ། སྟོག ༢༠ ཤོག ༢༤ བལ

༡༦༠ མེད་གེ ༢༡༩༤ བཟུན། དུས་མ། ༣ རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ སྟོག ༡༩ ཤོག ༡༥ བལ

༡༦༡ མ་དབེར། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་ཞེས་ཞུ་ལྟར་བཅོས།

༡༦༢ མེད་གེ ༢༡༩༥ བཟུན། ཤེར་ཕྱིན། ༡ རྣམ་གྲོལ་ལྷེ། མེད་ལྷག་ཉི་ཤུ་ལའི་མན་ངག་གི་བཟུན་བཅོས་མཛོན་པར་

རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། ཤོག ༡༥༥ བར

༡༦༣ མེད་གེ ༢༠༥ མཛོན་པ། ༡ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོན། གནས། ༤ སྟོག ༢༠ ཤོག ༢༤ བལ

༡༦༤ ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཁམས་དང་སེལ་སེལ་འདས་པས། ཞུལ།

༡༦༥ མེད་གེ ༢༠༥ མཛོན་པ། ༡ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོན། གནས། ༩ སྟོག ༤ ཤོག ༤ བར

༡༦༦ མེད་གེ ༢༡༥༡ བཟུན། རྒྱུ་རབས། ག མགོན་པོ་ཀླུ་ལྷུ་བ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེལ ༥ སྟོག ༢༠ ཤོག ༡༩༩ བར

༡༦༧ མེད་གེ ༢༠༩༠ བཟུན། སེལ་སེལ་ཙམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན། ལེལ ༡༩ སྟོག ༢༥ ཤོག ༡༤ བལ

༡༦༨ མེད་གེ ༢༠༩༤ བཟུན། སེལ་སེལ་ཙམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ། རྒྱབས། ༡ སྟོག ༤༧ ཤོག ༥༧ བར

༡༦༩ མེད་གེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ༡༨ མདོ་ལྷེ་ས་བརྟུང་བ། ལེལ ༡༡ ཤོག ༡༥ བལ

༡༧༠ ཞོང་མཆུངས། མདོ་ལྷེ་ས་བརྟུང་བ། ལེལ ༡༡ ཤོག ༡༠༠ བལ

༡༧༡ མེད་གེ ༢༠༩༤ བཟུན། སེལ་སེལ་ཙམ། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ། རྒྱབས། ༡ སྟོག ༤༥ ཤོག ༤ བལ

༡༧༢ མེད་གེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ༡༨ མདོ་ལྷེ་ས་བརྟུང་བ། ལེལ ༡༡ ཤོག ༡༥ བལ

༣༧༩ རྟེན་པོ་ ༤༠༡༠ བསྟན། ལམ་ས་ཙམ། བི་ བུམ་ས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྟེན་ལྷན། ལེའུ་ ༡༡ རྟོག་ ༤༠ རྟོག་ ༣༤ བ།

३७८ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱུ། ལེའུ ११ སྟོག ३३ ཤོག ३७ བ ३

३७५ गोंदः मरुदः। मर्दः भेः कुत्र। लो३। १० म्रैग ७९ म्रैग ३५ ७५

३२६ छेदको ३२५८ वस्तुका मितिहरू। ग सुभाषदासकोर-पं। मासेलेकामात्र। अथवा १ छेग १० मोग ३ व

༣༧༧ རྟེན་པོ་ ༡༡༧༧ བསྟན། བརྟེན་ཆོག་ས། ༧ ཏྲ་བྱང་ས། བརྟེན་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པ། ཡེ་ལྷ ༡ བོག ༡༡༠ ཅེ

३२१ धेदयो ३२५ वज्रतु। मेरुतिष्ठ। ग सुमन्त्रपद्मवर्णः। मन्दिरं यथाशक्तम्। अथवा १ श्रेय १ मेघ ११ वध

३२८ གོང་མཆོངས། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༥ ཟླ་ ༡༩ གོག ༡༡ བཟ

३५० བོད་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་གྱུར། ལྷ་བས། ༡ རྩོལ་ ༣༣ བོག་ ༡༩ བཤ

३५१ བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱར་བཞེད་དོ། །ཞ་ལ།

༣༤༩ ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོད་ཡེ་ཤེས་ནི་མེད་པས། ཞ་ཡུ་དགོན།

༡༩༩ རྩེད་ཤོ ༡༩༧ བཀའ་ མདོ་རྩེ། ༥ ཉིང་ངེ་ལ་ཐོག་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེས་ ༩ རོག་ ༩༥ བཟ།

३१९ རྟེན་གྱི ३२१༥ པར་སྐྲད། དུང་མ། ཅ མཚོ་བོ་སྤྲུལ་པ། ཅ་པ་ཤེས་པ་པ། ཡུ་ཕུང་། ༡༫ སྒྲིག ༡༠ བོད་ ༩ ༣༩

२५५ གོང་མཚུངས། རྩ་བ་ཤེས་པ། རབ་བྱེད། २२ རྒྱུ་ १२ རོག་ १३ བཟ

३१८ श्रेयसो १६ पगादा मेरुष्टेकड्डुर्केषा ॥ १ मयकुलकुम्भपर्वेकपक्षकृष्ण ॥ १६ ॥ १३ ॥ १३ ॥

༣༥ ས་པར་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཙུང་གོ་མིའི་གཞུང་འདི་གང་ཡས་ཀྱང་ས་གཞུང་དོན་འཕྲོད་པ་ལྟོང་།

༡༩༨ རྩེད་གོ ༡༩༠༩ བརྩམ། རྩེད་འགྲེལ། ༢༠ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། ༢༡ རྩེད། ༢༢ རྩེད། ༥ མོག ༥༧ ཅན

३५१ གོང་མཚུངས། རིམ་ལྔ། རིམ་བ། ༡ ཤོག ༤༥ བ།

༣༩༠ སྒྲིམ་བྱལ་ལ་མཛད་ལ། ཞ་ལ། ལུ་ལ།

༡༧ རྩེ་དགོ ༩༠༡༠ དཔྱད། སེམས་ཅན། བེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་གྲུབ། མེལ། ༡༠ སྟོན ༦༥ འོག ༡༡ དེ

[illegible]

༡༩༩ མེད་པོ་ ༤༩༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ ཚད་མ་རྒྱུ་ལེགས། མདོན་སྤུ་ལེགས། སྟོག་ ༡༩༩ སྟོག་ ༡༩༩ བཟུང་།

༣༧༧ རྩོད་པོ་ ༤༡༧༧ བསྟན། ཚད་ལ། མེ་མོ་སྔ་ལྟགས། ཡུན་གཞན་ཡུལ་ལ། བོ་ཤ་ ༣༧༧ བཞུགས།

མཁའ་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཐང་། ཟིལ་གཞོན། ཟད་པ། མངོན་ཤེས་ལྟེ། ལཱིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་དང་། ཟག་པ་
 ཟད་པ་ལི་མངོན་ཤེས། ཉན་མོངས་མེད་པ། རྫོགས་ཤེས་པ། ཡོ་སྤངས་དག་པར་འགལ་པ་སྟགས་རྫོགས་མ་ཐུན་མོང་པ་
 དང་། མཚན་དཔེ་དང་། དབང་པུ་དང་། གུར་མཁའི་རྫོང་པ་སྟགས་པ་ཕྱང་རུབ་མེས་མདུན་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་ཐུན་

མོང་བཤོ། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐྱོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱད། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙོམ་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའོ། །ཞ་ལ། ལུ་ལ།

༡༧༩ དེ་ལ་ཐོག་མར་ཆད་མེད་པ་བཞི། ཞ་ལ། ལུ་ལ།

༡༨༡ རྩེ་དགེ་ ༤༠༩༠ བཅུན། ཁེམས་ཙམ། བི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༤༤ ཤོག་ ༡༡ བ་༡

༡༨༢ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༤༥ ཤོག་ ༡༡ བ་༤

༡༨༣ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༤༦ ཤོག་ ༡༡ བ་༤

༤༠༠ ཉན་མོངས་པ་སྤྱེ་བ་ཙམ་སྤྱང་གི་གཞན་ནི་སེལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞ་ལ།

༤༠༡ རྩེ་དགེ་ ༤༠༩༠ བཅུན། ཁེམས་ཙམ། བི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༤༧ ཤོག་ ༡༡ བ་༥

༤༠༢ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༤༨ ཤོག་ ༡༡ བ་༥

༤༠༣ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༤༩ ཤོག་ ༡༡ བ་༥

༤༠༤ གཞུམ་པ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཞ་ལ། ལུ་ལ།

༤༠༥ རྩེ་དགེ་ ༤༠༩༠ བཅུན། ཁེམས་ཙམ། བི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༠ ཤོག་ ༡༡ བ་༦

༤༠༦ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༡ ཤོག་ ༡༡ བ་༦

༤༠༧ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༢ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༠༨ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༣ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༠༩ མཐོ་རིས་དེའང་སྤྱར་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཞ་ལ།

༤༡༠ རྩེ་དགེ་ ༤༠༩༠ བཅུན། ཁེམས་ཙམ། བི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༤ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༡༡ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༥ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༡༢ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༦ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༡༣ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༧ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༡༤ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༨ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༡༥ ཞོང་མཚུངས། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༥༩ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༡༦ ཡོད་ལ། ལུ་ལ།

༤༡༧ རྩེ་དགེ་ ༤༠༩༠ བཅུན། ཁེམས་ཙམ། བི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩེ་རྒྱན། ལེལ་ ༡༡ སྟོག་ ༦༠ ཤོག་ ༡༡ བ་༧

༤༡༨ ཞོང་མཚུངས། མདོ་ལྷུན། ལེལ། ༩༡ ཟླ་ ༤༠ སྟོག ༣༨ བ༥

༤༡༩ འདི་ནི་ས་པར་གྱིས་གོང་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མདོ་ལྷུན་དུ་ཆོགས་བཅད་དུ་མ་བཞེབས་པ་རྣམས་འདིར་ཆོགས་
བཅད་དུ་མཛད་དེ་ཁ་སྐོང་བར་གསུངས་པའི་གྲས་ཡིན། གཤམ་དུང་ཆོགས་བཅད་དུ་བཞེད་པ་མཚན་མ་བཏགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་མཚུངས་པར་ས་པར་རང་ཉིད་གྱི་ཁ་སྐོང་ཆོགས་བཅད་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་སྣང་།

༤༢༠ རྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགའ་ནི། ཞ་ལ།

༤༢༡ ལྷེ་དགེ ༤༠༥༩ མདོན་པ། ༡༧ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༩ ཟླ་ ༡༨ སྟོག ༩༤ བ༥

༤༢༢ ལྷེ་དགེ ༣༧༥༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༡༡ བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། སྐབས། ༥ ཟླ་ ༩༤ སྟོག ༩ བ༥

༤༢༣ ལྷེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བི་བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་ལྷུན། ལེལ། ༩༡ ཟླ་ ༡༡ སྟོག ༣༨ བ༥

༤༢༤ ཞོང་མཚུངས། མདོན་ལྷུན། ལེལ། ༡༠ ཟླ་ ༣༨ སྟོག ༡༠ བ༥

༤༢༥ གཏམ་བརྒྱད་འདིའི་ཁྱད་སྟངས་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༢༦ གཏམ་བརྒྱད་འདིའི་ཁྱད་སྟངས་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༢༧ འདི་མདོ་སྟོན་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་དབྱེས་གཅོད་དུ་དཔེ་བསྐྱར་བའི་ཆོས་པ་རྣམས་ལ་གྱིངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞ་ལ།
དགོན།

ལུང་འབྲེན་ཐུག་དཔེ་མཆོན་གཞུང་།

བཀའ་འགྲུང་།

ཀྲིའི་རྡོ་རྗེ། ཟླ་དག ༡༡^མ བཀའ། རྒྱུད། ང་ བེ་ཅིང་། ༡༠ ཀ

འཕགས་པ་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩོས་པའི་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༥^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ བ བེ་ཅིང་། ༡༩^པ བ

དགོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས། ཟླ་དག ༡༥^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ བ བེ་ཅིང་། ༢༡^པ

དགོན་མཆོག་གྱིན་གྱི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ བ བེ་ཅིང་། ༢༤^པ རྒྱ

འཕགས་པ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༢༤ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ཀ བེ་ཅིང་། ༣༢^པ མི

ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ཁྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༣^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ཅ བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༡^པ རྩ

ཁྱིམ་བདག་དག་གྲུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༤^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ང་ བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༢༠ རྩ

གང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་བ། ཟླ་དག ༡༤^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༠^པ ༡^པ རྩ

གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༤^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ང་ བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༡^པ

གཡུ་མགོ་འིའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ཅ བེ་ཅིང་། ༣^པ ༥

གོ་ཆའི་བོ་དང་བ་བསྟན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ཁ བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༥

སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་བསྟན་པའི་ལུའི་མདོ། ཟླ་དག ༤^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ཀ

བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༩ རྩ

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༢^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ཁ བེ་ཅིང་། ༣^པ ༩ ཀ

རྒྱལ་པོ་ལ་གང་མས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༥ བེ་ཅིང་། ༡^པ ༥ རྩ

དགའ་པོ་ལ་མའལ་ན་གནས་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༥^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ཀ བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༡༤

འཕགས་པ་དགོངས་པ་འེས་བར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ཅ བེ་ཅིང་། ༣^པ ༥ རྩ

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ས། ཟླ་དག ༡^པ བཀའ། མདོ་ཟླ་ ༣ བེ་ཅིང་། ༢^པ ༩ རྩ

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱིར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལུའ། ཟླ་དག ༡^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ཁ

བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༩ རྩ

ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡^པ བཀའ། དགོན་བརྟེན་གས། ཁ བེ་ཅིང་། ༣༠^པ ༩ རྩ

ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་མྱོང་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱང་བའི་མདོ། མཚན་གཞན་ཚེས་ཉིད་མི་གཡོ་

བའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩༡ བཀའ། མདོ་ཟླ ༥ བེ་ཅིང་། ༡༡༤ ཅུ

ཚེས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩༢ བཀའ། མདོ་ཟླ ༣ བེ་ཅིང་། ༡༡༥ ལུ

འཕགས་པ་ཚེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩༣ བཀའ། མདོ་ཟླ ༨ བེ་ཅིང་། ༡༩༦ ལུ

འཕགས་པ་ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྱོས་པ་ཉིད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ། (ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་

མདོ།) མཚན་གཞན་སྟེ་བསྟོན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩༣ བཀའ། མདོ་ཟླ ༥ བེ་ཅིང་། ༡༩༧ ལུ

འཕགས་པ་ཚེས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩༤ བཀའ། མདོ་ཟླ ༩ བེ་ཅིང་། ༢༠༤ ལུ

འཇམ་དབལ་རྣམ་པར་རྟེན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༢༠ བཀའ། མདོ་ཟླ ༡༠ བེ་ཅིང་། ༢༠༥ ལུ

འཇམ་དབལ་གྱི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༢༡ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ག

བེ་ཅིང་། ༢༡༠-༡༡༥ ལྷི

འཇམ་དབལ་ཡི་ཤེས་ཐེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟུན་པ། འཇམ་དབལ་མཚན་བརྟུན། ཟླ་དག ༢༡༠

བཀའ། ལྷི ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡ ག

སྟོང་རྩ་ཆེན་པོའི་ཕྲུ་དཀར་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༡ བཀའ། མདོ་ཟླ ༨ བེ་ཅིང་། ༢༡༢ ལུ

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༢ བཀའ། མདོ་ཟླ ༡༢ བེ་ཅིང་། ༢༡༣ ལུ

ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༤ བཀའ། མདོ་ཟླ ༡༢ བེ་ཅིང་། ༢༡༤ ལུ

ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་དྲིན་ལན་བསལ་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༥ བཀའ། མདོ་ཟླ ༣༡ བེ་ཅིང་། ༡༠༩༩ ག

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པར་བརྟུན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༦ བཀའ། མདོ་ཟླ ༡༢ བེ་ཅིང་། ༡༡༥ ལུ

དམ་ཚེས་བསྟན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༧ བཀའ། མདོ་ཟླ ༣ བེ་ཅིང་། ༢༡༦ ལུ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༨ བཀའ། ལྷི ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༧ ལུ

དེས་པས་ལྷས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༩ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༣ བེ་ཅིང་། ༢༡༠-༡༡༣ ལྷི

དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༢༠ བཀའ། མདོ་ཟླ ༨ བེ་ཅིང་། ༡༩༩ ལུ

དོ་རྩེའི་ཉིད་འཛིན་གྱི་ཚེས་གྱི་ཡི་གེ། ཟླ་དག ༡༢༡ བཀའ། མདོ་ཟླ ༣ བེ་ཅིང་། ༢༠༠ ལུ

སྟོང་པོ་བཞུགས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༢༢ བཀའ། ཐལ་ཆེན། ག བེ་ཅིང་། ༢༡༡ ལུ

འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་གི་མདོ། ཟླ་དག ༡༢༢ བཀའ། མདོ་ཟླ ༣ བེ་ཅིང་། ༢༠༢ ལུ

མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། ཟླ་དག ༡༢༣ བཀའ། མདོ་ཟླ ༩ བེ་ཅིང་། ༢༡༢ ལུ

མདོ་ཤེས་བརྩུབ། རྗེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ༩ བེ་ཅིང། ༣༧།

འདུལ་བ་ཐུན་ཆོག་ས་གྲི་གཞི། རྗེ་དགེ ༥ བཀའ། འདུལ་བ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༠༡༥ དེ

འདུལ་བ་གཞི། རྗེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༠༡༠ ཞེ

འཕགས་པ་བྱང་ཐོང་རྒྱལ་པས་ཞུས་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༧༩ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ༨ བེ་ཅིང། ༣༧༠༤༧ དེ

འཕགས་པ་འདུལ་བ་རྣམ་པར་གདན་ལ་དབབ་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༧༥ བཀའ། དཀོན་བཙུགས།

ཅ བེ་ཅིང། ༣༧༠༡༤ ཟླ

འཕགས་པ་རྣམ་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༩༧༠ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༣ བེ་ཅིང། ༧༩༧ ཟླ

རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོ་མདོ་རྣམ་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་རྣམ་པར་སྐྱུལ་པའི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མདོ་ཤེས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། (རྣམ་སྤྱང་མདོ་རྣམ་པར་བྱང་།) རྗེ་དགེ ༧༧༧ བཀའ། རྒྱུད། ༩ བེ་ཅིང། ༡༩༧ ཟླ

འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། རྗེ་དགེ ༡༠༥ བཀའ། རྒྱུད། ༩ བེ་ཅིང། ༤༩༤ ཆ

སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཡལ་ཆེན། ༧ བེ་ཅིང། ༣༧།

སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མདོ་རྟེན་སྤྱོད་མཐུན། བུ་སྤྱོད་ཆོས་འབྱུང་དུ་མདོ་འདིའི་མཚན་བཀོད་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟ་བུ་བཞགས་མེད།

དཔལ་པདྨེ་མཚོན་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྗེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ། རྒྱུད། ༩ བེ་ཅིང། ༩༠ ག

ཡག་མེད་རྟོགས་བརྗོད། རྗེ་དགེ ༡༤༥ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༣ བེ་ཅིང། ༡༠༡༤ ཟླ

བྱང་རྒྱུ་བ་མེས་དཔའི་ཤེས་རྒྱུད། རྗེ་དགེ ༧༧ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ༧ བེ་ཅིང། ༣༧༠༡༩ ཟླ

བྱམས་པ་མེད་གོ་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་མདོ། རྗེ་དགེ ༧༧ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ཅ བེ་ཅིང། ༣༧༠༡༩ ཟླ

སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བཞུན་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༨ བེ་ཅིང། ༤༤༩ ཟླ

འཕགས་པ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༡༥༩ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༧ ཟླ

འཕགས་པ་མེ་རྟོག་གི་ཆོག་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༨ བེ་ཅིང། ༧༩༩ ཟླ

འཕགས་པ་མེ་རྟོག་བཙུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས། རྗེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ། གཟུངས་འདུས། ༣ བེ་ཅིང། ༡༠༡ འ

གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༧༡ བཀའ། དཀོན་བཙུགས། ༨ བེ་ཅིང། ༣༧༠༤༧ དེ

ཆངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༡༧༤ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༨ བེ་ཅིང། ༤༩༥ ཟླ

ཆངས་པ་ཁྱུང་པར་མེས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༡༧༠ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༨ བེ་ཅིང། ༤༩༧ ཟླ

ཆེད་མཐའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༩ བེ་ཅིང། ༧༧༩ ཟླ

རྒྱལ་བྱིས་པས་ཡང་དག་པར་ཐུན་པའི་མདོ། རྗེ་དགེ ༡༠༩ བཀའ། མདོ་ཤེ། ༩ བེ་ཅིང། ༧༧༧ ཟླ

- མཛངས་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩༡ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༡༡ བེ་ཅིང། ༡༠༠༡ ཏུ
- ཡེ་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠༠ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༡༡ བེ་ཅིང། ༡༠༠༡ ཏུ
- བཟང་སྟོན་སྟོན་ལམ། ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། མལ་ཆེན། ༡༡ བེ་ཅིང། ༡༠༡
- འཕགས་པ་འོད་སྟེང་གི་ལེའུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༧ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༨ བེ་ཅིང། ༡༠༠༩ ༡ འི
- འཕགས་པ་འོད་སྟེང་གི་ལེའུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༧ ཏུ
- ཡལ་སྟེས་མཛམ་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༥༠ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༨ བེ་ཅིང། ༡༠༠༡༧ ཞི
- རབ་གྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཞུས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ། (རབ་རྩལ་རྣམ་གཞོན་གྱི་མདོ། ཟླ་
དག ༡༩ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་གསལ། ༡ བེ་ཅིང། ༡༡༩ ཅི
- རབ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༩ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ༡ བེ་ཅིང། ༡༡༩ ཅི
- ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠༧ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༣ བེ་ཅིང། ༡༡༧ ཏུ
- ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ། ཟླ་དག ༡༩༠ བཀའ། མདོ་ཟླ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༠༠༧ ཏུ
- ལག་བཟངས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༣ བེ་ཅིང། ༡༠༠༩༧ ཟེ
- ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་བྱེད་པ། (ལེགས་གྲུབ་གྱི་རྒྱད།) ཟླ་དག ༡༠༧
བཀའ། རྒྱད། ༧ བེ་ཅིང། ༩༡༡ ཚ
- འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལུང་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། (མདོ་སྟེང་པ) ཟླ་དག ༡༡ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་གསལ། ༡ བེ་ཅིང། ༡༡༩ ཅི
- འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། (བརྒྱད་སྟོང་པ) ཟླ་དག ༡༡ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ༡ བེ་ཅིང།
༡༡༩ ཟེ
- ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐམས་བརྒྱུད་པ། (འཕུམ།) ཟླ་དག ༡ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ༡༡ བེ་ཅིང། ༡༡༠ འ
- ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐམས་ཉི་ཤུ་པ། (ཉི་ཤུ།) ཟླ་དག ༩ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ༡༡ བེ་ཅིང། ༡༡༡ ཉི
- ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩ་ཆེན་ཅོད་པ། ཟླ་དག ༡༥ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ༡༡ བེ་ཅིང། ༡༡༩ ཅི
- ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱན་བརྒྱུ་པ། ཟླ་དག ༩༠ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ༨ བེ་ཅིང། ༡༠༠༩༧ འི
- སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྦྱར་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཕྱི་མ། སངས་རྒྱས་
མཉམ་སྦྱར། ཟླ་དག ༡༥༥ བཀའ། རྒྱད། ༡ བེ་ཅིང། ༡ ཀ
- སངས་རྒྱས་ལལ་པོ་ཆེའི་མདོ། ཟླ་དག ༩༩ བཀའ། མལ་ཆེན། ༡༡ བེ་ཅིང། ༡༠༡

སྤུ་ལུང་པའི་མདོ། རྗེ་དག ༡༡༠ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ཆ་ བེ་ཅིང་། ༡༧༥ ཙ
 སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། རྗེ་དག ༩ བཀའ། འདུལ་བ། ཙ བེ་ཅིང་། ༡༠༣༡ རྗེ
 སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་མདོ། རྗེ་དག ༡༣༩ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ར་ བེ་ཅིང་། ༩༠༥ ལ
 རྗེ་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ། (བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བཟུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ།) རྗེ་དག ༡༣༩ བཀའ།
 མདོ་ལྗེ། ར་ བེ་ཅིང་། ༡༠༩ ལ

གསང་བ་བདུད་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། རྗེ་དག ༩༠༡ བཀའ། རྒྱུད། ག་ བེ་ཅིང་། ༩༥ ང་
 འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། རྗེ་དག ༡༡༥ བཀའ། རྒྱུད། བ་ བེ་ཅིང་། ༡༥༧ བ
 གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། རྗེ་དག ༡༡༥ བཀའ། རྒྱུད། བ་ བེ་ཅིང་། ༡༥༩ བ
 གསང་བ་རྣལ་འབྱུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཙོ། རྗེ་དག ༩༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཉ་ བེ་ཅིང་། ༡༡༩ ཉ་
 འཕགས་པ་ལྷ་མོ་དབལ་མེད་གི་སྒྲིའི་རྒྱུད་མདོ། རྗེ་དག ༩༩ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་མ། ཆ་ བེ་ཅིང་། ༣༥༠་༩༤ རྗེ
 འཕགས་པ་ལྷ་མོ་པོ་སྒྲོ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། རྗེ་དག ༤༠ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་མ། ཙ བེ་ཅིང་། ༣༥༠་༩༥ རྗེ
 ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བར་བརྟན་པའི་མདོ། རྗེ་དག ༥༩ བཀའ། མདོ་ལྗེ། ཙ བེ་ཅིང་། ༣༥༠་༩༥ རྗེ

བཟན་འགྲུལ།

མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ། རྗེ་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྤྱིང་པོའི་ཆོག་ལུང་བྱས་པ། རྗེ་དག ༣༣༩༥ བཟན། དབུ་མ། ཙ བེ་
 ཅིང་། ༡༩༩༥ ཙ

- རྗེ་ཉིད་བདུན་རྩེ་བ། རྗེ་དག ༣༣༩༧ བཟན། དབུ་མ། ཙ བེ་ཅིང་། ༡༩༩༧ ཙ
- ར་བ་ཤེས་རབ། རྗེ་དག ༣༣༩༩ བཟན། དབུ་མ། ཙ བེ་ཅིང་། ༡༩༩༩ ཙ
- རྗེ་དཔ་བརྒྱུག་པའི་འབྲེལ་བ། རྗེ་དག ༣༣༩༩ བཟན། དབུ་མ། ཙ བེ་ཅིང་། ༡༩༩༩ ཙ
- རིན་ཆེན་མེད་པ། རྗེ་དག ༩༡༤༤ བཟན། རྒྱིང་ཡིག ག་ བེ་ཅིང་། ༡༥༤༤ ང་
- རིམ་པ་ལྷ་བ། རྗེ་དག ༡༤༠༩ བཟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ང་ བེ་ཅིང་། ༡༥༤༧ གི
- རིགས་པ་དུག་ལྷ། རྗེ་དག ༣༣༩༥ བཟན། དབུ་མ། ཙ བེ་ཅིང་། ༡༩༩༥ ཙ
- བཤེས་རྒྱུང་། རྗེ་དག ༩༡༤༩ བཟན། རྒྱིང་ཡིག ང་ བེ་ཅིང་། ༡༥༤༩ ང་

ལྷ་རྒྱལ་སྤྱིང་པོ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། རྗེ་དག ༣༣༩༥ བཟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རྗེ བེ་ཅིང་། ༣༥༤༩ རྗེ
 མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། རྗེ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བ། རྗེ་དག ༩༠༤༩ བཟན། སེམས་ཅམ། ཉ་ བེ་ཅིང་། ༡༡༤༩ ལ

གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་བུ། རྟོན་མཛོད། རྟེན་གཞི ༡༩༡༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་ཤེས་པ། ༡༩༡༡ ཅེ

གྲུབ་ཆེན་སར་ཏ། རྟོན་མཛོད་གྱི་སྒྲུ། རྟེན་གཞི ༡༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་ཤེས་པ། ༡༩༡༤ ཞི

——— མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུ། རྟེན་གཞི ༡༩༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་ཤེས་པ། ༡༩༡༡ ཅེ

གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་གྱི་འགྲེལ་བཤད། རྟེན་གཞི ༢༠༠༩ བསྟན། མཛོད་པ། གྲུ

ཤེས་པ། ༡༩༡༩ ཅེ

སྟོབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ལྷན་གྲགས་པ། འཆི་བ་བསྐྱུ་བའི་མན་ངག་ རྟེན་གཞི ༡༩༤༡ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། གྲུ་ཤེས་པ།

༡༩༤༠ ལ

རྒྱ་གཙན་འཛིན་བཟང་པོ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབ་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོའི་དོན་མདོར་བསྐྱུ་བ། རྟེན་གཞི ༡༩༤༡

བསྟན། དབུ་མ། གི་ ཤེས་པ། ༡༩༤༠ ཞི

དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ། རྟེན་གཞི ༢༠༡༢ བསྟན། ཆད་མ། ཆེ་ ཤེས་པ། ༡༩༡༢ ཆེ

——— ཆད་མ་རྒྱུ་འགྲེལ། རྟེན་གཞི ༢༠༡༠ བསྟན། ཆད་མ། ཅེ་ ཤེས་པ། ༡༩༡༠ ཅེ

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་དབྱངས། དན་པ་ཉེར་བཞག་རྒྱུད་པ། རྟེན་གཞི ༢༠༡༢ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག་ ཇེ་ ཤེས་པ།

༡༩༡༢ ཇེ་

སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྟོན་ཐོག་པའི་རྩ་བའི་ལྷན་པའི་རྩ་ཆེར་བཤད་པ། རྟེན་གཞི ༡༩༤༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ།

ཞི་ཤེས་པ། ༡༩༤༡ ཆེ

སྟོབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱུད་པ། རྟེན་གཞི ༡༩༤༡ བསྟན། བསྟོད་ཆོག་སྒྲུ་ གི་ ཤེས་པ། ༡༩༤༡ གྲུ

——— ལྷ་འཇམ་བསལ་བ། རྟེན་གཞི ༡༩༤༡ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག་ ཇེ་ ཤེས་པ། ༡༩༤༡ ཇེ་

འཕགས་པ་ཐོག་སེམས། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་རྒྱུ་བཤད། རྟེན་གཞི ༢༠༡༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི་ཤེས་པ། ༡༩༤༡ ཞི

——— ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ། རྟེན་གཞི ༡༩༡༡ བསྟན། བསྟོད་ཆོག་སྒྲུ་ གི་ ཤེས་པ།

༡༩༡༡ གྲུ

——— ཆོས་མཛོད་པ་རྒྱུ་ལས་བཅུ་པ། རྟེན་གཞི ༢༠༠༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཇེ་ ཤེས་པ། ༡༩༡༠ ཇེ

——— རྒྱུ་ལས་གཏན་ལ་དབང་བ་བསྐྱུ་བ། རྟེན་གཞི ༢༠༡༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི་ཤེས་པ། ༡༩༤༡ གྲུ

——— བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབ་པ། རྟེན་གཞི ༢༠༡༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཞི་ཤེས་པ། ༡༩༤༡ ཞི

སྟོབ་དཔོན་མཐོ་བརྒྱན་གྲུབ་ཇེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད། རྟེན་གཞི ༡༩༠༩ བསྟན། བསྟོད་ཆོག་སྒྲུ་ གི་ ཤེས་པ། ༡༩༠༩ གྲུ

འཕགས་པ་རྒྱུ་ལྷ་ལྷེ། རྟོན་ཐོག་ཏེ་ལྷ་ལྷེ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བ། རྟེན་གཞི

༡༧༥༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཀ

སྒྲོབ་དཔོན་དབང་པོ། སྒྲེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། རྩེ་དགེ ༡༡༥༠ བསྟན། སྒྲེས་རབས། ༥ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༠ ཀ

འཇགས་པ་ལ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱུ་བ། རྩེ་དགེ ༡༡༥༥ བསྟན། དབུ་མ། ༨ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ ཈

སྒྲོ་གྲོས་བརྟན་པ། མདོ་རྩེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། རྩེ་དགེ ༡༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡

རྩེ་བཙུན་བྱུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ། རྩེ་དགེ ༡༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— མདོར་རྟོགས་རྒྱུན། རྩེ་དགེ ༡༧༥༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཀ

———— མདོ་རྩེ་རྒྱུན། རྩེ་དགེ ༡༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། རྩེ་དགེ ༡༠༩༡ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། རྩེ་དགེ ༡༠༥༥ མདོན་པ། ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༠ ཀྱ

———— ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། རྩེ་དགེ ༡༠༥༠ བསྟན། མདོན་པ། ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༠ ཀྱ

བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཀྱ

———— ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རྩེ་དགེ ༡༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— ཉི་ཤུ་པ། རྩེ་དགེ ༡༠༥༥ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— མདོ་རྩེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། རྩེ་དགེ ༡༠༩༥ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— རྩེ་དགེ ༡༡༥༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ ཆོགས་ཀྱི་གཏམ། བེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ ཉ

མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྷ་ལའི་བྲ། རྩེ་དགེ ༡༡༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། རྩེ་དགེ ༡༤༠༩ བསྟན། དབུ་མ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— རྒྱུད་པ་བསྟུས་པའི་རྒྱུན་མ། རྩེ་དགེ ༡༤༠༠ བསྟན། དབུ་མ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— བྱང་རུབ་ལམ་གྱི་རྒྱུན་མ། རྩེ་དགེ ༡༤༥༧ བསྟན། དབུ་མ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ཉ

———— སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རྩེ་མའི་ཆོག་འཛིན་པ། རྩེ་དགེ ༡༤༥༥ བསྟན། དབུ་མ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ ཉ

སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲི་རྩེ་རྩེ་གི་རྩེ། འཇུག་དང་ཉི་ཤེས་ལྷ་རྩེ་འབྱུང་རྩེ་དག་ལྷ་མོ་མཛོད་རྟོགས་བརྒྱུད་ལྷ་བསྟན་པ།

རྩེ་དགེ ༡༧༥༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༡༡ བེ་ཅིང་།

སྒྲོབ་དཔོན་ཙུག་ལོ་མ། བྱང་རུབ་སེམས་དཔའི་རྩེ་མའི་ཉི་ཤུ་པ། རྩེ་དགེ ༡༠༥༡ བསྟན། སེམས་ཅཱམ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༥༡

ཀྱ

———— སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲིངས་པའི་སྒྲིང་ཡིག སྒྲོབ་སྒྲིང་། རྩེ་དགེ ༡༡༥༡ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཉ

ཐེ་ཅིང་། ༥༦༥༩ རེ་

སྒོ་བ་དཔོན་ཁི་པ་རྩ། སྒོ་བ་ལྟག་སྡེ་དགོ ༡༧༡ པརྩ། དུམ་མ། ལ་ཕེ་ཅིང་། ༡༧༢ ལ

— བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་མཆོག་ལ་མཁུ་བཅད་པ། རྩེ་དགེ། ༣༨༣༨ བརྒྱན། དཔུང་། བི བེ་ཅིང་། ༥༣༣༥ ཀ

བསྐྱེད་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱུ་པ། ཨི་དཔེ ༣༧༠ བརྒྱན། དུས་མ། ཁི བེ་ཅིང་། ༡༣༣༩ ལ།

སྒྲོལ་དཔོན་རྒྱ་པ་གཤམ་པ། དབྱ་མ་འཇུག་པ། རྩེ་དག ༣༥༧ བརྟན། དབྱ་མ་ ༡ བེཾིང་། ༡༩༥༩ འ

— དབུ་མ་པའི་པ་ལྟ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། རྗེ་དགོ ༣༩༥༥ པ་ལྟ་པ། དབུ་མ། ཡ པེ་ཅིང་། ༥༩༥༥ ཡ

— རིག་མཁའ་དུག་ལུ་པའི་འགྲོལ་པ། མེད་པོ ༡༥༤ བསྟན། དུང་མ། ཡ བེ་ཅིང་། ༡༥༥ ཡ

— གཏུམ་ལ་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་ཀྱི་བ་པར་བྱ་ཆུང་། རྩེ་དག ༣༩༧། བརྩན། དཔུམ། གི་ བེ་ཅིང་། ༥༣༧། བི

སྒྲིབ་དཔེ་ཡོན་ཏན་པོ་། འདུལ་བའི་མདོ་། ཨྱེ་དགོ ༡༡༧ བསྟན། འདུལ་བ། ཨྱ བཅོང་། —

སྐྱོ་བ་དཔྱད་མེད་ཤེས་སྒྲིང་པོ། བདེན་པ་ཉི་མ་རྒྱུ་ལུང་། རྩེ་དཔེ ༣༤༡ བསྟན། དཔུ་མ། ས་པེ་ཅིང་། —

[illegible]

མེས་པ་ལྟུང་གནས་ལྟུང་ལྟོ་ཤིང། ལྟོ་ལྟུང་དཀར་ལྟེལ། ལྟོ་དག ༣༧༩ བརྟམ། དུམ་ལ། ལ།

ཐེ་ཅིང་། ༥༥མ་ལ

[illegible]

ਬੇ.ਓ.ਏ. —

ཡོད་པ་ལོན་ཡོད་པ་ལྟར་ལོ། མཉམ་པ་ལྱི་མ་འོད་ཀྱི་མཉམ་པ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་མཉམ་པ་མངོན་པ་རྟོག་མཉམ་པའི་ལྷན་ལྱི་ལྷན་པ།

(འགྲེལ་བ་རྒྱུན་སྤྲད་།) མེད་པོ ༡༥༧ བསྟན། སེར་ཐུན། ཀ བེ་ཅིང་། ༡༡༥ ཀ

— ཉི་མི་ལེ་བརྒྱད་ལ། རྗེ་དགེ་ ༡༥༠ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཅ བེ་ཅིང།

སྒྲོབ་པ་ལོན་ལྷན་ལ་ཁྱི་དག་བསྟེན་ཁྱི་རྩེ་ལ་བསྟེན་པ། རྗེ་དག་ ༡༡༡ བསྟན། འདུལ་བ། ལྷ་པེ་ཅིང་། ༡༧༤༩ ལྷ་

ལྷ་པོ་ཨིན་མཉེ། མེ་མེས་ལྷ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་པོ་ཐབས། རྟེན་པོ ༡༩༡༧ བཅུན། ལྷ་པོ་ཤེལ། མི་པོ་ཅིང་། ༡༩༦༩ མི

ལྷ་པའི་མཐའ་ཕྱི་ཆེན་ལྟུང་གནས། ཡེ་དཔེ ༩༩༣༠ དུས་ན། ལྷ་ཆོག་ས། ཙོ་པའི་དང་། ༡༥༧༩ ཙོ་

བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

རྟོག་སྒོ་ལྡན་གསུང་བ། (༡༠༧༩—༡༡༠༩) སྤྱིང་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ། ༡༠༠༥ ལོར་བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་

ཚུགས་སྤྱིག་པོད་དང་པོར། དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

ཞང་གསུ་བྲག་པ་བརྩོན་འགྲུལ་གསུང་བ། (༡༡༩༩—༡༡༩༩) བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ཟབ་མཐར་ཐུག་གསུང་འབུམ་པོད།

ང་ མཁན་པོ་བཤད་སྐབ་བཟན་འཛིན་དང་སྤྱི་མ་ཐིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་ཕྱི་ལིར་

དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ས་སྐྱ་པ་རྟེན་ཀྱན་དག་འཁྱལ་མཚན། (༡༡༩༩—༡༢༡༡) ཡེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། (ས་སྐྱ་ཡེགས་

བཤད།) པོད། ཐ རྩེ་དགོ་དཔར་མ།

དཔལ་རྣོ་པའི་རྣམ་ཐར་དྲི་མེད་ཡེགས་བཤད་བདེ་ཆེན་འབྲུག་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་པོད་དང་པོ། བཀྲ་ཤིས་རྣོངས་

གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་རྒྱུ་ཞེས་དཔར་ཁང་ནས་དཔེ་ཆེན་གྱི་གཞུགས་སུ་ ༡༩༥༩ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཉུ་སྒྲིག་པའི་ཁྱད་པར་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག

འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༠༥ བཀའ། མདོ་ཟླ ༣ བེ་ཅིང་། ༢༡༤ ཅུ་
འཕགས་པ་ཆོས་ལང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༩༣༩ བཀའ། མདོ་ཟླ ༩ བེ་ཅིང་། ༢༠༤ ཟུ་
འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བར་གཞག་པ། ཟླ་དག ༩༥༢ བཀའ། མདོ་ཟླ ༥ ནས་ ༩ བེ་ཅིང་། ༢༡༩ ཅུ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཟླ་དག ༥༥ བཀའ། དགོན་བརྟེན་ས། ག བེ་ཅིང་། ༢༥༠་༡༩ རྗེ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཟླ་དག ༥༥ བཀའ་གྱི་ལུ་ལ་ལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ། (བདེན་པ་པོའི་ལུ) ཟླ་དག
༡༤༥ བཀའ། མདོ་ཟླ ༥ བེ་ཅིང་། ༥༡༩ ཅུ་

འཕགས་པ་ཡོངས་སྒྱུ་རྩ་དན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ཟླ ༩ བེ་ཅིང་། ༢༥༢ ཅུ་
ལག་བཟངས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཟླ་དག ༢༠ བཀའ། དགོན་བརྟེན་ས། ༣ བེ་ཅིང་། ༢༥༠་༩༥ ཟུ་
སངས་རྒྱས་ལལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟླ་དག ༤༤ བཀའ། ལལ་ཆེན། ག བེ་ཅིང་། ༢༥༡
མགོན་པོ་ཁྲུ་བྱ། རིན་ཆེན་བྲེང་བ། ཟླ་དག ༤༡༥༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ག བེ་ཅིང་། ༥༥༥༥ རེ་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས། ཟླ་དག ༤༠༩༢ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ བེ་ཅིང་། ༥༥༩༩ ཞི་
རྫོང་རྫོང་དཔལ་རྩན་ཨ་ཉི་ཤ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྦྱོན་མ། ཟླ་དག ༣༩༤༢ བསྟན། དུ་མ། བེ ལམ་སྦྱོན།
བེ་ཅིང་། ༥༩༤༩ གི

རྫོང་པུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོར་རྟོགས་རྒྱུ། ཟླ་དག ༣༢༥༥ བསྟན། ཤར་བྱིན། ག བེ་ཅིང་། ༥༡༩༤ ག

————— མདོ་ཟླ་རྒྱུ། ཟླ་དག ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ བེ་ཅིང་། ༥༥༩༡ བེ

རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་བ་ལ། བསྟན་པ་ལྷན་ལས་བརྟུས་པ། ཟླ་དག ༣༩༤༠ བསྟན། དུ་མ། བེ བེ་ཅིང་། ༥༩༩༥ གི

————— རྫོང་འཇུག ཟླ་དག ༣༩༢༡ བསྟན། དུ་མ། ལ བེ་ཅིང་། ༥༩༢༩ ལ

སྦྱོང་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། ཟླ་དག ༣༩༥༠ བསྟན། དུ་མ། འ

བེ་ཅིང་། ༥༩༥༡ འ

————— དུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ཟླ་དག ༣༩༥༥ བསྟན། དུ་མ། ལ བེ་ཅིང་། ༥༩༥༥ ལ

————— དུ་མ་འཇུག་པ། ཟླ་དག ༣༩༥༡ བསྟན། དུ་མ། འ བེ་ཅིང་། ༥༩༥༩ འ

————— དུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ། ཟླ་དག ༣༩༥༩ བསྟན། དུ་མ། འ བེ་ཅིང་། ༥༩༥༩ འ

དཀར་ཆག་མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་ཆོས་མཛོད་བྱེད་པའི་ལྷོ་མིག ས་ལུགས་གསུང་རབ་དཀར་ཆག ༡༩༥༢ ཡོར་དག་དབང་

སྟོང་མ་རྒྱལ་ནས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། (༡༩༠༥-༡༩༠༩) རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ།

གཞུང་འབུམ། ༨ ཟླ་དགོད་པར་མ། ༡༠༠༥ ལོར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྒྱུས་བོད་ཐེང་གསུམ་
པར་བཞུགས།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་མིང་མཛོད། ༡༩༠༩ ལོར་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ། (༡༩༡༥-༡༩༡༧) དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྦྲངས་པ། ༡༩༡༧ ལོར་པེ་ཅིང་མི་རིགས་

དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྲེད་དེབ་བརྒྱ་བརྒྱན་པར་དཔར་དུ་བཏབ།

གོ་ལུང་པ་སློ་གྲོས་འབྲུང་གནས། ཏུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྒྲིང། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཟླ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། (བཟླ་བ་རིམ་ཆེན་མོ་) ༡༠༠༥ ལོར་དཔལ་བརྟེན་གསལ་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་

ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བརྒྱུ་གསལ་བོད་བཞི་པར་དཔར་དུ་བཏབ།

སྟོ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ། (༡༩༡༥-༡༩༡༩) ལུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་པའི་བཟླ་བ་བཅོས་ཀྱི་མདོ་

ནམ་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། བོད་ཀྱི་བརྒྱུན་ལམ་མཛོད་ཆེན་མོ། དཔལ་ལ་སྐྱུ་པའི་གསུང་

རབ་བོད་བརྒྱ་གཅིག་པ། ༡༠༠༥ ལོར་མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གཤམ་པ། (༡༩༡༥-༡༩༡༩) བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གསུང་འབུམ། ༨ ཞེལ་དཔར།

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཆར་རྣམ་དུ་བྱུང་བའི་ནམ་པར་ཐར་པ་དང་པའི་འཇུག་རྒྱུ་གསུང་
འབུམ། ༧

ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་བཟླ་བ་པའི་རྒྱལ་མཆོན། (༡༩༢༡-༡༩༢༢) ལེགས་པར་བཤད་པ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་

གསུང་གི་གཅེས་བརྒྱུས་ལོར་ལུང་པར་མཛོད། ༡༩༢༢ ལོར་མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་

གཞུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

དུགས་པོ་སྟོ་མ་ཆེན་དག་དཔང་གཤམ་པ། ཏུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པ། ལམ་རིམ་ལེགས་གསུང་ཉིང་ལ། ༡༠༠༥ ལོར་བོད་ཀྱི་

གཙུག་ལག་གཅེས་བརྒྱུས་བོད་ཐེང་དུག་པར་བཞུགས།

དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། (༡༩༢༤-༡༩༢༥) ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། ༡༠༠༥ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྒྱུས་བོད་ཐེང་བརྒྱ་པར་བཞུགས།

ཟླ་དགེ་པར་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཞིབ་རྒྱུས་སུ་བཞོད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒོ་འབྲེད། ༡༩༢༥ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱན་

ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

ཕྱི་དགོང་པ་ཀའ་བཅུན་དཀར་ཆག ༡༩༣༧ ལོར་ཉི་ཤེན་ཉི་ཤེན་མཐོ་སྒྲོབ་ནས་དེ་བ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

པར་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ། (༡༩༣༠—༡༩༤༩) ལམ་རིམ་བདེ་ལམ་དམར་ཁྲིད། ༡༩༠༥ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པ།

བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཐོང་དྲུག་པར་བཞུགས།

ཆལ་པ་ཀུན་དགའ་དོ་རྩེ། (༡༩༠༩—༡༩༤༩) དེ་བཟེར་དམར་པོ། ༡༩༤༡ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དེ་བ་གཟུགས་སུ་
དཔར་དུ་བཏབ།

ཞང་མདོ་ཕྱི་དཔལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་གསལ་རྒྱལ་སྐྱེས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་འགྲེལ་རྒྱ་པའི་འོད་ཟེར། བོད་ཀྱི་བཙུ་
ཡུག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་རབ་བོད་བཙུག་ཅིག་པ། ༡༩༠༩ ལོར་མཆོ་སྒྲོན་མི་
རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

ལྷ་མེར་བཅུན་པའི་སྒྲོན་མེ་རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རིམ་བྱུང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ཕྱོགས་གཅིག་
དུ་བསྒྲིགས་པའི་བྲི་མེད་རྒྱ་གཤམ་གཙང་མའི་མེ་ལོང་། ༡༩༩༠ ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་
ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། དུས་རབས་བཙོ་ལྷ་པའི་དཀྱིལ་དུ་འབྱུངས། བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གསལ་པའི་སྒྲོན་
མེ། ༡༩༠༣ ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་རིམ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དེ་བ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

ས་པར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༩༤༩—༡༩༥༡) ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ། གསུང་འབུམ། བ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་
བོད་ལྷ་པ། ཕྱི་དགོང་དཔར་མ། ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོའི་ས་སྐྱའི་ཤིང་དཔར། གློ་མོན་ཐང་གི་གམེར་ཡིག་
བྲིས་མ། གློ་མོན་ཐང་སྐྱེ་ཆ་སྒྲ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་དབུ་མེད། ཞ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་གོང་མ་རྣམ་
ལཱའི་གསུང་འབུམ་བྲིས་མ་བོད་བཙུ་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ལུ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་
གོང་མ་རྣམ་ལཱའི་གསུང་འབུམ་བྲིས་མ་བོད་བཙུ་ལོད་པའི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ།

———— གསུང་འབུམ། ར རྣམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་བོད་ལྷ་པ། ཕྱི་དགོང་དཔར་མ།

ལྷ་འབྲི་སྒྲུང་པ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱུ་པེའུ་ལུ་མོན་བོའི་འགྲེལ་པ། དཔེ་རིང་། ༡༩༣༤ ལོར་བཙུན་འགྲུལ་སྐློན་ནས་
བཀྲས་ལྷན་དཔར་མ་དེ་ཉིད་དེ་བ་ཆེན་དུ་དཔར་དུ་བཏབ། ༡༩༩༡ ལོར་པེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་
ནས་གདངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒྲོ་འབྲེད་དེ་བ་བཙུ་དྲུག་པར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས། (༡༩༩༠—༡༩༩༣) བེའུ་སྒྲོན་པའི་མིང་བརྟེན་གོ་དཀའ་བ་འགའ་

ཞིག་གི་བཤད་པ་སོམ་ཉིའི་སྐྱོན་སེལ། གསུང་འབུམ། ༡ ༡༩༣༡ ལོར་སྐུ་མ་གུ་རུ་དེ་བས་ལྷེ་ལིར་དཔར་དུ་བཏབ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་སྐྱོག་སྐྱོག་ལགན་འཛིན། ལུ་བསྟན་སྦྱོན་པ།
དཔེ་འདི་ལེ་ལྷན་པ་གཅི་བ། ལུ་བསྟན་སྦྱོན་པ། ལྷོ་བཟང་རྩོམ་པ་སྦྱང་། ལྷོ་བཟང་ཆོས་དར།
མ་དཔེ་ཀམ་ལུ་ཁར་འཇུག་སྦྱོར་ལགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྦྱོག་ལགན་འཇུག་པ། བདེ་ཆེན་རྩོམ་པ།
དཔེ་སྦྱོན་ལགན་འཇུག་པ། ལྷོ་བཟང་ཆོས་དར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་སྐྱོག་སྐྱོག་བོད་ལྗོངས་། ༡༠

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྦྱོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བུ་སྐྱོག་སྐྱོག་ལགན་འཛིན།

བཛོད་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་སྐྱོག་སྐྱོག་སྐྱོག་སྐྱོག་དང་དཔར་བསྟན་ལྷན་ཁག་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ལྷོ་ལོར་དཔར་བཅའ་དང་པོ་བསྟན།

DATE DUE

FEB 17 2011

GAYLORD

PRINTED IN U.S.A.

COLUMBIA UNIVERSITY
THE
LIBRARIES

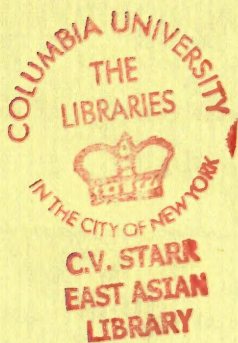

C.V. STARR
EAST ASIAN
LIBRARY

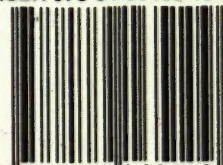
COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES

0068638698

ISBN 978-81-89165-10-0

9 788189 165100